CONN IGGULDEN

RĂZBOIUL CELOR DOUĂ ROZE

Treimea

CONN IGGULDEN

Seria: Războiul celor Două Roze
Volumul 2

TREIMEA

Original: *Trinity* (2015)

Traducere din limba engleză:
SILVIU GENESCU

virtual-project.eu

NEMIRA

2018

Lista personajelor

- *Master Allworthy*: Medicul regelui Henric al VI-lea
- *Alphonse*: Servitorul mut al Vicontelui Michael Gascault
- *Margaret de Anjou/Regina Margaret*: Fiica lui René de Anjou, soţia lui Henric al VI-lea
- *James Tuchet, Baronul Audley*: Soldat veteran şi comandant al Cavalerilor Reginei
- *Saul Bertleman* (*Bertle*): Mentorul lui Derihew Brewer
- *Derihew* (*Derry*) *Brewer*: Şeful spionilor lui Henric al VI-lea
- *Humphrey Stafford, Duce de Buckingham*: Susţinător al lui Henric al VI-lea
- *Carter*: Cavaler în suita lui Richard Neville, Conte de Salisbury
- *Carol al VII-lea*: Regele Franţei, unchiul lui Henric al VI-lea
- *John Clifford, Baronul Clifford*: Fiul lui Thomas de Clifford
- *Thomas de Clifford, Baronul Clifford*: susţinător al lui Henric al VI-lea
- *William Crighton, Lordul Crighton*: Nobil scoţian, cel care a aranjat căsătoria lui Iacob al II-lea şi Mary de Guelders
- *Ralph Cromwell, Baronul Cromwell*: Şambelan al Casei lui Henric al VI-lea
- *Maud Cromwell* (*născută Stanhope*): Nepoata şi moştenitoarea Baronului Cromwell
- *Sir Robert Dalton*: Spadasin şi partener de antrenament al lui Eduard, Contele de Hotar
- *Andrew Douglas*: Moşier scoţian şi aliat al lui Henric al VI-lea
- *Thomas Percy, Baronul Egremont*: Fiul lui Henry Percy, conte de Northumberland
- *Henry Holland, Duce de Exeter*: Ginerele lui Richard, duce de York
- *John Fauceby*: Medicul regelui Henric al VI-lea
- *William Neville, Lordul Fauconberg*: Fratele Contelui de Salisbury
- *Sir John Fortescue*: Judecătorul-şef al Tribunalului Regal
- *Fowler*: Soldat în bătălia de la St Albans
- *Vicontele Michel Gascault*: Ambasadorul francez la curtea engleză
- *Sir Howard Gaverick*: Cavaler jurat în serviciul Contelui de Warwick
- *Godwin cel Tăcut*: Călugăr franciscan
- *Edmund Grey, Baronul Grey de Ruthin*: susţinător al regelui Henric al VI-lea
- *Mary de Guelders*: Soţia lui Iacob al II-lea al Scoţiei
- *William Hatclyf*: Medicul regelui Henric al VI-lea

- *Henric al VI-lea*: Regele Angliei, fiul lui Henric al V-lea
- *Hobbs*: Ofiţer al gărzii personale la Windsor
- *Cavalerul James*: iscoadă a armatei lui Henric al VI-lea în bătălia de la St Albans
- *Jameson*: Fierar şi partener de antrenament al lui Eduard, Conte de Hotar
- *Eduard Plantagenet, Conte de Hotar*: Fiul lui Richard, Ducele de York
- *John Neville*: Fiul lui Eduard de Salisbury, fratele lui Warwick
- *John de Mowbray, Ducele de Norfolk*: Susţinător al lui Henric al VI-lea
- *Henry Percy, Conte de Northumberland*: Capul familiei Percy şi apărător al graniţei cu Scoţia
- *Eleanor Neville, Contesă de Northumberland*: Soţia lui Henry Percy, sora Contelui de Salisbury
- *William Oldball*: Cancelar şi sprijinitor al lui Richard, Ducele de York
- *Jasper Tudor, Conte de Pembroke*: Fratele vitreg al regelui Henric al VI-lea
- *Fratele Peter*: Călugăr franciscan
- *Rankin*: Slujitor al lui Richard Neville, Conte de Salisbury
- *Edmund Tudor, Conte de Richmond*: Frate vitreg al lui Henric al VI-lea
- *Edmund Plantagenet, Conte de Rutland*: Fiul lui Richard, Duce de York
- *Richard Neville, Conte de Salisbury*: Capul familiei Neville, nepot al lui John de Gaunt
- *Alice Montacute, Contesă de Salisbury*: Soţia lui Richard Neville, Conte de Salisbury
- *Thomas de Scales, Baronul Scales*: Comandantul garnizoanei regale din Turnul Londrei
- *Michael Scruton*: Chirurgul-şef al lui Henric al VI-lea
- *Edmund Beaufort, Duce de Somerset*: Susţinător al lui Henric al VI-lea
- *Henry Beaufort, Duce de Somerset*: Fiul lui Edmund Beaufort, susţinător al lui Henric al VI-lea
- *William de la Pole, Duce de Suffolk*: Soldat şi curtean, a aranjat căsătoria lui Henric al VI-lea cu Margaret de Anjou
- *Wilfred Tanner.* Contrabandist şi prieten al lui Derry Brewer
- *Sir William Tresham*: Conducătorul Camerei Comunelor
- *Andrew Trollope*: Comandant al garnizoanei din Calais, a Contelui de Warwick
- *Trunning*: Spadasin al lui Henry Percy, Conte de Northumberland
- *Owen Tudor*: Cel de-al doilea soţ al Catherinei de Valois (văduva lui Henric al V-lea)

- *Richard Neville, Conte de Warwick*: Fiul Contelui de Salisbury, ulterior cunoscut sub numele de Înscăunătorul Regelui
- *Eduard de Westminster*: Prinţul de Wales, fiul regelui Henric al VI-lea rezultat din căsătoria lui Henric al VI-lea cu Margaret de Anjou
- *Richard Plantagenet, Duce de York*: Capul Casei de York, strănepot al lui Eduard al III-lea
- *Cecily Neville, Ducesă de York*: Soţia lui Richard, duce de York, nepoata lui John de Gaunt

PROLOG

Vicontele Michel Gascault nu era, cu siguranţă, un spion. Ar fi luat în râs o astfel de scorneală la adresa lui. Desigur, nu mai era nevoie să se spună că ambasadorul francez la Curtea Angliei raporta orice lucru de interes pentru monarhul lui la întoarcere. Era, de asemenea, adevărat că vicontele Gascault dobândise o experienţă considerabilă prin palatele regale din Europa, la fel şi pe câmpurile de bătălie. Ştia ce ar fi vrut să ştie regele Carol al Franţei şi, având asta în minte, observa cu atenţie tot ceea ce se întâmpla în juru-i, indiferent cât de nesemnificativ i s-ar fi părut. Spionii erau oameni abjecţi şi de joasă speţă, obişnuiţi să se ascundă prin ganguri şi rostind în șoapte şuierate parole secrete unii către alţii. Vicontele Gascault, *de l'autre côté* – sau „pe de altă parte", cum ar spune englezii – era un nobil al Franţei, mult deasupra unor asemenea lucruri, tot aşa cum Soarele se înalţă deasupra Pământului.

Cu astfel de gânduri şi altele asemenea se distra el în orele sale de repaus. Era sigur că-i va relata regelui Carol cum fusese el cu totul ignorat preţ de trei zile, lăsat să bată pasul pe loc într-o încăpere somptuoasă din Palatul Westminster. Servitorii trimişi să se ocupe de el nici măcar nu se spălaseră ca lumea, remarcase el, cu toate că dădeau dovadă de destulă promptitudine. Unul dintre ei puţea de te trăsnea a cal şi urină, de parcă îndeletnicirea lui de bază era rănitul prin grajdurile regale.

Totuşi, era adevărat că nevoile trupeşti ale lui Gascault au fost astâmpărate, chiar dacă cele ambasadoriale, nu. Fiecare zi începea cu propriii săi servitori care-l îmbrăcau în cele mai arătoase straie, alegându-le dintre hainele înghesuite în cuferele enorme aduse cu el din Franţa. Încă nu fusese obligat să repete combinaţia de culori şi, când îl auzise pe unul dintre ticăloşii de englezi referindu-se la el ca la „păunul francez", nu-i păsase câtuşi de puţin. Culorile vii îl bine dispuneau şi oricum nu prea avea altceva de făcut. Nu-i plăcea să se gândească la mâncarea pregătită pentru el. Era destul de limpede că tocmiseră un bucătar francez; după cum era la fel de clar că omul nu-i avea la suflet pe compatrioţii săi. Gascault se înfioră la gândul felurilor de mâncare scârboase care apăruseră pe masa lui.

Orele se târau ca un cortegiu de înmormântare şi citise deja de multă vreme fiecare frază din documentele sale oficiale. În cele din urmă, reveni la lumina opaiţului cu feştilă, la cartea de o culoare mohorâtă, presărată peste tot cu însemnările sale. *De Sacra Coena* de Berengarius devenise favorita lui

Gascault. Lucrarea despre Cina cea de Taină fusese desigur interzisă de Biserică. Un argument care se abătea de la doctrina oficială privind tainele trupului şi sângelui atrăsese atenţia dulăilor papali.

Gascault luase de mult obiceiul de a căuta acele cărţi destinate rugului, ca să-și aprindă propriile lui gânduri mai degrabă. Își frecă mâinile pe deasupra învelitorilor. Coperta originală fusese ruptă şi arsă cu totul, iar cenuşa, împrăştiată cu grijă pentru ca niciun curios să nu poată ghici vreodată ce a fost cândva. Pielea aspră și pătată era o necesitate tristă într-o vreme când oamenii se denunţau unul pe altul în faţa stăpânilor lor.

Convocarea, când aceasta surveni în cele din urmă, îi întrerupse lectura. Gascault era obişnuit cu sunetul asurzitor al clopotului care bătea din jumătate în jumătate de oră, trezindu-l din somn şi tulburându-i digestia cel puţin la fel de mult ca bieţii porumbei zăcând atât de flasci pe farfurie. Nu mai ţinuse socoteală, dar ştia că era deja târziu când slujitorul din grajduri, după cum îl considera el, dădu buzna în cameră.

— Viconte Gas-cart, sunteţi chemat, zise flăcăul.

Gascault nu dădu niciun semn de enervare pentru felul în care-i schimonosise mândrul său nume. Desigur, băiatul era un prostănac, iar bunul Dumnezeu se aştepta să-ţi fie milă de aceşti sărmani indivizi, aduşi printre cei mai buni decât ei ca să-i înveţe ce înseamnă compasiunea, ori aşa-i spusese dintotdeauna mama lui Gascault. Cu grijă, lăsă cartea pe braţul scaunului şi se ridică. Servitorul său, Alphonse, era cu doar un pas în urma flăcăului. Gascault îşi lăsă privirea să alunece înapoi spre carte, ştiind că era un semn suficient pentru ca servitorul său să se îngrijească de ea în lipsa lui. Alphonse dădu repede din cap, făcând o plecăciune adâncă, în vreme ce grăjdarul se zgâia nedumerit la semnele nedeslușite făcute de cei doi bărbaţi.

Vicontele Gascault se încinse cu sabia şi-i îngădui lui Alphonse să-i aşeze pe umeri mantia galbenă. Când privirea-i zăbovi din nou asupra scaunului, cartea dispăruse ca prin minune. Într-adevăr, servitorul său era întruchiparea discreţiei, iar asta nu pentru că-i lipsea limba. Gascault înclină din cap în semn de mulţumire şi îl urmă pe băiat, trecând prin celelalte încăperi şi ajungând în holul îngheţat.

Acolo îl aştepta un grup de cinci bărbaţi. Patru dintre ei erau în mod clar soldaţi, înveşmântaţi cu livreaua regală peste cămaşa de zale. Ultimul purta o mantie şi o tunică peste pantaloni, toate groase şi meşteşugit confecţionate, ca ale sale.

— Vicontele Michel Gascault? întrebă bărbatul.

Gascault remarcă pronunţia impecabilă şi zâmbi.

— Am onoarea. Cu cine am plăcerea...?

— Sunt Richard Neville, conte de Salisbury şi lord cancelar. Trebuie să-mi cer iertare pentru ceasul atât de târziu, dar sunteţi aşteptat, domnule, în apartamentele regale.

Gascault îşi potrivi cu uşurinţă pasul alături de el, ignorându-i pe soldaţii care zăngăneau în urma lor. Văzuse el lucruri şi mai ciudate la viaţa lui decât o întâlnire în miez de noapte.

— Mă întâlnesc cu regele? întrebă el cu şiretenie, privindu-l cu atenţie pe conte.

Salisbury nu mai era tânăr, cu toate că, în ochii francezului, părea vânjos şi sănătos tun. N-ar fi lăsat să se vadă cât ştia Curtea franceză despre starea jalnică a regelui Henric.

— Îmi pare rău să spun că Maiestatea Sa regele Henric suferă de fierbinţeală, o afecţiune trecătoare. Nădăjduiesc că nu vă veţi simţi ofensat, însă am să vă conduc la ducele de York astă-noapte.

— Lord Salisbury, îmi pare *nespus* de rău să aud un astfel de lucru, răspunse Gascault cu emfază.

Văzu ochii lui Salisbury mijindu-se pentru o clipită şi trebui să-şi reprime un zâmbet. Ştiau amândoi că la Curtea engleză se aflau familii cu legături puternice cu Franţa, fie de sânge, fie prin titluri. A se preface că regele francez n-ar cunoaşte în toate detaliile prăbuşirea regelui Henric era doar un joc acceptat tacit de amândoi, nimic altceva. Monarhul englez era de luni bune aproape lipsit de cunoştinţă, căzut atât de adânc în apatie, încât nu putea fi readus în simţiri. Nu degeaba lorzii săi îl numiseră pe unul dintre ai lor drept „Protector şi Apărător al Regatului”. Richard, duce de York, era rege din toate punctele de vedere, îi lipsea doar titlul, şi, într-adevăr, vicontele Gascault nu avea niciun interes să se vadă cu un suveran pierdut în lumea viselor. Fusese trimis să evalueze forţa Curţii engleze şi dorinţa ei de a-şi apăra interesele. Gascault îşi îngădui ca plăcerea să-i licărească în ochi pentru o clipă, înainte de a şi-o înăbuşi. Dacă povestea că erau slabi şi pierduţi fără regele Henric, numai cuvintele lui Gascault puteau aduce o sută de corăbii din Franţa, să atace şi să ardă toate porturile Angliei. Englezii făcuseră acelaşi lucru în Franţa multă vreme, îşi aminti el. Poate că venise, în sfârşit, vremea ca diavolul să se ocupe şi de ei.

Salisbury conduse micul grup de-a lungul unor coridoare nesfârşite, apoi urcă două rânduri de trepte, spre apartamentele regale aflate la etajele superioare. Chiar şi la această oră târzie din noapte Palatul Westminster era iluminat de lămpile aşezate la doar câţiva paşi distanţă una de alta. Totuşi, Gascault putea adulmeca umezeala din aer, duhoarea mucegaiului străvechi, cauzat de vecinătatea râului. Când ajunseră la ultima uşă, păzită, trebui să-şi

stăpânească pornirea de a-și netezi mantia și gulerul pentru ultima dată. Alphonse nu l-ar fi lăsat să plece îmbrăcat cu ceva mototolit.

Soldații fură trimiși de-acolo, iar ușa fu deschisă de gărzile dinăuntru. Salisbury își întinse mâna pentru a-i permite ambasadorului să intre înaintea lui.

— După dumneata, viconte, zise el.

Avea o privire pătrunzătoare, își dădu seama Gascault, pe când făcu o plecăciune și intră. Omului nu-i scăpa nimic și-și reaminti să fie cu băgare de seamă în preajma lui. Englezii puteau fi multe lucruri: lipsiți de scrupule, arțăgoși, hrăpăreți, un întreg șir de păcate. Însă nimeni nu-i considerase vreodată proști, în întreaga istorie a lumii. Dacă i-ar fi făcut Dumnezeu așa... regele Carol ar fi pus mâna pe orașele și castelele lor în numai o singură generație.

Salisbury închise ușa cu grijă în urma lui, iar vicontele Gascault se trezi într-o încăpere mai mică decât s-ar fi așteptat. Poate că asta se întâmpla doar pentru că „Protectorul și Apărătorul” nu-și îngăduia capcanele unei curți regale. Cu toate acestea liniștea din această încăpere îi trimise lui Gascault un fior pe șira spinării. Ferestrele erau negre de întunericul nopții de afară, iar cel care se ridică pentru a-l întâmpina era înveșmântat în aceeași culoare, aproape pierdut între umbrele lăsate de opaițele cu flacără mică atunci când ieși la iveală.

Richard, duce de York, făcu un semn cu mâna, aducându-l pe Gascault mai adânc în încăpere. Francezul simți cum i se ridică părul de pe ceafă, cuprins de o teamă superstițioasă, cu toate că nu vădea niciun semn de tulburare. În vreme ce înainta, aruncă o căutătură înapoi, dar nu-l văzu decât pe Salisbury, care îl urmărea cu privirea.

— Viconte Gascault, eu sunt York. Îmi revine plăcerea de a-ți ura bun venit, însă am o mare strângere de inimă, căci sunt nevoit să te trimit acasă atât de repede.

— *Domnule*? făcu Gascault nedumerit.

Se așeză acolo unde-i arătase York și încercă să-și păstreze calmul în timp ce bărbatul se așeză de cealaltă parte a mesei late. Ducele englez avea bărbia pătrată proaspăt rasă. Arăta suplu în veșmintele sale negre. Înclină capul și își înlătură o șuviță căzută pe frunte, dar ochii lui nu se abătură nicio clipă de la cei ai lui Gascault.

— Mă tem că nu înțeleg, domnule York. Iertați-mă, însă n-am deprins încă termenul corect de adresare înaintea unui Protector și Apărător.

Gascault se uită de jur-împrejur, căutând vreo urmă de vin sau mâncare, însă nu se vedea nimic, doar masa din stejar auriu-închis, întinzându-se în toată goliciunea ei înaintea lui.

York îl privea fără să clipească, încruntat.

— Am fost locotenentul regelui în Franţa, viconte Gascault. Sunt sigur că ţi s-a spus acest lucru. Am luptat pe pământ francez şi-am pierdut proprietăţi şi titluri în favoarea regelui vostru. Ştii toate acestea. Ţi le pomenesc doar spre a-ţi reaminti că, la rândul meu, şi eu cunosc Franţa. Îl cunosc pe regele vostru... şi, Gascault, te cunosc şi pe dumneata.

— Domnule, pot doar presupune...

York îl ignoră.

— Regele Angliei doarme, viconte Gascault. Se va trezi vreodată? Sau va muri în pat. Aşa se vorbeşte prin târg pe aici. Nu mă îndoiesc că la fel şi la Paris. Să fie asta şansa plănuită şi aşteptată atât timp de regele vostru? Voi, care nu sunteţi destul de puternici să ne luaţi Calais, îndrăzniţi să visaţi la Anglia?

Gascault clătină din cap, pregătindu-se să dezmintă. York îl opri.

— Pofteşte, Gascault, aruncă-ţi zarul! Încearcă-ţi norocul câtă vreme regele Henric moţăie. Am să străbat din nou pământurile care erau ale mele. Aş mărşălui din nou cu o armată pe pământul Franţei, dacă aş avea ocazia. *Te rog,* ia aminte la invitaţia mea. Canalul Mânecii e doar cât un fir. Regele-i doar un om. Un soldat, dar cu toate că-i un soldat englez, e doar un om, nu? Poate da greş. Poate cădea. Veniţi împotriva noastră cât regele nostru doarme, viconte Gascault. Căţăraţi-vă pe zidurile noastre. Puneţi piciorul în porturile noastre. Am să salut asta, după cum ai noştri vă vor întâmpina pe toţi. S-ar putea să fie nişte urări de bun venit cam aspre, îţi garantez asta. Suntem nişte oameni aspri. Însă avem nişte datorii de plătit şi suntem generoşi cu duşmanii noştri. Pentru fiecare lovitură primită de noi, le dăm trei şi nu ne pasă de cost. Mă înţelegi, viconte Gascault? Fiul lui Julien şi Clémence? Frate cu André, Arnaud şi François? Soţul lui Elodie? Tatăl a doi fii şi a unei fiice. Să le spunem numele, Gascault? Să-ţi descriu casa familiei, cu prunii roşii care străjuiesc poarta?

— Ajunge, *monsieur*! spuse Gascault încet. Înţelesul acestor vorbe este cât se poate de clar.

— Mă întreb şi eu, zise York. Sau să trimit un ordin ca vântul şi ca gândul, mai repede decât ai putea tu călări, mai repede decât ai putea traversa cu corabia, astfel încât să pricepi ce vreau să spun la fel de bine şi din plin, aşa cum doresc eu, atunci când ajungi acasă? Eu sunt dispus, Gascault.

— Vă rog, nu, domnule! răspunse Gascault.

— Mă rogi?! spuse York.

Avea un chip împietrit, întunecat în lumina scăzută a opaiţelor, umbre jucându-i pe bărbie.

— Am să mă hotărăsc după ce pleci. Te aşteaptă o corabie, Gascault, şi oameni care te vor duce pe coastă. Indiferent ce veşti îi duci regelui tău, îţi doresc întregul noroc pe care-l meriţi. Noapte bună, viconte Gascault! Drum bun!

Gascault se ridică pe picioarele-i tremurânde şi se îndreptă spre uşă. Salisbury îşi ţinu capul plecat pe când îi deschidea. Cu frica în sân, francezul trase adânc aer în piept când văzu soldaţii adunaţi dincolo de ea. În întunecimea aceea, aveau un aspect ameninţător şi aproape că ţipă când îi făcură loc să iasă şi se răsuciră pe loc ca să-l conducă de-acolo.

Salisbury închise uşa cu grijă.

— Nu cred că vor veni... cel puţin, nu în acest an, zise el.

York pufni:

— Jur că nu mă pot hotărî. Avem corăbiile şi oamenii de trebuinţă, dacă m-ar urma. Şi totuşi, aşteaptă ca nişte dulăi, să vadă dacă s-o trezi Henric.

La început, Salisbury nu răspunse. York îi văzu ezitarea şi zâmbi plictisit.

— Încă nu-i prea târziu, cred. Trimite şi după spaniol. Am să-i spun şi lui povestea.

PARTEA ÎNTÂI

SFÂRŞITUL VERII 1454

„Oamenii zdrobiţi de lege nu au altă speranţă decât cea oferită de forţă. Dacă legile sunt duşmanii lor, aceştia vor deveni duşmanii legilor”.

EDMUND BURKE

1.

Castelul reveni la viaţă sub lumina încă rece şi cenuşie. Caii fură scoşi din grajduri şi ţesălaţi; câinii lătrau şi se încăierau, izgoniţi din drum de cei care-i întâlneau în cale. Sute de tineri erau ocupaţi cu strângerea harnaşamentelor şi armelor, grăbindu-se prin curtea interioară, purtând în mâini echipamentul.

Aflat în turnul cel mare, Henry Percy, conte de Northumberland, urmărea de la fereastră forfota de pe pajiştea din jurul fortăreţei sale. Dalele castelului erau calde în zăduful lunii august, însă bătrânul purta o mantie şi o capă din blană, şi chiar şi aşa o ţinea strânsă la piept. Era încă înalt şi zdravăn, cu toate că vârsta îl cam cocârjase. Cei şaizeci de ani ai săi se simţeau în articulaţii, făcând ca toate mişcările să-i fie dureroase, iar pe el iute la mânie.

Contele privi încruntat prin sticla în armătură de plumb. Oraşul se trezea. Lumea răsărea odată cu soarele, iar el era gata să acţioneze, după ce trăsese de timp atât de mult. Privea cum se adunau cavalerii în armură, slujitorii lor aducând scuturi vopsite în negru ori acoperite în pânză de sac, cusută cu sfoară. Culorile lui Percy, albastru şi galben, nu mai erau de văzut nicăieri, ascunse privirilor. Soldaţii care-i aşteptau ordinul aveau o înfăţişare sumbră. O vreme, vor fi nişte anonimi, cavaleri rătăcitori, fără casă sau familie. Oameni lipsiţi de onoare, dacă onoarea era un lanţ care-i lega.

Bătrânul pufni, frecându-se cu mâna la nas. Această înşelătorie nu va păcăli pe nimeni, însă după ce măcelul se va fi terminat, tot va putea să pretindă că niciun cavaler sau arcaş de-ai lui Percy nu luase parte la asta. Şi,

cel mai important lucru, cei care ridicaseră glasul împotriva sa vor fi morţi şi îngropaţi.

Stând acolo, adâncit în gânduri, îl auzi pe fiul său apropiindu-se, pintenii tânărului scrâşnind şi zăngănind pe duşumea. Contele îşi mută privirea, simţindu-şi inima bătrână tresărind de nerăbdare.

— Dumnezeu să-ţi dea o zi bună! zise Thomas Percy, făcând o plecăciune.

Şi el îşi îngădui ca privirea să-i alunece spre fereastră, spre agitaţia de la poalele castelului. Thomas înălţă din sprâncene într-o întrebare mută, iar taică-su mârâi, iritat de paşii servitorilor ce răsunau în jurul său.

— Vino cu mine!

Fără să aştepte răspunsul, contele se strecură de-a lungul coridorului, forţa autorităţii sale trăgându-l pe Thomas după el. Ajunse la un hol care ducea spre camerele sale private şi aproape că-l trase pe fiul său înăuntru, trântind uşa în urma lor. În vreme ce Thomas stătea şi privea, bătrânul străbătu încăperile, izbind uşile de perete. Neîncrederea i se citea în vineţiul tot mai intens al feţei, pielea devenind mai întunecată din cauza petelor făcute de venele sparte, întinse pe chipul său, peste obraji şi pe nas. Contele n-ar fi putut păli niciodată având acea culoare. Dacă fusese dobândită din cauza licorilor tari de pe la graniţa Scoţiei, asta se potrivea de destul de bine cu starea lui de spirit. Vârsta nu-l înmuiase pe bătrân, cu toate că-l uscase şi-l înrăise.

Mulţumit că erau în sfârşit singuri, contele se întoarse la fiul său, acesta încă aşteptând răbdător cu spatele la uşă. Thomas Percy, baron Egremont, nu era mai înalt decât fusese cândva tatăl lui, însă acum putea privi peste capul bătrânului gârbovit de ani. La cei treizeci şi doi de ani, Thomas era în floarea vârstei, cu părul negru şi braţele pline de tendoane şi muşchi, dobândiţi după cele mai bine de şase mii de zile de antrenament. Acum părea aproape că străluceşte de sănătate şi putere, pielea sa arămie nefiind atinsă de cicatrici sau urme de boală. În pofida diferenţei de vârstă dintre ei, amândoi aveau măreţul nas al familiei Percy, care putea fi văzut prin zeci de ţarine şi sate din jurul Alnwickului.

— Acum suntem numai noi, zise contele în cele din urmă. Maică-ta are urechi peste tot. Nu pot nici măcar să-i vorbesc propriului fiu fără ca oamenii ei să nu-i spună fiecare cuvinţel.

— Atunci, care-s noutăţile? răspunse fiul lui. Am văzut oamenii luându-şi săbiile şi arcurile. E graniţa?

— Nu astăzi. Afurisiţii ăştia de scoţieni sunt liniştiţi acum, deşi nu mă îndoiesc că acest Douglas dă mereu târcoale pământului meu. Vor veni la iarnă, când dă foamea, încercând să-mi fure vitele. Şi o să-i punem pe fugă când se-arată.

Fiul lui își ascunse nerăbdarea, știind prea bine că tatăl lui putea bate câmpii despre „viclenii scoţieni" o oră-n şir, dacă i se dădea ocazia.

— Cu toate acestea, tată, oamenii au acoperit culorile. Cine ne ameninţă, de trebuie doborât de cavalerii rătăcitori?

Tatăl său se apropie de el, înșfăcând cu o mână osoasă muchia platoşei din piele.

— Familia Neville, a mamei tale, băiete, întotdeauna şi pentru *totdeauna* nişte Neville. Oriunde mă întorc la restrişte, iată-i că-mi ies în cale!

Contele Percy își ridică cealaltă mână în timp ce vorbea, ţinând-o sus, cu degetele unite ca într-un cioc. Sfâșie aerul cu ea, aproape de faţa fiului său.

— Fiind atât de mulţi, nu pot fi niciodată număraţi. Căsătoriţi prin toate familiile nobile! Intraţi în toate casele! Îi am pe blestemaţii de scoţieni care-și înfig ghearele în coastele mele, jefuind Anglia, arzând satele de pe pământurile mele. Dacă nu mă împotrivesc, dacă las să treacă măcar un anotimp fără a-i ucide pe tinerii trimişi la mine ca să mă pună la încercare, o să vină în sud ca un puhoi revărsat dintr-un stăvilar rupt. Ce s-ar face Anglia atunci, fără braţul lui Percy care să o slujească? Dar familiei Neville nu-i pasă câtuşi de puţin de toate astea. Nu, îşi aruncă puterea şi bogăţia spre York, *căţelandrul* acela. Se *ridică,* ţinut în palme de Neville, în vreme ce titlurile şi proprietăţile noastre sunt furate.

— Păzitor al Hotarului de Vest, murmură plictisit fiul său.

Auzise jelaniile tatălui său de multe ori înainte. O furie adâncă se citea în privirea contelui.

— Unul dintre multe. Un titlu care ar fi trebuit să aparţină fratelui tău, odată cu o mie cinci sute de lire pe an, până când i-a fost dat acelui *Neville,* Salisbury. A trebuit să înghit şi asta, băiete. Am înghiţit-o şi când a fost făcut cancelar, în vreme ce regele meu visează şi doarme, iar Franţa a fost pierdută. Am înghiţit atât de multe din partea lor, încât m-am săturat deja.

Bătrânul îl trăsese pe fiul său atât de aproape, încât feţele lor aproape că se atingeau. Îl sărută pe Thomas scurt, pe obraz, dându-i apoi drumul. Dintr-un vechi obicei, verifică încă o dată încăperea, deşi erau singuri.

— Prin vene îţi curge sânge de Percy, Thomas. Cu timpul, va copleşi ceea ce ai moştenit de la mama ta, după cum şi eu îi voi scoate pe Nevilli de pe pământul meu. Mi s-au dat mie pe mână, Thomas, înţelegi? Prin voia Domnului, mi s-a oferit o şansă de a lua înapoi tot ce au furat. Dacă aş fi cu douăzeci de ani mai tânăr, l-aş lua pe Windstrike şi i-aş izgoni chiar eu, dar... acele vremuri s-au dus.

Ochii bătrânului erau aproape febrili când privi în sus spre fiul lui.

— Trebuie să fii mâna mea dreaptă acum, Thomas. Trebuie să fii spada şi biciul meu.

— E o onoare pentru mine, murmură Thomas, cu glasul frânt.

Fiind doar cel de-al doilea fiu, ajunsese în floarea vârstei bucurându-se de puţină afecţiune din partea bătrânului. Fratele său mai mare, Henry, trecuse hotarele Scoţiei, în fruntea a o mie de oameni, ca să atace şi să pârjolească şi să slăbească toate clanurile sălbatice. Thomas se gândi la el și-și dădu seama că absenţa lui Henry era singurul motiv pentru care tatăl său îi dăduse atenţie. Nu mai avea pe cine să trimită. Cu toate că această concluzie îl umplea de amărăciune, nu putea rezista ispitei de a arăta de ce era în stare singurului om căruia îi permitea să-l judece.

— Henry are cei mai buni dintre luptătorii noştri, zise tatăl lui, în ton cu gândurile sale. Şi trebuie să ţin niște oameni puternici la Alnwick, în caz că vicleanul de Douglas îi scapă fratelui tău şi vine în sud să siluiască şi să fure. Piticania asta nu are plăcere mai mare decât să fure ce-i al meu. Jur că...

— Tată, n-am să dau greş, zise Thomas. Câţi vin cu mine?

Tatăl său se opri, iritat că fusese întrerupt. Apoi continuă:

— Şapte sute, ceva pe-acolo. Două sute de soldaţi, dar restul sunt cărămidari, fierari şi oameni simpli, înarmaţi cu arcuri. Îl vei *avea* pe Trunning alături, iar dacă ai ceva minte, îl vei lăsa să te sfătuiască şi să-l asculţi cu luare-aminte. Cunoaşte împrejurimile York-ului şi-i cunoaște şi pe oameni. Poate, dacă nu ţi-ai fi petrecut atât de mult din tinereţe cu băutura și târfele, nu m-aş fi îndoit de tine. Fir-ar! N-o pune la suflet, băiete. Trebuie să mă reprezinte fiul meu, să le dea curaj oamenilor. Însă aceştia sunt oamenii *mei,* nu ai tăi. Ia-te după Trunning. N-o să te ducă într-o direcţie greșită.

Thomas se înroși, înfuriindu-se tot mai mult. Gândul că doi bătrâni puseseră la cale vreo şmecherie împreună îl umplu de nervi, iar tatăl său observă asta.

— Ai înţeles? se răsti contele Percy. Ţine seama de Trunning. Acesta-i ordinul meu pentru tine.

— Am înţeles, zise Thomas, străduindu-se din greu să-și ascundă dezamăgirea.

Pentru o clipă, se gândise că tatăl său i-ar fi putut încredinţa comanda, în loc să-l pună pe fratele lui sau altcineva să vegheze asupra sa. Simţea pierderea a ceva ce nu avusese niciodată.

— Îmi spui atunci unde trebuie s-o iau la drum pentru tine sau trebuie s-o aflu de la Trunning? spuse Thomas cu încordare în glas.

Gura tatălui său se ţuguie ca răspuns, amuzat şi dispreţuitor:

— Ţi-am spus să n-o pui la suflet, băiete. Ai o mână dreaptă bună şi eşti fiul meu, însă nu ai experienţă la comandă, în afară de vreo câteva încăierări.

Oamenii nu te respectă aşa cum o fac cu Trunning. Cum ar putea? A luptat douăzeci de ani, atât în Franţa, cât şi în Anglia. O să aibă grijă de tine.

Contele aştepta un semn că fiul său acceptase acest punct de vedere, însă Thomas se încruntă, rănit şi furios. Contele Percy clătină din cap şi continuă:

— Mâine are loc o căsătorie Neville, Thomas, la Tattershall. Clanul mamei tale se lăcomeşte să mai prindă pe cineva în mreje. Cocoşelul acela băgăreţ, Salisbury, va fi şi el acolo, să-şi vadă fiul căsătorindu-se. Vor fi liniştiţi, încântaţi să ducă o nouă mireasă pe moşia lor, la conacul Sheriff Hutton. Omul meu mi-a povestit tot, riscându-şi pielea să ajungă la mine la timp. L-am plătit bine pentru asta, fii sigur. Acum ascultă. Vor fi călare şi pe jos, grup vesel de nuntaşi, mergând încet, înapoi spre ospăţ, într-o zi frumoasă de vară. Iar tu vei fi acolo, Thomas. Îi vei doborî la pământ, nelăsând pe niciunul în viaţă. Asta-i porunca mea pentru tine. Ai priceput?

Thomas înghiţi cu noduri în timp ce tatăl lui îl privea. Contele Salisbury era fratele mamei sale, fiii acestuia fiind verişorii lui. Thomas se gândise că va fi trimis peste vreo ramură mai măruntă a familiei Neville, nu chiar peste însăşi rădăcina şi capul întregului clan. Dacă înfăptuia lucrurile aşa cum i s-a spus, îşi făcea mai mulţi duşmani de sânge într-o singură zi decât în întreaga sa viaţă de până atunci. Dar chiar şi aşa, dădu din cap, nefiind în stare să se încreadă în vocea lui. Gura tatălui său se strâmbă cu acreală, la vederea slăbiciunii şi nehotărârii fiului său.

— Băiatul lui Salisbury se însoară cu Maud Cromwell. Ştii că unchiul ei deţine conacele Percy, refuzându-mi revendicările asupra lor. Se pare că-şi închipuie că poate să dea moşiile *mele* ca dotă pentru Nevilli, că au ajuns atât de puternici încât voi fi obligat să renunţ la plângerile şi procesele mele împotriva lui. Te trimit ca să le arăţi dreptatea. Să le arăţi autoritatea nesocotită de Cromwell, în timp ce caută o pulpană mai mare după care să se ascundă! Ascultă-mă acum. I-ai pe cei şapte sute de oameni ai mei şi ucide-i pe toţi, Thomas. Asigură-te că nepoata lui Cromwell se numără printre morţi, ca să-i pot pomeni numele când l-oi întâlni pe unchiul ei îndoliat la Curtea regelui. Ai priceput?

— Bineînţeles că am priceput! răspunse Thomas cu asprime.

Cu mâinile tremurând, privea cu ură la tatăl său, însă nu mai suporta să vadă dispreţul bătrânului la primirea unui refuz. Strânse din dinţi, hotărârea era luată.

Se auzi o bătaie în uşă, în spatele lui Thomas, făcându-i pe amândoi să tresară ca nişte complotişti prinşi asupra faptului. Thomas se dădu la o parte pentru a o lăsa să se deschidă, pălind la vederea mamei sale stând în uşă.

Contele se îndreptă de spate, umflându-şi pieptul.

— Du-te acum, Thomas! Onorează-ţi familia şi numele!

— *Rămâi,* Thomas! spuse repede mama lui, cu o expresie glacială.

Thomas ezită, apoi își băgă capul între umeri, strecurându-se pe lângă ea și îndepărtându-se. Rămasă singură, contesa Eleanor Percy se răsuci brusc spre soțul ei.

— Văd cum gărzile tale și soldații se înarmează, acoperind culorile familiei Percy. Iar acum, fiul meu fuge de mine ca o potaie biciuită. Atunci, vrei să întreb? Ce plan mizerabil îi mai șopteai acum la urechi, Henry? Ce-ai făcut?

Contele Percy inspiră adânc, aerul lui triumfal fiind foarte vădit.

— Deci nu ascultai la ușă ca o slujnică? Sunt surprins. Ce-am *făcut* eu nu-i treaba ta!

Dădu să treacă pe lângă ea și să iasă pe coridor. Eleanor îi aținu calea, punându-i mâna-n piept. Drept răspuns, contele i-o strânse cu putere, presându-i degetele atât de tare, încât ea scoase un strigăt. El răsuci și mai mult, controlând-o cu o mână pusă pe cot.

— Te rog, Henry. Mă doare brațul..., spuse ea icnind.

El răsuci și mai tare, făcând-o să țipe de durere. Pe coridor, văzu un servitor grăbindu-se într-acolo și contele închise ușa cu o lovitură de picior. Ignorând urletele contesei, bătrânul o aplecă înainte, aproape încovrigând-o, ținându-i palma și brațul într-o strânsoare puternică.

— N-am făcut nimic altceva decât mi-ar face mie Nevillii tăi dacă aș ajunge vreodată la cheremul lor, îi rosti în ureche. Credeai că i-aș permite fratelui tău să se ridice deasupra numelui de Percy? Cancelar al ducelui de York acum, amenință tot ceea ce sunt, tot ceea ce trebuie să protejez. Înțelegi? Te-am luat ca să-mi dăruiești fii, o mireasă Neville fertilă. Ei bine, ai făcut asta. Iar acum să nu mă întrebi la mine-n casă ce treburi am.

— Mă *rănești,* spuse ea, chipul schimonosindu-i-se de mânie și durere. Vezi dușmani acolo unde nu-i niciunul. Iar dacă-l cauți pe fratele meu, te va omorî, Henry. Richard te va ucide.

Cu un mârâit de furie, soțul ei o azvârli pe pat. Ajunse la ea înainte să apuce să se ridice în picioare, sfâșiindu-i rochia și strigând la ea, roșu de furie. Ea se luptă să se elibereze, însă el era infernal de puternic în furia sa, neluând în seamă unghiile ei, care-i lăsau dâre roșii pe față și pe brațe. O țintuia de pat cu o mână, dezgolind fâșia lungă și palidă a pielii spatelui ei în timp ce-și scotea cureaua pantalonilor, făcând din ea o buclă, transformând-o într-un bici scurt.

— N-o să-mi vorbești *mie* într-un *asemenea* fel, în propria mea *casă*!

Îi dădu lovitură după lovitură, cu niște plesnete la fel de puternice precum țipetele ei disperate. Nu veni nimeni, cu toate că bătaia continuă până când rămase nemișcată. Crestăturile lungi lăsau să se prelingă sângele

care păta stofa fină, în vreme ce el icnea şi gâfâia, broboane mari de transpiraţie picurându-i de pe nas şi frunte pe pielea ei. Simţind o satisfacţie sumbră, contele se încinse din nou cu centura şi-şi lăsă soţia să scâncească mai departe pe cuvertură.

•

Servitorii deschiseră poarta curţii de instrucţie în vreme ce Thomas Percy, baron Egremont, ieşi afară. Zarva a sute de bărbaţi se prăvăli asupra lui sub cerul senin, făcându-i inima să bată mai repede. Constată cu iritare că propriii oameni erau deja acolo, asmuţiţi de tatăl său şi aşteptându-l răbdători. Îi duceau armura şi armele, în timp ce alţi oameni se ocupau de Balion, armăsarul imens şi negru, pe care dăduse o adevărată avere în urmă cu un an. Se părea că tatăl său n-avea nicio îndoială asupra efectelor discuţiei lor. Thomas se încruntă, apropiindu-se de un grup din adunarea aceea dezordonată, începând să înţeleagă complexitatea întregii scene. Departe, sus, deasupra tuturor, o putea auzi pe mama sa ţipând ca o scroafă măcelărită, bătrânul dându-i iarăşi, fără nicio îndoială, o mamă de bătaie. Thomas era doar mânios că-i pătrundea astfel în gânduri. Era obligat să lase privirea-n jos, evitând astfel ochii curioşilor. Cu fiecare nou vaiet, ei fie rânjeau, fie tresăreau, în vreme ce furia punea stăpânire pe el. Ascensiunea socială a familiei Neville îl *rodea* pe taică-său, distrugându-l cu suspiciuni şi accese de furie, când contele ar fi trebuit să se bucure de anii de tihnă şi să-şi lase fiii să se ocupe de moşii. Când gălăgia dispăru în cele din urmă, Thomas ridică privirea spre fereastra încăperilor private ale tatălui său. Era ceva tipic ca bătrânul să-şi pună planurile în mişcare zile sau săptămâni în şir, fără măcar să catadicsească să-i spună ceva propriului său fiu despre cele ce intenţiona să facă.

Cu mişcări rapide, precise, Thomas îşi scoase platoşa de piele şi mantia, dezbrăcându-se în curte la pantaloni şi tunica de corp, dezvăluind deja pete întunecate de transpiraţie. Acolo sfiala nu-şi avea locul şi zeci de tineri glumeau şi strigau unul la altul, în timp ce ţopăiau cu câte-o cizmă de armură ori strigau după câte-o piesă din echipamentul lor, care-şi găsise sălaş în grămada altcuiva. Thomas se aşeză pe un scaun înalt, aşteptând răbdător în timp ce servitorii lui se străduiau să-i lege vestonul matlasat de sub armură şi să-i aşeze fiecare piesă a armurii sale. I se potrivea foarte bine, iar dacă cicatricele şi urmele proveneau de la antrenamentele din curte, mai degrabă decât din luptă, tot arătau bine, adecvat purtate. Ridicându-şi braţele pentru fixarea pieptarului, se uită pieziş la urmele lăsate de răzuitoare, metalul fiind frecat de vreo fată de la bucătărie care-l manevrase ca pe una dintre oalele ei. Blazonul albastru şi galben fusese acoperit. Căută spada din priviri. Thomas înjură încet, văzând că blazonul

fin, smălţuit, fusese scos cu dalta de pe gardă. Desigur, la ordinele tatălui său, dar avea spada de când împlinise doisprezece ani şi-l durea s-o vadă deteriorată.

Armura-i fu pusă, bucată cu bucată, trezindu-i un sentiment minunat de forţă şi invincibilitate. Lordul Egremont se întinse după coiful pe care i-l întindea respectuos servitorul său. Pe când şi-l punea pe cap, Thomas auzi vocea maestrului spadasin al tatălui său răsunând prin toată curtea de paradă:

— Când se deschid porţile, am *plecat,* strigă Trunning oamenilor adunaţi. Fiţi gata, pentru că nu ne vom întoarce precum domnişoarele de companie ale doamnei, după vreo mănuşică pierdută. Niciun slujitor personal în afara celor călare, care pot mânui spada sau arcul şi ţine pasul. Carne de vită uscată şi ovăz simplu, puţină bere şi vin, nimic altceva! Provizii pentru şase zile, dar călăriţi fără bagaje, ori veţi fi lăsaţi în urmă.

Trunning se opri, privirea plimbându-i-se peste cavaleri şi oameni, pregătindu-se să rostească şi alte instrucţiuni. Dădu cu ochii de fiul lui Percy şi se puse imediat în mişcare, venind alături de el. Asta-i oferi lui Thomas o mică satisfacţie, să-l poată privi de sus pe bărbatul mai scund ca el.

— Ce s-a întâmplat, Trunning? întrebă el, păstrând dinadins un ton rece.

Trunning nu răspunse, doar rămase locului, privindu-l şi mestecându-şi mustaţa albă care-i cădea peste buze. Maestrul spadasin al tatălui său îi antrenase pe amândoi băieţii lui Percy în lupta cu armele şi în tactici, începând atât de devreme în viaţa lor, încât Thomas nu-şi putea aminti o vreme în care să nu fi fost acolo, strigând înfuriat de o lovitură greşită ori cerând să-i spună unde învăţase el să ţină scutul „ca o slujnică scoţiană”. Fără niciun efort de memorie, Thomas îşi putea aminti cum piticul cu faţa roşie îi rupsese cinci oase în decursul anilor: două la mâna dreaptă, două crăpate la antebraţe şi unul mic, la picior, pe care sărise Trunning în timpul unei încăierări. Fiecare oscior însemnase săptămâni de durere în atele şi reproşuri aprige pentru fiecare geamăt scos când acestea-i erau legate. Thomas nu-l ura şi nici măcar nu se temea de omul tatălui său. Ştia că Trunning era foarte credincios Casei Percy şi Northumberlandului, ca un câine bătrân şi deosebit de rău. Totuşi, din pricina atâtor divergenţe avute în timpul antrenamentelor, Thomas, Lord Egremont, nu-şi putea imagina omul acceptându-l măcar ca pe un egal, darămite ca superior. Chiar simplul fapt că tatăl său îl pusese pe Trunning la comanda atacului era o dovadă. Cei doi ticăloşi bătrâni erau croiţi din aceeaşi pânză aspră, fără nicio picătură de bunătate sau milă în niciunul dintre ei. Nici nu era de mirare că se înţelegeau atât de bine.

— Deci a vorbit taică-tău cu tine, ai? Ţi-a spus cum stau lucrurile? zise Trunning în cele din urmă. Ţi-a zis să ţii cont de ordinele mele în toate, ca să te aduc acasă întreg, cu vreo două zgârieturi noi în armura aia a ta frumoasă?

Thomas îşi reprimă un fior la auzul glasului pătrunzător. Poate că era rezultatul atâtor ani de zbierete pe câmpuri şi străzi, aruncate celor pe care-i antrena, însă Trunning era în permanenţă răguşit, cuvintele sale amestecându-se cu gâfâieli adânci şi şuierătoare.

— Da, mi-a spus că vei comanda tu, Trunning. Până la un punct.

Trunning clipi leneş, cântărindu-l din priviri.

— Şi care-ar fi punctul ăla, nobilul meu lord Egremont?

Spre stupoarea sa, Thomas simţi cum inima-i bătea să-i sară din piept şi răsuflarea-i deveni tot mai sugrumată. Spera că maestrul spadasin să nu-i simtă încordarea, deşi aproape că putea să bage mâna în foc, la cum îl cunoştea el de bine de atâţia ani. Cu toate acestea, rosti cu fermitate, hotărât să nu se mai lase dominat de omul tatălui:

— Până la punctul când tu şi cu mine nu mai suntem de acord, Trunning. Mie îmi revine datoria de a feri şi proteja onoarea Casei. Tu poţi da ordine de marş şi de atac şi aşa mai departe, însă rămâne ca eu să stabilesc politica, scopul misiunii noastre.

Trunning se holbă la el, înclinându-şi capul şi frecându-şi o pată de deasupra ochiului drept.

— Dacă-i spun tatălui tău că deja începi s-o freci, o să te pună să vii ca băiat la toate, dacă te-ar mai lăsa, spuse el zâmbind deloc plăcut.

Fu surprins când tânărul se aplecă spre el, înfruntându-l direct.

— Dacă te duci cu tot felul de poveşti să i le spui bătrânului, *nu mai plec de aici.* Să vedem cât de departe ajungi dincolo de poartă fără vreun fiu al familiei Percy în frunte. Şi, în afară de asta, Trunning, ţi-ai făcut un duşman din Egremont. Acum ţi-am spus ce-am avut de spus. Tu faci ce vrei.

Thomas se întoarse apoi dinadins la servitorii săi, făcându-le semn să ajusteze şi să pună o picătură de ulei la viziera sa. Simţea privirea lui Trunning şi inima-i continua să bată cu putere, însă acum era sigur de el şi de un lucru. Nu se uită când maestrul spadasin plecă de-acolo, nici măcar ca să vadă dacă Trunning intra în castel, ca să-şi spună păsul tatălui său. Lordul Egremont coborî viziera pentru a-şi ascunde faţa. Tatăl său şi Trunning erau amândoi oameni în vârstă şi, cu toată hotărârea şi îndârjirea lor, bătrânii tot se dădeau la o parte până la urmă. Thomas va prelua arcaşii şi spadasinii pentru atacul asupra nuntaşilor unchiului său, iar dacă Trunning îi stătea alături sau nu, conta câtuşi de puţin. Privi din nou spre mica armată adunată de tatăl său în slujba Casei Percy. Sute dintre ei nu erau decât nişte târgoveţi,

chemaţi de stăpânul lor feudal. Totuşi, chiar dacă lucrau ca fierari, măcelari sau pielari, fiecare dintre ei se antrenase să lupte cu toporul sau arcul încă din fragedă tinereţe, dobândind nişte deprinderi care-i făceau folositori unui om precum contele Percy din Alnwick. Thomas zâmbi în sinea sa, ridicându-și din nou viziera.

— Adunaţi-vă la poartă! le porunci.

Cu coada ochiului, văzu silueta măruntă a lui Trunning, însă Thomas îl ignoră. Bătrânii se dădeau la o parte, își zise el din nou, cu satisfacţie. Sosise vremea ca tinerii să domnească.

2.

Derry Brewer era în toane proaste. Ploua cu găleata, şiroaiele biciuindu-i chelia. Nu-şi dăduse niciodată seama până atunci cât de bine te fereşte de ploaie părul. Cu creştetul atât de nedrept expus, plesnetul îngrozitor al ploii îi provoca dureri de cap și mâncărimi de urechi. Şi pe lângă toate acestea, spre neplăcerea sa, purta o robă maronie, udă leoarcă, plesnindu-l peste gambele dezgolite, frecându-i-se de piele. Capul îi fusese ras de o mână destul de iscusită chiar în acea dimineaţă, aşa că simţea chelia ca pe ceva cu totul nou şi sensibil, incredibil de expus elementelor naturii. Călugării care mergeau târşâindu-şi picioarele alături de el erau tunşi cu toţii, cercurile albe ale pielii de pe creştet lucind umede în lumina slabă. Niciunul dintre ei nu luase vreo îmbucătură de la ivirea zorilor, cu toate că merseseră şi psalmodiaseră toată ziua.

Zidurile măreţe ale castelului regal se întindeau în faţă, în sus pe strada Peascod, în vreme ce ei dăngăneau din clopot, pentru milostenii, și se rugau cu glas tare, singurii destul de proşti ca să stea în ploaie când se putea găsi un adăpost. Windsor era un oraş avut; castelul pe care-l servea se afla la numai treizeci şi doi de kilometri de Londra, precum alte câteva aflate în jurul capitalei, fiecare la o zi de marş distanţă. Prezenţa Casei regale adusese din capitală pe unii dintre cei mai buni aurari, bijutieri, cârciumari şi negustori de mătăsuri, nerăbdători să-şi vândă marfa. Cu însuşi regele la reşedinţă, mai mult de opt sute de bărbaţi şi femei aflaţi în serviciul lui se adăugaseră mulţimii şi duseseră la creşterea preţurilor la toate, de la pâine și vin la cel al unei brățări din aur.

Cu umorul lui negru, Derry presupunea că franciscanii vor fi și ei atraşi de şuvoiul banilor. Nu era sigur dacă nu cumva soioșii săi companioni nu erau altceva decât nişte cerşetori isteţi. Era adevărat că Fratele Peter făcea

morală mulţimilor pentru nelegiuirile şi lăcomia lor, însă restul călugărilor cărau cu toţii cuţite de vânzare, la fel şi castroane pentru cerşit. Un nefericit cu umerii laţi părea resemnat cu rolul său printre ei, acela de cărător al unei mari roţi de tocilă. Godwin Tăcutul o ducea în cârcă, legată cu sfoară, atât de aplecat încât abia dacă vedea pe unde merge. Ceilalţi spuneau că îndura asta ca penitenţă pentru un păcat din trecut, iar Derry nu îndrăznise să întrebe care fusese acesta.

La momentul serviciilor divine ale abaţiei, în timpul zilei, grupul se oprea şi se ruga, acceptând ofertele de apă sau de bere de casă ce li se aduceau când montau pedala şi puneau piatra tocilei să se învârtească, ascuţind cuţite şi binecuvântându-i pe acei care le dădeau un ban, indiferent de valoarea lui. Derry simţi un fior de vinovăţie din cauza pungii burduşite din piele, pe care o dosise în nădragi. Era acolo destul argint cât să-i hrănească pe toţi până la îmbuibare, dar dacă-l scotea la iveală, avea bănuiala că Fratele Peter l-ar fi dat de pomană cine ştie cărui nătărău care nu-l merita, lăsându-i pe călugări să flămânzească. Derry îşi umflă obrajii, ştergându-şi ploaia de pe ochi. I se prelingea pe faţă în şiroaie, aşa că trebuia să clipească cu ochii înceţoşaţi.

Păruse o idee bună să li se alăture, cu patru nopţi înainte. Ca urmare a umilului lor comerţ, grupul de paisprezece călugări erau cu toţii înarmaţi. De asemenea, erau obişnuiţi cu nopţile pe drum, când hoţii ar fi putut încerca să fure chiar şi de la cei care nu aveau nimic. Derry se ascundea prin grajdurile unei taverne ieftine când îl auzise pe Fratele Peter vorbind despre Windsor, unde voiau să se roage pentru însănătoşirea regelui. Niciunul dintre ei nu se arătase surprins că un alt drumeţ dorea să facă la fel acum, când sufletul regelui se găsea în primejdie, iar ţara era împresurată de oameni violenţi.

Derry oftă în sinea lui, ştergându-se pe faţă. Strănută cu putere şi se trezi deschizând gura să arunce o sudalmă. Fratele Peter sărise cu băţul la un morar chiar în dimineaţa aceea, pentru că strigase o blasfemie în strada mare. Fusese plăcerea lui Derry să-l vadă pe blajinul conducător de grup aplicând o pedeapsă care i-ar fi adus un oarecare renume prin ringurile de lupte din Londra. Îl lăsaseră pe morar pe drum, cu urechile sângerând din cauza bătăii primite, cu căruciorul răsturnat şi sacii de făină sparţi cu toţii. Derry zâmbi la amintirea aceasta, uitându-se spre direcţia în care mergea Fratele Peter, dăngănindu-şi clopotul la fiecare al treisprezecelea pas, astfel că răsuna din zidurile de piatră de pe coama dealului.

Castelul se prefigura masiv prin ploaie, nu exista o altă cale de a-l descrie. Zidurile groase şi meterezele rotunjite nu fuseseră niciodată străpunse de la construirea lor. Cetatea regelui Henric se înghesuia peste Windsor, aproape

un alt oraş înăuntrul primului, căminul a sute de oameni. Derry îi măsură înălţimile. Simţea piatra de pavaj sub tălpile dureroase.

Aproape că venise vremea să părăsească micul grup de călugări, iar Derry se gândea cum era mai bine să abordeze subiectul. Fratele Peter fusese uimit de cererea lui de a fi ras în cap, la fel ca ceilalţi. Deşi acceptau asta pentru ei, ca pe o respingere a vanităţii, nu era deloc nevoie ca şi Derry să adopte stilul. Derry îşi folosise întreaga sa putere de convingere faţă de bărbatul mai vârstnic, înainte ca acesta să accepte că era treaba lui ce face cu propriul său cap.

Tânărul călugăr care pusese briciul în părul des al lui Derry izbutise să-l cresteze de două ori pe scalp şi să-i radă o bucăţică de piele de mărimea unui penny chiar de pe creştet. Derry îndurase totul şi abia dacă scosese un mârâit ca să se plângă, fiind gratulat în cele din urmă cu o bătaie pe spate de către Fratele Peter.

Sub ploaia torenţială, Derry se întrebă dacă meritase deranjul. Era deja sfrijit şi obosit. Îmbrăcat într-o robă veche, ar fi putut trece neobservat şi cu capul ras, dar sorţii-i erau potrivnici şi oamenii care-l vânau deja îşi dovediseră, mai mult decât o dată, hotărârea şi cruzimea. Oftând, îşi zise din nou că era un preţ care merita plătit, că nu-şi putea aminti când mai fusese el vreodată, în toată viaţa sa, cu moralul atât de la pământ.

Să fie cu legământ duşmanul lui Richard Plantagenet, duce de York, nu era ceva ce-şi dorise. Când făcuse o recapitulare a acţiunilor sale, Derry constatase că ar fi putut fi mai conciliant. Cel care-l antrenase şi-ar fi agitat degetul spre el în semn de reproş pentru trufia pe care o arătase. Bătrânul Bertie i-ar fi ţinut morală ore în şir, spunând că duşmanii nu trebuie niciodată să-ţi descopere forţa, *niciodată.* Derry aproape că auzea vocea exasperată a bătrânului pe când îşi târşâia picioarele pe deal în sus. Dacă te considerau slab, nu trimiteau oameni duri şi necruţători, ucigaşi din Londra, ca să-ţi adulmece urmele. N-ar oferi arginţi oricărui bârfitor pentru veşti despre locurile unde te-ai afla. N-ar pune un preţ pe capul tău, Derry!

Dacă intrarea în rândul franciscanilor pentru o vreme i-a salvat viaţa sau, pur şi simplu, l-a făcut să piardă câteva zile n-avea să ştie niciodată. Însă era sigur că Derry trecuse de grupuri de indivizi cu aspect ostil, în vreme ce mergea împreună cu călugării, oameni care râdeau şi-i batjocoreau, întorcându-se cu spatele când Fratele Peter le ceruse un ban. Iar dacă unul dintre ei, sau poate o întreagă duzină, s-ar fi putut afla în solda lui York, Derry n-avea habar. Îşi ţinuse privirea-n pământ, târşâindu-şi paşii împreună cu ceilalţi.

Ploaia încetă o vreme, cu toate că tunetele bubuiau nu departe şi norii întunecaţi încă goneau pe cer. Fratele Peter alese acel moment de acalmie

pentru a-şi pune o palmă pe limba clopotului său. Apoi şi-o ridică pe cealaltă, pentru a opri grupul înfrigurat.

— Fraţilor, apune soarele şi pământul e prea ud ca să putem dormi afară noaptea asta. Cunosc o familie în cealaltă parte a oraşului, la aproape doi kilometri mai departe, peste Dealul Castelului. Ne vor lăsa să folosim hambarul ca să dormim şi să mâncăm, în schimbul binecuvântării casei lor, şi ni se vor alătura la rugăciune.

Călugării se înseninară vizibil la auzul vorbelor sale. Derry îşi dădu seama că dobândise o oarece urmă de respect pentru viaţa aceea ciudată. Cu excepţia lui Godwin Tăcutul, cu masivitatea lui de taur, niciunul dintre ei nu arăta puternic. Bănuia că unul sau doi considerau viaţa de milog mai bună decât munca, însă îşi luau sărăcia în serios, într-o vreme când aproape fiecare al doilea om lucra ca să scape din această stare mizerabilă. Derry îşi drese glasul, înăbuşindu-şi o tuse cu care se alesese de pe undeva, din cauza umezelii şi frigului.

— Frate Peter, pot să vorbesc ceva cu tine? zise el.

Conducătorul micului lor grup se întoarse imediat, având o expresie liniştită.

— Bineînţeles, Derry, răspunse el.

Buzele bătrânului erau albastre. Derry se gândi din nou la punga lui plină, băgată la călduricǎ, lângă testiculele sale.

— Eu... hm... n-am să vin cu voi, spuse Derry, preferând să privească la picioare decât să vadă dezamăgirea de pe chipul călugărului. Este cineva cu care trebuie să mă văd la castel. Am să rămân acolo o vreme.

— Ah! făcu Fratele Peter. Păi, atunci, Derry, măcar du-te cu binecuvântarea Domnului.

Spre surprinderea lui Derry, bătrânul întinse mâna şi şi-o puse pe creştetul pleşuv sensibilizat, plecându-i capul cu o apăsare blândă. O îndură, înduioşat de credinţa bătrânului, când Fratele Peter îi invocă pe Sfântul Christopher şi pe Sfântul Francisc să-i călăuzească paşii în încercările prin care va trece.

— Mulţumesc, Frate Peter. A fost o onoare pentru mine.

Bătrânul îi zâmbi atunci, îndepărtându-şi mâna.

— Nădăjduiesc doar ca acelora de care cauţi să te fereşti să le intre soarele-n ochi, Derry. Mă rog ca ei să fie la fel de orbi precum Saul din Tars când treci tu.

Derry clipi surprins, făcându-l pe Fratele Peter să chicotească.

— Nu prea mulţi dintre cei care ni se alătură insistă pentru tonsură după numai o zi sau două de drum, Derry. Totuşi, aş îndrăzni să spun, nu ţi-a stricat, cu toată neîndemânarea fratelui John cu briciul.

Derry îl privi amuzat, în pofida stânjenelii sale.

— M-am tot întrebat, Frate, cum se face că unii dintre voi au un cerc de nu mai mult trei degete în lăţime pe creştet, în vreme ce se pare că eu am fost ras până aproape de urechi?

Atunci ochii întunecaţi ai Fratelui Peter licăriră.

— Aceasta a fost decizia mea, Derry. M-am gândit că dacă cineva este atât de dornic să primească tonsura, poate că ar trebui să ne dăm toată străduinţa de a-i face pe voie. Iartă-mă, fiule.

— Desigur, Frate Peter. M-ai adus până aici teafăr şi în siguranţă.

Dintr-o pornire, Derry îşi suflecă roba şi-şi băgă mâna adânc între faldurile ei, ridicând punga. O împinse în palmele Fratelui Peter, închizându-i degetele peste pielea umedă.

— Asta-i pentru voi. E destul acolo cât să vă ajungă o lună întreagă, poate mai mult.

Fratele Peter cântări gânditor punga, apoi i-o întinse.

— Dumnezeu ne dă întotdeauna cele necesare, Derry. Ia-o înapoi, dar bunătatea ta este mişcătoare.

Derry clătină din cap, retrăgându-se cu mâinile ridicate.

— Este pentru voi, Frate Peter, te rog.

— Bine, bine, spuse bătrânul, vârând-o într-un buzunar. Sunt sigur că-i vom găsi noi o întrebuinţare ori pe cineva cu nevoi mai mari decât noi. Mergi cu Dumnezeu, Derry! Cine ştie, poate că va veni vremea când te vei hotărî să ni te alături pentru mai mult timp decât două zile. Mă voi ruga pentru asta. Veniţi, fraţilor, iar începe să plouă!

Fiecare din grup veni să-i strângă mâna lui Derry şi să-i facă urări de bine, chiar şi Godwin Tăcutul, care-i strivi mâna în pumn şi-l bătu pe umăr, cocârjat sub piatra de tocilă de pe spatele lui.

Derry stătea singur pe strada din vârful dealului, din apropierea castelului, privind grupul de călugări mergând pe drum în jos. Într-adevăr, ploaia începuse din nou şi îl străbătu un fior. Se întoarse spre postul de gardă de la intrarea în cetatea regală. Simţea priviri aţintite asupra sa şi se puse în mişcare luând-o repede la pas, îndreptându-se spre adăpostul zidurilor şi apropiindu-se de silueta întunecată a soldatului de gardă. Derry miji ochii prin întuneric pe când se apropia. Omul era ud până la piele, la fel ca el, stând acolo pe vreme rea, cu o halebardă şi un clopot, ca să dea alarma.

— Seara bună, fiule! zise Derry, ridicând o mână spre a face semnul crucii prin văzduh.

Soldatul îl privi.

— Nu-i voie să cerşeşti aici, părinte, spuse străjerul îmbufnat, adăugând un „iertăciune”, după o clipă de gândire.

Derry zâmbi, dinţii dezvelindu-i-se albi, în contrast cu faţa lui arsă de soare.

— Anunţă-l pe comandantul tău. O să vrea să coboare ca să mă vadă.

— Nu şi pe ploaie, părinte, ăsta-i adevărul, răspunse omul cu sfială.

Derry aruncă o privire scurtă în susul şi-n josul drumului. Nu era nimeni prin jur şi era obosit şi flămând.

— Spune-i „podgorie” şi o să vină.

Străjerul îl privi intrigat o vreme, în timp ce Derry aştepta, încercând să arate pe cât de multă încredere putea scoate la iveală. După o vreme, voinţa soldatului slăbi şi dădu din umeri, scoţând un fluierat ascuţit. O uşă se deschise la postul de gardă din spatele lui, iar Derry auzi un glas suduind ploaia şi frigul năvălite înăuntru.

Bărbatul care ieşi de acolo avea nişte mustăţi grozave, tremurând deja în ploaie. Era pe cale să-şi şteargă mâinile cu o pânză, urme de ou proaspăt rămânând neobservate pe buzele sale. Îl ignoră pe călugărul oprit în ploaie şi i se adresă gărzii:

— Ce s-a întâmplat?

— Călugărul acesta, domnule. Mi-a zis să vă chem afară.

Derry simţi cum îl apucau pandaliile în vreme ce comandantul gărzii continua să-i ignore prezenţa. Vorbi repede, cu toate că dinţii-i clănţăneau şi-i era greu să rostească cuvintele:

— Mi-e frig, sunt ud şi flămând, Hobbs. Cuvântul este „podgorie”, iar regina va dori să mă vadă. Lasă-mă să intru.

Căpitanul Hobbs tocmai îşi deschise gura spre a răspunde furios pentru că era interpelat pe un asemenea ton, când îşi dădu seama că i se pomenise numele, la fel şi cuvântul despre care i se spusese că trebuia să-l ţină minte, cu nişte săptămâni înainte. Rămase nemişcat, comportamentul său schimbându-se într-o clipă. Îl cercetă mai cu luare-aminte pe călugărul sordid dinaintea sa.

— Master Brewer? Doamne sfinte, omule, ce s-a întâmplat cu capul dumitale?

— Sunt deghizat, Hobbs, dacă tot vrei să ştii. Acum mă laşi să trec? Mă dor picioarele şi e atât de frig, încât aş putea pica secerat chiar aici.

— Da, domnule, desigur. Te duc la regină. Înălţimea Sa întreba de tine chiar cu câteva zile în urmă.

Ploaia se înteţi, căzând peste nefericitul de gardă, lăsat afară, şi intrară la căldură.

•

Deşi era obosit şi ud leoarcă, Derry remarcă aura de tăcere pe măsură ce Hobbs îl conducea spre camerele regelui. Spre deosebire de alte dăţi,

servitorii vorbeau în şoaptă, şi asta doar dacă erau nevoiţi. Când Hobbs îl conduse la uşa potrivită şi le spuse o altă parolă celor doi oameni care o păzeau, Derry era deja sigur că starea regelui nu se îmbunătăţise cu nimic. Trecuseră aproape paisprezece luni de când regele Henric căzuse într-o stare de letargie atât de adâncă, încât nu putuse fi trezit. Anul 1454 avansase spre sfârşitul verii fără niciun monarh pe tronul de la Londra, doar cu ducele de York la domnie în locul său, ca „Protector şi Apărător al Regatului”. Anglia avea o istorie îndelungată de regenţi pentru copiii regali; chiar Henric însuşi avusese nevoie de oameni de nădejde care să domnească în locul lui, atunci când moştenise tronul, copil fiind. Cu toate acestea, nu exista un precedent pentru nebunie, moştenită, fără îndoială, de la mama lui Henric, o boală ascunsă în familia ei regală franceză.

Derry îndură o percheziţie amănunţită asupra propriei sale persoane. Când gărzile se declarară mulţumite că nu avea asupra lui nicio armă, sau cel puţin nu găsiseră niciuna, îi anunţară prezenţa şi-i deschiseră uşa spre încăperile interioare.

Se deplasă repede, fiind întâmpinat de priveliştea reginei, aşezată la cină împreună cu soţul ei. În prima clipă, regele Henric părea ca şi cum ar fi şezut normal, aplecat deasupra unui castron cu supă. Derry dibui sforile care-l ţineau legat de scaun, în aşa fel încât să nu cadă, la fel şi pe servitorul care ridică privirea când îşi făcu el apariţia, acesta ţinând o lingură cu supă ca să-şi hrănească stăpânul. Pe când Derry se apropia, văzu că Henric avea o bavetă care adunase cam la fel de multă supă pe cât intrase şi în el. Fiertura groasă aluneca de pe buzele lăsate în jos ale regelui şi când se lăsă în genunchi şi-şi plecă fruntea, Derry putu auzi zgomote stinse, înăbuşite, venind dinspre el.

Căpitanul Hobbs nu trecuse dincolo de prag. Uşa se închise în urma lui Derry şi-o văzu pe tânăra regină ridicându-se de pe locul ei, cu o expresie de oroare pe faţă.

— Vai, *capul* tău, Derry! Ce ţi-ai făcut la păr?

— Înălţimea Voastră, am preferat să vin aici fără ca mişcările mele să fie observate şi raportate la fiecare pas. Vă rog, nu înseamnă nimic. Cu siguranţă părul va creşte la loc, sau cel puţin aşa mi s-a spus.

Remarcă exasperat că regina se străduia să nu pufnească în râs.

— E ca un ou, Derry! Aproape că nu ţi-au lăsat niciun fir de păr pe cap.

— Da, Înălţimea Voastră, franciscanul care a mânuit briciul a fost neaşteptat de insistent.

Ridicându-se din genunchi, simţi că se clătina uşor, combinaţia dintre căldura încăperii şi foame potopindu-l cu un val de slăbiciune. Regina-i văzu starea de vlăguire şi zâmbetul îi dispăru.

— Humphrey! Ajută-l pe master Brewer să se aşeze înainte să cadă. Repede, e gata să leşine!

Derry se uită ameţit în jur după omul căruia i se adresase ea, simţind cum era apucat de subsuoară şi lăsat într-un jilţ mare şi lat, din lemn. Clipi, încercând să se dezmeticească. O asemenea slăbiciune era stânjenitoare, mai ales că ştia că Fratele Peter era tot acolo, afară, în ploaie, îndreptându-se spre hambarul în care să se odihnească.

— Voi fi bine într-o clipită, Înălţimea Voastră, zise Derry. Am fost pe drum multă vreme.

Nu mai spuse că fusese vânat, că-şi folosise isteţimea şi relaţiile la maximum, doar ca să fie înaintea celor care-l căutau. Fusese zărit şi urmărit de trei ori în luna precedentă, de două ori în săptămâna de dinainte de a se alătura călugărilor. Ştia că va veni o vreme când îl vor lăsa picioarele dacă n-avea să mai ajungă într-un loc sigur unde să se ascundă. Oamenii ducelui de York strângeau laţul. Aproape că putea simţi funia aspră în jurul gâtului.

Derry ridică privirea ca să-i mulţumească celui care-l ajutase, făcând ochii mari la vederea ducelui de Buckingham. Humphrey Stafford era roşu la faţă şi masiv, un bărbat cu o imensă poftă de mâncare. Îl manevrase pe Derry ca şi cum ar fi fost un copil, iar şeful spionilor nu putea decât să se întrebe cât de mult slăbise pe drumuri.

Ducele se aplecă să-l cerceteze mai bine, nasul lui mare şi umflat strâmbându-se dezgustat.

— Aproape că a murit în picioare, anunţă Buckingham.

Spre neplăcerea lui Derry, se aplecă şi mai tare şi-l adulmecă.

— Respiraţia îi este dulceagă, Înălţimea Voastră, ca de putreziciune. Orice are de zis, l-aş pune să vorbească acum, înainte să-şi dea duhul în faţa noastră.

Derry privi şi el chiorâş spre chipul de deasupra lui.

— Voi supravieţui, domnule. Aşa cum fac de obicei.

Nicio clipă nu se uită niciunul din ei direct spre regele Henric. Stătea amuţit la masă, fără să vadă sau să simtă ceva. Derry riscă o privire pe sub sprâncenele coborâte şi-şi dori să n-o fi făcut. Regele era slab şi palid, însă asta nu era atât de ciudat. Ochii-i erau deschişi şi cu totul goi. Derry l-ar fi putut lua drept un cadavru dacă n-ar fi respirat, capul ridicându-se uşor cu fiecare inspirare.

— Supă fierbinte pentru master Brewer, o auzi Derry spunând pe regina Margaret. Şi pâine, unt, mai aduceţi friptură rece de vită cu usturoi, orice puteţi găsi.

Îşi închise ochii în semn de mulţumire, lăsând chinurile şi durerile să se îndepărteze în timp ce se lăsa învăluit de căldura odăii. Nu mai stătuse

aproape de un foc zdravăn de multă vreme. Uşurarea şi istovirea puseră stăpânire pe el şi aproape că adormise când farfuriile îi fură puse sub nas. Mirosul îl stârni şi se repezi la mâncare cu o poftă neaşteptată, ceea ce aduse un licăr de amuzament în ochii lui Margaret. Putea simţi cum supa fierbinte îl readucea la viaţă, răspândind energie prin toate mădularele şi pătrunzându-i până-n măduva oaselor. Derry plescăi din buze şi smulse o halcă de pâine atât de proaspătă, încât nici nu mai trebuia s-o bage în supă ca s-o înmoaie.

— Cred că va supravieţui, zise Buckingham pe un ton mucalit, de la capătul celălalt al mesei. Eu aş fi cu ochii pe faţa de masă, dacă aş fi în locul dumneavoastră, Înălţimea Voastră. S-ar putea s-o înfulece, după cum îşi îndeasă mâncarea pe gât.

Derry-i aruncă o privire rece, dar mai bine îşi muşcă limba decât să-şi facă încă un duşman. Un duce care încerca să-l doboare era, probabil, suficient, cel puţin pentru moment.

Se cuibări înapoi în scaunul său, ştiind că regina-l răsfăţa mai mult decât pe majoritatea celor care o serveau. Îi era recunoscător pentru asta. Derry se şterse la gură cu un şervet, în acest timp zâmbindu-i lui Buckingham.

— Înălţimea Voastră, vă mulţumesc pentru răbdare. Mi-am revenit destul cât să pot spune ce veşti aduc.

— Ai dispărut două luni, Derry! Ce te-a ţinut atât timp la distanţă de rege?

Derry se îndreptă de spate, dând la o parte farfuria, tocmai la timp ca să fie dusă de acolo de un servitor.

— Înălţimea Voastră, am întărit rândurile celor care-mi dau raportul. Am bărbaţi şi femei în fiecare casă nobilă, credincioşi regelui Henric. Unii dintre ei nu mai sunt, fie pentru că au fost descoperiţi şi eliminaţi, fie că au fost nevoiţi să fugă. Alţii s-au mutat pe poziţii mai influente, ceea ce pare să însemne pentru ei ca eu să-i plătesc mai mult. Mi-am îngăduit să le explic că loialitatea faţă de rege nu poate fi măsurată în argint, cu toate că unii ar cere cei treizeci de arginţi din când în când.

La cei douăzeci şi ceva de ani ai ei, regina Margaret era o tânără femeie foarte frumoasă, cu o piele curată şi un gât suplu. Pe când Derry vorbea, ea-şi miji ochii către soţul ei, de parcă ar fi putut răspunde, după atâtea luni de tăcere. Inima lui Derry era alături de ea, soaţa unui bărbat care n-o cunoscuse deloc.

— Ce-i cu York, Derry? Ce ştii despre el.

Derry ridică privirea spre tavanul ornat, rămânând aşa pentru o clipă, încercând să se decidă cum era mai bine să descrie Protectoratul fără a-i frânge speranţele. Simplul adevăr era că York nu eşuase în activitatea de conducere a ţării. Dintre toate acuzaţiile pe care Derry i le-ar fi putut aduce

lui Richard Plantagenet, neîndemânarea nu era una dintre ele. În adâncul sufletului său, știa că ducele controla vasta și complexa conducere a statului cu mai multă pricepere și înțelegere decât reușise vreodată regele Henric. Acestea nu erau genul de lucruri pe care i le-ar fi putut spune tinerei soții a regelui, disperată după vești bune.

— Nu-și tăinuiește sprijinul față de familia Neville, Înălțimea Voastră. York și contele de Salisbury dobândesc moșii și conace peste tot în țară. Am auzit de zeci de cazuri aduse la judecată, unde la mijloc se afla luarea cu japca a vreunei proprietăți de către un Neville.

Pe fruntea reginei apărură cute și făcu un gest de nerăbdare cu mâna.

— Vorbește-mi despre tulburări, Derry! Despre ratările lui. Spune-mi că populația din Anglia nu-l sprijină pe acest om.

Derry ezită o clipă, înainte de a continua:

— Garnizoana din Calais a refuzat ordinele, Înălțimea Voastră. Acest lucru este ca un ghimpe în talpa lui York, cu care trebuie să se obișnuiască. Sunt cea mai mare armată aflată la dispoziția Coroanei și soldații spun că n-au mai primit nicio plată de la căderea provinciilor Maine și Anjou. Ultimul lucru auzit de mine a fost că au confiscat toată lâna de sezon și amenință să o vândă pentru propriile lor cufere.

— Asta-i ceva mai bine, Derry, mult mai bine. L-ar putea trimite pe contele Somerset să trateze cu ei, dacă nu și-a pierdut sprijinul acestui om de treabă, din cauza atacurilor asupra soțului meu. Soldații l-ar asculta pe Somerset, sunt convinsă. Știi că York a restrâns chiar și Casa regală? Oamenii lui au apărut cu ordonanțele și pecețile lor, dând afară personalul nostru credincios fără ca măcar să le fie acordată o pensie, luând caii din grajdurile de aici, să fie împărțiți între susținătorii stăpânului lor. Rase care nu mai pot fi niciodată adunate la un loc. Totul în numele arginților lui blestemați, Derry!

— Am auzit de asta, Înălțimea Voastră, zise Derry stânjenit.

Se întreba când mai apuca York să doarmă, după ce realizase atât de multe lucruri într-un singur an. Problemele cu garnizoana din Calais erau numai una dintre petele negre minore de pe obrazul Protectoratului York. Țara se descurca destul de bine și, cu toate că unii ridicau glasul împotriva reducerilor de personal al Casei regale, York fusese necruțător în adunarea dărilor către stat, apoi cheltuise câștigurile cu înțelepciune pentru a dobândi chiar și mai mult sprijin. Derry putea vedea bine că va veni timpul când țara va prefera ca regele Henric să nu se mai trezească niciodată, dacă lucrurile mergeau în continuare tot așa. El și Margaret aveau nevoie ca York să sufere un dezastru, ori ca regele să-și vină din nou în fire. Aveau nevoie de asta, înainte să fie prea târziu. Derry privi din nou spre monarhul cu chipul golit

de expresie, moţăind în scaunul său, simţind cum îl străbate un fior şi cum i se face pielea de găină pe mâini. Era ceva malefic ca un bărbat în viaţă să ajungă într-o asemenea stare.

— Nu s-a petrecut nicio îmbunătăţire în privinţa regelui? întrebă el.

Margaret se îndreptă de spate, îndârjindu-se împotriva durerii când răspunse:

— Sunt doi doctori noi care se ocupă de el, acum că smintitul de Allworthy a plecat. Am îndurat tot felul de oameni pioşi, veniţi să-l împungă şi să-l înghiontească şi să se roage deasupra soţului meu. A suferit mult mai mult, dar nu vreau să-ţi mai descriu astfel de practici oribile. Niciuna nu i-a adus spiritul înapoi în trup. Buckingham a fost o mare mângâiere pentru mine, dar chiar şi el ajunge uneori la disperare, nu-i aşa, Humphrey?

Ducele scoase un sunet nelămurit, preferând să soarbă din castronul de supă aşezat dinaintea lui.

— Şi fiul dumneavoastră, Înălţimea Voastră? întrebă Derry pe cât putea de blând. Când i l-aţi arătat regelui Henric, a existat vreun răspuns?

Gura lui Margaret se strânse.

— Vorbeşti precum acel Abbot Whethamstede, cu întrebările sale iscoditoare. Henric a ridicat privirea când i-am arătat bebeluşul. Şi-a ridicat ochii o clipă, şi sunt *sigură* că ştia ce i se spune.

În ochii ei licăreau lacrimile, stârnindu-l s-o contrazică.

Derry îşi drese glasul, începând să-şi dorească să nici nu fi venit aici.

— Consiliul lorzilor se va întruni luna viitoare, Înălţimea Voastră, pentru a vă numi fiul, Eduard, atât ca moştenitor al Coroanei, cât şi ca Prinţ de Wales. Dacă York îşi bagă coada în asta, ambiţiile sale de domnie vor fi dezvăluite. Cu toate că va fi o lovitură brutală, aproape că sper la ea, astfel încât ceilalţi să cunoască adevărata faţă a Protectoratului său şi ce are de gând să facă. Acei nobili care încă mai fac zarvă şi refuză să vadă adevărul nu vor mai putea să-l nege atunci.

Margaret privi spre soţul ei, suferinţa citindu-i-se pe chip.

— Nu pot doar spera, Derry. Fiul meu *este* moştenitorul. Pentru micuţul Eduard, am suferit umilinţa lui York şi a lui Salisbury, prezenţi la naştere, pândind pe lângă patul meu şi chiorându-se pe sub cuverturi pentru a fi siguri că era copilul meu! Lordul Somerset aproape că a ajuns să-i lovească pentru a-mi proteja atunci onoarea, Derry. Există momente când îmi doresc să-l fi *străpuns* pe Plantagenet atunci, pe loc, pentru neruşinarea şi insultele lui. Nu, master Brewer. Nu! Nu trebuie nici să mă gândesc că acei laşi i-ar putea refuza fiului meu dreptul primului născut.

Derry se înroşi din cauza celor îndurate de ea, cu toate că mai auzise povestea înainte, mai mult decât o dată. O parte din el putea să admire

mintea întortocheată a lui York, pentru că doar se gândise la falsificarea naşterii şi prezentarea altui copil. Cel puţin, această chestiune fusese lămurită, cu toate că mai existau unele zvonuri despre un alt tată al copilului – era şoptit numele lui Somerset – aduse cu grijă la urechile ciulite ale lui Derry. Cunoscând însă cât era de sensibilă onoarea lui Somerset, se îndoia că aceasta era ceva mai mult decât o minciună indecentă, chiar dacă era una isteaţă.

Pe când stătea şi se gândea, Derry se trezi picotind aproape în acelaşi fel ca regele, oboseala dovedindu-l din nou. Ar fi putut s-o binecuvânteze pe Margaret când văzu că nu mai era atent şi-l trimise de-acolo, să fie îngrijit şi să se odihnească. Îngenunche înaintea ei şi se plecă spre ducele de Buckingham când ieşi, aruncând o ultimă privire spre rege şi spre starea sa de stupoare, orb şi surd la tot ce se petrecea în jurul lui. Derry se poticni în urma unui servitor, până când fu condus într-o odaie care mirosea a umezeală şi a praf. Fără măcar să se mai obosească să-şi dea jos roba udă, se trânti pe pat cât era de lung şi adormi.

3.

Atmosfera era veselă când nuntaşii se treziră. Cei cu capul greu, după noaptea de dinainte, stăteau răbdători la coadă pentru castronul de tocană de vită şi găluşte, o fiertură săţioasă şi grasă, care-i va trezi şi care le va astâmpăra stomacurile. Pentru că nu era nicio miercuri, vineri sau sâmbătă, nu exista niciun motiv să nu se mănânce carne, cu toate că puţini dintre ei şi-ar fi umplut stomacul dimineaţa atât de devreme. Totuşi, o nuntă era un prilej de excese, unde invitaţii, şi cei din suită de asemenea, puteau spune că fuseseră ospătaţi doar după ce se ameţeau bine şi cingătorile lor pocneau.

În calitate de cap al familiei Neville, Richard, conte de Salisbury, se afla într-o stare exuberantă în vreme ce-şi golea vezica într-o tufă, privind cum se ridica aburul şi simţind ceva asemănător cu mulţumirea. Nunta se desfăşurase cu bine, fiul său, John, făcând o bună impresie şi achitându-se cu demnitate de îndatoriri. Salisbury zâmbi încheindu-se şi legând şnurul, căscând până când îi pocni falca. Băuse mai mult decât era sănătos pentru un om de vârsta lui, aşa că transpira până şi în răcoarea dimineţii, dar dacă un tată nu putea sărbători nunta fiului său, asta însemna că lumea nu merge cum trebuie. Nu era deloc rău că Maud era o frumuseţe rară, cu coapse late şi puternice, cu mici cratere pe obrazul drept, care arătau că supravieţuise acelei năpaste deosebite şi nu va aduce vărsatul de vânt în familia lui.

Contele avusese parte de momente plăcute ridicând un cort al căsătoriţilor pe solul acoperit cu muşchi, hohotind şi strigând instrucţiuni împreună cu ceilalţi, iar tânăra pereche se înroşi până-n vârful urechilor. Cortul se zgâlţâia de fervoare amoroasă şi chicotelile ei nervoase. Propria lui soţie, Alice, îl trăsese de acolo la sfârşit, izgonindu-i pe bărbaţii din jur, să le ofere tinerilor măcar un dram de intimitate.

Nuntaşii lui Neville se duseseră la băut după asta, golind burdufurile de bere şi cel de sherry alb, aduse cu trăsurile pentru drumul prin ţară. Numai câţiva erau treji ca să ovaţioneze, în dimineaţa următoare, când John atârnă un cearşaf pătat de sângele feciorelnic. Tânărul însuşi şi-a făcut apariţia ceva mai târziu, bătut pe spate în timp ce păşea ţanţoş printre oameni. Mama sa a stricat puţin distracţia, oprindu-l ca să-i şteargă petele de pe faţă în văzul tuturor.

Fusese o zi pe cinste şi vremea se menţinea frumoasă. Un grup mai mic s-ar putea să-şi fi petrecut noaptea într-un han de la marginea drumului, dar Salisbury avea mai mult de două sute de soldaţi şi arcaşi cu el, în deplasarea spre nord. În anul precedent, fuseseră prea mulţi oameni ucişi peste tot în ţară ca să rişte pe undeva viaţa soţiei şi a copiilor, mergând fără cei mai buni oameni din gardă în apropierea sa.

Servitorul său îi adusese un mic scaun de lemn şi o masă pentru bărbierit, aşezând-o pe iarbă, împreună cu un ştergar alb, briciul, o sticluţă de ulei şi un lighean cu apă fierbinte, aburindă. Salisbury îşi frecă alene ţepii de pe bărbie, încruntându-se la gândul a ceea ce avea de făcut mai departe. Fusese o adevărată binecuvântare să-şi ia câteva zile libere de la treburile legate de proprietăţile sale şi titluri, şi nu în ultimul rând de cel de Protector. Pentru un timp foarte scurt, fusese doar un tată mândru, la fel ca oricare altul, călăuzind o tânără pereche în siguranţă spre casă. Zilele petrecute pe drum vor fi singura învoire de la îndatoririle sale din anul acesta, era sigur de asta. Sheriff Hutton era una dintre reşedinţele sale favorite, acolo unde el şi soţia sa şi-au petrecut o parte din luna de miere. Ştia că lui Alice i-ar plăcea să revadă vechiul conac, cu toate că nu va putea sta acolo mult. Fiul său şi Maud se vor bucura de încă o săptămână, aranjând administrarea conacelor aduse de ea ca zestre familiei Neville.

Salisbury zâmbi uşor la acest gând, lăsându-se pe scaun şi îngăduind aşezarea ştergarului în jurul umerilor, pe când servitorul îi împrăştia pe faţă ulei călduţ şi ascuţea briciul pe curea. Ştia că la graniţele cu Scoţia, un loc pe care şi-l imaginase întotdeauna îngheţat sau bătut de ploaia şfichiuitoare, vechiul său tovarăş de rang, contele Percy, spumega de furie. Acest gând îi oferi o nouă satisfacţie pentru o dimineaţă de vară deja perfectă.

Servitorul său înălţă briciul şi Salisbury îşi ridică mâna.

— Hai s-o facem interesant, da, Rankin? O vergea pe spatele tău pentru fiecare tăietură, o jumătate de coroană dacă reuşeşti să faci asta fără niciuna. Cum îţi cade asta la sufletul tău de cartofor?

— Foarte bine, domnule, răspunse Rankin.

Era un vechi joc între ei doi. Cu toate că era adevărat că servitorul fusese biciuit de vreo şase ori în decursul anilor, câştigase destul cât să le dea o zestre cumsecade celor trei fiice ale sale, lucru pe care era sigur că îl cunoştea foarte bine şi contele. Mâna lui Rankin era sigură pe când îi bărbierea lui Salisbury ţepii de pe gât. Stând în preajma stăpânului şi slujitorului, soldaţii lui Neville îşi dădeau coate şi rânjeau, făcând, pe tăcute, propriile lor pariuri, în vreme ce strângeau tabăra şi se pregăteau de plecarea spre nord.

Alice, contesă de Salisbury, ieşi din cort fără să-şi fi încălţat pantofii, frământând iarba cu picioarele goale şi inspirând adânc aerul dimineţii. Văzu că soţul ei era supus bărbieritului şi se decise să nu-l strige. Ştia că Rankin preţuia banii câştigaţi pe deasupra lefii sale obişnuite. O vreme, Alice rămase pe loc, privindu-şi soţul cu o afecţiune vizibilă, încântată că rămăsese atât de puternic şi viguros, în pofida anilor săi. Aniversarea celor cincizeci şi cinci de ani de viaţă venea peste câteva luni, îşi reaminti ea, gândindu-se deja ce dar i-ar putea face.

Sunetul unor paşi în fugă îi făcură pe unii dintre soldaţi să se întoarcă de la scenă, cu toate că Rankin continua să netezească şi să radă, concentrându-se asupra sarcinii şi recompensei sale. Salisbury ridică încet şi prudent capul, văzând pe unul dintre băieţii care participaseră la ospăţul de la nuntă. Avea o amintire vagă a flăcăului de noaptea trecută, bând îndelung dintr-un burduf cu vin, înainte de a i se face foarte rău, spre distracţia celorlalţi.

— Domnule! strigă băiatul în goana mare, oprindu-se cu o derapare.

Căsca ochii la vederea unui bărbat bărbierit pe câmp.

— Ce-i? zise Salisbury calm, ridicându-şi bărbia ca să-i ofere lui Rankin spaţiu liber pentru briciul său.

— Vin nişte oameni, domnule. Soldaţi şi arcaşi, cu toţii gonind încoace.

Salisbury tresări şi apoi înjură pe când lama briciului îi muşcă bărbia. Se ridică brusc în picioare, smulgându-şi ştergarul de pe gât pentru a-şi şterge uleiul şi pata de sânge de pe faţă.

— Toată lumea pe cai! răcni Salisbury spre oamenii uluiţi din jurul său.

O rupseră la fugă, gonind spre caii şi armele lor.

— Aduceţi-mi calul aici! Rankin, nătărău neîndemânatic, m-ai tăiat! Calul! Alice! Pentru Dumnezeu, pune-ţi *încălţările* în picioare!

Întreaga scenă somnoroasă se spulberă, iar acum oamenii alergau în toate direcţiile, împiedicându-se şi strigând după ofiţerii care-i comandau. În

momentul când Salisbury încălecase, între stăpânul lor şi oricine se apropia de ei se formaseră deja şiruri de călăreţi. Cei cu privirea cea mai ageră strigară:

— Arcaşi! iar şi iar, pentru ca scuturile să le fie aruncate călăreţilor şi arcaşii lui Neville alergară înainte, încordându-şi arcurile din mers.

— Domnule, armura! zise Rankin.

Omul înşfăcase o grămadă de metal, cu un braţ petrecut printr-o apărătoare circulară, atârnând pe jumătate deschisă în balamalele sale. Alerga pe lângă scări, pe când contele îşi îmboldea armăsarul înainte. Slujitorii care să-l îmbrace pe stăpânul lor nu se vedeau pe niciunde. Rankin îi întinse o sabie lungă şi aproape că nimeri sub copitele calului când se împiedică.

— Nu-i vreme, Rankin. Totuşi, apărătoarea pentru gât, asta am s-o iau. Şi adu-mi un scut, da? Este unul atârnat acolo, pe copacul acela, îl vezi?

Se întinse când Rankin îi aruncă gulerul metalic, înşfăcându-l din aer şi prinzându-l în jurul gâtului. În faţă, o sută cincizeci de pedestraşi şi şaizeci de arcaşi îl aşteptau răbdători să li se alăture. Salisbury privi în urma sa, ca să vadă dacă nevasta şi fiul său îşi găsiseră caii. Şi proaspăta mireasă era acolo, gesticulând cu mânuţele ei albe. O expresie îngrijorată poposi pe chipul contelui la vederea micului grup atât de vulnerabil. Se întoarse, iar fiul lui ridică privirea la zgomotul copitelor.

— Ce s-a întâmplat, domnule? Cine vine?

— Încă nu ştiu, spuse Salisbury. Va trebui doar să las vreo doi în viaţă ca să-i întreb, nu? Misiunea ta este să le duci pe mama ta şi pe Maud la adăpost. Asta nu-i problema ta, John, nu astăzi.

Nu mai spuse că dacă tinerii căsătoriţi erau ucişi, exista probabilitatea ca acele proprietăţi valoroase din zestre să fie înapoiate lordului Cromwell sau chiar să cadă din nou în mâinile lui Percy; era exact genul de dispute care-i ţineau pe judecătorii de la Curtea Regelui ocupaţi cu lunile sau chiar cu anii. Nu asta puteai spune înaintea noii soţii, cu toate că Salisbury fu încântat s-o vadă pe Maud sărind în şa, la fel de sprintenă ca orice fătucă zdravănă de la ţară. Fustele ei lungi i se ridicară sus pe picior şi, în prezenţa nevestei sale, Salisbury îşi mută privirea. Fiul lui se înroşi şi descălecă să îndrepte straturile de veşminte.

— Las-o baltă, John! Am mai văzut şi înainte picioare de fete. Alice, ia-l pe fiul tău cu tine. Vreau să fiţi în siguranţă. Ţineţi-vă departe de orice luptă, până la sfârşitul zilei. Apoi fugiţi spre sud, înapoi la Tattershall.

— Sheriff Hutton e mai aproape... şi-i al nostru, zise soţia sa, fără să mai piardă vremea, arzând de nerăbdare să plece de-acolo.

— Nu ştim ce-i în faţă, Alice, doar ce-avem în urmă. Du-te cu John. Sudul e sigur, iar Cromwell vă va ţine cu siguranţă la adăpost, până când vine cineva din familie ca să se răzbune. Asta dacă eu cad. Ăştia sunt cei mai buni oameni ai mei, Alice. Aş paria şi ultima mea leţcaie pe ei.

— Vrei să plecăm acum? îl întrebă soţia.

O iubi în clipa aceea, pentru expresia ei serioasă şi lipsa totală de frică. Salisbury o putea vedea pe Maud privind-o pe femeia mai în vârstă şi învăţând, în ziua aceea, câte ceva despre cum să fie o Neville.

— Numai când ai auzit că am căzut sau că ziua-i pierdută. Vei fi mai în siguranţă aici, cu oamenii mei prin apropiere, decât dacă pleci!

Se opri, dându-şi seama că duşmanul s-ar fi putut să-i încercuiască încă de cu noapte, gata să captureze pe oricine încerca să scape spre sud.

— Carter! Vino aici! îi strigă el unui călăreţ solid, care trecea pe lângă ei.

Omul se smuci în şa, răsucindu-se cu totul să vadă cine-l chemase pe nume, apoi îşi întoarse calul pe loc, cu mare măiestrie.

— Bine, Carter, zise contele pe când acesta se apropia. Am nevoie de câţiva oameni care să iscodească ce se petrece spre sud, să verifice linia de retragere. Ia patru oameni, apoi te întorci şi-i raportezi contesei.

— Da, domnule, răspunse bărbatul, ridicându-şi viziera şi fluierând ascuţit pentru a atrage atenţia unui grup de călăreţi.

— Destul de bine, spuse Salisbury.

Îi zâmbi soţiei şi fiului său.

— Au nevoie de mine acum. Dumnezeu să vă binecuvânteze pe toţi. Doamnelor, John, mult noroc.

Salisbury îşi lăsă viziera jos şi-şi îmboldi calul cu călcâiele, regretând lipsa cizmelor sale cu pinteni, care l-ar fi făcut pe armăsar să ţâşnească înainte, indiferent de cine sau ce-i stătea în cale. Totuşi, avea o spadă în mâna dreaptă, un scut în stânga, şi fier de calitate în jurul gâtului. Îi vor folosi.

Galopa spre şirurile de călăreţi ai lui Neville, apoi trecu printre ei pe când se despărţeau pentru a-i face loc să vină înaintea lor. Salisbury putea vedea un mare număr de soldaţi călărind şi mărşăluind fără nicio grabă spre poziţia lui. Îşi miji ochii scrutând la distanţă, dorindu-şi să aibă ochii ageri ai tânărului care-i zărise prima dată. Indiferent cine erau, nu purtau nicio culoare, nu aveau stegari înaintea lor. Înghiţi cu noduri văzând numărul lor, erau de trei ori mai mulţi decât propriile sale forţe.

— Soţia mea spunea că nici n-aş avea nevoie de atâţia dintre voi, nu pentru o plimbare la nuntă, îi zise el omului de lângă el, făcându-l să rânjească. Dacă vreunul dintre noi supravieţuieşte acestei lupte, fii drăguţ te rog şi dă-i de veste că n-a avut dreptate, da? Va fi recunoscătoare pentru asta, sunt convins.

Cei din jurul lui chicotiră și lui Salisbury îi plăcu această încredere a lor. Fiecare dintre cei de aici luptase împotriva hoardelor de scoţieni sălbatici de la graniţe, pe când fusese Păzitorul regelui. Își cunoşteau meşteşugul și erau bine împlătoșați, cămașă de zale sau pieptar, sprijiniţi de șaizeci de arcași buni, capabili să doboare pasărea din zbor, dacă le dădeai o carafă de bere ca recompensă.

— Avangarda! Terminaţi-i! răcni Salisbury, făcându-şi arcaşii să sară între buruienile din faţă.

Putea vedea trupele care se apropiau despărţindu-se de marginea rândului din faţă, făcând acelaşi lucru, şiruri întunecate de arcaşi desprinzându-se în goană din grosul formaţiunii pentru a provoca pierderi şi distrugeri. Se vor întâlni pe pajiştile uscate de soare de la mijloc, trimiţând săgeţi pe gâtul celor din faţa lor. Numărul va conta, şi-şi încordă privirea pentru a vedea câţi le stăteau împotrivă. Armăsarul său pufni la această oprire şi zăbavă, aşa că întinse mâna şi-l bătu pe gât.

— Uşurel, băiete. Lasă-i pe arcaşi să ne cureţe calea.

Ambele tabere se opriseră deja, în vreme ce arcaşii, la pas întins, trăgeau printre copaci și buruienile înalte dintre ei, stârnind praf și fluturi în drumul lor. Era o dimineaţă aurie şi, cu toate că era depăşit numeric, Salisbury strânse mânerul spadei, auzind şaua din piele scârţâind când se aplecă înainte. Avea mai mult de câteva zeci de duşmani, însă numai unul singur ar fi putut să rişte o astfel de confruntare şi avea banii şi oamenii pentru a-i trimite împotriva sa.

— *Percy,* mormăi Salisbury pentru el.

Nu mai spera decât că bătrânul se afla şi el acolo, în persoană, pentru a-l vedea doborât. Era prea târziu pentru a se blestema că nu se aşteptase la un asemenea atac. Salisbury adusese la nunta fiului său o trupă mai mare decât crezuseră toţi că ar fi fost nevoie, dar cu toate acestea, înaintea lor se afla o adevărată oştire năvălind împotriva lor. Își zise că ar fi trebuit să-şi dea seama că Percy nu va sta liniştit la Alnwick, în vreme ce pierdea moşii. Salisbury cunoştea fiecare detaliu al proprietăţilor oferite ca zestre de Cromwell. Un motiv pentru care fusese atât de încântat să le primească era că-l înjosea pe bătrânul plin de venin care domnea în nord.

Clătină din cap, lepădându-se de regrete şi îndoieli. Oamenii lui erau bine antrenaţi şi loiali până la fanatism. Vor lupta.

•

Thomas, Lord Egremont, privea şirurile ordonate de arcaşi îndepărtându-se cu pas grăbit. În decursul verii îndelungate, buruienile se uscaseră până aproape de albire, cu toate acestea crescuseră atât de înalte, încât unui om nu-i rămânea altceva de făcut decât să se lase într-un genunchi pentru a

dispărea cu totul. Avusese parte de momente ca un blestem, până izbutise să găsească grupul de nuntaşi ai lui Neville într-un teritoriu pe care nu-l cunoştea prea bine. Cu o noapte înainte, Trunning trimisese iscoade în toate direcţiile, aşezându-şi plasa tot mai departe, până când una dintre ele se întorsese într-o goană înapoi, cu faţa roşie şi strigându-şi vestea. Maestrul spadasin al lui Percy îşi sculase oamenii, pregătindu-i de marş, în vreme ce Thomas încă mai căsca şi se holba în jurul lui.

El şi Trunning îşi vorbiseră foarte puţin de când au fost trasate liniile în curtea de la Alnwick. Thomas îşi spusese că nu avea nevoie de ticălosul bătrân şi acrit, însă adevărul era că Trunning ştia cum să organizeze o campanie. Bătrânii oşteni şi târgoveţii aşteptau de la el ordine, pentru că era mereu acolo ca să le dea. Nu era cine ştie ce pricepere, din câte putea vedea Thomas. Tot ce-ţi trebuia era să ai ochi pentru lucrurile mărunte şi o vorbă aspră. Thomas se întreba dacă-şi imagina doar, sau chiar dispreţul lui era acolo de fiecare dată când li se încrucişau privirile. Dar chiar şi aşa, nu conta. Găsiseră grupul de nuntaşi ai lui Neville, şi cu toate că acolo erau mai mulţi soldaţi decât se aşteptaseră amândoi, ei erau destul de numeroşi ca să-i măcelărească pe toţi.

Thomas se trase spre centrul liniei de călăreţi, formând aripa dreaptă a celor cinci sute de oameni cu topoare şi săbii, deja acoperiţi de broboane de transpiraţie din cauza marşului forţat de dinaintea zorilor. În timp ce arcaşii înaintau, era o şansă pentru aceşti oameni să-şi mai tragă sufletul. Cel puţin, zăduful din timpul zilei nu era încă decât o ameninţare. Mai târziu, va fi mult mai greu, ţinând cont de greutatea armurii şi armelor şi oboseala năucitoare provocată de folosirea lor. Lordul Egremont rânji la acest gând, o expresie care păli întrucâtva când îl văzu pe Trunning oprindu-şi brusc armăsarul şi băgându-l în linia de aşteptare. Omul nu stătea nicio clipă locului, iar Thomas îi putea auzi vocea răguşită răcnind ameninţări spre vreun nefericit care se abătuse de pe poziţia sa.

În faţa lor, şase arcaşi pricepuţi dispărură între tufişuri, fiecare singur, avansând în căutarea unor ţinte. Thomas nu avea nicio idee dacă Nevillii aduseseră arcaşi cu ei. Dacă nu, acei o sută douăzeci ai lui vor începe masacrul cu săgeţile lor, făcându-i bucăţi, fără să piardă nici măcar un singur om din mica sa armată.

Thomas ridică brusc capul, auzind pe cineva urlând, o siluetă îndepărtată, ieşind la iveală de acolo de unde se ascunsese. Şi mai multe urlete răsunară, şi de-a lungul celor aproape doi kilometri de teren deschis, Thomas putea vedea oameni care goneau oprindu-se, părând că se smucesc şi apoi se pun iar în mişcare, trimiţând săgeţi înaintea lor. Se înfioră, imaginându-şi arcaşii gâfâind şi încercând să privească în toate direcţiile, aşteptându-se

întotdeauna la o scurtă suferinţă atunci când erau descoperiţi şi străpunşi cu vreo săgeată. Era o treabă urâtă şi era deja limpede că Neville aveau propriii lor băieţi cu arcuri, pregătiţi să-i întâmpine.

Thomas inspiră, privind împietrit înainte mai degrabă decât să caute aprobarea lui Trunning.

— Apropiaţi-vă de ei! Împreună cu mine, în bună ordine! strigă el de-a lungul liniei.

Soldaţii călare strânseră mai tare spadele şi topoarele în mână, plesnind cu limbile în interiorul obrajilor, făcându-şi caii să o ia la pas înainte. Arcaşii vor ajunge la liniile Neville, aceştia fiind în raza lor de acţiune şi putând fi doborâţi.

Înaintea sa, Thomas văzu doi bărbaţi vânjoşi ridicându-se brusc, apărând din grozamă şi tufişuri. Îi văzu trăgând de arcurile lungi şi-şi ridică scutul cu o smucitură, dând înapoi în clipa când o săgeată îl lovi cu o pocnitură puternică. Cealaltă dispăru dincolo de el, provocând urletul de durere sau şoc al cuiva din spatele lui. Trunning răcni un ordin, însă linia se pusese deja în mişcare. Arcaşii trebuiau atacaţi printr-o şarjă de cavalerie, iar frontul de călăreţi ţâşni înaintea celor pedeştri, cu scuturile ţinute sus şi vizierele coborâte, săbiile gata să lovească. Thomas simţi cu urcă exaltarea în el pe când îi dădea pinteni calului său negru, uriaş, trimiţându-l într-un galop vijelios.

Cei doi arcaşi încercară să se ferească, aruncându-se la pământ când primii călăreţi se apropiară. Thomas îi văzu într-un nor de praf, străduindu-se disperaţi să se ferească de copite şi de lovitura unei spade când un cavaler galopă spre ei. Apoi rămaseră în urmă, fiind lăsaţi în spate, la cheremul oamenilor înarmaţi cu topoare, care să-i hăcuiască, în vreme ce ei o luară la galop.

Călărea din greu deja, linia de cavaleri înzăuaţi devenind tot mai fragmentată pe când întâlneau tot felul de obstacole naturale de pe teren. Thomas simţi cum armăsarul dă înapoi şi-l dirijă peste o tufă de mărăcini, rupând-o cu potcoavele, astfel că planta se legănă în urma lui. Îşi potrivi scutul şi se lăsă pe spate, încetinind pasul, pentru a nu înainta prea mult. Neville erau acolo, la aproape opt sute de metri distanţă, părând mici şi neajutoraţi în faţa cavalcadei de călăreţi.

— Lord Egremont! Încetineşte, prostănacule...

Thomas privi furios în jur când calul lui Trunning îi tăie calea. Omul avu impertinenţa de a-i apuca frâul şi trase de hăţuri.

— I-aţi mâinile de pe el! mârâi Thomas.

Privi în jur şi văzu că-şi lăsase forţele principale mult în spate.

Trunning își descleștă mâinile, ridicându-și viziera și stăpânindu-și cu greu furia.

— Domnule, îi vei istovi pe toţi, după ce vor încerca să nu te piardă din vedere. Peste opt sute de metri este mult prea mult ca să alergi în cămaşă de zale. Unde-ţi sunt minţile? Ţi-au tăiat curajul arcaşii ăştia? La naiba, omule, nu mai sunt atât de mulţi acum.

Thomas aproape că simţea o poftă nestăvilită de a-l doborî din şa pe Trunning. Dacă ar fi crezut că omul tatălui său ar fi putut fi luat prin surprindere, ar fi încercat, însă Trunning era un veteran, oricând pregătit să se ferească sau să atace. Chiar şi calul maestrului spadasin părea să se ferească făcând paşi mici, dintr-o parte într-alta, bătrânul armăsar fiind la fel de obişnuit cu ciocnirile armate ca şi stăpânul său. Thomas îşi dădu seama atunci că Trunning avea dreptate oprindu-l, însă vorbele încă-l mai făceau să sângereze şi abia putea vedea de furie.

— Vezi de oameni, Trunning. Urlă un ordin spre ei, după cum îţi place, însă am să-ţi înfig capul într-o *suliță* dacă mai îndrăzneşti vreodată să te atingi de hăţurile mele.

Spre dezgustul său, Trunning abia dacă scoase un rânjet, apoi arătă cu mâna spre forţele lui Neville.

— Duşmanul se află acolo, lord Egremont, dacă nu eşti sigur de asta. Nu aici.

— Uneori mă întreb asta, pitic bombastic şi fiu de curviştină, se răsti Thomas.

Cel puţin, i-o spusese omului tatălui său. Faţa lui Trunning se întunecă şi-şi deschise gura să răspundă, apoi se lăsă dintr-odată în jos, acţionând din instinct, când săgeţile începură să zboare în jurul lor, trimise de ambele tabere. Thomas înjură, văzând doi arcaşi în vestoanele lor roşii-argintii căzând cu săgeţi înfipte în piept. Ridică o mână în semn de mulţumire spre doi dintre oamenii săi care-i doborâseră. Îşi atinseră zulufii de pe frunte spre el, sărind înainte.

— Adunaţi-vă! răcni Trunning. Grupaţi-vă lângă Egremont! Aici!

Liniile se refăcură în jurul lui Thomas în timp ce el stătea în şa şi fumega. Putea auzi respiraţia întretăiată a călăreţilor când ajungeau la el. Gâfâiau în zăpuşeala grea a dimineţii şi era enervant să-şi dea seama că Trunning avusese dreptate, ca întotdeauna.

— Staţi aici şi odihniţi-vă, le strigă Thomas, văzându-i cum respiră uşuraţi. Beţi apă şi aşteptaţi. Suntem de trei ori mai mulţi ca ei, nu vedeţi?

După ce-şi mai reveniră, îi conduse pe toţi înainte, bidiviul lui păşind cu grijă peste trupurile arcaşilor morţi, când ajunseră la ei, fiecare zăcând singur, cu săgeţi iţindu-se ca nişte ţepi din carne. Thomas încă putea auzi

zvâcnetul arcurilor peste fâșia tot mai mică de teren dintre cele două tabere, însă credea că erau mai multe trupuri căzute în culorile Neville decât cele înveşmântate în cenușiu ale oamenilor săi.

În tot timpul cât el gonise pe pajişti împreună cu călăreţii săi şi cu Trunning, oamenii lui Neville rămăseseră neclintiţi, aşteptându-l. În vreme ce oamenii săi încetiniră până la mersul la pas, văzu cum primele lor rânduri făcură un salt brusc înainte, începând să gonească. Thomas clipi. Oamenii lui Neville erau atât de mult depăşiţi numeric, încât era o adevărată sinucidere să iasă în teren deschis, unde-i putea înconjura şi distruge. Crezuse că Salisbury o să-şi consolideze poziţia şi o să-şi apere tabăra cât putea de mult, poate în acest timp să trimită călăreţi pentru a aduce ajutoare. Să atace aşa, nu avea niciun sens.

— Arcaşi! Ochiţi rândurile din faţă! îl auzi strigând pe Trunning.

Asta făcu să-i crească moralul lui Thomas, văzând zeci de oameni ascunşi, ţâşnind dintre buruieni, abandonând jocul sălbatic, cu arcaşii lui Neville răspunzând ordinului lui Trunning. Imediat ce-şi părăsiră ascunzişul, arcaşii lui Neville săriră la rândul lor şi săgeţile-şi luară din nou zborul: lovituri scurte, muşcătoare, care-i doborâră la pământ. Numărul morţilor era uluitor în ambele tabere, însă Thomas putea vedea că șase sau opt dintre propriii săi arcaşi supravieţuiseră şi puteau lua la ochi linia lui Neville. Era prea târziu acum pentru ei s-o ia la fugă, şi arcaşii traseră valuri de săgeţi după valuri de săgeţi, până când fură copleşiţi.

Cu un vuiet mare, cavalerii lui Salisbury năvăliră asupra celor care-i loviseră, cai şi oameni ciocnindu-se laolaltă, căzând în spate. Nici două sute de metri nu-i mai despărţeau acum, iar Thomas simţi cum i se usucă gura şi cum i se umflă băşica udului. Se mişcau bine aceşti călăreţi Neville. Thomas înghiţi cu noduri, înţelegând, în sfârşit, că se confrunta cu garda personală lui Salisbury. O privire scurtă la stânga şi la dreapta îl îmbărbătă. Avea un front larg. Avea numărul de oameni. Thomas Percy, Lord Egremont, îşi ridică braţul pentru un moment glorios şi apoi Trunning dădu ordinul de şarjare înainte s-o poată face el, micul ticălos înşelător.

4.

Richard de York se găsea într-o stare de spirit minunată şi plină de efuziune. Ziua era toridă şi în aer plutea iz de tencuială şi praf. Camera Pictată din Palatul Westminster era veche de secole, având un tavan de un

roşu-închis, crăpat pe întreaga sa lungime şi umed aproape în permanenţă. Acum se uscase însă, iar mirosul era destul de plăcut.

York se lăsă pe spetează. În vremea asta un pergament, lung cât braţul său, fu trecut de la unul la altul în jurul mesei. Fiecare dintre bărbaţii aşezaţi stărui reverenţios asupra lui când îl primi, recitind cuvintele prin care Eduard de Westminster era consacrat atât ca prinţ de Wales, cât şi ca moştenitor al tronului Angliei. Cel puţin unul dintre lorzii adunaţi acolo aruncă spre York priviri furişe pe sub sprâncene, încercând să-i desluşească planurile ascunse. Edmund de Beaufort, contele Somerset, zăbovi asupra declaraţiei oficiale, citind-o de la capăt, căutând ceva ce poate-i scăpase.

Tăcerea deveni tot mai apăsătoare. Cu toţii îl aşteptau pe Somerset să apuce pana de scris şi să semneze. În apropiere, clopotul de la Westmister bătu de amiază, dangătul răsunând pe coridoare. York îşi drese glasul, făcându-l pe Somerset să ridice brusc privirea.

— Ai fost prezent când s-au scris toate acestea, domnule, zise York. Te mâhneşte scopul înscrisului? Urmarea sa?

Somerset îşi ţuguie buzele. Era clar că nu exista nicio clauză subtilă, niciun fel de vorbe meşteşugite care să-i refuze fiului regelui Henric dreptul la tron şi la moştenire. Şi totuşi nu-i dădea pace bănuiala că-i scăpase lui ceva. York în mod sigur nu câştiga nimic îngăduind familiei Lancaster să-şi continue drumul pentru încă o generaţie. Dacă se aştepta vreodată prilejul ca tronul să fie revendicat, Somerset era convins că acel moment sosise acum. Regele Henric zăcea tot într-o stare letargică, neştiind ce se petrecea în jur, învăluit ca într-o ceaţă. York domnise în numele regelui pentru mai bine de un an, fără dezastre, fără vreo invazie din partea Franţei, cu excepţia obişnuitelor atacuri asupra navelor comerciale şi oraşelor de coastă. Somerset ştia prea bine că popularitatea lui York era în creştere. Şi iată, totul era acolo, pe hârtiile avizate de Parlament şi trecute Camerei Lorzilor şi desigur şi lui York, pentru semnat, pecetluit şi transformat în lege. Bărbaţii din acea încăpere aveau să desemneze un bebeluş drept viitor rege al Angliei. Somerset clătină iritat din cap când alţi doi baroni îşi dreseră glasul, atrăgând atenţia că era ora prânzului şi începea programul de amiază.

— Patru luni i-au fost necesare pentru a fi alcătuită, zise Somerset fără a-şi ridica privirea. Mai puteţi aştepta încă o clipă până o citesc încă o dată.

York oftă ostentativ, sprijinindu-se de speteaza scaunului şi privind spre tavanul înalt. Vedea, printre grinzi, cuibul din noroi uscat al unei rândunici, o pasăre mică şi foarte curajoasă, sau poate proastă, care alesese acea încăpere pentru a-şi creşte puii. Lui York i se păru că vede o urmă de

mişcare la intrarea în cuib şi rămase cu privirea fixată acolo, dispus să aştepte.

— Micul Eduard va fi investit la Windsor, spuse Somerset cu glas tare. Nu există nicio menţiune aici despre regenţi în timpul creşterii lui.

York zâmbi:

— Tatăl lui este încă rege, Edmund. Numirea unui regent ar fi o dublă eroare. Am căzut de acord să protejez şi să apăr regatul pe durata bolii regelui Henric. Vrei să numesc un al treilea om, ori poate un al patrulea? Poate că ai vrea să ne pui pe toţi să domnim în Anglia până termini tu de citit?

Vorbele sale stârniră chicoteli în jurul mesei. Somerset privi încruntat.

— Regele Henric se va trezi din starea care-l apasă, răspunse el. Şi-atunci unde te vei situa, dragul meu domn York?

— Mă rog pentru asta, zise York, în ochi citindu-i-se amuzamentul. În fiecare zi spun câte o rugăciune ca să pot să mă eliberez de această povară îngrozitoare a autorităţii mele. S-o fi trăgând familia tatălui meu din regele Eduard, însă fiii lui John de Gaunt se află înaintea alor mei. Nu mi-am dorit tronul, Edmund. Tot ceea ce-am făcut a fost cu scopul de a menţine Anglia în siguranţă şi întreagă, câtă vreme regele ei visează. Atât şi nimic mai mult. *Nu* eu sunt tatăl acestui copil, ci doar protectorul său.

În ultimele sale cuvinte exista o accentuare discretă, iar Somerset îşi dădu seama că York încerca să-l îmboldească. Se zbârli fie şi numai la acest gând, strângând pumnul drept pe masă. Auzise nişte zvonuri care circulau prin Camera Lorzilor şi a Comunelor. Astfel de vorbe şoptite erau dincolo de dispreţ, izvorâte din dorinţa nemernică de a o ruina pe regina Margaret şi de a-i refuza fiului ei locul de drept. Mormăind un blestem, Somerset înşfăcă o pană şi-şi scrise numele cu înflorituri, îngăduind slujbaşilor aflaţi în aşteptare să ia pergamentul de la el şi să usuce cerneala cu fire de nisip, înainte de a i-l înmâna, în cele din urmă, lui York.

Poate doar ca să-l înfurie pe bătrân, York îşi lăsă la rându-i privirea să treacă cu încetineală peste rânduri. O făcea fără grabă şi se scărpina pe gât în timp ce citea, simţind nerăbdarea celorlalţi, precum şi furia gata să dea în clocot a ducelui ce-i stătea înainte. De fapt, York luase în considerare amânarea pe mai departe a discuţiilor de trecere a documentului prin Parlament. Dacă regele Henric se ducea de pe lumea aceasta înainte de semnarea şi pecetluirea lui, York devenea, în acel moment, moştenitorul tronului. Ajunsese la acest statut cu patru ani înainte, când se părea că regina era stearpă ori că regele nu era capabil să-şi facă datoria.

Gândul acesta era ca o pişcătură în mintea lui, chiar şi acum, că numai propria lui semnătură lipsea să umple distanţa dintre el şi Coroană. Totuşi,

Salisbury îl convinsese. Capul familiei Neville ştia mai bine decât oricine cum să stăpânească puterea și să o asigure pentru cei de-un sânge cu el. Era încântător să vezi toată acea înţelepciune şi dibăcie de Neville folosite în avantajul său, cugetă York în timp ce citea. Când se căsătorise cu Cecily Neville, casa de York dobândise puterea unui clan şi o tradiţie de familie atât de vaste şi de variate, încât în mod sigur vor ajunge să şi domnească, indiferent de numele de căsătorie ori de un anumit blazon. Era doar recunoscător că se hotărâseră ca York să fie luptătorul lor. Oricine se ţinea aproape de clanul Neville putea ajunge departe, din câte se părea. Să li te împotriveşti însemna ca bieţii ticăloşi, precum Somerset, să nu ajungă nicăieri.

În cele din urmă, York dădu din cap, satisfăcut. Îşi luă pana, o înmuie în călimară, adăugându-şi numele la capătul listei, şi continuă cu câteva înflorituri decorative, vădindu-şi plăcerea.

Era prea devreme să revendice tronul, Salisbury îl convinsese asupra acestui lucru. Prea mulţi dintre nobilii regelui ar pune mâna pe arme fără nicio ezitare, în momentul când un uzurpator ar scoate capul la iveală. Încet, încet, drumul i se aşternea înaintea sa dacă prefera să-l străbată la pas. Viaţa unui nou-născut era ceva foarte delicat. York însuşi pierduse cinci prunci din cauza bolii şi răcelilor.

Zâmbi spre grămăticul care aşeza greutăţile de plumb la colţurile pergamentului. În calitatea sa de protector, Marele Sigiliu al tronului Angliei îi stătea la dispoziţie spre a fi folosit, era stadiul final. Patru oameni de rând stătuseră în picioare pe toată durata discuţiilor, cu capetele plecate, aşteptând partea în care trebuiau să-şi intre în rol. Când York le făcu semn, se apropiară de masă, aşezând cele două jumătăţi ale Sigiliului din argint şi aducând un castron cu ceară, ţinut la cald pe un mic vas cu jeratic. Toţi cei prezenţi priviră cum jumătăţile Sigiliului Regal se îmbucă păcănind, iar imaginea Regelui Henric, aşezat pe tron, fu acoperită de ceară albastră. Unul dintre slujitori, Tăietorul-de-ceară, folosi un cuţitaş pentru a reteza resturile de la marginea discului format, ce începea să se răcească, în timp ce un altul potrivi bucăţile de panglică pe document. Era muncă făcută de lucrători iscusiţi, iar cei prezenţi priviră cu interes când discul de ceară caldă fu răsturnat şi presat pe pergament, pătând hârtia cu ulei. Cele două jumătăţi fură ridicate, dezvăluind o pecete de ceară, groasă de zece centimetri, presată peste panglici până când nu mai putea fi dezlipită fără a se sfâşia hârtia sau a sparge pecetea însăşi.

Se terminase. Purtătorii Sigiliului îşi făcură de lucru strângându-şi uneltele de pe masă, puseră cele două jumătăţi din argint înapoi în săculeţul din mătase, apoi într-o cutie ferecată, din acelaşi metal lustruit. După ce

făcură o plecăciune în faţa Protectorului, ieşiră în tăcere, rolul lor încheindu-se acolo.

York se ridică, împreunându-şi mâinile cu zgomot.

— Iată un copil, făcut Prinţ de Wales, moştenitor al tronului. Domnilor, sunt mândru astăzi de Anglia, la fel de mândru ca un tată de propriul său fiu.

Privi spre Somerset cu ochii strălucind. Chiar şi atunci, Somerset l-ar fi ignorat dacă unul dintre cei prezenţi n-ar fi hohotit atât de tare. Ofensat, contele îşi lăsă mâna pe mânerul spadei, înfruntându-l pe York, aflat de cealaltă parte a mesei.

— Explică tâlcul acestor vorbe, Richard! Dacă ai curajul de a acuza un om de necinste şi trădare, fă asta limpede, fără vorbe meşteşugite!

York zâmbi şi mai larg, clătinând din cap.

— Mă judeci greşit, Edmund. Lasă mânia deoparte! Aceasta-i o zi de bucurie, linia genealogică a regelui Henric fiind asigurată.

— Nu! răspunse Somerset cu asprime.

Avea patruzeci şi opt de ani, însă era în putere şi nici nu se gârbovise, deşi părul îi încărunţise. Se ridică încet din scaun, cu umerii laţi, furia făcându-l să continue:

— Cred că-ţi voi cere satisfacţie, Richard. Dacă împrăştii zvonuri false, trebuie atunci să le şi aperi. Dumnezeu şi mâna mea dreaptă vor hotărî cu siguranţă ce se va întâmpla. Acum, cere-ţi iertare şi mila mea, altfel ne vedem mâine în zori, în curtea de-afară.

Dacă n-ar fi existat masa dintre ei, ar fi tras spada şi l-ar fi lovit pe York acolo, în acel moment. Ceilalţi din încăpere îşi atinseră nervoşi mânerul propriilor săbii, gata să acţioneze. York îşi ţinuse mâinile departe de sabie, ştiind că era în raza de acţiune a oricărei fandări bruşte şi că Somerset era al naibii de iute. Prudent, se ridică în picioare.

— Îl ameninţi pe Protectorul şi Apărătorul Regatului, răspunse York.

Glasul i se înmuiase, cu toate că încă-şi mai păstra zâmbetul, incapabil să-şi ascundă încântarea faţă de cursul luat de evenimente.

— Ia-ţi mâna de pe spadă!

— Am spus că vreau să mi se dea satisfacţie! mârâi Somerset ca răspuns, roşu la faţă.

York chicoti, deşi în atmosfera tensionată din încăpere, suna un pic cam fals.

— Greşeşti, însă ameninţarea ta constituie o ofensă pe care nu pot s-o iert. Gărzi!

Ridicase vocea la sfârşit, surprinzându-i pe toţi din jur. Doi bărbaţi solizi intrară într-o clipită, trăgând săbiile când dădură cu ochii de scena încordată

dinaintea lor. York li se adresă soldaţilor Parlamentului, fără a-şi dezlipi nicio clipă privirea de la Somerset:

— Arestaţi-l pe lordul Somerset! A ameninţat persoana Protectorului. Sunt sigur că cercetările vor dezvălui o uneltire mai ascunsă împotriva Tronului şi a celor care-l servesc.

Cu o mişcare îndelung exersată, Somerset trase spada şi se năpusti peste tăblia mesei. Asaltul său a fost atât de surprinzător, încât York sări iute înapoi, lovindu-se de peretele din spatele său, astfel că tencuiala uscată căzu de pe tavan în spirale largi. Uimit, îşi ridică o mână la faţă şi-şi privi degetele, aproape aşteptându-se să vadă sânge. Totuşi, gărzile se repeziră la Somerset, chiar când se pusese în mişcare, înşfăcându-l şi împiedicându-i lovitura. În ciuda zbaterilor sale, lordul fu dezarmat, cu braţul răsucit la spate, făcându-l să geamă de durere.

— Edmund, smintit ce eşti! zise York furios. Te vor duce de-a lungul Tamisei până la Turn. Nu cred că ne vom mai vedea pe toată perioada pregătirii rechizitoriului. Voi trimite reginei vestea arestării tale, la Windsor. Nu mă îndoiesc că va fi afectată de pierderea unuia dintre cei mai *dragi* slujitori.

Somerset fu târât de acolo, încă răcnind şi zbătându-se. York îşi şterse transpiraţia de pe frunte. Făcu un semn spre pergamentul de pe masă.

— Trimiteţi asta la Windsor, să fie citit şi înmânat regelui Henric. Dumnezeu ştie că nu va auzi niciun cuvânt, dar aşa cere legea.

York îşi regăsi calmul şi ieşi, cu capul sus şi cu paşi mari, în aerul cald din Palatul Westminster. Ceilalţi lorzi se adunară încet în spatele lui, fără niciun cuvânt.

•

Lordul Egremont călărea din greu în mijlocul trupelor lui Neville, conştient de faptul că era musai să nimicească grupul de nuntaşi. Chiar dacă blazonul Percy fusese răzuit sau acoperit, arcaşii lui trăseseră primii şi uciseseră vreo şase cavaleri şi călăreţi de-ai lui Neville. Nu va fi îngăduită niciun fel de retragere pe tăcute după una ca asta, niciun fel de o a doua şansă. Putea vedea furia contelui Salisbury întipărită pe chip, când galopă într-acolo. Contele Neville era înconjurat de cei mai buni luptători ai săi, împungând aerul cu spada şi răcnind ca să rearanjeze formaţiunea. Thomas îşi dirijă calul direct spre bărbatul mai vârstnic, simţindu-şi scutul şi spada uşoare în mâini. Se antrenase pentru asta. Adusese şapte sute de oameni împotriva a mai puţin de o treime. Îi va doborî înainte ca soarele să se ridice pe cerul amiezii.

Călăreţii lui Percy şi Neville se năpustiră unii asupra celorlalţi, reuşind pe alocuri să rupă rândurile. Era un moment înspăimântător pentru cavalerii

lui Percy, unii dintre ei luându-şi prea mult avânt şi ieşind din formaţie. Caii încetiniră înaintea masei compacte de oameni ai lui Neville şi, dintr-odată, soldaţii lui Percy se opriră în loc, hăcuind şi parând, armăsarii lor lovind cu copitele pe oricine se nimerea prin preajmă.

Thomas se repezi cu sălbăticie asupra primului cavaler Neville care-i apăru înainte. Omul se feri atât de brusc, încât sabia lui alunecă de-a lungul unei platoşe, scrijelind o spirală de metal strălucitor. Thomas urlă când primi o lovitură zgomotoasă în piciorul stâng, care-i amorţi pe dată. Reuși să se strecoare dincolo de cel pe care intenţionase să-l omoare. Auzi cum cavalerul răcni un blestem, însă niciunul din ei nu se putea întoarce. Alţi doi îi tăiară calea şi, dincolo de ei, îl zări pe Richard Neville, conte de Salisbury.

— Balion, loveşte în faţă! răcni Thomas, simţindu-şi armăsarul uriaş încordându-se sub el, urmându-i comanda.

Îi trebuise aproape un an ca să antreneze calul să nu cabreze ridicându-se cu totul, cum ar fi făcut un armăsar obişnuit. Balion se înălţă pe picioarele din spate, izbind în acelaşi timp, aproape fără a părăsi pământul, când copitele lui din faţă loviră caii dinaintea lui.

Dumnezeu ştia, Balion ar fi putut conduce orice herghelie în sălbăticie. Armăsarul masiv nu avea nevoie de niciun fel de imbold, iar pericolul stătea numai în posibilitatea pierderii controlului când el începea să izbească din copite. Thomas sesiză mişcare în urma lui şi, în vreme ce para cu scutul o lovitură, răcni:

— Loveşte înapoi!

Auzi un ţipăt secerat, când Balion izbi puternic cu copitele din spate într-un atacator nevăzut. Thomas se trezi hohotind în coiful său, jubilând la dezastrul provocat cu o singură comandă.

— *Uşurel*! îi strigă el bidiviului agitat, cu toate că Balion încă mai sălta şi gonea, fornăind la dorinţa de a mai cabra o dată.

Pe când uriaşul armăsar se potolea, Thomas primi o lovitură puternică în platoşa ce-i apăra spinarea. Se săltă în scări, pentru a câştiga înălţime, pregătindu-se să lovească la rândul lui cu toată forţa. Urlă triumfător când spada sa grea lăsă o tăietură mare în coasta cavalerului, făcând ca sângele să ţâşnească peste marginile de metal sfâşiat. Nu era o rană mortală, însă omul lui Neville căzu într-o parte, neizbutind să se mai ţină în şa, răsturnat într-o parte, cu un picior în aer şi cu celălalt blocat în scară răsucită. Lordul Egremont privi cu încântare cum omul cu care se confruntase în luptă era târât în afara câmpului de armăsarul său speriat.

Chiar în acel moment ceva îi izbi cu putere coiful. Thomas gemu de durere, lovind şi el din reflex, iar vederea i se înceţoşă. Auzea zarva din jur şi, cu o oarecare doză de vinovăţie, nădăjdui că Trunning era prin preajmă,

cu mintea limpede. Nu exista nicio posibilitate de a supraveghea luptele, nu din mijlocul lor. Cei din jurul său se împingeau cu sălbăticie, ciobindu-i şi zgâriindu-i armura, încercând să străpungă metalul pe la îmbinări ori să-l înjunghie şi să-l lovească pe Balion, astfel ca doborârea calului să-i aducă şi lui căderea.

O vreme, se părea că nu se puteau atinge de el. Armura sa era mai bună, mai groasă şi mai dură decât cea făurită din bucăţi de fier forjat, purtată de cavalerii mai săraci. Numai Dumnezeu ştia, dar era dureros când erai lovit, însă Thomas era acoperit peste tot, ferit, în vreme ce alţii cădeau sub spada sa hăcuitoare. Salisbury părea să fi dispărut în învălmăşeală, dar Thomas îl zări din nou şi-şi înfipse pintenii ca nişte lame în burta cu tăieturi însângerate a lui Balion, provocându-i noi răni. Armăsarul o zbughi înainte, strivind doi oameni înarmaţi cu topoare, care veniseră pe furiş pe flancurile calului. Nici n-avură vreme să-şi ridice topoarele, când fură doborâţi şi călcaţi în picioare. În acel moment, Thomas avea ochi numai pentru unchiul său, cu o expresie crâncenă pe faţa ascunsă de vizieră. Încă-i mai suna capul după lovitura primită şi putea simţi în gură gustul de sânge, însă, dacă l-ar doborî chiar el pe conducătorul clanului Neville, vestea ar ajunge la urechile tatălui său. Poate că familia Percy nu va putea trâmbiţa victoria cavalerilor rătăcitori, dar tatăl său va şti că-l trimisese acolo pe fiul său cel capabil.

— Salisbury! răcni Thomas.

Bărbatul mai vârstnic se răsuci în şa, să vadă cine-l striga pe nume.

Neville nu purta nici pieptar, nici armură, în afară de o apărătoare de fier pentru gât. Scutul lui era încă neatins, pentru că nimeni nu reuşise să treacă de garda lui. Poate pentru că stăpânul lor era atât de prost echipat, oamenii aceia se adunaseră în jurul lui, vreo şase dintre ei plătind cu viaţa. Totul era spre bine. Thomas vedea că numărul lor începea să fie grăitor. De undeva în dreapta sa, glasul fioros al lui Trunning poruncea oamenilor să atace flancurile. Thomas îşi dădu seama că nu va trece mult timp şi va fi stăpânul câmpului de bătălie şi va aduce victorie Casei sale.

— Percy! îi răspunse cu dispreţ Salisbury.

Thomas, şocat, aproape că trase de hăţuri, o ezitare care aduse un rânjet pe chipul lui Richard Neville.

— Bineînţeles că eşti odrasla lui Percy! Cine altcineva ar ieşi la luptă fără stindard şi să atace o nuntă? Care dintre voi, năpârci fără onoare? Henry? Thomas? Ridică-ţi viziera, omule, ca să-mi pot înfige spada în clonţul acela pocit, de Percy!

Scoţând un strigăt sălbatic, Thomas îşi înfipse din nou pintenii şi Balion ţâşni ca o săgeată. Îl putea auzi pe lordul Neville râzând când înaintarea-i fu oprită. Pentru prima dată, Thomas se găsi în faţa unor oameni la fel de

pricepuţi în luptă ca şi el. Nu, îşi dădu el seama, era chiar depăşit de măiestria lor cu sabia. Nu-şi putea croi drum cu forţa printre ei. În tot acest timp bătrânul ticălos hohotea, iar întreaga lume răsuna de batjocura tatălui său. Ochii i se împăienjeniră, căci sângele i se urcase la cap şi urechile îi vâjâiau precum valurile mării ce se sparg de ţărm. Thomas clipi prin sângele scurs de undeva, dintr-o rană de pe creştetul capului. Coiful îi era căptuşit bine, însă o lovitură de ghioagă grea îi provocase o îndoitură tăioasă, proptită în scăfârlia lui de parcă era trepanat. Răsuflarea-i era grea şi fierbinte printre fantele vizierei, şi totuşi încă-l mai strunea pe Balion şi-i striga să lovească, cu toate că animalul scotea spumă pe bot şi-şi pierdea forţa din cauza sângerărilor de pe coaste.

Printre cavalerii încleştaţi în luptă, oameni înarmaţi cu topoare, cu îmbrăcăminte cenuşie, participau la măcel. Rănile provocate de ei erau oribile, lovind picioarele cailor pentru a-i doborî pe călăreţi odată cu animalele în agonie. La pământ, cavalerii înzăuaţi erau ameţiţi şi vulnerabili, până reuşeau din nou să se ridice în picioare. Lupta devenise o încăierare sălbatică, niciuna din tabere nedorind să cedeze. Soldaţii lui Percy încă năvăleau în număr mare, însă Thomas văzuse mulţi dintre ei doborâţi de oamenii lui Salisbury. Garda personală a lui Neville era formată din bărbaţi vânjoşi şi agili, legaţi prin jurământ să-şi apere stăpânul, şi erau la fel de bine înzăuaţi ca şi Thomas. Când aceşti oameni s-au pornit împotriva fierarilor şi măcelarilor înarmaţi cu topoare, au trecut prin ei cu lovituri repezi, hăcuitoare.

Lupta se închegase în jurul unei zone centrale, alcătuite din acei oameni crescuţi şi antrenaţi pentru aşa ceva, care-şi întăriseră puterea şi muşchii pentru a putea lupta întreaga zi. Armura era vitală pentru a rezista loviturilor aducătoare de moarte, căzute de peste tot în vreme ce oamenii luptau, retezând tendoane, zdrelind membre şi încheieturi, izbind duşmanii cu frenezie. Cei care nu aveau o asemenea protecţie, cădeau ca spicele sub seceră, buruienile uscate fiind bătătorite de oamenii aflaţi pe moarte. În tot acest timp, soarele se ridicase deasupra lor, aducând dogoarea care-i făcea pe cavaleri să icnească precum animalele, cu gurile căscate în coifurile lor, astfel că dinţii clănţăneau şi se spărgeau de fier atunci când erau loviţi.

După mai puţin de o oră, înfruntarea îşi pierduse ritmul turbat şi frenetic. Doar rezistenţa începea să fie hotărâtoare în privinţa celor care vor trăi sau vor pieri, după ce fiecare doi sau trei luptători se întâlneau în luptă şi se împleticeau. Majoritatea târgoveţilor lui Percy fuseseră ucişi la acea oră ori erau vătămaţi cu asemenea răni îngrozitoare, încât nu mai puteau decât să şchiopăteze şi să rătăcească, dând înapoi, ţinându-se de braţele şi de burţile sfâşiate şi însângerate. Gărzile lui Neville fuseseră reduse la un mai mult de

optzeci de oameni, înconjuraţi de cel puţin de două ori mai mulţi, în armuri bune.

Thomas abia izbutea să-şi ridice capul pe când îl lăsa pe Balion să stea mai în urmă, observând desfăşurarea luptei şi încruntându-se văzând energia aparent inepuizabilă a lui Trunning. Îl urmărea pe maestrul spadasin cum călărea de-a lungul liniei formaţiunii sale, îmboldindu-i pe cei istoviţi să facă eforturi şi mai mari. Thomas încercă să-şi strângă pumnul drept în mănuşa armurii, de unde picura sânge dintr-o rană nevăzută. Durerii sale sfredelitoare din creştetul zdrelit îi luase locul una difuză, bătând ritmic. Chiar şi măreţul cap înzăuat al lui Balion se afunda între buruienile înalte şi, din câte-şi putea da seama Thomas, Salisbury era încă în viaţă. Strânse din fălci de supărare. Nu-l văzuse pe fiul acestuia, mirele, în niciun stadiu al luptelor. Morţii zăceau peste tot pe câmp, dar cei care căzuseră erau cu toţii slujitori, fără niciun nume.

Thomas încercă să-şi adune puterile pentru a intra din nou în luptă, trebuind doar să-şi imagineze dispreţul tatălui său ca să-şi revină din lâncezeala nevrednică. Îl putu vedea pe Trunning, cu coada ochiului, gesticulând spre el şi doar urmările întrevăzute din frică îi dădură voinţa de a ataca din nou. Să-l cheme la el, ca pe un şcolar nesilitor! Thomas nu-şi dorea decât ca vreun Neville să-i zboare lui Trunning capul pocit de pe umeri. Iată pe *cineva* pe care i-ar face mare plăcere să-l lase pe câmpul de luptă, chiar dacă ar fi fost singurul.

Galopând înapoi în vâltoare, Thomas simţi cum Balion se împleticeşte, redresându-se prea încet, astfel că armăsarul aproape că se prăbuşi. Luă rapid o hotărâre, văzând cât de puţini dintre oamenii lui Neville mai erau călare. Ridicându-şi viziera, fluieră spre doi răniţi care priveau înfruntarea ucigătoare, verificând mai întâi dacă purtau culori sau nu. Îi luară hăţurile şi-l ajutară să descalece. Picioarele îi erau ciudat de slăbite când atinse pământul, arătându-i cât de mult fuseseră afectate. Thomas se clătina uşor, însă în afară de vânătăi şi puţin sânge era încă în putere, încă destul de iute, era sigur. Îl mângâie pe Balion pe gât, bucuros că bravul armăsar nu va muri de istoveală.

— Găsiţi-i nişte apă, dacă puteţi! Mă aştept să fie ţesălat şi rănile să-i fie acoperite cu grăsime de gâscă, atunci când mă întorc după el.

Ostaşilor le părea bine să părăsească pajiştea însângerată. Duseră mâna la frunte, făcând o plecăciune adâncă înaintea lordului Egremont şi ducându-i calul de acolo.

Thomas se întoarse, primind dulcea adiere pe chip. Doamne, era o binecuvântare să simtă aerul atingându-i faţa după ce fusese ascunsă atâta timp. O luă tiptil înainte, trecând pe lângă un petic de flori albastre, înălţate

deasupra buruienilor îngălbenite. Armura-i pocnea şi scârţâia, neunsă. Îşi legănă spada din mers, slăbind apărătorile de umăr şi piept, la fel şi muşchii încordaţi de sub ele.

— Egremont! strigă Thomas, apropiindu-se de luptă, anunţându-şi oamenii cine era şi unde se găsea. Înjură şi-şi lăsă viziera jos o clipă mai târziu, surprins să-l vadă pe Salisbury dând îndărăt printre oamenii săi, începând să se retragă din încleştare. Se îndepărtau împreună cu stăpânul lor, iar Thomas îşi dori să-l fi ţinut pe Balion cu el. Cei aflaţi călare încă hărţuiau formaţiunea lui Neville, dar nu era nicio îndoială că aceştia se retrăgeau.

— Nu! se răsti Thomas la ei. Rămâneţi şi luptaţi cu noi!

Silueta doborâtă a lui Balion devenea tot mai mică în urma sa, dar merse mai departe cu pas grăbit, neştiind ce altceva ar mai fi putut face.

Unul dintre cavalerii lui Neville dădea disperat din mâini, în încercarea de a-şi chema oamenii înapoi. Cu o forţă sălbatică, Thomas lovi din mers gâtul bărbatului, trântindu-l în iarbă. O luă la fugă, pufnind atât de tare încât trebui să-şi ridice din nou viziera. Atunci Trunning galopă spre el. Maestrul spadasin avea chipul mai roşu decât de obicei. Îşi rodea mustaţa pleoştită, cu privirea pironită asupra lui Thomas Percy.

— Trunning! făcu Thomas uşurat. Dă-mi calul tău! Trebuie să-i prindem din urmă şi să-i călcăm în picioare. Balion e prea istovit. Repede, omule, descalecă!

— Acesta ar fi un ordin de luptă, lordul meu Egremont. Aici nu este vorba despre politica şi scopurile Casei tatălui tău, ci despre care dintre noi este călare şi care pe jos. Mă tem că prefer să fiu călare, domnul meu.

— Trădătorule! pufni Thomas spre el.

Întinse mâna spre hăţurile lui, însă bătrânul bidiviu al lui Trunning se retrase din strânsoarea lui.

— O să pun să fii spânzurat pentru nesupunere faţă de mine!

— Asta crezi, domnule? Am simţământul că tatăl tău va fi mult mai preocupat de pierderile de vieţi din rândul ostaşilor săi, fără să-i fi adus în schimb nici măcar un cap de Neville. Sau poate ai găsit vreunul, lord Egremont? Ai găsit vreun cap de Neville, bun de legat de păr la şaua ta? N-am văzut niciunul.

Thomas rămase tăcut, refuzând să răspundă sarcasmelor sale cu vreo altă vorbă. Nici el, nici tatăl lui n-ar fi avut de unde să ştie că Salisbury adusese cu el atâţia dintre cei mai buni spadasini ai săi. Thomas oftă din greu. Au luptat bine oamenii mamei lui. Trupa lui Neville reuşise totuşi să supravieţuiască atacului său. Thomas ştia că el şi ai lui măcelăriseră peste o sută dintre cei mai buni ostaşi ai lui Salisbury, însă cei mai înverşunaţi, cei în

armuri, se îndepărtau tot mai mult, retrăgându-se în bună ordine. Câteva zeci de arcaşi i-ar fi putut doborî, dacă şi-ar fi păstrat o rezervă. Thomas nu putea decât să privească mohorât cum unchiul său scăpa din capcana întinsă de el. Sudui, gâfâind. Ar fi vrut să-şi scoată coiful, însă părul năclăit de sânge i se lipise de piele şi îşi înfrână intenţia. Trunning era tot acolo, uitându-se la el şi molfăindu-şi mustaţa, de parcă era un ospăţ pentru un flămând.

— Îi poţi spune tatălui tău că ai luptat bine, domnule. N-aş minţi despre asta. Aproape că l-ai ajuns pe bătrânul diavol. Am fost martor.

Thomas îşi ridică surprins privirea, aproape întrebându-se dacă nu cumva şi asta era tot vreo batjocură subtilă. Nu văzu niciun fel de zeflemea pe faţa lui Trunning şi dădu din umeri.

— N-am fost destul de dur, nu?

— Nu astăzi, răspunse Trunning. Oamenii mai alunecă şi cad în bot, aşa merg lucrurile. Nu contează. Cine rămâne în picioare la sfârşit, asta contează.

Fruntea i se încreţi de mirare văzând că Trunning nu părea prea afectat de lipsa victoriei. Clătină din cap, făcându-l pe omuleţ să zâmbească.

— Am să-ţi aduc calul, domnule, zise Trunning. Ţi-am spus când l-ai adus că-i prea mare, dar ăsta-i un viteaz. Istovit sau nu, tot te duce acasă.

Adierea se înteţi, iar Trunning se îndepărtă în galop.

Thomas simţi zeci de dureri ascuţite, ca şi cum carnea ar fi înţeles că nu va mai lupta din nou şi că putea începe să-l doară şi să se tămăduiască. Nu învinsese, dar se pusese la-ncercare. Spre surprinderea sa, nu-i era ruşine. Ridică mâna spre toţi cei care o puteau vedea, descriind în aer un arc de cerc, indicând locul de unde veniseră, cu o dimineaţă şi un veac mai înainte.

5.

Thomas vedea cum castelul Alnwick se înalţă tot mai mult înaintea lui, imensa fortăreaţă de un galben spălăcit dominând peisajul. Priveliştea nu-l entuziasma. După trei zile petrecute pe drum, îl dureau toate şi era murdar, duhnind a transpiraţie stătută şi a sânge închegat. Coiful îi fusese scos în cele din urmă, cu ulei şi apă fierbinte, însă avea o rană cusută, dureroasă, lungă de-un deget, pe creştet şi se minunase de urma adâncă pe care i-o provocase. Moralul îi scădea cu fiecare pas făcut de Balion. Avea o mie de amintiri din copilărie cu acele ziduri de un auriu spălăcit, însă prima şi cea mai importantă o reprezenta întâlnirea cu tatăl său, căci în mintea lui Alnwickul era bătrânul.

Îndepărtându-se de câmpul de luptă, starea de spirit a oamenilor să-i fusese, la început, una bună. Era adevărat, Salisbury le scăpase, însă asta era problema fiului lui Percy. Însă ceilalţi – pentru Dumnezeu! – erau supravieţuitori. Trecuseră prin teroarea confruntării, fiecare dintre ei putând depăna zeci de poveşti despre luptă sau răni îngrozitoare. Scăpaseră ca prin urechile acului. Prima noapte petrecută pe drum fusese gălăgioasă, soldaţii masivi şi bărboşi râzând şi mimând câte-o lovitură cu care se desfătaseră sau se feriseră de ea. Unul dintre ei avea un fluier din trestie, cu găuri scobite chiar de el. Omul cânta o melodie veselă şi câţiva ostaşi săriră în picioare şi dansară de parcă erau beţi. Thomas se gândise să poruncească să se facă linişte, după apusul soarelui. Din câte ştiau ei, oamenii lui Neville îi căutau. Părea o nebunie să lălăie trădându-şi poziţia sub cerul nopţii.

Poate că Trunning îi ghicise gândurile, din expresia lui întunecată. Omuleţul o luă din loc ţanţoş, conducându-l pe Thomas deoparte, să vorbească în linişte.

— Se vor potoli, domnule, zise Trunning încet, privind apusul.

Glasul său răguşit ajunsese acum aproape ca un tors de pisică şi lui Thomas i se făcu pielea de găină.

— Am pus iscoade să vadă dacă încearcă cineva să se strecoare spre noi. Nu vom fi luaţi prin surprindere, îţi promit. Băieţii sunt doar... bucuroşi că au rămas în viaţă, domnule, cu toate degetele întregi. Lasă-i să cânte puţin, dacă vrei. Fierbinţeala sângelui se va potoli destul de curând. Se vor trezi puţin cam mohorâţi, poate puţin cam morocănoşi, dar o să fie drepţi ca ploaia dimineaţa.

Thomas îl privi mut de uimire. Pe faţa roşie şi ciupită a lui Trunning se aşezase o anume blândeţe. Thomas era mai mult decât surprins. Nu l-ar fi mirat mai mult dacă soarele ar fi apărut din nou deasupra orizontului. Şi totuşi, asta era, un licăr de afecţiune pentru soldăţoii cu feţe roşii, răcnind un cântecel siropos, oameni care ar frânge spinarea oricui ar sugera că erau făcuţi şi din altceva decât piatră de Alnwick, sânge, oase şi jurământul lor. Thomas dădu scurt din cap spre Trunning, iar maestrul spadasin al tatălui său se îndepărtă. Acesta nu-l privise drept în faţă nici măcar o singură dată. Întregul discurs fusese rostit în văzduh, de parcă s-ar fi pişat împreună, umăr la umăr.

Cei răniţi rămaseră departe de lumina focului. În timp ce părăseau câmpul de luptă, Trunning „găsise” câteva căruţe în primul sat aflat în drumul lor, cu toate că nu erau nici pe departe destule pentru şaizeci şi ceva de oameni cărora le-ar fi fost necesare. Maestrul spadasin îi aliniase pe toţi înaintea lui pentru a fi cercetaţi, verificând fiecare rană cu mâini neiertătoare şi zicând: „căruţă” sau „pe jos”, înainte de a trece la următorul.

Unul sau doi erau pe moarte, albi la faţă şi cu trupul chircit. Trunning se oprise înaintea fiecăruia dintre ei, cu ochii întunecaţi şi clătinând din cap. Ştiau, la fel ca el. Totuşi îi lăsase în căruţe, ca să moară în pace.

Prima seară ar fi putut deveni uşor un ospăţ, dacă ar mai fi fost ceva de mâncat în afară de fâşiile de carne uscată din desagile lor. La răsăritul lunii, Trunning consideră că venise vremea să pună capăt vorbăriei, apărând din beznă şi răstindu-se la oameni să-şi pună capul jos şi să prindă ceva puteri pentru a doua zi. Thomas se întrebase atunci dacă venirea zorilor nu-i va scoate la vedere pe pândarii lui Neville. În beznă, toate temerile sale cele mai oribile erau posibile. Probabil că Salisbury avea să se înarmeze de război imediat ce ajungea la castelul său. Numai timpul va spune câţi soldaţi avusese contele în apropierea sa. Adevărul curat era că Thomas aruncase o suliţă spre bătrânul mistreţ, însă îl ratase.

Niciun soldat Neville nu le călcase pe urme în dimineaţa următoare, nici în cea de după ea. Trunning stabilise gărzile şi verificase fiecare schimb, părând că nu-i trebuiau decât scurte aţipeli înainte de a se ridică şi a o lua din nou la picior, în inspecţie. Fuseseră şapte sute, cu doar o săptămână mai înainte. Cu răniţi cu tot, doar două sute şi patruzeci de oameni mai rămăseseră să mărşăluiască sau să revină călare la Alnwick.

Apropierea de fortăreaţă în cea de-a treia zi provocă un simţământ ciudat, pentru că lipseau toboşarii sau stindardele purtate cu mândrie înaintea lor. Desigur, oamenii din oraş îi auziră venind şi ieşiră din casele lor. Femeile îşi suflecară fustele ca să dea fuga spre drumul principal, mijind ochii spre soarele de la apus şi căutând să vadă dacă bărbaţii lor se întorseseră. Thomas îşi ţinea gura strânsă, încleştându-şi fălcile pe când treceau pe lângă ele. Nu-şi putea acoperi urechile să nu audă chemările de peste tot, pe măsură ce nevestele întrebau disperate de soţii lor, iar copiii începură să se tânguie după taţii lor. Priveliştea celor din căruţe îi făcu pe târgoveţi să se repeadă spre ei. La ora aceea, răniţii erau o adunătură jalnică, înfierbântaţi de febră, unii morţi de vreo două zile şi umflaţi de vânturi şi putreziciune.

Fără a privi la dreapta sau la stânga, Thomas intră în oraş călare pe Balion, înfiorându-se uşor pe când trecea de treptele arcaşilor de deasupra capului său. În acea seară, acolo lucrau constructori, aplecaţi periculos de mult în timp ce întindeau stratul de mortar şi aşezau pietre noi.

Thomas văzu că bidiviul slăbănog al lui Trunning încearcă să-l depăşească şi-şi apăsă călcâiele ceva mai tare, astfel încât Balion al lui o luă la un galop uşor. Nu se uită înapoi când Trunning mormăi ceva în barbă. Era unul dintre fiii lui Percy şi era un Egremont. Ar fi fost caraghios să fi lăsat pe altcineva să intre în Alnwick înaintea sa. Fără nicio îndoială, tatăl lui privea

de la ferestrele de sus. Thomas își ridică bărbia sus, simţind cum îi pulsează cicatricea de pe creştet, în vreme ce lăsa în urmă-i bocetele mulţimii și intră în fortăreaţa principală.

Slujitorii se repeziră să apuce hăţurile armăsarului său de luptă, umplând tăcuta curte interioară cu zăngănituri și gălăgie. Oamenii dădeau răspunsuri sumbre, clătinând din cap, iar şi iar. Thomas își simţi inima bătându-i cu putere şi ridică privirea spre turn, văzând bătrânul corb învelit în blănurile sale, holbându-se în jos.

— Ai grijă de oameni, Trunning! strigă Thomas. Am să-i duc vestea tatălui meu.

•

Salisbury călărea cu mâinile atât de încleştate pe hăţuri, încât îi provoca o durere surdă în braţe. Să fie nevoit să fugă de duşmanul Percy era o umilinţă care-l ardea atât de tare încât îi era greu să mai gândească în vreun fel. Cu o săptămână înainte, baronul Cromwell îi adunase pe oamenii din oraş la Tattershall pentru a o ovaţiona pe nepoata sa, Maud, care pleca împreună cu noul ei soţ şi două sute de soldaţi. Șase zile mai târziu, se întoarseră, şchiopătând, mai puţin de jumătate dintre cei plecaţi, cu multe răni bandajate cu pânză ordinară. Era de datoria lui Salisbury să explice ce s-a întâmplat şi să-l asigure că nepoata lui era nevătămată. Așa cum își imaginase Salisbury reacţia lui Cromwell, acesta începu să mârâie încet, clătinând din cap ca şi cum ar fi avut spasme, fiecare dintre ele o împunsătură amară a ruşinii care-l potopise.

Simţea în ceafă privirile soţiei şi fiului, pe când îi conducea pe soldaţii înfrânţi spre sud, spre castelul Tattershall. Băietanii localnici goneau înaintea lor, aducând vestea întoarcerii. N-avea cum să-i împiedice. Venea abătut, cu capul plecat şi respiraţia grea. Salisbury ştia că se frământa mult când evenimentele-i erau potrivnice. Tatăl său fusese un om capabil să dea la o parte cele mai rele gânduri şi să continue, trezindu-se odihnit şi proaspăt şi în stare să-şi râdă şi de cele mai negre simţăminte ale sale. Richard, conte de Salisbury, era croit din altă stofă, mult mai morocănos. Cunoscuse mari bucurii în viaţă, dar chiar şi în aceste momente de triumf existau întotdeauna nuanţe mai profunde, schimbându-se subtil, răsucindu-i muşchii şi gândurile în întunecime.

Oraşul se întindea la nordul castelului de cărămidă, înălţându-se ca o lance roşie pe un deal tăiat cubic, pentru a o susţine. Salisbury privi dincolo de feţele şocate ale negustorilor şi târgoveţilor, oprindu-se în loc cu toţii şi începând să şuşotească, clătinând din cap şi făcându-şi cruce. Era de lucru, ceva ce nu-i făcea plăcere își spuse, însă era, fără îndoială, vital. Nu putuse să adune morţii Neville de pe câmpul de luptă. Ca să se salveze, pe el şi oamenii

rămaşi, Salisbury ordonase retragerea. Unii dintre răniţi ţipaseră, fără să-şi creadă ochilor că sunt părăsiţi. Îşi ridicaseră braţele, de parcă văzându-le aşa, asta l-ar fi adus înapoi, ca şi cum n-ar fi trebuit decât să-i facă un semn cu mâna ca să-l aducă pe Salisbury înapoi. Toate astea îl mistuiau pe dinăuntru, un acid care se umfla şi-i îneca pieptul, gata să-i ţâşnească pe gură şi să ardă găuri în haina matlasată, purtată de el pe sub armură.

Furie. Nu mai simţise de ani buni plăcerea adevăratului sentiment, acea văpaie curată şi fierbinte care-ţi întărea braţul şi-ţi aducea încrederea în sine la un nivel periculos. Călărind, se străduia să ajungă la calmul de care va avea nevoie pentru a chibzui şi pentru a se pregăti, însă nu-l putu afla. Furia îl umplea ca apa o carafă. Îşi va aduna oamenii. Va aduna o armată şi va urmări cum cetăţile lui Percy se transformă în cenuşă. Salisbury îşi făcu jurăminte, în vreme ce Tattershall creştea înaintea sa.

Nu fu deloc surprins să vadă călăreţi ieşind pe poarta principală înainte ca el să ajungă pe deal, galopând pe panta abruptă care separa terenul castelului de cel al oraşului. Cromwell se bizuise pentru siguranţa nepoatei sale pe capul familiei Neville. Omul se aştepta la cele mai rele veşti posibile.

Salisbury îşi ridică mâna, oprindu-i pe cei care-l urmau, când cei trei călăreţi se apropiară şi-l înfruntară. Ralph Cromwell nu era un om prea sănătos, având pielea umflată la gât şi faţa de un roşu mult prea întunecat, cu toate că Salisbury ştia că doctorii-i scoteau frecvent sânge. La şaizeci de ani, părul îi era alb ca laptele şi rar, ca al unui prunc, legănându-se înainte şi-napoi în bătaia vântului pe creştetul său pleşuv. Omul ieşise pe poartă fără stegari, încă purtând o tunică pătată cu sosul a ceea ce mâncase înainte.

— Domnule Salisbury! strigă Cromwell, deşi privirea lui trecu peste Richard Neville, cătând spre ceilalţi.

Când ochii lui umezi se opriră asupra nepoatei sale, Salisbury îl văzu lăsându-se în şa, uşurarea citindu-i-se pe chip. Îşi dădu seama atunci că Cromwell nu făcea parte din complot. Deşi baronul nu avea copii, se ştia prea bine că se îngrijise de dota fiicei surorii sale de parcă ar fi fost a lui. Salisbury era aproape sigur că nu i-ar fi primejduit niciodată viaţa. Totuşi, acest „aproape” mai că-l făcuse să-l lase mort pe Cromwell. Nu mulţi ştiau că Richard Neville fusese la Tattershall. Pentru Salisbury, descleştarea mâinii de pe mânerul spadei necesita efort, atât de tare o strânsese.

Cromwell reveni cu privirea la Neville, poate după ce sesizase vreo ameninţare în feţele întunecate ale grupului vlăguit. Salisbury înclină capul într-un salut mohorât.

— Maud este în viaţă, lord Cromwell. La fel şi soţia şi fiul meu. Şi eu. Tâlharii lui Percy au dat greş, cu toate că raportul a fost de trei la unu.

Cromwell ascultă cu atenţie, îndreptându-se uşor de spate, în timp ce păru-i flutura în vânt ca un steag alb.

— Percy?

Salisbury îl văzu cum îşi strânge buzele.

— Deci au fost moşiile de dotă. Domnule, am ştiut că ne urau, însă nimic despre aceste intenţii. Jur pe onoarea casei şi numelui meu.

— Te consider nevinovat, domnule. Dacă n-ar fi fost aşa, nu m-aş fi întors la Tattershall.

Baronului îi mai scăzu din încordarea trăsăturilor. Richard Neville nu era un om pe care să-l înşeli, nu când urechea Protectorului se pleca spre el. Cromwell se şterse pe frunte, unde începuseră să-i strălucească broboane de sudoare.

— Deocamdată însă, continuă Salisbury, trebuie să te rog ca oamenii mei să fie îngrijiţi aici, în vreme ce eu trimit vestea.

— Să trimiţi vestea, domnule? întrebă Cromwell.

Ochii săi holbaţi erau în permanenţă umezi, din câte se părea, conturaţi cu roşu, şi-i licăreau în timp ce-i săgetau pe cei care-l priveau.

— Lui Richard de York, baroane. Protectorul Regelui. Fiului meu, contele Warwick.

În pofida străduinţei sale de a se calma, Salisbury îşi auzi propria voce răsunând mai tare şi mai aspră:

— Tuturor cavalerilor din serviciul Casei Neville din Anglia, fiecărei case loiale nouă, prin sânge sau prin căsătorie. Am să-i chem pe toţi, baroane. Am să distrug familia Percy, din rădăcini, cu toate ramurile ei, şi-am să le arunc în foc!

Ar fi fost un gest de curtoazie să-l lase pe Cromwell să-i conducă înapoi la castelul său, dar Salisbury era mai mare în rang decât el şi, în acel moment, nu-i mai păsa de astfel de politeţuri. Îşi înfipse călcâiele şi calul său se smuci la galop, trecând de baronul uluit, urmat într-o clipită de optzeci de oameni vătămaţi şi încruntaţi. Fiul său, John, îl urmă, stând lângă tatăl său. Doar Maud şi nevasta lui Salisbury, Alice, rămaseră în urmă, femeia mai vârstnică ridicându-şi mâna pentru a o împiedica pe Maud să galopeze conştiincioasă după soţul ei.

— Baron Cromwell! strigă ea. Richard ar vrea să-ţi mulţumesc pentru că ne îngădui să tragem din nou la Tattershall.

Nu-şi putea cere scuze pentru bădărănia soţului ei, aşa că-şi chibzui cuvintele pentru a îndupleca mândria şifonată a bărbatului vârstnic.

— Poţi fi sigur că numele-ţi va fi pomenit la Londra, ca al unui om de încredere, şi-l preţuim.

Cromwell lăsă capul între umeri, străbătut de un fior la vederea oaspeţilor săi.

— Sunt convinsă că Maud va aprecia sfaturile tale, baroane, continuă Alice. Am s-o las cu dumneata, în grija ta, în locul unde a fost mereu bine îngrijită...

— Ajunge, Alice! zise Cromwell cu un amuzament mohorât. Soţul tău năvăleşte în cetatea mea fără a-mi cere permisiunea, dar cine l-ar putea învinovăţi după ceea ce-a trăit? Dacă aş fi mai tânăr, aş suna şi eu adunarea după cele îndurate de el. Să lăsăm asta acum, dar ai mulţumirile mele pentru amabilitatea ta.

Alice înclină din cap, zâmbindu-i acelui om pe care-l plăcea foarte mult. Era mare păcat că soaţa lui Cromwell murise înainte să-i ofere un fiu, lăsându-l să bântuie prin Tattershall de unul singur. Dădu pinteni calului şi se duse după soţul ei, lăsându-i singuri pe baron şi pe nepoata acestuia.

— Soacra ta este o femeie de treabă, spuse Cromwell, uitându-se după ea. Mulţumesc Domnului că te-ai întors în siguranţă, Maud. Dacă aş fi ştiut... dacă aş fi auzit măcar o şoaptă despre vreo ameninţare la adresa ta...

— Ştiu, unchiule, nu m-ai fi trimis de-aici, nici chiar cu două sute de gărzi de-ale lui Neville. Fii liniştit, am văzut foarte puţin din luptă. John şi contesa Alice m-au dus de acolo înainte ca adevărata bătălie să înceapă de-a binelea.

În timp ce vorbea, tânăra femeie se înfioră, pe braţe făcându-i-se pielea de găină, dovadă că minţea.

— Te-am dat ca să devii o Neville, Maud, spuse Cromwell, urmărind cum soldaţii intrau călare în cetatea sa. Salisbury vorbea de casele aliate cu a sa şi nu se lăuda. Sunt prezenţi în toate familiile, fiecare Casă care contează, cel puţin acum şi a mea li s-a alăturat.

Zâmbi la propria sa idee şi fu răsplătit prin gropiţele apărute în obrajii ei, înainte ca atitudinea lui să devină din nou sobră.

— Dacă este să fie un război, Maud, ne-am ales tabăra prin căsătoria ta. Nu-i pizmuiesc pe cei care se împotrivesc acestui om, nu avându-l pe Richard Plantagenet de-o parte şi pe contele Warwick de cealaltă. Aceştia trei împreună ar putea rupe ţara în două, dacă aşa li se năzare.

— Poate că nu se va ajunge la asta, unchiule. Odată mi-ai spus că aurul porneşte şi sfârşeşte războaiele. Poate că aşa contele Percy va plăti o despăgubire pentru rănile pe care le-a provocat.

Unchiul ei clătină din cap.

— Nu cred că există destul de mult aur pe lume ca să împiedice lupta de acum. Mă voi ruga pentru pace, Maud, dar vin vremuri când trebuie spart buboiul, când trebuie stors puroiul pentru a se curăţa rana. Draga mea, acesta ar putea fi un asemenea moment.

•

Thomas Percy mergea singur pe coridoarele castelului Alnwick. Poate că slujitorii îl evitau pe bătrân, când prin aer plutea un zvon rău. Indiferent de motiv, castelul părea gol acum, când îl străbătea, iar pintenii lui mânjiţi de sânge zornăiau. Își golise vezica în timpul luptei, nu de frică, ci pur şi simplu pentru că nu exista posibilitatea de a găsi un loc ferit unde să-şi scoată armura, în timp ce încleştarea continua. De atunci, lăsase de patru ori urina fierbinte să i se scurgă pe picior în jos şi de acolo prin vârfurile deschise ale cizmelor, în timp ce călărea. Căptușeala interioară a armurii sale era leoarcă de urină, iritându-i pielea de pe coapse până i se jupuise. Își simţea propria duhoare, dar slavă Domnului că maţele nu au vrut şi ele să se golească. Au existat bătălii când întregi formaţiuni de cavaleri călare se întorseseră cu dâre maronii scurse pe coastele cailor lor. Cu toate că era un rău necesar, oamenii făceau spirite şi comentarii împungătoare când vedeau aşa ceva. Va fi însă scutit de astea, când se va întâlni cu tatăl său.

Încă din curtea de paradă îl văzuse pe contele Percy stând la fereastra turnului bibliotecii. Thomas urcă treptele de acolo fără a întâlni ţipenie de om. Absenţa mamei sale era cel mai ciudat lucru dintre toate şi se întrebă dacă nu cumva tatăl său o trimisese de acolo într-un alt castel Percy, pentru a nu fi de faţă la întoarcerea lui, ori să întrebe ce se întâmplase.

Ajunse la uşă şi o găsi crăpată uşor, deschizând-o cu o mână în mănuşa înzăuată. Tatăl său era înăuntru, stând tot la fereastră, uitându-se afară. Thomas își drese glasul, simţind brusc un val de furie pentru că se înfăţişase înaintea bătrânului în acest fel, de parcă ar fi fost un băiat trimis să-şi ia pedeapsa după vreun furtişag. În copilăria lui avuseseră loc multe astfel de biciuiri, pe când omul de la fereastră era mai tânăr. Thomas descoperi că inima-i bătea cu putere în piept şi-şi imagină cât de bine s-ar simţi dacă l-ar împinge pe tatăl său prin geamul din sticlă în armătură de plumb, privindu-l cum se zdrobeşte de pământ. Gândul la mutra lui Trunning văzând asta aproape că-i smulse un zâmbet, când tatăl său se întoarse spre el.

— Te-am trimis acolo cu şapte sute de oameni! zise contele Percy.

Faţa bătrânului se umflă deodată, păienjenişul de vinişoare de pe obraji şi nas părând aproape negru pe pielea cărămizie. Ochii-i erau tăioşi când îşi adună blănurile mai bine pe umeri.

— Sunt surprins că ai îndrăznit chiar să te întorci acasă cu atât de puţini rămaşi în urma ta. Văd după privirea ta înspăimântată că nu mi-ai adus nicio victorie. Oamenii din curte-şi lasă capul jos, aşa cum se şi cade când şapte sute nu pot măcelări un tânăr însurăţel cu slujitorii săi. Ei bine? Spune-mi adevărul, băiete! M-am săturat să aştept.

— Salisbury avea cu el garda personală. Două sute sau mai mult dintre oamenii lui cei mai buni, cu şaizeci de arcaşi printre ei. Am ucis şi hăcuit două treimi dintre ei, mai mult chiar, dar Neville a scăpat, cu fiu-său şi cu mireasa din neamul Cromwell.

Bătrânul traversă încăperea cu paşi sacadaţi, oprindu-se să-l cântărească de jos în sus cu o privire întunecată şi iscoditoare.

— Te-ai întors la Alnwick cu mâna goală? Dacă-l trimiteam pe fratele tău, Henry, crezi că mi-ar fi stat aici cu aceeaşi mutră bosumflată, spunându-mi că a dat greş?

— Nu ştiu, se răsti Thomas, cu glasul hârâit din cauza furiei sale crescânde. Salisbury avea cu el cei mai buni oameni. Au făcut treabă foarte bună, şi totuşi am omorât mai bine de jumătate dintre ei înainte să se fi putut retrage. Nu cred că Henry ar fi putut face mai mult de atât!

Ridicase vocea în timp ce-i răspundea, iar bătrânul se năpusti la el şi-l plesni peste faţă. Thomas tresări, instinctele şi amintirile din copilărie copleşindu-l. În clipa următoare, simţi furia şi ruşinea faţă de propria reacţie. Îşi puse mâna pe spadă, hotărât brusc să o tragă din teacă şi să-l taie pe tatăl său în două.

Mâna contelui Percy i-o apucă, o gheară care-o ţinea nemişcată.

— Of, *stăpâneşte-te*! se răsti Percy. Controlează-ţi furia, obrăznicătură! Ai dat greş, cu toate că, de fapt, s-ar putea să fi *învins.* Cunoşteam riscurile, atunci când te-am trimis acolo. Neville e viclean şi nu mi-am închipuit că va muri aşa uşor. Totuşi, a meritat vieţile pierdute de tine ca să fac încercarea, pricepi? A meritat să-mi încerc norocul, cu oameni şi cu fiul meu, pentru câştigurile pe care ai fi putut să le obţii.

Thomas îşi încordă braţul din nou ca să tragă spada iarăşi. Simţi cum strânsoarea bătrânului scade şi ştiu că era mai puternic, că ar fi putut să scoată sabia din teacă şi să-l taie, dacă ar fi vrut asta şi că tatăl său n-ar fi putut face nimic ca să-l oprească. Concluzia era atât de surprinzătoare, încât îşi lăsă mâna să-i cadă pe lângă trup.

Tatăl său mormăi satisfăcut.

— Stăpâneşte-ţi pornirile, Thomas, înainte ca ele să te stăpânească pe tine. A fost un eşec al casei Percy, cu toate că putem să-l dregem destul de bine.

Thomas văzu un licăr metalic printre faldurile mantiei tatălui său. Căscă ochii la gândul că acolo stătea un pumnal, ascuns atât de repede, încât n-ar fi putut fi niciodată sigur. Făcu un pas înapoi, iar contele Percy îşi înclină capul, privindu-l amuzat.

— Nu pot face un pas îndărăt, Thomas. Nici măcar unul. Ai dat greş, pentru că Neville e suspicios şi prudent şi are de ce să fie. Nu contează. M-

am pregătit şi pentru asta. Mama ta este la mănăstire, legată de ordinele sfinte. Am cerut stareţei să-i impună un legământ al tăcerii, însă târfa bătrână mi-a zis că nu aşa procedează ei. Cred că va ajunge să-i pară rău de asta.

Spre surprinderea lui Thomas, bătrânul chicoti şi clătină din cap.

— Totuşi, e bine că e departe de mine, că altfel ori o omoram eu, ori m-ar fi atacat ea cu un pumnal în somn. Suntem precum focul şi uleiul, băiete, mama ta şi cu mine, fiecare a devenit tot mai rău din cauza celuilalt.

Observă nedumerirea fiului său şi-l strânse de umăr.

— Acum deschide-ţi urechile! Ai lovit şi-ai ratat inima clanului Neville. Vor veni după noi, anul acesta sau la primăvară. Tot ceea ce-am realizat, tot ce-am adunat pentru numele Percy este în pericol acum. Totuşi, mai bine m-aş duce la groapă ştiind că am încercat dar n-am reuşit, decât că n-am îndrăznit să fac asta, înţelegi? Ne vom război cu Neville, cu York dacă va trebui, acest şarpe de Plantagenet este atât de strâns încolăcit în jurul regelui şi fiului lui! Niciun Percy nu mai cântăreşte şansele, nici nu-şi face socoteli atunci când este să ridicăm steagurile. Salut asta, Thomas. Salut şansa de a merge la luptă, pentru ultima dată. La ce-mi folosesc aceste bătrâne încheieturi, dacă nu pot ieşi călare înaintea duşmanilor mei? Când vor veni, îi vom întâmpina în numele Regelui Henric. Vom fi împreună cu zeci de conţi şi de duci, mai credincioşi regelui decât acestui blestemat de Protector York, căsătorit cu o Neville. Pricepi? Am jucat să termin totul într-o zi, dar o aruncare proastă la zaruri nu înseamnă sfârşitul, Thomas. Înseamnă începutul!

6.

În anul acela frigul se pogorî năvalnic asupra întregii ţări. Decembrie începuse cu ceţuri reci, care îngheţaseră iazurile cu peşte de pe lângă oraşe şi mănăstiri, acoperind crapii graşi, lăsaţi la fund, în beznă, aceştia abia mişcându-şi aripioarele.

Windsor era mai norocos decât majoritatea, multe gospodării putându-şi permite să cumpere cărbuni sau suficiente lemne de foc pentru a asigura căldura în case. Muncile continuară, chiar şi în cele mai friguroase luni, cu toate că, pe măsură ce se îngroşa îngheţul, bărbaţi flămânzi apăreau la colţ de stradă cerând pomană de Crăciun. Cum recolta din toamnă fusese adunată şi depozitată, încă mai erau slujbe răzleţe, de reparat obloane şi ţigle, pentru cei cu pricepere. Alte câteva sute pribegeau pentru ospeţele

regale şi sărbătorirea naşterii lui Hristos, cu o mie patru sute cincizeci şi nouă de ani înainte. La castel, erau pregătite banchete cu zeci de feluri de mâncare, ştiindu-se că unele dintre ele erau date săracilor. Era o tradiţie în jurul reşedinţelor regale, iar cele mai bune locuri de pe stradă, cele din apropierea bucătăriilor regale, erau toate ocupate, deși o noapte proastă se putea termina cu găsirea a unu-două cadavre îngheţate, zăcând prin mocirlă în dimineaţa următoare.

Adunătorii de rahat luau câţiva oameni aflaţi în căutare de muncă, preferând să sape în canalele caselor bogate, câtă vreme conţinutul acestora era încă îngheţat bocnă. Cel puţin, acelor oameni le era cald când coborau cu cârpe înfășurate pe faţă prin măruntaiele pământului. Unii erau întotdeauna doborâţi de putoare şi trebuiau să fie scoşi de-acolo legaţi de-o frânghie. Era o muncă grea, însă un bun săpător prin canale putea primi într-o singură zi leafa pe o săptămână întreagă a altui lucrător.

Pe măsură ce se apropia Crăciunul, drumurile din jurul castelului se umplură cu cei invitaţi de familia regală pentru douăsprezece zile de tihnă şi celebrări. Se părea că regina Margaret era hotărâtă să nu lase ca boala soţului ei să strice festivităţile. Jongleri, scamatori şi cântăreţi se întreceau pentru câţiva bănuţi prin hanuri, în vreme ce fiecare încăpere din oraş fusese tocmită din timp, astfel încât chiar şi prin grajduri sforăia câte-o familie. Trupele de actori soseau cu mare hărmălaie, provocată de propriii slujitori, făcându-şi intrarea în oraş în procesiuni dichisite, toate nădăjduind să ajungă să joace pentru regină. Eclipsând chiar Paştele şi Duminica Rusaliilor, Crăciunul era cel mai mare festival al anului și momentul cel mai aglomerat la Windsor.

Cum regele Henric era tot pierdut în visele sale, nu era prevăzută în acel Crăciun nicio vindecare publică, atunci când cei cu tot felul de boli puteau veni să-i atingă mâna. Cei mai disperaţi suferinzi se arătară chiar şi aşa, neavând unde să se ducă în altă parte. Leproşi şi ologi sunau din clopote pe străzi, adunându-se laolaltă pentru a se apăra, deoarece unul singur ori doi puteau fi atraşi în capcană şi bătuţi de localnici.

Cei cu sânge nobil treceau călare pe lângă prăvălii, iar jonglerii îşi făceau numărul pentru câţiva bănuţi, îndreptându-se spre răsfăţurile ce numai la castel puteau fi oferite. Poate că ducele de York domnea el în ţară, din Londra, însă nu-i putea ademeni pe conţii regelui, pe duci şi pe baroni la sărbătoarea Crăciunului. Alegerea invitaţilor la castelul Windsor era singura competenţă adjudecată de regina Margaret şi nu era o întâmplare că invitaţiile trimise celor patruzeci şi patru de case nobile îi omiseseră pe York, Salisbury şi încă vreo şase alţii, legaţi de familia Neville. Margaret se gândise să-i trimită una contelui Warwick, mai tânărul Richard Neville. Îl

întâlnise în timpul desfăşurării asediului asupra Londrei, când Jack Cade venise cu o armată în oraş. Warwick o impresionase atunci, însă cancelarul York era tatăl său şi, cu tot regretul, considerase că loialităţile lui erau dincolo de influenţa ei.

Unul sau doi dintre invitaţi trimiseseră mesajele lor de regret, pentru că erau prea bătrâni sau bolnavi ca să facă o asemenea călătorie. Totuşi, în decurs de trei zile, treizeci şi opt de lorzi şi suitele lor veniseră la Windsor, un spectacol al respectului solid pentru rege, care-i oferi lui Margaret o enormă satisfacţie. Avusese grijă să-i întâmpine personal pe toţi cei de al căror sprijin avusese cea mai mare nevoie, onorându-i public. Nu era ceva de colea că nu-i obligase să vină la ea, iar plăcerea le era trădată de roşeaţa obrajilor şi de zâmbetele mândre ale soţiilor lor.

Derry Brewer fusese un ajutor de nepreţuit mai ales la sosirea fiecărei Case în parte. Purta o tunică simplă şi închisă la culoare şi pantaloni strâmţi, pierdut printre oamenii din personalul regal. Zâmbea vag la tot ceea ce vedea, însă privirea sa era pătrunzătoare şi nu-i scăpa nimic.

La ivirea zorilor, servitori în livrele în culorile marilor Case sosiră la galop, anunţând venirea stăpânilor şi soţiilor acestora cu mult înainte ca ei să se arate la faţă. Unii trimiteau înainte servitorii să pregătească toate cele necesare. La timpul când capii marilor case nobiliare intrau călare pe porţile mari, Derry şoptise deja un şuvoi de informaţii în urechile reginei. Nu căra după el niciun registru, abia schiţând un gest când Margaret îşi exprima surprinderea sau se înroşea din cauza celor ştiute de el.

Va păstra multă vreme în minte amintirea baronului Grey. Nu trimisese pe nimeni înaintea sa, sosind călare alături de soţia sa firavă şi de doi băieţi imberbi care se străduiau să ţină pasul cu el în tunicile lor identice, cărând o cutie grea. Margaret se însenină instinctiv la vederea lui, expresia ei îngheţând însă când Derry îi şopti:

— Sodomit şi pederast, precum grecii. Foarte ataşat de soţie, dar mi s-a spus că pofteşte la băieţii sărmani. Destul de discret. Mândru precum diavolul şi cam la fel de crud.

Margaret îi aruncă o căutătură şefului spionilor pe când baronul Grey se apropia.

Derry descrisese unele ciudăţenii ale nobililor oaspeţi, de la bănuieli asupra unei hoţii vechi, până la încălcarea promisiunilor de căsătorie şi o fată nenorocită, plătită ca să-şi ţină gura. Regina sesizase o undă de umor în glasul lui, nu o dată, dar fără urmă de acuzaţii, ci doar un recital sec al unor vechi păcate şi slăbiciuni. Şi totuşi, în ochii lui Derry apăru ceva neplăcut când lordul Grey se apropie. Margaret surprinse acest lucru înainte să dispară, ceva tern şi monoton şi ucigător.

Baronul Grey îi făcu o plecăciune adâncă. Ochii se potriveau cu numele său[1], mici şi duri, pe o faţă cărnoasă, rozalie. Soţia sa se înclină într-o reverenţă amplă, capul fiindu-i ascuns în întregime sub o bonetă complicată. Cuvintele o părăsiră pe Margaret şi doar îi întinse mâna. Înainte de ziua aceea, n-ar fi putut spune cu certitudine ce era, de fapt, un pederast. Scurta descriere a lui Derry îi umpluse mintea cu imagini neplăcute, care o făceau să se înfioare la atingerea buzelor lui umede. Baronul trecu apoi mai departe, baronesa privind înapoi cu buzele strânse a mândrie în timp ce erau conduşi de acolo. Margaret se sforţă să inspire, concentrându-se asupra lui Derry care-i spunea ceva despre minele de cositor şi despre un baron bătrân, plecându-se ca un maestru de dans, cu toate că avea de două ori vârsta ei.

Pe la amurg, Margaret se retrase, în sfârşit, căci se simţea epuizată de atâta stat în picioare. Se odihnise pentru scurte perioade în timpul zilei, chemată de la masă sau ridicată de pe vreun scaun de primire, să întâmpine un alt oaspete. Sesizase încântarea acestora şi, cu toate că era foarte obosită, nu regreta timpul pierdut. În decursul celor douăsprezece seri care urmau, va cunoaşte toţi bărbaţii şi femeile din castel.

Cu ajutorul lui Derry, reuşise să-i plaseze pe vechii duşmani departe unii de alţii. Se asigurase chiar că irascibilitatea unei contese sus-puse nu va fi inflamată de vederea unei verişoare tinere şi drăguţe, atunci când se trezea dimineaţa. La sugestia lui Derry, Margaret făcu mare tam-tam la apariţia baronului Audley, un bătrân soldat cu barba albă, care se înroşi de încântare la atenţia reginei. Şi totuşi, la sosirea baronului Clifford, şeful spionilor se îmbăţoşă când se aplecă spre ea, astfel că îl tratã cu spatele pe omul care se apropia de amândoi.

— Dacă-i cedaţi numai un pic, va lua asta drept slăbiciune, doamnă, murmură Derry. Lordul Clifford vede peste tot fie lupi, fie căprioare, nimic altceva. Fără a mai spune că el nu respectă căprioarele.

La auzul acestor cuvinte, Margaret îşi înălţă bărbia, hotărâtă să nu se piardă cu firea. Expresia ei era deja îngheţată când îi ură bun venit baronului Clifford. Bărbatul îi răspunse cu aceeaşi atitudine rigidă, urmând apoi servitorii spre încăperi situate departe de sălile principale.

Absenţa unui singur nume a fost cauza unei amărăciuni persistente. Margaret îl socotea un bun prieten pe Somerset şi nu suporta gândul că era ţinut prizonier. Rangul contelui îi permitea unele libertăţi prin Turn, chiar dacă se afla în arest în vederea judecăţii. Cu toate astea, York refuzase să permită eliberarea lui pe cuvânt de onoare în sezonul sărbătorilor,

[1] *Grey* – „cenuşiu" (n.tr.).

răspunzând solicitării lui Margaret printr-o scrisoare pompoasă despre crimele grave comise împotriva ofiţerilor statului. York trimisese misiva cu scrisul lui fin, pecetluită cu sigiliul propriului ei soţ. Nu era nevoie să se gândească prea mult la plăcerea pe care o resimţea contele. Dacă se lăsa dusă de val şi atenţia îi era îndreptată prea mult sau prea adesea spre York, avea să-şi înfăşoare şuviţele de păr în jurul degetului atât de strâns, până când acesta s-ar învineţi. Deja îl jelise pe Somerset, pierderea lui fiind încă o ramură cu ghimpi pusă pe focul dinlăuntrul ei, o flacără constantă, pe care se străduia s-o ţină ascunsă.

Castelul Windsor era mai aglomerat decât fusese în tot timpul anului. Pentru oaspeţi se organizau partide impresionante de vânătoare, precum şi piese de teatru, spectacole de magie sau serate muzicale. Starea de spirit generală era destul de bună, în pofida prezenţei atâtor însoţitori şi slujitori înarmaţi, o reflectare a vremurilor tulburi. Chiar şi în castelul regal, benchetuirile se desfăşurau sub semnul fricii.

În zorii Crăciunului, Margaret se întoarse în apartamentul său, chiar la timp spre a-şi vedea fiul hrănit de doică, sugând cu nesaţ din sfârcul trandafiriu. Doica îl ajută apoi să scoată aerul, pregătindu-l de culcare. Micul Eduard avea un an şi descoperise că se putea târî, aşa că nu mai putea fi lăsat singur cu speranţa că ar putea rămâne în acelaşi loc, ori măcar în aceeaşi cameră. Doica îi şterse un firicel de lapte de la gură şi puse o cârpă pe umărul lui Margaret înainte de a-i da copilul. Margaret îi simţi căldura în timp ce se agita şi se foia, frecându-şi feţişoara pentru că-l irita ceva. Ea zâmbi, iar dădaca răspunse la fel expresiei ei sincere, înainte de a se pleca într-o reverenţă adâncă, părăsind încăperea.

Margaret rămase singură. Se pomeni căscând şi clătină amuzată din cap, gândindu-se la toate acele lucruri care trebuiau făcute înainte de marele ospăţ de mai târziu. La capelă va fi ţinută o slujbă religioasă şi în timp ce se rugau cu toţii pentru sănătatea regelui, bucătăriile vor fi la fel de agitate ca un câmp de bătălie. Cei de acolo deja dichiseau şi înţepau fripturile, condimentau şi fierbeau bucatele, pentru a-i impresiona pe nobilii soţului ei, toţi cu bucătari proprii. Margaret insistase asupra folosirii unor condimente franţuzeşti, ştiind că bucatele din Anjou erau aproape necunoscute pentru majoritatea oaspeţilor. Desigur, aveau gâşte, fripte cu zecile, dar mai aveau sitari, potârnichi şi porumbei, tarte dulci, delicate şi produse de patiserie, peltele savuroase, turnate în uriaşe forme din cupru, şi supe, prune umplute, prăjituri, ţipari în saramură, o sută de feluri de mâncare pentru ospăţul de Crăciun.

Începu să-i cânte încet pruncului ţinut pe umărul ei, simţindu-l foindu-se şi privind în jur înainte de a-şi pleca din nou capul. Sânii o duruseră

îngrozitor o vreme, după ce născuse, dar obiceiul de a folosi o doică pentru alăptat îl adoptase bucuroasă de la englezi.

Margaret își luă privirea de la copilul care se foia, auzind tropăitul de cizme din apropiere. O striga cineva, întrebând tare unde ar putea fi găsită. Ţistui enervată, privind spre Prinţul de Wales care-şi sugea degetul, deschizând ochii o clipă. Erau foarte albaştri. Indiferent ce vedea, părea că-l mulţumea şi-i închise la loc, însă strigătele nu încetaseră. Margaret se încruntă. Clipele petrecute singură, alături de fiul ei erau preţioase şi prea rare. Nădăjduia doar că nu fusese nimeni rănit în vastul parc de vânătoare. Unul dintre servitorii ducelui de Buckingham își rupsese glezna cu o zi înainte şi nu voia ca nobilii să-şi amintească de vreun potop de ghinioane în timpul sărbătorii.

Doica intră din nou, cu o faţă inexplicabil de îmbujorată. Din instinct, tânăra femeie se întinse spre pruncul adormit şi Margaret i-l dădu, simţind un spasm adânc în pântece când greutatea-i dispăru de pe umăr.

— Doamnă..., începu doica, atât de agitată, încât abia putea vorbi.

Mişcările ei erau făcute din reflex şi-l puse din nou pe prinţul Eduard în scobitura braţului. Bineînţeles, el alese chiar acel moment pentru a începe să ţipe, dând din pumnișorii lui spre întreaga lume într-un acces de furie.

— Ce s-a întâmplat, Katie? Nu ţi-am spus să mă laşi o oră? O singură oră într-o zi întreagă, e prea mult?

— D... d... doamnă, Înălţimea Voastră...

Glasurile şi zgomotul cizmelor se apropiau tot mai mult. Margaret simţi un spasm brusc de frică, închipuindu-şi asasini sau crimă.

— Spune odată! Ce te face să te agiţi atâta, Katie?

— Soţul vostru, regele, doamnă. Zice lumea că s-a trezit.

Margaret făcu un pas înapoi, atât de tare o loviseră aceste cuvinte. Cu ochii mari de uimire, se grăbi spre uşă, ridicându-şi poalele rochiei ca să se deplaseze mai uşor. În momentul când ajunse la ea, servitorii de cameră ai regelui intrau deja înăuntru, gâfâind.

— Regele, Înălţimea Voastră! exclamă unul dintre ei.

Prezenţa lui parcă nu-i dădea voie să gândească şi rămase încremenită.

— Aşteaptă! răspunse Margaret.

Ea dădu să-l împingă din calea ei, însă omul îi făcu loc degrabă. Ea trecu şi-i închise uşa-n nas. Uluit, se întoarse spre doică, rămasă şi ea cu gura căscată.

Margaret îşi cultivase nişte maniere demne de o regină de când sosise la Curtea Angliei, la vârsta de cincisprezece ani. Pentru onoarea lui Henric, încercase să-şi merite poziţia socială, o lebădă nobilă, atât prin maniere, cât şi prin simbolul Casei sale. Învăţase tot ce se putea, însă a fi soţia unui rege

însemna mult mai mult decât să reţină numele caselor şi proprietăţilor sau legile engleze şi, în mod deosebit, acele mici tradiţii care păreau să se împletească cu ele. Înainte de toate, fiind regina unui rege neajutorat însemna ca Margaret să chibzuiască bine înainte de a se zori. Însemna că trebuia să guste înainte de a mânca şi să soarbă înainte de a bea.

Henric fusese slăbit şi în pericol pentru mai bine de un an. Ardea de nerăbdare să alerge la el, împiedicându-se în jupe, gonind cât o ţineau picioarele pe coridoare, ca un puşti prin piaţă. În schimb, chibzui şi iar chibzui, în cele din urmă deschise uşa. Apoi o luă la pas.

Vestea îi împlinea toate speranţele, însă realitatea aducea cu sine propriile-i temeri. Mulţi se vor veseli la vestea trezirii lui Henric, în vreme ce alţii vor turba de mânie, se vor panica şi vor blestema. Nu se îndoia că unii dintre seniori se aşteptaseră să moară, pregătindu-se pentru un astfel de deznodământ. Margaret ajunse repede la intrarea în apartamentul lui Henric. Trânti uşa de perete, zdrelind mâinile celor care se repeziseră să i-o deschidă. Soarele răsărea în spatele soţului ei. Margaret îşi duse mâna la inimă, incapabilă să spună ceva când văzu că stătea – *stătea în picioare,* pentru Dumnezeu! – şi o privea. Regele Henric era slab, numai piele şi os. Purta o cămaşă de noapte lungă şi albă, care-i ajungea până la glezne. Se ţinea cu o mână de un stâlp al patului. Doi bărbaţi se agitau pe lângă el, atingând încheieturile regelui şi aplecându-se pe dinaintea privirii sale. Doctorii John Fauceby şi William Hatclyf erau medicii regali, având ca asistenţi trei yeomeni[2] din garda regelui şi pe Michael Scruton, ofiţerul-chirurg al regelui. Ligheane cu urină şi sânge abureau pe mesele de lângă pat, doi dintre oameni scrutându-le şi spunându-şi observaţiile asupra limpezimii şi sedimentărilor, pentru a fi consemnate de către un grămătic. Sub ochii lui Margaret, Hatclyf îşi înmuie un deget şi gustă din urină, făcând un semn cu capul către grămătic şi comentând că era prea dulce. Recomanda plante verzi, amărui, care să fie adăugate la masa regelui. Colegul său adulmecă sângele regal şi atinse la rându-i lichidul din lighean, frecându-şi degetele pentru a verifica urmele de grăsime, înainte să pună limba. Glasurile lor se amestecară şi se răstiră unul la altul, fiecare dintre ei străduindu-se să fie auzit şi ca observaţiile sale să fie scrise cu întâietate.

Era o scenă agitată, însă în centrul ei era regele, treaz, neclintit şi foarte palid. Avea privirea limpede. Pe Margaret o podidiră lacrimile când se duse la el. Spre uimirea ei, regele o opri cu un semn.

— Margaret?! Sunt înconjurat de *străini.* Aceşti oameni îmi spun că am un fiu. Este adevărat? Pe rănile Domnului, cât timp am zăcut aici?

---

[2] *Yeoman* – halebardier din garda regală britanică (n.tr.).

Margaret deschise gura, uimită să-şi audă soţul vorbind de cele sfinte pentru prima dată de când îşi putea aminti. Îl cunoscuse ca pe un om copleşit, doborât de fierbinţeli şi vise, pierdut în lumea lui. Cel care o privea intens acum nu clipea şi nici nu-şi muta privirea. I se puse un nod în gât, intimidată.

— Ai un fiu. Eduard are puţin peste un an. Ţi l-am arătat când ai fost lovit de boală. Nu-ţi aminteşti nimic de el?

— Nu, de asta, nu, nici de altceva, nu... momente, clipe, nu pot nimic... un fiu, Margaret!

Îşi miji brusc ochii, cu o expresie bănuitoare, întunecată.

— Când s-a născut acest Prinţ de Lancaster?

Margaret roşi, dar apoi îşi ridică privirea, dintr-odată înfuriată.

— În cea de-a treisprezecea zi a lui octombrie, anul Domnului 1453. La *șase* luni după ce-ai căzut la pat.

Henric rămase o clipă pe gânduri, frecându-şi unul de altul degetele mâinii drepte. Margaret nu putea decât să aştepte, răsuflând uşurată când el dădu din cap și părea satisfăcut de explicaţii.

— Şi totuşi, încă mai eşti acolo! Adu-mi-l, Margaret. Vreau să-mi văd moştenitorul. Nu, pentru Dumnezeu, trimite pe altcineva. Trebuie să aflu tot ce s-a întâmplat. Nici nu pot să cred că am pierdut atâta vreme. E ca și cum mi-ar fi fost furat un an din viaţă.

Margaret făcu un semn spre una dintre cameriste, care plecă degrabă să-l aducă pe Prinţul de Wales.

— Mai mult de un an, Henric. Ai fost... plecat, nu, bolnav pentru mai bine de optsprezece luni. M-am rugat şi-am pus să se facă slujbe în fiecare zi. Eu... nici nu-ţi dai seama ce înseamnă să te văd treaz.

Buzele îi tremurau şi lacrimile îi curgeau pe obraji. Le şterse cu repeziciune. Privi cum expresia soţului său devine gânditoare, o cută încreţindu-i fruntea.

— Cum merg treburile în Anglia mea, Margaret? Ultimele lucruri de care-mi amintesc... nu, nu mai contează. Tot ce-mi amintesc s-a întâmplat cu multă vreme în urmă. Zi-mi repede! Am pierdut atât de multe!

— Richard de York a fost făcut Protector, Henric, un regent care să domnească în ţară cât timp tu erai... indisponibil.

Privi surprinsă cum pumnii soţului ei se încleştează, aproape într-un spasm. Nici măcar o dată nu mulţumise Domnului pentru revenirea sa, el, care se rugase ore în şir, zilnic, de când îl cunoştea.

— York? Cât de încântat trebuie să fi fost când coroana mea i-a picat în poală.

Regele-şi răsuci un inel de pe deget aproape cu ură.

— Care dintre lorzii mei şi-au uitat onoarea într-un asemenea hal? Desigur, nu Percy? Nici Buckingham?

— Nu, Henric. Nu au participat la vot, la fel şi mulţi alţii. Iar Somerset a fost trimis în Turn pentru refuzul său de a accepta autoritatea lui York.

Regele Henric se întunecă la faţă, valul de sânge care-i urcase în obraji apărând ca un stindard pe pielea lui albă.

— Atâta măcar aş putea schimba astăzi. Unde-i Sigiliul meu, ca să pot semna ordinul lui de eliberare?

Majordomul regelui folosi acel moment ca să intervină, cu ochii încă lucind umezi, după ce fusese martor la trezirea regelui.

— Maiestatea Voastră, ducele de York deţine Sigiliul Regal, se află la Londra.

Henric se împletici puţin, întinzându-şi mâna spre stâlpul patului. Braţul îi era prea nevolnic ca să-l ţină şi-i dădu drumul, astfel că se lăsă greu pe pat, ceea ce stârni agitaţia medicilor săi, care bolboroseau în continuare ceva despre culoarea şi despre dispoziţia lui, zumzăind ca un roi de albine dând ocol regelui. Doctorul Fauceby se întinse să-i atingă încă o dată gâtul, pentru a verifica puterea bătăilor inimii sale, dar Henric îi împinse mâna cât colo.

— Pentru numele lui Cristos, sunt slab ca un *ţânc*! se răsti Henric, întunecându-se şi mai mult de necaz şi furie. Prea bine. Îmi voi vedea fiul, iar servitorii mă vor îmbrăca. Apoi mă voi duce la Londra să-l înlătur pe York de pe locul meu. Acum, unul dintre voi să mă ajute din nou. Vreau să fiu în picioare când îmi voi vedea fiul pentru prima dată.

— Înălţimea Voastră, sunteţi foarte slăbit! zise Hatclyf pe cât de apăsat putea. Trebuie să vă recomand să vă odihniţi.

Doctorul tremura, constată Margaret. Timp de mai bine de un an, Henric nu fusese altceva decât un cadavru palid, care trebuia îmbăiat şi îmbrăcat, ciocănit şi măsurat ca un viţel orb. Oamenii din jurul regelui Henric erau foarte familiarizaţi cu trupul lui, însă nu-l cunoşteau niciun pic. Se întrebă dacă era la fel şi în cazul ei.

Margaret văzu cum Fauceby schimbă o privire cu Hatclyf. Amândoi doctorii aveau un aer monastic, cu degetele lor subţiri şi obrajii supţi. Totuşi, Fauceby era mai înalt în rang, iar când vorbea, glasul îi era ferm şi jos.

— Înălţimea Voastră, colegul meu are dreptate. Aţi fost bolnav pentru multă vreme. Transpiraţi, un semn că ficatul şi măruntaiele sunt încă slăbite. Dacă vă agitaţi, riscaţi să vă prăbuşiţi, o reîntoarcere a bolii. Ar trebui să vă odihniţi acum, Înălţimea Voastră, cu un somn normal. Hatclyf şi cu mine vom pregăti o supă de varză neagră, cu tuberculi de ciclamă şi pelin, pentru când vă veţi trezi. Vă vor curăţa şi reface umorile, pentru ca astfel însănătoşirea voastră să fie durabilă.

Henric chibzui, uitându-se într-o parte pe când își aprecia propria forță. Era uluit de slăbiciunea care se cuibărise în el, dar, dacă judeca bine timpul pierdut, avea treizeci și trei de ani. Dându-și seama că avea aceeași vârstă ca a lui Cristos când fusese răstignit, asta îi întări voința. Se trezise în ziua de Crăciun, de vârsta lui Cristos la moartea Sa. Acesta era un semn, era convins. Nu se va pierde cu firea, nici nu va petrece nicio clipă pe patul în care bolise, indiferent cât îl va costa asta.

— Nu, zise el. Voi doi de colo. Ajutați-mă să mă ridic.

Cei doi yeomeni reacționară într-o clipă. Îl luară pe Henric de subsuori și-l ridicară din nou în picioare, retrăgându-se apoi cu capetele plecate, pe când Henric își recăpăta echilibrul pe picioarele tremurânde. Puteau auzi cu toții pași apropiindu-se și doica intră în cameră în acel moment, străduindu-se să facă o reverență și să țină prințișorul în brațe în același timp. Nu-l putea privi pe rege câtă vreme se găsea încă îmbrăcat în cămașa de noapte.

— Adu-l aici! zise Henric cu un zâmbet.

Luă copilul și-l ridică, deși mâinile-i tremurau de efort.

Margaret își acoperi gura cu palma, înăbușind un suspin de ușurare și de bucurie.

— Tu! zise Henric băiețelului care-și ținea ochișorii asupra lui. Pentru Dumnezeu, te văd, propriul meu fiu! *Fiul meu*!

7.

Regele Henric tremura tot când ajunse la cotul larg al Tamisei. Deși se zărea palatul Westminster, tot se afla la aproape un kilometru distanță la vest de Londra. Se spunea că cele două localități se apropiau tot mai mult în fiecare an, din cauză că negustorii construiau ateliere și magazii pe terenul ieftin din apropierea piețelor londoneze, iar orașul se întindea dincolo de zidurile sale romane.

Bezna doar întărea frigul năprasnic, mușcător. Odată cu apusul soarelui, vântul aducea rafale de gheață, însă tremurul regelui venea din interior. Henric era uimit de cât de slăbit devenise, iar cei treizeci și ceva de kilometri străbătuți în șaua calului îi provocaseră tot soiul de dureri de toate felurile, cu transpirații reci pe sub armură. Se gândea din când în când că numai fierul îl împiedica să cadă.

Nu intenționase să călărească până la palatul Westminster cu alai, însă la Windsor erau peste patruzeci de lorzi credincioși în așteptare. Când se răspândi vestea că regele se ridicase din pat și dorea să vină la Londra,

începură să strige urale și să joace de bucurie, zarva pornind în valuri prin castel până când ajunse pe străzile din apropiere și fu amplificată de mii de glasuri, devenind un vuiet ce se putea măsura cu urgiile iernii.

Înainte să plece, regele Henric îndurase slujba de Crăciun din capela St George, palid și nemișcat, în vreme ce toţi cei prezenţi înălţară mulţumiri Domnului pentru milostenia Sa. Festinul cel mare, pregătit pentru ei, fusese stricat de oamenii în trecere, agitându-se să aducă bidivii și slujitori, pentru a se alătura regelui când acesta porni la drum. Soarele de iarnă deja se pregătea să apună pe cerul roșiatic la vremea când Henric ieși pe drum împreună cu mai bine de o sută de oameni, cu toţii înarmaţi și cu armuri, cu stindardele cu stema leului regal fluturând în vântul îngheţat.

Palatul Westminster fusese construit în amonte faţă de oraș, departe de miasmele puturoase, aducătoare de boli în fiecare vară. Henric merse de-a lungul fluviului, având-l pe Buckingham de-o parte, contele Percy de alta, iar Derry Brewer îi urma împreună cu restul oamenilor, dispuși în rânduri strânse în spatele lor. La acea vreme regele călărea la pas, străduindu-se doar să-și conserve forţa. Deja drumul de la Windsor luase peste cinci ore și Henric se temea că voinţa sa fusese mai mare decât puterea lui trupească. Știa că, dacă leșina și cădea, i-ar fi fost chiar fatal. Și totuși Somerset era încă închis la ordinele lui York. Henric știa că, dacă mai întârzia mult, contele ar putea fi făcut să dispară. Chiar și fără aceste frământări, tot își voia înapoi Sigiliul Regal luat de York. Nu avea de ales decât să continue și să nu ia în seamă palpitaţiile din piept, nici durerile din fiecare încheietură sau tendon. Nu-și putea aminti să mai fi trăit o asemenea istovire trupească înainte, însă își tot spunea că și Cristos căzuse de trei ori pe drumul său spre Golgota. El nu va cădea, dar, dacă se întâmpla asta, se va ridica, va încăleca și își va continua drumul.

Având Westminsterul înaintea lor, Henric simţea așteptările celor care călăreau în spatele său, greutatea loialităţii tuturor celor daţi la o parte de favoriţii lui York în timpul anului precedent. Plângerile lor împotriva lui Neville răsunaseră neauzite, cauzele lor la tribunal neluate în seamă de judecătorii aflaţi în plata Protectorului. Și totuși regele își revenise și acum jubilau, aproape beţi de bucurie. Satele din jurul Londrei se goliseră și se mutaseră la marginea drumului ca să-l vadă pe Henric trecând. Își lăsaseră bunătăţile de Crăciun și slujbele la biserică pentru a aclama, recunoscând stindardele și înţelegând că regele se întorsese în cele din urmă în lume. Sute de oameni alergară de-a lungul drumului, acolo unde mai era loc, încercând să nu-l scape din ochi pe rege, în vreme ce Henric nu voia decât să se odihnească. Picioarele-i tremurau în armură și nu o dată își întinsese

mâna ca să-şi şteargă transpiraţia iritantă de pe ochi, numai pentru a vedea cum mănuşa de fier se freacă scrâşnind cu zgomot tot de fier.

Crezuse, la început, că va intra în oraş şi-l va traversa spre Turn, pentru a-l elibera pe Somerset din închisoarea sa. Durerea cutremurătoare îl făcu să se răzgândească, astfel că Palatul Westminster deveni singurul loc unde putea ajunge în astă noapte. Mergând la trap, se ruga lui Dumnezeu să fie în stare să-şi revină acolo, măcar pentru o vreme.

Henric intră călare, între palatul regal şi Westminster Abbey, conducându-şi calul într-un cerc strâns pentru a descăleca. Buckingham îşi dădu seama că regele său era cât pe ce să se prăbuşească şi sări din propria şa pentru a sta lângă Henric, ferindu-l cât putea de bine de privirile hămesite. Henric se aplecă înainte şi se strădui să se lase jos, rămânând un moment cu mănuşile de fier pe cornul şeii, până când se asigură că-l ţineau picioarele. Heralzii regali sunară din trâmbiţe prin întreaga curte, cu toate că solii alergând aduseseră deja vestea sosirii regelui.

Henric stătea drept, simţind că avea vlagă în el. Întinse mâna şi şi-o lăsă, preţ de-o clipă, pe umărul lui Buckingham.

— Mulţumesc, Humphrey. Dacă vrei să mă conduci înăuntru, aş vrea să mi se aducă Sigiliul meu.

Pieptul lui Buckingham se umflă, făcând să-i scârţâie armura. Se lăsă în genunchi dintr-o pornire de moment. Contele Percy descălecă şi el, azvârlind hăţurile spre unul dintre oamenii aduşi cu el. Cu toate că vântul era aprig şi genunchii bătrânului protestau, şi el se lăsă încet pe pietrele de pavaj, strângându-şi blănurile în jurul umerilor. Toţi ceilalţi, nobili şi cavaleri, făcură la fel, până când singurul rămas în picioare era Henric. Luă o gură de aer proaspăt şi privi peste capetele lor, spre poarta cea mare a palatului Westminster.

Trecuse prea multă vreme.

— Ridicaţi-vă, domnilor! E prea rece să stăm aici, în beznă. Condu-mă înăuntru, Buckingham, du-mă înăuntru!

Buckingham se ridică cu bucuria citindu-i-se pe faţă şi o luă înainte la pas. Ceilalţi îl urmau pe Henric ca un regiment gata de orice.

•

Lui Henric îi venea să-şi binecuvânteze armura în vreme ce păşea pe coridorul central, lung, al palatului Westminster. Greutatea ei în mod sigur lua toată vigoarea, însă îi conferea masivitate, făcându-l să pară cel care ar fi putut deveni. Slujitorii palatului aveau cu toţii ochii roşii de plâns, de bucuria revenirii lui, mergând înainte să conducă alaiul regelui spre apartamentul regal, unde-şi făcuse York reşedinţa. Cel puţin, bine că Protectorul nu plecase prin altă parte, în nord, dar asta ar fi făcut unele

aspecte ceva mai uşoare. Sigiliul consta din două piese din argint într-un săculeţ şi o cutie, însă nicio proclamaţie regală şi nicio lege nouă nu se puteau da fără el. Pentru majoritatea, nu era decât un simbol, oricine deţinea Sigiliul avea şi puterea în ţară.

Era ceva mai cald aici, la adăpost de bătaia vântului, pentru că palatul Westminster era un loc rece şi umed majoritatea timpului. Henric încă mai transpira de pe urma drumului călare, păşind cu capul descoperit într-o armură zăngănitoare, spre apartamentul său de deasupra râului. În timp ce mergea, se chinuia să găsească acele cuvinte potrivite de spus Protectorului şi Apărătorului regatului său. Ştia deja că Richard Plantagenet nu ruinase regatul, că nici nu-l adusese în zdrenţe din cauza războaielor. Din cele spuse de lorzii săi, se pare că York nu suferise de pe urma unor răscoale sau revolte, nici alte asemenea, în vreme ce Henric era potopit de boală şi de vise la Windsor. Era greu de explicat de ce astfel de veşti stârniseră mânia regelui, însă şi această emoţie avea rostul ei, indiferent de cauză. Nu-şi va îngădui să şovăie până când nu-l va revoca pe cel care domnise în numele său.

După ce urcă un lung şir de trepte, Henric fu nevoit să se oprească şi să-şi tragă sufletul, aşteptând să-şi revină muşchii săi tremurători. Ca să-şi ascundă parţial nevoia de a se odihni, îi dădu poruncă lui Buckingham să pregătească nişte călăreţi iuţi, care să ducă ordinul de eliberare din Turn a lui Somerset, în clipa când Sigiliul ajungea în mâinile sale. Instrucţiuni să fie aduşi din camerele lor păzitorii Sigiliului fură spuse din om în om între cei din suita regelui.

Lui Henric i se uscase gura. Se atinse pe gât şi tuşi, apoi acceptă de la Derry Brewer o ploscă, întinsă de şeful spionilor fără nicio vorbă. Regele se făcu roşu la faţă şi se înecă, descoperind că era whisky. Amuzat, Derry îşi înclină capul, zâmbind şmechereşte.

— E mai bun decât apa. Vă va da putere, Înălţimea Voastră, zise el.

Regele Henric aproape că-i aruncă o replică furioasă, apoi descoperi că băutura avea efect, aşa că mai luă o înghiţitură înainte de a i-o da înapoi. Prin unele locuri, se chema „apa vieţii”. Putea simţi căldura împrăştiindu-se înăuntrul său.

Încă un şir lung de trepte îl aduse la apartamentul regal. Henric îşi potrivi pasul pe când servitorii-i deschideau uşile. Îşi amintea de judecata bietului Suffolk în acest loc, William de la Pole, care fusese condamnat la exil, apoi ucis pe mare, după ce plecase din Anglia. Îşi reamintea ca prin ceaţă aceste evenimente, amintirile unui alt om, parcă, unul care era potopit încă de atunci. Henric îşi dădu seama că mintea-i era limpede, ca şi cum vălul acoperitor ar fi fost sfâşiat în bucăţi. Gândul de a se pierde din nou era o

spaimă grea şi teribilă, ca şi cum un marinar izgonit de pe mare s-ar uita înapoi, la valurile întunecate care fremătau încă la picioarele sale.

— Dumnezeu să-mi dea voinţa, murmură Henric intrând în încăpere, privirea căzându-i asupra celor doi oameni aflaţi deja acolo, spre a-l întâmpina.

Richard de York se îngrăşase puţintel, de când îl văzuse ultima dată regele Henric, pierzând şi ultimele urme ale tânărului sprinten care fusese cândva. Era proaspăt bărbierit şi cu părul negru, forţa lui vădindu-se prin umerii laţi şi talia musculoasă. Richard, conte de Salisbury, era mai vârstnic decât York cu o generaţie, cu toate astea, rămăsese vânos, un om de la Hotare, cu o îmbujorare sănătoasă în obraji. Henric văzu că expresia lui Salisbury se întunecă atunci când dădu cu ochii de contele Percy, dar apoi amândoi, York şi Salisbury, se lăsară într-un genunchi, cu capul plecat.

— Înălţimea Voastră, sunt peste măsură de bucuros să văd că sunteţi sănătos! zise York când Henric le făcu semn să se ridice. M-am rugat pentru această zi şi voi pune să se facă slujbe de mulţumire în toate bisericile de pe domeniul meu.

Regele-i aruncă o căutătură piezişă, dându-şi seama că o parte din mânia sa se datora faptului că acest om fusese mult prea priceput în funcţia pe care şi-o atribuise. Desigur, era sub demnitatea lui să-i găsească lui York, sau cancelarului său, vreo vină, dar apoi Henric îşi aminti de Somerset, închis pentru judecată şi execuţie, la ordinele lui York. Voinţa i se aspri. Ranchiuna de orice fel îi era străină, însă pentru o clipă se delectă cu avantajul rangului său.

— Richard, Duce de York, am poruncit să mi se aducă Sigiliul Regal în această cameră a mea, spuse Henric. Mi-l vei da în mână. După ce faci asta, eşti eliberat din rangul de Protector şi Apărător al Regatului. Cancelarul dumitale, contele Salisbury, este eliberat din acest post. Prin ordinul meu, cei pe care i-ai închis vor fi puşi în libertate. Cei pe care i-ai pus în libertate, vor fi închişi.

York păli, simţind biciul mâniei regelui.

— Înălţimea Voastră, am acţionat numai în interesul ţării, în vreme ce dumneavoastră...

Îşi alese vorbele cu grijă, să înlăture orice urmă de ofensă.

— ... eraţi bolnav. Maiestatea Voastră, loialitatea este absolută.

Ridică privirea pe sub sprâncene, încercând să vadă efectele vorbelor sale. Henric, cel cunoscut de el înainte, era slab în gândire şi trup, un om fără năzuinţe proprii, în afară de iubirea de rugăciune şi linişte. Totuşi, regele aflat înaintea sa părea mai puternic în voinţă, deşi era alb ca ceara lumânărilor.

Indiferent cum ar fi răspuns regele, toţi cei din încăpere se întoarseră spre uşă când purtătorii Sigiliului intrară în spatele suveranului, aducând cutia din argint aflată în paza lor. Toţi gâfâiau după îndelungata goană prin coridoarele palatului regal cu cutia în braţe, mâinile Tăietorului-de-Ceară tremurând când o puse pe masă.

— Deschide-o, Richard! porunci Henric. Predă-mi efigia, Sigiliul meu!

York inspiră adânc, făcând ceea ce i se ceruse, cu toate că nici nu-i venea să creadă că stătea înaintea aceluiaşi om, capabil să dea porunci cu atâta limpezime. Unde dispăruse băiatul imberb, ca să revină atât de aspru şi de mânios? York deschise cutia, scoţând la iveală săculeţul din mătase, conţinând cele două jumătăţi din argint zornăitor. Trase de şnurul săculeţului şi scoase piesele din metal, punându-le în mâna regelui.

— Primeşti mulţumirile mele, Richard Plantagenet, duce de York. Acum, eşti liber să pleci din prezenţa mea, până te voi convoca din nou. Amândoi. Lăsaţi-mă să mă odihnesc. Iar dacă vă rugaţi, rugaţi-vă ca lordul Somerset să fie sănătos şi nevătămat în Turn.

York şi Salisbury făcură o plecăciune adâncă, unul lângă altul, păstrând o urmă de demnitate mândră când plecară din cameră. Contele Percy îi urmări ieşind, cu o satisfacţie enormă întipărită pe chip.

— Aceasta-i o zi pe care am să mi-o amintesc multă vreme, Înălţimea Voastră! zise Percy. Este ziua când v-aţi întors acasă ca să domniţi, alungând şerpii şi ticăloşii.

8.

Margaret număra clopotul de la Westminster bătând de şapte ori, în timp ce se apropia de palatul regal. Răsăritul era ascuns de un val uriaş de nori întunecaţi, întinşi peste oraş, şi abia se întrezărea o lucire firavă. Stătuse până la amurg la Windsor, într-un castel dintr-odată golit de întreaga viaţă şi freamătul de Crăciun. Sosise miezul nopţii şi apoi trecuse, iar ea tot aştepta veşti. Se hotărî până la urmă să nu mai stea cu mâinile-n sân. Soţul ei plecase la Londra, împreună cu cei mai credincioşi dintre lorzi, însă ţi-l puteai lesne imagina cum se chinuie sau se prăbuşeşte sau îşi pierde cunoştinţa. Iar ea stătea aici în siguranţă, lângă un foc zdravăn, şi număra orele nopţii. Deşi ştia că nu are dreptate, totuşi plecarea lui Derry Brewer alături de soţul ei o resimţea ca pe o trădare. Locul lui era lângă Henric, ştia asta, totuşi ajunsese să se obişnuiască cu prezenţa lui. În absenţa sa, dădea roată odăii, în cercuri tot mai strânse.

Îi sculase pe slujitori din patul lor pentru a o însoţi. Nu numai pe cei care rămâneau de veghe noaptea sau pe străjerii de pe zidurile castelului. Cele douăsprezece zile de Crăciun erau, după tradiţie, o vreme a armistiţiilor. Nu avu nicio strângere de inimă în a văduvi castelul pe mai departe, luând cu ea douăzeci şi patru de străjeri pentru a o păzi de tâlharii de la drumul mare. Cei trei oameni care supravegheaseră îngrijirile acordate lui Henric în timpul bolii o rugară s-o însoţească. În lipsa regelui, fără să se mai poată ocupa de el, nu aveau nimic de făcut şi putea vedea că Hatclyf, Fauceby şi Scruton erau încântaţi de posibilitatea de a observa mai îndeaproape însănătoșirea lui Henric.

Fiul ei, Eduard, va fi în siguranţă împreună cu doica sa, la căldură, îşi spuse ea din nou. Nu trecuse nicio noapte fără a fi împreună, încă de la naşterea sa, şi era dureros să ţi-l închipui pufnind şi privind în jur după mama lui şi apoi plângând pentru că nu era acolo. Strânse din buze sub frigul înţepător şi se înfăşură mai bine în mantia imensă, cu glugă, ale cărei falduri erau suficient de largi încât să acopere şi crupa calului.

Drumul era mult prea întunecat pentru a putea călări la galop, însă chiar şi la trap reușiseră să străbată kilometri întregi, timp în care faţa îi amorţise, sprâncenele-i licărind din cauza micilor cristale de zăpadă sau gheaţă. Călărise până în zori și cu toate acestea nu simţea oboseală, nu și la gândul de a-l revedea pe Henric. Această bucurie nu începuse să pălească. Îi umplea fiecare respiraţie, o căldură lăuntrică pentru înfrângerea frigului iernii.

De asemenea, avea şi resentimente, indiferent cât de mult încerca să nege asta. În tot timpul cât soţul ei fusese neajutorat, se îngrijise să-i menţină autoritatea vie, totuşi în momentul când s-a trezit, a plecat cu oameni ca Buckingham şi Percy, pe ea lăsând-o în urmă. Pentru ea, asta era ca o rană, un loc dureros, pe care îl tot împungea, revenind mereu la el, fără alinare.

Marea sală a palatului Westminster semăna cu o cazarmă când sosi ea, cu cai aduşi înăuntru pentru a sta şi necheza, loc unde în timpul zilei intrau numai avocaţi şi parlamentari. Fuseseră aprinse lămpile, astfel că le putea vedea lumina de afară. Margaret descălecă acolo şi-şi urmă gărzile în timp ce-i duceau calul în clădirea boltită, unde vrăbiile zburau în bucle sus, pe sub tavan, în întuneric. Îşi simţea faţa ca pe o scândură, ca şi cum i-ar fi putut crăpa dacă zâmbea. Ferită de vânt, găsi un moment să-şi frece obrajii cu palmele înmănuşate, aducând puţină culoare şi viaţă în pielea îngheţată. În sală era linişte, însă în afară de caii care se plimbau sau erau priponiţi, zeci de oameni dormeau oriunde își găsiseră un loc, fără deosebire de rangul lor. Unul dintre majordomii regelui Henric o văzu venind şi se grăbi spre ea, lăsându-se neîndemânatic într-un genunchi, peste paie.

— Unde-i soţul meu? şopti Margaret.

— Doarme, Înălţimea Voastră. În apartamentul regal. Urmaţi-mă, vă rog!

Fără nicio vorbă, cei doi medici regali şi ofiţerul-chirurg se aliniară în spatele ei, ducând cu ei genţile din piele neagră. Margaret se simţea ca o fantomă pe când păşea printre bărbaţii adormiţi pe cât de tiptil putea, zâmbind când mormăiau şi tresăreau în somn. Aceşti oameni veniseră aici pentru regele Henric şi simţea afecţiune pentru toţi.

Ştia drumul destul de bine, însă majordomul soţului ei părea bucuros să conducă micul grup pe coridoare şi pe cele două şiruri de trepte spre camerele regelui. Oamenii de acolo erau mult mai alerţi, inclusiv cele două gărzi aflate la uşă, pregătiţi şi cu săbiile trase la apropierea zgomotului de paşi, până când o recunoscură pe tânăra regină.

În timp ce intra în salon, Margaret auzi o conversaţie înăbuşită, întreruptă când se deschise uşa. Buckingham şi contele Percy se ridicară amândoi în tăcere, făcând o plecăciune adâncă. Margaret văzu că faţa lui Henry Percy era împestriţată de venele sparte şi părea iritat de întrerupere. Nu spuse nimic când Buckingham veni în întâmpinarea ei.

— Înălţimea Voastră, nu mă aşteptam să vă văd astăzi! Cred că aţi călărit toată noaptea şi încă pe frigul ăsta! Contele Percy şi cu mine ne gândeam la câte-o cupă de mied fierbinte, pentru a alunga frigul din oasele noastre bătrâne. Nu doriţi să vă alăturaţi nouă?

Buckingham nu-i luă în seamă pe medicii din spatele ei. În ceea ce-i privea, rămăseseră cu capul plecat.

Margaret clătină din cap, simţind că nu era bine-venită în încăpere şi displăcându-i expresia ursuză a lui Percy în timp ce se uita la ea.

— Unde-i soţul meu, Humphrey? zise ea, atingându-l pe braţ.

— Doarme dincolo de uşa aceea, dar doarme bine, Înălţimea Voastră. Doar voinţa puternică l-a ţinut în şa, iar acum e istovit.

Tonul lui se muie binişor, devenind mai blând:

— Dacă asta vrei, am să pun să fie trezit, dar Margaret, cred că regele are nevoie de odihnă. Aceşti oameni nu mai pot aştepta până nu-i iau sânge şi-l înţeapă?

Margaret se întoarse spre doctori, care rămăseseră cu genţile lor strânse la piept, cu capul plecat, ca nişte copii pedepsiţi.

— Aşteptaţi afară, domnilor! Voi pune să fiţi chemaţi când se va trezi regele.

Ieşiră unul după altul, închizând uşa după ei şi lăsând-o pe Margaret singură cu cei doi bărbaţi vârstnici. Cu o demnitate studiată, se aşeză pe scaunul capitonat, aranjându-şi rochia şi nedând niciun semn că o chinuiau picioarele, încă dureroase după atâta călărit.

— Luaţi loc, amândoi. Dacă Henric doarme, nu-i nicio grabă, master Brewer s-a culcat?

— Era istovit, doamnă, răspunse Buckingham. E nespus de fericit de când soţul dumneavoastră i-a expediat pe York şi Salisbury. Este pe undeva prin apropiere, dacă vreţi, pun să vă fie adus.

Margaret deschise gura să accepte, dar se răzgândi, hotărâtă să nu le arate celor doi nicio urmă de slăbiciune.

— Nu, nu cred că este nevoie. Lăsaţi-l să doarmă! Îmi puteţi povesti însă tot ce s-a întâmplat, apoi poate că ne gândim la o alegere.

Buckingham zâmbi în sinea lui, așezându-se pe o bancă de stejar sculptat, întinsă pe lungimea camerei. Contele Percy rămase în picioare, sprâncenele sale stufoase şi şaua mare a nasului păreau să-i confere în permanenţă o expresie încruntată. Sub privirea întrebătoare a lui Buckingham, contele scoase un sunet din gâtlej şi se lăsă pe-un scaun aflat vizavi de amândoi, trei puncte ale unui triunghi, având un foc care trosnea în spatele lui Margaret.

Buckingham repetă ce făcuse regele de când sosiseră la Westminster cu o noapte înainte, o listă scurtă de porunci date, cu toate că Margaret îl făcu să reia fiecare detaliu al mătrășirii lui York, împreună cu Salisbury. Contele Percy se foi în scaunul său în timp ce Buckingham vorbea, nereușind să-şi ascundă nerăbdarea. Văzând un asemenea comportament provocator, Margaret era tentată să-l pună pe Humphrey să repete totul din nou, fie şi numai din plăcerea de a auzi poruncile hotărâte ale soţului ei. Totuşi, îi îngădui ducelui să tacă. Buckingham se apleca peste genunchi şi se holbă fără nicio ţintă în foc, în vreme ce ea chibzuia asupra cuvintelor lui.

— Am aşteptat atâta vreme să aud astfel de lucruri, zise încet Margaret. Să aflu că York şi Salisbury au fost nevoiţi să plece şi să-şi lingă rănile, departe de-aici. Să ştiu că soţului meu i-a revenit spiritul. Mă rog pentru siguranţa contelui Somerset şi nădăjduiesc că nu a fost înfrânt de închiderea sa în Turn. Loialitatea sa este o piatră de hotar, acolo unde alţii au dat greş. Am încredere în el, Humphrey. Nu mă îndoiesc că Somerset va avea un rol în cele ce trebuie să se întâmple.

— Și ce trebuie să se întâmple, Înălţimea Voastră? zise Buckingham încet.

— Nu-i destul ca Henric să-şi schimbe odăile! Ce ştie ţara despre revenirea sănătăţii soţului meu, în afara celor câţiva care l-au văzut venind călare aici? Nu, trebuie să fie văzut. În Londra, desigur, dar şi prin toată ţara. Trebuie ca toţi să-i vadă pe rege şi pe nobilii săi, să se ştie că York nu mai deţine puterea, că adevăratul Protector şi Apărător al Regatului este din nou regele Henric de Lancaster.

Buckingham ar fi vrut să răspundă, dar contele Percy vorbi primul, glasul său fiind marcat de respiraţia şuierătoare a unui om bătrân, care-i făcu lui Margaret pielea de găină.

— Regele Henric îi are pe capii familiilor nobile pentru a-l sfătui când se trezeşte, Înălţimea Voastră. Cât despre felul și amănuntele privind revenirea sa la viaţa publică, este mai bine să fie lăsate pe mai târziu. Nu trebuie să vă temeţi pentru soţul dumneavoastră. Înălţimea Sa îi are de partea lui pe toţi englezii loiali, care nu-i iubesc pe York ori pe Neville ori pe Salisbury. Vom străbate calea care trebuie străbătută. Vom secera neghina, dacă așa trebuie făcut.

Margaret simţi cum culoarea-i revenea în obraji. Timp de un an şi jumătate, fusese izolată, uitată la Windsor împreună cu soţul ei cufundat în visare. Contele Percy nu o vizitase nici măcar o singură dată în acel timp. Înţelesul celor spuse de el era destul de clar, însă în lumina focului ea simţi o lehamite imensă faţă de corbul gheboşat în blănurile lui, dorindu-şi cu ardoare să zboare lângă soţul ei acum, că se înzdrăvenea. La început păstră tăcerea, apoi glăsui tărăgănat, cântărindu-şi fiecare cuvânt:

— Am fost vocea soţului meu atunci când nu avea una, domnule. Această loialitate de care pomeneşti este un lucru iubit de bărbaţi, nu? I-am auzit folosind acest cuvânt de multe ori de când Henric a fost lovit de boală. Poate că-l preferă mai mult ca pe un ideal decât ca realitate, când se cere muncă grea şi durere.

Contele Percy se scărpină într-o parte a nasului când își întoarse privirea spre ea.

— Văd că v-am ofensat oarecum, Înălţimea Voastră. Nu am intenţionat aşa ceva. Regele Henric...

— Trebuie să fie văzut, conte Percy, îl întrerupse Margaret.

Fu răsplătită printr-o îmbujorare profundă pe sub reţeaua de vinişoare vineţii de pe obrajii şi nasul său.

— Ce noroc că unii dintre noi au plănuit deja ce trebuie făcut când se va întoarce Henric. N-am avut nicio îndoială de asta, conte Percy. Am avut credinţă şi rugăciunilor mele li s-a răspuns, fiecăreia dintre ele.

— După cum spuneţi, Înălţimea Voastră, răspunse contele Percy, cu gura pungită.

Margaret dădu scurt din cap.

— Când se trezeşte regele, voi începe demersurile pentru o Procesiune Judiciară. Am trecut prin Westminster Hall acum o oră, domnule. Am văzut jumătate dintre băncile juriştilor sub un strat gros de praf, nefolosite de mult prea mult timp. A trecut deja peste un an de când judecătorii Curţii Regelui n-au mai fost prin ţară, să asculte plângerile şi să facă judecăţile. Ce

alt mod mai bun de a fi văzut decât aducerea dreptăţii pentru poporul englez? Să le asculţi plângerile şi să vadă că se face dreptate şi criminalii sunt pedepsiţi? O mare Procesiune Regală, cu douăzeci şi patru de judecători, şerifii de comitate, o mie de soldaţi, toate casele nobile în suita regelui! De la cel mai mare la cel mai mic vor şti că Lancaster s-a întors să domnească. O Casă cu un moştenitor şi cu sprijinul celor mai puternici lorzi ai regelui. *Aceasta-i* calea pe care trebuie să păşească acum soţul meu.

Contele Percy îşi întoarse capul să privească spre lumina zorilor, licărind dincolo de ferestre. Buckingham îi aruncă o privire piezişă, care conţinea mai mult decât o nuanţă de amuzament. În lunile petrecute la Windsor, Buckingham se obişnuise cu accentul franţuzesc al lui Margaret, o încântare pentru urechi, care putea contrasta numai cu forţa cuvintelor ei. Contele Percy descoperea dintr-odată fermitatea tinerei regine, o îmbucătură poate puţin cam prea condimentată ca să-i placă.

— Înălţimea Voastră încearcă să aducă pacea prin porunca regală, zise, în cele din urmă, contele Percy.

Încheieturile degetelor i se albiseră când strânse pumnii pe sub blănurile sale, în pofida focului dogoritor.

— Crede Înălţimea Voastră că un om ca York va reveni spăsit gudurându-se? Unul ca Salisbury? Îi va face Înălţimea Voastră să se alinieze în spatele regelui la pas mărunt?

Bătrânul ezita, în timp ce-i veni un gând, uitându-se mai cu atenţie spre tânăra femeie cu părul întunecat, aşezată atât de comod în jilţ, cu capul ridicat, ascultând.

— Sau poate că Înălţimea Voastră crede că vor răspunde acelei chemări, transformându-i în sperjuri, ca apoi să poată fi doborâţi ca trădători? Aceasta ar fi... calea pe care aş păşi eu, doamnă.

Margaret îl privi la rândul ei, simţind iarăşi o aversiune instinctivă faţă de bătrânul dinaintea sa. Ochii lui erau plini de cruzime, îşi dădu ea seama, însă era de partea soţului ei, indiferent de motivele avute. Asta conta cel mai mult.

— Dacă soţul meu îi cheamă pe acei lorzi, iar ei nu vin, asta ar însemna un război care ar sfâşia Anglia. Nu, nu cred că aceste răni pot fi oblojite şi uitate. Dacă facem un pas greşit, vor putrezi şi vor strica tot ce-i bun în trup.

Vorbea cu o siguranţă calmă, cuvintele ei ţinându-i nemişcaţi pe cei doi bărbaţi.

— Domnilor, nu am nicio intenţie de a-i invita pe York, Salisbury ori Warwick să-l acompanieze pe soţul meu. Să-i lăsăm să-şi muşte degetele şi să se îngrijoreze, în vreme ce regele Angliei adună în juru-i pe cei mai

înfocaţi susţinători ai săi. Să-l lăsăm pe York să vadă forţa aliniată împotriva sa, dacă îndrăzneşte să ridice fie şi un singur steag.

Margaret se aplecă înainte, fără să clipească măcar.

— Nu mă îndoiesc că York rămâne o ameninţare, domnule. Oamenii care au dat de gustul puterii vor tânji mereu după ea. Am văzut asta la propriul meu tată, cu toate coroanele pe care le-a revendicat şi n-a reuşit să le câştige. Totuşi, soţul meu n-are decât o zi de la trezirea sa. Trebuie să-şi arate forţa şi să galopeze sub stindardul celor trei lei[3]. Trebuie să fie văzut, pe îndelete, e vital, înainte de a ne întoarce să facem faţă ameninţării lui York şi Salisbury. Warwick ar mai putea fi salvat, nu ştiu. Înţelegi? Mă urmăreşti[4], domnule?

Dublul sens al cuvântului nu-i scăpă bătrânului. Îşi mişcă gura ca şi cum ar fi încercat să-şi scoată un sâmbure dintre măselele din spate. În tăcere, îşi plecă fruntea, uitându-se pe sub sprâncene.

— Desigur, Înălţimea Voastră. Cred că dorim acelaşi lucru. Regele puternic. Pieirea clanului Neville îi atinge pe toţi cei care oploşesc trădarea la sân. Regele Henric are sprijinul meu, pe onoarea mea şi a Casei mele.

Margaret se lăsă pe spetează. S-ar putea foarte bine ca bărbatul să o desconsidere. El l-ar urma pe Henric, nu dorinţele reginei sale franceze. Ea-şi înclină capul, ca şi cum ar fi acceptat spusele sale, cu toate că, înăuntrul ei, spumega.

Buckingham scoase un căscat, larg şi îndelungat, până când Margaret trebui să şi-l înăbuşe pe al ei.

— Am impresia că regele se va trezi târziu astăzi, zise Buckingham, ridicându-se în picioare. Mă duc să trag un pui de somn, să-mi recapăt puterile înainte să mă lase de tot.

Contele Percy se ridică la rându-i, amândoi bărbaţii făcând o plecăciune şi cerând permisiunea să se retragă din preajma reginei. Îi privi plecând, bănuind că-şi vor continua discuţia în altă parte în palat, unde nu-i putea asculta şi întrerupe. Îşi încleştă strâns pumnii, privind în foc. Avea nevoie de contele Somerset. De Derry Brewer. Mai presus de toţi, avea nevoie de soţul ei şi de lorzii lui pentru a fi ascultată. Era destul de limpede că voiau cu toţii să se tocmească şi să manevreze fără amestecul ei. Simţea cum o apucă furia, însă nu va da înapoi. Henric era soţul ei. Ea era soaţa lui. Îi va sta în cale, indiferent care va fi aceea.

Rămasă singură, Margaret se ridică şi păşi pragul uşilor interioare, spre dormitorul soţului ei. Îl găsi acolo, sforăind uşor sub păturile groase, cu

---

[3] Blazonul monarhilor britanici (n.tr.).

[4] *To follow* – „a înţelege”, „a urmări”, dar şi „a urma” pe cineva cu autoritatea necesară (n.tr.).

pletele lungi şi întunecate în dezordine, încâlcite pe pernă. Părea netulburat, având o culoare sănătoasă în obraji. Margaret simţi oboseala nopţii lungi potopind-o şi-şi desfăcu mantia, întinzându-se lângă el, trăgându-şi o singură pătură peste ea şi răsucindu-şi trupul în aşa fel încât să-i simtă căldura. Henric murmură ceva la atingerea ei, cu toate că nu se trezi, iar ea adormi imediat lângă el.

9.

York îşi lăsă mâinile pe o balustradă din lemn, mândria fiindu-i cât se putea de vădită în timp ce-l privea pe băiat luând poziţie. Fiul său cel mai mare, Eduard, Conte de Hotare, avea treisprezece ani, dar era mai înalt şi de departe mai puternic decât băieţii din oraş, mai mari decât el cu trei ani sau chiar mai mult. Ridică spada spre tatăl lui, înainte de a folosi mânerul ei pentru a-şi coborî viziera coifului.

— Ia uite la el! zise York în barbă.

Salisbury zâmbi, rezemându-şi umărul de un stâlp de piatră. El şi cu York îşi petrecuseră cea mai mare parte a lunii la castelul Ludlow, făcându-şi planuri şi potrivind lucrurile după neaşteptata schimbare a sorţii lor. Din fortăreaţa masivă, de piatră, cei doi au trimis călăreţi spre toate domeniile lor, poruncind venirea comandanţilor şi a celor mai destoinici bărbaţi, până când satul şi terenurile din jur începură să semene cu o tabără militară. Erau puţine şanse de atacuri dinspre Ţara Galilor în acel an, odată ce vestea se dusese peste hotar, spre apus. Ludlowul devenise cea mai mare concentrare militară din ţară, şi încă mai veneau. Asta-l făcea pe Salisbury să afle o oarecare plăcere în a se detaşa o vreme de îndeletnicirea complicată de aprovizionare cu mâncare, bere şi arme pentru atâţia oameni, doar pentru a-l privi luptând pe fiul favorit al lui York.

Doi oameni îl înfruntau pe Eduard în curtea de instrucţie, înconjurată din toate părţile de arcade din piatră cenuşie, îmbrăcaţi în armuri bune, şi aceştia ridicară săbiile spre York, plecându-şi capul. Jameson era un individ masiv, fierar de meserie. Era cu un cap mai mare decât băiatul şi era cam de două ori mai lat în umeri şi-n piept. Într-un contrast deliberat, Sir Robert Dalton era subţire şi se mişca cu agilitate şi într-un echilibru perfect, picioarele fiindu-i mereu bine înfipte în ţărână.

La semnalul lui York, băiatul cu toba, aflat într-un colţ al curţii, începu să măsoare un ritm marţial, făcând să-i bată inima în piept mai iute oricui auzise acel sunet pe câmpul de luptă.

Toţi trei aveau scuturi legate de braţul stâng. Băiatul se mişca uşor cu al său, deşi Salisbury văzu că-i era puţin cam prea mare. Contele Eduard făcu doi paşi în dreapta sa, ţinând scutul sus şi anulând şansa ca amândoi să-l atace deodată. Spada şi-o ţinea dreaptă înainte, o limbă de viperă în aşteptare.

Bărbatul mai masiv se mişcă primul. Jameson scoase un răcnet feroce, care reverberă în toate părţile, menit să-l surprindă şi să-l înspăimânte pe tânărul său oponent. Sabia fierarului veni din stânga lui Eduard, lovind repede, izbindu-se de scutul ţinut la distanţă de corp, pentru a amortiza lovitura. Bărbatul şi băiatul provocară o furtună de lovituri, izbindu-se unul pe altul, reacţionând la orice slăbiciune a apărării celuilalt. Nu dură mai mult de douăsprezece clipe şi ambele scuturi erau ciocnite şi zgâriate, iar bărbatul masiv dădu îndărăt.

— Mai mult, Jameson! se auzi provocarea dinlăuntrul coifului băiatului. Deja ai rămas fără suflu?

Înainte ca matahala să poată răspunde, companionul său se strecură cu paşi agili şi grăbiţi. Sir Robert se baza pe viteză şi pricepere mult mai mult decât fierarul. Fanda şi se răsucea, mişcându-şi mereu picioarele pentru a găsi cel mai bun punct de unde putea face un salt, apoi ferindu-se ori parând o lovitură cu propria spadă, când aceasta venea prea aproape. Această încleştare era mai mult ca un dans, însă lorzii privitori se strâmbară când contele Eduard primi un mâner de spadă în burtă, făcându-l să se clatine. Sir Robert îl urmă imediat, încolţindu-l şi obligându-l să se retragă, lovind tot mai repede, până când mâna în care ţinea scutul îi amorţi până la umăr. Sub ochii tatălui lui Eduard, care privea totul cu răceală, Sir Robert îl lovea pe băiat doborându-l la pământ, cu ochii pe scut şi piciorul drept întins înaintea lui. Aproape ghemuit, băiatul atacă piciorul, lovindu-l chiar deasupra gleznei. Sir Robert urlă de durere. Era destul de rapid ca să-şi revină înainte de a cădea, dar tot mai şchiopăta când se retrase.

Eduard de Hotare se ridică cu totul, pe jumătate orbit de transpiraţia înţepătoare, însă pe cât de furios în acel moment pe cât putea fi un băiat de treisprezece ani. Cu un strigăt, sări înainte la rându-i, forţând cavalerul zvelt să-şi readucă propriul scut în acţiune. Eduard ridică spada pentru a-l lovi şi apoi, dintr-odată, o zbughi într-o parte, sărind spre marele fierar în timp ce acesta-i dădea târcoale. Mişcarea îi luă prin surprindere pe amândoi bărbaţii mai vârstnici, iar spada lui Eduard izbi apărătoarea pentru gât din armura lui Jameson, năucindu-l. Dacă ar fi fost un bărbat în putere, aceasta ar fi fost o lovitură mortală.

În momentul de şoc, încă şchiopătând, Sir Robert Dalton făcu un pas înainte, punând propria sa spadă la gâtul băiatului.

— Eşti mort, zise el, tare şi răspicat.

Toţi trei îşi ridicară vizierele, deşi cea a tânărului conte fusese îndoită spre interior la prima ciocnire şi se chinuia cu ea. Fierarul îşi rotea gâtul cu greutate în timp ce păşea şi strânse marginea vizierei, trăgând de ea până când o deschise.

— Deci, ce-a fost asta? întrebă Jameson. Te repezi la gâtul meu, când ai pe cineva drept în faţa ta?

Tânărul conte dădu din umeri încântat, în văzul tuturor.

— Te-am terminat şi ştii asta, Jameson. Şi-am să am oameni cu mine care-mi vor păzi spatele când mă duc la luptă. Şi tu, poate, dacă nu eşti prea bătrân până atunci. I-ai fi crăpat capul lui Sir Robert, dacă i-aş fi dat o deschidere ca asta, în vreme ce eu l-aş fi doborât pe altul.

Fierarul chicoti, zâmbetul punând stăpânire pe faţa lui lată şi pătrată.

— Aş fi putut, da. Am petrecut destul timp antrenându-te. N-am să las pe altul să-şi bată joc de mine, nu după atâta ciomăgeală încasată.

Era destul de limpede că era neatins de întreaga tărăşenie, cu toate că-şi mişca gâtul învineţit înainte şi înapoi.

— Bravo! strigă York dintr-o parte a curţii. Depăşeşte-ţi maeştrii, Eduard. Eşti tot mai puternic şi mai rapid de fiecare dată când te văd.

Ambii spadasini se înclinară adânc la auzul lui York, în vreme ce Eduard se înroşi de plăcere din pricina laudelor tatălui său, întinzându-şi cu mândrie spada.

— Gândeşte calm, zise Salisbury, amuzat la vederea plăcerii copilăreşti a prietenului său. Un bun echilibru, primele semne de viteză. A fost bine antrenat.

York încercă să nu bage asta de seamă, însă bucuria de a-şi vedea fiul cel mare luptând cum se cuvine se împrăştia din el ca dogoarea focului.

— Eduard are curaj, iar Jameson şi Sir Robert se pricep să-l stârnească. Nu va întâlni în luptă prea mulţi atât de puternici ca fierarul, iar Sir Robert a fost antrenat prima dată în Franţa, apoi în Anglia. Am văzut puţini spadasini mai buni decât el. În doar câţiva ani, cred că băiatul va fi unul la care să iei seamă.

Amândoi se întoarseră când se auziră paşi venind din partea cealaltă a arcadelor. Salisbury văzu că era sora sa, ducesa Cecily, soţia lui York şi mama băiatului entuziasmat care se războia acum în curtea de instrucţie cu o armată de duşmani imaginari. Pe Salisbury îl făcea să se simtă bătrân să vadă o astfel de tinereţe, în timp ce adevăratele bătălii erau încă departe.

— Am urmărit antrenamentul lui Eduard, Cecily, îi strigă Salisbury surorii sale în timp ce aceasta se apropia. Promite mult, dar având în vedere ce sânge are în vine, cum să fie altfel? Mă întreb dacă tizul lui, regele Eduard, a

fost la fel de înalt la vârsta lui. Băiatul ăsta crește ca spicul, cu o palmă de fiecare dată când nu te uiţi la el. Va fi mai înalt decât soţul tău, n-am nicio îndoială.

Salisbury își văzu sora strângându-l la piept pe cel mai mic dintre copii, acesta lăsându-se pe eșarfa brodată prinsă de ea pe umeri. Copilul plângea cu o forţă uluitoare, un sunet furios, pe o notă înaltă, deja enervant de la numai câţiva pași distanţă. Salisbury sesiză o întunecare a stării de spirit a lui York când ea se îndreptă spre el.

— Și ce mai face nepotul meu? întrebă Salisbury, forţând o notă de veselie în glas.

— Încă mai suferă. Am văzut că doctorul încerca să-l întindă, însă urla atât de tare încât n-am putut suporta. Făcea asta la porunca ta?

Privirea ei tăioasă îl pironea pe soţul ei, așa că York preferă să-și mute privirea decât să se confrunte cu ea.

— I-am sugerat să încerce asta, Cecily, asta-i tot. Omul părea să creadă că un soi de atele din lemn l-ar putea ajuta să crească, doar pentru câţiva ani. Am meșteșugari care ar putea face un astfel de lucru, dacă ai fi de acord.

Pe măsură ce gălăgia urca pe noi culmi, York se înfioră și-și băgă un deget în ureche.

— Doamne Dumnezeule, ascultă-l acum! Copilul ăsta nu doarme niciodată pentru că plânge! Mi-am zis că dacă-i poate fi îndreptat spatele, i-ar putea aduce alinare.

— Sau să fie rupt, astfel să moară! se răsti Cecily. Nu voi mai discuta despre atele. De grija lui Richard mă voi ocupa numai eu, de acum înainte. Nu voi lăsa să fie torturat de smintiţi care-l vor răsuci ca pe o cârpă.

Confruntat cu neplăcerea de a fi martorul unei asemenea certe între soţ și soţie, Salisbury se îndepărtă spre a urmări instrucţia din curte, făcând în mod intenţionat câţiva pași în jurul unui stâlp, pentru a le oferi un simulacru de intimitate. Își mușcă interiorul buzei când York glăsui din nou, jenat să vadă doi oameni căsătoriţi, mult prea nervoși ca să le mai pese.

— Cecily, zise York tare, să fie auzit peste ţipetele copilului, dacă i-ai fi arătat oarece milă, l-ai fi scos afară într-o noapte de iarnă și-ai fi lăsat frigul să se ocupe de el. Are doi ani și tot urlă ziua și noaptea! Îţi spun eu că spartanii aveau dreptate cu asta. Doctorul meu spune că spinarea i se îndoaie și va fi tot mai rău. Nu va scăpa toată viaţa lui de durere și nu-ţi va mulţumi deloc dacă va ajunge un olog. Îmi vei face Casa de ocară cu un fiu diform? Va înnebuni din cauza asta, abandonat pe undeva într-o casă izolată, să fie îngrijit de servitori, ca un câine turbat sau un prostănac? Nu-i niciun păcat în a-l lăsa să moară, scoţându-l în frig. Părintele Samuel m-a asigurat că așa-i.

Când Cecily răspunse, vocea-i era un şuierat, făcându-l pe fratele ei să-i fie jenă faţă de prietenul său:

— Nu te atingi de niciun fir de *păr* din capul lui, Richard Plantagenet! M-ai înţeles? Am pierdut cinci copii pentru Casa ta şi numele tău. Am născut şase vii şi sunt din nou grea. Cred că am făcut destule pentru York. Aşa că, dacă am hotărât să-l ţin pe acesta în pază bună, chiar dacă nu va merge vreodată, nu te priveşte. Am făcut destul, am născut destui. Acest copil are nevoie de mine mai mult decât toţi ceilalţi şi-l voi îngriji singură dacă va trebui. Promite-mi că nu vei spune doctorilor tot felul de vorbe şoptite, Richard. Că nu va trebui să veghez ca nu cumva să-i strecoare vreun hap nemernic.

— Bineînţeles că nu va trebui, mârâi el. Jur că acest copil ţi-a sucit minţile, Cecily. Copiii mor, aceasta-i firea lucrurilor. Unii ajung să crească puternici, iar alte biete suflete suferă ca acesta, prinşi între viaţă şi moarte. Aş vrea acum să nu-i fi dat propriul meu nume. Dacă aş fi ştiut că va fi un mic boţ urlător de...

— *Nu*! îi răspunse Cecily, ochii lucindu-i de lacrimi.

Soţul ei inspiră adânc.

— Când eşti grea, devii o altă femeie, Cecily. Nu te înţeleg deloc. Continuă! Fă ce vrei cu el! Am alţi fii.

Apoi se întoarse şi privi mânios spre curtea de antrenament, unde băiatul cel mare ataca un stâlp de lemn îmbrăcat în pânză şi piele, lovindu-l şi provocând tăieturi mari. York putea simţi privirea furioasă a soţiei sale aţintită asupra lui. Refuză să se întoarcă şi să se uite spre ea şi, după o vreme, Cecily se îndepărtă, păşind băţoasă.

Revenind lângă York, Salisbury îşi lăsă prietenul să-şi recapete tihna, amândoi privind în curte, în vreme ce tânărul Eduard despică stâlpul în două, strigând triumfător la căderea acestuia. Contrastul dintre cei doi fii nici n-ar fi putut fi mai mare în acel moment.

— Va fi o teroare pe câmpul de luptă, comentă Salisbury, nădăjduind să revadă ceva din mândria şi bucuria amicului său.

În loc de asta, York privea încruntat dincolo de curte, în depărtare.

— Poate că nu va trebui să fie aşa, zise cu o voce iritată. Dacă mai reuşesc să cad la pace cu Henric. L-ai văzut, Richard, arătând ca omul care se *cuvenea* să fie, în sfârşit. Pentru prima oară mi-a amintit de tatăl lui. Poate că a fost cel mai ciudat moment din viaţa mea. Regele m-a izgonit din preajma lui ca pe un câine bătut, totuşi, ca răspuns, inima mi-a crescut în piept văzând o asemenea forţă în el.

York clătină din cap, încă surprins de o asemenea amintire.

— Dacă reuşesc să-l fac pe Henric să înţeleagă că nu sunt o ameninţare pentru el, fiul meu s-ar putea să nu mai trebuiască să lupte în timpul vieţii

sale. Casa mea şi numele sunt motive de îngrijorare pentru mine, datoria mea constă în păstrarea în siguranţă a titlurilor şi proprietăţilor, ca să aibă Eduard ce moşteni.

— Mi-ar face o mare bucurie să asist la împăcarea voastră, răspunse Salisbury, ascunzându-şi nedumerirea. Totuşi, ai spus-o chiar tu că regele are prea mulţi oameni în juru-i fără nicio preţuire pentru York, care-i tot şoptesc pe la urechi, şi nevasta lui franţuzoaică, deloc prietenă ţie. Am înţeles şi că nici nu ai fost chemat la marele lui Consiliu, la această Procesiune?

— Chiar ai aflat asta? întrebă York. N-am nicio veste. Ducii, conţii şi baronii de doi bani îl vor însoţi pe rege, dar nu tu şi cu mine. Oameni pe care-i cunosc de ani buni, nu-mi mai răspund la scrisori. Ce-i cu fiul tău, Warwick?

Salisbury dădu din cap.

— Şi el a căzut în dizgraţie, se pare. Fratele meu, William, a fost chemat la Londra. Contele Percy are o *nevastă* din neamul Neville şi, cu toate astea, stă bine mersi pe lângă rege. Ce crezi că ar trebui să însemne asta?

Ceva din cearta avută cu Cecily încă mai persista în glasul lui York când răspunse:

— Înseamnă că se toarnă otravă în urechile regelui Henric. Toată această vorbărie despre „apărarea regatului împotriva celor care-i ameninţă pacea”, despre cine altcineva ar putea fi vorba decât de York şi Salisbury? Da, şi Warwick la fel, dacă ni se alătură. Pare să fie o acţiune mârşavă, pentru a-mi mânji numele după tot ce-am făcut pentru tronul Lancaster. Pentru Dumnezeu, tu şi cu mine i-am făcut fiul Prinţ de Wales! În vreme ce regele dormea, noi am apărat Anglia de toţi care puseseră ochii pe ea. Poate că ar fi trebuit să-i las pe francezi să controleze Canalul Mânecii şi să ne atace coastele ori să nu iau în seamă mita şi corupţia lorzilor venali, când am fost chemat să fac ordine în comportamentul lor. Pe *rănile* Domnului, am duşmani, prea mulţi pentru a fi număraţi. Unul câte unul, toţi cei aşa-zişi prieteni s-au îndepărtat, luaţi sub aripile protectoare ale reginei Margaret. I-am scris lui Exeter, Richard. În pofida divergenţelor dintre noi, omul s-a căsătorit cu fiica mea cea mare. Mă gândeam că dacă se va ajunge să alegem, el şi cu mine... mă rog, nu contează. N-am primit niciun răspuns de la el. Casa fiicei mele s-a închis pentru mine.

— Nici nu te puteai aştepta la altceva. A fost obligat să locuiască la Pontefract, la porunca ta, Richard. Exeter nu va uita asta prea uşor. Nu, Exeter este de partea lui Percy, iar aceştia zac în mocirlă. Şi totuşi, ai aliaţi, răspunse Salisbury. Am promis sprijinul meu. Numele meu este legat de al tău în toate felurile, aşa că ne vom ridica sau vom cădea împreună. Fiul meu,

Warwick, tot va veni la Ludlow cu mai mult de o mie de soldaţi şi călăreţi de pe domeniile sale.

Chiar şi în inima fortăreţei de piatră, Salisbury rosti cu glas abia şoptit:

— Vom avea destui oameni să punem mâna pe arme şi să ne ridicăm împotriva lor, dacă vor să ne transforme în trădători.

— Pentru Dumnezeu, *nu,* nu aşa ceva vreau, zise York. Mi-ai spus în ziua căsătoriei mele cu Cecily că cei din neamul Neville sunt cu mine, îţi aminteşti? Te-ai ţinut de cuvânt, atunci când a contat, şi-ţi sunt recunoscător.

Mâna i se încleştă de balustradă, încheieturile pumnilor albindu-se.

— Tatăl meu a fost executat pentru trădare, Richard. Poţi să înţelegi de ce nu aş apuca această cale cu inima uşoară? Dacă tronul ajunge la mine, nu l-aş refuza, bineînţeles că nu. Totuşi, mi-am trăit întreaga copilărie sub tutelă, cu acea pată pe onoarea Casei mele. Ai vrea ca numele de York să fie înnegrit cu totul?

Se aplecă mai tare la urechea cumnatului său, rostind hârâit:

— Îţi spun aşa: n-am să ridic armele împotriva lui. *Nu pot,* aşa cum este acum. Când Henric era bolnav şi oamenii spuneau că va muri, era altceva. Acum s-a trezit... şi nu-i cel care-a fost. Ai fost acolo, l-ai văzut. Poate că spiritul său s-a refăcut cu totul cât a dormit, nu ştiu. Poate că Dumnezeu, în infinita Sa milostenie, i-a redat minţile. *Totul* s-a schimbat, acum că mielul s-a trezit pe deplin, acum că a devenit bărbat. Totul este altfel.

În curte, Eduard de Hotare îşi aduna echipamentul, pregătindu-se să plece. Îşi scosese coiful, iar părul îi era negru şi umed de transpiraţie. Salisbury văzu cum băiatul priveşte spre arcade, căutând aprecierea tatălui său, însă York nu avea ochi pentru el.

— Dacă aş putea sta doar o oră cu regele, continuă York, palmele sale strângând balustrada de parcă ar fi vrut s-o frângă în două, dacă aş putea fi sigur că mi-a citit scrisorile sau dacă aş putea să-i înhaţ şi să-i înlătur de acolo pe toţi acei ciripitori, aş putea sparge acest buboi. Somerset! Ai auzit că l-au făcut duce acum? Şi Comandant la Calais? Titlul *meu* s-a dus! Cel pe care l-am închis a fost declarat „un supus sincer şi credincios” la toate colţurile de stradă din Londra, eu fiind în schimb bătaia lor de joc. Somerset, Percy, Exeter, Buckingham şi Derry Brewer. Câtă vreme trăiesc aceşti oameni şi le prieşte, precum buruienile, şansa de a trăi a regelui meu este furată. Ţi-o spun, se va duce din nou, cu toţi cei din jurul lui.

Vorbele lui York nu făceau decât să-l irite pe Salisbury. Omul fusese înainte ca o stâncă de care să ancorezi ambiţiile clanului Neville. O singură întâlnire cu regele trezit din morţi şi stânca York crăpase, pare-se, până-n

miezul ei. Salisbury nu îngădui să i se vadă niciun semn de dezamăgire când răspunse:

— Orice se spune împotriva noastră, niciun rege nu poate domni fără cei mai puternici trei lorzi ai săi. Cu timpul, Henric va vedea asta, sunt sigur. Însă, prietene, ştii că nu ne putem duce la el fără oameni înarmaţi, altfel am fi legaţi, înhăţaţi ca peştii prinşi într-un năvod rezistent. Venim cu soldaţii tăi şi ai mei, pentru a ne garanta siguranţa, regele Henric va trebui să asculte plângerile noastre justificate. Nu voi sta cu mâinile-n sân, aşteptând ca indivizi precum contele Percy să mă declare duşman al Coroanei. Nici tu nu ar trebui să faci asta. Trebuie să acţionăm cu hotărâre şi forţă pentru a ne susţine cauza. Pe la vară, toate astea vor rămâne în urma noastră şi pacea va fi restabilită. De ce nu? N-a fost făcut nimic care să nu se poate desface. Nu încă.

Salisbury simţea că vorbele sale se izbeau de un zid. York nu-l asculta, rece şi dur, după cum stătea acolo, încă furios din cauza nevestei.

— Îmi pare rău să aflu că fiul tău e... prost alcătuit, zise Salisbury.

York dădu din umeri, clătinând din cap.

— Am mai îngropat eu copii şi înainte. Am s-o fac din nou. Nu contează ce i se întâmplă unuia bolnav, cu toate că mă tem pentru apăsarea la care va fi supusă maică-sa.

Privi direct spre prietenul său, durerea citindu-i-se în ochi.

— Cecily a devenit obsedată de el. Sunt momente când îmi doresc ca micuţul să fie... nu mai contează. Hai, cred că ţi-e foame! Să-i zicem bucătăresei să-ţi pregătească ceva ce-ţi place. Poate face minuni cu ceva peşte fiert.

York îl prinse de umăr pe prietenul său şi se deplasară spre sala de ospeţe, ceva din încordarea amândurora risipindu-se la gândul unei mese bune.

10.

După primele îngheţuri năprasnice, iarna se dovedi a fi aproape blândă în acel an. Apartamentul regal din Turn era învăluit în căldura focului aprins în fiecare vatră, uneori, pe ambele laturi ale aceleiaşi încăperi, în strădania de a încălzi bătrâna fortăreaţă sub asaltul frigului şi umezelii, venite dinspre fluviul care curgea nu departe de ziduri.

Derry Brewer pusese la loc o parte din greutatea pe care o pierduse. Păru-i crescuse şi-i fusese tuns de bărbierul personal al regelui, iar pielea lui

pierduse aspectul pământiu, de ceară, dobândit din cauza lipsei de hrană şi a prea multor griji. Din dispoziţia doctorilor Hatclyf şi Fauceby îşi umpluse pântecele până la plesnire cu castroane de supă de vacă şi varză neagră, în fiecare dimineaţă, urmate de trei pinte[5] de bere slabă, aceasta fiind aproape aceeaşi dietă îndurată de rege pentru a-și reface sângele. Derry se săturase până peste cap de varză, o legumă care părea că-l urmăreşte ca o fantomă, cu toate că-și clătea gura cu un coniac franţuzesc dintr-o ploscă. Îi plăcea să simtă cum îi reveneau forţele, la fel ca Samson când îi crescuse părul.

Şi regelui îi revenise puţin culoarea în obraji, remarcă Derry. Henric stătea destul de tăcut, dar ochii-i erau atenţi, iar faţa lui nu mai era ca o mască. Această simplă manifestare de interes era uluitoare pentru toţi cei care-l știau de dinainte de colaps. Stând la numai câţiva paşi distanţă de rege, lui Derry îi venea greu să nu se mire. Omul pe care-l cunoscuse era doar o umbră a celui revenit acum, nu exista un alt mod de a descrie asta. Ştia că Margaret simţea că în el încă se mai afla o oarecare fragilitate, ca şi cum Henric ar fi fost un vas care s-ar fi putut sparge la prima lovitură. Totuși, somnul cel mare îl refăcuse, cumva, pe rege, tămăduindu-i lipsa de voinţă de toate fisurile rămase la suprafaţă.

Henric simţi evaluarea tăcută făcută de Derry şi-i aruncă o ocheadă întrebătoare tocmai când spionul său şef îşi cobora privirea spre cizmele sale. Derry mai văzuse nebunia şi înainte, în multe forme, adusă de furie sau de suferinţă, ori băutură, sau venită de nicăieri, pe aripile vântului de vară. Ştia că mintea avea propria ei lume, cu stelele şi planetele nu mai complicate decât gândul omului. Orice demon sau infirmitate sleise voinţa regelui şi-l transformase într-un copil nu mai era acum în el. Omul ascuns până acum putea, în sfârşit, vorbi.

Derry oftă, simţindu-şi ochii înlăcrimaţi, ceea ce-l luă prin surprindere. Cu capul plecat şi le șterse înainte să le poată vedea cineva, gândindu-se în schimb la munca sa, cu toate acele mici neplăceri. Deja fusese nevoit să înăbuşe zvonurile potrivit cărora personalitatea regelui fusese coruptă în altă parte. Londonezii aveau un talent pentru tot felul de şoapte, se gândea uneori. Dacă li se oferea şi cea mai mică şansă, îşi vor acoperi gura cu mâna, şuşotind despre draci sau ticăloşi ori jidovi ascunşi, aflaţi în funcţii înalte. Lansase și el câteva minciuni din acestea și era mult mai greu să te păzeşti de ele. Uneori, Derry era cu mintea în altă parte, gândindu-se că oamenii aveau nevoie fie de un bun păstor, fie de un şut zdravăn tras în dos.

Pe când Derry stătea cu capul plecat, Somerset se plimba în sus şi-n jos prin încăpere, nervozitatea fiind o consecinţă a captivităţii sale. Edmund

---

[5] 1,42 litri (n.tr.).

Beaufort petrecuse multe luni închis în Turn, cu toate că rangul său presupunea arestul în două camere mari, cu un pat moale, o masă de scris şi servitori care să se ocupe de el. Derry ridică privirea şi observă cu un oarecare interes nervozitatea palpitândă a omului, văzând cum calmul lui Somerset pierise, în pofida confortului întemniţării sale. Cel puţin, vrăjmăşia lui faţă de York era sigură. Îi conferea lui Derry o anumită plăcere să audă acest nume întinat şi ponegrit fără teama de represalii. Lui Somerset i se dăduse un titlu de duce pentru sprijinul şi loialitatea sa, un semn de susţinere din partea regelui, care nu putea fi irosit pe cei care-i favorizau pe York şi pe Salisbury. Derry zâmbi în sinea lui la acest gând.

— Înălţimea Voastră, zise Somerset, am judecători şi oamenii lor în încăperile tuturor tavernelor din oraş. Turnul însuşi este plin de soldaţi, cei mai buni din gardă, ca să vă însoţească în nord. Acum nu aşteptăm decât câteva nume, Henry Holland, Duce de Exeter, fiind cel mai important dintre ei.

— Vărul Exeter avea înainte vreo patru sute de oameni, zise încet regele Henric.

„Înainte” ajunsese să însemne perioada când căzuse în starea aceea de stupoare.

— Un instigator, din câte mi-l amintesc pe tânărul Holland. L-a primit pe mesagerul meu?

— Cu siguranţă, Înălţimea Voastră, răspunse Somerset. Scrisoarea i-a fost înmânată. Cred că a rămas foarte slăbit după întemniţarea lui în Ţara Galilor, însă jură că va veni. Nu-l iubeşte pe York.

— Chiar şi aşa, e căsătorit cu fiica lui York, zise Margaret.

Stătea lângă soţul ei, susţinându-l prin apropierea ei. Derry privi spre ea în timp ce vorbea.

— Această alianţă ar putea încă să-l desfiinţeze.

— Nu, răspunse Henric. York l-a pedepsit pentru că s-a dat de partea casei Percy. Loialitatea lui Exeter este clară. Tot ce este el mi se datorează. N-am să-l pun la îndoială din cauza nevestei sale Plantagenet, nu mai mult decât m-aş îndoi de contele Percy din cauza nevestei lui Neville. Totuși, n-am să aştept după el. Altceva?

Somerset se întoarse să parcurgă încă o linie de pe covorul din faţa vetrei. Oferindu-i-se şansa, Derry alese să răspundă el întrebării regelui.

— Înălţimea Voastră, mă preocupă faptul că încă n-am făcut niciun demers pentru a-i aborda pe York sau pe Salisbury. Somerset și cu mine avem propriile noastre nemulţumiri faţă de aceşti oameni, dar dacă nu sunt aduși la Londra să depună un jurământ de credinţă, eu m-aș teme de armatele lor. Împreună cu tânărul Warwick, au mai multe domenii şi oameni

decât orice altă facţiune în afara Casei regale înseşi. York singur este cel mai bogat lord din Anglia, Înălţimea Voastră. Poate un astfel de om să fie ignorat?

Derry ştia că în anii anteriori, regele ar fi dat din cap la sfârşitul vorbelor sale, zicând „după cum spui tu, Derry”, aproape înainte să termine ce avea de zis. Era ciudat de tulburător să-l vezi acum cântărind un răspuns, în loc să-i scape o învoială. Totuşi, Margaret vorbi prima, înaintea soţului ei:

— Suntem între noi aici, master Brewer, da?

— Bineînţeles, Înălţimea Voastră. În jurul acestei încăperi am oamenii mei cei mai de încredere. Nimeni nu poate trage cu urechea şi auzi nici măcar un cuvinţel.

— Atunci am să spun cu glas tare la ce m-am tot gândit de multă vreme. Nu va fi pace cât timp trăieşte York. Râvneşte la tronul soţului meu şi-l va lua, dacă-i vom acorda vreo şansă. Am numit această mare convocare drept Procesiune Judiciară, şi asta şi este, dar este şi o demonstraţie de forţă. Lorzii care se duc în nord împreună cu regele lor vor vedea câţi alţii se vor ridica în sprijinul Casei Lancaster. Vor vedea că regele este refăcut şi gata să domnească, vindecat prin Mila Domnului. Dacă York şi Salisbury ne provoacă, împotriva lor se vor ridica armate, mii de oameni le vor sta în cale. Cel puţin, chestiunea va fi rezolvată.

Derry se încruntă ascultând acestea.

— Doamnă, dacă York şi Salisbury trădează, dacă ridică steagurile împotriva regelui Angliei, nu cred că am putea fi siguri de rezultat, miza fiind prea mare ca să fie îngăduit chiar şi un pas greşit. York şi Salisbury au duşmanii lor, desigur, dar sunt prea mulţi şi alţii care şuşotesc că au fost prost răsplătiţi pentru loialitatea lor. Nu am de unde să cunosc gândurile secrete ale tuturor lorzilor, Înălţimea Voastră, doar atât că unii dintre ei simpatizează cu cei doi. Mai ştiu că alţii ar vrea mai degrabă ca ei să fie răsfăţaţi şi aduşi înapoi la Curte, chiar şi răsplătiţi pentru buna lor activitate.

Îşi lăsă din nou capul jos când privirea lui Margaret deveni tăioasă, mutându-şi ochii de la ea şi privind în foc.

— Doamnă, aş fi bucuros să aud că intenţia noastră este aceea de a ataca Ludlow, să-l asediem şi să-l înfometăm pe York sau să-i dărâmăm zidurile. Cealaltă chestiune, această Procesiune Regală spre nord nu-i mai mult decât o simplă manevră, fără niciun rezultat decent asigurat. York este un om subtil, Înălţimea Voastră, un om subtil şi răzbunător, atât bogat, cât şi cu soldaţi la dispoziţie. Mai degrabă, l-aş vedea falit decât ignorat.

— Cred că-l cunosc mai bine decât tine, master Brewer, zise regele Henric, rupând tăcerea. Cu toate că nu am cum să-i cunosc „gândurile secrete”, ştiu că Richard de York nu poate fi cumpărat cu daruri şi

promisiuni, aşa cum spui, nici nu poate fi atras cu altele, având în vedere toate titlurile sale şi averea. Dacă l-aş chema aici, ar fi ca şi cum aş ţine o viperă la piept, cu blânde rugăminţi fierbinţi să nu-şi înfigă colţii în mine. Nu, soţia mea are dreptate, master Brewer. O armată loială se află la Londra şi-am să călăresc spre nord, spre Leicester, împreună cu ea. Dacă York îşi poate mânji sufletul dincolo de orice şansă de mântuire, dacă-şi încalcă jurământul şi poate accepta inevitabila anatemă, îi voi răspunde...

Spusele regelui se stinseră ca duse de vânt şi rămase cu privirea fixată în gol, în vreme ce ceilalţi aşteptară, devenind tot mai neliniştiţi. În cele din urmă, Henric scutură din cap, părând zăpăcit, în vreme ce o roşeaţă puternică îi împânzi chipul.

— Despre ce vorbeam?

— Despre York, Înălţimea Voastră, zise Somerset tulburat.

Ducele pălise, expresia lui fiind oglindită atât de regină, cât şi de Derry Brewer, ei temându-se pentru spiritul împovărat al regelui. Derry îşi reprimă un fior la gândul că nevolnicia regelui se întorcea, încă încolăcită ca un cârcel întunecat înăuntrul tânărului, urmându-l peste tot.

— York... da, continuă Henric. Dacă-şi aduce susţinătorii împotriva mea, ţara se va revolta la o asemenea trădare. Fiecare dintre conţii din suită, fiecare duce, fiecare baron, cavaler şi soldat va lua spada, arcul şi lancea pornind împotriva lui. Fiecare sat, fiecare târg, oraş! Regele nu poate fi atins, Somerset. Regele este intangibil, este unsul Domnului. Orice om care se ridică împotriva mea va arde în focul iadului. Acesta-i răspunsul pentru nişte oameni precum York şi Salisbury. Mă voi duce în nord în pace, dar am să-i răspund prin război dacă face un singur pas din fortăreţele sale.

Regele Henric se opri să-şi maseze tâmplele pentru a alunga durerea de-acolo, închizând ochii.

— Margaret, ai fi atât de bună să-l chemi pe Hatclyf? Face un întăritor excelent împotriva durerii, iar mie-mi crapă capul de durere.

— Desigur, zise Margaret ridicându-se.

Derry se ridică şi el, iar ea-i zori pe bărbaţii din încăpere să se ocupe de soţul ei, strigând din uşa deschisă după doctor. Un servitor fugi degrabă să-l aducă.

În timp ce uşa se închidea în urma sa, Derry se pomeni pe un coridor mult mai rece, aruncându-i o căutătură scurtă lui Somerset şi văzând că propria sa îngrijorare se oglindea pe faţa acestuia. Niciunul din ei nu va pomeni de revenirea subită a bolii regelui, era sigur de asta. Gândul că în scurtă vreme Henric ar putea recădea în starea lui de prostraţie onirică era foarte dureros, o oroare care-l făcu pe Derry să se înfioare. Să descrii această

spaimă în cuvinte ar fi însemnat să-i dai substanţă. În tăcere, amândoi îşi puteau spune că doar li se năzărise.

— Putem evita un război, Brewer? zise dintr-odată Somerset.

— Desigur, domnule. Întrebarea este *oare ar trebui* să-l evităm? Sunt pe jumătate convins că tânăra şi nerăbdătoarea noastră regină are dreptate. Poate că ar trebui să sfâşiem toate falsele veşminte ale acestei Procesiuni Judiciare şi să punem armatele regelui să mărşăluiască împotriva lui York. O parte a oricărei victorii este momentul ales pentru atac. Nu vreau să ratăm cea mai bună şansă pe care am putea-o avea.

Somerset îl urmărea cu atenţie.

— Dar..., făcu el.

Derry se apucă şi enumeră:

— Dar... o, sunt sute de „dar” acolo, domnule! „Dar” regina Margaret are dreptate spunând că regele trebuie să fie văzut după o absenţă atât de îndelungată din viaţa regatului. „Dar” nici York nu este încă trădător, indiferent cât de tare îl detestă regina. Dumnezeu ştie că nu-i sunt prieten, însă l-a făcut pe fiul lui Margaret prinţ de Wales şi a domnit cu diplomaţie şi pricepere, cât timp a fost îndreptăţit s-o facă. Totuşi, nu m-aş încrede în Salisbury dacă ar sta la două sute de kilometri distanţă de contele Percy. Se urăsc de moarte. York, un dur? Nu-l văd punând mâna pe tron. Cu toate că-mi displace acest om, are totuşi onoare. Dacă se ajunge la săbii şi arcuri şi topoare, încă mai putem pierde, domnule, neavând o a doua şansă de a reveni la această zi şi de a alege o cale mai bună.

— Regina Margaret îl consideră pe York o ameninţare la adresa soţului şi fiului ei, spuse Somerset. Nu cred că va fi mulţumită cu orice soluţie care să nu includă şi capul lui înfipt într-o suliţă.

— Şi regele o ascultă, zise Derry, întorcându-şi gânditor privirea. Cei ca mine – oameni ca dumneata sau contele Percy – pot să strige şi să se certe din zori şi până-n seară, dar ea va fi lângă el noaptea şi poate să-i şoptească orice, oftă Derry zgomotos. Dacă am putea să intervenim între York şi Salisbury, ori între Salisbury şi fiul său, am putea pierde numai pe unul şi recâştiga doi, readuşi în graţiile regelui. Ştiu că regina Margaret îl admiră pe tânărul Warwick şi n-ar prea vrea să fie doborât odată cu tatăl său. I-aş putea scrie, domnule, dacă aş găsi cuvintele potrivite. Acele cuvinte potrivite sunt întotdeauna la îndemână, dacă cineva-i destul de isteţ să le poată vedea.

— Contele Percy zicea că ar trebui să ne gândim la fiul lui York, Eduard de Hotare, rosti încet Somerset. Se tot întreabă, cu glas tare, dacă nu cumva moartea lui York, din cauza bolii sau a vreunei alte nenorociri, n-ar putea pune capăt tuturor acestor ameninţări.

Derry-l privi în ochi, văzându-i încordarea.

— Şi cum i-ai răspuns, milord?

— Păi, i-am zis să se ducă dracului, Brewer. Sper că şi tu ai spune la fel dacă ar pomeni de asemenea prostii în faţa ta.

Derry răsuflă uşurat. Îi plăcea de Somerset, un om care nu adăpostea niciun fel de nuanţe de gri în judecăţile sale. Îşi înclină capul.

Doctorul Hatclyf tocmai venea în goană pe coridor, îmbujorat la faţă şi transpirat din pricina alergării pe întinderea terenului de lângă Turn.

— Scuzaţi-mă, domnule, master Brewer, zise el. Regele m-a chemat la el.

Amândoi se dădură la o parte, iar doctorul năvăli înăuntru, închizând uşa cu putere în urmă-i.

După plecarea lui, Derry se întoarse din nou spre Somerset.

— York trimite scrisori, domnule. Am văzut câteva dintre ele, copiate pentru mine de către cei care n-au încredere în el.

— Trădare? întrebă ducele, cu ochii licărind.

— Nici pe departe. Îl cinsteşte pe rege în toate cuvintele sale, însă se plânge cu amărăciune de dumneata şi de Percy şi de alţi lorzi din jurul regelui. Nu-l cunoaşte pe noul Henric. Cred că, în parte, el încă-l mai vede pe rege aşa cum era: mieluşelul, băiatul imberb. Numai Dumnezeu ştie, dar vreau ca York să cadă, domnule. Tot ce-mi doresc este să-i văd hoitul răcit, pe vreun câmp, undeva. Câtă vreme este în viaţă, îl ameninţă pe regele meu, pur şi simplu prin puterea sa şi susţinerea pentru neamul Neville, indiferent dacă încearcă sau nu să ajungă pe tron.

Frustrat şi iritat, Derry dădu cu piciorul într-o pietricică de pe podeaua din piatră, azvârlind-o cât colo.

— Cred că am spus adevărul mai înainte. Dacă se trag săbiile, nu sunt sigur cine va ieşi victorios. Trebuie să mai fie o cale, o soluţie a problemei York. Fie vorba între noi, o vom găsi. Până când vor răsuna trâmbiţele, domnule. Până în acel moment, mai există şansa de a-l aduce pe York la ascultare. Şi dacă vor răsuna înseamnă că n-am reuşit s-o găsim.

— Şi dacă vor răsuna? întrebă Somerset, cu toate că amândoi cunoşteau răspunsul.

— Atunci dumneata şi cu mine vom munci să-l distrugem pe York şi pe oricine îi este alături. Ne vom da viaţa pentru asta dacă vă va fi necesar. Dacă diplomaţia dă greş, milord Somerset, trebuie să vină războiul, iar, dacă se întâmplă asta, nu-l văd pe York triumfând, atâta vreme cât trăiesc eu.

Apoi zâmbi amar.

— De fapt, nici el n-ar lăsa pe vreunul dintre noi să rămână în viaţă prea mult timp.

Somerset dădu gânditor din cap.

— Ştii, Derry, când eram băietan, m-am furişat într-o vară afară, ca să văd un târg de la ţară, să fugăresc localnice, să beau şi să mi se ghicească. Tatăl meu n-a aflat niciodată că fugisem din camera mea. Şi tu trebuie să fi făcut acelaşi gen de lucruri.

Derry rânji larg la aceste spuse, dând din cap.

— Copilăria mea a fost ceva mai puţin... nobilă, domnule, dar continuă.

— Am băut prea mult mied şi bere, şi-mi amintesc că orbecăiam împreună cu o fată care pretindea să fie plătită înainte de a o pune jos. Noaptea mi-a rămas înceţoşată în mare parte, dar îmi amintesc de o ţigancă cu cortul ei înflorat. Mi-a citit în palmă, pe întuneric, în vreme ce cortul ei se învârtea cu mine şi eu făceam tot ce puteam ca să nu vomit.

Ochii lui priveau printre amintiri, iar Derry îşi încrucişă braţele.

— Şi aţi fost prădat? Sau ea era fata cea pârdalnică? completă el.

— Doamne sfinte, n-am fost chiar *atât* de beat! Nu, mi-a zis că Somerset va muri la castel, nu pe câmpul de bătălie, nu de la vreo răceală sau o boală. Nu i-am spus numele tatălui meu, Derry, deşi oricum îl cunoştea.

Derry aruncă o ocheadă spre inelul cu sigiliu care împodobea mâna ducelui, purtând blazonul familiei sale.

— Meşteşugul lor este acela de a căuta semne, milord. Sunt convins că ţi-a luat banii pentru promisiunile ei şi a spus cam aceleaşi lucruri şi următorului client.

— Nu crezi în astfel de lucruri? De atunci, am luptat în zeci de campanii şi n-am fost rănit niciodată, Derry. Nici măcar o zgârietură. N-am fost nici bolnav niciodată, deşi cunosc o mulţime de oameni care au murit înainte de vreme, nu, au fost cu zecile, transpirând până la moarte din cauza vreunei suferinţe a cărnii. Pricepi? Am dus o viaţă minunată, pe când alţii mureau cu toţii în jurul meu. Şi ştii de ce?

Atunci Somerset se aplecă foarte aproape de el, cu ochii strălucitori, făcându-l pe Derry părtaş la tainele sale.

— Nu m-am dus niciodată la Windsor, nici măcar o dată în treizeci de ani. Ce alt castel ar putea fi acel „castel", înţelegi?

Derry râse brusc, slobozind sunetul în aşa fel încât ducele tresări surprins.

— Îmi pare rău, milord, spuse Derry, scoţând un sunet şuierător, spre amuzamentul său. Eşti un om pe care-l respect şi ai ales să-mi împărtăşeşti mie această chestiune personală. N-ar trebui să...

Se opri din nou, incapabil să-şi controleze pornirea veselă.

Somerset părea ofensat şi expresia lui rănită îl lăsă pe Derry fără aer. Se rezemă de perete pentru susţinere.

— Aveam de gând să spun că York nu va fi sfârşitul meu, în pofida oricăror neplăceri, continuă Somerset băţos. Mi-a fost teamă o vreme în timp ce mă aflam în Turn. Prezicerile pot fi nişte chestiuni foarte vagi şi mi-am zis că acela ar putea fi locul în care mi-aş putea găsi sfârşitul, dar am fost eliberat, trimis din nou să-mi servesc regele. Nimic altceva nu mă va mai înspăimânta vreodată, nici York, nici Salisbury... nimeni.

— Îmi pare rău, domnule. Nu ar fi trebuit să râd, zise Derry, ştergându-şi ochii şi revenindu-şi. Aş dori să am un talisman vrăjit sau promisiunea vreunei cerşetoare care să mă ajute dincolo de putinţele mele, chiar aş vrea asta. Aş vrea să pot şti cu siguranţă dacă ameninţarea este York sau Salisbury sau vreun alt diavol pe care nici măcar nu l-am observat încă, ascunzându-se în vreun loc întunecat.

Somerset era departe de a se fi domolit, muşchii maxilarului său fiind încordaţi.

— Există unii oameni cu puteri reale, Derry, fie că acestea le vin de la demoni sau îngeri, fie că alegi să crezi asta sau nu. Am vrut să-ţi aduc o mică liniştire, nu să mă transform în ţinta batjocurii tale. Noapte bună!

Ducele înclină din cap şi plecă, lăsându-l pe Derry într-o stare de amuzament.

11.

Richard de Warwick ajunse la castelul Ludlow pe la sfârşitul lui aprilie, aducându-l pe fratele său, John, şi ceva peste o mie două sute de oameni la fortăreaţă, adăugându-i trupelor campate în jurul ei. Şase sute dintre cei care-l însoţeau erau arcaşi de primă mână, care-şi cunoşteau valoarea şi mergeau pe străzi cu o încredere în sine infatuată. În scurt timp, ridicară pe terenurile de lângă castel butucii pentru tragerile cu arcul, antrenându-şi dibăcia cât era ziua de mare. Restul era format din bărbaţi cu topoare şi ghioage, înrolaţi şi înarmaţi din dările plătite de domeniul lui Warwick şi moşiile lui din nord, chemaţi la arme de către lordul lor feudal. Spre distracţia lui York şi a tatălui său, Warwick îmbrăcase fiecare om în tunici de un roşu-aprins, peste cămăşile lor de zale, vopsindu-le în această culoare a sângelui cu rădăcină de roaibă. Cum era ofiţerul lor comandant, purta şi el tunica, traversată de o dungă albă.

Starea de spirit a lui York se mai îmbunătăţise după ce văzuse că forţelor din Ludlow li se adăugaseră atât de mulţi. Îşi tot făcuse griji în săptămânile de inactivitate, scriind misive şi trimiţând mesageri, încercând să adune

aliaţi în vreme ce regele-şi recăpăta puterea şi pregătea Marea Procesiune din Londra. York insistă asupra sărbătoririi sosirii fiilor lui Salisbury printr-un ospăţ, chiar în acea primă seară, golind pivniţele fortăreţei de vinul din butoaiele vechi, franţuzeşti, pentru a se asigura că fiecare om va avea o cupă să toasteze în cinstea conducătorilor.

Dimineaţa următoare l-a găsit pe York sforăind în odaia sa. Warwick şi fratele său erau mai puţin afectaţi, ambii tineri trezindu-se în zori pentru a pleca să vâneze împreună cu tatăl lor. Trecură călare printre şiruri întinse de corturi şi soldaţi, care dejunau lângă mici focuri aprinse. Oamenii se ridicară respectuoşi la vederea nobililor, după care se aşezară din nou la masă sau îşi reluară activitatea, şlefuind, reparând sau ascuţind armele. În pofida durerii de cap năucitoare de a doua zi, sosirea lui Warwick dusese la creşterea încordării în tabără. Armatele nu se adunau într-un asemenea număr pentru a se delecta cu soarele primăvăratic.

— Oamenii tăi în roşu alcătuiesc o privelişte destul de încântătoare, îi spuse Salisbury fiului său în timp ce călăreau pe un drum de ţară. Cred că pe câmpul de luptă duşmanii noştri vor da îndărăt numai la vederea măreţiei lor.

Warwick îşi dădu ochii peste cap de dragul fratelui său, John. Amândoi fiii lui Salisbury se bucurau de ieşirea din această dimineaţă. Soarele era sus pe cer şi ei erau sănătoşi tun, cu o armată întreagă la cheremul lor.

— Vreau să-i fac să simtă că sunt o singură oştire, că se întrevede o bătălie serioasă, tată. Tunicile înseamnă că se vor vedea unii pe alţii pe câmpul de luptă, că vor deosebi un prieten de un duşman doar dintr-o privire. Vei vedea, când se va ajunge la asta.

Salisbury pufni ironic, deşi mândria pentru fiul său era evidentă pentru amândoi.

— Îmi imaginez că orice arcaş se va bucura şi el de atâtea ţinte ţipătoare, zise Salisbury.

— Arcaşii mei poartă acelaşi roşu, răspunse Warwick. Vor răspunde oricărei batjocuri cu propriile lor săgeţi. Vopselele şi pânza m-au costat o avere, dar se simt mai mândri într-o singură culoare, tată, o jur!

Cei trei Neville trecură călare dincolo de santinele şi de cercetaşii din jurul castelului lui York, dar nu se îndepărtau atât de mult încât să nu se poată întoarce în galop dacă ar fi fost zăriţi şi atacaţi de vreun duşman. Drumurile din jurul cetăţii Ludlow erau lipsite de tâlhari şi de briganzi anul acesta, după ce plecaseră în apropierea unor oraşe care nu aveau o armată întreagă campată la intrare. Totuşi, primejdiile existau întotdeauna. Londra se afla la mai bine de o sută şaizeci de kilometri distanţă de Ludlow. Cu toate acestea, doi dintre Neville fuseseră de faţă la atacul lui Percy asupra

nuntaşilor lui John şi numai un smintit s-ar fi avântat călare fără să-i pese sau din imprudenţă.

Salisbury îşi struni calul, intrând pe un mic pod de lemn aşezat peste un râu, făcându-le semn lui Richard şi John, astfel că veniră destul de aproape ca să li se adreseze în linişte. Ziua se încălzea, şi libelule galbene şi verzi ţâşneau pe deasupra apei, atrăgând privirea când înşfăcau alte insecte din zbor.

— Suntem singuri aici, zise Salisbury, privind roată în jurul său, şi nu vom mai avea alt prilej să vorbim în familie.

Cei doi fii ai săi schimbară o privire, încântaţi să fie incluşi în planurile tatălui lor.

— Prietenul nostru, York, nu mai este atât de nerăbdător. Cred că poate fi convins să intre în luptă cu regele Henric, împreună cu oamenii săi, dar el încă mai speră pentru o rezolvare fără vărsare de sânge.

— Şi tu, tată? întrebă John.

La douăzeci şi patru de ani, era cel mai scund dintre ei, cu părul închis la culoare şi talia zveltă, deşi avea umerii laţi. Acasă, nevasta lui, Maud, era grea cu primul lor copil. John venise la Ludlow dintr-un singur motiv, iar tonul său rece lăsa să se înţeleagă că nu se bucura să audă de îmblânzirea niciunui plan.

— Fii liniştit, John! Ştii bine că nu trebuie să te îndoieşti de mine. N-am fost acolo? Ştiu prea bine că avem o datorie de plătit celor din familia Percy. Ăl bătrân va fi lângă rege şi cu cel puţin unul dintre fiii lui alături. Mă aştept să-l fi lăsat pe băiatul cel mare la Alnwick. Egremont se va duce, desigur, călare împreună cu tatăl său şi este omul pe care-l vrem cel mai mult dintre ei, dar nu mă îndoiesc că ordinul a fost dat de contele Percy.

— Şi dacă York este hotărât să meargă mai departe cu planurile de pace? zise John. Am făcut un drum lung de acasă, tată. Mi-am lăsat familia şi moşiile pentru asta şi-am jurat că-i voi vedea pe câinii de Percy doborâţi. N-am să stau cu braţele încrucişate în timp ce York şi Lancaster cad la pace, cu noi legăminte şi cupe închinate întru sănătatea lor.

— Ai grijă, John! zise Warwick încet.

Fratele său era doar un simplu cavaler şi nu adusese cu el decât şase servitori. Armatele fratelui său mai mare şi ale tatălui său îi confereau mai multă autoritate decât ar fi putut revendica singur, cu toate că nemulţumirea sa era mai mare. Poate tocmai din această cauză John Neville îi aruncă fratelui său o privire mânioasă, înainte ca tatăl lor să ia din nou cuvântul.

— Avem două mii de oameni ai familiei Neville faţă de o mie ai lui York. Intenţia mea este să fac un exemplu din aceşti duşmani ai Casei noastre şi

nimeni n-o să-mi stea în cale. Ţi-e destul de limpede, John? Lasă-l pe York să-şi facă griji despre cum şuşoteşte ducele de Somerset în urechea regelui. Preocuparea noastră sunt lorzii Percy. Dacă se duc în nord cu regele, nu vor supravieţui întâlnirii cu noi. Jur!

Salisbury întinse mâna şi cei doi fii i-o strânseră pe rând, pecetluind înţelegerea dintre ei.

— Noi trei suntem bărbaţii Neville, zise Salisbury cu mândrie. Sunt unii care mai trebuie încă să afle ce înseamnă să ai de-a face cu acest nume, dar vor afla, vă promit asta amândurora. Vor afla, chiar dacă regele Henric însuşi ni se pune în cale.

Îl apucă de umeri prima dată pe Richard, apoi pe John, întinzându-se spre ei în vreme ce caii lor tropăiau pe loc şi se muşcau în joacă.

— Acum, scotociţi prin tufişuri şi găsiţi ceva vânat pentru bătrânul vostru tată, ca să-şi înfigă suliţa în ceva. Trebuie să ne întoarcem cu ceva la Ludlow. Ar fi o bună pregătire pentru voi amândoi. Dacă e să-i scoatem din bârlog pe Percy, trebuie să ne punem în marş în curând, să-l aşteptăm pe rege în drumul lui spre nord.

•

Margaret stătea înaintea soţului ei, trecând o cârpă îmbibată cu unsoare peste apărătorile de umăr ale armurii sale, în aşa fel încât să strălucească în razele soarelui de primăvară. Erau singuri, deşi peste tot în jurul palatului Westminster se aflau oameni înarmaţi şi cai, adunaţi în sute de grupuri mici. Fratele vitreg al regelui Henric, Jasper Tudor, venise cu o săptămână înainte, aducând veşti despre o armată campată în nord-vest, în jurul castelului Ludlow. Era tocmai imboldul ce le lipsise până atunci. Mai erau încă mulţi oameni importanţi care refuzau să creadă că York sau Salisbury ar ridica steagurile împotriva regelui, însă procesiunea începuse să semene cu o armată pregătită să se pună în mişcare, din ce în ce mai mulţi lorzi aducându-şi cei mai buni oameni ai lor să le fie prin preajmă.

— Margaret, vei avea grijă ca fiul nostru să fie în siguranţă la Windsor, indiferent de ce se va întâmpla în continuare, zise Henric, privind în jos spre ea.

— Aş prefera să aştepţi încă o lună, două. Te întremezi tot mai bine, cu fiecare zi, şi mai există şi garnizoana de la Calais. Dacă i-ai chema, cu siguranţă că i-ar smulge dinţii lui Plantagenet, indiferent ce pune la cale.

Henric chicoti, dând din cap.

— Şi să las deschise porţile Calais-ului? Am pierdut destul din Franţa ca să nu-mi las de izbelişte şi ultima fortăreaţă de acolo. Am două mii de oameni, Margaret – şi sunt regele Angliei, aflat sub paza Domnului şi a legii. Te rog, am tot vorbit până acum. Am s-o iau pe Marele Drum de Nord, spre

Leicester. Vin călare şi trebuie să fiu văzut – iar lorzii mei care stau în cumpănă vor fi făcuţi de ocară. Ducele de Norfolk nu mi-a răspuns. Exeter încă se pretinde a fi bolnav. Pe *rănile* Domnului, trebuie să fiu văzut, Margaret, după cum ai spus chiar tu de nenumărate ori. După ce voi fi dezvăluit rândurile strălucitoare ale celor care-mi sunt alături, atunci am să-i declar pe York şi Salisbury trădători. Voi pune semnul lui Cain pe capul lor și vor descoperi că sprijinul pe care se bazau ei se va topi precum chiciura vara.

Margaret îi atinse fruntea cu cârpa, îndepărtând o dâră.

— Nu vreau să te aud blestemând, Henric. Nu făceai asta înainte, din câte-mi amintesc.

— Eram un alt om, spuse Henric cu asprime.

Ea-l privi în ochi şi întrevăzu frica, aproape ascunsă.

— Eram în *prostrație,* Margaret, umflat de apă şi incapabil să urlu. Nu i-aş dori aşa ceva nimănui, indiferent care-i sunt păcatele.

— Ești mai puternic acum, rosti Margaret. Nu trebuie să vorbeşti despre asta.

— Mă îngrozeşte, murmură el. O simt în mine, această *slăbiciune,* ca şi cum mi-ar fi fost îngăduit să ies şi eu la soare doar pentru o vreme, ştiind că trebuie să mă întorc. E ca şi cum te-ai lupta cu marea, Margaret, prea vastă, verde şi rece. Construiesc... ziduri şi tot năvăleşte înăuntru, încercând să mă înşface.

Pe frunte-i înfloreau broboane de transpiraţie, iar Margaret i le şterse. Soţul ei se înfioră, deschizând din nou ochii şi silindu-se să zâmbească.

— Dar n-am s-o las să răzbată, îţi promit. Am să construiesc o fortăreaţă ca s-o ţin la respect. Acum, dacă ai terminat să mă lustruieşti ca pe o trompetă, ar trebui să plec şi să încalec. Am în faţă un drum lung de străbătut, înainte de a mă putea odihni la noapte.

Se aplecă brusc şi o sărută, simţindu-i buzele reci sub ale lui.

— Uite! Asta o să-mi ţină de cald, zise el zâmbind. Păzeşte-l pe micul Eduard, Margaret. Anglia va fi a lui să domnească, atunci când eu am să dispar. Însă astăzi este a *mea.*

•

York conducea oastea de la Ludlow, călărind împreună cu fiul său, Eduard, în fruntea procesiunii de oameni care înaintau cu greu, sporovăind şi râzând când o luară pe cărări neînsemnate, ajungând în cele din urmă pe marele drum roman de pe Ermine Street, încă pavat cu pietre, străbătând întregul ţinut de la nord la sud. Pe o asemenea suprafaţă, îşi puteau potrivi pasul la cel al vechilor legiuni romane, străbătând cu uşurinţă treizeci şi doi de kilometri pe zi. Trei mii de oameni mâncau mult mai mult decât se putea

găsi prin hanurile de la marginea drumului, golindu-le cămările. York cheltuise averi întregi din propria vistierie pentru convoiul de aprovizionare care urma oamenii şi caii în marş, astfel că, ori de câte ori opreau, o armată de slujitori aprindeau focurile şi făceau tocane şi puneau carnea sărată la fiert, pentru a potoli foamea oamenilor istoviţi.

Ajunseră prima dată la Royston, apoi la Ware, în ziua următoare, unde York opri trupele pentru odihnă. Salisbury şi fiii lui plecară în sat, să caute nişte camere, în vreme ce York rămase o vreme să supravegheze tabăra, lăudându-şi comandanţii şi notând starea lor de spirit.

Cei trei Neville formau un grup strâns când şi-au adăpostit caii într-un grajd şi apoi s-au îndreptat spre singura tavernă.

— Cât mai avem până ajungem la Procesiunea regelui? îl întrebă John Neville pe tatăl său. Ştim măcar pe ce drum o apucă?

— Nu suntem aici la vânătoare de fazani, răspunse Salisbury. Când pleacă din Londra, regele o va lua pe Marele Drum de Nord, cu toţi lorzii săi şi judecătorii. Nu va fi greu de găsit. Singura problemă este cum va reacţiona York, când nu va mai avea altceva de făcut decât să ridice armele împotriva regelui?

— Crezi că-i atât de sigură povestea? întrebă Warwick.

Taverna era pustie, dar el tot îşi ţinea glasul scăzut.

— Nu cred că cei aflaţi în preajma regelui ne vor lăsa pe York sau pe mine să ne întoarcem acasă. Se tem de el şi se tem de noi. Clanul Percy nu va îngădui nicio pace, băiete. Bătrânul adulmecă aerul la această oră, pregătindu-se pentru ultima lui şansă de a-i înfrânge pe Neville. Iar mie-mi convine. Pacea nu înseamnă nimic înaintea acestei posibilităţi.

— Nu cred că milord York este pregătit pentru bătălie, spuse Warwick. Mie mi se pare onest, cu toate discuţiile lui despre vindecarea rănilor.

Salisbury clătină din cap, sorbind dintr-o halbă de bere cu capac şi plescăind din buze în semn de apreciere.

— Fără nicio îndoială, zise el încet.

•

Câmpiile verzi şi fermele de la Kilburn se întindeau peste tot în jurul taberei regale. Dincolo de Londra, regele Henric poruncise să se facă o oprire şi să fie pregătite tribunale timp de trei ore, pe la amiază. Cei douăzeci şi patru de judecători ai săi au audiat un număr de plângeri în acel timp, eliberând şase oameni, care zăcuseră la închisoare luni bune, dând amenzi la mai mult de treizeci de oameni şi ordonând execuţia altor unsprezece. Dreptăţii îi trebuise o veşnicie până să ajungă la Kilburn, însă, odată sosită, fu iute şi neabătută. Regele Henric lăsă în urma lui eşafoade în

construcţie, trecând prin mulţimile care-l aclamau, ieşite să admire alaiul regal, pus pe împărţit dreptatea.

Starea de spirit printre cei două mii de oameni era una de sărbătoare, cu o demonstraţie a priceperii la arme şi călărie, săvârşită, spre încântarea regelui, de către cei care nădăjduiau la vreo recunoaştere a meritelor. Thomas, lord Egremont, a fost învingătorul în două lupte demonstrative, dând asemenea lovituri adversarilor săi, încât a fost nevoie, mai târziu, să fie legaţi de caii lor, altfel ar fi căzut. În timp ce procesele continuau, târgurile au oferit bere, pâine şi carne, pentru care au fost plătite în argint.

Prima zi a Procesiunii a decurs bine şi moralul regelui Henric era ridicat, el poruncind heralzilor să iasă de pe drum şi să caute locuri de înnoptat prin împrejurimile oraşului Watford. La lăsarea întunericului, a fost instalat în conacul local, bucurându-se de compania fratelui său vitreg, Jasper Tudor, la fel şi de cea a contelui Percy şi lordului Egremont. Henric descoperi că băuse puţin cam mult din miedul local şi, cu toate că medicii lui erau prin apropiere, gata să fie chemaţi, se simţi în putere, încântat de perspectiva de a petrece alte douăsprezece zile asemănătoare înainte de a ajunge în Leicester.

Se duse la culcare târziu, ştiind că se va resimţi în dimineaţa următoare, în vreme ce Procesiunea Regală se punea în mişcare spre St Albans. Se va opri şi se va ruga în abaţia de acolo, la cel mai vechi altar creştin din ţară. I se spusese că stareţul Whethamstede fusese unul dintre cei care veniseră la Windsor să-l împungă şi să-l cerceteze în timp ce el zăcuse fără simţire. Îi surâdea gândul să-l întâmpine pe stareţ stând în picioare, un om care-l cunoscuse numai zăcând întins pe spate. Înainte să-l cuprindă somnul, se imagină apucând mâna stareţului şi strângându-i-o cu putere când acesta avea să îngenuncheze înaintea regelui Angliei şi a lorzilor săi cei mai credincioşi.

După ce regele şi majoritatea oaspeţilor să i se retraseră la culcare, contele Percy rămase la masă împreună cu fiul său, Thomas, şi mai tânărul Tudor. Era surprinzător de greu să găseşti un loc dosnic pentru a avea o discuţie în linişte, iar contele spera că fratele vitreg al regelui, galez, va merge în camera lui. Jasper Tudor, conte de Pembroke, era toropit de băutură, însă în acea stare o oră putea trece aproape pe nesimţite. Contele Percy trebui să-şi înăbuşe căscatul aproape din minut în minut, prea conştient că la şaizeci şi trei de ani nu se putea întrema după numai câteva ore de somn. Se juca cu pocalul de vin de pe masa lungă, privindu-l pe conte cum aruncă boabe de strugure în aer şi le prinde în gură. Tânărul galez îşi dădea capul pe spate, cât pe ce să-şi piardă echilibrul.

— Am cunoscut-o bine pe mama ta, Pembroke, zise brusc contele Percy. A fost o mare doamnă şi o soaţă minunată pentru bătrânul rege Henric. Am fost maestrul de ceremonii la încoronarea ei, ştiai asta?

Jasper Tudor îşi îndreptă scaunul cu o grijă exagerată înainte de a răspunde:

— Ştiam, domnule. Cu toate că eram doar un copil când s-a săvârşit din viaţă. N-aş putea spune că am cunoscut-o, deşi mi-aş fi dorit.

Contele Percy mârâi.

— Totuși, pe tatăl tău nu-l cunosc deloc. Că-i un soldat galez este tot ce-am auzit vreodată de Owen Tudor, cu toate că s-a căsătorit cu o regină, iar fiii lui sunt conţi. Crescuţi ca pâinea, în doar o generaţie.

Jasper Tudor era scund, cu un păr negru, des şi buclat. Galezul se îndreptă de spate pe când contele Percy vorbea cu el, simţind ceva ostil în cuvintele bătrânului. Mânuia în joacă pumnalul, scrijelind lemnul.

— Încă mai trăieşte, un om straşnic, zise, închizând un ochi şi strângându-l când se uită spre masă.

— Şi-i norocos pentru un galez, zise contele Percy, golindu-şi cupa. Acum, iată-te, fiul lui, în prezenţa regelui Angliei şi a Curţii sale.

— M-a chemat fratele meu, şi-am venit să-mi reprezint ramura familiei, răspunse Jasper prudent. Şi-am adus cu mine o sută dintre arcaşii galezi care şi-au câștigat un renume în Anglia, în ultimii ani.

Ridică mâna, ca şi cum ar fi anticipat o întrerupere.

— Te rog, domnule, nu sunt necesare niciun soi de mulţumiri. Deşi am văzut puţini arcaşi în această măreaţă Procesiune. Ştiu că băieţii mei îşi vor face treaba dacă sunt chemaţi.

— Nădăjduiesc că-i ţii în frâu, spuse contele Percy degajat. Am cunoscut câţiva bărbaţi de prin Ţara Galilor, care erau doar ceva mai răsăriţi decât sălbaticii. Este un ţinut întunecat şi anumite persoane neruşinate le spun hoţi, deşi eu n-am să mă număr niciodată printre ele.

— Câtă uşurare să aflu asta, domnule! zise Jasper.

Cei care-l cunoşteau ştiau că glasul său devenise periculos de blând, un murmur înaintea furtunii.

— Şi noi, în nord, spunem acelaşi lucru despre englezi.

— Păi, o faceţi, de ce n-aţi face-o? spuse contele Percy. Cu toate astea, mă bucur să te avem în preajma regelui. Poate îi cade vreun flecușteţ din mână şi-l prinzi tu. Regele Henric este foarte generos, căci provine dintr-o familie foarte generoasă.

Jasper Tudor se ridică dintr-odată, clătinându-se şi aruncând o privire ucigătoare.

— Cred că mi-a ajuns pentru astăzi. Am să mă duc la culcare. Noapte bună, milord Northumberland, baron Egremont!

Se împletici, ieşind din încăpere spre trepte şi la scurtă vreme se auzi căzând pe scări.

Contele Percy zâmbi în sinea lui, privindu-şi fiul, acesta fiind aproape la fel de moleşit de băutură ca şi tânărul galez.

— Nădăjduiesc că servitorii vor număra lingurile mâine, spuse. Galezii ăştia sunt ca nişte coţofene.

Thomas se amuză, cu ochii pe jumătate închişi şi capul plecat.

— Ar trebui să te duci şi tu să te odihneşti, Thomas. Această procesiune seamănă prea mult cu un târg de primăvară. Voi, tinerii, ar trebui să fiţi mai iuţi când ştiţi că Neville se pregăteşte de război. Pricepi? Doamne, băiete, cât ai băut în seara asta?

— Înţeleg, se plânse Thomas fără a-şi deschide ochii.

— M-aş mira. N-am încredere într-un Neville nici când îl văd, darămite când e cine ştie pe unde, făcând Dumnezeu ştie ce. Du-te, dormi şi revino-ţi, să te trezeşti limpede ca să-ţi protejezi regele şi pe tatăl tău! Noapte bună! Trunning se va deştepta în zori, îţi garantez asta. Am să-l pun să arunce o găleată cu apă peste tine dacă nu te trezeşti. Du-te! Domnul fie cu tine!

Cu un mârâit, Thomas se ridică în picioare, apucându-se de masă ca să se echilibreze.

— Noapte b'nă! zise el clătinându-se, după ce lăsă în urmă-i reazemul mesei.

Rămas singur, contele Percy îşi folosi cuţitul ca să taie felii de brânză de pe un fund pătrat, din lemn. Nemaifiind şi altcineva care să-l vadă, trăsăturile sale îşi reveniră la asprimea lor obişnuită. Marea Procesiune a regelui începuse destul de bine, însă nu se putea bucura de revenirea sănătăţii lui Henric atâta vreme cât Salisbury şi fiii lui erau pe-acolo, prin cine ştie ce coclauri, împreună cu York. Însănătoşirea regelui fusese răspunsul la rugăciunile familiei Percy. Clanul Neville pierduse baza puterii lor, dar contele Percy ştia că asta-i făcea şi mai periculoşi. Cu o grimasă, mai bău o cupă de vin, simţindu-se plutind. Fără asta, somnul nu i-ar veni niciodată.

12.

În dimineaţa următoare, mulţi dintre însoţitorii regelui îşi simţeau capul greu de mahmureală, suferinţa citindu-li-se pe chipul palid. Zorii zilei

veniseră limpezi şi reci, iar atmosfera din tabără era una degajată. Jumătate dintre cei prezenţi erau călare, aşa că bidiviii nechezau şi fornăiau în hergheliile lor uriaşe, ridicându-şi capul la prima atingere a căpăstrului zornăitor şi a hăţurilor. Judecătorii care nu aflaseră niciun loc de dormit prin oraş se ridicară înţepeniţi din corturile lor, în vreme ce servitorii se ocupau de ei.

Fiecare dintre lorzii care călătoreau împreună cu regele îşi alesese un loc în jurul oraşului Watford, marcat de stindardele propriei Case, astfel că sute de flamuri viu colorate fluturau în adierea dimineţii. Această adunare în aparenţă haotică era bine ordonată după nume, statut şi loialităţi, în grupuri de familie. Focurile bucătăriilor provocau o ceaţă care plutea pe deasupra câmpurilor ca un val de nori. Pe la ora opt îşi adunaseră convoiul de bagaje şi încălecaseră armăsarii. Grupul Percy era cel mai aproape de linia de marş, mai bine de şase sute de cavaleri şi soldaţi înarmaţi cu topoare, de departe cel mai amplu contingent. Nimeni nu-i contesta contelui dreptul de a conduce. Atât Somerset, cât şi Buckingham îl depăşeau în rang, însă ei abia dacă aveau împreună vreo două sute de soldaţi veterani, o forţă masivă şi investiţii irosite, fără îndoială, în armata regelui. Alţi nobili se băteau pentru locuri, cele mai aproape de rege fiind jucate adesea la zaruri ori vândute. Coloana se formă, iar iscoadele fură trimise grabnic înainte, scotocind toate locurile în căutarea vreunei ameninţări, mişcările lor fiind trădate de ciorile stârnite de prin copacii îndepărtaţi.

La conac, regele Henric îmbrăcase o armură completă, trezindu-se înainte de răsăritul soarelui şi ducându-se la o capelă din zonă. Strălucea călărind de-a lungul flancului armatei încolonate, marele său armăsar galopând ţanţoş. Coiful lui din oţel era împodobit cu o cunună de spini din aur, semn că regalitatea se împletea cu statutul unui om de rând. Venea înconjurat de cavaleri şi mesageri, ţinând stindardele cu cei trei lei, în vreme ce-şi îndrepta calul pe marile lespezi de piatră din alcătuirea drumului spre nord.

Henric se simţea plin de vigoare, îmbărbătat la vederea atâtor ochi curioşi. Oamenii îl aclamau, cuprinşi brusc de un val de mândrie şi plăcere. Era ceva neplanificat şi discordant, totuşi, pe Henric îl încânta spectacolul. Ajunse în fruntea coloanei şi-şi ocupă locul în spatele primelor trei rânduri, acolo unde călăreau lorzii Percy şi Buckingham.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze pe toţi! strigă Henric.

Amândoi zâmbiră şi-şi lăsară capul jos pe cât de mult le îngăduia mersul călare, simţind şi ei starea de spirit a regelui şi băgând de seamă că-i mobiliza pe toţi cei din jur.

Henric se aşeză comod, pipăind mai multe locuri din armură şi desagii pe măsură ce-şi inspecta echipamentul. De fapt, era doar de dragul

spectacolului, mintea fiindu-i distrasă subtil în timp ce bătea cu palma gâtul măreţ al calului şi-i mângâia urechile. Încă nu se încredea cu totul în însănătoşirea lui şi-şi făcuse obiceiul de a profita de orice moment de singurătate, pentru a respira îndelung şi încet, punându-şi la încercare încheieturile şi mintea, căutând părticelele stricate. Cu siguranţă, prin oasele şi muşchii lui se cuibăriseră dureri, încă slăbiţi după atâta boală. Totuşi, gândurile-i erau limpezi. Strângea hăţurile cu nădejde, mulţumit. Se uită înapoi, de-a lungul coloanei întinse, simţind asupra sa ochii soldaţilor aflaţi în aşteptare. Pentru mulţi, acesta era un moment despre care vor povesti copiilor lor, când regele Angliei s-a uitat direct la ei şi le-a zâmbit. Henric le făcu tuturor un semn cu capul, apoi îşi întoarse privirea înainte. Soarele era sus pe cer şi el era pregătit. Şi-ar fi dorit ca Margaret să-l vadă aşa, în deplinătatea puterilor sale.

— Lorzii mei, domnilor! zise el tare. Să mergem!

Şirurile de cavaleri şi de soldaţi cu topoare se puseră în marş, coloana fiind mult prea lată pentru drumul roman, revărsându-se pe câmp de ambele părţi. Era un gând răzleţ, însă Henric ştia că tatăl său călărise în fruntea unei oşti tot atât de mari când îi spulberase pe francezi la Azincourt. Îi crescu inima-n piept, purtând în minte imaginea celui pe care nu-l cunoscuse niciodată, simţindu-l mai aproape în aceste momente decât o făcuse vreodată. Închise ochii, încercând să perceapă spiritul tatălui său. Regele-războinic sigur îl putea vedea pe fiul său. Poate că era doar o Procesiune Judiciară, având în urmă juzi, aprozi şi avocaţi cu faţa ciupită, dar mai era şi o armată în marş, oferindu-i lui Henric un sentiment de bucurie la gândul că face ceea ce trebuie.

Fără apăsarea provocată de marşul printr-un teritoriu ostil, oştenii se strigau şi sporovăiau, purtând conversaţii la fel de variate ca ale unor spălătorese. Primii zece kilometri trecură sub soarele dimineţii, aducând zilei senine o căldură primăvăratică.

Aflat în spatele zidului de cavaleri ai lui Percy, regele Henric nu a observat imediat că un cercetaş galopa înapoi spre coloană, agitându-şi mâna liberă în timp ce-şi forţa bidiviul să gonească pe un teren accidentat, riscând să-şi rupă gâtul. Omul era unul dintre cei ai casei regale a lui Henric, aşa că el nu luă în seamă întrebările cavalerilor, trecând furios printre ei în vreme ce aceştia încercau să-l prindă de tunică şi de mantie. Contele Percy schimbă o privire cu fiul său şi amândoi, el şi Egremont, traseră de hăţuri şi opriră, lăsând coloanele aflate în marş să-i depăşească, întorcându-se în preajma regelui.

— Scutier James! Apropie-te! strigă Henric când îl recunoscu pe tânăr.

Iar iscoada făcu o plecăciune adâncă în şa, trebuind să-şi domolească răsuflarea înainte de a putea vorbi.

— Înălţimea Voastră, la St Albans se află o armată. Am văzut trandafirul alb al Casei de York, vulturul lui Salisbury şi ursul lui Warwick, toţi purtând tunici roşu cu alb. Şi-au aşezat tabăra la est de oraş, dar nici urmă de ei pe străzile oraşului.

Contele Percy îşi adusese calul suficient de aproape ca să audă fiecare cuvinţel, bătrânul părând să dea pe afară de indignare în locul regelui său.

— Pot să-l întreb ceva, Înălţimea Voastră? zise Percy, plecându-şi fruntea.

Henric dădu din cap, preferând să-i lase pe ceilalţi să discute câtă vreme el chibzuia.

— Cât de mulţi sunt? tună contele Percy spre iscoadă. Câţi sunt? Ai dovedit că ai ochii destul de ageri.

— Erau adunaţi laolaltă, domnule. Stăteau unii lângă alţii precum trestiile. Aş zice că sunt mai mulţi decât noi aici, dar nu pot fi absolut sigur, pentru că o coloană se întinde, iar ei stăteau pe loc.

— În ce formaţie? se răsti Percy.

Tânărul începu să se bâlbâie, conştient că vorbele sale puteau însemna că se îndreptau spre o bătălie. Abia dacă avea şaisprezece ani şi-i lipsea experienţa răspunsurilor bine ticluite.

— Eu... nu, domnule... eu...

— Spune-o de-a dreptul, băiete! Au venit să lupte, sau nu? Ai văzut lănci la purtător sau înmănuncheate, cu vârful spre cer, gata să fie înşfăcate? Aveau caii înşeuaţi? Focurile erau aprinse ori stropite cu apă?

Când tânărul cercetaş deschise gura, Thomas, lord Egremont, adăugă propriile întrebări:

— Ai văzut bagaje pe-acolo? Trimise în spate? Care dintre stindardele nobililor erau cele mai aproape de oraş?

— Cred că... aveau suliţele la-ndemână, domnilor. Nu-mi amintesc de focuri ori dacă aveau caii înşeuaţi. Nu, staţi puţin, am văzut unii cavaleri în faţă, care aveau armurile pe ei şi erau în scări. Nu toţi, domnilor.

— Destul, domnilor Percy şi Thomas! le zise regele Henric tatălui şi fiului. Lăsaţi-l pe băiat în pace! Vom vedea destul de curând cu ochii noştri. Cât mai avem acum, vreo patru, cinci kilometri până-n oraş? O să aflăm totul într-o oră sau pe-acolo.

Contele Percy se încruntă la vorbele regelui, ştergându-şi faţa cu mâna înainte de a răspunde.

— Înălţimea Voastră, ar trebui să opriţi şi să vă gândiţi la formaţiunea noastră. Dacă ne pregătim de bătălie, eu i-aş aranja pe oameni într-un

aliniament mai lat, cu călăreţi în fiecare flanc. Aş aduce în faţă arcaşii galezi ai lui Tudor şi...

— Am spus că *ajunge*! îl întrerupse Henric.

Avea o voce fermă şi limpede, reducându-l la tăcere pe conte, de parcă l-ar fi lovit. Henric putea simţi cum fiecare om din jurul lui îşi ciulea urechile şi bătu darabana pe cornul şeii.

— Dacă trandafirul, vulturul şi ursul se află pe câmp pentru luptă, domnul meu Percy, fii sigur că n-am să-i dezamăgesc. Avem destul timp să ne aliniem pentru bătălie când vom vedea la ce să ne aşteptăm. N-am să-mi las caii să fie doborâţi de istov în glod, în vreme ce aici avem un drum bun spre oraşul din faţa noastră.

Privirea-i căzu asupra iscoadei, care privea şi asculta cu gura căscată, precum prostul satului.

— Du vorba mai departe în coloană, scutier James! Spune-le oamenilor ce vom face şi la ce să ne aşteptăm în această dimineaţă! Şi găseşte-l pe Derry Brewer, oriunde se furişează acum! Vreau să-i aflu părerea. Adu-mi-l aici şi apoi foloseşte-ţi din nou ochii ageri! Ai mulţumirile şi binecuvântarea mea pentru serviciul adus.

Scutierul se făcu stacojiu la faţă de plăcere amestecată cu stânjeneală, aproape căzând din şa când făcu plecăciunea. Neîncrezându-se în ştiinţa vorbelor sale, îşi scoase calul din formaţie şi-i dădu pinteni, galopând spre capătul coloanei.

•

Richard de York călărea de-a lungul marginii unui ogor arat, evitând brazdele adânci, pe când cerceta cu privirea oraşul, cu turnul abaţiei înălţat deasupra sa. La dreapta lui, trei mii de oameni umpleau Key Field dintr-o parte în alta, aşteptând ordine. Privi peste capetele lor în vreme ce galopa de-a lungul hotarului vestic al oraşului, tăinuind pe cât era în stare propriile îngrijorări. Nu ştia încă ce-i va aduce ziua, dacă i se va întoarce norocul sau îi va fi spulberat de-a dreptul. Salisbury şi Warwick rămăseseră în urmă pe măsură ce el mărise pasul, cu toate că fiul lui, Eduard, rămăsese lângă el, privindu-şi tatăl cu o bucurie sinceră. Ei patru călăreau de-a lungul zidurilor din spate ale caselor încadrate cu bârne, zărind feţele celor care se zgâiau de la ferestrele deschise.

Pe York îl irita faptul că nici Salisbury, nici Warwick nu păreau să-i împărtăşească îngrijorările. Regele călătorea spre nord cu un mare număr de oameni. York ştia că provocarea cea mai periculoasă era să aduni o oştire în calea regelui Henric. Cu toate acestea, fusese nevoit să accepte sfatul lui Salisbury, repetat de nenumărate ori în decursul lunilor trecute. Nu se puteau apropia de rege fără o prezenţă armată. York avea propriii săi spioni

la Westminster şi, până la ultimul om, raportaseră cu toţii doar o creştere a ostilităţii faţă de el şi cauza lui. Informatorii lui Salisbury susţineau încă şi mai mult: că oameni precum ducele de Somerset şi regina se ciorovăiau deschis asupra pieirii lui. Tresări, cuprins de un fior. Dacă el şi cei doi Neville galopau singuri, puteau fi capturaţi şi aduşi la judecată acolo, pe loc. Regele-i avea cu el pe judecătorii săi şi Sigiliul regal, de asemenea şi nobilii regatului. Nu-i mai trebuia nimic altceva.

York era îngrijorat când îşi opri calul, privind spre intrările dinspre est ale oraşului. În faţă se întindeau trei cărări, la fel de clare precum cele trei intrări spre St Albans. Una dintre alegeri fusese deja făcută, din moment ce se decisese să nu rămână la Ludlow cu capul plecat. York fusese locotenentul regelui în Franţa şi Irlanda şi nu putea să stea cu mâinile-n sân şi să aştepte ca soarta să-i fie decisă de alţii. Ştia că dacă ar fi ales calea laşităţii, regele ar fi ajuns netulburat în Leicester şi i-ar fi declarat imediat trădători pe York şi Salisbury. Oamenii lui Salisbury, în special, erau foarte convinşi. Indiferent de situaţie, York nu putea îngădui să se întâmple una ca asta.

York îşi scoase mănuşa armurii, lăsând-o pe cornul şeii, şi-şi şterse transpiraţia de pe faţă, privind spre sud, la drumul de piatră care se întindea peste dealuri. Avea forţa armată necesară pentru a ataca, o alegere fără niciun rezultat sigur, o alegere care ar însemna că era cu adevărat un trădător al Coroanei. Ar fi obligat să mărturisească sub jurământ şi osândit în faţa fiului său cel mare, un gând care-l îngreţoşa. Un astfel de act ar atrage furia întregii ţări împotriva trădătorului, furie pe deplin justificată. N-ar mai cunoaşte niciodată tihna şi nici n-ar mai dormi de frica celor trimişi să-l ucidă în miez de noapte. York se zgribuli, înălţându-şi umerii în armură. Astfel de oameni existau, o ştia prea bine. Cu două veacuri înainte, regele Eduard I fusese înjunghiat de un nebun cu pielea închisă la culoare, luptându-se cu el în propriile sale încăperi. Nu era genul de soartă pe care s-o preferi.

Nu putea fugi şi nu îndrăznea să lupte. Alegerea pe care o făcuse nu era cea mai bună dintre toate, cu doar o câtime mai puţin probabil să se termine cu un prăpăd. York îşi întoarse calul, să fie cu faţa spre Salisbury şi Warwick, întâlnind ochii bătrânului, care îl fixară, privind şi cumpănindu-i fiecare schimbare de expresie.

— Când soseşte regele, zise York, nu vor exista niciun fel de mişcări bruşte printre oamenii noştri, s-a înţeles? Trebuie să fie pregătiţi pentru atac. Trupele regale vor veni şi oamenii se vor înfuria când vor vedea cât de mulţi sunt aliniaţi împotriva lor. E suficient să fie doar un singur smintit

între noi – doar o *singură* insultă azvârlită la momentul nepotrivit – şi tot ce am plănuit şi ne-am rugat să se întâmple se va spulbera.

Cu toate că erau patru, discuţia se purta între cei doi taţi din grup. York şi Salisbury se confruntau unul cu altul pe pământul întunecat, în vreme ce fiii lor asistau tăcuţi.

— Am fost de acord cu toate acestea, Richard, răspunse Salisbury. Vrei şansa ta de a înţepa buboiul. Înţeleg asta. Oamenii mei mă ascultă destul de bine, ai cuvântul meu. Trimite-ţi mesagerul la rege, prezintă-i doleanţele pe care le-am discutat. Cred că vorbele nu-l vor atinge pe Henric sau, dacă se va întâmpla asta, nu le va asculta, dar mi-am mai exprimat obiecţiile şi înainte. Joci pe muzica ta, Richard. Oamenii mei nu vor începe să lupte decât dacă sunt atacaţi. Dar atunci nu-i voi mai putea stăvili.

York îşi scărpină pielea tăbăcită a obrazului. Era foarte conştient că fiul său asculta fiecare cuvânt rostit şi, pentru prima dată, îşi dori să nu-l fi adus cu el de la Ludlow. Înălţimea şi masivitatea lui Eduard îl făceau să pară un tânăr cavaler, mai ales când îşi lăsa viziera jos. Totuşi, avea treisprezece ani. Băiatul încă mai credea că tatăl lui nu putea greşi, în vreme ce York vedea numai căi înfundate înaintea sa. Enervat pe el însuşi, York îşi înghiţi flegma şi-şi puse mănuşa armurii înapoi, trăgând de ea până când degetele-i ajunseră la capăt, apoi strânse pumnul.

— Regele Henric mă va asculta, spuse el pe cât de încrezător putea. Dacă va îngădui un rămăşag ori un armistiţiu, mă voi duce la el înainte de amiază. Am să îngenunchez şi-am să fac orice legământ de fidelitate va voi să fac, ca regele meu de drept. Aşa aş dori să se termine asta, dragul meu Salisbury. În pace şi cu toate drepturile noastre restabilite, cu tine Cancelar, iar fiul tău, Comandant la Calais.

— Şi tu? întrebă Salisbury. Ce titlu vrei să-i ceri regelui?

York înălţă din umeri cu nepăsare.

— Primul Consilier, poate, ori Şeful Poliţiei din Anglia, indiferent ce-o fi însemnând asta, i-aş sta din nou la dispoziţie. Nu-i mai mult decât mi s-ar cuveni pentru serviciile mele.

York privi spre sud, mijind ochii, în strădania de a desluşi primele semne ale armatei regelui. Vântul se înteţea, furând câte ceva din căldura zilei. Nu-i văzu pe Salisbury şi Warwick schimbând priviri, amândoi uitându-se repede în altă parte.

— El mă va *asculta,* zise York din nou.

•

Derry Brewer alerga de-a lungul coloanei, zorit de tânărul cercetaş care nu înţelegea de ce refuzase un cal. Decât să piardă timpul explicând că nu avea habar cum să călărească, dacă ar fi reuşit să încalece măcar, Derry

alesese să alerge după rege. Nu pusese la socoteală faptul că trupele se aflau în mişcare, iar distanţa de peste un kilometru şi jumătate până la coada coloanei devenise aproape dublă. În momentul când ajunse la rândurile din faţă, gâfâia din greu şi era leoarcă de transpiraţie, astfel încât cu greu mai putea rosti o vorbă.

Edmund, duce de Somerset, privi în jos spre şeful spionilor, îmbujorat la faţă, cu o expresie amuzată. Până şi mohorâtul conte Percy îşi pierdu încruntarea la această privelişte.

Derry gâfâia atât de tare, încât trebui să se întindă şi să-şi pună mâna pe scările regelui ca să rămână în rând cu el.

— Înălţimea Voastră, am venit, gâfâi el.

— Pe jumătate mort şi cu întârziere, mormăi Buckingham din dreapta sa, alegându-se în schimb cu o căutătură aspră.

— Aş fi dorit sfatul dumitale cu ceva timp în urmă, master Brewer, zise regele Henric înţepat. Învaţă să călăreşti, acesta este un ordin! Împrumută un cal de rezervă şi pune pe unul dintre cercetaşi să-ţi arate cum se face!

— Da, Înălţimea Voastră. Îmi pare rău, răspunse Derry printre respiraţii şuierătoare.

Era furios pe el însuşi, foarte conştient că ar fi putut cândva să alerge o distanţă de trei ori mai mare şi tot să fie gata de luptă sau să o ia la goană din nou.

— York şi Salisbury se află înaintea noastră, master Brewer, împreună cu Warwick. Iscoadele mele vorbesc despre o armată cel puţin la fel cât această coloană. Trebuie să aflu intenţiile lor, Brewer, înainte să-mi conduc oamenii în oraş.

Derry auzise veştile de zeci de ori pe când alerga spre vârful coloanei. Avusese timp să le rumege, cu toate că niciodată n-ar fi fost destul cu atât de puţine informaţii care să-l ajute.

— Înălţimea Voastră, este imposibil să ştim ce gândeşte York în acest moment. N-am crezut că va pleca din Ludlow, dar a făcut-o şi ameninţarea nu poate fi ignorată. S-a plâns de influenţa lui Somerset şi Percy asupra persoanei dumneavoastră regale. S-ar putea să profite de ocazie ca să-şi susţină pledoaria, dacă-i garantaţi un armistiţiu. Însă eu nu m-aş încrede în el, Înălţimea Voastră. Mai mult, eu l-aş trimite pe contele Percy în capătul coloanei.

— *Poftim*? se răsti Percy imediat. N-ai să mă *trimiţi* pe mine *nicăieri,* ticălos impertinent! Cum îndrăzneşti să-l sfătuieşti pe rege astfel de lucruri? Am să pun să fii dezbrăcat şi biciuit, tu...

— L-am chemat pe master Brewer pentru sfaturile sale, zise regele Henric, acoperind furia bătrânului. Ţi-aş fi recunoscător dacă ai rămâne tăcut atât timp cât vorbesc cu el. *Eu* am să stabilesc valoarea celor spuse.

Contele Percy se retrase fără nicio eleganţă, ochii săi făgăduind o răzbunare cumplită, continuând să-l privească pieziş pe şeful spionilor.

Răsuflarea lui Derry prinse a se linişti.

— Nu e niciun secret duşmănia dintre Percy şi clanul Neville, Înălţimea Voastră. Indiferent ce intenţionează să facă York, soldaţii pe care-i comandă ei nu trebuie să ajungă sub nicio formă aproape unii de alţii. Dulăii se vor încăiera, Înălţimea Voastră. Loialitatea faţă de stăpânii lor ar putea stârni baia de sânge, în vreme ce aceştia ar vrea doar pace.

— Atunci crezi că York a adus o întreagă oaste doar ca să fie văzuţi? zise regele, uitându-se pe drum înainte.

Primele case din oraş se dezvăluiau privirii, la mai puţin de opt sute de metri în faţă, forţându-i mâna.

— Cred că ne-ar aştepta în câmp deschis dacă intenţia lui ar fi cea de a lupta, răspunse Derry. Bătăliile nu se dau în oraşe, Înălţimea Voastră, cel puţin, n-ar fi prea bine. Eram la Londra când Jack Cade a intrat în oraş şi-mi amintesc de haosul din acea noapte. Tânărul Warwick era şi el acolo şi amintirile sale nu-s mai blânde decât ale mele. N-au existat tactici atunci, niciun fel de manevre pe câmp, doar goană şi panică şi crime sângeroase pe aleile dosnice. Dacă York are de gând să atace, nu va îngădui ca această coloană să pătrundă în St Albans.

— Îţi mulţumesc, master Brewer, răspunse regele.

O amintire ieşi la iveală şi zâmbi uşor, continuând:

— Şi, cu toate că nu ai bere, ai toată încrederea mea.

Derry clipi auzind acest ecou al unui alt moment, o umbră pe jumătate uitată. Regele pe care-l vedea acum clar nu mai aducea decât vag cu cel pierdut în prostraţie.

— Vă mulţumesc, Maiestatea Voastră, spuse el. Mă onoraţi.

Derry privi spre contele Percy, acesta încă se uita pieziş la el, sperând că bătrânul remarcase relaţia pe care o avea cu regele. Avea destui duşmani.

— Oraşul se află acolo şi nu-i niciun semn că soldaţii lui York ar veni în marş spre a ne ieşi în întâmpinare, spuse Henric.

Îşi strânse pumnul drept pe hăţuri, iar Derry văzu furia crescându-i, împestriţând faţa regelui.

— Totuşi, în faţa mea se află o armată, o piatră în cale-mi. Nu voi răbda una ca asta, domnilor. Nu eu. Nu vom pleca din St Albans până când nu voi fi mulţumit... iar dacă sunt trădători şi blestemaţi, voi alinia de-a lungul

drumului spre Londra capetele lor, toţi acei fii ai mamelor celor care ne aşteaptă. Toţi!

— Să mă retrag în spate, Înălţimea Voastră? îl întrebă contele Percy, căutătura lui fiind încă aţintită cu răutate asupra lui Derry Brewer.

— Nu, răspunse Henric fără nicio ezitare. Deschide drumul spre oraş, conte Percy. Să sune trompeţii, iar steagurile să fie înălţate. Să-i lăsăm pe cei din faţă să ştie că sunt aici şi nu sunt intimidat de prezenţa lor. Să-i lăsăm să se teamă de condamnare şi de moarte, dacă ridică mâna sau sabia împotriva regelui lor de drept.

13.

Clopotele Abaţiei St Albans bătură de zece ori când trupele încolonate ale regelui intrară în oraş. Despre orologiul de acolo se spunea că era o minune a acestor vremuri, capabil să prezică eclipsele şi să anunţe orele, cu ajutorul călugărilor care nu fac decât să ridice greutăţile aflate în coborâre lentă şi să-i întoarcă mecanismul.

Notele sale răsunau deasupra străzilor pustii, deşi toate ferestrele erau pline de feţe nervoase. Nimeni dintre cei care locuiau în oraş nu plecase din casă în acea zi, să muncească ori să cumpere de mâncare. Tarabele şi prăvăliile erau fie goale, fie cu marfa încă nedesfăcută sub prelată, proprietarii lor dând bir cu fugiţii.

Mărşăluind în oraş de pe drumul deschis, oamenii regelui Henric tăcură, aproape rând pe rând, intimidaţi de şirurile de case de pe ambele părţi în timp ce pătrundeau tot mai mult în târg. Pe partea dreaptă, dincolo de casele înalte, ştiau cu toţii că pe Key Field se afla o armată uriaşă, în aşteptare. În fiecare dintre ei se cuibărise teama, dar şi hotărârea. Veneau călare sau urcau dealul pe jos împreună cu regele, iar el putea fi văzut în capul coloanei, flamurile sale fiind aurii, cu roşu şi alb. Când un rege era prezent la luptă, se pierdeau sau se câştigau averi. Fiecare oştean de rang inferior considera, chiar şi într-o clipă de cumpănire, că s-ar putea să fie binecuvântat în acea zi, poate chiar făcut cavaler pentru cine ştie ce act de curaj, ori făcut chiar nobil de mâna regelui. Pentru unii, această posibilitate era singura lor şansă de a dobândi atât avere, cât şi putere.

În centrul oraşului se afla o piaţă deschisă, un triunghi alungit, înconjurat din toate părţile de casele unor negustori bogaţi, într-un colţ aflându-se biserica St Peter. Rândurile din faţă ajunseră acolo înainte ca orologiul de la abaţie să bată din nou, iar regele trase de frâu. Din ce în ce mai mulţi dintre

lorzii săi se adunară în jur, până când soldaţii din urmă trebuiră să fie opriţi să mai înainteze. Imediat ce descălecară pe strada pavată cu dale de piatră, Somerset şi Percy trimiseră oameni afară din oraş, să observe poziţiile duşmanului. Ofiţerii superiori se duseră să bată pe la uşile cârciumilor din apropiere, să-şi păzească berea de cei care ar prefera să dispară în vreo pivniţă pe parcursul zilei. Alţii dădură buzna în casele particulare, în ţipetele înspăimântate ale proprietarilor, în vreme ce mulţi alţii preferară să-şi aleagă câte un loc curat pe strada mare, instalând bucătăriile de campanie şi împrumutând lemne sau cărbuni şi oale pentru a-şi pregăti masa de prânz. Fără prezenţa armatei lui York în afara oraşului, ar fi putut fi o dimineaţă veselă, însă ameninţarea violenţei îi făcea pe oameni nervoşi în vreme ce-şi vedeau de treburile lor.

În jurul taberei regelui, aflată la deal, pietrele de pavaj fură scoase şi ţăruşii înfipţi în pământ, pentru ancorarea unui mare cort pentru ca Henric să se poată odihni şi să aibă parte de intimitate. Regele descălecă, aşteptând răbdător în timp ce fură aduse băncile şi o masă de la căruţele aflate mai departe la vale, cărate ca nişte ţestoase de un şuvoi de soldaţi zeloşi. În foarte scurt timp, Henric şi lorzii săi cei mari avură un loc unde să stea şi prelată ca să-i apere de vânt şi de privirile celor de rând.

Când armăsarul său fu luat spre a fi ţesălat şi hrănit, Henric îi chemă pe Percy, Somerset, Buckingham şi Derry Brewer să-i ţină companie. Îşi scoase mănuşile de zale şi le făcu semn servitorilor, care aşezară dinaintea lui o cupă, o butelcă de vin şi un platou cu friptură rece. Cei patru oameni convocaţi intrară şi rămaseră în tăcere, aşteptând porunca sa.

Regele Henric sorbi adânc din vin, plescăind din buze. Îi zări pe doctorii săi, aşteptând dincolo de primul rând de gărzi, şi se încruntă în sinea lui, cercetându-se singur încă o dată. Nu, se simţea bine, se linişti el. Ştia că existau momente de neclaritate, când îşi pierdea şirul gândurilor, dar veneau şi se duceau repede. Nu avea nevoie să-i cheme pe păianjenii aceia bătrâni şi să le îndure înţepăturile şi poţiunile lor dulcege.

— Domnilor, master Brewer, nu cred că vom asculta plângeri astăzi. Adunătura aceea de trădători din afara oraşului este singura noastră preocupare. Ce informaţii avem? Ce propuneţi?

Somerset luă cuvântul înaintea tuturor. Îşi trimisese iscoadele călare prin oraş înainte ca regele să fi ajuns la marginea lui. După expresia sa, nimic din cele aflate de el nu-l încânta.

— Înălţimea Voastră, există trei intrări înspre est. Două sunt drumeaguri înguste, mai degrabă nişte poteci. Am trecut pe lângă tufele de mărăcini din afara oraşului, cu puţin efort acestea două pot fi închise împotriva celor mai aprige atacuri. Cea de-a treia cale de intrare este mai lată şi mai greu de

apărat. Trebuie să scoatem mesele de prin case, grinzi ori chiar şi un jgheab pentru cai.

Nu mai spuse că deja dăduse ordinele şi că patruzeci de oameni lucrau din greu la asigurarea acelei părţi a oraşului. Unele lucruri erau prea urgente pentru a fi lăsate la o parte şi Somerset abia aştepta un semn al regelui.

— M-ai pune să mă ascund pe după mărăcini? întrebă Henric încet. Eu... asta nu-mi face plăcere, domnule Somerset. La nici patruzeci şi opt de kilometri distanţă de Londra, regele Angliei...

Tăcu şi încetă să bată darabana pe tăblia mesei.

După un moment de tăcere stânjenitoare, Derry înghiţi nervos, cu noduri. Bănuia că regele trecea printr-unul din acele episoade de amorţire şi preferă să-l acopere vorbind, fie că Henric îl auzea sau nu:

— Înălţimea Voastră, oricât ar fi ofensa adusă onoarei voastre, nu trebuie să uităm că avem trei lupi în câmp. Nimeni nu-şi lasă uşa casei deschisă cu astfel de priviri hămesite îndreptate în interior.

Se opri, iar regele clipi, clătinând din cap ca într-un spasm şi dovedind începuturile unei tulburări.

— Până nu ştim ce intenţii au York, Salisbury şi Warwick, Înălţimea Voastră, este înţelept să batem uşa-n cuie înaintea lor.

— Da, desigur, Derry, zise Henric. Cum spui tu. Mă încred în judecata ta.

Ochii regelui se înflăcărară şi-şi înălţă capul, descoperindu-l pe contele Percy privindu-l ciudat.

— Ei bine, conte Percy? Vrei să rămâi acolo ca un stâlp? întrebă Henric, răspunzându-i bătrânului cu o privire piezişă. Câţi dintre ei se află acolo, pe Key Field? Poţi să-ţi răspunzi acum singur, în locul meu, la întrebările pe care i le-ai pus mai devreme scutierului James.

Contele Percy îşi strânse buzele într-o linie subţire. Dumnezeu îl pusese pe cel mai periculos duşman al său în opoziţie faţă de rege, însă încrederea sa tremura ca flacăra unei lumânări în vânt, din cauza comportamentului ciudat al tânărului.

— Oamenii mei spun că sunt trei mii, Înălţimea Voastră. Au raportat că sunt cel puţin patru sute de arcaşi printre oamenii lui Warwick, cu toţii în roşu. Poate că alţi două mii sunt suliţaşi şi oameni cu topoare, restul fiind călare. Nu-i o oştire mică, Înălţimea Voastră, şi mai sunt şi trădători, după cum spuneţi. Salisbury e acolo, împreună cu fiul său, doi oameni vicleni care n-au arătat altceva decât dispreţ pentru autoritatea voastră regală. Pentru mine-i destul de clar că intrarea lor în dizgraţie i-a lăsat răniţi şi furioşi. Nu poate fi un alt motiv să fie acolo şi să-l ameninţe pe rege.

Henric luă încă o înghiţitură de vin, cupa fiindu-i reumplută instantaneu de către un servitor care stătea la umărul său.

— Trei mii? repetă el. Pe Dumnezeu, atunci e adevărat. Averile unor oameni precum York şi Salisbury au crescut prea mult dacă-şi permit să înarmeze şi să hrănească atâţia.

Regele privi tăios spre şeful spionilor.

— Brewer! Fără oamenii din Casa regală şi judecători, avocaţi, slujitori, mesageri şi alţii asemenea, câţi oameni înarmaţi se află azi cu mine?

Era o întrebare la care Derry reflectase împreună cu Somerset, făcând o numărătoare aproximativă pe când se apropiau de oraş.

— Nu mai mulţi de o mie cinci sute, Înălţimea Voastră, cu toate că am putea înarma şi o sută dintre servitori, dacă ar trebui s-o facem.

— Cei care sunt cu noi sunt soldaţi de cea mai bună calitate, adăugă Percy. Gărzile personale ale lorzilor dumneavoastră, Înălţimea Voastră. Fiecare dintre ei face cât doi sau mai mulţi dintre cei ai clanului Neville, fără îndoială, tremurând la gândul de a-l asedia pe propriul lor rege.

— Şi *York,* lord Percy, zise Somerset iritat. Pari să te gândeşti numai la Neville, tatăl şi fiul, în vreme ce York este cel care comandă, York, fostul Protector şi Apărător. Ceea ce ne preocupă pe noi este loialitatea lor pentru *York,* nu disputele voastre mărunte.

Înainte de-a a apuca Percy să dea o replică furioasă, Somerset i se adresă din nou regelui:

— Înălţimea Voastră, am permisiunea de a închide cele trei drumuri spre interior? Nu putem porni împotriva atâtor oameni, dar îi putem face să se încurce în mărăcini dacă atacă.

— Da, dă ordinul! răspunse Henric, încă mohorât după ce chibzuise asupra numărului potrivnicilor săi.

Somerset îşi întări spusele, chemându-l pe unul dintre oamenii săi şi dându-i instrucţiuni. Omul ştia foarte bine că baricadele erau deja în construcţie şi Somerset îl trimise fără menajamente afară, înainte ca nedumerirea lui să devină o problemă. Când reveni în apropierea regelui, Henry se ridicase de pe scaun. Obrajii-i erau puţin îmbujoraţi din cauza vinului, dar părea hotărât şi pe deplin conştient.

— Puneţi un om în turnul bisericii de la capătul pieţei, gata să bată clopotul şi să dea de veste despre un atac din orice direcţie ar fi acesta. N-am să mă las flancat, acum, că am ajuns în acest loc. Rugaţi-vă, domnilor, pentru ca acei care au zăcut în aşteptarea mea să nu-şi fi dat seama încă de scopul şi rezultatul acţiunilor lor. Nu voi pleca de aici până când această ameninţare nu va fi anihilată sau spulberată. Să-i lăsăm să vină, dacă vor. Vom transforma acest oraş într-o fortăreaţă în faţa lor, de care să se izbească.

Mergeţi şi vedeţi-vă de treburi! Indiferent ce-or avea de gând să facă York şi Salisbury...

Regele Henric se opri la auzul zarvei crescânde de lângă cortul său. Un mesager, îmbrăcat în haine negre, însemnate cu un trandafir alb prins pe umăr, încerca să treacă de o grămadă de soldaţi, cu toate că era asaltat şi îmbrâncit la fiecare pas. Deja o dâră de sânge i se prelingea dintr-o tăietură de pe scalp şi avea ochii holbaţi, părând înspăimântat când îl strigă pe rege.

— Lăsaţi-l să treacă! Vino aici! se răsti Henric, destul de tare pentru ca soldaţii să se retragă într-o clipită. Daţi-vă la o parte!

În spaţiul ticsit de oameni se căscă un culoar. Mesagerul gâfâia şi era palid când îngenunche pe pietrele de pavaj, ridicând un sul pecetluit cu ceară albă, de forma trandafirului lui York. Cu mâna liberă, îşi atinse rana de la cap, holbându-se neîncrezător la degetele mânjite de sânge.

Cu toate că omul nu părea să fie o ameninţare, Somerset fu acela care luă sulul şi rupse pecetea, nelăsând niciun duşman potenţial să se apropie suficient de mult încât să-l poată lovi pe rege. Solul năucit fu dus de-acolo, cât să nu poată asculta ce se vorbeşte, în vreme ce ducele citi repede, cu o expresie tot mai încruntată.

— Ei? făcu regele nerăbdător.

— York mă cere pe mine, Înălţimea Voastră, zise Somerset cu acreală. Că să-i fiu adus la el, împreună cu contele Percy. Susţine că exercităm o influenţă negativă asupra Maiestăţii Voastre şi că am răspândit minciuni despre serviciul său, credinţa şi loialitatea sa. Vă cere îndurare şi iertare pentru prezenţa sa împreună cu soldaţii, însă... – continuă să citească mişcându-şi buzele – ... cere doar să se remarce că nu vrea nimic pentru sine, în afară de judecata dreaptă a acestor „uneltitori netrebnici” în tribunalul dumneavoastră.

— Sunt pomenit şi eu? întrebă Derry Brewer.

— Nu, spuse Somerset fără a-şi ridica privirea.

— O, atunci poate să se ducă *dracului*! zise Derry pe dată. Am fost un ghimpe în talpa lui ani la rând şi nici măcar nu mă trece pe listă? Poate cel mai rău este să fii ignorat, domnule!

Indignarea şefului spionilor îl făcu pe Somerset să zâmbească uşor, în timp ce continua să citească. La rândul său, Derry îl privea pe rege, sperând că declanşase o răbufnire de furie. Henric rămase împietrit şi palid când Somerset citi cu glas tare.

— N-am să permit vreunuia dintre lorzii mei să ridice astfel de pretenţii înaintea mea! zise Henric, glasul său fiind aproape o şoaptă. Răspunde-i, Somerset! Pune-l pe mesager să proclame în auzul tuturor că York şi Salisbury şi Warwick vor fi consideraţi *trădători,* condamnaţi şi legaţi prin

jurământ, dacă nu pleacă imediat din acest loc. Trebuie să aştepte judecata mea şi să se roage pentru mila mea. Spune-le asta, nimic altceva! Şi-atunci vom vedea.

Contele Percy era radios, observă Derry. Ziua furtunoasă de primăvară nici n-ar fi putut fi mai potrivită pentru el, furia regelui fiind în creştere faţă de duşmanii lui Percy. Somerset făcu o plecăciune şi ieşi. Derry se opri doar ca să-i ceară regelui permisiunea de a pleca, înainte de a ieşi după el, luându-l de braţ pe solul încă însângerat al lui York şi ţinându-l într-o strânsoare încleştată, pe când micul grup se îndrepta spre baricade.

•

Oamenii lui Somerset se puseseră pe treabă din prima clipă a sosirii lor în oraş, îşi dădu seama Derry. În afară de tufele de mărăcini smulse din pământ, zeci de mese grele şi scaune fuseseră legate împreună peste cele trei porţi de intrare dinspre est. Nu era o baricadă inexpugnabilă – orice era făcut de mâna omului putea fi distrus de om –, totuşi, Jasper Tudor îşi adusese arcaşii săi galezi în acele puncte, din proprie iniţiativă: oameni scunzi, întunecaţi, cu arcuri lungi din lemn de tisă, pentru apărarea baricadelor. Ba chiar se căţărau pe ele spre a avea cea mai bună perspectivă. Derry se înfioră la gândul de a lua cu asalt o astfel de poziţie. Nu-i invidia pe cei din forţele lui York, dacă ajungeau să se pună cu regele.

Somerset îl ajută pe mesagerul lui York să urce mormanul de lemne şi tufe de mărăcini, neluând în seamă niciun protest pe când veşmintele omului se agăţau şi se sfâşiau. Chiar în timp ce era scos afară, Derry putu vedea că mesagerul era atent la toate amănuntele aşezării arcaşilor. Nu părea prea încântat de ceea ce vedea.

O piatră se abătu de undeva, din afară, străbătând văzduhul cu boltă şi făcându-l pe unul dintre arcaşi să înjure în galeză când trebui să se ferească. Derry îşi strânse buzele furios.

— Domnule Tudor! strigă el. Oamenii dumitale ştiu că regele Henric a dat poruncă să rămână aici şi să nu atace?

Nu era chiar adevărat, însă atenţionarea era pentru cei care şi-ar fi putut lăsa furia, ori vreo durere neaşteptată, să gândească în locul lor. Arcaşul care se ferise de piatră îl privi pieziş din vârful baricadei, însă contele Jasper Tudor dădu din cap, vorbind în galeză şi arătând spre sol până când acesta lăsă capul jos şi se întoarse să mai privească o dată. O altă bucată mare de cremene se sparse de lemn, iar Derry şuieră o sudalmă. Somerset era ocupat cu propriul lui mesager, dar problema era că nu te puteai încrede în oameni înarmaţi aflaţi sub ameninţare. Îl auzi pe unul dintre galezi azvârlind o insultă batjocoritoare spre cineva nevăzut, din afara baricadei. Companionii omului râdeau şi huiduiau cu toţii, iar starea de spirit a lui Derry se

înnegură. Baricada era făcută din lemn uscat, în cea mai mare parte. Văzu că existau găleţi cu apă pregătite în caz de incendiu, însă scânteile puteau fi şi de alt fel.

Mesagerul lui Somerset dădu din cap la auzul instrucţiunilor sale, ajutat de galezi să urce pe baricadă, urmându-l pe omul lui York. Solul păli în mers, deloc încântat de perspectiva de a trece printre soldaţii huiduind, aflaţi de partea cealaltă a baricadei.

Somerset veni acolo de unde se uita Derry, printre golurile dintre mărăcini, părând mohorât.

— Dacă York are minte, și-ar retrage oamenii înainte ca vreunul să încaseze o săgeată în gât sau să strige vreo insultă nepotrivită, zise el.

— Aceştia sunt oamenii lui Salisbury, domnule. Şi e ca şi cum s-ar încălzi pentru luptă. Milord, dacă auzi despre contele Percy că ar avea intenţia să vină până aici, poate că ar fi bine să-l convingi să n-o facă. Între Percy şi Neville există nişte socoteli de încheiat, iar eu n-aş vrea să şi le rezolve astăzi, dacă înţelegi ce vreau să spun.

În timp ce Derry vorbea, alte pietre zburară prin aer, lovindu-l în spate pe unul dintre arcaşi, iar acesta se prăbuşi ţipând între spini, căzând între două mese mari, din stejar. Cei din apropierea lui strigară furioşi şi Derry îl văzu pe unul coborându-și arcul, dezvelindu-și dinţii într-un rânjet, în vreme ce sângele-i curgea pe faţă. Jasper Tudor răcni un ordin, însă arcaşul îşi slobozi săgeata şi apoi scoase un urlet de triumf. Alţi şase luară asta drept un semnal de atac, iar ordinele lui Tudor se pierdură în mugetul iscat de ambele părţi.

Derry auzi un strigăt de durere acoperind gălăgia şi apoi aproape că se dezechilibră când întreaga baricadă se zgudui, legănându-se înainte şi-napoi. Auzea topoarele hăcuind lemnul şi-şi trase pumnalul din teaca de la șold.

— Doamne! murmură el. Lord Somerset, avem nevoie de mai mulţi oameni aici!

Răspunzând rugăciunilor sale, o trupă de soldaţi goneau deja spre drumul închis, cu săbiile trase şi pregătite. Somerset le ordonă să se alinieze şi Derry se dădu înapoi ca să observe lucrările de apărare. Baricada era un obstacol primitiv, indiferent dacă în spatele ei se aflau câţiva oameni furioşi ori primele rânduri ale asaltului dezlănţuit de forţele lui Salisbury. Va rezista o vreme, cu ajutorul arcaşilor lui Tudor, trăgând o ploaie de săgeţi, strigându-și unul altuia numărul celor puşi pe răboj în vreme ce-şi alegeau ţintele apropiate. Spre uimirea lui Derry, unul dintre ei declama asta în versuri, strigături şi răspuns, iar arcaşii galezi i se alăturară.

Somerset îl văzu pe Derry aproape ţopăind de pe un picior pe altul, nehotărât.

— Mă descurc aici, Brewer! zise el. Du-te!

Derry o luă la goană, dând ocol casei din lemn a vreunui negustor bogat şi de-a lungul celei de-a doua şi a treia baricade. Acestea erau ceva mai adunate decât prima, aleile mai mici fiind închise la două staturi de om şi năpădite de soldaţi care urcau pe grinzile caselor de pe ambele părţi ca să-şi vadă duşmanul.

— Menţineţi poziţia! strigă Derry când ajunse la ei, fără să-i pese dacă putea sau nu să dea ordine. Să nu treacă de voi!

Baricadele erau destul de solide, îşi dădu el seama, zbughind-o pe colină, spre piaţă, acolo unde se aflau încă adunaţi grămadă regele şi grosul coloanei regale. Cu fiecare pas, Derry trecea de oameni care-şi abandonau mâncarea şi locurile de odihnă, îndreptându-se ca un şuvoi împotriva direcţiei sale de mers, spre locul de unde se auzea zarva luptei. Era un haos, fără niciun om la comandă. Derry îi blestemă în barbă pe York şi Salisbury în timp ce urca panta, până când îşi simţi respiraţia ca un foc în plămâni.

•

York îşi ţinea pumnii strânşi la spate, cu privirea aţintită asupra mesagerului lui Somerset. Omul căzuse în genunchi în faţa ducelui şi contelui Salisbury, dar faptul că era îmbrăcat în livreaua lui Somerset, şi nu în cea a regelui însemna că York ştia ce va spune înainte chiar ca mesagerul să deschidă gura. Trăsăturile lui York se întunecară şi mai mult în timp ce omul, neliniştit, se bâlbâia cu mesajul cu care fusese însărcinat. Vorbele rostite de regele Henric în timp ce era înconjurat de lorzii săi credincioşi răsunau mult mai dur în cortul lui York:

— ... atunci trebuie să p... plecaţi din acest loc pentru a aştepta judecata regelui şi...

Solul îşi drese glasul şi se frecă la ceafă, sub căutătura rece a lui York.

— ... şi să vă rugaţi pentru îndurarea sa.

Închise gura şi-şi lăsă capul jos, rugându-se la rândul lui să nu fie bătut sau ucis pentru că adusese un astfel de mesaj. Înapoi în oraş, începuse o oarecare zarvă, glasuri ridicate de furie. În acel moment, totul părea foarte departe şi mesagerul înghiţea cu noduri.

— Condamnat şi pus la jurământ? repetă York cu mirare, clătinând din cap. Regele Henric nu-mi oferă altceva decât *damnaţiune*?

— Mi s-a spus doar să repet cuvintele regelui, domnule. Eu... eu nu am permisiunea de a adăuga nimic.

Strigătele deveniseră muget şi York ridică privirea de la nefericitul subiect al furiei sale.

— Salisbury! Trimite pe cineva să vadă ce... nu, mă duc chiar eu.

Trecu pe lângă mesager fără a catadicsi să-i dea drumul. Salisbury îl urmă și omul fu lăsat în cortul de comandă pustiu acum, să-și șteargă transpirația de pe frunte.

York sudui când privi peste câmp și văzu că baricada care tăia Noul Drum se legăna înainte și-napoi, strigăte și urlete răsunând peste tot. Putea să-i vadă pe arcași bâjbâind pe construcția improvizată, lansând săgeți pe când se străduiau să-și mențină echilibrul.

— Retrage-ți oamenii din bătaia arcurilor! se răsti York. Apoi cheamă comandanții!

Salisbury înclină din cap fără un cuvânt, având grijă să nu dezvăluie niciun semn al propriei sale satisfacții. Șansa de a cădea la pace apăruse și se dusese în cele câteva vorbe aspre trimise de rege. Lui Salisbury îi venea greu să-l binecuvânteze pe regele Henric în acea clipă.

Soarele era încă în urcare pe cer, când treizeci și doi de oameni se adunară în jurul lui York. Fiecare dintre ei era veteran, bine înarmat și suficient de experimentat să ajungă la comandă luptând pentru nobilii lor protectori. Le citi îndârjirea întunecată, astfel încât își alese vorbele pe măsură.

— L-am primit pe solul regelui Henric, începu York, făcându-și glasul să rezoneze cu furia și revolta colective.

Sute de soldați începură să tropăie apropiindu-se de grupul restrâns de comandanți, după ce-și dădură seama că li se decidea soarta. Cei de la baricade fură lăsați în urmă, pentru ca arcașii galezi să huiduie soldații în retragere. Zeci de trupuri zăceau moarte lângă baricadele din lemne și ghimpi.

— Cu toate că dorința mea a fost acea de a rezolva disputa fără să recurgem la arme, continuă York apăsat, am fost refuzat. Regele Henric are oameni ticăloșiți în jurul său, care nu se gândesc la altceva decât să târască în mocirlă numele de York și Salisbury. Precum și cel al lui Warwick.

Din cauza furiei, glasul său părea un muget:

— Să nu mă înțelegeți greșit! Problemele mele nu-s din cauza regelui! Nu sunt trădător, deși sunt niște nenorociți care-mi spun așa... și le-ar spune la fel tuturor celor de aici. Nu cred că rugămintea mea pentru dreptate a ajuns la urechile regelui, însă în loc de asta am fost atacat de mincinoși și mișei. Dacă regele mi-ar fi ascultat pledoaria, mi-ar fi acordat o întrevedere în răstimpul unui armistițiu.

Se opri pentru a arunca o privire spre oamenii din jur, văzând că vorbele sale adunaseră o mulțime mare. Se îmbățoșă, în vreme ce Salisbury tăcea,

privind cum mânia prietenului său îi cuprindea pe toţi, indiferent unde ducea asta.

— În schimb, am fost tratat cu dispreţ! Aruncat în dizgraţia regelui de oameni de nimic. Toţi cei adunaţi pe Key Field vor fi vânaţi şi spânzuraţi ca trădători, dacă nu punem punct astăzi. Aceasta-i alegerea care mi s-a oferit. Trebuie să ajung să vreau să mă furişez de-aici? Trebuie să-mi abandonez regele în ghearele trădătorilor cu clevetelile lor, să aştept judecata care ar însemna sfârşitul numelui York?

Era prea mult pentru oamenii aflaţi în spatele comandanţilor lor. Răcneau spre a-şi arăta susţinerea, un mormăit nearticulat. Mulţi dintre ei erau născuţi în Yorkshire, loiali Casei sale, dincolo de toate pretenţiile lor. Chiar şi printre susţinătorii în livrea roşie ai lui Warwick se vedeau pumni ridicaţi şi glasuri strigând să fie doborâţi consilierii regelui.

— Deja au vărsat sângele unor oameni de nădejde, care nu voiau decât pace! răcni York spre ei, arătând spre baricade şi trupurile presărate acolo. Vor primi acum răspunsul meu. Vor primi un răspuns care le va spulbera tufele lor de mărăcini şi-l va elibera pe rege din strânsoarea lor.

Îl aclamau din ce în ce mai mulţi, ascultându-l cu răsuflarea tăiată, stând plini de curaj pe pământul frământat.

— Siguranţa regelui Henric este misiunea voastră şi a mea, îi avertiză York pe toţi. Nu va avea de suferit nici măcar o zgârietură, pe sufletul şi onoarea fiecăruia dintre voi. Nu sunt trădător! Şi nu văd niciunul nici *aici.*

Zarva creştea cu fiecare clipă care trecea, aşa că York trebuia să urle din toţi bojocii ca să se facă auzit.

— Comandanţi! Întoarceţi-vă la oamenii voştri! Vom face o breşă ca să pătrundem în oraş şi să-l salvăm pe regele Henric de cei care-l ţin captiv. Duceţi-vă, domnilor, cu mânia voastră! York este pe flancul stâng, Salisbury în centru, Warwick pe cel drept. Acum, formaţi rândurile pentru mine! Cuceriţi această cetate în numele meu! Salvaţi-l pe rege! *Dumnezeu* să-l aibă în pază!

Pe când ultimele sale cuvinte răsunau cu ecou, comandanţii alergară spre poziţiile lor, urmaţi de sute de ostaşi, astfel că mulţimea părea să erupă din locul unde se afla York. Nu trecură decât câteva momente, pentru ca trei grupuri de luptă de o mie de oameni să-şi ia armele şi armurile şi să se grăbească spre a se aduna în faţa oraşului.

Salisbury, Warwick şi fiul lui York, Eduard, aşteptau în linişte. York se întoarse spre ei, cu faţa roşie de atâta strigat. Salisbury dădu din cap cu admiraţie.

— Pentru Dumnezeu, Richard! L-am văzut acum pe stră-străbunicul tău în tine. Cred că sângele apă nu se face.

— Aminteşte-ţi că am căutat pacea, zise York, privirea căzându-i asupra fiului său.

Îţi ţinu ochii aţintiţi asupra lui Eduard, dorindu-şi ca acesta să înţeleagă.

— Am să-l eliberez pe regele Henric de la cei care-l ţin ostatic, nimic altceva. Acesta-i ordinul meu. Ei mă consideră trădător. N-am să *fiu* aşa ceva.

Eduard înghiţi în sec şi încuviinţă, mândria citindu-i-se limpede pe chip.

— Stai lângă mine, băiete! zise York, îndulcindu-şi tonul.

Îşi înălţă capul spre a da ordinul formal.

— Conte Salisbury, dacă-mi faci onoarea, poziţia ta este în centrul câmpului. Conte Warwick, a ta este pe aripa dreaptă. Există trei căi de intrare în oraş, domnilor. Toate păzite şi baricadate. Pun rămăşag că voi urca acest deal înaintea voastră.

Zâmbiră, aşa cum îşi dorea şi el, numai că expresia lui deveni una serioasă.

— Protejaţi-l pe rege, domnilor! Mai presus de orice şi chiar cu viaţa voastră, dacă trebuie. Sfada noastră e doar cu Somerset, Buckingham şi Percy, nu cu Henric de Lancaster. Daţi-mi cuvântul vostru!

Toţi trei se legară prin jurământ, pe onoarea lor, iar York încuviinţă mulţumit.

— Dimineaţa asta este deja pe sfârşite, zise el. Să folosim lumina zilei.

14.

Jasper Tudor îşi împărţise arcaşii galezi între cele trei baricade, trimiţând câte treizeci de oameni şi un comandant experimentat la fiecare dintre ele. Ştiuse că erau oameni de valoare pentru Procesiunea regelui, dar nu şi că vor fi absolut vitali pentru apărarea lui. Casa aşezată cu spatele spre Key Field avea una sau două ferestre, care erau numai bune pentru această misiune, aşa că galezii lui continuau să trimită o ploaie de săgeţi asupra forţelor atacatoare. Tudor simţea o satisfacţie amestecată cu teamă când baricadele se clătinară şi se zguduiră. Acesta nu era un simplu atac ori vreo încăierare, de bună seamă. Trei armate se adunaseră pe pământul reavăn, apoi se avântaseră cu mare zarvă şi zăngănituri.

Baricada gemea, legănându-se înainte şi înapoi. Tudor auzi ceva trosnind în mijlocul ei, un trosnet diferit de bufniturile arcurilor, răsunând peste tot. Ostaşii lui York foloseau nişte căngi lungi pentru a agăţa frânghiile şi a le trage înapoi. Alţi oameni apărau echipele cu ajutorul scuturilor şi ar fi făcut baricadele bucăţi într-o clipită dacă n-ar fi fost băieţii lui. De la o distanţă de

aproape doisprezece metri, arcaşii săi luau la ţintă războinicii încordaţi, râzând şi anunţând cu glas tare numărul celor răpuşi. Unul dintre comandanţii săi intona versuri din *Y Gododdin,* poemul marţial, înflăcărând spiritul celor cunoscători ai limbii şi enervându-i pe ceilalţi.

Tudor îl văzu pe fiul lui Percy, lordul Egremont, coborând în goană dealul, cu vreo câţiva oameni înarmaţi cu topoare pe urmele sale. Egremont înţelese situaţia dintr-o ocheadă şi rânji către Tudor, un semn de apreciere pentru eforturile sale, pe când îşi aranjă propriii oameni să respingă orice pătrundere bruscă. Fără arcaşi, baricada ar fi căzut înainte să fi ajuns el acolo, dar tot plăteau un tribut îngrozitor, golindu-şi tolbele până când le tremurau umerii de efortul repetat.

Tudor se dădu înapoi când bucăţi de cărămizi din lut căzură în jurul său. Câţiva dintre băieţii lui intraseră în casa înălţată deasupra drumului şi făcuseră o gaură în perete, la etaj. Unul dintre ei se aplecă în afară, ţinut strâns de mână de unul dintre camarazii lui din interior, căutând cel mai avantajos loc de tragere. Tudor se uita la el când o săgeată veni dinspre câmp şi trecu prin jiletca arcaşului, smulgându-l din strânsoarea prietenului său, căzând la pământ cu capul înainte. Tudor îl auzi pe Egremont înjurând de groază la această privelişte, dar ştiau că şi York avea arcaşi. Aceşti oameni fuseseră aduşi acum, iar misiunea de apărare a drumului de acces devenise şi mai grea, un joc de priviri repezi şi lansări şi mai repezi. Arcaşii lui Tudor nu îndrăzneau să ochească mai mult de-o clipă, nu după ce arcaşii ceilalţi abia aşteptau să le vadă capul iţindu-se pe undeva. Ca urmare, precizia lor avea de suferit, iar echipele cu cângi ale lui York traseră de părţile mai slabe ale baricadelor, îndepărtându-le, ovaţionând fiecare mică reducere a grămezii de mărăcini, frânghii şi lemn care le stăteau în cale. Pe partea dinspre stradă, Tudor îi văzu pe oamenii lui Egremont aducând şi mai multe mese şi trăgând tufe cu ghimpi, dezrădăcinate, luate dintr-un mare morman pentru a le acoperi. Baricada se întărea şi creştea aproape la fel de repede pe cât era dezmembrată.

Jasper Tudor se întoarse când Egremont se apropie de el. Tudor era un conte aflat faţă în faţă cu un baron oarecare, aşa că Egremont făcu o plecăciune adâncă, spre încântarea lăuntrică a galezului. Egremont era mai înalt şi mai zdravăn decât el, cu un piept masiv şi umerii unui spadasin antrenat încă de la o vârstă fragedă. Pe de altă parte, Jasper Tudor era fratele vitreg al regelui. Zâmbi în semn de salut.

— Am trimis un mesager la tatăl meu, zise Egremont. Cred că-i putem ţine aici. Vom avea nevoie de mai mulţi oameni ca să-i punem să menţină baricadele.

Se încruntă în timp ce vorbea, iar Jasper Tudor înţelese pe dată. Oamenii precum Egremont erau antrenaţi pentru manevre pe câmpul de bătălie, nu să apere mesele şi tufele de ghimpi de pe vreo alee lăturalnică. Dacă soldaţii lui York treceau mai departe, luptele vor deveni crâncene, dar până atunci, se aflau într-un impas blestemat.

— Ai veşti despre vreun alt plan în afară de apărarea drumurilor? întrebă Tudor.

Egremont se încruntă, clătinând din cap.

— Nimic încă. Dumnezeu ştie, nu-l putem lăsa pe rege să rămână pe veci într-un oraş oarecare. Cred că am văzut soli galopând spre sud şi m-am gândit că, dacă s-au dus după întăriri, o să stăm aici o săptămână întreagă, aşteptându-le.

— Iar alţii pot veni să îngroaşe rândurile lui York, făcu Tudor, frecându-şi faţa.

— Tatăl meu spune că voi, galezii, sunteţi toţi nişte vicleni, ca scoţienii, zise Egremont cu un zâmbet nesigur. Puteţi găsi acele abilităţi pentru a descoperi o cale de a-i învinge? Am o dorinţă arzătoare de a vedea azi capul lui Salisbury înfipt într-o suliţă, laolaltă cu fiii săi. Familia lui va fi devastată după trădarea lui. Cel puţin, asta mi-ar ţine de cald.

— Tatălui tău nu-i plac compatrioţii mei, am observat asta, rosti Tudor prudent.

— Nu, vă zice troli, răspunse Egremont cu voioşie, deşi îi plac arcurile voastre destul de mult. Rămâne doar să ajung la propriile mele concluzii.

— Despre arcuri sau despre oameni?

— Despre oameni. Aş putea oferi un conac destul de măricel pentru mai mulţi dintre arcaşii tăi de aici. Cel puţin, ştiu asta. S-ar putea să fure lingurile, dar pe Dumnezeu, ştiu să tragă.

Contele Tudor se uită cu atenţie la tânărul baron arcuindu-şi surprins sprâncenele. După un moment, îşi dădu seama că omul îl tachina spre propriul său amuzament şi chicoti.

— Mi-au tot spus că nu pot ajunge la linguri. De fiecare dată când ajung într-o casă, una dintre fecioarele voastre englezoaice le pune într-un dulap. Cred că veţi folosi lingurile alea ca să-i hrăniţi pe câţiva din ticăloşii ăştia de galezi anul viitor.

— Da, aşa vă mai numeşte, zise Egremont.

Îl strânse pe Tudor de umăr şi amândoi chicotiră, încordarea dispărând. Thomas întinse mâna şi Jasper Tudor i-o apucă scurt, fiecare strângându-i-o pe a celuilalt suficient de tare cât să i-o zdrobească.

În timp ce ei dădeau mâna, trei sute de cavaleri apărură în galop coborând panta dealului, purtând tunicile albastru-cu-galben ale Casei Percy

și ducând flamuri. Egremont se uită spre ei, încântat să vadă oamenii tatălui său.

— Rezistăm aici... toată ziua sau toată săptămâna, dacă va trebui. Cu toate că mă roade că nu pot să dau înapoi, putem să-i facem să plătească la baricadele noastre. Oricum ar fi, cel puţin regele este în siguranţă. Pentru toată aroganţa lor afurisită de Dumnezeu, York şi clanul Neville şi-au ales greşit oraşul pe care să-l atace... şi felul nepotrivit să o facă.

•

Preţ de o oră întreagă, Warwick privi rece cum un zid de scuturi şi oameni cu căngi atacau o baricadă la fel de înaltă pe cât era şi el pe cal. Îşi ascunsese furia întreaga dimineaţă. Atât tatăl său, cât şi York aveau motivele lor să se afle aici, însă împreună reuşiseră să-i submineze pe comandanţii aflaţi la ordinele lor. York intenţionase să se întâlnească cu regele sub protecţia unui armistiţiu, iar tatăl lui Warwick nu dorise altceva decât să se apropie de lorzii Percy. Drept urmare, îşi risipiseră orice şansă de a folosi oştirea mult mai mare adusă de ei la St Albans. Dacă Warwick ar fi fost capabil să facă să dea timpul înapoi, ştia că l-ar fi aşteptat pe rege pe drum, pe teren deschis. Regele Henric ar fi fost obligat să se dea prins, altfel i-ar fi măcelărit întreaga coloană, covârşind-o prin numărul lor de luptători şi de arcaşi. În schimb, tatăl său şi York izbutiseră să se pună în poziţia în care trei mii de oameni trebuiau să se strecoare în oraş pe trei alei înguste. Avantajul copleşitor al numărului de ostaşi era aproape nefolositor, iar Warwick nu putea decât să mulţumească Domnului că arcașii săi erau acolo să contracareze săgeţile galezilor de cealaltă parte. Fără tunicile roșii, ar fi fost un adevărat măcel, dar baricadele rămăseseră în picioare, fiecare tabără agitându-se lângă ele.

Warwick strânse din dinţi. Respinsese ideea de a pune foc imediat ce văzuse casele din bârne de cealaltă parte. Întregul oraş ar fi devenit un cuptor și apoi mormântul unui rege. York spusese foarte clar că nu va aproba o asemenea acţiune, ceea ce-i lăsa pe soldaţi să forţeze şi să se lupte și să moară, fără nicio cale de pătrundere.

Dând pinteni, Warwick îşi duse calul mai departe de-a lungul şirului de ziduri din spate. Vedea turnul bisericii St Peter înălţat deasupra oraşului şi simţi că era la rându-i observat. Mijirea bruscă a ochilor era singurul semn al interesului său, invizibil pentru oricine ar fi privit. St Albans era un târg străvechi, întins în toate direcţiile, dincolo de străzile principale. Unele dintre case aveau grădini în spatele lor şi văzuse un soi de gard scurt, din lemn, pe lângă o casă mare, albă. Dincolo de el, părea să fie teren liber, iar spaţiul gol se întindea pe o latură a casei.

Oamenii regelui încinseseră drumurile, așa că, desigur, tatăl său și York atacaseră baricadele acelea. Cu cât se uita mai mult Warwick, cu atât mai mult se mira dacă nu cumva ignoraseră alte căi de intrare în oraş. Luptase la Londra, când oamenii din Kent ai lui Jack Cade atacaseră capitala. Poate că acea goană nebună pe drumurile laterale și întoarcerea prin beznă îl făcuseră să caute o altă rută în jurul obstacolelor din calea sa.

Un cavaler din garda sa venea la galop, urmat de vreo zece bărbaţi în cămăşi de zale, înarmaţi cu topoare. Warwick îl întâmpină:

— Gaverick! Sir Howard! strigă Warwick, simţind un fior de entuziasm.

Când cavalerul își ridică viziera și privi în jur, Warwick îi făcu semn să se apropie. Grupul se opri, destinzându-se imediat, la cea mai mică ocazie de odihnă.

— Am nevoie de trei sute de oameni odihniţi. O sută dintre tunicile mele roşii, iar restul cu topoare și scuturi. Oameni iuţi, Sir Howard... care pot fugi și face prăpăd dacă răzbatem dincolo. Nu sunaţi din corn! La fiecare fereastră din oraş sunt ochi ageri și picioare iuţi, gata să alerge cu veştile la susţinătorii regelui. Adună oamenii la mine și apoi fii gata să mă urmezi!

O clipă privirea cavalerului se abătu asupra locului de unde York și Salisbury priveau asaltul baricadelor. Warwick clătină din cap înainte ca Sir Howard să rostească întrebarea.

— Nu! N-am să-l deranjez pe York cu așa ceva decât după ce pui totul la cale.

Warwick avea douăzeci și şase de ani și moştenise serviciile unor oameni precum Sir Howard cu doar şase ani mai înainte. Vorbea cu întreaga convingere pe care și-o putea mobiliza, depinzând de loialitatea cavalerului faţă de culorile și rangul său.

— Prea bine, domnule! zise băţos sir Howard, plecându-se din şold. Voi, băieţi, rămâneţi aici, cu lordul Warwick. Nu faceţi necazuri!

Spusese ultima propoziţie arătând spre o brută cu aspect sinistru, care se aşezase pe pământul negru și se căuta prin desagi după ceva de mâncare. Omul îi aruncă la rându-i o căutătură crâncenă, muşcând dintr-o bucată de carne uscată. Warwick îl văzu pe Sir Howard cum deschide gura să comenteze, apoi se răzgândi, întorcându-şi bidiviul și luând-o la galop spre grosul trupelor.

Warwick îl urmări cum se îndepărtează, dus pe gânduri. Însoţitorii lui se aşezară în locul în care se opriseră, încurajaţi de exemplul oferit de primul dintre ei. Warwick şovăi, apoi îl cuprinse mânia atât la adresa lui, cât și a celorlalţi.

— Ridicaţi-vă! Daţi-i drumul, toţi! Vreau să fiţi pregătiţi de marş și de luptă!

Niciunul dintre ei nu răspunse, deşi unii săriră în picioare. Alţii se ridicară mai încet, arătându-şi chiar iritarea. Warwick le întoarse privirile până când văzu că doar primul dintre ei mai rămăsese aşezat, cu un zâmbet nesigur.

— Cum te cheamă, de refuzi un ordin pe câmpul de luptă? întrebă Warwick.

Omul se ridică imediat, arătându-şi înălţimea şi masivitatea, cu faţa ascunsă de favoriţi negri.

— Fowler, domnule. N-am auzit ordinul, domnule. Am să fac ce trebuie, nu vă faceţi griji, domnule.

Bărbatul vorbea cu o insolenţă studiată, cu toate că toţi cei din jurul lui erau doar stânjeniţi. Warwick îşi dădu seama că nu era prea popular, poate că era unul dintre cei care stârneau animozitate peste tot pe unde mergeau. Totuşi, avea nevoie de oameni furioşi pentru ceea ce avea de gând să facă.

— Ai fost încet la ridicat, Fowler! Vei merge primul, împreună cu mine, în oraş. Rămâi în urmă şi vei fi spânzurat, ori luptă cum trebuie şi te-ai scos!

Warwick dădu din umeri dinadins, ca şi cum nici n-ar fi contat.

— Alege acum şi-am să fiu cu ochii pe tine!

Fowler îi înfruntă privirea preţ de ceea ce păru o veşnicie, abia dezvăluindu-şi ranchiuna în ochii săi întunecaţi.

— Voi lupta bine, domnule! Să înfig un oţel de calitate în burta nobililor regelui? N-aş rata o asemenea ocazie nici pentru un al doilea Crăciun pe anul ăsta. Dacă ne conduceţi, aşa va fi, domnule.

— Numai uită-te la mine! răspunse Warwick, enervat.

Fu salvat de la continuarea unui schimb de replici de reîntoarcerea lui Sir Howard, acesta aducând sute de oameni care să-l înconjoare pe tânărul conte călare pe armăsarul său de luptă.

— Cum stau cu ochii pe noi, n-am să vă arăt calea, le strigă Warwick pe când se grupau, aşteptându-i ordinele. Scopul meu este să pătrundem prin grădinile caselor şi să ne croim drum sus, pe deal, spre poziţia regelui. Toţi cei cu ciocane de luptă veniţi în faţă! Doborâţi orice ne stă în cale! Eu unul nu ne văd căţărându-ne pe garduri, ca nişte băietani după ce au furat mere.

Se opri, iar bărbaţii adunaţi chicotiră.

— Dacă există vreo cale de pătrundere, nu ne oprim. Dacă au ridicat şi alte baricade dincolo de astea, ne tragem într-o parte şi cădem peste apărătorii din prima linie. Acestea sunt ordinele mele. Strigătul de luptă este „Warwick”, dar numai după ce am pătruns înăuntru. E limpede?

Trei sute de voci mormăiră, „da, domnule”, când Warwick descălecă.

Văzu că sprâncenele lui Fowler se arcuiră, însă calea pe care spera să o ia nu era accesibilă decât pedestru. Însă nu-şi va da jos armura, indiferent cât îi lua din viteză. Încă o dată, Warwick îşi aminti aleile întunecoase din timpul

rebeliunii lui Cade şi-şi reprimă un fior. Trase spada şi lăsă jos scutul, strângându-i legăturile.

— Urmaţi-mă! Ciocanele şi topoarele în faţă!

Nu era posibil să alergi îmbrăcat într-o armură completă. Warwick mergea cât putea de repede, cu trei sute de oameni tropăind în urma lui. La prima vedere, părea că intenţia lor era aceea de a întări zidul de scuturi de la baricade, dar mai apoi cotiră la dreapta, de-a lungul zidurilor din spatele caselor. Zgomotul făcut de ei nu era deloc un zornăit plăcut, ci tropăitul şi zăngănitul unor oameni înarmaţi, gata să măcelărească pe oricine li se punea în cale.

•

Warwick ajunse la casa pe care o zărise mai înainte, făcând semn oamenilor să se oprească. Numitul Fowler se ţinuse de cuvânt, stând atât de aproape de umărul lui Warwick, încât tânărul conte se întrebă dacă nu cumva insul nu reprezenta o ameninţare. Fowler era pregătit, cu o sprânceană ridicată.

— Apucă-mă de cizmă şi ridică-mă, Fowler! îi porunci Warwick. Trebuie să mă uit.

Matahala scoase un mârâit şi-şi lăsă toporul lângă gard, apucându-l pe conte şi ridicându-l atât de mult încât aproape că zbură peste gard, în grădină.

Warwick răsuflă uşurat când se prinse de bârna gardului. Dincolo de el, se întindea o mică alee, abia de lăţimea umerilor unui bărbat, pe întreaga lungime a casei. Putea vedea o poartă ascunzând vederea străzii, însă părea promiţătoare.

— Pune-mă jos, Fowler! zise Warwick.

Omul părea dispus să-l ţină acolo toată ziua, însă îl lăsă jos şi Warwick ajunse la pământ cu un zornăit metalic. Ridică privirea furios, enervat de atâta apropiere, doar ca să-şi dea seama că nu-i ajungea omului decât până la barbă. Văzând că Warwick este impresionat de statura lui măreaţă, Fowler zâmbi larg.

— Mulţumirile mele, zise Warwick, primind o ridicare din umeri când se întoarse spre ceilalţi. Acest gard trebuie dărâmat. După aceea vom intra în oraş. Dacă putem ajunge la strada mare, misiunea noastră este să răcnim „Warwick” şi să băgăm frica de Dumnezeu în oamenii regelui. Majoritatea sunt aici, să apere Key Field, însă regele va fi protejat. O să ştiu mai multe când ajungem pe coama dealului. Nădăjduiesc că sunteţi în stare să alergaţi.

— Dacă şi tu eşti, domnule, mormăi Fowler.

— Tacă-ţi gura, Fowler! îl repezi Warwick.

Matahala părea să-l acopere în momentul următor, dar unul dintre soldaţii cu topoare îl îmbrânci pe Fowler la o parte cu un avertisment dur:

— *Aye,* ţine-ţi clanţa, malacule! Ori ai de gând să ne trimiţi acolo să tragem de baricadele alea? Îmi e mai bine aici.

Warwick văzu că omul care vorbise era unul dintre arcaşii săi în tunică roşie şi zâmbi în sinea sa, văzând că postavul era curat şi periat, un strai purtat cu mândrie.

Fowler pufni şi-şi lăsă capul jos cu încăpăţânare, deşi vedea limpede că erau porniţi împotriva lui. Warwick nu mai stătu pe gânduri.

— Dărâmaţi gardul! strigă el. Topoare şi ciocane!

Spaţiul fiind îngust, doar câteva persoane puteau îndeplini sarcina. Gardul era o construcţie veche, ulucile fiind făcute din lemn solid de stejar. Chiar şi aşa, fu făcut surcele în câteva clipe, iar în primul val de oameni se numărau Warwick şi Fowler, acesta ţinându-se încă de umbra lui.

Doar greutatea cămăşii de zale şi a armelor ar fi fost suficiente pentru spargerea porţii şubrede de la celălalt capăt al micii alei. Cei din rândul din faţă folosiră ciocanele împotriva ei şi poarta fu făcută bucăţi. În stânga lor, se auzea zarva de la cea mai apropiată baricadă, mugetul şi strigătele bărbaţilor furioşi, prinşi în luptă. În faţă, se întindea o cărare îngustă între rândurile de case înşirate pe deal.

— Continuaţi să mergeţi! Nu se opreşte nimeni! strigă Warwick peste umăr.

Surprinse cu coada ochiului doi soldaţi îmbrăcaţi în culorile lui Percy, rămaşi stană de piatră. Amândoi au fost doborâţi cu lovituri crunte de către cei cu topoarele, înainte să apuce să strige, apoi înjunghiaţi şi călcaţi în picioare de către cei veniţi din urmă.

Soarele era aproape de zenit şi ziua devenea tot mai caldă, iar cei trei sute de oameni ai lui Warwick goneau unul după altul, pe deal în sus. Niciunul dintre ei nu cunoştea prea bine oraşul, însă era sigur că regele îşi adjudecase pentru sine cel mai înalt loc. Câtă vreme erau în urcare, îl vor găsi.

Undeva mai jos, Warwick auzea răsunând cornii de alarmă, dar şi strigătele de avertizare vestind pătrunderea lor. Rânji la gândul că tatăl său şi York aflau că era deja în oraş. Cei de la baricade trebuiau să-şi lase poziţiile şi să le oprească înaintarea. Avantajul numeric al lui York îşi va spune atunci cuvântul.

Spre uluirea sa, Warwick se pomeni că gâfâia puternic, inima bătându-i nebuneşte, iar transpiraţia sărată îi ardea ochii. Îşi ţinea viziera ridicată, însă urcarea dealului în pas alert, în armură, era un exerciţiu crâncen şi se întrebă dacă nu cumva, odată ajuns, îi va crăpa inima de la atâta efort.

Femeile strigau îngrozite de la ferestrele de sus și, cu toate astea, cei trei sute de oameni intrară în oraș ca o lovitură de pumnal, dar abia dacă văzură vreun alt om înarmat. La capătul aleii, Warwick putea vedea o stradă mare, întinsă de-a lungul coamei dealului, și nu exista nimic mai sus. Nici nu-i venea să creadă că norocul îl ținuse atâta timp. Aproape că i se tăiaseră picioarele de oboseală când se opri înaintea răscrucii, aplecându-se pentru a se sprijini de un zid și smulgându-și coiful de pe cap, ca să poată respira. Sir Howard privi o clipă, apoi arătă spre omul aflat în apropierea lui Warwick.

— Fowler! zise el. Scoate-ți capul pe afară și spune-mi ce vezi.

Fowler își țuguie buzele, dar nu trebuia să privească spre cel care-l urmărea încruntat pentru a ști că nu se putea lua la harță cu el. Se strecură după colț și se uită de jur-împrejur.

— Ei? îi strigă Warwick din spate.

— Nici țipenie pe o distanță de o sută de metri, spuse Fowler, întorcându-se.

Avea ochii căscați cât cepele și clătina din cap, nevenindu-i să creadă.

— L-am văzut pe rege acolo!

— Flamurile sale? întrebă Sir Howard, aplecându-se el însuși să arunce o privire după colț.

— Nu, e regele însuși, n-am nicio îndoială! Înconjurat de sute de oameni și lângă un cort de mărimea unei case, împrăștiați cu toții.

Warwick își trăgea sufletul când Sir Howard se întoarse la el pentru noi ordine. Toți oamenii de acolo și cei din josul străzii așteptau cuvântul său, oricare ar fi fost acela. Warwick își scoase o mănușă de armură pentru a-și șterge transpirația de pe față. Nu avea niciun drept la norocul care i se arătase, dar îl folosea fără probleme. Pătrunseseră direct în oraș și era mult prea târziu să-și dorească să fi adus o mie de oameni în loc de trei sute.

— Așteptăm, domnule?

Era limpede că Sir Howard gândea la fel.

— Aș putea trimite un mesager după întăriri.

— Nu. Grădina aceea din spate poate fi baricadată la fel de ușor ca și celelalte, zise Warwick. Am fost văzuți și zece oameni pot ține cărarea până vine întregul regat. Nu, Sir Howard, o să facem zarvă aici. Vom ataca. Cei de pe baricade vor veni în goana mare, urcând pe deal, pentru a-l apăra pe rege. Nu vor avea de ales. Și atunci, aceste baricade vor fi doborâte și-i luăm din două părți.

Perspectiva de a ridica armele împotriva Casei regale și a nobililor regelui constituia un gând tulburător pentru majoritatea. Arcașii și cei cu topoare schimbară priviri contrariate și mulți își făcură cruce, temându-se de

judecata divină pentru acţiunile lor. Totuşi, nimeni nu dădu înapoi, iar Fowler strălucea, de parcă tocmai fusese numit primar pentru o zi.

— Arcaşii să treacă de partea cealaltă a drumului! zise Warwick cu glasul sugrumat. Formaţi un şir pe cât de întins puteţi! Nu vreau să-mi trageţi din spate, aşa că veţi avea o singură şansă de a-i năuci şi după aceea atacăm. Trebuie să menţineţi această poziţie în cazul în care ne confruntăm cu prea mulţi şi trebuie să ne întoarcem aici.

— Domnule, aş putea să spun ceva? interveni Sir Howard dregându-şi glasul.

Vădit iritat, Warwick se lăsă dus mai departe de urechile indiscrete.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Warwick. N-am să ratez această ocazie doar ca să stau la discuţii! Dă-i drumul, omule!

— Dacă-ţi pui arcaşii să tragă de pe stradă, *regele* ar putea fi ucis, domnule. Te-ai gândit la asta? O săgeată nu face deosebire între sângele albastru şi cel al unui om de rând.

Warwick făcu ochii mari. La moartea socrului şi cumnatului său, moştenise o seamă de castele şi peste o sută de conace, întinzându-se din Scoţia şi până-n Devon. Odată cu această avere considerabilă, primise şi mai bine de o mie de soldaţi în serviciul său, în calitate de conte de Warwick. Sir Howard era supusul său feudal şi Warwick ştia că-i putea cere obedienţă totală. Putea vedea că omul tremura uşor, pe deplin conştient că îşi risca legământul şi onoarea fie şi numai punându-i la îndoială capacitatea de a comanda. Sir Howard Gaverick nu era prost, însă Warwick ştia că răgazul era prea scurt, avantajul căzut în braţele lor fiind prea firav spre a fi discutat. Un clopot de la o biserică începu să bată prin apropiere, spulberând momentul de tăcere.

— Te poţi retrage, Sir Howard, dacă crezi că nu poţi sta alături de mine. Mi s-a dat această şansă şi-mi voi asuma responsabilitatea pentru orice se va întâmpla. Te absolv de orice vină în această chestiune. Cade pe umerii mei. Dacă preferi să pleci, nu mă voi atinge de tine şi de oamenii tăi după bătălie. Ai cuvântul meu, dar dacă alegi să rămâi sau să pleci, hotărăşte-te repede.

Warwick îl lăsă acolo pe bărbatul mai în vârstă, cu gura căscată, mut de uimire. Când tânărul conte privi înapoi, îl văzu pe Sir Howard coborând singur în jos pe deal, printre şirurile de oameni în aşteptare.

— Arcaşi! strigă Warwick. Povestea trebuie să se încheie astăzi. L-aţi auzit cu toţii pe milord York. Dacă dăm greş acum, vom fi vânaţi ca trădători. Rangul sau averea nu sunt o pavăză, nu aici, în acest oraş. Vă poruncesc să vă trimiteţi săgeţile de-a lungul străzii acesteia! Acum! Strigaţi-mi numele şi lăsaţi-i să afle că suntem aici!

Trei sute de glasuri strigară „Warwick!” din toţi rărunchii, acoperind zgomotul a o sută de arcaşi aliniindu-se în şiruri, cu tolbele lăsate pe şold. Trecu o clipă şi apoi strada St Peter se umplu de sunetul săgeţilor lansate. Răspunsul veni neîntârziat: strigăte şi urlete şi panică în piaţă, acolo unde se afla regele.

15.

Toţi cei aflaţi în cortul regal încremeniră în clipa când auziră urlându-se numele „Warwick”. Sunetul dur era destul de aproape pentru a înspăimânta şi sugruma orice discuţie. Regele tocmai revenise în cort, când se întoarse brusc spre direcţia urletului. Buckingham trase aer în piept ca să răcnească un ordin, dar nu se mai auzi nimic când săgeţile ajunseră la grup, făcând găuri prin pânză şi doborându-l pe majordomul regelui în genunchi, cu o săgeată în piept.

Derry Brewer se aruncă la pământ. Buckingham văzu ceva lucind şi-şi ridică mâna, prea încet însă spre a se putea proteja. O săgeată lovi apărătoarea de umăr a unui cavaler în armură şi ricoşă, înfigându-se în obrazul lui Buckingham. Acesta scoase un sunet grav, sfâşietor, ridicând mâna spre săgeată şi o găsi împlântată în os, străpungându-l nu mult deasupra dinţilor. Sângele-i năvălea în gură, astfel că trebuia să scuipe în continuu. Incapabil să vorbească, Buckingham se clătină spre regele Henric, ştiind că supravieţuise doar pentru că săgeata îşi pierduse mare parte din forţă la primul impact.

Tânărul rege stătea perfect nemişcat, cu chipul la fel de palid ca întotdeauna. Prin ochii săi plini de lacrimi, Buckingham văzu că şi regele Henric fusese lovit. O săgeată trecuse direct prin articulaţia metalică dintre gâtul şi umărul său. Săgeata era încă acolo, de cealaltă parte iţindu-se un vârf însângerat. Buckingham abia mai răsufla, faţa umflându-i-se pe când scuipa încă o încărcătură de sânge întunecat şi izbuti să se împleticească, aşezându-se între rege şi săgeţile care sfârtecau cortul precum nişte fulgere ţiuitoare. Buckingham îşi ridică fruntea, aproape incapabil să vadă, şi aşteptă.

Contele Percy ridicase scutul său albastru şi galben în direcţia atacului şi se repezise şi el să-l protejeze pe regele Henric. Contele strânse din buze la vederea sângelui lui Buckingham, apoi ţipă când Henric se împletici şi căzu. Derry Brewer se repezi spre el, ţinându-se aplecat în tot acest timp, acoperind trupul regelui cu al său.

— Doctorii! răcni Percy.

Chirurgul regelui, Scruton, năvăli înăuntru, înfruntând curajos săgeţile care tot mai găureau pânza groasă a prelatei. Şi mai multe scuturi au fost ridicate deasupra regelui, formând o carapace în jurul său.

— Lasă-mă să văd! mârâi Scruton spre Derry Brewer, acesta dând din cap și trăgându-se la o parte.

Apărat de scuturi, spionul-şef al regelui se ghemui, gâfâind, și urmări cum Scruton examinează rana.

Buckingham privea cu un sentiment de groază bolnavă. Gura-i rămăsese căscată, de parcă se topea de căldură, și fiecare mişcare-i provoca un hârşâit al osului. Îşi simţea faţa ca o gogoașă peste tot în jurul rănii, iar buzele umflate se umpleau de sângele ce dădea pe afară. Se străduia să nu intre în panică şi să tragă de lucrul acela înfipt în el. Cu o răsucire sălbatică, îşi smulse unul dintre dinţii slăbiţi din faţă, apoi se chinui să scoată săgeata, neluând în seamă sângele care se scurgea în jos pe jiletcă, până când îl atinse un val de ameţeală. Încet, Buckingham se lăsă într-un genunchi şi apoi se rostogoli pe spate.

În vreme ce Scruton se ocupa de rege, doctorul Hatclyf apăru lângă duce fără să spună niciun cuvânt şi deschise geanta sa de piele în căutarea instrumentelor. Hatclyf îndepărtă mâinile ducelui, reteză coada săgeţii folosindu-se de o mică foarfecă şi-i puse o mână pe frunte, pentru a-l ţine nemişcat, în vreme ce scoase săgeata cu un brici şi cleşti de fier. Doctorul îşi termină treaba cu o smucitură bruscă, ceea ce-i scoase ducelui încă un dinte slăbit şi crăpă cerul gurii lui Buckingham până jos spre gât. Buckingham începu să tuşească, înecându-se. Se înclină şi vomită pe pământ. Era prea mult sânge de scuipat, iar Hatclyf nu putu face altceva decât să apese un ghemotoc de pânză pe buzele sfâșiate ale ducelui, iar Buckingham leşină.

Un singur om din cort fusese omorât pe loc, o lovitură uluitoare, reuşită în pofida tuturor şanselor potrivnice. Toţi ceilalţi priviră cu teamă când se auziră paşi în fugă, îndreptându-se spre ei. În afara cortului, erau mulţi alţi răniţi. Cavalerii şchiopătau grăbindu-se să-l apere pe rege, având săgeţile încă înfipte în armuri, ori zăceau grămadă, răsuflând tot mai greu. Ploaia de săgeţi se oprise, fiind înlocuită de strigătele „Warwick”, răsunând din nou şi auzindu-se tot mai tare.

— La mine, oamenii lui Percy! Apăraţi-vă regele! urla contele Percy din toţi rărunchii.

Stegarii şi cavalerii goneau din toate direcţiile, începând să se bulucească sus pe deal. Impasul de la baricade se spulberase în momentul în care Henric fusese lovit, nimeni neştiind încă dacă fusese o rană mortală sau nu.

— Domnule Percy, cineva trebuie să trimită ordinele să se menţină poziţiile la poalele cetăţii! strigă dintr-odată Derry Brewer. Cu regele rănit, toţi oamenii noştri vor veni aici. York şi Salisbury îi vor urmări. Te rog, milord! Dă ordinul!

Contele Percy nu-l luă în seamă, de parcă Derry n-ar fi rostit niciun cuvânt. Şuierând un blestem, Derry o luă la fugă, căutându-l pe Somerset. În urma lui, cortul zdrenţuit se prăbuşi cu un pocnet, când unul dintre stâlpii de susţinere cedă. Mari fâşii de pânză îi acopereau pe rege şi pe medicul său, omul străduindu-se să taie coada săgeţii şi s-o scoată fără a sfâșia venele fine aflate atât de aproape de gâtul regelui. Mâinile chirurgului fiind mânjite de sângele regal, degetele îi alunecară când încercă să apuce săgeata tăiată. Henric tot încerca să-şi atingă rana şi Scruton îl înhăţă pe unul dintre şambelani, poruncindu-i să-l imobilizeze. Omul rămase înmărmurit când dădu cu ochii de stăpânul său căzut, iar Scruton trebui să-l zgâlţâie bine ca să-l scoată din stupoare, astfel încât acesta să facă ce trebuie şi să-l lase pe chirurg să-și vadă de treaba lui. În jurul lor, cavalerii tăiau sau înlăturau fâșiile grele de pânză, scoţându-l pe rege la iveală.

Soldaţii lui Warwick goneau pe strada St Peter cu săbiile şi scuturile ridicate, răcnind cu o veselie sălbatică din pricina haosului pe care-l provocaseră. Gărzile regelui veniră să-i întâmpine, formând o linie de scuturi pentru a face faţă primului impact. Tot mai mulţi oameni se revărsau spre acel loc şi cele două tabere se ciocniră.

Derry Brewer se pomeni luptând împotriva puhoiului omenesc pe când cobora dealul în goană, strigându-le oamenilor să menţină poziţia. Dumnezeu ştia, viaţa regelui era în pericol, însă dacă-şi abandonau baricadele, ziua se va termina cu o înfrângere. Pe măsură ce se îndepărta de piaţă, Derry începea să deslușească o trupă de soldaţi croindu-şi drum pe deal cu repeziciune. La poalele oraşului se auzi un muget mare când York şi Salisbury nu găsiră pe nimeni la baricade. Forţele regelui se retrăgeau din calea lor, lăsând baricadele să cadă.

Derry Brewer se opri împietrit în stradă, un obstacol în calea celor care încercau să treacă. Se rezemă de o clădire şi fu lăsat în pace. Nimeni nu mai gândea limpede când monarhul era în pericol. Soldaţii loiali, aproape scoşi din minţi de furie, erau hotărâţi să respingă pe oricine ar ameninţa persoana regelui. Derry înghiţi în sec, cu gura uscată. Ştia că va fi de puţin ajutor în marşul spre nord. Un şef al spionilor regelui opera în secret, dezvăluind trădătorii ori tăind gâtlejuri prin beznă. În acea dimineaţă senină, pe străzile largi nu era decât încă un oarecare, fără armură care să-l apere.

Derry observă că oamenii lui York treceau deja de baricadă, înlăturând cu sârg mărăcinii şi scândurile. Unii dintre cei care fugeau de la baricade

priveau în urma lor, conştienţi de pericol. Aleseră să continue fuga spre coama dealului, poate în speranţa de a se reuni acolo pentru relua lupta. Derry clătină scârbit din cap. De departe, York avea o armată mai mare, de două ori mai mulţi oameni decât cei care luptau în jurul regelui Henric. Urmarea nu putea fi decât una singură, mai ales că regele era rănit. Mai mult ca sigur, Dumnezeu clipise atunci când acel arcaş îşi trimisese săgeata, pentru că făcuse un asemenea prăpăd.

Derry se strădui să-şi domolească respiraţia, simţind cum îi bate inima nebuneşte şi cum îi tremură mâinile. Putea ieşi din oraş, era aproape convins. Se gândise la o cale de scăpare atunci când intraseră în oraş prima oară, după cum îi era obiceiul în astfel de cazuri. Abaţia se ridica deasupra oraşului St Albans şi Derry ştia că ar fi putut fugi într-acolo. Nu i-ar fi fost prea greu să găsească vreo rasă călugărească, să şi-o pună, fie pentru a se ascunde printre fraţii din dormitoare, fie pentru a apuca o cale afară din oraş, pe la vest, înainte ca York şi Salisbury să ajungă în piaţă. Dacă ar face asta, Derry ştia că va trăi să ducă vestea reginei. Îşi spuse că cineva trebuia să iasă de aici. Cineva trebuia să supravieţuiască acestui dezastru încă în desfăşurare şi s-ar putea foarte bine ca tocmai el să fie acela. Văzu o străduţă care tăia drumul principal, continuând pe deal în jos. Ar putea s-o traverseze prin valul de oameni şi să-şi piardă pur şi simplu urma. O mai făcuse el şi altă dată. York nu l-ar fi lăsat în viaţă, de asta era la fel de sigur ca de apusul soarelui. Derry putea vedea primele rânduri de ostaşi ai lui York, care urcau dealul, spre locul unde se afla el. Drumul se eliberase între cele două oştiri, întreaga piaţă fiind plină până la refuz de oamenii regelui. York şi Salisbury veneau însetaţi de sânge, iar Derry stătea singur între ei.

— Fugi, pur şi simplu! mormăi ca pentru sine. *Fugi,* ticălos fără minte!

Poate că regele Henric murise deja. Derry auzea zăngănitul armelor în piaţă şi tropăitul paşilor în marş pe piatră, apropiindu-se tot mai mult, până când întregul oraş parcă se cutremura sub el. Clanurile Neville şi Percy erau lăsate din lesă să se poată măcelări unii pe alţii, ziua în amiaza mare, iar Derry ştia că nu avea de ales. Era omul regelui. Totul se rezuma la asta şi la nimic altceva. Cu paşi târşâiţi, se trezi întorcându-se pe drumul pe care venise.

•

York observase şirul de soldaţi în tunici roşii, grăbindu-se să urce dealul spre strada St Peter. De pe Key Field nu putea vedea piaţa, deşi i se păruse că aude numele lui Warwick strigat înainte de a fi fost luat şi dus de vânt. Soarele era acum la amiază, deasupra capului, când oamenii de la baricade începură să strige în semn de victorie, azvârlind în lături porţiuni mari, tot mai repede, pe măsură ce trupele regelui le abandona. York nu înţelegea

motivul real al acestei bruşte absenţe a apărării, dar profită din plin, mobilizându-şi soldaţii. Oamenii săi se năpustiră asupra obstacolului alcătuit din scânduri şi mărăcini, făcându-şi loc fără a întâmpina rezistenţă.

Forţele lui York se mişcau mai repede decât cele ale lui Salisbury, aşa că ajunse primul pe străzile oraşului, strunindu-şi armăsarul şi privind spre valul de oameni care fugeau din calea lui. Încă o dată, York auzi strigându-se „Warwick" în apropierea pieţei şi nu-i mai rămase de făcut nimic altceva decât să le indice direcţia comandanţilor săi, iar aceştia le ordonară ostaşilor să pornească în urmărire. Dumnezeu trebuie că binecuvântase acel moment, iar York era hotărât să nu irosească şansa. Îl văzu pe fiul său trecând cu calul prin spărtură şi-l chemă pe băiat lângă el.

În dreapta sa, oamenii lui Salisbury năvăliră în grabă, făcându-i pe cei ai lui York să fluiere şi să-i huiduie pentru că veniseră la luptă cu întârziere. York nu-l zărea nicăieri pe Salisbury, însă contele-şi va croi el drum spre rege. Îşi îmboldi calul la galop, pe deal în sus, spre bătălie, răsucind umărul drept şi strângând cu fermitate scutul. Îşi lăsă viziera jos şi se uită spre lume printr-o fantă îngustă. Cavalerii săi stegari călăreau alături, de-o parte şi de alta. Oamenii lui strigară „York!" în timp ce urcau, gata să se răzbune pe mizerabilii care abandonaseră baricadele.

Pe măsură ce se apropiau de strada St Peter, York vedea în jurul lui numai haos. Se duceau lupte la o margine a pieţei. De unde se afla, constată că soldaţii regelui băteau în retragere, fără ca nimeni să fie la comanda lor. Îşi aduse calul până în prima linie. Nu de puţine ori văzu oameni din trupele regelui aruncându-le priviri fioroase, după care le întorceau spatele, grăbindu-se să se îndepărteze. Situaţia deveni limpede în momentul în care zări înaintea sa trei soldaţi înarmaţi cu topoare.

— Pentru Dumnezeu, plecaţi din calea mea şi păziţi-l pe rege! le strigă York.

Zâmbi nesigur şi surprins când şi ei se întoarseră şi o luară la sănătoasa spre iureşul din faţă. York se minună de haosul din jur. Comandanţii lui dăduseră ordine stricte, iar oamenii lui o luaseră pe drumuri lăturalnice, astfel încât acum înconjurau deja piaţa triunghiulară. În cale dăduseră peste oamenii lui Salisbury, care făceau acelaşi lucru, răcnind numele stăpânilor lor, să nu se atace unii pe alţii din greşeală.

La marginea pieţei, York constată că ultimii bărbaţi destoinici din garda regelui rămăseseră în apărare. Îngrijorat pentru fiul său, mulţumi Domnului că printre ei nu se aflau şi arcaşi, una din întâmplările norocoase din această zi de pomină. Privi cu precauţie zidul de scuturi, însă oamenii lui îl atacau fără ezitare, comandanţii săi ţinând sub control asaltul. York îi auzi strigând ca să-i facă loc, iar el şi Eduard înaintară la pas cu armăsarii lor, indiferenţi

la strigătele de agonie ale răniţilor din ambele tabere. În zidul de scuturi se făcu o breşă. York văzu atunci săgeţi căzând cu boltă asupra mulţimii. Descălecă repede, pentru a nu deveni o ţintă prea evidentă. Eduard de Hotare şi cavalerii săi stegari descălecară şi ei, lăsându-şi caii să fie înghiţiţi în vâltoarea oamenilor în luptă. Fiul lui York privea uluit în jurul său, ţinând spada întinsă înaintea lui.

Era ca şi cum ar fi păşit printr-un vis. Din când în când, soldaţii încercau să ajungă la micul grup al lui York, dar erau măturaţi de alţii purtând culorile lui, doborâţi de grupuri care suduiau şi-i copleşeau prin numărul lor. Păşiră neatinşi în spaţiul liber, pe drumul pietruit, până când, spre uluirea sa, ajunse la movila de prelată sfâşiată şi la regele însuşi, întins la pământ.

York îl privi, înţelegând în cele din urmă confuzia şi panica disperată a oamenilor regelui. Îl reperă pe Salisbury la dreapta sa, încă în şa, luptând din greu cu trupele lui Percy. Şi el avansa pe drumul său, spre acelaşi loc, pe cât putea de bine.

Şi mai multe săgeţi zbârnâiră pe deasupra capetelor, una dintre ele lovind pavajul, nu departe de locul unde era îngrijit regele. Eduard se feri la timp. York nu putea decât să admire curajul doctorului, care, calm, înfăşura bandaje în jurul gâtului regelui în vreme ce Henric încerca fără vlagă să riposteze.

Henric ridică privirea când umbra lui York căzu pe faţa lui. Făcu ochii mari, apoi se feri de atingerea chirurgului. Scruton înjură încet, văzând că bandajele se înroşeau din nou, fără a-şi da seama de prezenţa ducelui sau a oricui altcuiva, singura lui preocupare fiind a salva viaţa regelui. Henric căzu într-un leşin. York rămase câteva clipe nemişcat, cu sabia trasă şi ţinută inutil în mână. Peste tot în jur, lupta dintre soldaţii în culorile lui Percy şi cei ai lui Salisbury, între care erau amestecate în viespar şi tunicile roşii ale lui Warwick, se intensificase. York luă o decizie, întorcându-se spre cavalerii săi stegari. Indiferent ce-şi dorise sau aşteptase de la această zi, nu se potrivea cu realitatea.

— Duceţi-l pe rege la abaţie, în sanctuar! Păziţi-l bine pe pământul sfinţit, cu preţul vieţii voastre şi cu onoarea voastră! Eduard? Te duci cu ei!

York însuşi se întinse şi-l atinse pe Scruton pe umăr, întrerupându-l din treabă.

— Dă-te de lângă rege, domnule! Îl vei însoţi la abaţie, dar trebuie dus de aici.

Scruton ridică privirea pentru prima dată şi încremeni de frică la vederea lui York în armură completă, aşezat înaintea lui. Chirurgul ştiuse că ziua se

va termina rău pentru trupele regelui, însă văzându-l pe cel răspunzător de toate acestea, stând cu sabia scoasă lângă el, dădu într-o bâlbâială jalnică.

— Nu trebuie... nu poate... domnule, nu poate fi mişcat.

— Nu. Trebuie să fie. Dă-te la o parte şi lasă-i pe oamenii mei să-l ducă în siguranţă! Nu permit să fiu refuzat, domnule! N-am să las să-mi văd regele călcat în picioare de oameni fugind ca apucaţii pe aceste străzi.

Scruton se ridică, ştergându-şi mâinile însângerate de şorţul său, apoi îşi adună instrumentele şi fâşiile de pânză, punându-le înapoi în geantă. Unul dintre cavalerii lui York îl luă pe Henric strâns pe după subsuori, iar altul îl apucă de picioare, purtându-l departe de haosul şi strigătele din jur. Regele gemu, prea vlăguit ca să se poată împotrivi. York chemă încă doi dintre comandanţii săi şi vreo zece soldaţi vânjoşi ca să asigure transportarea regelui, dând ordin să fie omorât oricine le stătea în cale, indiferent de culoare sau de loialităţi. Se asigură că ordinele sale vor avea întâietate. Dar cel mai important, fiul său va fi la adăpost. Chirurgul regelui îşi veni în fire şi se duse după ceilalţi când micul grup îl luă pe Henric de pe câmpul de luptă, îndreptându-se spre abaţie. York urmări cum fiul său se îndepărtează de tumultul încleştărilor.

Salisbury ori descălecase, ori calul îi fusese omorât sub el. Contele îşi croise drum spre ce mai rămăsese din cortul regelui şi gâfâia din greu, roşu la faţă şi transpirat. Sir John Neville îi păzea spatele tatălui său, privind crâncen spre oricine ar fi încercat să-l ia pe Salisbury prin surprindere.

— Unde-i regele? strigă Salisbury.

York se răsuci spre el, ridicându-şi viziera ca să-i răspundă.

— Am pus să fie dus la abaţie. Era rănit foarte tare, însă acum e în mâna mea, în viaţă.

Conştientizarea victoriei lor îl făcu să se umfle în pene.

— Am să pun cornii să sune şi am să proclam un armistiţiu. Acum nu mai avem pentru ce lupta.

— Nu! se răsti Salisbury. *N-ai* să faci aşa ceva. Eu mai am nişte lucruri de rezolvat înainte de a termina povestea. De dragul prieteniei noastre, fă-mi o promisiune. Nu suna din corn, Richard! Percy şi Egremont trăiesc. Treaba mea încă nu s-a încheiat.

York îşi miji ochii în faţa agresivităţii tatălui şi fiului.

— Bătălia s-a terminat! spuse York apăsat. Nu m-ai auzit când am spus că-l avem pe rege?

Cum capul familiei Neville nu răspunse, York arătă spre pieptul său.

— Ai jurat să mă urmezi, Salisbury!

Bătrânul se încruntă. Fiul său, John, încercă să vorbească, însă York îi aruncă o privire îngheţată.

— Tacă-ţi gura, băiete!

Furios, Sir John Neville privi într-o parte.

— Jurământul meu rămâne valabil, spuse Salisbury înţepat, iritat de umilirea fiului său, la fel şi de reamintirea datoriei sale de onoare. Lasă-mă o oră. Asta-i tot. Dacă nu-i pot aduce la supunere pe câinii ăştia, atunci am să sun din trâmbiţe chiar eu. Îmi dau cuvântul.

— O oră, atunci. Am să le spun heralzilor mei, zise York, preferând să nu insiste mai mult.

Salisbury evaluă dintr-o privire stadiul luptelor din jurul pieţei, iar York continuă neclintit să-l privească, văzând dintr-odată lucrurile într-o altă lumină. Nici soarta Casei York şi nici soarta regelui nu făcuseră niciodată obiectul preocupărilor lui Salisbury. York se gândea la cea a oamenilor săi, care aşteptau peste tot în jur comanda sa.

— Croiţi o cale spre abaţie! le spuse el. Să dea Domnul ca Henric să mai fie încă în viaţă, ca să pot vorbi cu regele meu!

16.

În vreme ce York părăsea piaţa, Salisbury preluă comanda, răcnind ordine să fie atacaţi soldaţii lui Percy. Atât contele Percy, cât şi lordul Egremont fuseseră nevoiţi să coboare şi mai mult pe strada St Peter printr-o acţiune în viteză, departe de dezastrul din piaţă. Salisbury apucă să vadă steagul lui Somerset aproape de acelaşi grup, înainte ca omul care-l ţinea să fie ucis şi să dispară pe undeva, pe jos. Soldaţi în tunici roşii îi înghesuiau cu cruzime şi Salisbury observă cu sânge rece inutilitatea culorilor pe care le purtau, când toate celelalte steaguri fuseseră rupte sau călcate în picioare.

Îl strânse de umăr pe fiul său, John.

— Ţine-te aproape de mine! zise el oftând.

Aflaţi în formaţie, soldaţii lui Neville înaintară după ei. Cu fiecare pas, Salisbury îşi putea simţi povara anilor, însă slăbiciunea cărnii era ţinută la distanţă de şansa de a-şi încheia disputa o dată pentru totdeauna. York şi regele fuseseră scoşi din centru. Atunci bătălia se dădea între Neville şi Percy, trupele lui Neville fiind de două, trei ori mai numeroase decât cele ale duşmanilor săi.

Salisbury şi fiul său mărşăluiau pe strada St Peter după ei, tocmai la timp ca să-l vadă pe Somerset şi gărzile acestuia croindu-şi drum cu forţa într-o cârciumă. La vreo sută de metri mai încolo, Warwick ţinea la înghesuială trupele lui Percy, nedându-le niciun răgaz să răsufle, nici să plănuiască ceva.

Cu toate astea, Somerset se prinsese singur în capcană, iar Salisbury întrevăzu o şansă de a şi-l face pe York îndatorat. Se opri din goana sa, adunându-şi oamenii în jurul uşii sparte a hanului şi trimiţând mai mulţi în spatele clădirii, ca să nu mai fie nicio cale de scăpare. Înăuntru era beznă şi linişte şi nimeni nu se grăbea să se avânte spre săbiile şi topoarele celor care-i aşteptau.

— O pungă cu aur oricărui cavaler, rangul de cavaler oricărui om de rând! anunţă Salisbury. Oricine-l doboară pe Somerset îşi va putea alege recompensa dorită!

Era suficient cât să-i momească pe cei nehotărâţi, care se repeziră spre uşă, patru dintre ei pătrunzând înăuntru. Salisbury aşteptă până când se auziră mormăieli, urmate de zăngănitul de metal pe armuri. Mai mulţi dintre oamenii săi intrară şi bufniturile şi urletele de durere se auziră şi mai tare, pe când Salisbury îşi muşca iritat buzele. Voia să meargă mai departe, să-i vadă pe oamenii lui Percy doborâţi.

— Repede, acum! Şi mai mulţi dintre voi! se răsti el.

În timp ce vorbea, o siluetă se arătă la uşă şi pe stradă se pogorî tăcerea. Armura lui Somerset era roşie de sângele care se prelingea de pe toate suprafeţele unse, astfel că şiroia tot pe când stătea acolo în prag. Răsufla cu greutate, însă când îl văzu pe Salisbury îşi ridică toporul greu cu ambele mâini, ochii scăpărându-i. Nu era nici urmă de cei intraţi să-l atace, nici de gărzile sale.

Somerset era singur.

— Neville! strigă el, făcând un pas la lumină.

Părea să nu-i pese defel de oamenii înarmaţi, aflaţi peste tot.

— Neville, trădătorule! mugi el.

Unul dintre cavalerii lui Salisbury se repezi înainte şi Somerset se răsuci să-i facă faţă, înfigându-şi toporul în gâtul omului cu o forţă înspăimântătoare, înainte ca acesta să apuce să lovească.

— Vino la mine, Neville! urlă Somerset cu un glas răguşit. Vino, trădătorule!

Era ceva înspăimântător la ducele însângerat, aşa cum stătea acolo şi le făcea semn tuturor. Oştenii rămăseseră muţi de uimire. Salisbury se pregăti de apărare când Somerset se aventură mai departe pe stradă. Încă un yeoman vajnic făcu doi paşi repezi şi lovi cu sabia în coastele lui Somerset, îndoind puternic platoşa armurii şi făcându-l să icnească. Lovitura de răspuns înfipse toporul în sus, în coastele omului, tăindu-i cămaşa de zale în aşa fel încât zeci de verigi se împrăştiară pe pietrele pavajului cu un sunet ca de monede împrăştiate pe jos. Yeomanul se prăbuşi cu faţa jos, iar Somerset ridică din nou toporul, făcând un efort imens. Luându-şi avânt ca să-i dea

omului lovitura de graţie, atinse firma cârciumii. Salisbury îl văzu pe Somerset privind în sus, pe când smulgea toporul dintre oase.

Numele cârciumii era „Castelul”, şi o imagine rudimentară a unei cetăţui, pictată cu gri pe negru. Somerset păli la vederea ei şi închise o clipă ochii, forţa şi furia sa dispărând cu totul şi lăsându-l vlăguit.

Salisbury făcu un semn şi doi cavaleri se repeziră înainte, lovind cu spadele legăturile de la genunchi ale armurii lui Somerset. Acesta ţipă şi căzu la pământ. Urletul de durere fu întrerupt când un al treilea om îl izbi cu toporul în gât, trecând prin metal şi carnea de dedesubt.

O clipă, nimeni nu mai mişcă, jumătate dintre oamenii de acolo aşteptându-se să-l vadă pe Somerset ridicându-se din nou. Îl văzuseră pe ducele regelui omorât şi un sentiment de groază îi cuprinse pe toţi. Nu puţini îşi făcură cruce, privind spre Salisbury pentru a-i vedea reacţia.

— Asta-i pentru York! zise Salisbury. Acum căutaţi-l pe Percy! Abia apoi am terminat!

Lăsând hoitul în urmă, Salisbury şi fiul său, John, o luară de-a lungul străzii St Peter pentru a i se alătura lui Warwick. Omenii lui Salisbury îl urmară în tăcere, fiecare privind în jos spre cadavrul însângerat al consilierului regelui.

Trupele tot mai împuţinate ale lui Warwick îl hărţuiseră pe duşman, scoţându-l afară din piaţă pas cu pas, luptându-se cu cei mai hotărâţi dintre soldaţii contelui Percy, în timp ce aceştia îl duceau de acolo pe nobilul lor stăpân. Nu exista niciun preget sau răgaz oferit niciuneia dintre tabere, însă numărul oştenilor lui Warwick era mai mic şi numai îngustimea străzii i-a salvat de la a fi flancaţi şi copleşiţi. La vremea când tatăl său ajunsese la el, Warwick îi înghesuise pe contele Percy şi pe baronul Egremont, aducându-i cu spatele lipit de un alt han, Cheile Crucii. Un drum lăturalnic se întindea dincolo de el, iar oamenii lui Warwick se luptau să ajungă la Percy înainte ca ciocnirea să ia amploare şi să-i ofere şansa de a scăpa.

La zgomotul de paşi în marş, Warwick se uită înapoi cu teamă, apoi răsuflă uşurat când văzu vulturii, crucile şi careurile roşii de pe scuturile cavalerilor tatălui său. Îl întrevăzu şi pe fratele său, John, iar mai tânărul Neville îi făcu un semn cu capul, un moment de satisfacţie personală prin haosul acelei zile. Se confruntau cu oamenii care-l atacaseră pe John şi nuntaşii săi, iar Warwick lăsă capul jos, recunoscând dreptatea fratele său.

Salisbury adusese de-a lungul străzii două, trei sute dintre oamenii săi cei mai buni, lăsând restul să se descurce cum ştiau ei mai bine. Cornii răsunau în depărtare, însă Salisbury nu le luă în seamă, strigând noi ordine în timp ce se alăturau tunicilor roşii ale lui Warwick şi îşi croi drum printre ele ca să ajungă la duşman.

Confruntându-se cu un nou val de soldaţi, Henry Percy, conte de Northumberland, era istovit. Fusese nevoit să se retragă de-a lungul drumului principal, atacat iar şi iar. Coiful îi fusese zburat de pe cap, iar pletele lui albe atârnau precum cozile de şobolan, ude de transpiraţie. Cu faţa cenuşie, arăta de parcă abia mai putea ridica spada ţinută cu ambele mâini. El şi fiul său, Thomas, se aflau în cel de-al doilea rând al trupelor sale, înveşmântaţi frumos în albastru şi galben. Capul Casei Percy ar fi căzut cu mult înainte dacă n-ar fi fost un bărbat mic de statură şi vânjos, în cămaşă de zale, care folosea un pumnal ca pe un vârf de ac. Trunning nu permitea nimănui să se apropie de stăpânul său fără să-l atace şi să-l străpungă prin fanta vizierei, sau printr-o încheietură cu o precizie uimitoare. Era deja responsabil pentru şase cadavre ce zăceau pe caldarâm, iar Warwick şi-ar fi dat şi dinţii din gură pentru un singur arcaş dintre cei lăsaţi în urmă în iureşul goanei spre piaţă.

Pe când forţele lui Percy se retraseră şi mai mult, drumul lăturalnic li se deschise în flancul stâng. Warwick îl auzi pe contele Percy anunţându-şi soldaţii că se luptau cu cei care-l omorâseră pe rege. Se albi la faţă auzind asta. Cuvintele bătrânului dădură noi puteri celor din jurul lui, aşa că-i împinseră înapoi şi câştigară câţiva metri. Sângele curse din nou din cavalerii înzăuaţi şi se împrăştie pe strada rece.

Warwick nu putea face altceva decât să urmărească cum oamenii tatălui său loveau cu suliţele dincolo de scuturi, tăind şi străpungând până când vârfurile erau retrase roşii de sânge, apoi erau împinse din nou. Îl zări pe contele Percy certându-se cu Egremont, vârstnicul îmbrâncindu-şi fiul şi arătând spre drumul liber. Egremont era roşu la faţă, nedorind să plece, dar tatăl său îl îmbrăţişă şi-l împinse apoi.

Sosi şi Salisbury, gâfâind din greu când ajunse lângă fiul său.

— Regele Henric e doar rănit, deşi s-ar putea să fi murit de acum, zise el. Te-ai descurcat de minune! Datorită acţiunilor tale s-a ajuns la victorie. A fost doar meritul tău!

— Unde-i York? întrebă Warwick, fără a-şi dezlipi nicio clipă privirile de la Percy şi Egremont.

Cei doi păreau că ignoră bătălia din jurul lor, Percy arătând din nou spre strada liberă. Câţiva din garda contelui plecară capul când li se dădu ordinul de a-l însoţi pe fiul lui Percy. Cel mai dur dintre ei îl luă pe Thomas, lord Egremont, de mâini şi-l duse de-a-ndărătelea, în ciuda încercărilor acestuia de a scăpa din strânsoare şi de a-l îndupleca pe tatăl său. Bătrânul îi întoarse spatele, revenind la confruntarea cu oamenii lui Neville. Warwick blestemă încet în barbă. Poate că-şi imaginase doar, însă contele Percy părea să-i fi surprins privirea şi ridicase fruntea, având o expresie de mândrie amară.

— York s-a dus la abaţie, fără îndoială ca să-l bocească sau să se roage pentru rege, zise Salisbury. Nu contează. Treaba noastră este aici.

Inspiră adânc, umplându-şi plămânii pentru a răcni nişte ordine:

— Doborâţi-i! Strigaţi „Salisbury”! Strigaţi „Warwick”! „*Neville*”! Şi omorâţi-i pe toţi!

Lupta se intensifică, ajutată şi de plecarea soldaţilor lui Percy odată cu Egremont. Warwick văzu omuleţul cu pumnalul ca un ac ţâşnind printre doi cavaleri, găsind cu precizie locul prin care să se strecoare. Maestrul spadasin al lui Percy trecea ca o umbră printre bărbaţii care se luptau, fentând în stânga și trecând de un al doilea rând când un soldat se întoarse în direcţia greșită. În numai o clipită, trecu printre oameni ajungând înaintea lor. Trunning se lansă spre Salisbury, dar atât Warwick, cât şi John Neville sesizaseră primejdia. Îi întâmpinară lovitura cu spadele întinse, iar Trunning fu străpuns. Dar chiar şi atunci, îşi rânji spre ei dinţii însângeraţi, întinzându-se ca să-şi înfigă pumnalul îngust în articulaţia de la umăr a armurii lui John Neville. John urlă de durere, în timp ce omul răsucea pumnalul râzând şi un şuvoi de sânge curse peste metalul şlefuit. Warwick îşi retrase spada smucind și-i tăie gâtul lui Trunning, lăsându-l să se prăbușească.

Salisbury răcni triumfător când îl văzu pe contele Percy căzând într-un zăngănit de armură. Unul dintre oamenii din garda bătrânului îi apăra trupul prăbuşit, folosind spada şi scutul cu o mare îndemânare pentru a-i ţine la distanţă pe soldaţii lui Neville. Cavalerul fără nume se mişca bine, vigoarea sa părând nesfârşită. Totuși, nu putea face niciun pas de lângă stăpânul său. Ori de câte ori se răsucea, un soldat îşi găsea sfârşitul năprasnic, totul până când un voinic îi zdrobi genunchiul cu o lovitură amplă de topor, astfel încât şi acesta înmulţi rândurile celor ce aveau să fie călcaţi în picioare.

Trupele lui Percy fură separate de bătrân, astfel că Warwick şi Salisbury ajunseră la el. Contele Percy încă mai trăia, dar buzele sale erau deja vineţii. Cu o ultimă sforţare, bătrânul dădu să se ridice, sprijinindu-se de coatele sale înţepenite.

— John! Vino aici! porunci Salisbury.

Braţul fiului său atârna fără vlagă, având muşchiul secţionat. Smulsese pumnalul lui Trunning cu mâna stângă. Era alb la faţă de durere, însă ochii-i erau crânceni când ajunse înaintea duşmanului său.

— Moartea mea nu te face mai puţin trădător! zise contele Percy, răsuflând cu greu.

Cuvintele şi căutătura bătrânului îi erau adresate lui Salisbury.

John Neville clătină din cap. Cu pumnalul încă plin de propriul său sânge, întinse mâna şi străpunse carnea de sub bărbia bătrânului. Contele Percy se crispă, scoţând un şuierat de agonie. Capul îi fu ridicat de lamă, pe când i se afunda în gât. Un şuvoi învolburat de sânge apăru când John trase pumnalul afară şi-i tăie gâtul. Cei trei Neville priviră cum contele căzu într-o rână, cu ochii stingându-i-se în timp ce gura mimă un cuvânt nerostit.

— Unde-i Egremont? îi întrebă Salisbury pe fiii săi.

Warwick arătă spre drumul liber, se vedea un grup de cavaleri îndepărtându-se repede. Cornii răsunară din nou în depărtare. La auzul lor, Salisbury încleştă fălcile. Îi dăduse cuvântul lui York şi, după toată lupta aprigă, simţea cum istovirea îl copleşeşte. Salisbury se întoarse spre fiul său, John, şi-şi lăsă mâna pe umărul lui.

— Aceasta-i victoria noastră, John. Egremont nu poate fugi atât de departe încât să nu-l ajungem din urmă. Gata! Ziua de azi s-a încheiat!

— Lasă-mă să iau o sută de oameni şi să mă duc după el! răspunse John Neville.

Pentru o clipă, crezu că tatăl său i-ar putea îngădui asta, însă capul contelui se lăsa în jos de oboseală, nu din lipsa voinţei.

— Nu! Ascultă-mă! Vei avea din nou ocazia.

Contele trase adânc aer în piept, cu privirea încă aţintită asupra leşului celui mai vechi duşman al său.

— Ajunge! strigă Salisbury.

În stânga sa, încleştarea era în toi, însă în depărtare cornul lui York suna pentru a treia oară. Ora lui trecuse şi avusese parte de răzbunare.

— Sunaţi şi voi din corn! Ajunge, am zis! Lăsaţi spadele! Acum nimeni nu mai trebuie să moară. Dacă vreţi să trăiţi, lăsaţi-vă săbiile deoparte!

Gâfâind, oameni însângeraţi îl auziră şi cedară cu speranţa că totul se va opri, că s-ar putea să treacă şi de ziua asta. Pe cât de departe se auzise glasul lui Salisbury, soldaţii lăsară armele jos şi se retraseră pe măsură ce comandanţii lui Neville îi repetară ordinele şi mai mulţi corni răsunară prin oraş, până când larma şi strigătele de pace puteau fi auzite pe fiecare stradă şi în fiecare casă.

•

Richard de York păşi peste lespezile late spre porţile exterioare, masive, ale abaţiei. În urma sa, se auzeau zgomotele încăierării şi strigătele a mii de oameni străduindu-se să se omoare unul pe celălalt, pe străduţele înguste unde abia dacă aveau loc să rotească sabia. Se uită îndărăt când un vuiet răsună dintr-un motiv necunoscut. Vorbele lui Salisbury îl tulburau, punând lunile precedente într-o lumină nouă. Scopul lui York fusese întotdeauna acela de a-i înlătura pe clevetitori de lângă regele Henric, înainte ca aceştia

să distrugă Casa regală. Își dădu seama că intenția lui Salisbury fusese aceea de a-l distruge pe Percy, în pofida oricăror alte considerații. Se părea că drumul lor fusese același, amândoi ajungând la St Albans. York clătină din cap, încercând să alunge îngrijorarea și nehotărârea. Era obosit și flămând, însă regele Henric zăcea în abaţia care se înălţa atât de mândră înaintea sa. Nu ştia nici măcar dacă mai trăia încă.

Oamenii trimişi de el să-l ducă pe regele Henric în siguranţă rămăseseră lângă porţile abaţiei, preferând acel loc liniştit oricărui gând de a se reîntoarce la primejdii. Eduard de Hotare stătea stânjenit împreună cu ei, rangul său și tinereţea constituind o opreliște prea mare pentru a putea fi depășită. Oamenii luară poziţie de drepţi când York se apropie târşâindu-şi picioarele, soldaţi învineţiţi şi loviţi, care deja luptaseră în acea zi, dar încă părând ruşinaţi de faptul că fuseseră găsiţi atât de departe de bătălie. York nici nu le acordă vreo atenţie, preocupat fiind de ce anume va găsi între zidurile masive din piatră. Abatele nu se vedea pe nicăieri, însă abaţia sa era, fără nicio îndoială, un pământ sacru. York se înfioră pe sub armură când oamenii săi deschiseră poarta cea mare și trecu pragul. Fiul său făcu atunci un pas spre el, având o expresie încrezătoare. York clătină din cap. Nu ştia ce va găsi în abaţie, nici ce va face.

— Nu, Eduard, stai aici!

York trecu de intrare și așteptă în timp ce porţile fură închise în urma sa. Ridică privirea.

O mare văpaie de culoare i se înfăţişă ochilor din toate părţile, solicitându-i atenţia prin fiecare coloană pictată și perete. O imagine uriașă a lui Cristos pe cruce îi atrase privirea, împodobită în nuanţe de roșu, albastru și auriu, atât de strălucitoare de parcă ar fi fost pictată cu câteva zile înainte. Alte scene din Biblie se amestecau pentru a crea o vastă armonie de nuanţe vii, întinzându-se departe. Era copleşitor şi York deveni conştient că stătea în armura sa mohorâtă, privind de-a lungul naosului, spre catapeteasma de piatră. În faţa ei, era altarul, unde zăcea regele ca o păpuşă dezarticulată. Împreună cu Henric mai erau doar doi oameni, siluete îndepărtate, care-şi întoarseră feţele albe spre cel intrat ca un lup în ţarcul oilor.

York se opri chiar puţin după prag, rezemându-și scutul de o coloană din piatră care urca spre tavanul incredibil de înalt. Cu mâinile cuprinse de dureri, își desprinse spada și teaca, punând arma lângă scut și îndreptându-și spatele. Capul Casei de Lancaster zăcea neajutorat înaintea sa, un văr descendent al aceluiași rege războinic al Angliei, cu tronul obţinut la un fiu distanţă. York își ridică fruntea, refuzând să se lase intimidat de frescele cu cei blestemaţi, căzând în iadul înspăimântător. Armura-i scârţâi, iar pașii-i

răsunară zgomotos pe când străbătea toată lungimea bisericii, urmând linia lungă a crucii latine.

Parcurse o sută de metri ca să ajungă la regele Angliei. Henric trăia. Stătea cu spatele sprijinit de altar, pe podeaua rece, cu un genunchi îndoit. Regele-l privea cum se apropie, faţa tânărului fiind atât de albă şi lipsită de sânge, încât pielea lui arăta precum o pânză fină de in. Gulerul armurii lui Henric şi apărătorile de umăr fuseseră scoase, astfel că bandajele se puteau vedea înfăşurate în jurul gâtului şi sub una din subsuori. Chirurgul, Scruton, se dădu la o parte când York se apropie, plecându-şi capul şi împreunându-şi mâinile în rugăciune.

Pe partea scurtă a altarului se odihnea ducele de Buckingham, suficient de aproape de Henric ca să-l atingă. Ducele răsufla cu icnete scurte şi grele, având asemenea dureri groaznice încât nu putea face nimic altceva decât să îndure. Se întoarse ca să-l privească venind şi York simţi cum îl trec fiorii la vederea gurii lui sparte şi supurând. Ochii injectaţi şi aprinşi ai lui Buckingham erau încă înlăcrimaţi, iar York nu-şi putea da seama dacă din cauza rănii ori pentru că pierduse bătălia.

Se opri, scrutându-i pe cei doi bărbaţi dinaintea sa. Deşi îşi lăsase spada în urmă, încă mai avea pumnalul la şoldul drept. Ştia că dacă ar fi luat hotărârea de a lovi, niciunul dintre cei trei nu l-ar fi putut opri.

Privi o clipă în sus, atenţia fiindu-i atrasă de un fâlfâit. Văzu păsărele zburând prin spaţiul vast, deschis, de deasupra, cea mai apropiată reprezentare a bolţii paradisului pe pământ. Își făcu cruce, reamintindu-şi că se afla pe pământ sacru. Simţea prezenţa lui Dumnezeu în acea eternitate îngheţată din jur, ca o apăsare subtilă care-l făcu să-şi plece din nou capul.

York se lăsă într-un genunchi în faţa regelui.

— Maiestatea Voastră, mă îndurerează să vă văd rănit, spuse. Vă cer iertare pentru tot ce-am făcut, milostenia voastră.

Henric se strădui să se aşeze mai drept, împingându-se cu mâinile lipite de piatra albă ca să stea mai sus. Ochii lui păreau să rătăcească fără ţintă, întorcându-şi capul puţin în spate şi în faţă pentru a-l privi pe omul care adusese un astfel de prăpăd.

— Şi dacă nu-ţi dau ceea ce-mi ceri? şopti el.

York închise ochii o clipă. Când îi deschise din nou, avea o expresie aspră şi dură.

— Atunci trebuie să vă oblig. Iertarea dumneavoastră totală pentru tot ce s-a întâmplat azi. Pentru mine şi pentru toţi cei alături de mine. Am fost făcut trădător, Înălţimea Voastră. Nu mi se va mai spune aşa din nou.

Henric se prăvăli, platoşa sa de la spate scrijelind piatra pe când aluneca înapoi, unde zăcuse mai înainte. Ştia că viaţa-i atârna ca de un fir de păr,

depinzând de răbdarea unui singur om, iar voinţa i se risipea, o piatră înghiţită de marea în creştere.

— Atunci, fie aşa cum spui, Richard! N-am să te învinovăţesc pentru nimic din ce-ai făcut. Desigur, ai dreptate. Cum spui tu.

Pleoapele regelui clipiră şi se închiseră, iar York văzu cum chirurgul făcu jumătate de pas spre ei, dar îi făcu semn să se oprească. York se întinse şi atinse cu mâna înmănuşată obrazul regelui. Henric deschise ochii brusc, încă o dată, când simţi metalul rece pe piele.

— Cine-i? zise el. Tot tu, Richard? Ce vrei de la mine?

— Eşti regele meu, vorbi York încet. Nu cer decât să-ţi stau alături. Ai nevoie de un bun sfătuitor, vere. Ai nevoie de mine.

— După cum spui tu, răspunse Henric cu un glas doar ceva mai mult decât un oftat, după ce istovirea îngrozitoare-i năpădi voinţa.

York dădu din cap mulţumit. Se ridică în picioare, încă incapabil să-şi desprindă privirea de la rege. Buckingham încercă să spună ceva, cuvintele lui fiind o bolboroseală care-i provocă un nou val de sânge ieşit din gură.

— Regele-i un om bun. Mult prea bun, Richard. Eu am să-ţi spun că eşti trădător, dacă el n-o va face.

York abia putea înţelege cuvintele acestuia. L-ar fi putut ignora pe ducele rănit, dar dădu din cap.

— Vorbele tale sunt vorbe goale şi pălăvrăgeli, Buckingham! Vei fi arestat. Bănuiesc că plata pentru eliberarea ta îmi va acoperi cheltuielile.

Buckingham se înroşi în jurul rănii şi pe faţa tumefiată, încercând să vorbească limpede.

— De ce crimă m-ai putea acuza, cea de a-l fi slujit pe regele meu?

— Te-ai ridicat împotriva lorzilor săi credincioşi, Buckingham. Te-ai ridicat împotriva lui York şi Salisbury, pe când noi încercam să-l salvăm pe rege de consilierii săi veninoşi. Cred că nu vei mai vorbi niciodată cu limpezime. O limbă bifurcată-i destul de bună, dar vorbeşte-mi mie prea urât şi suferinţele tale nu se vor sfârşi astăzi.

Buckingham încercă să-l blesteme, însă un nou val de sânge se împrăştie din cerul spart al gurii sale şi cuvintele nu puteau fi înţelese.

— Regele trăieşte şi va trăi, zise York tare. Sunt credincios Casei de Lancaster.

Îl gratulă pe bolborositorul duce de Buckingham cu un zâmbet rece, apoi se răsuci pe călcâie şi plecă spre oamenii săi.

•

Stând rezemat de coloana din transept, Derry Brewer se holba îndurerat. Intrase în abaţie printr-o uşă dosnică, strecurându-se într-o încăpere unde rasele călugărilor atârnau de cuiere şi se hotărâse, într-o clipită, să-şi pună

una peste haine. După experienţa cu franciscanii, o rasă benedictină nu mai avea secrete pentru el.

Întorcându-se să plece, își trăsese gluga pe cap, să-și ascundă faţa, când auzi glasul lui York, unul pe care-l cunoştea la fel de bine ca oricare altul. Derry observase întreaga întâlnire din locul unde era pitit, degetele strângând mânerul pumnalului, atârnat sub robă, la cingătoare. Se gândise, o vreme, că va fi martorul uciderii lui Henric. Totuși, York își stăpânise mâna şi Derry privise cu tristeţe umilirea regelui.

Când York se întoarse înapoi în naos, Derry ştiu că totul se prăbușise. Îl văzuse pe Somerset răpus, într-o baltă de sânge. Derry *încercase* să rămână cu regele. Se luptase să ajungă la el în şuvoiul de oameni. Văzându-l pe Somerset măcelărit, revenise cu picioarele pe pământ. Ziua era pierdută. Cauza era pierdută. Regele era pierdut. Orbit de lacrimi și mut de durere, Derry fugise atunci din abaţie, gândindu-se doar la scăpare.

Ridică gluga, plecându-și capul. York și Salisbury şi Warwick triumfaseră, obţinând tot ce-și doriseră.

Derry simţi o nouă mâncărime la ochi, şi-i frecă cu mâneca robei, furios pe el însuşi pentru slăbiciunea sa. Își strânse mâinile la piept și adoptă pasul umil al deghizării sale, îndepărtându-se de regele căzut.

17.

Londra se simţea precum inima întregii lumi. Cei care muriseră aici erau deja îngropaţi, iar rănile celor rămași în viaţă se cicatrizaseră. Temerile şi amintirile întunecate păleau deja, izgonite și măturate de mugetul gâtlejurilor celor care aclamau.

Mulţimi uriașe se adunaseră cu mult înainte de venirea zorilor pentru şansa vieţii lor de a-i vedea pe regele şi regina Angliei. Niciunul dintre ei nu luptase la St Albans. Cu toate că oraşul se afla la nici treizeci şi cinci de kilometri distanţă, măcelarii, tăbăcarii şi consilierii vârstnici din Londra nu fuseseră acolo ca să vadă căderea lui Henric, nici baricadele dărâmate şi spulberate. Ştiau doar că dihonia dintre case ajunsese la final, că pacea se reîntorsese și că regele Henric îi iertase pe lorzii săi rebeli.

Întregul oraş părea că se adunase de-a lungul traseului străbătut de procesiunea regală pe drumul mare şi lat din Cheapside, spre St Paul. Mulţimea se împingea în cordonul de soldaţi în culori vii, cu feţele încordate de importanţa misiunii. Ici-colo, apăreau şi încăierări – momente când câte-

o pungă era tăiată ori derbedeii o luau razna prin gloată, ţipând –, însă, în cea mai mare parte, starea de spirit era una veselă.

Cu o zi înainte plouase, spălând întregul oraş, mai bine ca altă dată. În acea dimineaţă de iulie, răsăritul fusese limpede şi cald, sute de căruţe troncănind pe străzi odată cu răsăritul soarelui, pentru a pregăti drumul regelui. Din snopii uriaşi de pe platformele deschise, femeile împrăştiaseră, pe locul unde vor păşi mai târziu Henric şi Margaret, mănunchiuri uscate şi curate de rogoz. Mâzga umedă de dedesubt va ieşi la suprafaţă din nou, însă, pentru o vreme, drumul era curat și ca nou.

Trădarea și măcelul de la St Albans au fost în mod deliberat date uitării, pe când oraşul se pregătea pentru momentul când regele şi regina se vor plimba printre locuitorii capitalei. Nu vor mai fi discuţii despre trădători şi război civil, nu după această zi. Tot ceea ce vedeau mulţimile era parada triumfătoare, desfăşurată în inima oraşului, deschisă de bidivii frumoşi, ţesălaţi şi lucind în rânduri perfecte. Steagurile a numeroase case nobiliare venite în sprijinul regelui erau ţinute sus, pentru a flutura în vânt, depășite doar de cele ale caselor Lancaster şi York, aduse împreună la pace.

În spatele a zeci de rânduri de cavaleri, veneau sute de slujitori regali, înveşmântaţi în livrelele lor colorate, aruncând flori ori chiar bani prin mulţime. Mâini rugătoare se înălţau spre ei şi femeile trimiteau bezele bărbaţilor chipeşi. Trecerea lor iscă larma cea mai mare şi apoi, în continuare, fiecare pâlc din mulţime păru că-ţi ţine răsuflarea, urmând un lung moment de înfiorare şi şuşoteli, înainte ca aplauzele şi uralele să izbucnească din nou, destul de tare cât să trepideze toate casele situate pe ambele părţi ale străzii.

Regele Henric al Angliei păşea singur peste firele albe de rogoz. Purta o mantie, tunică şi pantaloni strâmţi, albastru-închis, aproape negru, pe piept având brodaţi cei trei lei aurii, *passant guardant*[6], şezând neclintiţi, dar pregătiţi pentru orice. Mantia-i era prinsă cu o pafta din argint.

Nu se uita nici în stânga, nici în dreapta şi nici nu avea grijă să ocolească mormanele de bălegar lăsat de caii de luptă care trecuseră înaintea lui. Pentru cei capabili să vadă printre lacrimile de bucurie, regele era foarte palid, însă avea spatele drept şi-şi ţinea capul sus. Veştile despre bătălia de la St Albans zburaseră peste tot în ţară. Zvonurile despre rana lui Henric, sau chiar despre moartea sa, se răspândiseră şi se consolidaseră, devenind nişte relatări fantasmagorice. Trebuia să fie văzut în viaţă şi în putere, poruncise York. Regele deschisese deja Parlamentul în acea dimineaţă, primind noi jurăminte de credinţă faţă de el, conduse de Richard de York, cel mai înfocat

---

[6] Cei trei lei de pe blazonul Angliei (n.tr.).

susţinător al său. Lorzii spirituali[7] şi cei laici[8] veniseră să îngenuncheze şi să sărute mâna lui Henric, jurând pe viaţa lor şi pe onoare înaintea regelui. Regele privea în jur cu ochii goi.

În spatele lui Henric, regina Margaret mergea alături de ducele de York, pieptul acestuia umflându-se de plăcere pe când o ţinea strâns de mână. York nădăjduia ca Henric să ia mulţimea în seamă. Era ceva tulburător ca regele alb la faţă să străbată ţeapăn traseul pregătit, ca şi cum nu l-ar fi animat niciun grăunte de viaţă. York şi Margaret se aflau cu trei paşi mai în urmă, prea departe pentru el să schimbe măcar o vorbă. În schimb, York saluta cu mâna stângă chipurile înşirate pe lângă care treceau, bulucite unul lângă altul şi la fiecare fereastră de sus. Văzu cum florile de pe jos erau călcate în picioare de mulţimile care se înghesuiau şi presau rândurile de soldaţi. Unii dintre oamenii săi îşi încrucişaseră toiegele la nivelul şoldurilor, formând o barieră din ele în vreme ce londonezii se împingeau tot mai abitir să vadă şi să păstreze o amintire pe care o vor savura pentru tot restul vieţii lor.

— Vezi cât de mult îl iubesc pe rege? zise York, întorcându-se spre Margaret.

Ea nu-i răspunse şi el se aplecă mai tare spre ea, astfel că buzele lui îi atinseră urechea.

— Oamenii îl iubesc pe soţul tău! strigă el peste întreaga zarvă.

Atunci Margaret îi aruncă o privire glacială, ceea ce-l făcu să se întoarcă pe dată spre oamenii care ovaţionau. Marea defilare prin Londra fusese ideea lui Salisbury, acum aflat pe undeva mai în spate, împreună cu cei doi fii. Poate că sugestia apăruse ca un soi de recompensă pentru cuvintele arţăgoase schimbate între ei în piaţa din St Albans, îşi spunea York. Locuitorii Londrei vor vedea Casa de York readusă în chiar miezul graţiei regale. Nu vor mai fi şuşoteli despre numele său sau familia sa. York simţi mâna reginei mişcându-se într-a sa, palmele amândurora fiind năclăite de transpiraţie după ce fuseseră atâta timp împreunate. Îşi întări strânsoarea, temându-se că ea şi-ar putea-o retrage. Nu văzu nici grimasa, nici felul în care reuşise să afişeze o mască de indiferenţă.

Aceasta era ziua lui York, Margaret nu se putea îndoi de asta. Soţul ei mergea ca un întemniţat înaintea călăilor săi şi-şi dorea cu ardoare să i se alăture. Nu avea de ales şi trebuia să fie în spatele lui, dar nu-l pierdea din ochi, ca şi cum l-ar fi putut consola doar cu dragostea şi gândurile ei.

---

[7] Arhiepiscopii de Canterbury şi York, episcopii Londrei, Durham şi Winchester, precum şi anumiţi episcopi din Biserica Anglicană, aflaţi în Camera Lorzilor (n.tr.).

[8] Lorzii laici sunt pairii pe viaţă, Contele Mareşal, Lordul Mare Şambelan, pairii ereditari, desemnaţi prin lege (n.tr.).

St Paul's se înălţa înaintea lor, străvechea catedrală, unde o mulţime chiar şi mai numeroasă se adunase cu mult înainte de venirea zorilor, să-l vadă pe rege acceptându-şi coroana din mâinile lui York. Nu mai exista un alt simbol mai mare al puterii, iar York simţea cum starea de spirit i se înalţă pe măsură ce clădirea masivă se vedea tot mai bine. Dumnezeu şi norocul fuseseră cu el şi casa lui. Dacă rana lui Henric ar fi fost cu puţin mai aproape de gât, prinţul Eduard ar fi devenit rege. După cum stăteau lucrurile, regele Henric trăia, însă York era cel care domnea. Îi mulţumi Domnului pentru asta, amintindu-şi că pusese să se facă slujbe, ziua şi noaptea, în semn de mulţumire pentru marele său noroc.

Lui Warwick i se dăduse Căpitănia Calais-ului, acel port bogat, ca recompensă pentru partea lui de acţiune la salvarea regelui la St Albans. Salisbury era din nou lordul cancelar al regelui, cu toate că adevărata sa răsplată fusese moartea contelui Percy, iar triumful său, cel în sfada dintre familia lui şi Northumberland. York ceruse şi i se acordase titlul de Conetabil al Angliei, cu împuternicirea de a comanda în numele regelui. Poate mai important ca orice, Henric semnase docil amnistia pentru toţi cei implicaţi în bătălie, absolvindu-i de orice vină sau pată pe onoarea lor. Casele York şi Lancaster renăscuseră, împreună, într-o zi de vară cu cerul albastru.

Margaret îl privea cu suficientă vrăjmăşie pe cel pe care-l ura, încât să acrească şi laptele. Când farsa se va termina, odată cu spectacolul de păpuşar al coroanei dată regelui de mâini nevrednice, atunci va vedea cine va mai rămâne de partea ei şi a lui Henric. Când oamenii din mulţime se vor întoarce pe la casele lor şi se vor linişti toate şi atunci va vedea. Învăţase o mulţime de lucruri de la sosirea ei în Anglia, pe când era doar o copilă. Nu se va mişca repede, nu se va grăbi. Când va veni vremea, *atunci* se va urni.

York îi simţi privirea asupră-i. Când se întoarse spre regina care păşea alături de el, răsuflă uşurat să vadă că Margaret zâmbea.

PARTEA A DOUA

1459

„Regatul englez nu mai avea nicio guvernare... pentru rege era simplu... nu avea Casă regală, nu întreţinea niciun fel de război”.

Anonim [cronicar englez din secolul al XV-lea]

18.

Derry Brewer stătea în ploaia copleşitoare şi privea coloana de soldaţi înarmaţi venind călare pe drumul cel mare, spre castelul Kenilworth. În câmp deschis, nu se puteau adăposti niciunde de ploaia care răpăia peste ei. Călăreau cu capul plecat, şapte grupuri de câte douăzeci de oameni, cu platoşe complete de armură, ducând flamuri atât de ude, încât se înfăşuraseră în jurul beţelor. Dar chiar şi aşa, erau atenţi, pregătiţi pentru orice atac. În pofida a patru ani de pace, întreaga ţară clocotea, sfădindu-se şi zăngănind ca un capac de oală pusă la foc.

Derry le ieşi în cale, aşezându-se în mijlocul drumului. Îşi alesese şase flăcăi zdraveni să stea cu el, pentru a forma un grup cu aspect cât de cât acceptabil. Doi cai albi, de tracţiune, erau puşi să închidă drumul, animalele enorme fiind de două ori mai musculoase şi mai grele decât un armăsar de luptă. După cum stăteau lucrurile, Derry se îndoia că vreunul dintre nou-veniţi s-ar fi oprit la vederea unui singur om. Vremea rea nu ajuta, nici faptul că Kenilworth se afla la vedere, cu toate promisiunile sale de căldură şi siguranţă. Făcu un semn cu palma ridicată, neînfricat şi cu câtă convingere putea da dovadă pe ploaia aceasta aprigă. Alături de el, prietenul său, Wilfred Tanner, ridică flamura regală bicoloră, în roşu şi auriu, care putea fi zărită de departe. Contrabandistul mărunţel şi slab ca vai de el fremăta de mândria de a-i fi fost îngăduit să ţină culorile regelui.

Abia dacă trecuse o oră de la amiază, însă umbra norilor plumburii pictase în cenuşiu măreţul drum. Derry urmărea călăreţii care se apropiau, observând momentul când îl reperară şi-l strigară pe ducele aflat sub paza

lor. Derry nu putea vedea dincolo de primele două rânduri, însă undeva, între soldaţi, se afla omul la care trebuia să ajungă.

— În numele regelui, opriţi! strigă Derry urlând ca să acopere urgia.

Mormăi nişte înjurături în lipsa unui răspuns. Coloana se apropia la trap, zornăind spre el fără a da semn că vrea să se oprească. Dacă cel care conducea nu dădea niciun ordin, Derry ştia că vor trece direct prin grupul său jalnic, împrăştiindu-i pe toţi. Dumnezeu îi era martor că în Anglia acelui an exista destulă neîncredere. Toţi baronii mărunţi, toţi cavalerii şi vecinii lor păreau să adune oameni şi să cumpere arme. Fiertura din cazan era gata să dea în clocot cu atâta dogoare dedesubt.

Când primii călăreţi ajunseră la doar câţiva paşi de el, Derry auzi o altă voce răcnind un ordin şi aceştia se opriră chiar înainte să fie doborât la pământ. După ce-şi încetară înaintarea, Derry s-ar fi putut întinde şi să atingă boturile umede ale cailor cei mai apropiaţi, dar se hotărî să nu facă una ca asta. Niciunui călăreţ nu-i plăcea să vadă cum un alt om se întinde după hăţurile sale.

Ploaia torenţială se intensifică, fără tunete, dar turnând cât pentru o lună întreagă. Pe pământ, erau sumedenie de şuvoaie şi mari întinderi de apă lucitoare, răspândite peste tot în jurul lor. Ploaia răpăia peste trupa încolonată de oameni înzăuaţi, un muget slab, crescând sau scăzând în volum cu fiecare pală de vânt.

— Cine sunteţi voi, să ne staţi în drum? strigă un cavaler din rândul al doilea. V-aţi pus în calea ducelui de Somerset. Daţi-vă la o parte.

Derry era conştient că oricând cavalerii din faţa lui puteau sări la atac. Veniseră înarmaţi ca pentru război şi erau agitaţi şi irascibili. Cum niciunul dintre ei nu-şi ridicase viziera, era greu să-ţi dai seama cine vorbise. Ar fi putut foarte bine să fie nişte statui argintii, pe jumătate ascunse în mantii albastre, leoarcă de apă şi aproape negre.

— Discut numai cu Henry Beaufort, duce de Somerset, spuse Derry tare şi limpede, pe al cărui tată l-am cunoscut foarte bine şi-l consideram cândva un prieten. Vorbesc în numele regelui Henric şi al reginei Margaret. Vedeţi că nu am oameni care să reprezinte o ameninţare pentru voi, însă, la ordinele regelui, trebuie să discut cu Somerset înainte să intraţi în castel.

Oamenii din primul rând îl fixau cu privirea prin fantele vizierelor lor. Cei din spate îşi întoarseră capul, iar Derry îşi întinse gâtul văzând pe unul dintre ei, purtând culorile Casei Somerset pe sub mantie, o tunică udă, cu dungi albastre şi albe, cu flori de iris aurii, laolaltă cu leii Angliei. Derry îşi opri privirea asupra acestui personaj zvelt, simţind o strângere de inimă la amintirea tatălui său. Unul dintre cavaleri se aplecă spre stăpânul lor şi-i şopti ceva ce Derry nu putea auzi. Spre uşurarea lui, îl văzu pe tânărul duce

clătinând din cap şi îmboldindu-şi calul cu călcâiele, făcându-şi armăsarul acoperit de armură să treacă până în rândul din faţă. La fel ca stăpânul său, enormul animal era îmbrăcat în platoşe de fier pe piept şi pe cap, părţi care se mişcau în ritmul mersului bidiviului şi ar fi putut rezista aproape oricărei lovituri. Împotriva unui om neînarmat, armura însăşi era o armă şi Derry înghiţi cu noduri, ştiind că un pas greşit îl putea face să fie strivit.

Noul duce de Somerset îşi ridică viziera, dezvăluindu-şi ochii şi mijindu-i din cauza ploii.

— Alteţa Voastră, numele meu este Derry Brewer. L-am cunoscut pe tatăl dumneavoastră.

— Vorbea de tine, răspunse Henry Beaufort în silă. Zicea că eşti un om de încredere, deşi o să trag propriile mele concluzii. Ce vrei de la mine?

— Doar o vorbă între patru ochi, domnule, pe cuvântul meu de onoare, cu jurământul meu de fidelitate şi cu funcţia mea de slujitor al regelui.

Derry aşteptă sub privirea rece a tânărului, însă un alt cavaler vorbi înainte ca Somerset să fi putut răspunde:

— Domnule, mie nu-mi miroase a bine. Să fii oprit în drum, pe o ploaie crâncenă? Haideţi să intrăm în castelul reginei. Vom auzi ce-i de auzit acolo.

— Este *urgent,* domnule! adăugă Derry ca răspuns, aşteptând. Nu sunt înarmat.

Sugestia că Somerset ar putea ezita de frică sau din prudenţă era suficientă să-l facă să ia foc imediat. Descălecă, păşind către Derry, periculos de aproape, dominându-l. Ca răspuns, Derry se întoarse şi-l conduse pe tânăr vreo zece paşi distanţă de oamenii săi. Aceştia zbârlindu-se cu fiecare pas făcut, care-l ducea pe stăpânul lor tot mai departe de ei, fiind gata să-şi îmboldească bidiviii pentru o şarjă ucigătoare la primul gest greşit.

— Ce vrei? şuieră Somerset spre Derry, aplecându-se mai aproape. Am fost convocat aici de un sigiliu regal, prin care mi se cere prezenţa. Ce trebuie să-mi spui de mă ţii aici, în ploaie?

Derry răsuflă uşurat.

— Există un om în suita dumitale, domnule, cineva care i-a adus nişte hârtii contelui Salisbury, acum nicio lună. Oamenii mei l-au văzut făcând-o şi apoi l-au urmărit pe cel cu care s-a întâlnit.

— Un trădător?! zise Somerset surprins. Atunci de ce nu mi-ai adus veştile astea mai înainte?

Derry îşi simţi obrajii cuprinşi de văpaie, în pofida ploii reci.

— Uneori este mai folositor să ştim care oameni sunt prefăcuţi, domnule, fără a-i aduna pe toţi. În acest fel, ei pot fi făcuţi să dea informaţii greşite stăpânilor lor, dacă mă înţelegeţi.

— Şi totuşi, mă opreşti acum, sări Somerset, aruncându-i o căutătură mânioasă şefului spionilor, ud leoarcă înaintea sa.

— Veţi auzi planuri la Kenilworth care nu sunt pentru urechile lui. Am crezut că ar fi mai uşor şi mai discret să facem ca problema să dispară pe drum, în loc să o facem în prezenţa reginei.

— Înţeleg. Şi cum îl cheamă pe acest om, să fie osândit numai de cuvântul tău?

Derry se strâmbă la auzul tonului suspicios al tânărului lord.

— Sir Hugh Sarrow, domnule. Şi nu există nicio îndoială cu privire la asta, niciuna. Trimiteţi-l înapoi, dacă doriţi, deşi atunci îşi va da seama şi se va duce la duşmanii dumneavoastră dacă o faceţi.

Somerset aruncă o ocheadă înapoi, spre soldaţii săi încruntaţi.

— Sir Hugh? Era unul dintre oamenii tatălui meu! Îl cunosc de pe când eram copil!

— Chiar şi aşa, domnule. Nu poate intra în castel şi să-i fie îngăduit să asculte ceea ce numai dumneavoastră trebuie să ştiţi. Tatăl dumneavoastră a avut încredere în mine, domnule. Regele Henric şi regina Margaret se încred şi ei în mine. Aceasta-i slujba mea, să-i găsesc pe trădători, să-i folosesc sau să-i spulber.

— Poate că tatăl meu te cunoştea, master Brewer. Eu nu. Şi dacă refuz?

— Cu părere de rău trebuie să spun că veţi fi întors de la porţile castelului.

Cu chiu, cu vai, Derry îşi ţinu răsuflarea sub control, ştiind că oameni precum Henry Beaufort erau obişnuiţi să li se facă orice toană cu o supuşenie absolută.

— Nu puteţi intra cu acel om liber ca pasărea, domnule. La ordinul dumneavoastră, poate fi legat fedeleş, dus într-o celulă în timp ce dumneavoastră vorbiţi cu regina. Aş fi încântat de posibilitatea de a-l interoga, dar este omul dumneavoastră. Şi alegerea dumneavoastră.

Derry tresări când Somerset se întoarse şi răcni către oamenii săi:

— Sir Hugh Sarrow! Vino aici!

Rândurile fremătară şi zăngăniră, când un singur om ieşi în faţă şi descălecă, mergând rigid spre stăpânul lui şi Derry Brewer.

— Scoate-ţi coiful, Sir Hugh, zise Somerset.

Cavalerul îşi arătă faţa îngustă şi îngrijorată, parţial ascunsă de mustaţă, pe când ochii lui căprui priveau când la unul, când la altul dintre cei doi bărbaţi. Somerset se aplecă destul de aproape încât Derry să-i simtă căldura respiraţiei.

— Sunt credincios regelui, master Brewer. Moartea tatălui meu încă mai strigă după răzbunare şi n-o să mi-o refuze nimeni. Dacă aceasta este o încercare a loialităţii mele, ai răspunsul meu.

Fără niciun avertisment, îşi scoase spada şi se răsuci din şold, punând toată forţa sa într-o lovitură la gâtul dezgolit al cavalerului. Lama izbi marginea apărătorii armurii înainte de a tăia în carne, stârnind o scânteie măturată imediat de sânge şi ploaie. Sir Hugh se clătină sub forţa loviturii. Păli şi-şi duse o mână la gât, cu ochii holbaţi din cauza şocului, apoi căzu în mocirlă cu un zăngănit.

Derry se zgâi la tânărul din faţa lui, descifrând o mânie ascunsă perfect până atunci.

— Totul are un sfârşit, zise Somerset. Dacă nu mai ai şi altceva pentru mine, master Brewer, sunt leoarcă şi mi-e frig. Şi cu toate acestea vreau să aflu ce mă aşteaptă la Kenilworth.

— Vă mulţumesc pentru încredere, domnule, zise Derry zguduit.

Le făcu semn însoţitorilor săi şi aceştia se dădură la o parte din calea coloanei. Somerset se întoarse la calul său şi încălecă. Coloana trecu de Derry, zeci de coifuri de armură aveau viziera îndreptată spre el, ascunzând neîncrederea şi dezgustul. Se trase prudent pe margine, misiunea lui fiind îndeplinită.

Apoi Derry le ordonă oamenilor săi să lege cadavrul în armură la caii de tracţiune. Îl lăsară să fie târât prin mocirlă, îndreptându-se înapoi spre castel.

•

Când Derry Brewer intră în sală însoţit de un bărbat, Margaret îi întâmpină nerăbdătoare. Părul şefului spionilor era năclăit de ploaie, cu toate că se schimbase în haine uscate înainte de a se înfăţişa înaintea ei. Indiferent de avertismentul pe care l-ar fi putut da Derry, companionul său era în mod clar înspăimântat de a se găsi sub privirile cercetătoare ale reginei Angliei. Omul de lângă Derry era slab ca un ţâr, cu o claie de păr castaniu nepieptănat, arătând de parcă ar fi încercat să-l netezească cu salivă şi cu palma. Tremura pe când încerca să copieze gesturile lui Derry, punându-şi un picior pe dinaintea sa şi plecându-se adânc. Deşi nu lăsa să se vadă, Margaret se amuză când Derry întinse mâna să-l sprijine, evitând astfel o cădere jenantă.

În pofida furtunii care biciuise zidurile castelului în acea zi, vara îndelungată a anului ’59 încinsese castelul Kenilworth, crăpându-i mortarul şi transformând păşunile verzi în terenuri maronii, aride, cât vedeai cu ochii. Lui Margaret îi plăcea locul.

Cu trei ani mai înainte, douăzeci şi şase de tunuri-serpentine[9] fuseseră ridicate pe zidurile de piatră şi în turnuri, cât să acopere totul pe o rază de cinci sute de metri cu ghiulele din fier şi carne sfârtecată şi metal, dacă vreun duşman ar fi îndrăznit să se apropie. Margaret nu le dăduse niciun avertisment asupra intenţiilor ei lui York sau Salisbury, niciun semn că n-ar fi fost pe deplin mulţumită de cei din jur. Numai pe Derry Brewer îl făcuse confident, singurul în care avea încredere. Împreună, aranjaseră ca Henric să iasă din palatul Westminster, mituindu-i pe doctorii săi cu necesitatea aerului proaspăt, al aerului de la ţară. Imediat după părăsirea Londrei, Margaret îl duse de grabă în nord, înainte să-şi dea seama cineva ce puneau la cale. Primise sute de scrisori de indignare şi heralzi în cei trei ani scurşi, dar ce-ar fi putut face York? Nicio nouă adunare parlamentară nu putea avea loc fără rege. Legea şi ordinea în ţară începură să eşueze, şi totuşi, Kenilworth era o fortăreaţă. Nici măcar York nu îndrăznea să adune o armată şi să-l ia pe regele Henric de lângă propria lui soţie.

— Apropie-te, master Brewer! zise Margaret. Și adu-l pe... companionul dumitale cu tine, astfel încât să pot aprecia calitatea oamenilor tocmiţi de tine în numele soţului meu.

Derry își îndreptă spatele, zărind o sclipire de ghidușie în ochii reginei. Zâmbetul îi apăru cu uşurinţă.

— Această puşlama deosebită este Wilfried Tanner, Înălţimea Voastră. Mi-a fost de folos anul trecut. Cândva, a fost contrabandist, deşi unul nu prea bun...

— Derry! şuieră Tanner spre el, înspăimântat că se vorbea cu glas tare despre fosta sa ocupaţie.

— ... însă acum se află în serviciul regal, continuă Derry neabătut, călătorind cu mine prin ţară pentru adunarea contractelor.

Ridică o geantă din piele, plină până la refuz cu pergamente.

— Încă cincizeci aici, Înălţimea Voastră. Declaraţii semnate ale celor care se vor alătura Bravilor, prin jurământul şi onoarea lor.

— Ştiu că mă slujeşti cu credinţă, master Brewer. Soţul meu vorbeşte adesea despre loialitatea ta. Dacă ar fi aici, ştiu că şi-ar exprima recunoştinţa pentru tot ceea ce-ai făcut în aceşti ani.

Pomenirea regelui Henric îi aduse o cută între ochi, observă Derry. Margaret nu avea încă nici treizeci de ani şi devenise extraordinar de frumoasă. Părul ei era negru, o coadă împletită, strălucitoare, lungă până

[9] Tunuri cu ţeavă lungă, având o ornamentaţie spre vârf cu motive serpentine pentru a marca tipul lor (n.tr.).

aproape de şold. Pe când o privea, Derry se întrebă, într-o doară, dacă Margaret era conştientă de efectul avut asupra bărbaţilor. Bănuia că era, până la ultimul detaliu. Şedea pe un scaun din lemn sculptat, înveşmântată într-o rochie albastră de mătase, care-i sublinia talia. Croiul acela nu fusese tulburat de venirea unui al doilea copil, nu în cei șase ani de la naşterea prinţului Eduard. Derry îşi înclină discret capul pe spate, s-o poată observa pe regină, fără a fi încercat de vreun zvâcnet de pasiune, ci doar din plăcerea, aproape uimirea, pe care o simţea un bărbat privind o femeie frumoasă. Lumina provenită de la una dintre ferestrele mari cădea asupra reginei, făcându-i ochii să strălucească şi să umple aerul din jurul ei cu fire de praf aurii.

— Aceşti oameni noi pentru cauza noastră, întrebă Margaret, sunt Bravii Reginei sau ai soţului meu?

— Aceşti patruzeci şi şase de oameni vă sunt juraţi vouă, doamnă. Wilfred a înmânat insignele cu lebede[10] şi pot să vă spun că sunt purtate cu mare mândrie. Cred că va trebui să îmi împrospătez rezerva când ies din nou pe teren. În unele locuri, au devenit o culme a modei, mulţi bărbaţi oferindu-le cadou soţiilor.

— Când îi vom chema, master Brewer, trebuie să poarte însemnul meu ori antilopa soţului meu, da? Indiferent cum o fi moda, Bravii noştri trebuie să se recunoască după însemnele lor.

Derry făcu un gest neglijent.

— Bravii Reginei sau ai Regelui, ei servesc Coroana, Înălţimea Voastră. Pentru mine a fost o bucurie să văd fervoarea din oraşe şi sate. Sunt tratat de parcă aş fi eu însumi un nobil aflat în vizită, oricând sunt văzut călare pe Răzbunare.

— Văzut unde...? Ah! Nu cumva acesta-i un nume cam bizar pentru un cal, master Brewer?

— De fapt, este un animal răzbunător, doamnă. I se potriveşte foarte bine, iar mie-mi convine. Wilfred, aici cu mine, s-a ales cu mai multe iubite doar cărându-mi geanta cu hârtii şi insigne.

Margaret râse şi Wilfred Tanner se înroşi puternic, dându-i un cot lui Derry, cu toate că se afla în afara razei sale de acţiune. Unul dintre majordomii reginei intră în camera de audienţe prin spatele celor doi, strecurându-se fără zgomot printre cele două uşi mari cu pantofii lui din pâslă. Când i se adresă stăpânei sale, Derry şi Wilfred Tanner tresăriră amândoi surprinşi. Margaret ştia că în prezenţa ei erau interzise orice fel de

---

[10] Însemne ale curajului, decoraţii desprinse din heraldica regală a Casei de Lancaster; puteau fi purtate şi alături de însemnele nobiliare, dar şi separat (n.tr.).

arme, aşa că nu fu lipsit de interes să-i vadă pe amândoi cum îşi duc mâinile spre locurile în care ar fi trebuit să se afle armele. Dar îşi dădură seama de situaţia ridicolă şi schimbară o privire ruşinată.

— Înălţimea Voastră, Henry Beaufort, duce de Somerset, şi sir John Fortescue, Conducătorul Tribunalului Curţii Regelui! anunţă majordomul, după care se dădu un pas înapoi, pentru a le permite celor doi să se apropie de regină.

Ca răspuns, Derry făcu din nou o plecăciune.

— Pot rămâne, doamnă? I-aş asculta în calitate de sfetnic al dumneavoastră.

Margaret înclină capul, îngăduindu-i lui Derry să-l conducă pe Wilfred Tanner deoparte. Rămaseră docili acolo, cu toate că Brewer privea totul pe sub sprâncenele încruntate. Îşi făcură apariţia doi bărbaţi foarte diferiţi unul faţă de altul.

Henry Beaufort, ducele de Somerset, avea doar douăzeci şi trei de ani. Ca unul care-i cunoscuse bine tatăl, Derry putea distinge unele trăsături moştenite de la bătrânul duce, însă ştia că expresia lui placidă ascundea o mânie îngrozitoare, încă arzând puternic şi după patru ani. Beaufort era poate cu câteva degete mai înalt decât fusese tatăl său, Edmund. Se apropie de regină cu un pas vioi. Bărbile reveniseră la modă în cei patru ani de după bătălia de la St Albans, iar tânărul Somerset părea că-şi lăsase şi el una, cu un succes moderat, o combinaţie de castaniu-închis şi roşcat, iar vârfurile mustăţii se curbau uşor în sus, deasupra gurii.

— Înălţimea Voastră! spuse Somerset, cu o plecăciune mult mai elegantă decât cea a lui Derry.

Privirea ducelui poposi o clipă asupra lui Derry în timp ce se îndrepta de spate, băgând de seamă prezenţa şefului spionilor.

— Domnule Somerset, mă bucură venirea dumitale, zise Margaret. Mai ai răbdare un moment până când îl salut pe însoţitorul tău.

Derry văzu o roşeaţă cuprinzând obrajii tânărului şi înălţă sprâncenele cu interes când Somerset se dădu la o parte. Ducele nu-şi găsise o soaţă, iar Derry se întrebă dacă n-ar trebui să-l sfătuiască pe tânăr să aibă grijă, să nu se apuce să-i facă ochi dulci reginei atunci când alţii ar putea vedea asta. Îşi aminti de actul de violenţă bruscă la care asistase la intrarea în castel şi se hotărî să-şi vadă de treabă. Presupunea că tânărul era destul de chipeş, într-un mod banal însă. Derry se pomeni netezindu-şi propriile bucle, apoi scutură din cap, amuzat la sminteala bărbaţilor în general.

Intrând în urma tânărului nobil, Sir John Fortescue era îmbrăcat cu totul în negru, de la roba amplă, strânsă la piept, şi până la cei câţiva centimetri care se zăreau din pantalonii strâmţi din lână şi la cizmele din piele neagră.

La cei şaizeci şi doi de ani, chipul său nu era deloc ridat. Lui Derry îi amintea de membrii unui anume ordin monahal, care-şi petreceau atât de mult timp din viaţa lor în rugăciuni, cu feţe inexpresive, încât nu îmbătrâneau ca alţi oameni. Deşi Fortescue nu avea barbă, purta totuşi o mustaţă subţire, neagră la mijloc şi albă spre colţurile gurii sale late. Cumva, reuşea să ascundă lipsa dinţilor de sus şi de jos într-o parte a gurii, acest lucru oferindu-i o expresie ironică, chiar şi atunci când era apatic. Dinţii care-i mai rămăseseră erau puternici şi îngălbeniţi, dar întreaga jumătate a maxilarului său era doar gingia. Derry îl surprinse pe Fortescue aruncându-i o ocheadă scăpărătoare. Judecătorul-şef al regelui era faimos pentru spiritul său de observaţie şi, în acel unic moment, Derry simţi că fusese evaluat şi eliminat, în timp ce Tanner încă se mai ploconea pe lângă el. Fără îndoială, Fortescue observa semnele de infatuare ale lui Somerset cu aceiaşi ochi reci şi zâmbet strâmb.

— Pot să mă apropii, Înălţimea Voastră? spuse Fortescue.

Avea o voce puternică şi apăsată, după cum se potrivea unui om care se adresa curţii în calitate de Conducător al Tribunalului. Derry remarcă sâsâitul fin al sunetelor şuierătoare, scoase atunci când limba lui găsea spaţiul gol acolo unde fuseseră cândva dinţii.

— Desigur că puteţi, Sir John, răspunse Margaret.

Îl văzu pe Fortescue aruncând ocheade spre ceilalţi din încăpere şi vorbi înaintea lui:

— De asemenea, poţi avea încredere şi în cei aflaţi în acest loc. Sau în niciunul dintre ei. S-a înţeles? Indiferent cât de puţin cunoscuţi sunteţi unii pentru alţii, eu ştiu că toţi sunteţi loiali.

Cei patru oaspeţi petrecură un moment de tăcere, fiecare gândindu-se la celălalt. Atât ducele, cât şi judecătorul Fortescue se încruntară la Wilfred Tanner, care se scărpina în barbă şi părea că ar fi vrut să fie oriunde în altă parte, dar nu în această încăpere. Tanner se mai întâlnise cu câte-un judecător, doi în decursul vieţii sale.

Margaret îşi pierdu răbdarea cu tensiunea dintre ei.

— Domnule Somerset, domnilor, *prieteni.* În numele regelui, fiecare dintre voi joacă un rol într-o acţiune mai amplă. Master Brewer, aici de faţă, şi-a petrecut doi am pe drumuri pentru mine, adunând oameni credincioşi, tulburaţi de purtarea bicisnică a celor mai puternici dintre lorzi la adresa regelui. York, Salisbury şi Warwick şi-au bătut joc de tron, au batjocorit Anglia şi Coroana. Iată, declar sus şi tare că au ridicat armele pentru a săvârşi o crimă sângeroasă împotriva nobililor sfetnici ai regelui şi, cu toate astea, cerurile nu i-au trăsnit. Încă mai prosperă, ţopăind ţanţoşi precum cocoşii, în vreme ce oameni mai buni decât ei zac în pământ.

Margaret îşi dădu seama că strânsese pumnul şi-l desfăcu, văzându-şi degetele-i albe deschizându-se precum o floare.

— N-am dormit nicio noapte de atunci fără a mă gândi la o pedeapsă pentru aceşti oameni. Sir John a venit la mine pentru a-mi explica legea, dar ce este legea, chiar şi legea din Anglia, dacă nu poate fi aplicată? Câţi oameni ai recrutat în rândurile Bravilor Reginei, master Brewer? Câţi sunt acum?

Derry clipi. Femeia, atât de neclintită când le ţinea prelegeri, îşi pierduse orice urmă de gingăşie. O vedea din nou pe tânăra regină care primise vestea rănirii soţului ei şi ridicarea lui York în toate. Nu era vorba de durere, ci de o furie mocnită. Cu toate că fusese, cu siguranţă, sfâşiată de durere, bucăţile erau destul de ascuţite ca să taie.

— Nouă mii de oameni vor purta lebăda, Înălţimea Voastră. Nu... nu vă pot răspunde cu privire la calitatea lor, în ceea ce-i priveşte pe cei mai mulţi. Totuşi, opt sute de cavaleri vă jură credinţă, restul sunt ţărani, fierari şi boiernaşi. Au nevoie de oameni destoinici ca să-i conducă, însă au jurat să lupte pentru cauza voastră.

— Iar cea de-a doua din marea noastră iniţiativă, master Brewer? Spune-i lui Sir John cât de mulţi oameni vor purta antilopa soţului meu, când regele este ameninţat de duşmanii săi.

— Opt mii, Înălţimea Voastră. Din Dorset şi până-n Northumberland, s-au antrenat pentru marş şi pentru luptă. Nu aşteaptă decât porunca regelui.

— Mulţumesc, master Brewer! zise Margaret. Ei bine, Sir John? Sunteţi satisfăcut de asta? Vă bucură astfel de cifre?

Sir John Fortescue ascultase totul fascinat. Mai făcu o plecăciune, un zâmbet îngânându-i-se pe la buze.

— Înălţimea Voastră, sunt copleşit. Cred că este suficient. Nu, sunt sigur.

Judecătorul poate că ar mai fi continuat, însă Henry Beaufort îşi drese glasul. O fi fost el duce de numai patru ani, însă după cum vedea Derry, Somerset avea deja ceva din aroganţa familiei. Tânărul ridică un singur deget şi, ca răspuns, cel mai important judecător al regelui închise gura cu un pocnet.

— Înălţimea Voastră, acestea-s nişte veşti bine-venite, zise Somerset. Sunt onorat să fiu inclus în acest cerc.

Apoi aruncă o căutătură spre Wilfred Tanner, îngăduindu-şi o expresie de îndoială.

— Aş accepta orice funcţie de autoritate într-o astfel de... cum i-aţi spus, doamnă? O astfel de „mare iniţiativă". Puteţi conta pe fidelitatea mea până la răsunetul ultimului corn.

— O, chiar aşa, domnule Somerset? răspunse Margaret cu răceală. Nu există nicio cale de mijloc aici. Planurile s-au făcut de prea multă vreme.

Chiar în această dimineaţă, i-am văzut pe lorzii Buckingham, Clifford, Grey şi Audley. Nobilii soţului meu vor sta fie alături de el, fie în calea lui. Îţi spun acum, nu va îngădui să fie arătată nicio milă faţă cei care fac alegerea greşită.

Spre plăcerea personală a lui Derry, Henry Beaufort își ridică din nou degetul pentru a cere încuviinţarea de a vorbi. Gura lui Margaret se strânse, dar îi făcu semn cu capul.

— Înălţimea Voastră, dacă aceste oştiri se vor pune în mişcare doar când regele este ameninţat, trebuie să întreb, care-i ameninţarea? Chiar și fără un parlament, York pare mulţumit de ceea ce-a obţinut. Warwick se află la Calais. Salisbury o ţine numai într-un ospăţ şi vânătoare, însă despre niciunul dintre ei nu s-ar putea spune că-l ameninţă direct pe Maiestatea Sa.

Margaret se întuneca pe măsură ce vorbea Somerset, căldura cu care îl primise dispărând cu totul.

— Da. Ei consideră toate bătăliile câştigate. Este un punct de vedere îngust, care m-a deranjat. Am crezut că n-o să-l depăşesc niciodată, până când Sir John mi-a explicat cum funcţionează Anularea Drepturilor Civile. Aceasta-i scânteia care-i va scoate din bârlog, domnule. Aceasta-i piatra care le va sparge capetele.

Somerset dădu din cap, atingându-și buzele cu degetul. Pentru Derry, era destul de limpede că tânărul duce nu avea nicio cunoştinţă asupra acestei chestiuni. Toţi cei prezenţi se întoarseră spre Fortescue, când acesta începu să molfăie din gura lui pe jumătate golită de dinţi, vădit încântat de atenţia primită.

— Este o lege făcută pentru trădători, zise Fortescue. Îndelung pomenită prin anale, însă rar folosită, poate şi pentru prerogativele permise prin ea. Cu sigiliul regelui pe Legea Anulării Drepturilor, un nobil devine om de rând. Titlurile sale sunt anulate, succesiunea lui este respinsă. Toate proprietăţile sale trec în posesia regelui. Este, pe scurt, moartea şi prefacerea în cenușă a unei case nobiliare.

— York nu va îngădui niciodată să fie promulgată, zise Derry imediat, la fel cum se exprimase şi într-o întrevedere privată cu regina.

Spre exasperarea lui, Sir John agită un deget în direcţia sa, zâmbind.

— Legea a fost creată împotriva celor mai grave ameninţări asupra Casei Regale, master Brewer. Cei care au trecut-o în legea engleză au înţeles că vor fi ocazii când nu mai este timp şi trădătorii ajung periculos de aproape de o izbândă. Nu sunt necesare prea multe probe. Cu toate că, la un moment dat, totul trebuie să ajungă înaintea Parlamentului, poate fi declarată lege validă și acţiunea poate începe după un cvorum al lorzilor și cu acordul regelui.

Pentru ochii lui Somerset, Derry se scărpină pe frunte, de parcă ar fi căzut pe gânduri, prefăcându-se că ar fi auzit asta pentru prima dată.

— Sir John a pregătit dispoziţia legală, rosti Margaret. Soţul meu este de acord să pună sigiliul său. Lorzii Percy şi Egremont au pierdut la fel de mult ca şi ceilalţi prin moartea taţilor lor. Împreună cu dumneata, domnule Somerset, ei îi vor comanda pe Bravii soţului meu.

Tonul reginei nu-i oferea nicio șansă de a refuza şi Somerset îşi plecă fruntea.

— Odată iniţiată, Legea Anulării Drepturilor nu mai poate fi împiedicată. Este o chemare la arme. Casa de York va cădea. Sau va lupta şi *tot* va cădea.

Vocea-i tremura, şi-aşa şi trebuia, îşi zise Derry. York va ieşi la iveală ca un câine turbat când va auzi de asta, era convins. Regina va porni un război cu doar o foaie de pergament.

Margaret continuă plină de entuziasm, căci după luni şi ani de pregătiri sosise în sfârşit momentul mult aşteptat.

— Soţul meu va convoca un consiliu al lorzilor loiali, la Coventry, pentru citirea legii. Nu la Londra, domnilor. Coventry se află la opt kilometri şi ceva de acest loc. Va fi în inima teritoriului nostru. Master Brewer, dumneata îi vei chema pe oamenii care şi-au pus serviciul şi viaţa în slujba Coroanei. Spune-le ce vrei, dar adu-i pe toţi, până la unul, pe teren şi pune-i la antrenamente. Am un comandant pentru propriii mei Bravi, pe James Tuchet, baron Audley. Soţul meu va pleca la luptă el însuşi, împreună cu armata sa.

— Îl cunosc pe lordul Audley, răspunse Derry. Este un veteran, îmbătrânit sub arme, Înălţimea Voastră. Nu am nimic împotriva deciziei dumneavoastră. Totuşi, trebuie să întreb dacă regele Henric se simte destul de bine pentru cele ce vor urma?

Derry vorbea cu capul plecat, stânjenit. El şi Margaret căzuseră de acord că va pune întrebarea cu toate că nu-i plăcea această parte a rolului său, nici minciunile pe care, cu siguranţă, le va spune regina. Suveranul se remarca cel mai bine prin absenţa sa, astfel de chestiuni importante fiind hotărâte în lipsa lui. Derry aproape că simţea tăişul privirii lui Margaret.

— Soţul meu e nerăbdător, master Brewer. Starea sănătăţii sale a fost nestatornică, dar se înzdrăveneşte pe zi ce trece. Să n-ai nicio frică pentru el.

Dădu din mână, ca şi cum ar fi vrut să alunge ideea.

— Am adus încă o încărcătură de lăncii şi ghioage cu plumb pentru Bravii mei, depozitate sus, în magaziile din Kenilworth. Aş vrea să le vezi şi să aranjezi ca lucrurile să fie duse acolo unde este nevoie de ele. Într-o lună, răspândeşte vestea acestei Legi de Anulare pentru York. Îi pui pe spionii tăi să-şi facă treaba, pentru ca York şi Salisbury să afle şi ei. Atunci vor veni. Şi vor fi aşteptaţi.

— Înălţimea Voastră! spuse Derry, acceptându-şi ordinele.

Amintirile îl purtară către ultimul mare plan al Casei Regale, perfectarea unui armistiţiu şi găsirea unei soţii în Franţa, la schimb pentru teritoriile provinciilor Maine şi Anjou. Derry fusese unul dintre arhitecţii planului, iar regina dinaintea sa era parte din rezultatul acestuia. Totuşi, lordul Suffolk fusese ucis, Londra fusese invadată şi aproape toate teritoriile engleze din Franţa fuseseră pierdute. Îl străbătu un fior la gândul unei noi mişcări, menite să mute ţări şi case nobiliare ca piesele pe o tablă de şah. Valurile provocate de catastrofa anterioară conduseseră spre locul unde se aflau acum. Şi se tot împrăştiau.

Punând deoparte îndoielile sale de moment, Derry se lăsă într-un genunchi, gest copiat instantaneu de Wilfred Tanner, în vreme ce Somerset şi Sir John îl urmăreau cu atenţie.

Margaret se însenină din nou la faţă, alungând expresia rece a autorităţii.

— S-a pregătit o masă pentru voi toţi. Aş fi bucuroasă dacă aţi veni să-mi ţineţi companie. N-am nicio îndoială că aveţi întrebări de pus. Vă rog, urmaţi-l pe majordomul meu şi mă voi alătura vouă la masă.

•

În acea seară, după ce clopotele au bătut de vecernie în capela castelului, Margaret l-a trimis acasă şi pe ultimul dintre cei veniţi să o viziteze în acea zi. Văzuse cel puţin douăzeci de soldaţi şi de seniori, precum şi negustori, cărora li se dăduse însărcinarea de a procura arme şi provizii pentru cele două oştiri. Feţele lor roiau parcă pe dinaintea ei pe când mergea cu un mic opaiţ de-a lungul coridorului, spre apartamentul soţului ei, sus, în turnul dinspre răsărit al castelului.

Murmură un salut către gărzile de la uşile lui Henric, strecurându-se înăuntru şi trecând prin camerele din faţă. Singurul sunet auzit era fâşâitul rochiei sale şi bătaia uşoară a pantofilor ei din piele pe dalele din piatră.

— Cine-i acolo? întrebă Henric din interior.

Margaret zâmbi obosită auzindu-i vocea. Era o zi bună dacă era treaz şi atent. Regele Henric avea un somn extraordinar de îndelungat şi putea ajunge uşor să fie cu totul nesimţitor pentru o zi întreagă. Cele câteva ore de trezie şi le petrecea adesea în capelă, cu mâinile împreunate strâns înaintea sa. Puteau trece săptămâni şi luni întregi fără să se vadă mai mult decât un licăr de viaţă în afara acelor mişcări, când mâncarea şi băutura erau consumate fără niciun semn de recunoaştere, iar ochii-i erau orbi. Momentele mai bune veneau încet, precum un om trezindu-se după un somn adânc. Pierduse şirul ocaziilor când vigoarea-i revenise, iar ea îşi făcuse speranţe, doar pentru a dispărea din nou. Oricând îl putea găsi îmbrăcat şi vivace, vorbind cu însufleţire despre planurile lor. Astfel de episoade de revenire ţineau o zi, o săptămână ori chiar o lună înainte ca

starea de prostraţie să-l copleşească din nou, şi-atunci se îndepărta iarăşi şi rămânea pierdut. Regina nu ştia niciodată ce va găsi noapte de noapte.

Încă mai jelea moartea dragostei pentru el. Nu-i dispăruse într-o singură noapte şi erau momente când mai simţea nişte scântei de afecţiune în mijlocul tristeţii tot mai reci. Din câte-şi amintea, îi fusese mai mult ca o mamă decât o soţie. Poate că acesta era şi tâlcul lucrurilor. La fel ca mai toate, dragostea ei pentru Henric fusese lăsată să piară în decursul anilor, deşirată şi scoasă fir cu fir, până când nu mai rămăsese nimic. Lucrul ciudat era că nu conta. Fie că-i era o mamă sau o soaţă, ştia că nu se va odihni decât după ce duşmanii lui se răceau în mormânt. York nu-i mai lăsase altceva şi-l învinuia pentru că-i băgase lui Henric capul din nou sub apă. Când îşi amintea cum fusese Henric înainte de St Albans, promisiunea strălucitoare din ochii lui de atunci, inima i se frângea din nou de durere. I se dăduse o şansă să trăiască, să fie în viaţă, iar York i-o furase, ţinându-l în necazul lui până nu mai rămăsese nimic.

— Henric! Sunt eu, Margaret! zise ea.

Spre surprinderea sa, era aşezat pe pat, în capul oaselor, cu cărţi şi hârtii împrăştiate în dezordine în juru-i.

— Ceva mai devreme am auzit voci bărbăteşti. Am vrut să mă ridic şi să ies afară, dar...

Clătină din cap, incapabil să explice letargia care-i îngropase voinţa şi făcuse ca o îndeletnicire simplă să dureze un veac.

Margaret îşi aranjă rochia sub ea şi se aşeză lângă el, uitându-se peste hârtiile din jurul lui, de pe cuvertură. El îi pricepu interesul şi făcu un semn cu mâna asupra lor.

— Legi ale Anulării Drepturilor, draga mea. Şi Marea Cartă, lângă piciorul meu. Am pus să mi se aducă, deşi nu-mi amintesc când le-am cerut.

Margaret îşi ascunse iritarea începând să le adune. Jură că-l va pedepsi pe slujitorul care-i adusese soţului ei documentele. Poruncise ca, în condiţii de maximă confidenţialitate, un mare număr de hrisoave să fie luate din arhivele din Londra, ascunzându-le pe cele pe care le voia cu adevărat între alte câteva sute. Pentru ca, în cele din urmă, actele vitale să ajungă în mâinile lui Henric, şi nu ale sale.

— Eu le-am cerut, Henric. N-am vrut să mai fii deranjat cu nişte hârtii oarecare, atât timp cât încă nu te simţi bine.

— Nu, mi-au stârnit interesul, spuse el cu voioşie. Mi-am petrecut ziua citindu-le. Aceste Legi ale Anulării Drepturilor alcătuiesc adevărate poveşti de groază, draga mea. Încă mă trec toţi fiorii gândindu-mă la consecinţele

lor. Ai citit consemnările execuţiilor Despenserilor[11]? Tatăl a fost tăiat în bucăţi şi mâncat de câini, fiul...

— Nu doresc să ascult asta, Henric, răspunse Margaret. Sunt convinsă că au meritat tot ce s-a abătut asupra lor, dacă s-au ridicat împotriva regelui lor de drept.

— Cred că au fost de partea lui, Margaret. Despenserii l-au sprijinit pe cel de-al doilea rege Eduard, dar după ce a fost promulgată împotriva lor Legea Anulării Drepturilor, fiul a fost înşfăcat, apoi pielea i-a fost crestată cu cuţitul cu versuri împotriva păcatului, apoi...

— Henric, te rog! Ajunge! Mă faci să mă treacă fiorii când aud astfel de lucruri. Ar trebui să te odihneşti, nu să-ţi stârneşti gândurile cu închipuiri îngrozitoare. Cum vei dormi acum, cu astfel de imagini în minte?

Regele părea abătut.

— Cum spui tu, Margaret. Îmi pare rău. N-am vrut să te amărăsc. Am să le pun deoparte.

Margaret continuă să adune hârtiile într-un teanc mare, luându-le sub braţ. Unul din teancuri era prins într-o clemă veche, de fier şi-i ciupi degetul, făcând-o să suspine de durere. Picături roşii de sânge se scurseră de pe vârf şi-l văzu pe soţul ei oftând şi privind în altă parte. Îşi supse degetul, mâniată pe ea însăşi, observând o pată roşie rămasă pe cuvertura albă. După St Albans, soţul ei dezvoltase o spaimă teribilă la vederea sângelui. El nu observase încă pata, dar, când se va întâmpla asta, nu va mai dormi.

Luând hârtiile cu ea, Margaret scormoni prin cufărul aşezat la capătul patului ei şi scoase pături şi o altă cuvertură, matlasată şi groasă, rezistentă la frig.

— Stai aşa, dragule! spuse ea, mişcându-se cu o iuţeală neşovăitoare. Îi scoase cuverturile şi le înlocui, zărindu-i picioarele dezgolite pe sub aşternut. Henric se întinse, cutele încordării dispărând de pe faţa lui. Căscă, iar Margaret se lăsă încă o dată jos ca să-l mângâie pe frunte.

— Vezi? Te-ai istovit singur, zise ea.

— Dar n-ai să-mi iei lumina, nu, Margaret? Nu-mi place să mă trezesc în întuneric.

— Am s-o las aici, lângă patul tău. Servitorii tăi sunt mereu gata să-i chemi.

Ea continuă să-i mângâie fruntea şi ochii lui se închiseră.

— Te iubesc, Margaret, murmură el.

— Ştiu, spuse ea.

---

[11] Războiul Despenserilor (1321-1322) a fost o răscoală a baronilor împotriva regelui Eduard al II-lea al Angliei, fiind alimentată de opoziţia faţă de Hugh Despenser cel Tânăr, favoritul regelui (n.tr.).

Şi, fără niciun motiv, ochii i se umplură de lacrimi.

Când respiraţia lui deveni uniformă şi era acum sigură că adormise, regina duse hârtiile în altă cameră, unde aşeză o lampă în apropierea mesei şi se apucă să citească cu atenţie despre soarta familiei Despenser şi rezultatele aplicării Legii Anulării Drepturilor Civile împotriva lor. Când citi că documentul vital fusese cerut de o regină franceză, sosită în Anglia pentru a se mărita cu regele Eduard al II-lea, Margaret îşi îndreptă spatele. Istoria avea unele lecţii de predat şi ea aproape că putea să-i audă vocea compatrioatei sale, venind din alt secol. Margaret nu se clinti din acel loc până-n zori, vrăjită şi fascinată.

19.

Salisbury îşi tamponă faţa proaspăt bărbierită cu o bucată de pânză umedă, rece, închizând porii pielii şi alinând înţepăturile provocate de briciul lui Rankin. În dimineaţa asta, nu mai făcuse niciun rămăşag cu slujitorul său, îndurând în schimb bărbieritul într-o linişte deplină, până când se putu ridica şi trimite servitorul la plimbare. La cei şaizeci de ani ai săi, Richard Neville îşi simţea vârsta. Petrecea o oră în fiecare dimineaţă năduşind în timp ce făcea mişcare, pentru a menţine puternic braţul cu care mânuia spada. Nu fusese niciodată un bărbat corpolent şi cu toate că pielea de pe fălcile sale se lăsase, formând riduri adânci, nu exista grăsimea care să le rotunjească. Chiar şi aşa, vârsta era ceva istovitor, indiferent cât de mult se străduia să-i încetinească avansul. A fost o vreme când fiecare decizie era limpede şi când putea vedea până departe, ştiind precis ce voia şi care era cea mai bună cale de a obţine asta. Acum nu putea decât să clatine din cap în amintirea tinereţii. Viaţa fusese mai simplă, cândva, pe când sarcina sa era să-şi menţină familia puternică şi să-şi ramifice arborele genealogic Neville prin casele nobiliare ale Angliei.

Soaţa sa, Alice, dădu buzna în încăpere, iar Rankin se strecură afară, ea observând starea de spirit a soţului ei în vreme ce aşeza pe un dulap un castron cu mere proaspete. Castelul Middleham era binecuvântat cu nişte livezi frumoase, iar cidrul preparat acolo era destul de bun pentru a putea fi vândut. Însă era ceva tipic la soţul ei să nu facă asta, lăsându-şi servitorii să folosească după bunul-plac butoaiele cu cidru prin tainiţele castelului.

Alice îl urmări pe Salisbury cum îşi şterge faţa şi gâtul. Putea vedea că era distras de ceva, căutând în jur un loc unde să pună pânza, până când se apropie şi-o luă ea.

— Pari tulburat, zise ea, întinzând mâna şi atingându-l pe braţ.

Erau căsătoriţi de aproape patruzeci de ani şi îmbătrâniseră împreună în ceea ce el numea „hăţurile blânde”. Folosea această expresie de multe ori – una dintre multele menite s-o amuze – doar ca s-o vadă zâmbind. Umorul poate că-l părăsise în decursul anilor, însă amintirea glumelor şi afecţiunea rămăseseră.

— Este, oare, de mirare, cu atâtea lucruri care mă apasă? murmură Salisbury.

Stând lângă fereastră, putea vedea ogorul auriu din jurul Middleham-ului, întinzându-se până la orizont, populat de siluetele mici ale bărbaţilor şi femeilor şi cailor, tăind şi adunând snopii de grâu auriu de pe pământul contelui. Într-o altă zi, priveliştea i-ar fi plăcut probabil, o imagine a lumii care-şi vedea de muncă, aşa cum şi trebuia, cu bărbaţi scoţând roadele pământului şi jinduind după câte-un clondir de bere, băut pe la apusul soarelui. Primele semne ale toamnei colorau copacii în arămiu, dar privea prin toate acestea şi mult mai departe.

Nu era nevoie ca Alice să se întrebe care era sursa acestor frământări ale soţului ei. De când sosise mesagerul, cu două zile înainte, în castel se iscase zarva, alţi zeci de oameni ieşind din castel pe cai repezi spre a-i chema pe cavaleri şi soldaţi, indiferent unde s-ar fi aflat.

— Richard de York este lordul înaintea căruia m-am legat prin jurământ, spuse Salisbury.

Vorbea aproape ca pentru sine, deşi îşi întoarse capul şi-i atinse obrazul soţiei sale.

— Eu l-am ajutat să se ridice, destul de sus cât să poată lua tronul. Iar la sfârşit, nu s-a întins după el. Dacă ar fi făcut-o, acum n-ar fi nicio ameninţare asupra noastră, nici şoapte despre această lege care ne-ar putea distruge pe toţi. Blestemată să-i fie nehotărârea, Alice! De câte ori trebuie să-i fie înmânată coroana unui om înainte de a pune mâna pe ea? York s-ar fi putut înscăuna singur ca rege la St Albans, iar cu asta s-ar fi terminat totul. A fost prea sfios sau prea intimidat de zidurile abaţiei din jurul lui. Iar acum? Au trecut patru ani de pace şi tot ce-am obţinut a fost să-l lăsăm pe rege să prindă puteri din nou, ori, mai bine zis, s-o lăsăm pe regina aceasta să-şi întărească influenţa. Şi-acum asta! Casa de York este zguduită până-n temelii prin Sigiliul regelui, iar eu nu am de *ales,* Alice! Niciun fel de alegere. Trebuie să merg la luptă din nou. Trebuie să iau armele şi să risc tot ce-am realizat, când asta ar fi trebuit rezolvat cu mult timp înainte.

— N-ai să dai greş, Richard, spuse Alice cu convingere. N-ai dat greş niciodată. Din toate acţiunile tale, clanul Neville a prosperat, prin mâna ta şi cu isteţimea ta. Ai fost un bun păstor pentru toată lumea... da, chiar şi pentru

cei care nu poartă numele nostru. Ai spus chiar tu că ai adunat mai mulţi soldaţi decât şi-ar fi permis orice altă Casă. N-ai stat cu mâinile în sân în anii de pace. Asumă-ţi toate astea, pentru precauţiunea care te-a făcut să aduni atâţia sub flamura noastră, în vreme ce alţii au picotit leneşi.

Salisbury mormăi, încântat că soţia sa îi spunea astfel de lucruri. Nu fusese niciodată un lăudăros, dar se bucura de aprecierea talentelor sale, chiar dacă astfel de lucruri erau rostite doar între patru ochi.

— Tatăl meu mi-a spus să nu lupt niciodată în aceeaşi bătălie de două ori, Alice. M-a avertizat că dacă înving, să mă asigur că mi-am zdrobit cu totul duşmanii, ca să nu se mai poată ridica vreodată.

— Şi dacă pierzi? întrebă ea.

Salisbury zâmbi amintirii.

— I-am pus şi eu aceeaşi întrebare. A zis că dacă am pierdut, mi-am lăsat soarta în mâinile altora. Răspunsul a fost să *nu* pierd niciodată.

Oftă, apoi dădu din cap.

— Şi iată-mă acum, gata să-l susţin pe York în război, când o singură lovitură sau o săgeată ar putea sfârşi totul. Sunt prea bătrân pentru astea, Alice. O simt în încheieturile mele înţepenite, în gândurile mele încete. Asta-i o cale pe care pot păşi doar oamenii mai tineri. Eu mai degrabă aş rămâne aici, în pace, să privesc cum sunt culese grânele.

Alice îl cunoştea suficient de bine pe soţul ei ca să-şi aleagă cuvintele cu grijă, zgândărindu-i vanitatea ca să-l scoată din această stare de spirit sumbră.

— Poate că atunci ar trebui să-l laşi pe fiul tău să-i conducă pe oameni. Ai veşti despre întoarcerea lui Richard de la Calais? Dacă ar fi aici, ştii că n-ar refuza, dragule. Ar duce flamurile Neville, împreună cu ale lui Warwick.

Alice observă încruntarea de pe chipul soţului său.

— Este un bun comandant, zise el. Îmi creşte inima când îmi amintesc cum şi-a condus oamenii la St Albans.

— Şi ai tăi, dragule. L-au urmat când a pus să se sune din trâmbiţe. Mi-ai spus cât de bine-i stătea în roşu.

Salisbury îşi muşcă buza de jos la această amintire, semeţindu-şi uşor bărbia atunci când ridică privirea.

— Totuşi, e încă foarte tânăr... şi poate nu destul de abil în tinereţea lui, spuse el.

Alice îşi ascunse zâmbetul şi dădu din cap.

— Şi a petrecut trei ani în Franţa, în vreme ce am ţinut sub ochi toate uneltirile de pe la curtea acestui Lancaster. Nu, eu ar trebui să comand, Alice. Va veni şi vremea lui Warwick, nu peste multă vreme. Dar nu el a venit la mine cu veştile despre aceşti Bravi ai Reginei, care mărşăluiesc şi se

antrenează. Despre aceşti Bravi ai Regelui, călărind prin nord şi adunând arcuri şi lănci şi ghioage de fier. Unde-am fi fără oamenii plătiţi de mine să-mi spună despre aceste lucruri? Am fi pierduţi, Alice! Numai Dumnezeu ştie dacă regele-şi va mai părăsi vreodată patul. De vreun an, n-am pe nimeni la Kenilworth să-mi spună cum o duce. Doi tineri zdraveni, ucişi amândoi în accidente? Tânărul John Donnell a fost găsit spânzurat, de mâna lui, când eu îl ştiam drept un suflet vesel, fără toane rele de niciun fel? Sir Hugh Sarrow, găsit mort într-o casă de proastă reputaţie? A fost ciudat ca un astfel de om să se aleagă cu o asemenea rană în patul său, Alice. Am ştiut cu doi ani înainte că trebuia să adun cavaleri şi soldaţi bine înarmaţi, indiferent cât de mult a costat. Au încercat să-mi scoată ochii. Cu toate astea, am ştiut. Dacă mă voiau orb, asta însemna că era ceva ce nu trebuia să văd. Nu, regina-i de vină, această scorpie, ea se află în spatele acestei primejdii, nu Henric. Bietul om e terminat şi se află la cheremul ei şi la cel al curtenilor şi consiliului. N-am nicio îndoială că pe fiii lui Percy încă-i mai roade moartea tatălui lor. Au plănuit asta, iar *eu* trebuie să le răspund, ori îmi voi vedea munca de-o viaţă pusă pe foc.

— Prea bine, Richard, spuse Alice. Mă bucur că ai spus-o. Nădăjduiesc că vei avea grijă de fiul nostru, nu?

— Pe cât de bine voi putea, răspunse el. Cu voia Domnului, o vom scoate la capăt.

Îşi plecă uşor fruntea, astfel că umbrele-i jucară prin ochi.

— Îţi spun, Alice, dacă Henric trebuie să cadă, n-am să mă dau în lături, aşa cum a făcut York. Nu când casa şi titlurile mele sunt în pericol. Voi lovi ca să pun capăt acestui război al şuşotelilor şi secretelor. Pentru că dacă York e zdrobit, Salisbury va fi următorul... şi apoi Warwick. O Lege a Anulării o va urma pe alta şi vom fi nimiciţi în Anglia. Mai bine mor decât să îngădui una ca asta!

— Vulpe bătrână, zise ea, cuibărindu-se în îmbrăţişarea lui, astfel că el o cuprinse cu braţele, rezemându-şi bărbia pe creştetul capului ei. Întoarce-te cu bine înapoi, după ce se termină totul. Asta-i tot ce-ţi cer.

— Aşa am să fac, făgădui el, respirând adânc, cu buzele lipite de părul ei.

O putea simţi tremurând sub atingerea sa.

— Sst! Nu te teme, dragostea mea! Am trei mii de oameni... iar York, încă două mii. Fiul nostru va aduce o mie două sute de oşteni în tunicile lor roşii, aproape jumătate din garnizoana sa de la Calais. Şapte mii de oameni, Alice! Şi nu-i vorba de ţărani, obişnuiţi cu mânuitul secerii şi săpăligilor, ci de soldaţi adevăraţi, în zale. Un cuţit din fier, dragă, pentru a lovi sau opri forţele reginei. N-am fost chemaţi noi la Marele Consiliu din Coventry? Prin ordinul direct al regelui, am permisiunea de a-mi conduce armata peste tot,

prostindu-i şi mai mult prin îngăduirea acestui lucru. Nu ne vom deplasa noaptea, ci ziua în amiaza mare, adunându-ne la porunca regelui. Îţi spun, înainte să dea prima brumă am să-i nimicesc pe aceşti duşmani. Am să-i pun pe fugă şi-am să-i împrăştii ca pe seminţele proaste din familia proastă din care se trag. Pe onoarea mea, Alice, aşa am să fac!

•

Lăsase marea cu vreo treizeci de kilometri în urmă, dar Warwick încă îi mai simţea mirosul impregnat în hainele sale, acel amestec de umezeală şi sare, care, cumva, reuşise întotdeauna să-i ridice moralul. Pielea-i fusese biciuită de stropii de apă în timpul traversării din Franţa şi putea simţi încă gustul ei amar pe antebraţul dezgolit. Aflat în cercul de torţe, ridică o carafă de cositor şi toastă împreună cu oamenii, pe când Eduard de Hotare trimitea la podea, pe spate, încă un cavaler bombănitor. Prima lor seară pe teritoriul englez, după aproape patru ani, fusese mult mai lungă pentru cei şase sute de oameni din Calais. Unii dintre ei vărsaseră lacrimi sau începuseră să danseze odată ajunşi pe pământul strămoşilor lor, aplecându-se să-l atingă sau să-l bată cu palma sau să ia o mână de ţărână ca s-o pună într-o pungă. Suferiseră la căderea Franţei, cu zece ani înainte, precum şi în anotimpurile când rămăseseră fără plată, când întreaga Anglie părea că luase foc. Nu erau tineri, niciunul dintre ei, ci nişte veterani încărunţiţi, unul şi unul, cărora li se refuzase de prea multă vreme confortul unui cămin ca să-şi mai amintească de orice urmă de tihnă. Comandantul lor, Andrew Trollope, fusese nevoit să-şi şteargă lacrimile din ochi când Warwick îi spusese că, în sfârşit, se va duce acasă.

Warwick privi încântat când fiul lui York se lăsă jos, ferindu-se de un ciomag răsucit frenetic şi apucă piciorul omului cu mâna sa liberă, răsturnându-l şi trimiţându-l clătinându-se şi lovindu-se de alţi doi. Într-o luptă exista întotdeauna un pericol, chiar şi într-una cu bâte în loc de ghioage sau săbii. Totuşi, la numai câteva luni după ce împlinise optsprezece ani, Contele de Hotare îi făcea pe cavalerii mult mai experimentaţi să pară nişte copii, iar privitorii îl iubeau pentru asta, aclamând la fiecare lovitură. Warwick îl putea auzi pe Eduard râzând în coiful său, surprinzător de puternic şi de grav pentru cineva atât de tânăr. Nu era pentru prima dată când Warwick era nerăbdător să vadă faţa lui York, când va da ochii cu fiul său. Având peste un metru nouăzeci, o statură de uriaş, Eduard îl depăşea în înălţime chiar şi pe tizul său legendar, regele cunoscut sub numele de „Picioare-lungi”[12]. Warwick fusese nevoit să-i tocmească pe cei mai buni

---

[12] Eduard I, cunoscut sub această poreclă pentru statura sa mare şi membrele lungi, dar şi sub numele de „Ciocanul Scoţienilor”, a fost regele Angliei din 1272 şi până în 1307 (n.tr.).

meşteri de armuri din Franţa doar pentru a-l îmbrăca pe conte în fier, pe măsură ce creştea. Totuşi, dacă alţi flăcăi s-ar fi vlăguit din cauza unei astfel de creşteri, contele ajunsese la maturitate crescând printre veteranii din Calais, antrenându-se cu ei în fiecare zi şi învăţând toate trucurile parşive pe care i le puteau arăta ei pentru câmpul de luptă.

Warwick vedea cum doi dintre cei mai loiali însoţitori ai contelui îl aclamau împreună cu ceilalţi, privind fiecare mişcare cu ochi de cunoscători. Fierarul, Jamieson, era unul dintre cei câţiva uriaşi pe care îi cunoscuse vreodată Warwick, totuşi şi acesta trebuia să se uite în sus la conte când se întâlneau. Sir Robert Dalton preluase organizarea exerciţiilor cu spada pentru întreaga garnizoană din Calais, susţinând că nu văzuse în viaţa lui atâta rugină şi lenevie. Loialitatea lor faţă de fiul lui York era vizibilă şi evidentă, amestecată cu mândrie când îl priveau luptând. Contele va fi o adevărată teroare pe câmpul de luptă, Warwick era sigur de asta. Era mai înalt decât majoritatea bărbaţilor în putere şi prima lovitură venea cu o asemenea forţă încât nu mai era nevoie de încă una.

Aflat lângă Warwick, căpitanul Trollope rânjea bucuros, deja beat din cauza berii şi miedului, găsite în prima tavernă de pe coastă din acea dimineaţă. Oamenii din Calais apăruseră şi ei destul de repede ca să rostogolească butoaiele de-a lungul străzii, lăsând marea în urma lor.

— Nimeni nu mai pune rămăşag împotriva lui, zise Trollope, ridicându-şi stacana şi ciocnind-o de a lui Warwick. În sănătatea ta, domnule! Am câştigat un rămăşag pe cinstite, din prima, dar acum? Nici măcar când se ia de piept cu trei sau patru deodată.

Ultimul dintre cavalerii care mai luptau văzu ocazia de a-l prinde de picior pe tânărul conte. Se aruncă asupra lui, doar pentru a se trezi azvârlit cu totul în aer şi căzând cu un zăngănit metalic care-l lăsă ameţit. Mâinile i se mişcau nevolnice, precum picioarele unui gândac întors pe spate. Mulţimea de soldaţi izbucni în urale, iar Warwick se amuză când contele de Hotare veni clătinându-se spre ei pentru a se lăsa cu zgomot pe iarbă, lângă el. Gâfâia, căldura ieşind din el în valuri, ca şi cum ar fi stat cu toţii aproape de un cuptor. Warwick îi văzu pe Sir Robert şi pe Jamieson ridicându-se de la locul lor, în cercul de torţe, şi alăturându-se tânărului lor comandant. El făcu semn să li se aducă noi carafe cu bere celor trei.

Fiul lui York se luptă cu coiful său şi se plânse cu un glas înăbuşit că obiectul se strâmbase. Se chinui să-l dea jos, până când metalul scârţâi şi ceva pocni, descoperindu-i faţa roşie şi coama de păr negru.

— Pentru Dumnezeu, am crezut că n-o să-mi mai iasă niciodată! Trebuie să-mi pun armurierul să-l verifice înainte să-l port iar. Ai văzut, Richard? Căpitane Trollope? Ah, Sir Robert! Şezi lângă mine, dacă pofteşti! Ai văzut

ultima rundă? Aş fi putut să-l arunc peste hambar. Aproape că mi-a luat piciorul, dar n-a fost destul de puternic să-l ridice.

Warwick simţi berea în respiraţia contelui, dulceagă şi puternică. Lăsă o carafă plină în mâinile înzăuate, privind amuzat cum Eduard o sorbi până la ultima picătură şi apoi îşi ţuguie buzele să nu lase spuma să se scurgă. Era ciudat să priveşti spre el, când şedeau amândoi. De la ultima sa creştere iute, Eduard începuse să pună muşchi pe el, iar asta-i făcea pe luptătorii experimentaţi să prefere să-şi privească cizmele în prezenţa lui. Laolaltă cu tinereţea sa, asta l-ar fi transformat în ceva înspăimântător, dacă n-ar fi fost natura sa bună. Trollope îl comparase nu de puţine ori cu buldogii din Calais, nişte câini uriaşi, aduşi acolo din Anglia, de prăsilă, cu un veac şi ceva în urmă. Dihaniile masive n-aveau niciun dram de răutate în ei, poate şi pentru că niciun alt câine nu-i putea face să le fie frică.

În vreme ce pe Warwick îl rodeau scrisorile trimise de tatăl său, care-l chemase acasă, fiul cel mare al lui York părea să considere că totul era doar o aventură măreaţă, având în esenţă dorinţa de a-şi vedea iar tatăl şi mama. Warwick clipi când Hotare scoase un râgâit zgomotos, întrebându-se dacă nu cumva ar trebui să-i amintească faptul că manierele de garnizoană nu puteau fi tolerate în cercurile nobile. Warwick clătină din cap cu un zâmbet ironic. La cei treizeci de ani ai săi, nu era tatăl lui Eduard, nici tatăl vreunui alt tânăr, cu toate că poate şi-ar fi dorit asta. Avea două fiice, de care avea grijă soţia sa, iar când privea la măreţul cal de tracţiune al fiului lui York, era greu să nu simtă o undă de regret. Lăsă tristeţea deoparte. Avea destul timp să facă un ciopor de băieţi şi, de fapt, Eduard se purta ca un frate mai tânăr, căutând aprobare pentru tot ceea ce făcea.

Warwick şi căpitanul Trollope schimbară o privire amuzată pe când contele goli alte două carafe la fel de mari ca prima, berea scurgându-i-se pe bărbie şi pe piept.

— Eduard, ne trezim şi plecăm în marş mâine, în zori, zise Warwick. Îţi va fi greu să rămâi în şa cu atâta bere în tine.

— Am o sete de pomină, asta-i tot, răspunse el, făcând semn să-i fie adusă o a patra. Ţi se usucă gâtul când tot trebuie să ridici bărbaţi în aer.

Warwick chicoti, renunţând. Din experienţa sa, ştia că a doua zi îl va găsi pe conte văicărindu-se şi întrebând de ce nu-l opriseră, pe când, de fapt, nu era niciodată uşor de oprit. Cu toată veselia lui nestăvilită, Eduard avea un temperament bine echilibrat şi strunit. Oamenii simţeau asta şi se ţineau la distanţă. La fel ca buldogii din Calais, nimeni întreg la minte nu-şi dorea să vadă acea stăpânire de sine scăpată de sub control.

Spre surprinderea lui Warwick, Eduard îşi vărsă în iarbă cea de-a patra carafă cu bere şi-l izgoni pe servitorul gata să i-o reumple.

— Prea bine, destul! Mi se învârte capul deja şi n-am să fiu eu mocăitul care să-i ţină-n loc pe toţi mâine-dimineaţă. Câte zile de drum sunt până la Ludlow, când îl pot vedea pe tata?

— Opt sau nouă, depinde de cum e drumul, răspunse Warwick. Drumurile sunt bune şi am putea face vreo treizeci şi doi de kilometri pe zi, dacă o tăiem spre vest, trecând de Londra.

— Atunci o să fie opt, zise tânărul, închizând ochii o clipă, ameţit de la bere. Tatăl meu are nevoie de aceşti oameni şi-i voi sta alături. Eu am să stabilesc ritmul, Warwick! Va trebui să-ţi potriveşti pasul după al meu!

Warwick acceptă lăudăroşenia fără să comenteze, ştiind că Hotare era mai mult decât în stare să se ţină de cuvânt. Arhivarii de la Calais îi explicaseră ce însemna Legea Anulării Drepturilor Civile. Ameninţarea asupra Casei de York putea fi făcută să-l includă pe Contele de Hotare laolaltă cu tatăl său. Proprietăţile şi averea deţinute deja de Eduard îi puteau fi confiscate şi se putea alege cu suferinţa şi mai atroce de a-i fi refuzat numele de York şi titlul la duce, la care aspira şi nădăjduia să-l moştenească.

Căpitanul Trollope se foi, mişcându-şi picioarele amorţite. La cei cincizeci de ani ai lui, se simţea bătrân şi aproape la fel de mult acoperit cu muşchi precum un munte, în comparaţie cu Warwick şi cu fiul lui York. Totuşi, cei doi tineri îl aduseseră acasă în Anglia şi le era profund recunoscător pentru asta.

— Mă rog, domnilor, ca legea să poată fi anulată fără să fie nevoie să recurgem la arme. Am auzit de St Albans, chiar şi acolo, în Franţa, cum l-a salvat York pe rege dintre sfătuitorii lui întunecaţi, smulgându-l din strânsoarea lor şi aducându-l la abaţie pentru a primi sanctuar. A fost o faptă nobilă. Tatăl regelui l-ar fi iubit pe cel care i-a salvat fiul, nu mă îndoiesc de asta.

— Îl cunoşteai pe regele Henric? zise Warwick arcuindu-şi sprâncenele.

Căpitanul dădu din cap.

— Eram doar un copil când a murit, domnule, dar mi-aş fi dorit să-l cunosc. N-a mai existat niciodată un om mai de nădejde decât bătrânul rege Hal, care a cucerit Franţa pentru noi.

— Deşi e la fel de sigur că oameni precum Somerset şi Suffolk au pierdut-o, răspunse Warwick. Adevărul este aşa cum ţi-am spus eu. Regele Henric este doar un băietan, cu toate că arată ca un bărbat. Este înconjurat de curteni şi lorzi care acţionează în numele său, fiecare închipuindu-se rege. Tatăl meu, Salisbury, cunoştea acest adevăr când i-a zdrobit pe Percy şi Somerset. Acum s-au înfoiat iarăşi, nişte îngâmfaţi stârniţi şi ridicaţi de o regină franceză.

Căpitanul Trollope se înroşi şi privi în altă parte, evitând răspunsul. În vremuri normale, regina Margaret era ţinută în afara oricăror învinovăţiri sau critici, considerându-se că se afla mult prea departe de manevrele sordide ale lorzilor şi curtenilor din Anglia. Chiar şi sugestia de critică îl făcu pe căpitan să se simtă stânjenit. Înainte ca Warwick să-i poată netezi sensibilităţile sale şifonate, Eduard vorbi. După atât de multă bere băută, vorbea cam tare, cu toate că nu-şi deschisese pleoapele.

— Dacă se vor promulga legile, acestea ar trebui îndreptate împotriva lui Percy, Egremont şi Somerset. Taţii noştri au retezat capetele şerpilor, însă odraslele lor le-au luat locul. Mai bine să ştergem aceste nume din Anale, ca să nu se mai ridice niciodată. Nu voi face această greşeală, când totul se va fi terminat.

Atunci îşi deschise ochii înroşiţi şi privi mânios la cei din jurul său.

— Tatăl meu l-a salvat pe rege şi-ar face-o din nou, însă a arătat milă faţă de Casele care ar fi trebuit să fie desproprietărite şi desfiinţate. *Eu* n-o să am îndurare.

Urmă un moment de tăcere, iar Warwick strânse tare din buze, cu toate că discursul arogant al tânărului îl iritase până peste poate. Spre surprinderea sa, căpitanul Trollope îi răspunse:

— Englezii din Calais vor sta alături de voi, domnilor. Am făcut acest legământ. Nu împotriva regelui, desigur, fapt el însuşi unul de trădare, ci cu siguranţă împotriva celor care se folosesc de numele lui.

Warwick observă preocuparea bărbatului vârstnic, copleşit de aceste discuţii despre politică şi Case nobiliare. Nimic nu era mai simplu decât un duşman clar, pe care să-l înfrunţi şi să-l zdrobeşti.

— Regele Henric nu va fi pe câmpul de luptă, spuse Warwick apăsat. E ca un copil, sau călugăr, dedicat rugăciunilor şi somnului de la răsăritul soarelui şi până noaptea. Nu trebuie să vă temeţi pentru loialităţile voastre sau legămintele voastre, cât timp regele Henric doarme în pace la Kenilworth. Tot ceea ce ne aşteaptă este să-i înfruntăm şi să-i spulberăm pe cei care domnesc în numele lui, după cum spuneţi. Vom merge la Ludlow şi atunci vor veni la noi. Va fi o treabă aprigă şi sângeroasă, dar rămânem în picioare după ce o facem.

— Îi vom distruge, adăugă Eduard, aşezându-se la loc pe pământ şi căscând. Şi York va merge mai departe. Atunci am să-mi amintesc de prietenii şi... duşmanii mei.

•

Mesagerul ajunse la Kenilworth la miezul nopţii, ridicând în picioare castelul şi scoţând-o pe regina Margaret din patul ei. Încă îmbrăcată în

cămaşa de noapte, îl primi pe tânăr în sala de audienţe, cu părul legat şi faţa îmbujorată de somn.

— Înălţimea Voastră, am un mesaj de la baronul Audley. Mi s-a spus să vă spun cuvântul „Răzbunare”.

În pofida tensiunii, Margaret chicoti. Îşi dăduse seama că numai Derry Brewer ar fi putut sugera numele mârţoagei sale dragi pentru o chestiune atât de serioasă. Mesagerul îi adresă o privire tâmpă.

— Atunci, vorbeşte, zise ea. Am înţeles.

Călăreţul era un om cu experienţă. Îşi închise ochii şi recită cuvintele pe care i se spusese să le memoreze, să nu rişte interceptarea mesajului dacă acestea ar fi fost scrise. Necunoscut lui, un alt mesager va apărea în decurs de o oră, aducând acelaşi mesaj, măsura de siguranţă a lui Derry dacă vreunul dintre ele se pierdea.

— Înălţimea Voastră, Salisbury s-a pus în mişcare. A început să mărşăluiască spre sud, spre Ludlow. Bravii Reginei i se vor pune în cale, împiedicându-l să-şi unească forţele cu cele ale lui York. Lordul Audley solicită respectuos ca Buckingham, Percy, Egremont şi Somerset să fie informaţi, iar Bravii Regelui să fie pregătiţi pentru bătălie. Dumnezeu să vă binecuvânteze şi mult noroc!

Mesagerul îşi deschise ochii, transpiraţia curgându-i în valuri de uşurare după ce-şi îndeplinise misiunea.

— Te întorci la lordul Audley? întrebă Margaret.

Tânărul dădu din cap, ţinându-se drept, în pofida oboselii sale.

— Atunci spune-i că Percy şi Somerset se află cu Bravii Regelui, în apropiere de Coventry, înarmaţi şi gata de marş. Buckingham şi cu soţul meu vor pleca la rândul lor la luptă. Transmite-i lui Audley binecuvântările Domnului şi multe urări de bine şi noroc. Asta-i tot! Am să pun să fii hrănit şi să te odihneşti, însă timpu-i scurt. Majordomul meu va găsi ceva pentru tine, să-ţi dea ca hrană de drum.

— Sunteţi prea bună, Înălţimea Voastră, răspunse mesagerul obosit, închizându-şi din nou ochii în timp ce repeta mesajul murmurând, spre ţinere de minte.

Părăsi încăperea aproape în fugă, lăsând-o pe Margaret muşcându-şi buza şi gândindu-se la ce-ar trebui să spună ca să-l stârnească pe soţul ei. Henric era cheia tuturor lucrurilor şi nu mai îmbrăcase armura de la St Albans.

20.

Bravii Reginei erau un grup pestriţ, îşi zicea în sinea lui baronul Audley. Mulţi dintre ei fuseseră crescuţi în comitatul său, Cheshire, dar şi în Shropshire şi în comitatele din împrejurimi, aduşi de prin sate, câte doi, câte trei, cu zecile. Unii dintre ei erau cavaleri rătăcitori, fără blazon sau livrea, având doar lebăda argintie a reginei prinsă la piept. Cel puţin aceşti oameni erau antrenaţi pentru bătălie, chiar dacă erau prost echipaţi. Ceilalţi erau ţărani şi fierari, zidari, măcelari şi boiernaşi. Erau veniţi din toate categoriile sociale, loiali doar regelui, având în comun ura faţă de York.

Derry Brewer era legătura dintre ei, toţi, chibzui Audley, privindu-l pe şeful spionilor galopând pe bidiviul său osos pe câmp, îndreptându-se spre el. Brewer mersese prin sate şi pusese la punct posturile sale de recrutare, chemându-i pe cei de încredere să-i apere pe rege şi regină. Împreună cu Wilfred Tanner, Derry călărise până la fermele izolate, acceptând crestăturile pe răboj ale fiilor şi fraţilor şi taţilor, ale oricui voia să-şi facă o reputaţie primind în schimb insigna de argint. Misiunea lui Audley în lunile trecute fusese aceea de a-i transforma pe băietani şi pe boiernaşi în soldaţi. Unii dintre ei fuseseră în grija sa pentru mai bine de jumătate de an sau chiar mai mult, în vreme ce majoritatea recruţilor nu ştiau încă de care capăt se prinde o suliţă. Ceea ce nu putea duce decât la haos, dar, pe măsură ce şi-au adunat forţele în săptămânile de dinainte, Audley descoperise că Brewer putea fi un sfetnic destul de folositor. Păcat că toate amintirile sale despre marile bătălii erau atât de personale, cu puţină ştiinţă despre tacticile curajoase de pe câmpul de luptă. Pe vremea tinereţii sale, Brewer fusese pedestraş, fără a avea o perspectivă asupra bătăliei mai bună decât rândurile de dinaintea şi dinapoia lui în timpul marşului. Poate că din acest motiv refuzase Derry o funcţie oficială în rândurile Bravilor, spunându-i lui Audley că îşi asumase deja prea multe roluri şi nu mai putea îndeplini încă unul. Baronul zâmbi, amintindu-şi de obrăznicia lui, când Brewer îşi struni bidiviul lângă el.

— Progresează destul de bine, domnule, zise Derry descălecând. N-am mai văzut atât de mulţi laolaltă din Franţa. Mi s-a spus că armele şi cămăşile de zale ale reginei au ajuns la dumneata. Eşti mulţumit?

— Nu. Nu voi fi mulţumit decât atunci când văd capul lui Salisbury zăcând la pământ, răspunse Audley.

Era pe deplin conştient că mulţi oameni se aflau nu departe şi ridică glasul spre a fi auzit:

— Însă vor rezista aceşti Bravi. Avem de trei ori mai mulţi decât cei care mărşăluiesc pentru Salisbury şi nici nu ştie ce-l aşteaptă. Îmi pun viaţa chezăşie pentru aceşti oameni.

Cei care l-au auzit rânjeau spre comandantul veteran, cu mustăţile lui albe şi barbă, repetându-i spusele celor din jurul lor.

— De fapt, mai degrabă i-aş aduce pe aceşti oameni împotriva castelului Ludlow şi a lui York însuşi, continuă Audley, pe un ton mult mai scăzut.

Ridică o mână pentru a preîntâmpina obiecţiile lui Derry, înainte ca acestea să fi fost exprimate.

— Da, înţeleg, ar ajuta strategiei de a-l spulbera pe Salisbury înainte ca el să-şi unească eforturile cu cele ale lui York şi Warwick. Ar fi cea mai simplă concluzie. Dar, chiar şi aşa, mă calcă pe nervi. York este adevărata ameninţare la adresa regelui meu. El este cel pe care-l văd toţi aşezat pe tron, în locul ocupantului său de drept. York este inima acestei facţiuni rebele şi-aş vrea să fie pedepsit şi dezonorat. Într-adevăr, aştept de patru ani să văd asta.

Dacă în faţa lui s-ar fi aflat un alt comandant, Derry l-ar fi putut strânge de umăr, însă Audley era un bătrân rigid, nedorind niciun fel de manifestare de entuziasm sau de apropiere. Astfel că Derry se mulţumi cu o simplă încuviinţare.

— Şi vei vedea, domnule, nu mă îndoiesc de asta. Imediat ce-l vom fi zdrobit pe Salisbury, ne putem întoarce spre sud şi să ne alăturăm Bravilor Regelui. Înainte să se sfârşească anul, vom fi smuls ghimpele.

— Asta-i nesăbuinţă, master Brewer! spuse Audley, clătinând dezaprobator din cap. Nu-i vorba de o plimbare de plăcere prin ţinut. Oamenii lui Salisbury sunt îndelung antrenaţi şi înarmaţi cu arme de calitate. Dacă nu i-am depăşi atât de mult ca număr, n-aş fi atât de încrezător.

— Dar îi depăşim. Şi eşti încrezător, zise Derry cu ochii sclipind.

Bătrânul mârâi.

— Da, în fine. Vom vedea. Salisbury nu poate ajunge la Ludlow fără să treacă de noi. Totuşi, individul este viclean, Brewer. Am văzut ce-a făcut departe, în nord, şi nu-i prost deloc. Am stabilit ca regulă să nu număr niciodată steagurile luate decât după sfârşitul bătăliei. Asta-i tot ce am să-ţi spun.

În vreme ce cei doi discutau, marea armată a Bravilor Reginei se aliniase în trei grupuri mari, căpitanii şi sergenţii îmboldindu-i să-şi ocupe locul. Pentru ochii lui Audley, asta încă era o treabă de mântuială, prea mulţi oameni rătăcind dincolo de poziţiile lor. Totuşi, marea oştire formată pe Blore Heath era măcar plină de încredere şi bine hrănită, nouă mii de băieţi

tineri și puternici depuseseră jurământ în fața reginei înseși. Fervoarea lor îl surprinsese pe Derry la început. Insigna ei cu lebăda de argint avusese mai mult rolul de a deosebi cele două armate, de a le distinge una de cealaltă. Era mult prea greu să desparţi două oştiri mari în miezul campaniei, iar un război putea aduce necesitatea mişcărilor ample şi ripostei. Totuși, insignele cu lebăda fuseseră luate cu entuziasm şi mândrie. Tinerilor din satele şi oraşele englezeşti le plăcuse ideea de a lupta pentru regina împresurată, tratând cauza ei ca pe o luptă a lor proprie. Derry fusese nevoit să refuze sute de oameni care ceruseră să o poarte, dându-le-o în schimb pe cea cu antilopa regelui.

O mie două sute de Bravi duceau arcuri bune din lemn de tisă, fiecare armă potrivindu-se cu înălţimea proprietarului ei şi valorând în arginţi simbria pe jumătate de an sau mai mult chiar. Probabil Derry ar fi preferat nişte arcaşi precum Thomas Woodchurch, însă nu-i avea. Totuși, arcașii de o calitate mai slabă puteau fi găsiţi în orice cătun englezesc, cu butuci de tragere la ţintă cu arcul făcuţi bucăţi în fiecare duminică. Arcașii Bravilor puteau umple cerul cu săgeţi la vremea cuvenită, apoi iar şi iar, într-o clipă numai. Mai mult de șapte mii purtau cămașă de zale și aveau topoare sau ghioage de fier: ciomege pentru spart coifuri şi săbii grele pentru omorât oamenii când erau doborâţi. La urmă, opt sute de cavaleri călăreau la pas domol. Derry ar fi vrut să fie de trei sau patru ori mai mulţi, însă a întreţine caii de luptă te costa o avere şi numai oamenii bogaţi plecau călare la bătălie. Pe rege şi pe regină îi costaseră sume uriaşe să le pună cai la dispoziţie cavalerilor rătăcitori, oameni pricepuţi, care nu-şi permiteau costurile războiului. Derry se uitase peste chitanţele primite cu un an înainte şi refuzase să facă aşa din nou, în vreme ce un puhoi de argint încă se mai scurgea din vistieriile regale. Numai cămăşile de zale şi coifurile erau ruinător de scumpe. Îl lua cu năduşeală numai gândindu-se la costuri, însă nu puteau exista jumătăţi de măsură. Bogăţia lui York era legendară şi, fără îndoială, nu se zgârcea când era vorba de dotarea oamenilor săi.

Audley le făcu un semn servitorilor să-i şi aceştia îi aduseră scara pentru încălecat şi calul său, un roib castrat, care fornăia şi lovea cu copitele în pământ. Derry era bucuros că animalul era mult mai tânăr decât stăpânul său, încălecând la rându-i, încântat din nou să stea în şa pe Răzbunare.

— Am ales cu grijă acest loc, master Brewer, strigă Audley. Blore Heath se află în calea lui Salisbury, spre Ludlow. Vezi ce-i în faţă? Cam la aproape un kilometru, dealul acela cu fâşia lui de stejari şi grozamă? Vom aştepta la adăpostul pâlcului de arbuşti şi, când ieşim la vedere, îi vom înconjura pe cei trei mii de oameni ai lui Salisbury şi-i vom face bucăţi.

— Asta sună puţin cam pripit, domnule, răspunse Derry.

Audley își ridică ochii spre cerul palid al toamnei.

— Chiar şi aşa. Am aşteptat multă vreme clipa asta. Onoarea regelui a fost pătată de către trădători, fiind obligat să se retragă la Kenilworth, când toată Anglia este a sa. Sunt bucuros să fiu buzduganul său, master Brewer, unealta sa. Cu voia Domnului, îi vom opri aici.

Baronul dădu pinteni calului, preferând să călărească de-a lungul rândurilor de Bravi în marş şi să fie văzut.

•

La castelul Ludlow, York privea peste metereze, spre nord, unde spera să zărească armata lui Salisbury venind în sprijinul său. Spre apus, putea vedea năvalnicul râu Teme, şerpuind în jurul castelului, cu satul şi podul Ludford traversându-l spre sud. Se întoarse cu totul, inspirând adânc aerul umed şi încercând să-şi găsească liniştea. Castelul fusese cuprins de zarvă de când sosiseră scrisorile de la Salisbury. York strânse piatra suficient de tare cât să-l doară, în vreme ce se gândea la trădarea Casei şi a numelui său. Regele Henric nu avea niciun amestec în asta, era sigur. Nu putea fi decât regina franţuzoaică, cea care stătea şi trăgea sforile de mătase făcându-i pe toţi să danseze după cum poftea. Ştia că era duşmanul său încă de când pusese mâna pe rege şi-l ascunsese departe, în Kenilworth. Aceasta era o supărare veche, o mişcare atât de iute încât n-ar fi putut-o prevedea niciodată. Nu putea fi decât influenţa ei cea care le conferea oamenilor mai slabi curajul de a acţiona împotriva lui. Privarea de drepturi! Chiar şi numai aceste cuvinte erau o otravă, o ameninţare căreia trebuia să-i răspundă fără nicio milă, indiferent cine începuse primul pe această cale. Adierile răcoroase ale serii îl ajutau să se controleze, dar nu se va mai înfrâna, așa cum făcuse la St Albans. Dacă regele-i cădea din nou în mână își zise el, spada lui va vorbi pentru el, răspunzând cu o singură lovitură tuturor celor care îndrăzniseră să-i amenințe numele și Casa. York încă mai putea simţi teroarea pogorâtă asupra sa când grămăticii scotociseră prin arhivele lor și descriseseră consecinţele îngrozitoare ale acelui singur document, pecetluit de rege. Era sfârşitul genealogiei regale, sfârşitul strănepotului unui rege, ca să nu mai pomenim de titlurile pe care York nu ar mai putea să le dea mai departe.

Acest gând îi aduse aminte de fiul său extraordinar, reîntors împreună cu Warwick acum două nopţi. York crezuse că plesneşte de mândrie, dând cu ochii de masivitatea bărbatului în care se transformase Eduard. Niciunul dintre ceilalţi fii ai săi nu ajunsese la o asemenea înălţime şi lăţime-n umeri. Cel mai mic dintre ei, încă strâmb în mod hidos, cu toate că la cei șapte ani ai săi tânărul Richard învăţase, în sfârşit, să-şi strângă buzele tare pentru a-şi înăbuși ţipetele. Contrastul dintre fiii lui York nu fusese niciodată mai bătător la ochi, iar York se grozăvise cu Eduard la un ospăţ, zărind pentru o

clipă cum îi privea Richard pe amândoi. Îl trimisese numaidecât de acolo pe băieţelul încruntat, având atâtea lucruri importante de discutat. Casa de York nu fusese niciodată mai puternică, având un astfel de războinic ca moştenitor, într-un moment când primejdia era cea mai mare.

York se întinse după urciorul cu vin de Malmsey, aşezat de el cu grijă pe meterezele de piatră. Era beat, ştia asta, totuşi, pentru doar o noapte simţea că se cuvenea să-şi mai potolească ascuţişul temerilor sale, să le lase să se îndepărteze de el, în vreme ce stătea în frig şi golea pocal după pocal. Se părea că garnizoana din Calais adusese o mulţime de lucruri bune înapoi. Şi Warwick părea că se întărise în acest timp petrecut departe. Fiul lui Salisbury îşi petrecuse vremea cu folos, atacând corăbiile străine de prin Canalul Mânecii, corăbii din Spania şi Lübeck, ori ale altor ţări, ale căror căpitani îndrăzneau să-şi rişte ambarcaţiunile navigând de-a lungul coastei. După estimările lui York, Warwick se întorsese să conducă, mai degrabă decât să fie doar un moştenitor de titlu, dobândit prin căsătorie. Nimeni dintre cei care-l vedeau acum n-ar mai pune la îndoială dreptul său de a conduce din nou.

— Iar împotriva noastră sunt doar nişte lebede şi antilope, mormăi York.

Cei două mii de oameni ai lui Warwick zăriseră nişte coloane în marş, pe când se apropiau de ţinuturile din jurul Ludlowului. Nu fuseseră provocaţi, din moment ce erau atâţia, însă adevărul era că ţara luase armele, iar York nu avea nicio idee despre numărul celor care i se opuneau. Mulţumi Domnului că el şi Salisbury adunaseră şi antrenaseră atâţia în anii de pace. Odată ce sosea Salisbury, vor avea şapte mii de soldaţi, suficienţi pentru a sta împotriva unei armate de „Bravi”, formate din smintiţi cu idealuri romantice şi prin favorurile reginei.

Pe măsură ce beţia lui devenea tot mai amară, York se întreba dacă Margaret îl va lega pe soţul ei de un cal şi va defila cu el, în uralele gloatei. Îl rodea că Kenilworth-ul era o fortăreaţă interzisă spionilor şi mesagerilor deopotrivă. Din câte ştia York, regele-şi revenise din boală şi era în stare să călărească. Gândul era ca un cuţit îngheţat, strecurându-se printre coastele sale, şi bău din nou, terminând urciorul şi simţindu-se ameţit. Putea avea încredere în Salisbury şi Warwick. Se putea încrede în fiul său şi în oamenii din Calais, aduşi de el la Ludlow. Restul ţării vedea doar că regele era din nou sub ameninţare. Acuzaţia de trădare va fi şuierată în urechile lui York la tot pasul, afară doar dacă le îndeplinea cele mai negre şuşoteli şi prelua singur tronul. Dădu din cap şi privi în depărtare, spre nordul luminat numai de stelele de pe cer.

— Vino, vechi prieten! mormăi el, ridicând cupa spre Salisbury şi împleticindu-şi limba. Vino şi lasă-mă să fac ceea ce-ar fi trebuit să fac înainte! De data asta, n-am să mai dau înapoi.

•

Regele plângea, orbit de lacrimi, în vreme ce Margaret şi doi servitori se luptau să-i pună armura. Margaret se înroşise deja şi era jenată de reacţia soţului ei, cu toate că oamenii aflaţi lângă ea îl îngrijiseră pe Henric de ani buni, la Windsor şi Kenilworth. Ea era mai dură decât ei, trăgând înainte şi-napoi de membrele regelui şi închizând cataramele una câte una.

— Lăsaţi-ne acum! zise ea, dând iritată deoparte o şuviţă rebelă.

Cei doi servitori se grăbiră să iasă fără să arunce nicio privire în urmă, lăsându-i pe rege şi regină singuri. Armura lui Henric scârţâi când se aşeză înapoi pe pat. Margaret îngenunche înaintea lui şi îl dezmierdă pe obraz, alinându-l ca pe un copil.

— Nu va curge sânge, Henric, ţi-am *spus*!

În frustrarea ei, trebuia să lupte împotriva tentaţiei de a-l pălmui.

— E necesar să ieşi cu Bravii tăi. Trebuie să fii văzut în armură şi cu flamurile fâlfâind. Somerset şi Buckingham vor comanda, împreună cu contele Percy şi baronul Egremont. Voi fi acolo lângă tine, tot timpul.

— Nu pot, murmură Henric, clătinând din cap. Nu știi ce-mi ceri.

— Îţi cer doar să te porţi ca un rege al Angliei! se răsti Margaret.

Vorbele tăioase îşi atinseră ţinta, însă ameţeala îl copleşea şi faţa îi amorţise, licărul de conştiinţă stingându-se în întunecimea ochilor săi. Margaret îşi pierdu atunci cu totul răbdarea, zgâlţâindu-şi soţul atât de tare, încât capul i se bălăngănea.

— Fii tare, Henric! Am pus în mişcare o ţară întreagă să te aduc în acest loc. Am înşirat Anglia în jurul Kenilworth-ului, ca pe o mărgea pe şnur. Am mituit şi am făcut promisiuni şi-am ameninţat oameni periculoşi, dar, până la urmă, trebuie să ai *voinţă,* altfel vei pierde tot. Şi atunci ce va mai valora viaţa fiului tău? Nici măcar cât o ceapă degerată, Henric. Nici măcar atât. Fă asta pentru mine acum! Ridică-te şi stai drept în armura ta! Ia-ţi spada!

Henric nu se mişcă din locul unde zăcea culcat, holbându-se în gol. Margaret se ridică în picioare, privindu-l furioasă şi disperată. Opt mii de oameni se legaseră cu jurământ să lupte pentru rege. Şase mii de oameni erau soldaţii aduşi de lorzii săi. Veniseră cu toţii, de la Somerset şi Northumberland până la zecile de lorzi mărunţi, precum John Clifford, făcut baron după moartea tatălui său, la St Albans. Totuşi, un sfert din armata regelui o constituiau recruţii neinstruiţi de prin oraşe şi sate, nu mai experimentaţi decât propriii ei Bravi. Doar prin faptul că era prezent, Margaret ştia că Henric le va întări voinţa, îi va face să rămână pe loc când

tunurile vor trage şi săgeţile vor zbura, iar maţele lor se vor goli de frică. Se agăţase de speranţa că, îmbrăcându-l pe Henric în armură, l-ar putea însufleţi, indiferent în ce stadiu era boala care-l ţinea în ghearele ei. Doctorii regelui discutaseră despre ascunderea poţiunilor lor în brandy, ceea ce i-ar pune sângele în mişcare şi l-ar scoate din locul unde se pitise. Ea sperase să nu recurgă la ei, dar poate că nu avea de ales.

— Of, atunci să *zaci* acolo! Să-ţi ruginească armura de atâtea lacrimi! zise ea, furia strecurându-i venin în glas. Am să fiu plecată pentru trei zile, cel mult patru. Când mă întorc, doctorii tăi îţi vor turna foc în vene. Te vor *face* ei să te ridici! Mă auzi, Henric? Chiar dacă-ţi petreci restul vieţii în această stare de prostraţie, tot *vei* porni împotriva lui York în această lună. Pentru mine şi pentru fiul tău, dacă nu pentru tine.

Soţul ei privi spre ea, cu ochii căscaţi şi nevinovaţi.

— Am s-o fac, dacă asta-mi ceri, Margaret. Cum spui tu, dacă trebuie, am s-o fac.

Ea-şi simţi furia crescând, până când ajunse să fie sigură că-l va pălmui. Fără niciun alt cuvânt, ieşi din încăpere. Servitorii din dormitorul regelui aşteptau, mai departe pe coridor, iar Margaret se îndreptă spre ei.

— Voi fi plecată pentru câteva zile. În afară de voi, nimeni altcineva nu va vorbi cu regele cât timp lipsesc eu. Nici măcar o singură persoană, până mă întorc. Doctorul Hatclyf să-i facă o purgaţie şi să-i dea medicamentul în următoarea marţi dimineaţă. Atunci se va ridica, să li se alăture lorzilor săi şi Bravilor Regelui. S-a înţeles?

Oamenii făcură o plecăciune şi bâiguiră un consimţământ, simţindu-i furia, intimidaţi. Margaret plecă de lângă ei, îndreptându-se spre grajdurile unde fuseseră înşeuaţi şi pregătiţi trei cai. Propriii ei Bravi vor porni curând la luptă, prima armată legată prin jurământ înaintea ei pe care o avusese vreodată. Toate celelalte puteau aştepta, în vreme ce ea asista la bătălie, văzând şi prima victorie a Casei Lancaster, atât de îndelung mocnită. Era vineri seara şi se va grăbi să-i vadă zdrobindu-l pe Salisbury la Blore Heath. Nici măcar Derry Brewer nu ştia că va fi şi ea acolo, plecând cu doar doi spadasini pentru a o păzi de briganzii de pe drum.

21.

Blore Heath era un ţinut vast, împestriţat de grozamă pitică şi buruieni maronii. Cei trei mii de oameni ai lui Salisbury au înaintat rapid în ultimele şase zile, traversând meleagul şi folosind drumurile principale numai când

acestea se potriveau cu direcţia sud-vest, spre castelul Ludlow. Cu pedestraşi şi cavalerie, ar fi putut străbate distanţa în patru marşuri forţate, însă căruţele sale îi încetiniseră înaintarea prin terenul mlăştinos. Bănuise încă de la bun început că nu va fi doar o incursiune ori o simplă ciocnire armată. Din câte ştia Salisbury, nu va mai avea parte de pace şi nici nu-şi va mai vedea casa din nou pentru un an şi mai bine, aşa că se mişca cu viteza celui mai încet dintre atelajele sale, care duceau mâncare şi harnaşamente, unelte, cai de rezervă şi mici forje, tot ce trebuia pentru o campanie. Alternativă ar fi fost să se grăbească spre bătălie nepregătit ori să depindă de York pentru ajutor. În fiecare dimineaţă, Salisbury se înfuria din cauza timpului pierdut, apoi lua din nou hotărârea şi continua laolaltă cu căruţele de la coada coloanei. Jumătate din ziua precedentă fusese risipită împingând căruţele grele în jos şi peste albia unui râu, cu toate că sutele de oameni făcuseră treaba mai uşoară.

Cel puţin landa era un teren uscat, cu dealuri domoale, maronii, întinzându-se până în sud. Salisbury avea hărţi bune cu el. Alesese calea cea mai scurtă spre Ludlow şi se grăbiseră cu iuţeala cea mai mare de care puteau da dovadă. Când una dintre iscoadele sale din avangardă se întoarse în galop, coloanele sale de marş erau deja la jumătatea distanţei prin landa deschisă, împrăștiind oile şi îndreptându-se spre un braţ de râu fără niciun pod marcat. Salisbury se gândea la traversarea acestui obstacol şi privi încruntat când călăreţul se opri lângă el. Alţi doi galopau aproape şi-şi simţi inima bătând mai repede.

— Oameni înarmaţi înainte, domnule! Am văzut lănci şi steaguri într-o văiugă din landă.

— Câţi erau? întrebă Salisbury, privind în depărtare de parcă dealurile dinaintea lui ar fi fost străvezii.

— N-am putut vedea, domnule, dar erau în număr mare. I-am zărit şi m-am întors cu vestea.

Amândoi se întoarseră spre următorul călăreţ sosit. Gâfâia când își atinse zuluful de pe frunte.

— Câţi erau? se răsti Salisbury din nou.

Cel de-al treilea călăreţ venea în plin galop şi veştile deja se răspândiseră printre rândurile celor aflaţi în marş.

— De două, trei ori mai mulţi oameni decât ai noștri, domnule.

Cel de-al doilea cercetaş arătă cu mâna în timp ce vorbea.

— Sunt ascunși pe dealul acela, în spatele tufelor de grozamă și al copacilor pe care îi puteţi vedea acolo.

Atunci Salisbury ceru oprirea, ordinul său fiind trimis din comandant în comandant până când întreaga oaste se opri nemişcată printre buruienile

landei, cu toţii fiind pe deplin conştienţi de poziţia lor descoperită de jur-împrejur. Ce-a de-a treia iscoadă confirmă numărul oamenilor şi Salisbury înjură în barbă. Sperase că n-aveau dreptate, că o asemenea armată n-ar fi putut fi adunată de cei care i se împotriveau.

— Prea bine. Pleacă din nou şi purică terenul dintre noi. Găseşte-mi un loc de trecere peste gârlă.

Salisbury se întoarse spre ceilalţi cercetaşi.

— Voi doi... apropiaţi-vă cât puteţi, dar dacă pornesc în urmărirea voastră ţineţi-vă departe de ei. Am nevoie de ochii voştri ca să-i văd ce fac. Plecaţi!

Cei trei călăreţi o luară la galop din nou, iar Salisbury rămase singur să se agite şi să-şi facă griji. Fără iscoade, ar fi intrat acum drept într-o ambuscadă destul de amplă ca să ducă la uciderea sa. Voia să se retragă dinaintea unei asemenea armate, însă îşi încleştă fălcile la acest gând, ştiind că nu putea face asta. Dacă nu ajungea la York ca să-l sprijine, armatele regelui îl vor asedia şi-l vor distruge pe cel mai apropiat aliat al său. Apoi nu va trece mult până când vor veni şi în Middleham, cu Actul lor de Privare de Drepturi. Salisbury îşi ciupi şaua nasului, gânditor. Fiul său, Warwick, ajunsese probabil deja la Ludlow, iar toate posibilităţile lui Salisbury se risipiseră ca vântul. Indiferent de sorţii potrivnici, *trebuia* să lupte. Mormăi în barbă o rugăciune, una care părea mai mult o blasfemie, apoi îşi chemă comandanţii.

Şaizeci de oameni galopară spre poziţia contelui în avangardă, cu chipuri încrâncenate şi sumbre. Veştile se răspândiseră deja şi Salisbury văzu pe unii dintre soldaţii de rând aplecându-se să atingă ţărâna. Se încruntă, văzând superstiţiile celor care spuneau pământului să fie pregătit pentru sângele lor.

— Aduceţi căruţele în faţă, pentru flancul drept! porunci el cu siguranţă în glas. Am descoperit capcana la timp.

Îşi aminti de ospăţul de la nunta fiului său şi de armata lui Percy, care încercase să-l nimicească atunci. În acea zi, învinsese prin retragere, făcându-i să dea greş împotriva lui. Se mai destinse puţin. N-avea nevoie să zdrobească oştirea cu care se confrunta. Nu trebuia decât să supravieţuiască încleştării şi să-i ocolească. Căruţele sale puteau fi abandonate şi ştia că putea întreţine o retragere spre Ludlow luptând, nu mai mult de două zile de mers spre sud. Dacă-şi trimitea iscoadele înainte, York ar porni în marş cu întăriri spre a-l întâlni. Exista o cale de trecere, dacă prindea exact momentul propice.

Căruţele apărură huruind din urmă, patruzeci şi două de căruţe grele, încărcate-ochi cu arme şi armuri, mâncare şi potcoave, cu tot ce crezuse el că i-ar fi fost necesar. Acum, cea mai bună folosinţă a lor era să alcătuiască o barieră cu ajutorul căreia să-şi poată proteja flancul, dar Salisbury ştia că nu

se putea fortifica în câmp. Trebuia să ajungă la Ludlow. Trebuia să-şi continue drumul. Totuşi, îşi văzu oamenii luminându-se la faţă când barajul solid, format din căruţe, începu să prindă contur. Îi fugărise pe scoţieni până la istovire prin mlaştinile din nord, ani la rând. Salisbury luptase în zeci de încleştări în decursul vieţii sale, destul cât să ştie că doar numărul mare al oştenilor nu asigura victoria. Disciplina şi tacticile contau tot atât de mult. Poate că venise vremea să vadă ce fel de oameni luptau pentru rege.

— Arcaşii înainte! răcni el. Înaintaţi încet până vă intră în bătaie. Le vom arăta acestor ţărănoi cum luptă o armată adevărată.

Oamenii aclamară supuşi, cu toate că, pe când îşi reluau mersul, încă-i mai vedea pe unii aplecându-se pentru a atinge ierburile uscate şi făcându-şi cruce în timp ce mormăiau rugăciuni. Caii de la atelaje erau aduşi laolaltă prin învăluire, păzindu-le flancul cu lemn, roţi şi fier. Arcaşii lui îşi încordau arcurile şi-şi pregăteau tolbele cu săgeţi, pipăind penele albe, de gâscă, şi legănându-şi braţele libere pentru a-şi destinde muşchii. Salisbury îşi dezlegă scutul de unde zăcea pe crupa calului, prinzându-l de antebraţul său înzăuat, fiind mulţumit de greutatea lui. Nu trebuia să învingă, îşi reaminti el. Trebuia doar să treacă. După asta, ticăloşii n-aveau decât să pună mâna pe căruţele lui şi să-l vâneze pe tot drumul spre Ludlow, pentru că nu-i păsa. Râul se lăţea pe măsură ce se apropiau, până când fu nevoit să ceară din nou oprirea, înjurând apăsat. Râul mâncase din maluri şi numai Dumnezeu ştia de câtă vreme, astfel că înălţimea malului era de vreun metru şi jumătate, apoi urma încă un mal abrupt de urcat. Ar fi fost un obstacol dificil dacă ar fi fost singuri prin landă. Salisbury îşi ridică apoi privirea, zărind un nor de săgeţi ridicându-se precum nişte stoluri de vrăbii dinspre copacii şi dealul din faţă.

•

Audley era satisfăcut. Trupele cu care se confrunta abia dacă erau o treime cât ale sale. Ba mai mult, alesese cel mai bun loc de apărare pe o distanţă de kilometri întregi. Chiar şi numai ca să ajungă la poziţia sa, Salisbury trebuia să treacă de cotul râului, să urce dealul abrupt şi să facă asta în vreme ce săgeţile cădeau ca o ploaie asupra forţelor sale. Audley privi cum săgeţile se ridicau din ambele părţi, părând să plutească la început, apoi să-şi mărească viteza când cădeau şi loveau. Multe cădeau prea scurt, iar cele câteva ajunse în poziţia lui, pe coama dealului, dispăreau prin tufele de grozamă fără ca dinspre oamenii săi să se fi auzit nici măcar un ţipăt de durere. Un zâmbet de mulţumire sumbră apăru pe buzele lui Audley. Mai avea doar o singură carte de jucat şi descoperise locul cel mai potrivit unde s-o pună jos.

— Echipajele de tunuri! Trageţi asupra duşmanului! strigă Audley peste umăr.

Se întoarse imediat să vadă, tresărind fără să vrea când bubuiturile se auziră în stânga și-n dreapta sa. Văzu cele două ghiulele negre, neclare, licărind o clipă spre trupele lui Salisbury, dispărând între rândurile oamenilor înzăuaţi aflaţi dincolo de râu. Una nu păru să aibă niciun efect, în vreme ce celălalt proiectil trebuie că ricoşase şi săltase, azvârlind oameni la pământ, astfel că traseul său putea fi văzut prin prăbușirea lor bruscă. Audley fluieră ca pentru sine, dorindu-şi doar să fi avut zece tunuri în loc de două.

— Din nou! Trageţi din nou! răcni el. Ochiţi spre centru!

Echipele se agitau în jur ca niște furnici pe un cadavru și le privea mânios în vreme ce minutele treceau, iar ei nu erau gata.

Salisbury nu stătuse cu mâinile în sân, odată ce văzuse cât erau de expuşi în raza lor de acţiune. Întreaga secţiune din mijloc a forţelor sale se retrăgea, lăsând leşurile morţilor în urmă, arătând unde căzuse ghiuleaua sau loviseră săgeţile.

Audley rânji când tunurile traseră din nou, bubuind în aerul nemişcat. Cea de-a doua salvă a fost mai puţin norocoasă, una dintre ghiulele dispărând în pământ, iar cea de-a doua omorând un singur om, când acesta se întorsese ca să fugă. Trupele lui Salisbury se retrăgeau în viteză, începând să intre în panică. Audley sări ca ars când Bravii Reginei izbucniră în urale sălbatice, cuprinşi de frenezie la vederea duşmanilor fugind dinaintea lor.

— Staţi pe loc acolo! răcni Audley spre ei. Căpitani! Ţineţi-i pe loc!

Spre furia sa, comandanţii lui nu puteau face nimic. Unii dintre oamenii săi deja alergau peste marginea crestei, gonind pe pantă în jos, de partea cealaltă, spre râu. Audley înjură şi răcni cu glas răgușit spre restul oamenilor să stea pe poziţia lor.

Mii de oameni trecură de el, cu feţele aprinse de pofta de bătălie şi entuziasm.

— Fir-ar să fie! zise Audley. Aduceţi-mi calul, repede!

Era înghiontit de gloata în care se transformaseră trupele sale, azvârlind cât colo toate avantajele oferite de teren doar din dorinţa lor de a-l ucide pe duşmanul pus pe fugă. Audley era înnebunit de furie din cauza prostiei şi neascultării Bravilor, însă nu avea ce face. Avea nouă mii de oameni, faţă de numai trei mii ai duşmanului şi nu-i putea lăsa să se spulbere ca paiele în ciocnirea cu soldaţii bine antrenaţi. Încălecând, îi văzu pe primii dintre ei aruncându-se în râu, sărind de pe mal şi căzând în apele repezi şi înspumate.

Înaintea lor, pe terenul ridicat de deasupra râului, trupele lui Salisbury se opriră şi-şi refăcură formaţiunea în bună ordine. Audley îşi simţi inima

palpitând de frică atunci când trupele începură să mărşăluiască la pas constant spre oamenii săi, încă zbătându-se prin apă şi urcând pe mal.

Printr-o singură goană nesăbuită, Bravii săi se descotorosiseră de toate avantajele lor, în afară de unul singur. Încă-i mai depăşeau numeric pe duşmani, însă trupele lui Salisbury coborau dealul spre oameni obosiţi.

Audley dădu pinteni bidiviului său pe pantă în jos, ajungând la râu şi lansându-se în el cu o viteză periculoasă. Strigă către soldaţi să stea pe loc şi să-l aştepte, însă râul era mai lat şi mai adânc decât credeau ei, iar oamenii se luptau cu apa, istovindu-se singuri în vreme ce numărul lor creştea. Sute dintre ei stăteau tremurând, strigându-le celor din faţă să se mişte, în vreme ce aşteptau şi ei să urce pe mal.

Prima linie a trupelor lui Salisbury lovi – un zid de săbii şi de oameni cu topoare, ţinând scuturile la înaintare. Pe flancuri, Audley vedea călăreţi în formaţie, pregătiţi să-i înfrunte pe propriii săi cavaleri şi sergenţi. Ajunseseră la râu într-o procesiune lentă, oamenii cu experienţă fiind imuni la pofta de a interveni. Audley nu-şi putea lăsa cavaleria să rămână deoparte, cu toate că-şi blestema ghinionul şi lipsa de disciplină a tinerilor smintiţi pe care-i conducea.

Desprinse cornul din locul unde i se tot bălăbănea lângă genunchi şi scoase semnalul dublu al şarjei. Sunetul domoli spiritul pedestraşilor, aceştia întorcându-se şi văzându-l pe baronul Audley la comandă.

Forţele lui Salisbury înaintau pas cu pas, ocupând dealul de pe acel mal al râului şi omorându-i pe toţi cei care reuşiseră să traverseze pentru a le înfrunta. O vreme, măcelul fu înspăimântător şi un val de groază trecu prin rândurile Bravilor Reginei, aceştia văzând numai moarte în faţa ochilor. Mii de oameni erau încă pe uscat, incapabili să ajungă nici măcar la râu, împinşi de alţii care strigau furioşi. Audley îşi condusese armăsarul printre ei şi adunase o duzină de comandanţi, patru, cinci sute de oameni reuşind să se stăpânească şi să rămână pe loc, în timp ce restul ieşeau din râu. Salisbury sesiză pericolul şi cornii săi puteau fi auziţi răsunând peste landă, pe când oamenii săi îi asaltau neîndurători pe Bravi, iar arcaşii săi trăgeau dinspre flancuri până când râul ajunse roşu din cauza cadavrelor căzute.

Oamenii din jurul lui Audley erau seceraţi de soldaţii în cămaşă de zale, ucigând cu o eficienţă înspăimântătoare. Auzi tropotul copitelor când cavaleria lui Salisbury o atacă pe a sa, ciocnirea fiind atât de violentă, încât se zguduia pământul. Un grup de călăreţi trecu direct printre cavalerii lui rătăcitori şi se întoarse împotriva flancului Bravilor, doborându-i până când ajunseră chiar la Audley însuşi. Abia avu timp să-şi ridice scutul şi spada înainte să primească din plin o lovitură de topor, provocând o îndoitură zdravănă în platoşă şi făcându-l să scuipe sânge. Îşi încordă braţele, atacând

cu toată forţa rămasă. Sabia lui lăsă o rană adâncă în grumazul adversarului, doborându-l de pe cal. Alţi doi se repeziră spre el și Audley văzu o ghioagă ameninţătoare. Nu-şi putu ridica spada la timp şi ghioaga grea, din fier, îl pocni peste coif, îndoindu-l, zdrobindu-i capul și azvârlindu-l la pământ.

Bravii Reginei erau atacaţi din toate părţile, continuând să fie loviţi de săgeţi. Cei care încă nu trecuseră râul îşi pierduseră dorinţa de a mai face încă un pas împotriva unui duşman atât de îngrozitor şi începură să se retragă. Două mii de Bravi încă mai luptau în jurul trupului lui Audley, unii dintre ei strigând în disperare la cei din spate, văzându-i cum se risipeau care-ncotro. Ştiau deja că vor fi măcelăriţi dacă fugeau înapoi la râu, aşa că luptau mai departe, căzând sub săgeţi sau fiind seceraţi de oameni mai bine înarmaţi. În furia lor, făcură breşe în rândurile lui Salisbury, dar nu era nicicum destul, iar găurile erau acoperite cu scuturile, iar şi iar, până când fură măcelăriţi şi ultimii dintre ei.

Apa rece a râului absorbi sângele scurs din toate trupurile, atât de multe, încât în unele locuri alcătuiau o adevărată punte între cele două maluri. Oamenii lui Salisbury nu trecură râul, mulţumindu-se cu masacrarea tuturor celor care se aflau pe acel mal şi ignorându-i pe ceilalţi.

Când luptele încetară, Salisbury veni chiar la marginea apei. Soarele cobora spre asfinţit. Privi peste râu, spre dealul înălţat, întrebându-se într-o doară dacă tunurile se mai aflau încă acolo. Nu exista nici urmă de vreun Brav pe-acolo. Fugiseră cu toţii.

Își dezmorţi gâtul din înţepeneală, cu toate că nu dăduse nici măcar o singură lovitură în timpul luptei. Poate că fuseseră uciși vreo mie dintre oamenii săi, o pierdere pe care nu și-o putea permite, deşi ieşise victorios. De trei ori mai mulţi duşmani zăceau morţi în jurul râului şi în el. Oamenii lui deja adunau braţe întregi de insigne din argint, cu lebede, râzând satisfăcuţi şi zbierând la camarazii lor să vină să mai adune.

Își chemă comandanţii, scrutându-i cu o expresie aspră, dar închise ochii la pungile umflate ale acestora.

— Treceţi-mi căruţele peste blestematul ăsta de râu înainte să se lase noaptea! Vom cerceta tabăra Bravilor, dar trebuie să ne grăbim.

Ştia că aşteptau laude, însă-şi pierduse o treime din oştire, oameni de care el şi York aveau o nevoie disperată. Aşadar nu-i venea să se bucure.

— Domnule, ne veţi acorda un răgaz să ne îngrijim de răniţi? întrebă unul dintre comandanţii săi.

Salisbury îl săgetă cu privirea, mânios că era nevoit să ia unele decizii.

— Nu văd niciun Percy pe-aici, nici vreun Somerset. În ţinut se mai află o armată, iar eu trebuie să ajung la Ludlow. Dacă pot merge, ne pot urma deplasându-se mai încet. Lăsaţi-le câte un cuţit bun celor care nu vor rezista

peste noapte. Am pierdut aici jumătate de zi, domnilor. Nu ne mai putem permite nicio întârziere. Fiţi gata de marş!

Comandanţii săi dădură din cap, renunţând la rânjete şi preluând din nou responsabilitatea rangului lor. Se întoarseră unul câte unul, privind abatorul în care fusese transformată landa şi râul roşu de sânge, rămas aşa zile în şir după aceea.

•

Margaret se ridică în picioare de unde stătuse ghemuită, perfect nemişcată atât de multă vreme. Trecuseră ore de când se aşezase în acel loc, un deal din estul landei, care-i dădea o bună privelişte asupra trupelor lui Audley şi apoi asupra armatei lui Salisbury pe când traversa ţinutul. Era albă la faţă de oroare din cauza celor văzute, o viziune de cruzime şi violenţă care continua să-i fulgere imagini în minte. Şi-ar fi dorit să le alunge ca pe muşte. În imaginaţia ei, se aşteptase în dimineaţa aceea ca formaţiunile ordonate să fie aşezate faţă-n faţă, nu la haosul şi la urletele demenţiale ale oamenilor zdrobiţi şi înecându-se în râu, hăcuiţi şi săgetaţi de la mică distanţă de duşmani râzând batjocoritori. Clătină din cap, încercând în van să-l golească de amintiri. Acei bărbaţi depuseseră un jurământ înaintea ei şi-i purtaseră lebăda. Ajunseseră în acest loc încrezători şi cu un avânt războinic, gata să lupte pentru rege şi pentru regină împotriva ticăloşilor trădători. Îşi mută privirea, dar încă mai putea vedea petele întunecate din apă, pe când râul se adăpa cu sângele vieţii lor. Margaret se înfioră, simţindu-se mică şi înfrigurată pe când ultima geană de lumină se stingea uşor. Nu ştia ce se va întâmpla după bătălie, dacă Salisbury se va opri sau nu să îngroape cadavrele ori dacă-şi va continua drumul spre Ludlow. Zeci de călăreţi cutreierau peste tot în jurul coastelor dealului şi o lovi brusc teama ca nu cumva vreunul dintre ei s-o vadă şi să înceapă urmărirea.

Simţi un nod în gât, dar încercă să alunge gândul. Doi oameni o aşteptau la poalele dealului. Nu-i lăsase s-o însoţească, ştiind că a fi zărită de cineva însemna pierzania. În acea dimineaţă, îi văzuse puternici şi periculoşi, dar pe când cobora i se păreau la fel de firavi ca oricare dintre cei ce-şi pierduseră viaţa în acea zi.

Margaret încălecă fără niciun cuvânt, neîndrăznind să vorbească. În urmă, auzi un corn răsunând din nou şi se chirci în şa, umbrele tot mai lungi făcând-o să se simtă ca şi cum era deja încolţită de vânători. Lăsând landa în urmă, galopară aproape doi kilometri şi atunci se mai uită o dată în urmă.

În primul sat prin care trecură, Margaret văzu lumina forjei unui fierar, încă lucrând în atelierul său cu toate că ora era târzie. Mintea îi era la ameninţarea urmăririi şi la încântarea pe care ar simţi-o Salisbury la

prinderea ei. Aproape că intră călare înăuntru și apoi își struni calul la auzul cuielor de potcoavă bătute la locul lor.

— Aduceţi-l pe fierar! zise ea, uşurată să-şi audă glasul hârâit mai sigur decât s-ar fi aşteptat.

Bărbatul care ieşi la porunca ei îşi ştergea mâinile de o cârpă soioasă. Băgă de seamă mantia fină a frumuseţii care-l fixa cu privirea şi făcu o plecăciune adâncă.

— Vă trebuie o potcoavă, domniţă? întrebă el.

Întinse mâna să bată cu palma pe gâtul calului ei şi încremeni când unul dintre oamenii din gardă scoase sabia, un sunet bine cunoscut lui.

— Vreau să fie scoase toate şi puse invers, spuse Margaret.

Mama ei se plânsese de braconierii care făceau acelaşi lucru pe când era ea mică, în Saumur. Oricine s-ar fi luat după ei, găsea nişte urme care duceau în direcţia greşită. Era un truc destul de simplu, deşi fierarul se holba surprins, privind spre drumul din spatele lor. Margaret îşi dădu seama că ghicise că veneau din bătălia dată în acea zi, nedumerirea şi teama fiind clar întipărite pe faţa lui întunecată de funingine.

— Răsplătește-l pe om cu un ban de aur! zise Margaret.

Fierarul făcu ochii mari, dar prinse din aer moneda, pe care o băgă apoi în buzunar. Margaret descălecă şi fierarul îşi văzu de treabă în tăcere, ridicând fiecare copită şi scoţând cuiele cu o iuţeală sigură, azvârlindu-le pe cele îndoite într-o pungă, spre a fi îndreptate, şi le înlocui cu altele, bătute cu putere. Nu se mocăia, pus pe jar de ocheadele aruncate spre drumul din spatele micului grup. În scurt timp, caii fură potcoviţi invers şi cei trei încălecară din nou. Înainte s-o pornească la galop, Margaret i se adresă fierarului:

— Mulţumesc pentru râvna de care ai dat dovadă, meştere fierar, spuse ea. În numele regelui, îţi cer ca nimeni să nu afle ce-ai făcut astă-noapte!

Fierarul era cât se poate de conştient de oamenii înarmaţi care-l priveau. Se dădu îndărăt, cu capul plecat şi mâinile ridicate până când ajunse în siguranţă în fierărie, la căldura forjei.

Margaret dădu pinteni calului. Se înnoptase, dar cerul era senin şi luna le lumina calea. Galopă spre Kenilworth, unde spera să-şi găsească un adăpost sigur.

22.

Oamenii lui Salisbury intrară în Ludlow şchiopătând, cu băşici în tălpi şi istoviţi dincolo de orice închipuire. Contele îi condusese într-un marş forţat pe o distanţă de optzeci de kilometri, mânaţi de spaima îngrozitoare că vor găsi castelul lui York în plin atac. Au sosit aproape incapabili să mai stea în picioare, darămite să mai şi lupte, însă nu era nici urmă de vreo oştire asediatoare. Salisbury le mulţumi comandanţilor săi, îngăduindu-le să-şi ridice tabăra alături de cei patru mii de oameni aflaţi deja acolo.

Soldaţii lui York priveau pe când cei ai lui Salisbury, înfometaţi, se înghesuiau în jurul ceaunelor pe foc sau se lăsau pur şi simplu în iarbă ca să doarmă. Nou-veniţii nu aveau căruţe cu ei după marşul forţat. La lumina lunii, sute dintre sergenţii lui York se duseră la grupurile adunate de oameni istoviţi, oferindu-le pături şi apă, bere şi carne şi orice altceva mai aveau, în schimbul veştilor despre bătălie.

Sosirea armatei lui Salisbury contribui din plin la atmosfera încordată din tabăra din jurul Ludlowului. Fură înfipte în pământ rânduri noi de ţepuşe din lemn şi mulţi dintre oameni binecuvântară râul care curgea la vest şi sud de castel, forţând orice duşman să vină numai dinspre răsărit.

În ziua următoare, sosiră şi căruţele lui Salisbury, îngăduind astfel oamenilor săi să ridice corturi şi să înapoieze câte ceva din ceea ce primiseră cu împrumut. Răniţii din landă, capabili să meargă, apărură după încă o zi, împleticindu-se şi lăsându-se la pământ, uşuraţi la vederea nenumăratelor corturi din jurul cetăţii lui York. În total, opt sute de oameni lipseau de la apel, în vreme ce mulţi alţii reprezentau o pierdere de timp şi resurse pentru medici.

În seara celei de-a treia zile, iscoadele lui York se întoarseră cu veştile aşteptate. Bravii Regelui fuseseră zăriţi la treizeci şi doi de kilometri distanţă. Fiecare dintre cei şase mii de oameni de la Ludlow mâncă pe săturate, îşi repară orice avea de reparat şi-şi ascuţi armele. Cei care aveau cai se ocupară de ei, în vreme ce armata de arcaşi luă poziţii sus, pe flancurile castelului. Căruţele lui Salisbury fură din nou transformate în baricadă, blocând calea dinspre sud, de la Ludford, peste pod.

La căderea nopţii, oamenii lui York încercară să profite de câteva ore de somn, întrerupt totuşi de câte un ţipăt stingher sau de coşmaruri. Ludlow era fortăreaţa, însă râul îi proteja la fel de bine precum zidurile de piatră din spatele lor. Fiecare soldat ştia că, în cele din urmă, îşi va găsi adăpost în spatele zidurilor, însă dacă se ajungea la asta, bătălia va fi fost pierdută şi castelul, sortit cuceririi. Erau scutul şi spada, nu meterezele Ludlowului.

Garda se schimbă la miezul nopţii, când o promoroacă uşoară făcu tabăra să sticlească. Gărzile tropăiau pe loc şi-şi suflau în mâini, aşteptând zorii.

Luna dispăru spre sud, strălucirea ei pierind cu repeziciune. În timp ce lumina stelelor şi întunecimea cerului cedau în faţa zorilor, Salisbury şi Warwick urcară scările spre cel mai înalt punct de observaţie spre răsărit. York şi Eduard de Hotare se aflau deja acolo, vorbind în şoaptă, pe când cei doi Neville, tatăl şi fiul, ajunseră pe ultima treaptă.

— Haideţi aici şi-i veţi vedea! zise York făcându-le semn.

Salisbury îşi miji ochii, scrutând întunecimea, zărind la distanţă nişte puncte mici de lumină, mişcându-se de colo până colo.

— Câţi sunt? întrebă Salisbury, atât pe cei mai tineri, cu ochii mai buni că ai lui, cât şi pe York însuşi.

— Cam tot atâţia câţi ai lăsat tu în viaţă, în landă, şi trupele regelui, răspunse York.

Spumegase şi răcnise în prima seară, după ce aflase cât de mulţi lăsase Salisbury să-i scape. Prietenul său îndurase tirada, ştiind că izvora din frică. Era adevărat că Salisbury ar fi putut să pornească în urmărirea Bravilor Reginei şi să-i măcelărească. Dar la fel de posibil ar fi fost să fie copleşit de aceştia după ce s-ar fi regrupat şi ar fi ripostat. În schimb, alesese să urmeze planul său iniţial şi să întărească forţele de la Ludlow. Nu avea niciun rost să-ţi doreşti să fi fost luate alte hotărâri.

Departe, linia de torţe creştea tot mai mult, la orizont. Cei patru bărbaţi urmăreau scena într-o tăcere deplină. York cunoştea terenul dinspre est mai bine decât oricine. Foarte îngrijorat, se frecă la ceafă şi clătină din cap.

— Totuşi, s-ar putea să fie un truc, zise el. Oameni plasaţi la distanţă între ei, cu torţe în mâini, pot da impresia unei armate mai mari decât este cu adevărat.

Nici el nu credea aşa ceva, iar însoţitorii lui nu-i răspunseră nimic. Soarele va dezvălui mărimea armatei regelui, adunată lângă Ludlow.

— Zidurile cetăţii Ludlow n-au fost niciodată sparte, spuse York după o vreme. Aceste ziduri vor rămâne în picioare multă vreme după moartea noastră, indiferent câţi tăbăcari şi boiernaşi au tocmit ei să mărşăluiască împotriva noastră în acest an.

Cerul din spatele armatei se lumina încet, limpede şi albicios. York încremeni când începu să distingă formele întunecate ale tunurilor rostogolindu-şi roţile împreună cu oştirea. Odată ce ştia unde să le caute, scrută depărtarea, aplecându-se peste metereze până când Salisbury îl luă de braţ înainte să cadă. O duzină de tunuri grele erau trase spre Ludlow, fiecare dintre ele fiind capabil să arunce prin văzduh o bilă de fier pe o

distanţă de peste un kilometru şi jumătate. Puteau provoca distrugeri îngrozitoare unor ziduri de cetate, chiar şi celor din Ludlow.

— Au venit să ne spulbere! murmură Salisbury.

Simţi furia lui York la aceste cuvinte ale sale, însă lumina de dinaintea răsăritului era destul de puternică încât să poată vedea cu toţii amploarea forţelor regelui. Aproape că nici nu puteau distinge flamurile nobiliare în cenuşiul palid, însă numărul lor era copleşitor, cel puţin de două ori mai multe decât cele ale oamenilor adunaţi în numele lui York.

— Văd culorile lui Percy, zise Eduard, arătând într-acolo. Lordul Grey este acolo. Exeter. Buckingham. Somerset la stânga, vedeţi? Acela nu-i steagul lui Clifford?

— Aşa-i, răspunse York. O ceată de bădărani şi băieţi fără tată, din câte se pare. Ar fi trebuit să-l omor pe Buckingham la St Albans, pe când zăcea cu faţa crăpată în două. Uitaţi-vă după flamurile cu lei ale regelui. Sau după lebăda reginei. Lupoaica asta va fi printre ei, sunt sigur.

La distanţa de opt sute de metri, armata regală se opri, sunând din corn de trezeau şi morţii, sau cel puţin orice soldat al lui York care ar fi putut dormi cu toată larma din jur. Şirurile de torţe fură stinse la ivirea zorilor. York şi Salisbury urmăreau consternaţi cum zeci de cavaleri înzăuaţi galopau în prima linie, purtând flamurile fluturânde ale Caselor reprezentate de ei, în frunte cu stindardul regelui: trei lei aurii pe fond roşu. Era o defilare menită să intimideze şi să impresioneze... şi-şi făcuse treaba foarte bine.

În prima linie, echipajele tunurilor ridicară imensele ţevi negre, din fier, aşezând butuci din lemn sub ele. York strânse pumnul drept când văzu vetrele aprinse şi oamenii agitându-se cu sacii încărcaţi cu praf de puşcă. Fuioare subţiri de fum se ridicau în văzduhul limpede chiar peste armata regelui. Oamenii de pe metereze auziră ordinul, o singură voce, căreia i se răspunse printr-un bubuit tunător şi o astfel de explozie de fum încât jumătate din armata regală dispăru în spatele ei.

Nicio ghiulea de fier nu se năpusti înghiţind distanţa dintre ei. Flacăra şi fumul fuseseră un avertisment şi o demonstraţie de forţă. Toţi cei care au văzut asta nu mai aveau vreo îndoială că următoarea salvă va spulbera oameni şi va lovi zidurile castelului. Şi, cu toate astea, întârzie să apară. În locul ei, un singur mesager se desprinse călare din rândurile celorlalţi, însoţit de şase oameni. Doi dintre ei sunară din corn, în vreme ce restul duceau steagurile regale, leii fluturând. Se apropiară de trupele lui York, iar heraldul declamă cu glas puternic. Puţine din vorbele sale ajunseră la metereze, cu toată strădania celor patru bărbaţi de sus de a auzi ceva. York privi mohorât cum solul îşi termină discursul şi se îndreaptă spre castel. I se

va permite să intre, pentru a-şi prezenta mesajul stăpânului castelului Ludlow.

York se întoarse spre conţii aşezaţi lângă el şi rămase cu privirea asupra fiului său, care-i domina pe toţi, îmbrăcat în armura sa. La fel ca toţi ceilalţi, York era palid, încrederea lui fiind spulberată. Ştia că solul regelui va fi adus sus la el şi spuse repede, cât timp erau încă singuri:

— N-am crezut că Henric însuşi va porni împotriva mea, zise. Oricum, au făcut-o și nu știu dacă oamenii vor mai rezista, în niciun caz acum.

Tortura sufletească încercată de grupul de pe metereze se va răspândi la fiecare soldat de jos. Una era să ridici armele împotriva unui lord, mai ales împotriva celor acuzaţi de York că erau trădători şi manipulatori ai regelui şi ai reginei, şi cu totul alta să-l înfrunţi pe câmpul de bătălie pe însuşi regele Angliei. Puteau vedea cu toţii pavilionul de steaguri şi flamuri ridicat în mijlocul trupelor.

— Jumătate dintre ei sunt fii de fermieri, zise Eduard rupând tăcerea. Pot fi dovediţi, tot așa cum au fugit la Blore Heath. Lăsaţi-ne, pe Warwick şi pe mine, să le atacăm flancul cu cei două mii de oameni. Îi vom zăpăci, în timp ce restul va lovi centrul. Oamenii noştri sunt veterani, Sir. Fiecare face cât doi dintre ai lor sau chiar mai mult.

Chiar în timp ce vorbea, contele de Hotare putea simţi disperarea cuibărindu-se în Salisbury şi tatăl său. Se uită spre Warwick, căutând sprijin, dar chiar şi el clătină din cap.

Salisbury privi spre capătul treptelor, încercând să aprecieze dacă putea fi auzit.

— Tatăl meu a suferit de pe urma multor atacuri pe pământurile sale, spuse el dintr-odată, toate fiind conduse de același moşier scoţian. Ralph Neville era un om prevăzător, dar la un moment dat s-a trezit depășit numeric, prins în câmp deschis. Ştia că dacă rămâne să lupte va pierde tot.

Cei trei oameni ascultau, iar Salisbury se uită din nou spre trepte.

— Și-a trimis servitorii înainte, trei băieţi zdraveni, cu două cufere cu argint, lăsându-i singuri pe pajişte, în vreme ce oamenii clanului se apropiau tiptil, ca nişte lupi ce erau. Poate că norocul lor neaşteptat îi făcea prudenţi sau, pur şi simplu, pentru că învăţaseră deja că în conte aveau un duşman viclean. Oamenii moşierului se aşteptau la o capcană şi la ora la care-şi dăduseră seama că aceasta nu exista, tatăl meu se retrăsese la cetate şi nu mai era la-ndemâna lor.

— Și ce s-a întâmplat cu argintul și cu oamenii lui? întrebă Eduard.

Salisbury dădu din umeri.

— Au fost luaţi cu toţii. Oamenii au fost uciși, iar argintul dus la conacul moşierului. Au băut până n-au mai ştiut de ei din cauza averii dobândite şi

încă dormeau când oamenii tatălui meu s-au aruncat din beznă asupra lor. Adusese destui însoţitori pentru treaba asta, şi s-au luat după urmele lăsate de oamenii clanului cărând cuferele grele, pe câmp şi prin pădure. Oamenii tatălui meu l-au ucis pe moşier în casa lui şi i-au măcelărit pe cei aflaţi în slujba acestuia, înainte ca ei să apuce să se apere. Dimineaţa, şi-au luat înapoi cuferele şi s-au întors peste graniţă. A fost o amintire pe care tatăl meu o preţuia foarte mult în ultimii lui ani. Îi ţinea de cald în zilele friguroase, spunea el, când îşi amintea de surprinderea scoţienilor.

Se auziră paşi pe trepte şi Salisbury le făcu semn să tacă. Mesagerul regelui era înveşmântat în roz şi albastru, o gaiţă printre ciorile de pe acel acoperiş. Gâfâia şi făcu o plecăciune simandicoasă către cei trei conţi şi spre York, ultimul dintre ei.

— Domnilor, vorbesc în numele Maiestăţii sale Regele Henric al Angliei, Irlandei şi Franţei, Protector şi Apărător al Regatului, Duce de Lancaster şi Cornwall, Dumnezeu să-l binecuvânteze!

Mesagerul se opri, înghiţind stânjenit sub privirile reci ale celor cărora li se adresase.

— Domnilor, trebuie să vă spun că regele îi va ierta pe toţi care au ridicat armele împotriva sa. Va arăta milă oricui îi acceptă amnistia fără întârziere.

Trebui să-şi adune toate puterile pentru a putea continua, un luciu de transpiraţie apărându-i pe frunte.

— Cu excepţia însă a ducelui de York, a contelui de Salisbury şi a contelui de Warwick. Aceşti oameni au fost declaraţi trădători şi trebuie predaţi forţelor regale şi autorităţii personale a regelui.

— Şi ce-i cu contele de Hotare? întrebă Eduard, sincer ofensat că nu fusese pomenit.

Solul privi nervos spre matahala de om, clătinându-şi capul.

— Nu mi s-a spus să pronunţ acest nume, domnule... eu... nu pot...

— Pleacă, domnule! spuse York deodată. Am să trimit răspunsul la amiază, cu propriul meu om. Te vei întoarce la rege?

— Da, domnule. Înălţimea Sa aşteaptă ce răspuns i se va trimite.

— Regele Henric se află deci împreună cu armata? E prezent pe câmpul de luptă?

— L-am văzut cu ochii mei, domnule. Jur! Atunci am să aştept răspunsul dumneavoastră, dacă doriţi asta.

— Nu! zise York, alungându-l cu un gest brusc. Întoarce-te la stăpânul tău!

Heraldul făcu din nou o reverenţă şi dispăru de-acolo, escortat până jos şi prin castel de oamenii lui York.

Salisbury vedea că York se pregătea să urle nişte ordine furioase. După ce solul plecă, spuse repede:

— Povestea tatălui meu este cheia acestei încuietori. Nu ne putem împotrivi astăzi. Nu avem atâţia oameni sau ziduri capabile să reziste unei asemenea armate.

— Vrei să *fug*? întrebă York, răstindu-se la cel mai vechi prieten al său.

— N-a oferit regele amnistia? răspunse Salisbury imediat.

Fără s-o ştie, mesagerul îl ajutase. Totuşi, Salisbury încă mai trebuia să găsească vorbele care să măgulească onoarea lui York.

— Spune-le comandanţilor tăi să-ţi aştepte întoarcerea! Spune-le că regele este doar o marionetă a clanului Percy ori un pion al reginei sale franceze.

Ridică atât mâna, cât şi vocea când York dădu să protesteze.

— Spune-le că te întorci la primăvară şi că un conducător îşi alege singur locul înfruntării, nelăsându-şi duşmanii să aleagă ei pentru el! Dumnezeu ştie, regele nu-i deloc popular. Abia dacă a părăsit Kenilworth-ul... cât timp e de atunci? Niciun parlament convocat timp de trei ani, niciun fel de ordine prin ţară. E foarte puţin iubit... mai mult eşti tu. Lasă-ţi oamenii, la fel şi ai mei, să aibă parte de amnistie, Richard! Lasă-i să se întoarcă la casele lor, ştiind că acesta-i doar un răgaz între lovituri, înainte să spulberăm în bucăţi această gloată regală, lord cu lord, om cu om!

York căsca ochii, cu gura uşor întredeschisă. Arăta de parcă s-ar fi luptat cu trădarea. Fiul lui Salisbury se amestecă în ciorovăială:

— Nu putem ieşi învingători aici, zise Warwick încet. Ştii că acesta-i adevărul. Putem *muri* aici, asta-i absolut sigur, însă mai degrabă le-aş lăsa mica victorie şi apoi m-aş întoarce şi m-aş arunca asupra lor când dormitează şi sunt beţi de succes. Victoria finală este cea care contează, domnul meu York, nu cum survine aceasta.

Furia mustea în pieptul lui York şi-şi lăsă capul jos, rezemându-se de meterezele de piatră. Ignorându-l pe Warwick, ochii lui îl implorau pe Salisbury.

— Crezi că ne putem întoarce după o astfel de înfrângere? zise cu glasul îngroşat de suferinţă.

— Ne-au luat aici ca din oală. Şi noi, la rândul nostru, vom face la fel. Nu există nicio dezonoare în aceste circumstanţe, Richard! Dacă ar fi, aş pune să sune din corn împreună cu tine şi să tranşăm totul astăzi, într-un fel sau altul. Ai vrea să-mi irosesc viaţa în acest loc?

Salisbury îşi semeţi bărbia.

— Dacă porunceşti, vom lupta până la ultimul om. Vom lovi crâncen armata regelui...

Tropăitul şi zornăitul oamenilor în cămăşi de zale îi întrerupseră pledoaria şi toţi patru priviră peste metereze spre armatele adunate jos, departe. Warwick tresări la vederea culorilor soldaţilor în marş.

— Ce fac acolo? spuse el contrariat. Acela-i căpitanul Trollope cu oamenii mei! Ce face...?

Rămase fără grai când rândurile celor şase sute de veterani din Calais înălţară steagul alb şi se apropiară de trupele regelui. Fură întâmpinaţi cu vârfuri de lance, dar şi de cavaleri şi lorzi care galopară spre ei. În vreme ce Warwick privea dezgustat, şirurile se despărţiră pentru a permite coloanei în marş să treacă.

— Pe rănile lui Cristos, acesta-i sfârşitul! spuse Salisbury. Aveam nevoie de acei oameni!

Se întoarse spre York.

— Nu-i un lucru simplu să te ridici împotriva regelui, prietene! Dacă pleci de-aici, ne putem pregăti comandanţii pentru întoarcerea noastră. N-am să stau cu mâinile în sân, jur. Am să-i trimit fiecăruia câte o scrisoare în care voi jura loialitate regelui şi cerând doar ca ei să-l apere pe rege de acei oameni diabolici.

— Nu pot să plec! strigă York, reducându-l la tăcere. Nu pricepi? Dacă plecăm la noapte, vom fi dezonoraţi, fiecare dintre noi! York şi Salisbury, terminaţi! Warwick, terminat! Hotare, terminat! Munca mea de-o viaţă, Casa mea, numele meu, ponegrite de legile lor, distruse şi spulberate! Să vă ia naiba! Blestemat să fie regele Henric şi târfa lui franţuzoaică! Mai bine-aş muri aici, având aceste ziduri în spate.

— Eu mai degrabă aş trăi, zise Warwick, vorbind apăsat peste durerea lui York. Aş trăi doar ca să pot răsturna orice lege ar face ei. Aş trăi ca să pot să ţin Parlamentul în mâinile mele şi să-i fac să rupă aceste Acte ale Anulării Drepturilor Civile. Şi aş mai trăi ca să pot să mă răzbun pe duşmanii mei, cu oameni care înţeleg şi ei că York este de sânge regal. Eu asta aş face, domnule! Totuşi, tatăl meu avea dreptate. Dacă doreşti, am să rămân cu tine, în vreme ce soldaţii îţi pângăresc casa şi pe cei la care ţii. Voi rămâne alături de tine când vor fi lăsaţi liberi să siluiască şi să tortureze, să ardă şi să distrugă tot ce contează pentru tine. Acesta-i legământul meu şi puterea cuvântului meu. Soarta mea este legată de tine.

York privi în jur, la cei trei oameni care-i aşteptau decizia. Era prins în laţ, la răscruce de drumuri, fiecare la fel de înfricoşător. După un timp îndelungat, spuse:

— Mai am încă prieteni în Irlanda. Oameni cărora nu le pasă câtuşi de puţin de Acte şi care m-ar proteja pe proprietăţile mele. Veniţi cu mine?

— Eu nu, zise Salisbury. Calais mă va ţine departe de ghearele ofiţerilor regelui, dar este aproape de Kent. Destul de aproape cât să sar până acolo înapoi, într-o noapte întunecoasă, anul viitor.

— Warwick? întrebă York.

— Calais, spuse Warwick cu convingere.

— Eduard? zise York, întorcându-se şi privind în sus, spre fiul său, care se înălţa ca un copac deasupra tuturor. Tânărul se strâmbă, prins între două loialităţi care se băteau cap în cap.

— Dacă vei îngădui, tată, mai degrabă m-aş întoarce în Franţa. Nu există un loc mai bun unde să strângi o armată şi să traversezi înapoi.

Dacă alegerea făcută de fiul său însemna încă o lovitură, York nu arătă asta în niciun fel. Lăsă o mână pe umărul lui Eduard:

— Există o cărare şi un pod peste luncă, la vest de Ludlow. Este un drum liniştit şi ne va duce departe de-aici. Trebuie să vorbesc cu soaţa mea înainte de a pleca, la fel şi cu căpitanii mei. Trebuie să li se spună la ce să se aştepte. Ce-aţi zice de aprilie, peste şase luni, ca să ne întoarcem?

— Dă-mi nouă luni, domnule, răspunse Warwick. Nouă luni, şi-am să strâng destui oameni cât să recâştig tot ce-am pierdut noi.

York încuviinţă, prefăcându-se încrezător, deşi îşi pierduse orice speranţă.

— Foarte bine! Atunci mă aştept să aflu că aţi debarcat în prima zi din luna iulie, pe onoarea voastră, toţi. Juraţi-mi că veţi pune piciorul pe pământ englez în iulie, anul viitor, ori veţi fi cunoscuţi drept cei mai perfizi oameni, sperjuri. Cu ajutorul lui Dumnezeu, le vom plăti cu vârf şi îndesat această ofensă.

Cei trei conţi făcură legământ, atingând braţul lui Richard de York şi îngenunchind pe metereze. Apoi, într-o stare de spirit sumbră, părăsiră turnul pentru a-şi pregăti fuga.

•

Când se lăsă seara, torţele fură aprinse atât în castel, cât şi prin sat. Marile porţi se deschiseră, iar primele rânduri de cavaleri în armură intrară călare, ducând flamurile caselor nobiliare reprezentate de ei. Ducesa Cecily de York stătea să-i întâmpine în curtea largă de dincolo de porţi, rigidă şi neclintită când călăreţii înarmaţi trecură pe lângă ea, căutând vreun semn despre soţul ei sau despre vreo capcană. Tropăiră şi goniră peste tot prin castel, lovind uşile şi îngrozindu-i pe servitori, în vreme ce aceştia tremurau cu capul plecat, aşteptând în orice moment să fie loviţi de sabie.

Trecură două ore până când regina Margaret intră în Ludlow, însoţită de o sută dintre Bravii ei. Călărea aşezată într-o parte în şa, iar Thomas, lord Egremont, fu cel care o ajută să coboare. Faţa ei era îngheţată într-o mască a

dispreţului când ajunse în dreptul soaţei lui York, privind-o pe femeia vârstnică cu o fascinaţie rece.

— Aşadar, viteazul tău soţ a dat bir cu fugiţii, spuse Margaret. Până la urmă, a fost un laş.

— Iar al tău nu e de văzut pe nicăieri. Doarme ori e la rugăciune? răspunse Cecily cu dulceaţă-n glas.

Margaret îşi miji ochii, iar Cecily continuă:

— Ai câştigat în seara asta, draga mea, însă soţul meu *va* cere ceea ce i se cuvine. Să nu te îndoieşti niciodată de asta.

— Nu va pune mâna pe acest loc! zise Margaret, arătând spre zidurile de piatră din jur şi zâmbindu-i femeii mai vârstnice, care, cândva, o intimidase. Ludlow va fi vândut, din moment ce acum York a devenit un om de rând, laolaltă cu fiecare piatră şi palmă de pământ pe care le-a avut vreodată. Unde-ai să-ţi mai odihneşti capul, Cecily? Fără servitori să aibă grijă de tine sau orice alt titlu în afară de cel de soţie a unui trădător? Am văzut pravilele, cu pecetea mândră a soţului meu pe ele. Nu vei afla adăpost la Salisbury ori Warwick după ce trece luna. Sunt şi ei supuşi privării de proprietăţi şi titluri, iar acest triumvirat bolnav a fost spulberat.

Cecily de York se înfioră, lovită parcă de vorbele reginei. Nu departe, amândouă puteau auzi ţipete şi strigăte pe măsură ce soldaţii regelui devastau satul Ludford, fără oprelişti, respectând ordinele de a-l căuta pe York.

— M-am măritat cu un bărbat, dragă, zise Cecily, nu cu un copil. Poate, dacă ai fi făcut şi tu la fel, ai putea înţelege de ce nu mi-e frică.

— Eu m-am măritat cu un *rege,* se răsti Margaret, înfuriată de superioritatea calmă a femeii.

— Da, te-ai măritat. Iar el a pierdut Franţa în schimb. Nu cred că a fost cel mai bun târg, dragă, tu nu?

Îi venea să o snopească în bătaie pe Cecily de York. Poate că ar fi făcut-o, dacă nu ar fi fost de faţă copiii acesteia. Cel mai mare, Edmund, le cuprindea cu braţele pe cele două surori mai mici ale sale. La cei şaisprezece ani, avea aproape înălţimea unui bărbat în toată firea, deşi purta haine de copil şi nu era înarmat. Edmund îl ducea în braţe pe cel mai mic dintre băieţi. Richard arăta stânjenitor aşa, agăţându-se de fratele său ca o mâţă speriată şi privind de jur-împrejur cu ochii căscaţi.

Cecily se întoarse spre ei şi-şi deschise braţele.

— Vino aici, la mine, Richard! zise ea, zâmbind când el aproape că sări de la fratele său în braţele ei, astfel că Cecily se clătina sub greutatea lui.

Băieţelul se chirci în timp ce se căţăra într-o poziţie sigură, scoţând un mârâit slab, până când Cecily îl sărută pe frunte. Femeia se întoarse apoi spre Margaret, arcuindu-şi sprâncenele într-o întrebare mută.

— Acum trebuie să-mi duc copiii de-aici, dacă nu cumva mai ai şi altele să-mi spui?

Una dintre fetiţe începu să plângă la vederea atâtor soldaţi necunoscuţi în casa lor. Cecily o făcu să tacă, aşteptând ca regina să-i îngăduie să plece. Margaret îşi muşcă buza, însă nu avu niciun fel de bucurie în a-i da drumul soţiei lui York. Rămase privind în urma lor, pe când treceau de porţi, nedumerită de propria sa invidie şi tristeţe.

23.

Margaret trase adânc aer în piept, înfruptându-se cu mirosurile care umpleau Palatul Westminster. Crăciunul trecuse de numai trei zile şi, cu toate că la douăzeci şi opt decembrie era ziua lui Irod, când bătrânul tiran poruncise uciderea pruncilor, era şi cea când în bucătăriile regale erau gătite plăcinte din resturile de carne de căprioară. Luau „rămăşiţele": ficatul şi inima, creierul şi picioarele şi urechile, le fierbeau la foc mic până când deveneau o pastă, pe care o înveleau în aluat. Personalul bucătăriilor regale le duceau apoi afară în strigătele de triumf ale celor adunaţi lângă palat. Plăcintele din resturi erau tăiate în felii groase şi aduse, încă aburind, spre bucuria familiilor. Margaret gustase o felie şi descoperise că umplutura este destul de consistentă.

Privea în jos, spre mulţime, de la fereastra înaltă, mulţumită să le observe tuturor bucuria când bucătarii ieşiră în curte, fiecare dintre ei purtând o tavă de plăcintă şi cuţite la şold, să taie porţiile. În mulţime nu erau copii, remarcă ea. De Ziua lui Irod, copiii erau adesea bătuţi în amintirea cruzimii regelui aceluia, iar băieţii şi fetele din Londra se ascundeau cât de bine puteau, ţinându-şi capul plecat şi văzându-şi de treabă în linişte, preferând să nu le amintească stăpânilor lor de vechea tradiţie. Acolo erau numai bărbaţi şi femei, zâmbind bine dispuşi pe când se adunau în preajma bucătarilor. Mulţi aduseseră propriile ştergare şi coşuri, ca să ducă şi acasă o bucată de plăcintă.

Margaret îşi plimbă mâna pe burtă, resimţind greutatea bucatelor cu care se înfruptase în zilele anterioare. Participase la slujba de Crăciun de la Westminster Abbey, împreună cu soţul ei. Colindătorii se adunaseră afară să danseze şi să cânte pentru Naşterea lui Cristos, fiindu-le interzis să intre în

biserici pentru a nu deranja congregaţia. Începuseră o încăierare, îşi aminti ea, bătându-se pe stradă până când gărzile sale ieşiseră la ei şi-i alungaseră de acolo cu lovituri de picior şi de bâtă.

Derry Brewer îşi drese glasul în spatele ei, iar Margaret se întoarse, zâmbind la vederea lui, îmbrăcat în cele mai bune haine ale sale, curăţate. Era greu să împaci imaginea celui care tocmai a intrat cu cea a călugărului slab şi înfrigurat, care venise la ea, la Windsor, cu cinci ani în urmă. Derry pusese pe el între timp, talia şi umerii i se îngroşaseră. Totuşi, încă arăta puternic, ca un vier care nu-şi pierduse din agilitate odată cu vârsta. Fără să vrea, gândul acesta o făcu să-şi atingă pântecele. Necazurile şi frământările o ajutaseră să evite aceeaşi soartă, poate şi pentru că pântecele ei rămăsese neumplut, după naşterea lui Edward. Mâhnită de acel gând, se sili să-i zâmbească şefului spionilor ei.

— Ce veşti ai, Derry? Intendentul meu mi-a spus că în această amiază vor fi bătuţi copiii prin Londra. Cred că se distra pe seama mea, ştiind că mi-am petrecut copilăria în Franţa. E adevărat?

— S-a mai întâmplat, doamnă, când calfele şi-au luat nasul la purtare şi stăpânii lor şi-au pierdut răbdarea. Au fost şi răzmeriţe înainte, cu această ocazie. Totuşi, nu în fiecare an. Dacă vreţi să vedeţi aşa ceva, cu siguranţă că pot aranja asta pentru dumneavoastră.

Margaret râse şi clătină din cap.

— Mi-ar plăcea ca toate dorinţele să-mi fie satisfăcute în acest fel, Derry. Aşa mi-am imaginat eu că este să fii regină, pe când eram fată, traversând Canalul Mânecii pentru prima dată.

Îşi aduse aminte de bărbatul care o adusese în Anglia, William de la Pole, duce de Suffolk, şi o copleşi tristeţea.

— Cum merg treburile tale, Derry? Flota-i pregătită?

— Toţi constructorii de nave de pe Coasta de Sud lucrează zi şi noapte. Cu corăbiile noi şi cu cele vechi reparate, doamnă, flota va fi gata la primăvară. Vom avea navele care să ducă o armată cum n-a mai văzut Franţa de prin ’46. Va fi suficient de mare cât să-i izgonească pe Salisbury, Warwick şi Hotare afară din Calais, sunt sigur. Iar dacă pătrund mai mult în Franţa, sunt pierduţi. Regele Franţei n-ar permite niciodată soldaţilor englezi să mărşăluiască sau să-şi ridice tabăra în teritoriul său. Vom apăra Calais pentru Coroană, doamnă, să nu vă îndoiţi niciodată de asta. Le vom interzice această punte duşmanilor regelui, indiferent ce intenţionează.

— Iar după asta, York în Irlanda, zise Margaret.

Remarca fusese spusă aproape ca o întrebare, iar Derry răspunse aşa cum o mai făcuse de zeci de ori înainte.

— Doamnă, ştiţi că am spus că Irlanda este un loc sălbatic... iar York este foarte apreciat acolo, de pe vremea când era Locotenentul Regelui.

Îşi drese stânjenit glasul.

— Are prieteni în Irlanda care cred că această Casă de York... ei bine, că ar trebui să fie ea familia regală. Vor opune rezistenţă, oamenii lor împreună cu ei. Doamnă, ca să duci o flotă peste douăzeci de mile pe mare, până la Calais, nu este cine ştie ce pas important. Putem face o blocadă asupra acestui port şi să debarcăm o armată, tunuri, tot ce ne trebuie, deşi sper că se vor preda înainte de a fi nevoiţi să spargem zidurile. Nu vreau ca regele francez să profite de pe urma ciorovăielilor noastre. Irlanda... este ceva oarecum altfel, doamnă. Ca să aduci o armată pe această coastă sălbatică din est, asta ar însemna o adevărată campanie, un an sau mai mult departe de Anglia, când acei oameni ar putea fi folosiţi mai bine acasă. Irlandezii sunt oameni ursuzi. Lorzii lor vor lua în nume de rău orice provocare la adresa autorităţii lor şi doar o scânteie ar putea stârni o răzmeriţă. Am spus că nu pot recomanda un astfel de curs al acţiunii, cel puţin nu în acest an. Vă rog, îngăduiţi-mi să mă gândesc din nou la York când avem Calais în mâna noastră. Dumnezeu îi iubeşte pe cei care fac planuri prea îndrăzneţe, doamnă. Îi place să le arate costul ambiţiilor lor.

Margaret strânse buzele, neputincioasă.

— Nu pot lăsa pasărea asta să-şi tragă sufletul, spuse ea. A scăpat când l-am avut în mână, desconsiderându-mi toţi Bravii. Poţi înţelege asta, Derry? L-am văzut pe Salisbury măcelărind oameni cumsecade, care veniseră la luptă purtând insigna mea, pentru că mă iubeau. Unde-i pedeapsa pentru acea zi nenorocită? Unde-i dreptatea, cu Salisbury şi fiul său în Franţa, York în Irlanda? Vreau să fie aduşi acasă în lanţuri, Derry! Pentru cât m-au costat şi pentru tot ce-au pus în pericol.

— Înălţimea Voastră, ştiu asta. Ar fi din nou Crăciunul dacă i-aş vedea pe York şi pe Salisbury aduşi înapoi pentru judecată. Am fost la St Albans, doamnă. Ştiu ce datorii au lăsat acolo, care rămân valabile. Ele vor fi plătite, jur. Cu şaizeci de corăbii pline de oameni şi tunuri, îi vom scoate afară, ca pe vulpi din vizuină. Nu vă cer decât să aveţi răbdare.

Margaret dădu ţâfnoasă din cap, făcându-i semn să plece. Derry făcu o plecăciune atât de adâncă, încât simţi un junghi în spinare. Doamne, îmbătrânea! Se gândi la toate lucrurile pe care le avea de făcut în acea zi şi dacă putea găsi o oră de antrenament cu spada, cu unul dintre soldaţii din garda regelui. În cele din urmă, învăţase să călărească precum un cavaler. Se hotărâse să înveţe şi să lupte ca unul, deşi îşi simţea orgoliul rănit, să fie lovit ca un copilandru neascultător. Luase o hotărâre, indiferent de efort sau costuri.

Margaret se întorsese la fereastră la plecarea lui, zâmbind din nou la priveliştea mulţimii de londonezi. Până la Anul Nou nu mai erau decât câteva zile şi avea mari speranţe de la el, mult mai mari decât cele de dinainte. Mai întâi Calais, apoi York, oriunde se ascunsese acesta. Duşmanii soţului ei vor fi vânaţi, iar Henric va putea trăi ani de pace. Anglia va fi mai puternică după aceste suferinţe, Margaret era sigură de asta, tot aşa cum devenise şi ea mai puternică în focul luptei. Încă îşi amintea cât de inocentă fusese, o fătucă vorbind o engleză stricată, abia o idee din femeia care devenise.

•

Pentru o noapte întunecată de ianuarie, marea era liniştită. Trebuia să fie aşa, pentru ce intenţii avea Warwick. Timp de trei zile, el şi oamenii lui trecuseră printr-o furtună îngrozitoare peste Canalul Mânecii, consolându-se totuşi la gândul că flota regală nu va putea să iasă niciodată din port pe o mare atât de agitată.

Anul 1460 era încă la început, după ce trecuseră doar trei luni de la fuga lor din Ludlow. În vreme ce York se îmbarcase pentru Irlanda, Salisbury, Warwick şi Edward de Hotare se strecuraseră în Franţa la bordul unui vas de pescuit. Acesta fusese momentul cel mai stânjenitor pentru toţi trei. Apoi însă, imediat ce au pus piciorul în fortăreaţa Calais, au început să-şi plănuiască reîntoarcerea. Fratele lui Salisbury, William, lordul Fauconberg, îi vizitase ceva mai târziu, aducând cu el o sută de oameni şi două caravele solide, să fie ancorate în docurile ferite. Ca unul care fusese favorizat printre sprijinitorii lui Henric, Fauconberg adusese şi veşti despre flota lancasteriană adunată în Kent, corăbii capabile să debarce mai bine de zece mii de oameni, la primăvară. Dacă mai existase vreo îndoială în mintea lor despre făgaşul viitorului, cuvintele lui o spulberaseră. Actul Privării de Drepturile Civile fusese promulgat şi avea să se ţină cont de acesta chiar şi în exil.

Portul Sandwich era tăcut şi neclintit la primele ore ale dimineţii îngheţate de iarnă. Warwick şi Salisbury mergeau împreună de-a lungul cheiului pustiu, avându-l pe Eduard de Hotare la numai un pas în spatele lor. Alţi vreo patruzeci de oameni îi urmau în grupuri separate de câte şase sau doisprezece laolaltă. În total, două sute de soldaţi veterani veniseră din Anglia în acea noapte, purtând haine simple, din lână şi piele. Armurile sau cămăşile de zale n-ar fi fost decât o piedică pentru acest gen de acţiune silenţioasă pe care o plănuiseră. În beznă, aveau şansa să treacă drept echipajele regelui ori drept pescari din Kent. Totuşi, Sandwich fusese atacat de către francezi de nenumărate ori în decursul secolelor. Corăbiile

duşmane se mai strecuraseră şi înainte prin Marea Mânecii, iar Warwick era surprins că nu se auzeau încă bătând clopotele bisericilor din tot oraşul.

Norocul lor ţinu o vreme. Legaseră patru ambarcaţiuni mici printre cele ale neclarei flote regale, vreo patruzeci de corăbii la ancoră, cu doar câteva lămpi legănându-se printre ele. Oraşul însuşi se profila întunecat pe cerul nopţii, mulţi dintre locuitorii lui trezindu-se înaintea zorilor. Warwick şi tatăl său îşi potriviseră traversarea ca să sosească la vremea când echipajele pescăreşti încă dormeau, iar marinarii regelui erau toropiţi de berea băută de cu seară.

Warwick se întoarse brusc când un strigăt sugrumat de pe unul dintre vasele comerciale, cu toate trosnind în danele lor. N-ar fi putut spune care era sursa. Toate ambarcaţiunile amarate de-a lungul docului erau atât de apropiate, încât oamenii săi au sărit de la una la alta. Pentru cele ancorate ceva mai departe, patru ambarcaţiuni mici i-au dus pe oamenii lui Warwick la scările lăsate pe pereţii din lemn, strecurându-se apoi la bord pe pe furiş. În acel moment, alergau peste punţile întunecate cu tălpile goale, lovindu-i cu măciuca sau înjunghiindu-i, pe cât puteau fără zgomot, pe sărmanii lăsaţi să le păzească. Echipajele regelui erau cu toate pe ţărm şi pe fiecare navă se aflau doar câţiva tineri cărora li se dăduse misiunea de a menţine lămpile aprinse şi să fie cu ochii-n patru la francezi.

Atent la ce se petrecea pe mare, Warwick tresări când tatăl lui îl apucă de braţ. Lumina unei lămpi se apropia de-a lungul drumului lăturalnic care ducea spre faleză. Poate că, din cauza prezenţei în oraş a atâtor soldaţi ai regelui, paznicii locali erau mai puţin atenţi decât ar fi trebuit să fie. Pe măsură ce Warwick şi Hotare înaintau, pe la urechi le treceau crâmpeie de râsete şi conversaţii, vreo poveste despre Crăciunul care tocmai trecuse. Warwick îi simţea prezenţa impresionantă a lui Eduard de Hotare, aflat la dreapta sa. Îmbrăcarea uriaşului în hainele de lână pescăreşti fusese o cauză pierdută. Oricine îl privea îşi dădea seama că era soldat.

Un grup de şase oameni apăru la cotitură. Warwick observă clopotul de avertizare din mâna unuia dintre ei. I se puse un nod în gât. Cele două grupuri rămaseră încremenite, holbându-se unul la altul.

— Francezii! şuieră unul dintre paznici, ridicând clopotul.

— Taci, nesăbuitule! zise Warwick răstindu-se. *Arătăm* noi a francezi?

Omul ezită, gata să o ia la sănătoasa. Cel care-i conducea ridică apărătoarele lămpii sale, raza de lumină dezvăluind câte ceva din oamenii aproape nevăzuţi care tropăiau în urma lui Warwick. Paznicul îşi drese glasul cu prudenţă, ştiind că un singur cuvânt greşit l-ar ucide cu siguranţă.

— Nu vrem necazuri, oricine aţi fi, zise el, pe un ton autoritar, dar încordat şi tremurat.

Ochii lui licăriră către Eduard, simţindu-i dispoziţia pentru violenţă.

— Conţii Warwick, Salisbury şi de Hotare, răspunse Warwick.

Nu-i păsa dacă auzea cineva că era aici. Tot ceea ce voia era să scoată corăbiile şi să fie plecat la ceasul când răsărea soarele. Nu că echipajele regale i-ar fi putut urmări cu vasele lor de pescuit.

Paznicul se aplecă mai aproape, holbându-se. Spre surpriza lui Warwick, zâmbi. Fără să se întoarcă, murmură un ordin spre cei din grupul lui să nu fugă.

— Atunci va trebui să ne legaţi, zise el. Ori oamenii regelui vor avea grijă să ne spânzure dimineaţa.

— Las-o baltă, Jim! şuieră spre el cel cu clopotul. Oricum, ne vor biciui.

— Vei supravieţui, se răsti paznicul. Dacă suni din clopotul ăla, Pete, te ciomăgesc chiar eu!

Warwick se încruntase la auzul schimbului de cuvinte. Se aşteptase la o încăierare scurtă, brutală, cu paznicii, apoi poate o goană spre ultimele ambarcaţiuni ancorate în doc, pe când oraşul se trezea să-i alunge pe invadatori. În vreme ce şuşotelile furioase continuau, Warwick aruncă o ocheadă în jur, la Salisbury şi Hotare. Fiul lui York dădu din umeri.

Frustrat, cel cu lampa se întoarse brusc spre companionul său, întinzându-se după limba clopotului, pe care o smulse cu un clinchet înfundat.

— Iată, domnule! Nu vă vom da niciun fel de bătăi de cap.

— Te cunosc de undeva? întrebă Warwick.

— Jim Wainwright, domnule. Nu ne-am cunoscut, cu toate că-mi amintesc de dumneavoastră gonind după mine pe nişte alei, acum vreo câţiva ani.

Apoi Wainwright rânji ciudat, arătându-şi dinţii lipsă.

— Eram cu Jack Cade pe atunci.

— Aha! răspunse Warwick prudent, înţelegând în sfârşit.

Mii de bărbaţi din Kent se întorseseră acasă cu prada după aceea noapte îngrozitoare. Se întrebă câţi dintre ei îşi aminteau cu mândrie de răzmeriţă.

— Nu-i corect ce i-au făcut lui Cade şi tovarăşilor lui, zise Wainwright, ridicându-şi bărbia. Băieţii ăştia nu ştiu cum a fost, dar eu ştiu. Am fost iertaţi de regină, domnule, totul pecetluit şi aranjat... şi cu toate astea l-au trimis pe şeriful Iden să ne vâneze. Am pierdut prieteni buni din cauza ticălosului ăstuia. Oameni care fuseseră iertaţi, la fel ca mine.

Găsi un prilej să le arunce o ocheadă companionilor săi, asigurându-se că nu încercau s-o șteargă.

— Am tot auzit de la echipajele regelui vorbindu-se de rebelii din Calais. Cred că aţi fost de partea greșită odată, dar poate că aţi mai învăţat de atunci, nu?

— Poate că da, spuse Warwick încet, făcându-l pe om să chicotească înfundat.

— Asta cred şi eu, domnule.

Wainwright privi spre stânga lui, tocmai când o corabie neagră se desprinse din doc, pânzele fiind înălţate pe catarg.

— E vorba de corăbii, aşa-i? Vreţi corăbiile regelui?

Warwick dădu din cap, surprins să-l audă pe Wainwright chicotind tare.

— Vor fi furioşi dimineaţa, atâta ştiu şi eu. Mie mi se pare, totuşi, că nu voi fi de partea echipajelor regelui. Nu când am şansa de a le plăti pentru Cade.

Wainwright se scărpină pe bărbie, chibzuind.

— Şi dacă vă trebuie oameni, domnule, nu-i nevoie să-i căutaţi prea mult prin Kent, eu asta vă zic. Nu sunt singurul care are pică pe ei pentru noaptea aceea. Mai sunt şi unii cărora nu le-a plăcut nici ce s-a petrecut la Ludlow.

— Ce-i cu Ludlow? zise Warwick încet. Am plecat atunci când n-a mai fost nicio speranţă, nu înainte.

Văzu că paznicul părea stânjenit.

— Umblă vorba că faimoşii Bravi ai regelui au fost lăsaţi să zburde prin satul de acolo, zise Wainwright. Mai răi decât tâlharii francezi. Toată ţara vorbea de asta la Crăciun. Siluirea şi uciderea nevinovaţilor. Lucruri îngrozitoare. Regele Henric n-a oprit asta, nici măcar n-a încercat, aşa se spune. Vă spun, domnule. Doar strigaţi „Kent" când sunteţi gata şi apoi vedeţi ce se întâmplă, asta-i tot. Nu ne place să auzim că oamenii regelui omoară femei şi copii, ăsta-i adevărul. Veţi aduna destui voluntari pentru o mică răzbunare... iar noi suntem cei care am spart Turnul, nu uitaţi asta. S-ar putea să nu avem noi cămăşi de zale şi toate alea, dar un bărbat din Kent nici n-are nevoie. Intră şi iese repede.

Salisbury ascultase schimbul de replici fără să spună niciun cuvânt. Se uită spre stelele strălucind pe cer şi-l bătu pe umăr pe fiul său.

— Ar trebui să plecăm, şopti el. Leagă-i pe oamenii ăştia şi să luăm ultima dintre corăbii.

Chiar pe când vorbeau, şirul întunecat de ambarcaţiuni şi caravele se împuţinase precum dinţii scoşi unul câte unul, din ce în ce mai multe din ele ajungând cu parâmele atârnând, plecând spre apele mai adânci din depărtare. Nu mai rămăseseră decât vreo şase, cu lămpile stinse şi punţile curăţate.

Warwick încuviinţă. Se aşteptase la o luptă pe docuri şi era încă pregătit să audă clopotele bătând prin tot oraşul. Sosise vremea să plece.

— Mulţumesc, master Wainwright! zise el. Şi-am să-mi amintesc ce mi-ai spus.

— Aşa să faceţi domnule! Kent-ul se va *ridica* pentru o cauză bună. Poa' că şi pentru una rea, da una bună-i mai bine.

În scurt timp îi legară pe cei şase paznici. Cu scuzele de rigoare, Warwick puse doi dintre soldaţii lui să adauge vreo câteva vânătăi pe faţa a doi dintre ei, deşi îl scuti pe Wainwright de asta. Nu mai era decât o oră, două până-n zori şi ştia că paznicii vor fi găsiţi la prima geană de lumină, cu un nas, două sparte.

Warwick îi trimise pe tatăl său şi pe Hotare pe corăbii diferite, fiecare dintre ei preluând comanda unui mic echipaj. Aşteptă până-n ultima clipă să sară pe ultima corabie şi luă loc la timonă, pentru a o cârmi în afara docului. Venea fluxul şi nu trebuiră decât vreo şase oameni să ridice pânza unică şi să prindă briza dimineţii. Lăsară în urma lor un doc lung şi pustiu, Warwick privi vesel înapoi.

Valurile erau mai puţin liniştite dincolo de adăpostul oferit de port. Oamenii din Calais erau prea puţini pe vasele capturate, aşa că se folosiră de ambarcaţiuni mai mici să le lege cu parâme între ele. O singură corabie bine condusă putea remorca o alta destul de uşor. În lumina dimineţii, Franţa se vedea limpede dincolo de Marea Mânecii.

Cu pânzele sus şi vântul bătând, Warwick simţi dorinţa de a intona un cântec marinăresc de care-şi amintea din tinereţe. Vocea sa răsună deasupra valurilor şi cei care-o auziră începură să cânte voioşi împreună cu el, fie ei la pânze sau la timonă, ducându-şi capturile înapoi spre Calais.

24.

Primăvara sosi pe coastele franceze, aducând briza blândă şi cerul albastru, străbătut de cormorani şi pescăruşi rotindu-se în zbor. Flota furată se dovedise a fi vitală pentru apropierea de coasta Angliei, pentru adunarea soldaţilor şi lorzilor loiali cauzei yorkiste. Prin iunie, fortăreaţa de la Calais gemea de soldaţi englezi, înghesuiţi în fiecare spaţiu şi grajd disponibil. Două mii dintre ei vor traversa marea şi vor debarca, alţi opt sute rămânând în urmă. Fiind ultima palmă de pământ englezesc din Franţa, nici Salisbury, nici Warwick nu voia să fie cunoscut drept cel care îngăduise pierderea fortăreţei în absenţa lor. Meterezele din Calais trebuiau să fie bine păzite, indiferent care ar fi fost miza.

Warwick nu stătuse cu mâinile-n sân în lunile trecute de la mica sa plimbare prin Kent. Cuvintele paznicului îi stârniseră interesul şi rar era câte-o noapte fără ca vreo mică ambarcaţiune să nu alunece pe apele

întunecoase, plină cu cei mai buni oratori pe care-i putea găsi. Când primăvara trecu, oamenii lui Warwick puteau fi găsiţi în toate oraşele şi satele din Kent, chemându-i pe cei care voiau să-l răzbune pe Jack Cade şi să pedepsească îngrozitoarele cruzimi de la Ludford. În urmă cu zece ani, Cade intrase în Londra cu cincisprezece mii de oameni. Cu toate că unii erau din Essex sau de prin alte părţi, regele şi ofiţerii lui nu erau mai populari prin Kent decât fuseseră cu un deceniu mai înainte. O nouă generaţie de băieţi crescuse sub jugul unor pedepse crâncene şi dijme uriaşe. După veştile întunecate despre Actul Privării de Drepturile Civile, aplicat lui York, Salisbury şi Warwick, toate rapoartele primite de Warwick reuşeau, întrucâtva, să-i refacă moralul.

Pe la sfârşitul lui iunie, erau pregătiţi. Numai vremea rea îi mai ţinea atunci în port, marea fiind prea agitată pentru a risca o traversare. Presat de legământul făcut înaintea lui York, Warwick se îngrijora pentru fiecare zi pierdută, însă furtunile aveau să se termine. Flota lui, formată din patruzeci şi opt de ambarcaţiuni, îi putea duce pe toţi cei două mii de oameni odată, cu jumătate din garnizoana de la Calais ocupându-se să aducă navele înapoi în Franţa. După dezertarea căpitanului Trollope în tabăra regelui, acei oameni nu puteau face destule pentru a-i ajuta pe conţi.

Pe când mărşăluiau spre bărci, vâslind apoi spre corăbii, pe Warwick îl duse gândul la Cezar, care alcătuise o flotă pentru a-şi aduce legiunile în Kent, cu o mie cinci sute de ani înainte, având aceeaşi ţintă: Londra. La fel ca o garnizoană regală, pe care nu îndrăzneau s-o lase în spatele lor, Londra însemna Parlamentul, singura instituţie cu puterea de a revoca Actul Privării de Drepturile Civile. Londra era cheia cu care puteau fi descuiate porţile Angliei, aşa cum fusese întotdeauna.

Vântul bătea aprig spre coasta engleză când se porni flota. Norii cenuşii pluteau jos pe cer şi o burniţă constantă îi îngheţa pe oamenii îngrămădiţi pe corăbii. Totuşi, era doar un singur transport şi puteau vedea deja locul debarcării la o oră sau mai mult de drum pe mare. Una câte una, corăbiile veneau şi ridicau pânzele pe cât puteau îndrăzni. Căpitanii nu puteau acosta de teamă să nu se sfărâme corăbiile. Trecu ceva vreme până când oamenii putură debarca cu ajutorul bărcilor, în tot acest timp miliţiile locale putând fi văzute grăbindu-se pe cheiuri şi docuri, adunând oameni pentru respingerea invaziei. Erau prea puţini ca să poată ţine la respect duşmanii veniţi pe mare, debarcând cu toţii odată. Avu loc o mică încăierare, înainte ca miliţia locală să renunţe, abandonând cadavrele pe chei.

Warwick ajunse pe ţărm puţin mai departe, pe coastă, stabilind o poziţie defensivă pe o plajă lungă, cu pietriş, răspândindu-şi arcaşii. Fără a fi incomodaţi de cineva, el şi oamenii lui mărşăluiră înapoi spre portul

Sandwich şi-l ocupară, privind cum corăbiile virau, înălţând pânzele, avântându-se pe marea agitată şi în vântul care se înteţea. Chiar şi aşa, erau sute de mici ambarcaţiuni împinse de vâsle spre ţărm, într-un număr atât de mare încât săltau împreună precum resturile de lemn. Unii avură ghinion, fragilele ambarcaţiuni răsturnându-se când le lovea vreun val. Oamenii căzuţi în apă, îmbrăcaţi în cămăşile de zale, nu mai fură văzuţi niciodată.

Aproape de locul unde Warwick atinsese pământul ţării unde se născuse, două vase de pescari se îndreptau direct spre pietrişul plajei. Când acostară direct pe plajă, căpitanii lor întinseră pasarele din scânduri din locul cel mai de jos al punţii, ca să poată duce pe uscat o duzină de armăsari de luptă, cu ochii acoperiţi. Aceste ambarcaţiuni aveau să putrezească abandonate pe uscat, dar oameni precum Salisbury erau prea bătrâni ca să străbată pe jos aproape o sută de kilometri câţi erau până la Londra.

Soarele apunea la vremea când ultimele nave ale flotei dispărură în ceţurile şi norii de pe Marea Mânecii, lăsându-i singuri. Oamenii se aşezară, sub burniţa fină, în jurul focurilor aprinse pe plajă sau pe docuri. Mâncau şi beau şi se acopereau pe cât de bine puteau, încercând să fure câteva ore de somn.

Când soarele-şi făcu din nou apariţia, o coloană de bărbaţi trecu în marş prin oraş. Soldaţii săreau peste tot în jurul lui Warwick, gata pentru un atac. Totuşi, miliţia locală nu se întoarse să-i respingă pe oamenii săi, nici măcar o parte a trupelor regelui. Deja se răspândise vestea debarcării şi sute de localnici din Kent veniseră cu topoarele şi lăncile şi satârele. Se opriră lângă docuri, iar Warwick nu putu decât să zâmbească, acceptându-l pe paznicul Jim Wainwright în serviciul său, plătit cu patru pence pe zi. Armata contelui începu să se mişte spre vest şi sutele deveniră mii, îngroşându-se numărul lor în fiecare oraş prin care treceau.

Călare amândoi, Warwick şi tatăl său acceptară ovaţiile mulţimilor de prin târguri şi sate, familiile din Kent întâmpinându-i ca pe nişte salvatori mai degrabă decât ca pe duşmani ai Coroanei. Era ceva ameţitor, iar lui Warwick nici nu-i venea să creadă ce succes avuseseră recrutorii săi. Oamenii din Kent se ridicaseră încă o dată şi, de data asta, *el* era scânteia. Se întreba câţi dintre ei ştiau că luptase împotriva lor în ultima noapte întunecoasă când intraseră în capitală.

Ironia acestor lucruri nu-i scăpase. Călcând chiar pe urmele lui Jack Cade, i-ar aduna pe toţi în Southwark şi-ar traversa Podul Londrei, îndreptându-se spre Turn, singura forţă capabilă să-i oprească înaintarea.

•

Ajunseră la cheiul sudic al fluviului londonez în după-amiaza celei de-a treia zile, după trei marşuri aprige. Warwick poruncise o numărătoare şi

descoperi că mai bine de zece mii de oameni din Kent i se alăturaseră. Poate că erau ei fără armuri şi neinstruiţi, dar Cade folosise destul de bine asemenea oameni. Warwick îşi amintea mult prea bine de noaptea aceea de sânge şi haos.

Împreună cu tatăl său şi cu Eduard de Hotare, Warwick se duse direct la capătul sudic al Podului Londrei, ignorând mulţimile de orăşeni care căscau gura de parcă era zi de târg.

— Nu-i văd pe oamenii regelui, zise Salisbury. Ai noştri sunt istoviţi, cu toate că cei mai slabi au rămas cu o zi în urmă. Eu i-aş aduce înăuntru.

Îşi privea cu mândrie fiul, acceptând că decizia va fi a lui Warwick.

Adunarea unei oştiri atât de mari în Kent se datora muncii de convingere duse de oamenii lui Warwick. Aceştia se orientaseră spre tânărul conte în căutarea unui comandant, nu spre tatăl lui. Fiul lui York făcuse la fel, iar Salisbury avusese parte de o revelaţie când văzuse grupurile debarcate. Putea avea încredere în fiul său că le va conduce, deşi nu-i era deloc uşor să renunţe, nu era nici nesăbuitul care să se agaţe de putere cu orice preţ, când vremea lui trecuse deja. Cu toată experienţa în luptă a lui Salisbury, acum trebuia să se dea la o parte, însă îi ceda locul chiar moştenitorului său şi nimănui altcuiva.

Warwick simţi satisfacţia tatălui său şi mulţumi în sinea sa pentru anii petrecuţi la Calais. Fiecare părinte îşi amintea când fiul său furase sau minţise ori se făcuse de râs cu vreo iubire tinerească. Însă Warwick avusese şansa să trăiască mai mult timp departe de acei ochi necruţători.

— Cele mai bune rapoarte pe care le avem stabilesc că garnizoana din Turn ar avea cam o mie de oameni, zise Warwick. S-ar putea să se predea, deşi am slabe speranţe la aşa ceva. Ştiu doar că nu-i putem lăsa să iasă din Londra pe la spatele nostru. Ori forţăm intrarea, ori îi blocăm între propriile ziduri. Ştiţi amândoi planul. Viteza înseamnă totul, dacă este să avem vreo şansă de succes. Fiecare zi pierdută de noi aici este una în plus pentru înmulţirea şi pregătirea trupelor regelui.

Nu pomeni de proiectul Actului Privării de Drepturile Civile, care devenise lege. În acel moment, în ziua de cinci iulie 1460, toate titlurile şi proprietăţile lor le fuseseră luate. Cu toate că niciunul dintre ei nu vorbea de asta, simţeau pierderea ca pe o rană deschisă, golindu-i de sânge. Totuşi, după Ludlow, armata regelui se dispersase la ferme şi conace. Warwick şi tatăl său jucau totul pe cartea unei singure lovituri: trebuiau să ajungă la regele Henric înainte ca lorzii săi să se regrupeze. După aceea, orice lege se putea abroga, odată ce puneau mâna pe rege şi pe Sigiliul Regal.

Eduard de Hotare ascultase, remarcând mândria reciprocă a celor doi. Stătea ca o statuie în armura sa, fără a purta coif. Şi el călărise de pe coastă,

calul său fiind mult mai potrivit pentru tragerea plugului decât pentru susţinerea unui om. Animalul păscuse pe drumul înapoi, în vreme ce puhoiul de bărbaţi din Kent se călcau în picioare şi aşteptau printre rândurile de cavaleri în armură. Toţi erau cuprinşi de nerăbdare. Odată trecuţi de podul acela, marşul lor încântător prin peisajele campestre se cam termina.

— Nu-mi mai petrec încă o noapte pe pământul rece, când aş putea să mă odihnesc într-un pat cumsecade şi să mă înfrupt din carne şi bere, zise Eduard. Oamenii au ajuns azi până aici. Obosiţi sau nu, o să mai mărşăluiască ei încă vreo doi kilometri.

În comparaţie cu Salisbury, Eduard era neobosit, puterea şi vigoarea sa erau aproape nelimitate. În fiecare dimineaţă, în zori, era primul care se trezea, ridicându-se în picioare şi urinând fericit înainte de a-şi pune la loc armura, şi strigând după servitori să-i aducă de mâncare. Warwick nu-l putea admonesta pentru entuziasmul său, deşi adevărul era că energia tânărului conte putea fi agasantă, dacă rămâneai prea mult timp în compania sa.

— Prea bine, zise Warwick. Văd că voi doi nu sunteţi mulţumiţi până nu ajungem în oraş. Pune cavalerii şi oamenii în armură în faţă, Eduard. Cade s-a confruntat cu arcaşi şi vreau ca scuturile să fie pregătite.

— Totul pare destul de paşnic, spuse Eduard, scrutând spaţiul dintre case şi prăvăliile de pe partea lor a podului. Aş putea traversa chiar acum.

Făcu câţiva paşi, iar expresia lui Warwick se întunecă.

— Când vei fi tu la comandă, va fi după voia ta, Eduard. Până atunci însă, vei face ce naiba-ţi spun eu să faci!

Tânărul conte îi înfruntă privirea fără nicio sfială, lăsând să se lungească momentul de tăcere.

— Atunci să-i aducă altcineva pe cavalerii aceia. Eu vreau să fiu primul care intră în oraş. În onoarea tatălui meu.

Warwick se încordase sub privirea uriaşului. Se îmbujoră uşor, încleştându-şi fălcile şi fluierând după un mesager să-i ducă ordinul. Autoritatea lui fusese pusă la încercare în faţa tatălui său, însă ştia că, dacă şi-a pus în cap să facă ceva, nu putea fi oprit decât cu forţa reunită a mai multor viteji. Nu era momentul pentru ciorovăieli şi Warwick preferă discreţia, cu toate că avea vocea înăsprită când dădu ordinele de adunare.

Cavalerii veniră în fugă cu scuturile şi armele pregătite. În spatele lor, oastea de susţinători din Kent se adună fremătând, veteranii armatei lui Cade spunând poveşti despre evenimente oricui voia să-i asculte. Oamenii erau veseli şi doar Warwick păşea ţeapăn când cornii răsunară şi primele rânduri porniră pe strada largă, ce străbătea Podul Londrei.

Intraseră în oraş şi mulţimile încă mai aclamau şi le făceau semne când traversară râul şi ajunseră pe străzile de dincolo. Warwick răcni un ordin şi avangarda de oameni înzăuaţi o luă la dreapta, îndreptându-se spre Turn şi garnizoana regală.

25.

Lordul Scales era foarte îmbujorat, deşi încerca să-şi mascheze emoţiile pe când măsura cu paşi mari meterezele Turnului Londrei, urmărind mişcările străzii. De la mare înălţime, putea vedea armata adunându-se la aproape doi kilometri distanţă, peste râu. Simţi un fior la auzul cornilor, anunţând că intraseră în Londra. În acel moment, ar fi dat orice pentru încă o mie de oameni.

Amintirile răzmeriţei lui Jack Cade erau încă proaspete, pentru că povestea avusese loc cu numai zece ani în urmă. Se tot gândise, multă vreme, la eşecul apărării oraşului şi mai ales la partea lui de vină. Scales îşi amintea perfect, fiind martor la sute de omoruri, când răsculaţii transformaseră oraşul într-un abator. Ordinea se spulberase cu totul în acea noapte înspăimântătoare. Gândul de a mai vedea încă o dată aşa ceva îi făcu biata inimă să bată îndurerată, iar pumnii să i se încleşteze. Ştia că atâtea griji îl pot duce la pierzanie. Doctorul său îl avertizase cu privire la culoarea lui, că umorile-i erau dezechilibrate, pe când vârsta înaintată îi secătuia vlaga. Şi totuşi, numai furia îi ţinea sub control frica îngrozitoare care provoca valuri de sudoare.

Răsplata lui pentru acea noapte de acum zece ani fusese o rentă de o sută de lire pe an şi dreptul de folosinţă a unei nave comerciale regale. Scales se îmbogăţise din negoţ, cumpărând şi vânzând mici încărcături de pânză şi lână. Comanda garnizoanei Turnului era ultimul său serviciu de dinainte de pensionare, o sinecură cu o retribuţie generoasă şi o casă cu servitori. La cei şaizeci şi trei de ani ai săi, Scales ştia că nu mai era un bărbat pregătit să iasă la luptă şi să înfrunte o răzmeriţă zgomotoasă cu o spadă şi un scut. Îşi simţea slăbiciunile în încheieturile dureroase şi în fiecare respiraţie gâjâită.

De-a lungul meterezelor, echipajele tunurilor-serpentine aşteptau la comanda lui. Singura sa mângâiere era că lucrările de apărare fuseseră mult întărite de la răzmeriţa lui Cade. Dacă vreo armată duşmană încerca să spargă poarta, avea tunuri grele să măture strada de ticăloşii zdrenţăroşi. Catapulte de torsiune, de un model pe care orice legionar roman l-ar fi recunoscut, erau şi ele aşezate pe metereze, gata să arunce peste ziduri cea

mai teribilă armă aflată sub comanda sa, mult mai cumplită decât tunurile din bronz şi fier. Scales îşi făcu cruce, sărutând inelul de pe degetul său, care avea blazonul familiei. Nu va permite ca Turnul să sufere vreo breşă. Aproape zâmbi la gândul a ceea ce putea dezlănţui, de data asta, împotriva oamenilor din Kent.

— Lăsaţi-i să vină! mormăi el, cu ochii la ceaţa întunecoasă de dincolo de râu, unde erau încă atât de mulţi care aşteptau să traverseze.

De la o distanţă de aproape doi kilometri, gloata din Kent se zărea ca o pată pe câmp, tot micşorându-se, pe măsură ce intrau în oraşul său. Locuitorii Londrei nu mişcau un deget, se gândi spumegând de furie. Ar fi fost de aşteptat să-şi amintească de teroarea şi distrugerile provocate cu ultima ocazie, dar nu, putea auzi acum ovaţiile aduse de vânt, smintiţi fluturându-şi tichiile spre oamenii care vor aprinde capitala. Ei bine, Turnul nu-l vor avea, chiar dacă Londra ardea în jur. Scales îşi jură asta în sinea lui.

Era o slabă consolare. Misiunea sa era să apere cetăţenii cumsecade în faţa gloatei, iar el nu şi-o putea îndeplini. În afară de câţiva consilieri orăşeneşti şi de garda lor personală, ştia că avea sub comandă singurii soldaţi din Londra. Încleştă fălcile, cu ochii reci şi calmi. Nobilii regelui erau cu toţii în nord, fie pe la întinsele lor moşii, fie pe lângă Coventry. Scales avea prea puţini oameni ca să poată ieşi afară, indiferent ce orori va vedea de pe metereze. Tot ce putea face era să onoreze până la ultimul cuvânt angajamentul pe care şi-l luase şi să apere Turnul până când ajungeau întăririle în oraş. Din nou, se uită spre şirul de tunuri îndreptate spre străzile din zona vestică. Râul curgea de-a lungul zidurilor sudice, fără ca vreun pod pe-acolo să-l facă să se teamă că i-ar putea veni din flancuri. Turnul era o fortăreaţă şi va vorbi cu limbi de foc împotriva oricui s-ar fi apropiat.

— Fiţi gata la ordinul meu! răcni el, auzindu-şi glasul răsunând între pietrele străvechi.

Opt sute dintre oamenii săi aşteptau încordaţi, gata de atac. Echipele de la tunuri îşi verificară vetrele şi fitilurile pentru ultima oară, ghiuleaua de fier şi sacii cu praf de puşcă, turnat în coarne. Turnul alb se înălţa deasupra tuturor şi Scales îşi aminti măcelul şi pământul înecat în sânge pe care le văzuse pe-aici înainte. Clătină din cap. Asta nu se va mai întâmpla.

Warwick, Salisbury şi Hotare călăreau umăr la umăr de-a lungul Străzii Tamisei, îndreptându-se spre est, spre Turn. Înaintarea lor lentă reuşi întrucâtva să oprească mulţimile din spatele lor, cu toate că din ce în ce mai mulţi oameni se strecurau pe sub cai sau pe lângă ei, luând-o la goană. Toţi trei aveau spadele scoase şi pregătite, purtaţi de un val de londonezi care

strigau și se părea că așteptaseră o șansă de a-și dezlănţui propria lor mânie, indiferent ce voiau conţii sau oamenii din Kent. Warwick văzu sute dintre ei înarmaţi cu bâte sau cuţite lungi, gonind din stradă în stradă. Armăsarul său era înghiontit de cei care încercau să-i depășească și tânărul se străduia să înţeleagă ce se întâmplă. Voise să fie scânteia declanșării răzmeriţei, asta era adevărat. Nu știa că ședea pe un butoi cu pulbere, atunci când aprinsese chibritul.

Nu avea cum să ţină sub control o asemenea gloată. Toată lumea știa unde se află garnizoana regelui și se îndreptau puhoaie spre Turn, laolaltă cu armata lui Warwick, făcându-le semn să li se alăture. Femei și copii alergau împreună cu mulţimea și ritmul de mers creștea clipă de clipă, până când Warwick și tatăl său se pomeniră mergând la trap pentru a-l ţine pe Eduard de Hotare sub privirile lor. Sir Robert Dalton și silueta mătăhăloasă a lui Jameson se înălţau de fiecare parte a tânărului conte, având grijă să nu apară niciun pericol. Eduard călărea nepăsător, luat de val, în mod clar încântat de haosul creat.

Parlamentul nu mai fusese convocat de mai bine de trei ani. Departe, în urma lor, Palatul Westminster era cu obloanele trase și jilav, neîncălzit de foc sau de vorbele oamenilor. Warwick știa că regele Henric fusese ascuns prin Kenilworth, dar nu și cum se descurcase restul ţării în absenţa inimii neobosite a guvernului său. Se pare că ofiţerii regelui se purtaseră cu cruzime când fuseseră lăsaţi să aplice legile după capul lor. Peste tot în jurul său exista o mânie oarbă, iar Warwick se întreba dacă mai putea măcar să stăpânească ceea ce începuse. Când Cade intrase în Londra, cetăţenii cumsecade se baricadaseră în casele lor. De data asta, ei deschideau drumul.

Mulţimea se îngroșa tot mai mult, umplând fiecare stradă lăturalnică și alee cu personaje care se tot zbăteau, cu toţii îndreptându-se spre Turn și garnizoana lui de soldaţi detestaţi ai regelui. Terenul era dezgolit în jurul zidurilor de acolo, un vast spaţiu de lespezi din piatră în care Warwick recunoscu locul unui măcel, chiar dacă era forţat să intre acolo. Mulţimea scanda și-și urla mânia spre meterezele Turnului, privindu-i pe oamenii din Kent de parcă s-ar fi așteptat să-i vadă mărșăluind direct spre poartă și s-o dărâme.

Warwick își struni calul, laolaltă cu tatăl său, formând un ochi de nemișcare în vârtejul celor care se repezeau mai departe, înainte de a fi împinși chiar spre Turn. Dar chiar și așa, caii de luptă tropăiau pe loc și se smuceau în dreapta și-n stânga, agitaţi din cauza gălăgiei și a oamenilor care-i înghionteau din toate părţile.

Salisbury cercetă cel mai înalt punct al zidurilor exterioare, mijindu-și ochii la vederea unor siluete întunecate și la fuioarele de fum. Gurile negre

ale tunurilor se înălţau deasupra mulţimii, aţintite asupra ei. Cu toate astea, oamenii continuau să vină puhoi, din ce în ce mai mulţi, într-o dezordine cruntă, umplând spaţiul deschis până când abia de mai era loc să te mişti.

— Vezi tunurile? strigă Salisbury spre fiul său, arătându-i-le.

Warwick dădu din cap, zgomotul fiind prea intens pentru a putea răspunde. Era haos şi putea vedea unii dintre comandanţii săi lovind oamenii cu bâtele doar pentru a-şi face loc în jur. Curând teama puse stăpânire pe gloată din pricina înghesuielii tot mai mari. Deja aveau feţele congestionate şi erau răguşiţi de atâta urlat, împingând oamenii la o parte.

— Daţi-le topoare acestor londonezi! strigă Salisbury din toţi rărunchii.

O parte din gloată îl auzi şi izbucni în urale.

— Lăsaţi-i să-şi facă loc spre poartă!

Warwick putea auzi numai un cuvânt din trei, însă le făcu semn oamenilor săi să avanseze spre cel mai vulnerabil loc din fortăreaţa Turnului. Cade îşi făcuse şi el drum acolo cândva. O vor face din nou.

Sus, la înălţime, Warwick auzi un singur glas strigând un ordin, alte câteva zeci răspunzând. Se uită în sus, cu spaima în suflet.

•

Scales privea cu ură nemăsurată mulţimea care tot creştea pe terenul deschis din jurul Turnului. Vedea o adevărată gloată, oameni de rând, aduşi la sminteală de posibilitatea de a sparge şi a distruge. Întreaga lui viaţă luptase pentru ordine şi stabilitate, iar acum iată-i, o hoardă de nebuni cu ochii holbaţi veniţi să spulbere tot. Soldaţii înarmaţi, în cămaşă de zale, se zbăteau să-şi facă loc printre ei precum pietrele aruncate în râu. Sute de bărbaţi din Kent răcneau numele lui Cade, ca şi cum l-ar fi putut scula din morţi numai cu furia lor turbată.

Veneau tot mai mulţi, iar Scales simţea cum îi curge transpiraţia de la subsuori, pe sub tunică. *Simţea* ura acelor dezmoşteniţi ai sorţii adunată într-un singur glas. Oameni care nu vedeau nicio valoare în legea regelui, care o vor azvârli cât colo într-o violenţă fără margini. Se temuse de stricăciunile pe care le puteau face în condiţiile în care el se afla în imposibilitatea de a interveni. În loc de asta, veniseră ei la el.

Se aplecă în faţă, apucându-se de zidul de piatră şi holbându-se în jos. Zeci de oameni cu topoare se adunau într-o formaţiune de săgeată, intenţia lor fiind cât se poate de clară în timp ce mărşăluiau prin mulţime, îndreptându-se spre porţile Turnului. Scales înjură când dădu cu ochii de cei doi oameni călare, aflaţi în urmă, o insuliţă în întreaga nebunie învârtejită. Simţea privirile călăreţilor aţintite asupra sa. Clătină din cap, nevenindu-i să creadă când recunoscu culorile tunicilor lui Salisbury şi Warwick. Îl străbătu

un zvâcnet de furie la o asemenea trădare din partea conţilor regelui. Nu, își aminti el brusc. Fuseseră aduși la statutul de oameni de rând.

Trei dintre tunurile de pe metereze nu fuseseră încărcate cu ghiulele. În vreme ce gloata umplea terenul deschis de jos, Scales trase aer în plămâni.

— Foc de avertizare! Fără ghiulea! strigă el, vocea sa reverberând cu ecou în zidurile Turnului Alb, aflat în spatele lui.

Răsună un triplu bubuit, urmat de limbi lungi de foc, ieşite din ţevile tunurilor şi învăluind echipajele într-un fum înţepător. Scales nu mai văzu mulţimea de jos când trecu norul de fum. Auzi urlete, dar când fumul se risipi, mulţimea se buluci înainte ca într-un spasm. Topoarele se ridicau şi cădeau peste poarta exterioară şi înjură cu glas tare, fără să-i pese cine-l putea auzi.

Nu! Nu va pierde Turnul! Scales se albise la faţă când privi sus, văzând chipurile echipajelor de la tunuri aşteptând ordine. Se temeau şi aveau toate motivele s-o facă. Niciunul dintre ei nu ar supravieţui dacă mulţimii frenetice i s-ar permite să pătrundă înăuntru.

— Aduceţi vasele cu naftă! porunci Scales.

Oamenii o luară în jos, pe treptele late de lângă zid, traversând magaziile și întorcându-se mult mai încet. Fiecare ducea o oală mare, de lut, împreunându-și ambele mâini în junii ei. O purtau ca pe niște prunci și transpirau, îngroziţi să nu le scape pe pietre.

Scales îşi putea simţi inima săltându-i în piept, atât de tare încât i se înceţoşase vederea și-l apucase ameţeala. Se aplecă peste metereze și strigă mulţimii să se ducă de-acolo. Mârâiau spre el și-l blestemară. Bufniturile topoarelor și ciocanelor continuau, iar el se trase de lângă margine, incapabil să vadă.

— Tunuri! Încărcaţi ghiulea! Trageţi! zise el, dar prea încet.

Echipajele tunurilor nu-l puteau auzi şi el o luă de-a lungul meterezelor, repetând ordinul. Nu privi în jos, când primele tunuri bubuiră, urmate imediat de urlete. Tot mai multe tunuri de pe metereze traseră în mulţimea adunată jos, spulberând-o.

Scales se opri lângă una dintre catapultele mici, lăsându-și mâna pe coarda împletită din păr de cal, mai groasă decât coapsa unui bărbat. Bilele din lut erau la locul lor, cu cârpe atârnând din gura fiecăreia. Trei dintre ele erau aşezate cu distanţă între ele, pe metereze, iar Scales îşi făcu cruce, mormăind o rugăciune în timp ce dădu din cap spre oamenii care-l priveau.

Fu aprins fiecare fitil atârnat, iar catapultele lansară aproape instantaneu. Nimeni de pe metereze nu voia să fie prin preajma acelei substanţe periculoase, odată ce era aprinsă. Chiar şi echipajele tunurilor se traseră

înapoi de la armele lor, gata să fugă dacă vreuna din oale se spărgea şi se împrăştia.

Fumul stăruia încă gros în aer şi Scales privi cum bilele grele de lut îşi luară zborul, căzând repede, ca nişte dâre strălucitoare în ceaţă. Îşi închise ochii.

Zarva mulţimii părea că se risipise într-o tăcere surprinsă într-o singură clipită. Apoi urletele reîncepură, de data asta crescând tot mai mult, într-un vuiet al nebuniei. Flăcările luminau fumul tunurilor și intensificau căldura de cuptor, arzând orice fiinţă vie pe care o atingea. Scales se cutremură. Supraveghease chiar el fabricarea focului, un amestec oribil de naftă şi salpetru, sulf şi var stins. Se lipea de orice atingea şi mistuia toată carnea. Apa chiar hrănea flăcările şi nu puteau fi stinse. Crezu că putea auzi plescăiturile când oameni arzând se aruncau în Tamisa, apoi urlau pe când se înecau, aflând că flăcările iadului încă le mai mâncau pielea.

Scales îşi semeţi bărbia. Echipajele tunurilor se uitau spre el, aşteptând noi ordine. Nu le înfruntă privirile şi se duse înapoi la locul său de pe metereze. Strânse pumnul drept la vederea mulţimii fugind precum șobolanii. Unii din gloată încă mai ardeau, clătinându-se și urlând, aprinzându-i și pe alţii cu atingerea lor, până când glasurile lor erau sugrumate de flăcări. Mirosul era oribil, iar Scales putea auzi cum unii dintre tunari vomitau, când îşi dădeau seama ce era de fapt. Satisfacţia era deplină. Pe cât fusese de oribilă, gloata aflase deja, în nebunia ei, ce-o aştepta. Turnul va fi apărat cu foc şi fier. Nu va cădea.

•

Warwick văzu primele flăcări împrăştiindu-se peste capetele mulţimii. Se uită din nou la numărul de tunuri dinaintea lor şi se întoarse, alb la faţă, spre tatăl său:

— Retrage oamenii! Nu trebuie să spargem poarta, ci doar să ţinem garnizoana în Londra. Dacă vor trage asupra propriilor concetăţeni, n-avem ce face.

Salisbury rămăsese uluit văzând câte femei şi copii se aflau în acea mulţime clocotitoare. Se uită dezgustat spre metereze, nevenindu-i să creadă că acel comandant era gata să-i măcelărească pe oamenii pe care jurase să-i protejeze.

Din ignoranţă sau spaimă, imensa mulţime se împingea chiar şi mai tare în zidurile Turnului. Salisbury vedea oameni cu topoare atacând poarta şi-şi dădu seama că trebuiau chemaţi înapoi. Lipi cornul de buze şi se trezi că gâfâia prea tare pentru a-l putea folosi. În loc de asta, i-l azvârli fiului său şi privi cum Warwick sună o notă ca un vaiet, repetând ordinul de retragere.

Deasupra lor, vălătuci de fum alb se ridicară şi se auzi tunetul bubuitor. Ghiulelele de fier, capabile să străbată aproape doi kilometri prin văzduh, fură trase asupra mulţimii, ucigând zeci de oameni deodată. Larma se transformă în gemete, apoi într-un urlet animalic de suferinţă când începură să se împingă pentru a se îndepărta de Turn, căutând orice cale de ieşire din acel spaţiu deschis. Seriile de bubuituri continuau să răsune şi niciunde nu erai în siguranţă.

Warwick tresări când ceva îl atinse, lăsându-i o dâră de sânge pe obraz, ca şi cum ar fi fost lovit de sabie. O ghiulea de fier trecuse prin mulţimea din apropierea lui, mult prea repede pentru a putea fi văzută. Mulţumi Domnului pentru norocul său când calul său tuşi, împrăştiind sânge din bot. Warwick descălecă în clipa în care animalul se lăsă în genunchi. Ori de câte ori o ghiulea lovea pavajul, aşchiile de piatră se împrăştiau prin mulţimea înghesuită. În disperare, Warwick sună din nou retragerea şi aproape că fu doborât când un bărbat şi o femeie se repeziră orbeşte pe lângă el.

Peste zgomotul de durere şi furie, nimeni nu auzi catapultele. Warwick văzu trei bile negre săltând dinspre metereze, deplasându-se mult mai încet decât ghiulelele trase de tunuri, astfel că ochii săi le urmăriră nedumeriţi. Le văzu dispărând în mulţime şi atunci un val de căldură se întinse în spaţiul deschis. Izbucniră trei focuri, flăcări lichide sărind şi împroşcând mulţimea care se zbătea.

O rupeau la goană, într-o panică totală, şi urletele celor cuprinşi de flăcări erau îngrozitoare, de-ţi stârneau mila auzindu-le. Warwick se ţinu aproape de calul tatălui său, însă amândoi erau împinşi înapoi. Îl zări pe Eduard de Hotare, pe jos, în puhoiul de oameni în fugă. Deşi Jameson şi Sir Robert încă-l păzeau, nici chiar cei trei nu puteau rezista valului uman care căuta scăpare. Hotare lovea peste tot în jurul său, făcând loc. Nimeni dintre cei căzuţi în acea goană smintită nu avea să se mai ridice vreodată, trupurile lor fiind călcate în picioare şi strivite în vreme ce mulţimea se scurgea de lângă ziduri.

Vocile groase urlau furioase pe la marginile pieţei, strigându-le celorlalţi să-i urmeze. Din câte îşi dădeau seama Warwick şi tatăl său, erau chiar londonezii, gesticulând spre pod. Mii de oameni o luară la fugă după ce lăsaseră Turnul în urma lor, şi tot ce putea Warwick să facă era să se lipească de un zid împreună cu calul tatălui său şi să-i lase să treacă. Locul măcelului se goli la fel de repede pe cât se umpluse, rămânând în urmă bucăţi de carne sfârtecată, trupuri arzând şi fum negru. Deasupra lor, străjerii se aplecau peste metereze, arătând şi strigând.

Warwick îl văzu pe Eduard de Hotare trecând pe lângă el, clătinându-se. Fierarul, Jameson, era în spatele lui, iar Sir Robert Dalton se pierduse pe

undeva prin înghesuială. Warwick întinse mâna ca să apuce platoşa lui Eduard, trăgându-l afară din strânsoarea mulţimii. Jameson veni cu el, sprijinindu-se cu o mâna de zid şi răsuflând din greu.

Hotare dădu din cap spre Warwick, în semn de mulţumire, cu ochii căscaţi. Marea sa forţă nu mai însemna nimic în gloata aceea şi i se făcuse frică pentru prima dată în viaţă. Cei trei conţi priveau neputincioşi la mulţimea care încă mai gonea pe lângă ei. Mai mulţi dintre oamenii lor se luptau să ajungă acolo, până când vreo patruzeci dintre ei se adunaseră lipiţi de ziduri. Zeci dintre ei se aflaseră chiar la baza Turnului când văpaia se împrăştiase. Flăcările acelea încă ardeau, jucând peste cadavre şi piatră ca nişte fiinţe vii.

— Ar trebui să ne retragem mai departe, zise Salisbury.

Era alb la faţă şi arăta istovit, măcinat de frică şi de înghiontelile mulţimii.

Un drum lăturalnic se aşternea la numai câţiva zeci de metri distanţă de spaţiul deschis din jurul Turnului, iar cei trei conţi îşi croiră loc spre el, văzând Tamisa cenuşie în depărtare. Oamenii lor veniră cu ei, aruncând ocheade nervoase în urmă în timp ce mergeau.

— Daţi-i drumul, zise Salisbury, conducându-şi calul de-a lungul drumului.

Cel puţin, acum erau la adăpost de tunurile din Turn. După şase sau şapte case, mica stradă se termina la râu şi, oprindu-se, putură vedea cu toţii cadavrele înnegrite plutind la suprafaţa apei. Câţiva dintre soldaţi începură să arate şi Warwick privi în direcţia aceea văzând o gloată în mişcare pe malul celălalt. Londonezii traversaseră deja podul şi-şi croiau drum pe malul opus. Se gândi că încă mai fugeau îngroziţi, dar nu avea nicio noimă.

Pe malul celălalt al râului erau multe clădiri negustoreşti şi locuinţe, care se răspândiseră dinspre oraş, ocupând teren de valoare în jurul singurului pod. Magaziile şi pieţele de carne prosperau acolo. Warwick surprinse crâmpeie din puhoiul de bărbaţi pe când treceau printre casele din lemn şi cărămidă.

— Ce fac ăia acolo? îl auzi pe Hotare întrebând.

Warwick ridică din umeri. Londonezii îşi cunoşteau oraşul mai bine decât a făcut-o el vreodată. Putea vedea oameni alergând, adunându-se într-un loc, folosindu-se de arme ca să intre într-o clădire din cărămidă, pătrată şi joasă, înfiptă în malul Tamisei.

— Cred că se adună pentru arme, zise Salisbury. E vreo armurărie pe-acolo?

Unul dintre soldaţii din apropiere înjură. Warwick îşi aminti că era londonez şi-l chemă în faţă.

— Cunosc clădirea, domnule, zise omul cu o figură îngrijorată. Este un depozit regal, unde se fac tunurile.

Toţi se întoarseră într-acolo, uimiţi, chiar la timp pentru a vedea un afet negru de tun, dus de-a lungul malului pe cărăruie, împins de o ceată de londonezi. Lungimea tunului cărat de ei trebuie să fi fost aidoma celui cu care se trăsese asupra mulţimii. În pofida greutăţii sale considerabile, gloata, icnind, îl împingea de zor până când ajunse înaintea zidului de la miazăzi al Turnului, unde să nu se aflau tunuri.

Găsiseră saci cu pulbere şi alţi oameni mergeau clătinându-se de-a lungul malului cu câte-o ghiulea în mâini. Warwick îşi întinse gâtul cât putea de mult, trăgând cu ochiul spre siluetele grăbite de pe meterezele înalte ale Turnului. Fluviul avea o lăţime de vreo patru sute de metri, însă apa vijelioasă nu putea oferi nicio protecţie.

Prima ghiulea trosni, izbind zidurile Turnului, antrenând în cădere bucăţi de piatră şi din zidărie, rostogolindu-se pe cărări în jos. Apa fluviului se văluri când căzură mii de bucăţi mai mici. Urale sălbatice se ridicară de pe acel mal al râului, însă nu era un sunet vesel, ci mai degrabă un urlet de lupi, menit să înspăimânte. Răstimpul dintre trageri luă o veşnicie, însă de la depozitul regal fu adus un al doilea tun şi aţintit peste râu. Ghiulelele de fier izbiră din greu pietrele vechi, iar şi iar, până când o crăpătură uriaşă apăru şi o parte din zidul exterior se prăbuşi în afară.

Warwick privi uluit cum londonezii îşi ajustau cătarea şi spulberară încă o bucată din zid, de mărimea unui cal, dintr-o singură lovitură. Fumul şi praful ascunseră o vreme amploarea distrugerii, dar, când se risipiră, priveliştea îi încântă pe autorii faptei.

Abandonară tunurile şi începură să se scurgă puhoi de-a lungul malului, spre Podul Londrei. Warwick nu avea nicio îndoială că se vor întoarce în acel loc şi clătină din cap, închipuindu-şi măcelul care va urma cu siguranţă.

— Gata! îi spuse tatălui său. Au spart zidul! Vrei să rămâi şi să ţii ordinea? Am pierdut destul timp pe aici şi obiectivul meu este mai mult decât un Turn sau chiar Londra.

— Pentru Dumnezeu, du-te! spuse Salisbury, mutându-şi privirea de la fiul său la Eduard de Hotare.

La drept vorbind, Salisbury era încântat de ocazia de a rămâne pe loc, decât să-şi supună oasele bătrâne la încă un marş de o sută patruzeci şi cinci de kilometri până la Coventry.

— Lasă-mi câteva sute de soldaţi şi-am să ţin gloata sub supraveghere, deşi cred că mânia lor va arde tot atât de mult ca şi focul grecesc. Zău că n-aş fi crezut niciodată că voi vedea mizeria asta mârşavă folosită împotriva propriului meu popor. Cineva trebuie să răspundă pentru asta!

Contele mai vârstnic se aşeză la locul său când Warwick şi Hotare o luară la goană cu douăzeci de oameni după ei, ridicând deja cornii pentru a-i aduna şi pe ceilalţi. Salisbury ştia că va dura o veşnicie să-i încoloneze pe flăcăii din Kent şi apoi să-i conducă pe drumul spre nord. Era mândru de fiul său. În tot acel haos, Warwick nu se abătuse de la calea sa. Indiferent ce orori văzuseră, Londra era doar primul pas.

•

Întunericul era tot mai aproape când Warwick şi Hotare își adunaseră din nou armata în partea de nord a zidurilor oraşului. În răstimpul orelor de la apus, un calm aparent se instaurase printre ei, deşi câţiva bărbaţi din Kent furaseră butoaie cu bere, iar alţii duhneau a fum şi rămăseseră năuciţi de ceea ce văzuseră.

Comandanţii fuseseră ocupaţi cu adunarea oamenilor şi trebuiseră să ciomăgească vreo câţiva înainte ca aceştia să fie de acord să plece din oraş. Asistaseră la tot felul de violenţe, comise împotriva nevinovaţilor, ceea ce-i făcuse să strige după răzbunare. În acea mulţime de lângă Turn arseseră femei şi copii şi acum voiau să vadă sânge la rândul lor. Warwick le făcuse morală înaintea a zeci de grupuri de oameni îndărătnici, reamintindu-le că veniseră să dea o lovitură împotriva regelui însuşi. Cuvintele avuseseră efectul scontat şi Warwick vedea cum strângeau cozile topoarelor şi-şi închipuiau că le folosesc, plătind câte ceva din ceea ce văzuseră. Nu se îndoia de ardoarea celor din Kent, înspăimântătoare în intensitatea ei.

Cam pe la vremea aceea, clopotele bisericilor băteau peste tot prin Londra, conduse de dangătul înăbuşit al Bătrânului Eduard, de la Palatul Westminster, la aproape doi kilometri depărtare. Aerul era călduţ şi bezna groasă, căzută în jurul celor zece mii de oameni. Drumul se aşternea la picioarele lor, pietre romane de bună calitate. Warwick regreta că nu putuse lua cu el câteva dintre tunurile acelea din Londra, însă astfel de lucruri grele i-ar încetinit. Viteza era cheia, ştia asta. Oamenii săi găsiseră doi cai de tracţiune într-un grajd din apropierea zidurilor oraşului. Animalele fornăiseră şi nechezaseră, nemulţumite de greutatea oamenilor în armuri încălecaţi pe spinările lor.

— O sută treizeci de kilometri! răcni Warwick brusc, spre oamenii din jurul lui. Doar o sută treizeci de kilometri de drumuri bune... şi veţi vedea chiar armata regelui, tremurând de frică. Oameni care mi-au luat tot ce aveam şi care vă vor lua totul. Strigaţi Warwick, strigaţi Hotare! Strigaţi York şi Jack Cade! Veniţi cu mine?

Mormăiau şi tropăiau pe loc în semn de răspuns, iar el îi conduse spre nord.

26.

Thomas, lord Egremont, preferă să se uite în jos, la cizmele sale, decât să înfrunte furia reginei. Stătea sub o fâşie uriaşă de prelată, conştient de prezenţa prinţului în vârstă de şase ani, trăgând de rochia mamei sale şi cerându-i atenţia, punând întrebări peste întrebări, în vreme ce Margaret îl săgeta cu privirea pe Egremont, ignorându-şi fiul.

— Înălţimea Voastră, încercă Thomas din nou. Mi-am trimis cele mai iuţi iscoade la fratele meu. Nu le pot pune aripi, dar deja va fi în marş cu armata lui, îndreptându-se spre noi spre a-l sprijini pe soţul dumneavoastră. În afară de asta, mai am oameni cu mine şi am garda mea personală.

— Nu este destul! zise Margaret.

Se întoarse brusc spre Eduard, apucându-l de braţ. Îşi dădu seama că-şi bruscase fiul şi îşi îmblânzi tonul, făcând un efort vizibil.

— Eduard, *dragule,* ai putea, te rog, să-ţi găseşti altceva de făcut în afară de a pune toate aceste întrebări? Du-te şi caută-l pe lordul Buckingham. Voia să-ţi arate noua sa armură.

Băieţelul o zbughi încântat, lăsând-o pe Margaret să se confrunte cu vlăstarul mai tânăr al Casei Percy. Thomas deja îi ducea dorul pentru distragerea foarte folositoare care se dovedise a fi.

— Domnule Egremont, dacă nu-mi poţi promite numărul de oameni pe care l-am avut la Ludlow, atunci nu am de ales. Trebuie să-l duc pe soţul meu înapoi la Kenilworth şi să aştept să fim atacaţi. Este regele Angliei, Thomas! Obligat să fugă de o gloată de trădători!

Egremont dădu din cap. Bănuia că Margaret spusese astfel de lucruri pentru a-l contraria sau a-l face de ocară, cu toate că îi împărtăşea părerea. Iscoadele regale goniseră spre nord, din Londra, cu vestea unei armate a lui Neville, imediat ce aceasta fusese zărită pe malul sudic al Tamisei. Călăreţii istoviţi au ajuns în tabăra regală de lângă Northampton două zile mai târziu. Numai Dumnezeu ştia cât timp câştigaseră astfel, chiar schimbând caii pe la taverne şi aproape omorând animalele călărite. Chiar dacă nobilii lui York au pierdut doar puţină vreme în capitală, tot trebuiau să se potrivească la ritmul oamenilor lor în marş. Tabăra regală intrase în panică încă de la sosirea veştilor, fiecare călăreţ disponibil fiind trimis în grabă să adune soldaţi şi nobili înapoi de pe moşiile lor.

— Doamnă, vă înţeleg mânia, dar dacă v-aţi retrage la Kenilworth, asta ar da suficient răgaz să aducem mai mulţi Bravi înapoi de pe la fermele şi casele lor. Fratele meu şi lordul Somerset sunt deja pe drum. În două, poate trei zile, ne vom dubla numărul de oameni aflaţi acum cu noi. Nu va conta

dacă aceste forţe ale lui York v-au asediat castelul. Asediile pot fi spulberate din afară.

— Atunci, acesta-i sfatul dumitale, lord Egremont? spuse Margaret neîncrezătoare. După Actul Privării de Drepturile Civile, aplicat lui York, Salisbury și Warwick? După moartea acestor case nobiliare și spulberarea titlurilor şi proprietăţilor lor? După marea victorie regală de la Ludlow şi după ce i-ai văzut pe duşmanii regelui fugind în noapte, îmi spui să mă retrag?

Thomas privi în altă parte.

— Doamnă, spuse el în cele din urmă. Nu, nu vă spun asta. Avem vreme... şi avem cinci mii de oameni. Lordul Buckingham, baronul Grey şi cu mine putem asigura protecţia regelui, pe câmpul de luptă. Totuși, dacă aţi decide să-i duceţi pe fiul dumneavoastră şi pe regele Henric la adăpost, aş fi mai fericit. Nu pot prevesti ce va fi, după cum stau lucrurile. Salisbury şi Warwick mărşăluiesc deja spre nord. Nu ştim cât timp au petrecut la Londra sau dacă nu s-au dus la vechile lor moșii ca să-și îngroașe rândurile. Nu ştim câţi sunt, nici calitatea oamenilor lor, deşi mă aştept să fie jalnică. Îmi este jenă să sugerez asta, însă Kenilworth se află la nici cincizeci de kilometri distanţă. N-aş mai fi atât de îngrijorat dacă aş şti că familia regală se află în siguranţă.

Înainte ca Margaret să poată răspunde, în cortul-pavilion intră lordul Grey, din spatele lui Egremont, făcând o plecăciune adâncă spre regină. Mai în vârstă decât fiul lui Percy, îl salută pe acesta cu o scurtă înclinare a capului. Margaret nu știa dacă lordul Egremont cunoştea poftele supărătoare ale lui Grey. Indiferent de motiv, cei doi împărtăşeau o antipatie reciprocă.

— Înălţimea Voastră, lord Egremont, călăreţii mei aduc veşti despre forţele lui Warwick şi Hotare!

Grey se opri o clipă, socotind cam pe unde se găseau iscoadele sale, galopând înapoi cu vestea.

— Se află la circa... şaisprezece kilometri spre sud, mişcându-se iute. Doreşte regele Henric să-mi dea ordinele?

În pofida şocului resimţit la această veste, Margaret se uită peste umăr, acolo unde stătea Henric, rezemat cu spatele pe o canapea aflată în capătul celălalt al cortului. Avea ochii deschişi şi purta platoşă, pentru bătălie, dar nu se clintea şi nici nu era conştient de interesul lor. O grimasă de dezgust străbătu chipul lui Grey, când ochii reginei erau îndreptaţi în altă parte. Venise să-l slujească pe un rege care-şi revenise din slăbiciunea sa. În loc de asta, Grey găsise un copil năucit, cu totul neştiutor despre cele ce se întâmplau în jurul lui.

Margaret simţi iritarea baronului şi rosti mult mai aspru decât şi-ar fi dorit:

— Şaisprezece kilometri?!

Privi spre Egremont şi văzu că era la fel de uluit ca şi ea.

— Câţi oameni vin, lord Grey? Ştii măcar atât?

— Între opt şi douăsprezece mii de oameni, Înălţimea Voastră. Unii dintre ei în cămaşă de zale şi armură, majoritatea, nu. Băieţii mei mi-au spus că este o gloată, condusă de soldaţi dubioşi.

— Atunci înseamnă că ordinele dumitale nu s-au schimbat, domnule. Apără-l pe rege. Menţine poziţiile. Este destul de limpede acest lucru pentru tine?

Grey îşi încleştă fălcile, dând ţeapăn din cap. Încă o privire spre personajul aşezat dincolo de ei, armura regelui lucind în umbră.

— Da, doamnă! Foarte limpede! Mulţumesc, zise el, răsucindu-se pe călcâie şi dispărând în lumina soarelui.

— Un bătrân ticălos, mormăi Egremont în barbă.

Cu privirea pierdută şi muşcându-şi buza inferioară, încă se mai gândea cum ar putea fi înfruntaţi atâţia oameni.

— Ei, Thomas? întrebă Margaret. Ce trebuie făcut? Să-mi pun servitorii să-l aducă pe Buckingham?

— Sunt mult mai aproape decât am crezut, doamnă, zise el. Trebuie că au făcut un marş forţat pe Marele Drum de Nord, fără să piardă aproape deloc vremea prin oraş. Vor fi, pur şi simplu, istoviţi, ceea ce e spre binele nostru. Totuşi, numărul lor...

Glasul i se stinse şi dădu din nou din cap.

— Oştirea aceasta aproape că ne cade-n cap. Nu va mai fi timp ca fratele meu să vină cu oamenii lui, ori Exeter, ori Somerset sau oricare altul. Dacă nu vin într-o oră, atunci nu-i avem decât pe cei aflaţi cu noi în acest moment... şi doamnă, nu sunt destui.

Voia să-l cheme pe Grey înapoi, să-l întrebe câţi dintre cei din oştirea care se apropia erau călare, mâna-i apucând văzduhul pe când chibzuia la iuţeală.

— Ar trebui să plecaţi acum, Înălţimea Voastră. Luaţi-vă fiul şi soţul şi plecaţi spre Kenilworth.

— Când soţul meu nu se simte bine, Thomas, nu poate călări.

Încordarea se ivi în răspunsul lui Egremont, valul său de mânie descumpănind-o.

— Atunci, salvaţi-vă, pe dumneavoastră şi pe fiul dumneavoastră, doamnă. Salvaţi ceva! Luaţi una dintre căruţele de provizii şi aşezaţi-l pe regele Henric în ea! Înţelegeţi? Ne depăşesc ca număr pe câmp deschis. Putem înfige lănci şi, da, i-am putea ţine pe loc o vreme, dar va fi o

confruntare aprigă şi sângeroasă, nimeni neştiind care-i rezultatul până când nu se va fi terminat totul. Aţi vrea să-l lăsaţi pe prinţul Eduard să asiste la toate acestea? Sunt omul dumneavoastră, Înălţimea Voastră... şi am propriile mele socoteli de încheiat cu clanul Neville. Lăsaţi-mă să lupt pentru dumneavoastră şi pentru rege!

Margaret pălise în timp ce el vorbea, neobişnuită cu un asemenea ton. Privea înmărmurită teama şi încordarea ce se citeau pe chipul tânărului.

— Foarte bine, Thomas. Găseşte-l pe fiul meu şi pune să mi-l aducă! Avem nevoie de trei cai înşeuaţi. Eu am să mă îngrijesc de soţul meu.

Ca şi cum ar fi fost eliberat dintr-un laţ, lordul Egremont o luă la goană. Margaret se duse repede la Henric. Se lăsă încet lângă el, uitându-se adânc în ochii lui. Dintr-o pornire, îi luă braţul simţind metalul rece alunecându-i sub degete.

— Ai auzit? Te poţi ridica, Henric? Nu suntem în siguranţă acum. Trebuie să plecăm.

— Cum spui tu, şopti el, aproape la fel de încet ca o răsuflare care-i părăsea buzele.

Nu se clinti.

— *Henric*! se răsti ea, scuturându-l. Ridică-te acum, să călăreşti! Să mergem!

— Lasă-mă aici! murmură el, trăgându-se de lângă ea.

Un licăr de viaţă reveni în ochii săi, iar ea se întrebă din nou cât de mult pricepuse el cu adevărat.

— N-am să te las! spuse ea.

Răsunetul cornului în depărtare o făcu să tresară. O cuprinse panica. Cum de puteau fi atât de aproape? Lordul Grey spusese că erau la şaisprezece kilometri! Îşi părăsi soţul şi ieşi afară, în soare, mijindu-şi ochii spre trupele încolonate, aflate la orizont, care se apropiau de tabăra regală. Ori Grey greşise cumva, ori oamenii din Kent străbătuseră ultimii kilometri în fugă. Margaret clătină nedumerită din cap şi tot mai înspăimântată, privind înapoi spre întunecimea din cort. Tremura stând acolo, captivă între trebuinţele care o sfâşiau în două.

Zgomotul copitelor şi harnaşamentelor anunţa un servitor sosit cu caii în apropierea cortului. Lui Margaret îi veni să plângă de uşurare când fiul ei, Eduard, alergă înăuntru, cu ochii strălucitori.

— Bucky spune că vine o armată! ţipă băieţelul, sărind la fiecare pas. Zice că sunt nişte ticăloşi *afurississi*!

Poci intenţionat ultimul cuvânt, imitând vorbirea împiedicată a celui care suferise o despicătură în falcă la St Albans şi nu mai putea vorbi desluşit.

— Eduard! îl admonestă Margaret imediat. Lordul Buckingham n-ar fi trebuit să-ţi spună un astfel de cuvânt şi nu-i un om pe care să-l poţi lua în râs.

Vorbi aproape fără să gândească, preocupată de siguranţa soţului ei. Închizând ochii pentru o clipă, Margaret îşi dădu seama că tremura. Afară, zgomotul oamenilor în marş devenea tot mai puternic, cu zornăieli şi tropăieli. Glasuri strigau peste câmp, avertizând trupele regelui să fie gata. Se întoarse în fugă înapoi la soţul ei şi-l sărută tare pe obraz.

— Te rog, Henric! Ridică-te acum! Vin soldaţii şi va fi luptă. Te rog, hai cu mine!

Ochii lui se închiseră, cu toate că ea credea că încă o mai putea auzi. Nu mai era timp. Alese între soţul ei şi fiul lor, cu inima sfâşiată.

— Atunci, să nu fie, zise ea. Îmi pare rău. Trebuie să-l duc pe Eduard în siguranţă. Dumnezeu să te aibă în pază, Henric!

•

Calul lui Warwick suferise sub greutatea unui om în armură. Îl biciuise şi împintenase până la sânge pentru a ajunge la Northampton, şi ştia că va trebui să descalece ca să lupte. Animalul era mai obişnuit să tragă la căruţa încărcată cu orz transformat în malţ, pentru berarii londonezi. Zăngănelile armelor şi mirosul de sânge în mod sigur l-ar fi făcut s-o zbughească.

Alături de el, Eduard de Hotare călărea un animal chiar şi mai nefericit. Decât să-şi vadă calul prăbuşindu-se, Hotare fusese nevoit să-şi scoată armura. Fiecare piesă fusese demontată cu mândrie de către oamenii din jurul său, împărţindu-şi greutatea fierului între ei, în vreme ce tânărul conte călărea doar în haine de lână maro. Faţa lui era atât de roşie, încât nimeni nu îndrăznise să spună nimic despre asta.

Un strigăt răsună dinspre rândurile din faţă, când zăriră armata regelui. Mărşăluiseră din greu o bună bucată de drum, însă acum îşi puteau vedea răsplata. Steagurile cu lei ale regelui Henric fluturau pe câmpul deschis, pe pământul unei abaţii. Armata regală părea mică în comparaţie cu marea coloană care venea dinspre nord, însă Warwick observă că soldaţii regelui aveau cămăşi de zale şi inima i se strânse în piept la vederea a sute de călăreţi şi arcaşi. Oamenii lui din Kent nu aveau suliţe să se poată pune cu cavaleria, iar numărul lor nu va însemna foarte mult înaintea unor soldaţi bine antrenaţi. Simţi cum îl năpădea iarăşi transpiraţia şi, măcar atunci, îşi dori ca tatăl său să fie prezent. Avea hotărâri de luat, care puteau duce la victorie sau la distrugerea totală. Soarele nu ajunsese încă la amiază şi nu putea scăpa de senzaţia de nenorocire care-l cuprinsese.

— Îl crezi pe cuvânt pe baronul Grey? zise Eduard de Hotare, venind cu calul mai aproape.

Fiind cel important dintre lorzi, comanda armatei era a lui Warwick. Nu uitase răzvrătirea bruscă a lui Eduard pe Podul Londrei, însă nu mai avea pe altcineva.

— Acesta-i afurisitul de ghimpe, Eduard! îi răspunse el tulburat. Cum să am încredere în el?

Iscoadele lordului Grey îi urmăriseră întreaga dimineaţă şi o parte din ziua precedentă. Unul dintre ei venise la ei cu mâinile ridicate sus, goale, ca să le arate că nu intenţiona niciun vicleşug. A adus o propunere extraordinară, iar Warwick bănuia vreun şiretlic, să-l atragă înaintea celei mai puternice aripi a armatei regelui.

— Ce-avem de pierdut? răspunse Hotare dând din umeri. A vrut să ridicăm un stindard roşu, aşa că hai să i-l ridicăm. Ori se ţine de cuvânt, ori îl măcelărim împreună cu ceilalţi.

Warwick se abţinu să-şi dezvăluie iritarea. Eduard era foarte tânăr şi încă nu văzuse toată ticăloşia oamenilor.

— Dacă se ţine de cuvânt, îi vom ataca trupele din flanc. Le vezi acolo? Dar dacă omul lui a minţit şi nu-i decât un soi de capcană, Buckingham îşi va fi plasat cei mai buni soldaţi în acest loc, gata să ne spulbere.

Spre exasperarea sa, Eduard de Hotare chicoti:

— Lasă-i! Am să conduc eu atacul, după ce-mi pun armura. Într-un fel sau altul, trecem noi prin ei.

Warwick ordonă oprirea şi descălecă, ducându-şi calul epuizat deoparte, în vreme ce coloana se lăţea. Îşi puse comandanţii să instaureze o oarecare disciplină în rândul recruţilor din Kent. Puteau fi auziţi strigând ordine din toţi bojocii, conştienţi că cei doi conţi îi urmăreau. Încet, încet, formaţiunea de marş dobândi o nouă structură prin şiruri lungi şi careuri, orientate spre armata regelui, aflată la mai puţin de opt sute de metri în câmp deschis. Warwick putea auzi cornii de alarmă răsunând în tabăra cealaltă, cu servitori şi călăreţi gonind în toate părţile. Îi despărţeau vreo opt sute de metri, suficient cât să zărească în centru flamurile late ale lui Buckingham. O abaţie se afla prin apropiere şi putea vedea siluetele întunecate ale călugărilor privindu-le manevrele.

În spatele trupelor regelui, curgea un râu cu apele repezi şi umflate de ploaia de vară. Warwick nu avea nicio idee dacă exista vreun pod acolo, dar asta mai însemna că oamenii lui Buckingham nu se vor putea retrage cu uşurinţă. Steagurile regelui încă mai fluturau pe pavilionul său, iar dacă această prezenţă nu era suficientă, râul îi va obliga să rămână acolo şi să lupte până la ultimul om. Warwick se pomeni întrebându-se dacă regina se afla prin apropiere. Amintirile lui despre ea erau mult mai blânde decât orice simţea pentru regele care-i dezmoştenise familia. Clătină din cap,

amintindu-şi certitudinea tatălui său că regina era şarpele încolăcit în jurul lui Henric, mai mult decât oricare dintre lorzii lui.

— Marş lent până la patru sute de metri! porunci Warwick când erau cu toţii gata.

Le trebuise îngrozitor de mult timp până reuşiseră să intre în formaţie, dar acum erau pregătiţi şi nerăbdători să-i atace pe oamenii regelui. Păşeau înainte, fraţii şi fiii Kent-ului, cu toţii în şiruri. O mie şase sute de soldaţi în cămăşi de zale formau primele două rânduri, un ciocan de fier cu mânerul din lemn de stejar erau rebelii din Kent care urmau. Warwick simţea în ei nerăbdarea lansării într-o şarjă. Le-o reteză cu câteva ordine tăioase, ţinându-i în formaţie şi mergând la pas lent. Trebuia să se apropie pentru a observa poziţiile duşmanului.

Gândul îi dăinuia în minte, făcându-l să clipească. Mărşăluia spre regele Angliei şi, cumva, omul îi era duşman. Cu doar un an înainte, ar fi râs de oricine şi-ar fi imaginat o asemenea scenă. Totuşi, Actele Anulării Drepturilor fuseseră adoptate şi nu mai exista niciun Warwick. Oamenii lui foloseau titlul cu prudenţă atunci când i se adresau, dar îl pierduse cu totul, împreună cu Salisbury şi York. Eduard de Hotare mergea alături de el, strângând mânerul spadei şi era limpede că-şi imagina măcelul făcut cu mâinile pline de sânge.

Se opriră din nou, abaţia fiind mult mai aproape de flancul lor drept. Dincolo de râu, Warwick putea vedea chiar oraşul Northampton, zidurile şi bisericile sale fiind neclare. Îşi încordă privirea în toate direcţiile, văzând o pădure de ţăruşi în jurul trupelor regale, la fel şi arcaşii de pe flancuri. Într-o linişte îngrozitoare, Eduard de Hotare se aşeză pe iarbă, îngăduindu-i lui Jameson să-i fixeze şi ultima piesă din armură. Sir Robert Dalton nu mai fusese văzut de la Londra. Hotare îşi amintea cum acesta fusese smuls de mulţime, dispărând deodată fără măcar un strigăt. Tânărul conte îi resimţea absenţa, ceea ce-l călca pe nervi.

Warwick vedea fumul ridicându-se din vetrele din mijlocul soldaţilor regelui şi înjură în barbă. Oamenii lui văzuseră efectele tunurilor grele asupra mulţimii, amintirile fiindu-i încă proaspete şi îngrozitoare în minte. Ca să înfrunţi asemenea arme fără să clipeşti, îţi trebuia un anumit fel de nebunie, combinată cu convingerea tuturor tinerilor că întotdeauna cei care cădeau erau cei de lângă ei. Nu avea nicio noimă, însă putea vedea că flăcăii din Kent desconsiderau trupele din faţa lor. Nu aveau niciun fel de teamă! Warwick se uită mai cu atenţie la bărbaţii din Kent şi văzu că erau gata să dea năvală, la primul cuvânt, mulţi dintre ei aşteptând nerăbdători să-l vadă deschizând gura. Voiau să o ia la goană şi să înceapă să ucidă. Avu o înţelegere bruscă a motivului pentru care francezii eşuaseră de atâtea ori în

a spulbera astfel de oştiri. Putea vedea în sudălmile şi mişcările zvâcnite ale lui Eduard, în felul în care bărbaţii din Kent strângeau cozile topoarelor, frecând lemnul ca şi cum ar fi sugrumat copii. *Voiau* să lupte. Voiau să înceapă. O să le facă pe plac.

— Înainte! strigă Warwick.

Toţi comandanţii săi cunoşteau prima manevră executată împotriva oamenilor regelui. Cu armatele atât de aproape una de alta, nu trebuia ca ordinele sale să fie strigate peste câmp, alertându-l pe Buckingham în legătură cu intenţiile sale. În loc de asta, Warwick se duse direct în centrul dispozitivului, străbătând distanţa la pas grăbit.

Săgeţile se înălţau ca nişte nori din ambele flancuri şi Warwick simţi o groază nebună din cauza lor. Numai primele lui rânduri aveau scuturi şi arcaşii regelui trăgeau foarte sus deasupra capetelor lor, rănind şi omorând zeci de oameni cu fiecare salvă. Aproape şi mai rele erau bubuiturile ca de tunet, când tunurile scuipau foc. Ghiulele îi doborau pe oameni, iar câteva săgeţi se înfipseră în pământ, la picioarele sale. Zburau tot mai multe, bâzâind şi bufnind apoi în carne şi fier. În spate, se auzeau urlete de groază şi de suferinţă, dar nu se uită într-acolo. La două sute de metri, toate instinctele sale urlau să şarjeze şi să ucidă. Rândurile sale din faţă începură să se deplaseze tot mai alert, răsuflând din greu.

— Steagul roşu! strigă Warwick, aşteptând până când mesagerul său ridică o pânză stacojie într-un vârf de suliţă, ţinând-o ridicată preţ de zece paşi, azvârlind-o apoi. Pentru Buckingham, asta nu însemna nimic, însă era semnul cerut de lordul Grey. Warwick va afla, doar peste câteva clipe, dacă omul îşi bătuse joc de el sau nu.

La o sută de metri, Warwick dădu ordine noi, să se cotească la stânga. Săgeţile ciopârţeau deja oamenii aflaţi la mică distanţă, străpungând cămăşile de zale şi izbind scuturile. Warwick se simţea uşurat că nu era călare, să fie o ţintă atât de vizibilă. Avangarda sa îşi dovedea experienţa la atac, menţinând însă formaţiunea. Flăcăii din Kent le călcau pe urme, traversând câmpul pe diagonală către flancul lui Buckingham. Lăsară în spatele lor o dâră de morţi şi de răniţi care urlau.

Arcaşii regelui erau apăraţi de un câmp de ţepuşe, care ar fi putut opri cavaleria, însă nu şi pedestraşii, aceştia păşind pur şi simplu printre ele. Arcaşii nu erau pregătiţi să întâmpine soldaţi cu experienţă dintr-o armată de zece mii de oameni care îi luă cu asalt. Se pomeniră înconjuraţi de duşmani, în timp ce trăgeau şi încercau să se ferească. Înaintarea sub tirul de săgeţi fusese înspăimântătoare, tributul de morţi şi de răniţi numărându-se cu sutele, dacă nu cu miile. Arcaşii fură înghiţiţi de un val de furie roşie,

sfârtecaţi de spadasini şi de cei înarmaţi cu topoare, mult prea copleşiţi de furie ca să mai aibă vreo urmă de prudenţă.

Oricine era la comanda cavaleriei de pe celălalt flanc preferă să se retragă mai degrabă decât să-şi lase oamenii să înfrunte atacul. În vreme ce arcaşii erau hăcuiţi, intenţia ofiţerului era să-i ocolească şi apoi să lovească împotriva flancului lui Warwick, blocându-l între forţele principale ale regelui şi caii în armuri. Fără cavaleri călare, Warwick nu-i putea ţine pe loc. Oamenii lui trebuiau să nu ia în seamă caii în mişcare, izbindu-şi scuturile de rândurile oprite pe loc, presând spre centru.

Warwick îşi ţinuse cuvântul. Aşteptă, iar oamenii săi rămaseră pe poziţie, pentru noi ordine. O vreme, fură mulţumiţi să împingă înainte cu o linie de scuturi. Unii erau ucişi, în ambele tabere. În iureşul ciocnirii, luptătorii erau cuprinşi de frenezie. Totuşi, cele două rânduri din faţă menţineau disciplina şi linia de scuturi rezista.

Înaintea sa, Warwick îl văzu pe lordul Grey întorcându-şi calul direct în mijlocul oamenilor săi, gesticulând să se îndepărteze de trupele lui Warwick şi semnalând un atac în centru. Un cor de urlete de luptă se auzi pe întregul câmp. Oamenii lui Warwick strigau într-un triumf sălbatic, în vreme ce forţele lui Buckingham răcneau îngrozite la vederea trădării. Centrul căzu şi Warwick se pomeni gonind înainte în mare grabă, aproape căzând în locul gol lăsat de cei împotriva cărora oamenii săi exercitaseră presiunea. Şi lordul Grey se ţinuse de cuvânt.

Eduard de Hotare străbătu în goană mai multe rânduri de trupe aliate pentru a se arunca asupra centrului cuprins de vâltoare, zdrobind scuturi în bucăţi cu lovituri puternice. Warwick aproape că se opri să privească uluit priveliştea masivului războinic azvârlind oameni în stânga şi-n dreapta, transformându-se, el şi Jameson, într-un vârf de lance pentru soldaţi, pătrunzând adânc în rândurile celor din jurul lui Buckingham.

Warwick se uită înapoi după cavaleria de care încă se mai temea şi o văzu stând într-un grup compact, undeva departe. Erau oamenii lui Grey, îşi dădu el seama, respirând uşurat. Nu se vor băga.

Confruntându-se cu trădarea lordului Grey, soldaţii lui Buckingham rupseră rândurile. Încercară să se retragă în ordine, împiedicându-se unii pe alţii şi murind cu zecile în vreme ce erau hărţuiţi şi tăiaţi la fiecare pas. Warwick îi văzu pe oamenii săi din Kent dând năvală, atacând pe oricine ajungeau şi băgând topoarele în cei care se întorceau să fugă. Era un masacru şi o nebunie, însă cei zece mii de oameni nu mai puteau fi stăpâniţi. Făcuseră o cale lungă pentru a se lupta cu soldaţii regelui şi ştiau că ieşiseră învingători.

În centrul armatei regelui, Warwick îl văzu pe Buckingham descălecat. Eduard de Hotare se repezi într-acolo, izbindu-se de un grup de cavaleri cu spada şi scutul său. Cu privirea aţintită asupra ducelui căzut, Hotare îi azvârli pe toţi cât colo cu lovituri puternice şi necruţătoare, doi sau trei căzând pe spate. Aceştia încercând să se redreseze, având nişte priviri ucigătoare, dar Jameson era acolo, lângă Hotare, cu spada pregătită şi nimeni nu l-a înfruntat pe tânărul uriaş care-i tratase cu atâta nepăsare. Warwick se afla la vreo doisprezece paşi distanţă când Buckingham se ridică în picioare, înălţându-şi încă o dată spada. Faţa hăcuită a ducelui era ascunsă sub vizieră, deşi Warwick observă că îşi ţinea mâna stângă lipită de corp, protejându-şi coastele rupte.

Eduard de Hotare dădu din cap spre el, aşteptând cu ambele mâini pe mânerul spadei.

— Eşti pregătit, domnule? spuse Hotare cu glas oţelit.

Abia apucă Buckingham să încuviinţeze, că în clipa următoare îşi dădu duhul. Hotare îşi înfipsese marea sa spadă între omoplaţii ducelui, crăpând fierul şi pătrunzând adânc. Warwick îl lăsă trăgându-şi spada afară şi proptindu-şi cizma de pieptul lui Buckingham. Unii dintre oamenii regelui încercau să se predea, însă Warwick văzuse flamurile lui Percy, albastru cu galben, şi nu se atinse de cornul atârnat la şoldul său. Măcelul continuă peste tot în jurul său şi Hotare reveni alergând lângă Warwick, cu armura acoperită de sânge, iar companionul său zâmbea cu o mândrie sumbră. Tânărul conte îşi scoase coiful şi-şi trecu o mână prin păr.

— M-ai văzut cum l-am ucis pe Buckingham? întrebă Hotare.

— Te-am văzut, zise Warwick.

Îl plăcuse pe Humphrey Stafford şi se gândi că omul ar fi meritat un sfârşit mai onorabil, pentru că servise cu credinţă. Totuşi, aşa mergeau lucrurile. Nu credea că ar fi existat vreun om în Anglia care să i se fi putut opune lui Hotare cu sabia în mână.

— Egremont este al meu! făcu Warwick.

Hotare făcu un gest cu mâna, ca şi cum l-ar fi poftit să iasă primul pe uşă, apoi se răsuci brusc când Jameson lovi cu spada un om care gonea spre ei, străpungându-i cămaşa de zale. Hotare râse, bătându-l pe umăr pe fierarul uriaş şi făcându-l pe Warwick să se gândească din nou la buldogii din Calais. Ar fi putut spune ceva, însă traversase o sută de metri de trupuri şi drept înaintea să culorile lui Percy se clătinară deodată şi căzură. Warwick blestemă, împingându-se printre oamenii din Kent.

— Egremont! E al meu! strigă Warwick din mers, temându-se dintr-odată că-i va fi refuzată răzbunarea asupra duşmanului familiei sale.

Oamenii lui se traseră înapoi, dezvăluind şase cavaleri înarmaţi, dispuşi în jurul stăpânului lor.

Thomas Percy stătea cu mâinile aşezate pe mânerul spadei, furând un moment de răgaz pentru a-şi trage sufletul. Îşi ridică viziera.

— Richard Neville! strigă el. Cel care-a fost cândva conte. Cine-i creatura aia uriaşă de lângă tine, Richard?

— Lasă-mă să-l ucid! mârâi Hotare.

— Dacă eu cad, da. Nu mai devreme! răspunse Warwick.

Era încă neistovit, ferit de luptă de către avangarda sa. Îşi dădu seama că-şi pierduse scutul pe undeva şi acceptă altul pe care i-l dădu unul dintre oamenii săi, prinzându-şi-l de braţ. Îşi simţea armura uşoară şi era încrezător, cu toate că Thomas, lord Egremont, era cunoscut pentru priceperea lui.

Lordul Percy păşi înainte spre a-l înfrunta. Cavalerii loviţi de lângă el nu păreau să se grăbească să continue lupta, fiind înconjuraţi. Nemişcarea din acel punct central se lăţea peste câmp, astfel că luptătorii se îndepărtau unul de celălalt şi oamenii regelui îşi aruncau armele ca să nu fie ucişi.

— Te dai prins, Thomas? zise Warwick. Se pare că suntem victorioşi.

— Ai îngădui asta, dacă aş face-o?

Warwick zâmbi şi clătină din cap.

— Nu, Thomas, n-aş face-o! Am vrut doar să văd dacă ai încerca asta.

Ca răspuns, Egremont îşi coborî viziera, păşind înainte. Prima sa lovitură căzu asupra scutului lui Warwick şi apoi fu urmată de alte trei, forţându-l să dea înapoi. Lordul Percy era iute, cu toate că celei de-a patra lovituri părea să-i lipsească vlaga şi se clătina. Warwick îi zbură scutul cât colo şi provocă o îndoitură mare în coaste.

Egremont se lăsă într-un genunchi, gâfâind zgomotos în coif. Warwick aşteptă. Când Egremont se ridică, spada sa se înălţă iute, din poziţia coborâtă, lovind marginea scutului lui Warwick şi aproape că i-l smulse de pe braţ. Lovitura sa de răspuns se abătu asupra aceluiaşi loc din coastele omului, spărgându-i platoşele.

Încă o dată, Egremont îşi lăsă genunchiul jos, respirând cu greutate. Scoţând un geamăt, se sforţă să se ridice a doua oară, protejându-şi coastele, când Warwick îşi abătu spada asupra sa, lovindu-l la gât. Thomas Percy se prăbuşi moale, cu faţa în jos, cu coiful în iarbă. Şi pentru prima dată Warwick putu vedea mânerul îmbrăcat în piele al unui pumnal, care îi fusese înfipt în spate, între plăcile platoşei. Sângele se scursese din el cu fiecare mişcare făcută în luptă şi Egremont simţise în mod sigur că-l părăsesc puterile. Nu se mai ridică de jos şi Hotare fu acela care-i smulse coiful, dezvăluindu-i chipul lipsit de viaţă, lovit şi palid.

Warwick se uită în jurul său, la săbiile aruncate jos şi la leşurile de peste tot. Îşi simţea sângele pulsând şi-şi scoase coiful, aruncându-l în văzduh şi strigându-şi triumful. Mii de bărbaţi din Kent îl imitară, într-un glas, putând fi auziţi cale de kilometri întregi.

Warwick se întoarse spre Hotare, simţind pentru prima dată că nimic din ceea ce-ar fi spus tânărul conte nu i-ar fi putut umbri starea de spirit.

— Și regele? zise Hotare, chicotind.

— Da. Și regele, răspunse Warwick.

Cei doi se porniră spre cortul regal din spatele lor.

•

Îl găsiră pe regele Henric stând în întunecimea cortului său. Îşi scosese armura şi era doar într-un postav negru, o tunică lungă şi pantaloni strânşi pe picior, ambele în aceeaşi culoare, fără inele sau bijuterii în afara unui blazon regal, brodat cu fir de aur pe pieptul său. Când Hotare se aplecă să intre sub pavilion, se înfioră la gândul că regele şezuse tot timpul aici, în tăcere, în vreme ce mii de oameni mureau în apropiere.

— Maiestatea Voastră? zise Warwick.

Îşi băgă spada în teacă după ce văzuse că nu erau gărzi prin apropiere, nici măcar servitori care să se îngrijească de el. Fugiseră cu toţii. Henric ridică privirea, încruntându-se la ei.

— Mă veţi ucide? spuse.

Warwick observă că tremura.

— Va curge sânge?

— Așa ar trebui, făcu Hotare, pășind înainte.

Se uită furios în jur când Warwick îl apucă strâns de braţ. Era ca și cum ar fi pus mâna pe o creangă și amândoi ştiau că Hotare ar fi putut s-o dea jos.

Warwick vorbi repede, cu o voce scăzută:

— Dacă regele moare aici, fiul său, Eduard de Lancaster, moşteneşte tronul. Un băiat care nu ne va avea deloc la suflet.

Hotare mârâi iritat, iar Warwick descoperi cu uimire că tânărul conte ţinea în mâna dreaptă un pumnal cu lamă lungă.

— De ce mi-ar păsa mie de asta? mormăi Hotare, zgâindu-se la bărbatul slab, care-i privea pe amândoi. E o familie slabă! Nu mă tem de ea!

Warwick simţi cum îl copleşeşte mânia.

— Atunci să-ţi pese de tatăl tău! Nu va fi un York decât după ce este anulat Actul Privării de Drepturile Civile. Cu regele Henric în viaţă, Sigiliul său şi Parlamentul vor înapoia familiilor noastre tot ceea ce au pierdut.

Spre uşurarea lui Warwick, Hotare scoase un mormăit adânc şi puse pumnalul la loc.

— Prea bine! zise el. Totuşi, cred că voi putea face asta. Nu-mi e de niciun folos un rege care îmi ia moştenirea.

Warwick îşi lăsă mâna să cadă, nevenindu-i să creadă cât de aproape fusese Hotare să-l ucidă pe cel care încă îi urmărea, cu ochii lui mari şi întunecaţi. Totuşi violenţa unui act necugetat era vădită în privirea întunecată a tânărului conte.

— Misiunea a fost îndeplinită, Eduard! spuse Warwick încet.

Îi vorbea ca unui dulău periculos care putea sări la atac în orice moment.

— Îl vom duce pe rege înapoi la Londra şi ne vom întâlni acolo cu tatăl tău. Fii pe pace! Am învins!

27.

York îşi plimbă mâna peste un pătrat alb, neted, curat şi gata de a fi revopsit. Lambriurile din acea încăpere fuseseră cândva o neîntreruptă feerie de culori, blazonul fiecărei case nobiliare din Anglia. Era una dintre plăcerile tinereţii sale, să vină la Palatul Westminster şi să vadă blazonul Casei sale aşezat laolaltă cu toate celelalte. Nu mai era cazul. Lambriurile pictate se întindeau pe cei patru pereţi ai încăperii, embleme şi istorii scrise în simbolurile străvechilor Case. Trei pătrate albe stricau etalarea neîntreruptă. Trei, care fuseseră desprinse de acolo şi apoi retencuite într-un crem foarte deschis. Blazoanele York, Salisbury şi Warwick fuseseră îndepărtate de către heralzii regelui. Constituia o oarecare consolare faptul că titlul de Conte de Hotare se afla încă acolo, împărţit în patru pătrate: albastru, galben, roşu şi alb. Se părea că agenţii Curţii Regale nu fuseseră siguri dacă titlul putea sau nu să fie inclus în Act, ţinând cont de faptul că fusese deja promulgat.

Salisbury îl privi pe duce ştergând cu palma tencuiala goală, pierdut în gânduri.

— Vor fi refăcute acum, Richard, zise el. Sigiliul personal al regelui a spulberat toate minciunile reginei sale. Mi-a făcut o mare plăcere să-i văd pe toţi acei neînsemnaţi parlamentari grăbindu-se să ne susţină.

York suflă aerul, ţuguindu-şi buzele.

— A fost o ticăloşie şi nici n-ar fi trebuit încercat aşa ceva. Familiile noastre *sunt* Anglia, până-n măduva oaselor. Totuşi, am văzut blazonul tău şi al meu răzuite din piatră şi lemn, îndepărtate pe îndelete cu pila şi cu dalta. Heralzii ăia blestemaţi au avut grijă să-şi facă treaba, în timp ce eu mă aflam în Irlanda. Ai auzit, castelul Ludlow a fost prădat? Castelul Sandal avea

tapiţerii și statui vechi precum Roma, însă au dispărut toate, duse de-acolo în vreme ce eu nu le puteam ocroti. Îmi va trebui o viaţă întreagă ca să repar prăpădul făcut de acest Act.

— Şi eu am văzut destule, cu toate că mi-a făcut o oarece plăcere să-mi recapăt proprietăţile de la cei care le-au cumpărat. Unele dintre moşiile mele sunt acum în mâinile lui Percy, ca să vezi! Cel puţin, tu ai putut să le revendici pe toate ale tale. Câtă vreme Henry Percy trăieşte şi mă scuipă pentru moartea tatălui şi fratelui său, n-am să primesc niciodată ce-i al meu, nu fără vărsare de sânge.

York se întoarse spre el:

— Am avut încredere în tine la Ludlow. Iar tu te-ai ţinut de cuvânt. N-am să uit asta. Tu şi cu fiul tău m-aţi scos din disperare şi dezastru, simţământ pe care n-am să-l mai îndur niciodată, pentru nimeni. Îţi voi fi mereu îndatorat.

Ridică mâna şi Salisbury i-o luă, apucându-i antebraţul şi aliniindu-şi cotul și braţul.

Clopotele din întreaga Londră începură să bată atunci de amiază, un dangăt lung, care-i făcu atât pe York, cât şi pe Salisbury să se întoarcă spre uşă.

— Cum îi merge regelui? întrebă Salisbury când ieșiră pe coridor.

— Destul de bine, răspunse York. Episcopul Kempe spune că este cel mai agreabil oaspete pe care l-a avut vreodată. Henric îşi petrece timpul în capelă, ori citind, aşa am auzit. Trebuie să i se amintească să mănânce.

— Te-ai mai gândit la ce vei face cu el, acum că Actul Privării de Drepturile Civile a fost anulat?

— M-am *gândit* la asta de multe ori, răspunse York înţepat. Încă nu am ajuns la o hotărâre.

Cei doi bărbaţi se îndreptară spre nişte trepte, trecând de sala unde se reunea Camera Comunelor şi intrând în cea aflată la capătul celălalt. Se lăsă tăcerea când York îşi făcu apariţia.

Camera Albă era doar ceva mai mult decât o sală de dezbateri, mult mai mică decât cea în care se reuneau, mai jos, membrii Parlamentului. Avea bănci aşezate de-a lungul fiecărei laturi şi un pupitru de unde te puteai adresa celor prezenţi. Într-o parte, amplasat în aşa fel încât să domine încăperea, locul regelui era gol, un simplu jilţ din lemn de stejar, cu trei lei sculptaţi şi aurit pe margine.

Lui York încă-i stătea mintea la propriile pierderi şi abia dacă luă în seamă adunarea lorzilor. Erau destul de puţini la număr şi de rang mic. Nu venise niciun Percy, niciun Somerset, niciun Clifford, niciunul dintre ceilalţi care luptaseră pentru rege. York recunoscu o mulţime de lorzi mărunţi,

Cromwell numărându-se printre ei. Se opri pe treapta ridicată şi-şi înclină capul spre lordul Grey. Baronul luase ceva în greutate de la bătălia din apropiere de Northampton, observă York, dobândind bărbie dublă şi nişte fălci mai potrivite unui episcop. York aflase în detaliu de la fiul său şi de la Warwick despre intervenţia lui Grey în victoria aceea. Îi făcuse plăcere să-şi imagineze momentul când trupelor regelui li se spusese că duşmanul se afla la zeci de kilometri distanţă când, de fapt, acesta era aproape în bătătura lor. Dar şi mai important, Grey se ţinuse de cuvânt şi-şi întorsese oamenii împotriva lui Buckingham chiar la momentul potrivit. Îngrăşându-se din noua lui avere şi fiind desemnat ca Trezorier al Angliei, acestea erau doar nişte firimituri primite în schimbul unei trădări atât de importante.

Pe când York rămase lângă pupitru, Salisbury plecă, alăturându-li-se lui Warwick şi Eduard de Hotare şi altor douăzeci de oameni. Priviră spre duce, iar Salisbury căscă ochii atunci când York puse mâna pe jilţul regal, ca şi cum l-ar fi revendicat. Dădu scurt din cap şi York zâmbi.

Expresia dăinui doar o clipită, cât să vadă şi ceilalţi prezenţi în încăpere unde-şi pusese mâna şi ce-ar fi putut însemna asta. York se încruntă când cineva şuieră şi altcineva mormăi nişte vorbe furioase. Privi spre grupul de feţe ostile şi văzu că doar Hotare, Grey, Salisbury şi Warwick îşi ridicaseră mâna în sprijinul său. Erau prezenţi patru dintre Lorzii Spirituali şi, spre iritarea sa, îl văzu pe episcopul Kempe clătinând încet din capul său mare. York se gândea să se aşeze în jilţul regal, sfidând vociferările.

York ridică mâna. Încordarea din încăpere dispăru instantaneu, iar cancelarul traversă sala pentru a lua cuvântul, glasul său fiind abia un murmur, pe când restul trăncăneau ca nişte gaiţe.

— Domnule York, regele trăieşte, murmură Oldhall la urechea sa. La fel şi moştenitorul său. Aceşti oameni nu îndrăznesc să te accepte atâta vreme cât lucrurile stau aşa, dar fii sigur că munca mea a dat roade. Oamenii noştri din Parlament au discutat despre cea mai bună soluţie. Dacă-ţi vei lua locul, domnule, îţi promit că vei fi bucuros de rezultat.

În silă, York părăsi pupitrul şi jilţul regal şi coborî spre bănci. Salisbury făcu un mare spectacol întâmpinându-l, ca şi cum nici n-ar fi văzut nimic nepotrivit.

Oldhall îi dirijă pe toţi în timpul rugăciunii de început, apoi oferi mulţumiri înflorate pentru abrogarea Actului Privării de Drepturile Civile impus Caselor de York, Salisbury şi Warwick. Anunţul oficial smulse ovaţii lorzilor reuniţi, reuşind întrucâtva să mai risipească încruntarea lui York.

— Domnilor, am plăcerea să aduc la cunoştinţă vrerea Camerei Comunelor în această chestiune. Membrii Camerei au căutat unele căi pentru a-şi arăta recunoştinţa faţă de Richard Plantagenet, duce de York,

pentru serviciile sale aduse regelui, pentru că l-a păzit pe regele Henric şi pentru că l-a salvat pe Înălţimea Sa de trădători. A fost propus Actul de Consimţământ, numindu-l pe York drept moştenitor al tronului Angliei. Votul se va ţine pe la asfinţit, în seara asta. Dacă va fi pentru, noua lege va fi întocmită mâine, pentru Sigiliul regelui.

Fruntea lui York se netezi şi se ridică, abia luând în seamă felicitările tuturor celor care se încruntaseră spre el cu numai câteva clipe în urmă. Laşii din ambele Camere nu-i vor permite să revendice tronul, însă erau destul de dispuşi să pună soarta lui Henric în mâinile sale şi să-l lase să facă ce voia. În acel moment, simţea doar dezgust pentru toţi aceştia, deşi îi îndepliniseră acum cea mai mare dintre aspiraţiile sale. Se uită înapoi la banca din spatele lui, atrăgând atenţia fiului său. Eduard ştia ce însemna asta şi zâmbea fericit, strângând lemnul cu mâinile sale mari.

York se aşezase înapoi pe locul său, simţind un val de vitalitate şi forţă. Fusese nevoit să fugă de la Ludlow. Îşi văzuse castelele şi pământurile date pe degeaba sau vândute unor oameni care nu ar fi avut dreptul să le ia. Chiar numele său şi blazonul fuseseră curăţate de pe tapiserii şi speteze, scobite din lemn şi răzuite din fier şi piatră peste tot în ţară. Şi totuşi, va fi rege în cele din urmă, iar toate acestea nu vor fi decât o amintire amară. Ştia că prezenţa în Londra a unei armate invadatoare era principalul motiv pentru care oamenii din Parlament erau dintr-odată atât de docili şi de îndatoritori. Lordul Scales supravieţuise spargerii zidului Turnului, baricadându-l din interior şi scăpând de răzbunarea sângeroasă a mulţimii londoneze. Scales rezistase suficient timp ca să se predea lui Warwick, atunci când l-au adus pe rege înapoi. Dar asta nu l-a salvat de răzbunarea pe care o merita. După numai două zile de şedere în Turn, cineva îi făcuse felul. York văzuse cadavrul, deşi nu avea nicio simpatie pentru acest om, având în vedere ordinele pline de cruzime pe care le dăduse. Pe străzi era încă sânge. Şi mai important, în Londra în acea zi nu mai era decât o singură armată şi toţi îi erau loiali lui York. Regele şi oraşul se aflau în mâinile sale, iar Parlamentul ştia asta.

Închise ochii o clipă, simţind o veche durere. Îl vizitase pe Henric la Palatul din Fulham, în susul Tamisei, rugându-se ore în şir împreună cu el şi încercând să-l înţeleagă pe tânăr şi slăbiciunea lui. În toţi anii disputei lor, York nu petrecuse niciodată destul timp împreună cu Henric ca să poată să înţeleagă cu adevărat caracterul regelui. Îl supăra gândul de a-l ucide. Ar fi vorba de uciderea unui nevinovat, cel mai îngrozitor dintre păcate, oricum ar fi luat-o. Fără nicio îndoială blestemul ar cădea asupra lui, chiar dacă asta l-ar face rege. Încercând să găsească voinţa de a face asta, îşi amintise din nou cum milostenia aproape că-l costase viaţa şi Casa. York deschise din nou

ochii, hotărârea fiind luată. Pentru revendicarea proprietății nu va face nimic deocamdată. Parlamentul îl va desemna ca moştenitor şi, înainte să se termine anul, Henric se va cufunda liniştit în somn, fără a se mai trezi vreodată. York va fi rege, tot aşa cum fusese şi stră-străbunicul său, Eduard. Fiul său îl va urma la tron.

Un alt gând îi veni pe când trăgea aer în piept, ceea ce-l înveseli. Fiul său nu va fi blestemat pentru uciderea unui nevinovat. Eduard va conduce Casa de York şi întreaga Anglie, şi care tată ar refuza să facă un astfel de dar, indiferent de cost? York îşi zise că-i va scrie lui Cecily chiar în această zi, ea fiind ocupată la Ludlow cu reparaţiile şi supravegherea a sute de muncitori. Zâmbi când îşi imagină reacţia ei. Încă un Act al Parlamentului şi vor avea tot ceea ce-şi doriseră vreodată. Lumea va fi aşezată pe făgaşul cuvenit, după mult prea mulţi ani cu o dinastie slabă pe tron. Ba chiar s-ar putea să recupereze teritoriile pierdute în Franţa. Cine i-ar putea refuza acest drept, când va fi rege? Mintea îi fu invadată de imagini glorioase, iar Salisbury trebui să-i tragă un ghiont zdravăn în coaste, pentru a-l readuce la realitate şi a-l face să-l asculte pe William Oldhall şi continuarea dezbaterii:

— ... nu există încă veşti despre regina Margaret ori despre fiul ei, nu, lord Grey. Am un raport cum că ar fi fost văzuţi trecând prin Ţara Galilor, însă locul unde s-ar afla acum nu este cunoscut.

Oldhall îşi arătă stânjeneala, aruncând o ocheadă spre York.

— Astăzi avem câţiva absenţi în băncile astea, spaţii goale, care vorbesc de la sine. Dacă domnul York este desemnat ca moştenitor, nu am nicio îndoială că vom auzi despre acei nobili lorzi, care n-au venit la Londra, în această sală.

York privi în jos, fără să-i pese de cele auzite. Cunoştea destul de bine numele acelor susţinători ai reginei: Percy, Somerset, Clifford, Exeter. Îi făcea mai mare plăcere să se gândească la oameni precum Buckingham şi Egremont, cei care nu-l mai puteau deranja.

Vestea despre noul moştenitor al tronului o va face pe Margaret să-şi smulgă părul din cap de furie când va auzi. Imaginea ei îi arcui buzele, după toate cele îndurate de el din cauza Actului Privării de Drepturi. Era o plăcere la fel de simplă ca o vară din copilărie, să se gândească la torţionarii săi, puşi să sufere la rându-le. Margaret îşi pierduse soţul. După ce se va vota, ea va pierde şi moştenirea fiului ei. Chicoti tare la acest gând, întrerupând un baron bătrân, astfel că acesta se opri nedumerit. Salisbury râse la rândul său. Îl privise pe York cu atenţie în timp ce acesta chibzuia, fiind aproape gata să-i urmărească meandrele gândurilor, bucurându-se de fiecare moment.

•

Margaret se înroşi, încântată de atenţie şi de complimente. Poate că Jasper și Edmund Tudor au fost ei făcuţi conţi de către soţul ei, dar încă mai păstrau o tăcere încărcată de respect în prezenţa tatălui lor.

Owen Tudor o luă de mână pentru a o conduce înăuntru, zâmbind cu o maliţiozitate atât de insinuantă, încât ea putea foarte bine să creadă că mai fermecase şi altă dată o regină franţuzoaică. Avea cu treizeci de ani mai mult decât ea, în ciuda cheliei şi a părului alb, îşi păstrase vitalitatea atât de rară, starea sa de sănătate văzându-se prin pielea bronzată, ochii limpezi şi strânsoarea fermă a mâinii. Arăta ca un gentleman fermier, dând puţine semne din soldatul care fusese cândva.

Prinţul Eduard alergă pe lângă ei, strigând de încântare la ospăţul aşezat dinainte. Sălta şi se legăna prin jur, pe când Margaret fu aşezată în capul mesei, venind cu mare greutate să se aşeze pe locul lui. Avea aproape şapte ani şi văzuse goana prin Ţara Galilor ca pe un soi de aventură. Ca unul crescut la Kenilworth, nu se lăsase prea impresionat de Castelul Pembroke. Petrecuse dimineţile alergând peste tot şi pisălogindu-i pe servitori, care deja păreau că-l îndrăgiseră la nebunie.

Pembroke fusese darul regelui Henric pentru Jasper Tudor, însă el luă loc la un scaun distanţă de capul mesei, supunându-se tatălui său cu o bună-cuviinţă voioasă. Margaret putea vedea că cei trei galezi ţineau unul la altul şi încordarea îi dispăru pe când sorbea din vin, privind pulpa aburindă de miel, adusă ca felul principal al mesei.

— Îmi face mare plăcere să văd o familie ai cărei membri nu-şi pun gheara-n gât unul altuia, zise ea. Dacă n-aş fi putut veni aici, nu ştiu ce m-aş fi făcut.

Owen Tudor ridică privirea spre ea, cu ochii mijiţi de încântare la vederea unei asemenea frumuseţi în prezenţa sa. Nu se putu abţine să nu-i zâmbească tinerei regine, în pofida dezastrelor care o aduseseră pe pământurile fiului său.

— Înălţimea Voastră..., începu el.

— Margaret, te rog!

— Foarte bine. Margaret. Mă bucur că ţi-ai amintit că ai prieteni aici. Familia mea are o mare datorie faţă de soţul tău. Nu poate fi plătită doar cu vin şi miel... chiar dacă-i miel galez, adică cel mai bun din întreaga creaţiune.

Ea zâmbi şi făcu semn să-i fie pusă în farfurie încă o felie groasă de carne, mustind de sosuri.

— Margaret, când soţia mea a murit, vestea s-a răspândit şi băieţii mei au plecat. Am fost prins, ştiai asta? O, da. Am fost ţinut o vreme la închisoarea Newgate, la ordinele conducătorului Camerei Comunelor, William Tresham.

A durat doar câteva luni, dar pot să-ţi spun că n-am fost niciodată mai fericit să simt razele soarelui pe pielea mea, atunci când m-au eliberat.

— Dar de ce te-au arestat? zise Margaret, interesată, în pofida propriilor ei probleme.

Owen Tudor dădu din umeri.

— Erau furioşi din cauza căsătoriei mele cu mireasa regelui Harry[13]. Asta a fost suficient să trimită soldaţi după mine. Cred că aş fi putut să dispar printre dealuri, însă cu greu puteam înţelege de ce m-ar închide pentru că mă căsătorisem cu o regină, după ce primul ei soţ ajunsese la groapă. Totuşi, cred că încă aş zace acolo dacă soţul tău n-ar fi semnat ordinul pentru eliberarea mea, Dumnezeu să-l binecuvânteze. Mi-a făcut dreptate şi nu i-a purtat pică celui care-i iubea mama la fel de mult ca şi el.

Bătrânul clătină din cap la această amintire.

— Ea a fost cea mai bună parte a vieţii mele. Catherine a mea mi i-a dăruit pe aceşti pezevenghi ca fii, iar soţul tău i-a făcut conţi. Am fost binecuvântat mai mult decât aş fi putut eu visa pe când eram tânăr şi prost, dar tot mi-e dor de ea.

Spre surprinderea ei, Margaret văzu lacrimile licărind în ochii lui, dar şi le şterse în mare grabă. Era greu să nu-l simpatizezi.

— Mi-ar fi plăcut s-o cunosc, spuse ea.

Owen Tudor dădu din cap.

— Şi eu aş fi vrut ca soţul tău să-şi fi păstrat vlaga. Îmi pare foarte rău să aflu despre boala sa. În fiecare an apar veşti tot mai rele. Este un lucru groaznic ce-a îndurat el, greu pentru orice om, dar mult mai rău pentru un rege. Ştiu, Margaret, cum se vor aduna câinii în jurul cerbului rănit. Pot fi foarte cruzi.

Era rândul lui Margaret să simtă lacrimi usturătoare. Privi într-o parte, jucându-se cu o cupă de vin, încercând să nu se lase copleşită de durere şi de milă.

— Au fost, zise ea încet. Henric a fost capturat şi oameni de nădejde şi-au dat viaţa pentru apărarea lui. E la mâna lui York acum, ascuns. Mi se rupe inima...

Se opri, înainte ca durerea s-o copleşească de tot.

— Şi totuşi, ai fi putut sta la Kenilworth, doamnă, continuă Owen.

Margaret văzu că fiii săi aşteptau cu nerăbdare răspunsul.

— Sunt bucuros şi mai onorat decât ai putea crede că ai venit aici, la noi, dar încă nu ştiu de ce.

---

[13] Henric; Harry mai poate semnifica şi diavolul (n.tr.).

— Ba ştii, spuse Margaret, tamponându-şi uşor ochii cu o batistă. Dacă aş fi rămas acolo unde eram în siguranţă, asta ar fi însemnat să renunţ. Ar fi fost sfârşitul. În schimb, am venit la tine pentru o armată, Owen. Este ca şi cum mi s-ar pune pe piele un fier înroşit ca să cer asta, dar dacă te simţi îndatorat, trebuie să-ţi cer această datorie.

— Ah, aici este miezul problemei! murmură Owen Tudor, privind neabătut. Cu toate că nu am deloc de ales, pentru mine ori pentru fiii mei, doamnă. Am mai vorbit şi înainte şi n-a existat niciodată vreo îndoială, dacă ai fi cerut asta. Există vreo îndoială, băieţi?

— Nicidecum! răspunse Jasper Tudor apăsat.

Fratele său, Edmund, îi repetă declaraţia, cei trei bărbaţi devenind împovăraţi de suferinţa ei. Prinţul Eduard rămăsese tăcut, privind mirat în jurul său în sunetul glasurilor sobre de adulţi. Unul dintre servitori păşi înăuntru aducându-i felii de fructe, iar el o trase de mânecă pe maică-sa ca să-i arate. Margaret îi zâmbi printre lacrimile care nu mai conteneau.

— Vă sunt recunoscătoare tuturor, zise ea. La asta am sperat când m-am gândit să vin aici, dar trebuie să ştiţi că York, Salisbury, Warwick şi Hotare, cu toţii mi-au ameninţat familia. Va trebui să găsesc şi să ridic la luptă toţi bărbaţii din Anglia şi Ţara Galilor... şi mai departe, pentru a le putea rezista.

— Mai departe, doamnă? întrebă Owen Tudor.

— Dacă-mi dai o corabie, m-am gândit să plec în Scoţia şi să discut cu regele Iacob. A sprijinit cauza lui York în trecut, dar cred că am să-i fac o propunere pe care îi va fi greu s-o refuze.

Fiii lui Tudor aşteptau ca tatăl lor să ia în consideraţie această întorsătură a lucrurilor. În cele din urmă, vorbi:

— N-aş vrea să-i văd pe scoţieni coborând din munţii lor, doamnă. Sunt o rasă sălbatică, destul de corecţi şi, cu siguranţă, vor fi o teroare pe câmpul de luptă. Totuşi, trebuie să ştii că regele lor se va târgui cumplit pentru ajutorul său. Orice ai în gând – şi n-am să întreb despre astfel de chestiuni private – va vrea tot şi încă ceva pe deasupra, dacă mă înţelegi.

— Nu există niciun preţ prea mare ca să-i văd spulberaţi pe duşmanii soţului meu, răspunse Margaret.

— Eu nu i-aş spune asta, doamnă, altfel regele Iacob o să ceară Londra şi încă ceva pe deasupra, răspunse Owen Tudor.

Îi văzu licărul din ochi şi-i zâmbi înapoi, în pofida voinţei sale. Nu avu atunci nicio îndoială că regina Catherine îl iubise pe galezul acesta sincer şi solid, care-i alinase durerea provocată de moartea primului ei soţ.

— Am să pun să se pregătească o corabie pentru tine, doamnă, zise Jasper Tudor. Furtunile pot fi îngrozitoare iarna, dar pe la sfârşitul verii vei fi

destul de în siguranţă. Am să trimit cu tine douăzeci dintre străjerii mei, ca să-i impresionezi pe scoţieni.

— Bun băiat! făcu tatăl său. Nu-i putem lăsa pe regină şi pe prinţul nostru să apară în sălbăticia Scoţiei singuri. Regele Iacob se va aştepta la un spectacol grandios. Nu te teme! Îmi voi chema sub arme galezii, doamnă. S-ar putea chiar să ies călare împreună cu ei, să le arăt căţelandrilor ăstora ce poate face un dulău bătrân.

Jasper pufni şi Margaret fu mişcată de afecţiunea vizibilă ce şi-o purtau reciproc. Era ceva ce ea nu cunoscuse niciodată şi aproape că o făcea să lăcrimeze în fiecare moment, ceea ce o exaspera. Probabil, nu i-ar fi afectat şansa de a obţine sprijinul lor dacă ar fi plâns la masa lor, ar fi înţeles perfect asta. Unii bărbaţi vor face totul pentru a ajuta o femeie la necaz.

— Îmi dai speranţe, Owen, spuse ea, răsuflând întretăiat. Mă rog ca soţul meu să fie în stare să-ţi mulţumească aşa cum meriţi.

— Ar fi o onoare pentru mine, răspunse Owen Tudor. E un om bun. Lumea nu are nevoie de diavoli şi mai vicleni, Margaret. Avem destui din aceştia. Mă asculţi, băiete?

Ultimele cuvinte fuseseră pentru prinţul Eduard, care dădu din cap ca răspuns, cu ochii mari.

— Am zis că avem nevoie de oameni buni să domnească. Într-o bună zi, tu vei fi rege, ştiai asta?

— *Bineînţeles*! răspunse băiatul cu obrăznicie, făcându-l pe bătrân să rânjească.

Margaret întinse mâna şi răsuci urechea lui Eduard până când acesta urlă.

— Fii respectuos, Eduard! spuse ea. Eşti oaspete.

— Iertare, domnule! spuse băiatul, frecându-şi urechea şi uitându-se urât la mama sa.

28.

Derry Brewer se întreba dacă nu cumva pe contele de Northumberland îl va lovi damblaua. Vântul se înteţea şi scâncea în jurul castelului Alnwick, fluierând pe note grave, ca un corn care suna retragerea. Aflat în capul mesei de ospăţ, Henry Percy devenise tot mai întunecat, faţa umflându-i-se ca a unui copil care-şi ţinea răsuflarea până leşina.

— Lord Percy, avem o cauză comună, îi reaminti Derry. Regina trebuie să-şi găsească o armată acolo unde poate, dacă vrem să mai vedem vreodată instaurată pacea.

— Dar chiar scoţienii!? La fel de bine ar putea să trateze şi cu dracul însuşi! spuse Henry Percy.

Gura-i rămase deschisă pe când clătina din cap, acest lucru dându-i un aspect de smintit, şi Derry se amuză în sinea lui. Aşteptă însă ca tânărul conte să se calmeze. Spre surpriza sa, Somerset luă cuvântul, un om care abia dacă putea înţelege resentimentul străvechi al celor care păzeau hotarele.

— Domnilor, master Brewer, aş accepta orice armată, ba chiar şi pe francezi, dacă aceasta ne-ar da o şansă să îndreptăm lucrurile. Accept partea mea de vină pentru Northampton. Dacă aş fi ştiut că forţele lui York veneau dinspre nord, m-aş fi aflat acolo să-i spulber. Cu toţii suntem datori pentru această zi, purtăm responsabilitatea capturării regelui Henric.

— Fratele meu, Thomas, a *murit* acolo, se răsti Henry Percy. Nu crezi că mă doare asta? Din cauza lui York mi-am pierdut tatăl. Din cauza acestor trădători dezmoşteniţi mi-am pierdut şi fratele.

Se opri.

— Poate că am suferit destul ca să-i îndur şi pe scoţieni în Anglia, master Brewer. Totuşi, sunt recunoscător că tatăl meu n-a apucat să vadă aşa ceva.

Clătină din cap cu amărăciune.

— Cred că asta l-ar fi omorât pe bătrân.

— Nu ştiu nici dacă vor veni măcar, spuse Derry. Cu toate că aş discuta şi cu diavolul dacă aş crede că...

Spre iritarea sa, baronul Clifford aruncă o replică, întrerupându-l înainte să termine ce avea de spus.

— Să nu spui asta, Brewer! Nici măcar în glumă ori dintr-o lăudăroşenie prostească! Diavolul ascultă astfel de făliri şi promisiuni... şi acţionează conform lor.

Derry încleştă fălcile.

— ... dacă m-aş fi gândit că asta ne-ar aduce victoria. Domnilor, i-am văzut pe York, Salisbury şi Warwick transformând dezastrul în triumf. Am trăit să-l văd pe regele Henric capturat şi ţinut prizonier.

Derry îşi mută privirea de la unul la altul.

— Voi trei v-aţi pierdut taţii la St Albans... şi fraţii sau prietenii de atunci încoace. Între timp, puterea acestor trădători a tot crescut, fiecare zar aruncat căzând bine pentru ei. Actul Privării de Drepturile Civile a fost anulat de Parlament. York s-a făcut singur moştenitor al tronului. Şi cât timp credeţi că va mai trăi regele Henric, acum că a devenit o piedică pentru York? Vă spun, domnilor, aceasta-i problema cea mai amară. Vom avea nevoie de fiecare om loial şi, dacă dăm greş, Casa de York va domni pentru vecie. *Nu* vor mai fi Northumberland, Somerset ori Clifford. Nu vor uita Actul

alcătuit împotriva lor, dacă veţi ajunge la cheremul lor. Mila nu este o caracteristică a vreunui Neville, domnilor, atunci când sunt pe cai mari. Ştiţi că acesta-i adevărul. Aşa că i-aş *primi* pe aceste ţărmuri pe scoţieni şi galezi, chiar şi pe francezi... pe Dumnezeu, ba chiar şi pe *irlandezi,* dacă i-ar putea readuce pe tron pe regele de drept şi pe regină. Mi-aş pune sufletul în primejdie şi ultima mea răsuflare ca să-l văd pe York înfrânt. Pentru *nimic* altceva n-aş face asta!

Cei trei lorzi urmăreau muţi cum bărbatul din faţa lor îşi dezvăluia emoţia puternică. Derry Brewer era murdar, după săptămâni întregi petrecute pe drum. Ştiau că se dusese până în Ţara Galilor şi peste tot prin ţară, trimiţând vorbă pentru adunarea bărbaţilor. Fusese politicos şi amuzant în timpul discuţiilor, însă, pentru o clipă, le îngăduise să-i descopere furia şi hotărârea.

— Știi unde-l ţin pe rege? îl întrebă Somerset.

— Nu în Turn, răspunse Derry. Încă este în reparaţii, după ce prostănacul de Scales a lăsat gloata să-i dărâme un zid. Sunt doar surprins că Salisbury i-a permis să se predea, având în vedere că întreaga Londră îi voia sângele. Există un singur om de a cărui moarte nu-mi pare rău, cu toate că am luptat de partea lui, cândva. A folosit nafta şi tunul pe oamenii din Londra! Mi s-a povestit că Scales a fost găsit cu gâtul tăiat în celula lui. Le-aş face cinste cu câte-o halbă de bere celor care au făcut-o, dacă-i vor găsi vreodată.

Clătină dezgustat din cap.

— Nu, domnul meu, îl ţin pe rege pe undeva prin apropiere. Am oameni care-l caută, însă există mii de case şi nicio cale de a afla unde anume.

Îşi aminti cum gonise prin Palatul Westminster, căutându-l pe William de la Pole, cu ani în urmă. Nu le împărtăşi celor prezenţi acest gând, știind că nu ar înțelege şi nici nu le-ar păsa.

— Domnilor, uneori cred că mi-am oferit întreaga mea viaţă mielului, să-l păzesc pe Henric de duşmanii săi. Faptul că-l ţin prizonier şi că viaţa lui este fragilă precum sticla îl resimt ca pe un ghimpe în talpă.

Închise ochii pentru o clipă, încreţindu-şi fruntea.

— Poate că nu-l putem salva acum, dar o să am grijă ca York să-şi găsească sfârşitul, chiar dacă va trebui să-i escaladez turnurile şi să-l înjunghii în timpul somnului.

Contele Percy chicoti în pofida expresiei lui Derry. Oglindea perfect propriile sale simţăminte asupra chestiunii şi-l strânse de braţ pe şeful spionilor regelui, pentru a-i arăta sprijinul. În jurul lor se ridică un nor de praf de pe drum.

— Avem douăsprezece mii de oameni, master Brewer. Soldaţi adevăraţi, cu lănci şi cavalerie, tunuri. Dacă regina ar putea aduce şi ea ceva scoţieni

păroși și mătăhăloși, nu cred că vor veni la tine cățărându-se pe turnuri. O să înfigem căpățâna lui York pe unul din zidurile orașului.

— Mă rog pentru asta, domnule, răspunse Derry.

•

Margaret își strânse mantia mai tare în jurul umerilor, simţind cum o muşca vântul, aşa cum nu se mai întâmplase înainte. La început, călătoria pe mare fusese aproape plăcută, sub soarele verii târzii, o săptămână de navigat de-a lungul coastei, neavând nimic altceva de făcut decât să plănuiască şi să-l vegheze pe prinţul Eduard, care gonea pe punte cu tălpile goale. Pielea lui se înroşise şi apoi devenise aurie din cauza expunerii la soare, cu toate că ea și-o păstrase pe a ei bine acoperită. Pe măsură ce navigau spre nord, se făcea tot mai rece cu fiecare milă marină străbătută. Margaret fu uimită să vadă lapoviţa atingând valurile când ajunseră în doc.

Descoperi o ţară îndoliată, fără niciun pic de veselie la sosirea ei. Căpeteniile a trei clanuri o aşteptau la docuri, plecându-se adânc, explicându-i că regele Iacob tocmai fusese ucis cu numai o săptămână înainte. Nu-i mai spuseră şi alte detalii, pe când o însoţeau în teritoriul de şes, împreună cu soldaţii lui Jasper Tudor, îmbrăcaţi în zale strălucitoare, încheind coloana. Scoţienii nu păreau impresionaţi de acei oameni, deși ea considera că nu era o întâmplare faptul că depăşeau numeric mica sa forţă cu patru la unu, un grup de mai mult de o sută de oameni călărind de la frontiera cu Anglia.

Le trebuiră trei zile să ajungă la un castel uriaş, aflat încă în construcţie pe coastă, flancat pe o parte de stânci negre și supravegheat de pescăruși gălăgioşi. Margaret se simţea mai în putere, cu toate că o durea spatele de la atâta drum făcut călare. Mâncase împreună cu căpeteniile în fiecare seară, la hanuri de la marginea drumului, luând parte la discuţii lejere, care nu se abăteau niciodată spre motivele venirii ei. O priveau cu milă, ceea ce o scotea din sărite. Din când în când, mai întrebase de regele Iacob, fiind pusă la locul ei cu blândeţe, cu oftaturi şi ridicări de umeri, în timp ce căpeteniile tăceau şi apoi chemau să li se aducă whisky, să închine pentru cei dragi, plecaţi dintre ei.

Când începu să picure, Margaret descălecă înţepenită. Își trase pe cap gluga mantiei şi se grăbi la adăpost, îmboldindu-l pe Eduard, aflat în faţa ei. La poartă erau gărzi şi la fiecare uşă din interior oameni îmbrăcaţi în tunici negre, care o priveau fascinaţi. Margaret își ţinea capul sus şi fu urmată de căpetenii până când ajunse într-o încăpere cu aspect confortabil, aflată în centrul castelului. Acea zonă fusese mobilată, cu toate că aripi întregi, precum şi ziduri nu erau gata încă. Prinţul Eduard alergă la o fereastră compusă din mici ochiuri de geam, ţinute laolaltă cu plumb. Se zgâia spre

mare, în vreme ce mama lui își netezea rochia, fixându-și apoi în păr un ac slăbit.

Nu avusese nicio idee la ce trebuia să se aştepte, însă nu la tânăra femeie, frumoasă, cu părul negru, care intrase în încăpere şi se grăbea spre ea fără nicio prezentare formală. Margaret se ridică repede şi se trezi apucată de mâini.

Mary de Guelders era portugheză, după tenul ei, cu toate că atunci când vorbi, accentul ei avea o uşoară inflexiune scoţiană.

— Mi-ar fi plăcut să ne întâlnim în vremuri mai fericite, spuse ea. Dar oricum sunt lucrurile, ești bine-venită aici. Acest băieţel minunat este fiul tău?

— Eduard, zise Margaret total dezarmată.

Se aşteptase la conducători scoţieni câinoşi, nu la o femeie mai tânără decât ea, cu ochii încă roşii de plâns.

— Ce băiat! Ce băiat frumos şi drăgălaş! exclamă Mary, îngenunchind şi deschizându-și braţele.

Eduard veni la ea fără nicio tragere de inimă, lăsându-se strâns în braţe.

— Eduard, o să-l găseşti pe băiatul meu, dacă fugi jos, până la bucătării. Tânărul Iacob este cam de vârsta ta şi să nu te baţi cu el, ai auzit? Bucătăreasa vă va da de mâncare, dacă o rugaţi frumos.

Eduard zâmbi, încântat de perspectivă. Rămase neclintit când ea-l sărută pe obraz și apoi fugi din cameră.

— Iacob va avea grijă de el, spuse Mary, zâmbind la auzul paşilor lui tot mai îndepărtaţi. Ia loc, Margaret! Trebuie să-mi spui tot.

Margaret se aşeză pe canapeaua lungă, adunându-şi gândurile de pe unde se împrăştiaseră.

— Am aflat trista veste de la căpetenii, doamnă. Am...

— Să-mi spui Mary! Nu suntem amândouă regine? Soţul meu a fost mult prea îndrăgostit de tunul său, Margaret. L-am avertizat de multe ori asupra acelor lucruri smintite, dar n-a ascultat. Le-ai văzut? Sunt făcute pentru ucidere și arată groaznic. Și pot exploda fără veste, secerând de pe lumea asta, prea curând, oameni buni.

Ochii ei se umplură de lacrimi şi, fără a se gândi, Margaret întinse mâna şi o trase într-o îmbrăţişare. Mary suspină pe umărul ei, controlându-se cu greutate, dar, în cele din urmă, se retrase şi-şi şterse lacrimile.

— În faţa oamenilor soţului meu trebuie să fiu rece, înţelegi? Nu-i pot lăsa să mă vadă plângând, când se întreabă dacă sunt destul de puternică pentru a asigura regenţa câtă vreme cresc cei doi fii ai mei. Ai cunoscut şi tu asemenea durere, Margaret. Bietul tău soţ, capturat de duşmanii lui. Nu cred că aş putea suporta una ca asta, chiar că n-aş putea.

Margaret clipi spre ea, surprinsă, vinovăţia ridicându-i-se până-n gât. Nu putea vorbi de simţământul de părere de rău care o *muşca* în fiecare clipă, ca o muscă de vară. Îl salvase pe fiul ei în locul soţului. Nu, se salvase pe sine şi-l părăsise. Nu-şi permitea nicio mângâiere din minciuni. Existase şi obidă împotriva celui care nu se putuse ridica, oricât de mult îl implorase. Regretele şi ruşinea o făceau pe Margaret să-şi dorească cu disperare să-l scoată pe Henric din ghearele duşmanilor să-i ştia că va întreprinde orice, va *da* orice pentru a-l vedea din nou.

Margaret avea senzaţia că pereţii se prăbuşesc în vreme ce simţea atingerea reginei. Se gândise să fie dură şi rece, însă nu avea nicio apărare împotriva bunătăţii acestei femei stranii, care putea trece de la lacrimi la hohote de râs într-o clipită, de pe buze ieşindu-i un şuvoi neîncetat de vorbe. Mary o văzu tremurând şi făcu un gest cu mâna, ca şi cum ar fi vrut să izgonească tristeţea.

— Am aflat tot, draga mea. Soţul meu era în favoarea lui York, însă n-am fost niciodată de acord cu el. Cred că Iacob ar fi cântat un cântecel cu totul diferit dacă vreunul dintre lorzii *lui* s-ar fi răsculat împotriva lui, nu-i aşa? Nu, tu şi cu mine suntem la fel. Aduse în casă nouă, spre a fi regine, măritate şi vândute pentru o dotă frumoasă. Îmi amintesc cât de mândră eram când William Crighton a venit în peţit pentru mine, propriul meu războinic scoţian, aducându-mă lui Iacob. Of, fir-aş eu să fiu, iar mă apucă plânsul! E prea sfâşietor!

— Pe mine a venit să mă ia William de la Pole, spuse Margaret încet.

O podidiră şi pe ea lacrimile. Şi le şterseră amândouă cu dosul palmelor. Văzându-şi propriile gesturi oglindite în gesturile celeilalte, asta le stârni dintr-odată râsul.

— Uită-te la noi, cum bocim! spuse Mary. Oamenii soţului meu şi-ar smulge bărbile de dezgust dacă ar şti asta. Ei bine, nici n-o să le spunem. Vom zice că ne-am înfruntat una pe alta şi-am vorbit de parcă am fi avut gheaţă în sânge. N-o să creadă, dar o s-o spunem oricum. O regină franceză a Angliei, o portugheză, regină a Scoţiei. Suntem două flori rare, Margaret: două fire de iarbă neagră.

— Atunci nu mi-e ruşine să spun că nădăjduiesc la ajutorul tău, Mary, răspunse Margaret. Am nevoie de oameni să vină în sud cu mine, în speranţa că-mi voi elibera vreodată soţul.

Mary suspină şi dădu din cap, trecând cu palma peste părul ei legat.

— Am ştiut asta când omul tău, Brewer, i-a trimis lui Iacob vestea venirii tale. Cred că soţul meu te-ar fi trimis înapoi cu mâna goală, Margaret, dar nu şi eu. N-am să întorc spatele unei surori, cu toate că va trebui să am ceva în schimb de arătat căpeteniilor mele.

Margaret dădu din cap, întrebându-se în sinea ei dacă nu cumva lacrimile şi afecţiunea ei erau doar de faţadă. Îndoielile sale i se citeau pe chip, pentru că Mary se aplecă şi-o atinse pe braţ.

— N-am să mă târguiesc cu tine să număr paralele. Te *voi* ajuta cu orice voi putea. Cred că te-ai gândit la termenii ajutorului în timpul călătoriei încoace. Spune-mi ce vrei să faci, Margaret, şi-am să fiu de acord cu totul. Vei primi patru mii de oameni, o armată de tineri chipeşi care să lupte pentru tine.

Încă o dată, Margaret era pusă la încercare de îndoieli şi suspiciuni: dacă asta era o negociere, ori era prea simplă, ori mult mai complicată decât se aşteptase. Mai degrabă, ar fi preferat în acel moment onestitatea oţărâtă a lui Owen Tudor decât toate acele sentimente de prieteşug şi simpatie care i se arătaseră.

— Speram ca soţul tău să fie de acord cu o logodnă dintre fiul meu şi una dintre fiicele tale. Copiii lor ar ocupa tronul Angliei.

— De acord! zise Mary, tăind cu mâna aerul dintre ele. Iată! Numele fetei mele este Margaret, după tine. Are cinci ani şi va fi o bună regină pentru băiatul tău când va fi mare.

— Numită după mine? zise Margaret făcând ochii mari.

— Regina franceză a Angliei, care şi-a protejat soţul înaintea lupilor atâta vreme. Ce alt nume mai bun ar fi putut primi fiica mea? Îmi pare rău că nu ne-am cunoscut mai înainte. Te-aş fi putut ajuta, dacă Iacob al meu m-ar fi lăsat. Era un om deosebit. N-am să mai întâlnesc niciodată vreunul ca el.

Faţa i se umbri la amintirea soţului ei. Lăsă capul într-o parte, ca şi cum aproape că-i auzea vocea.

— Îmi amintesc că mereu vorbea despre un loc, era ca un spin înfipt în laba lui mare. Un loc pe care şi-l dorea şi nu-l putea avea. Poate, ca să-i cinstesc amintirea, ar trebui să-l adaug în înţelegerea noastră, dar nu, n-am s-o fac! Am zis că am să te sprijin cu patru mii de oameni şi logodna este suficientă, poate mai mult decât suficientă.

— La ce loc te referi? spuse Margaret şoptit.

— Berwick, pe râul Tweed. Este aproape în Scoţia, zicea el. Chiar la hotare. Asta ar însemna să fie mutată graniţa cu doi kilometri, dar asta i-ar face plăcere umbrei lui şi-ar trebui să-l cinstesc. Căpeteniile lui m-ar considera isteaţă dacă le-aş putea spune că am dobândit asta.

— Sunt convinsă că deja cred asta, murmură Margaret.

Deja era convinsă şi că tânăra femeie adusese discuţia exact acolo unde-şi dorise, însă chiar şi aşa, nu era un preţ prea mare. Pierderea lui Henric era o vinovăţie şi o ruşine pe care n-o mai putea îndura, indiferent de cost. Doar la

gândul că oameni precum York îl puteau vătăma simţi o gheară în stomac. Margaret lăsă capul jos.

— Berwick este al tău, Mary. Soţului meu nu i-ar păsa de pierderea a doi kilometri, în comparaţie cu întregul său regat.

Încă o dată, Mary de Guelders o apucă de mâini, strângându-le cu putere.

— Atunci ne-am înţeles. Vei primi cei mai buni luptători din Scoţia, care vor veni în sud cu tine. Soţul meu era Şef de *Clan,* înţelegi? Cuvântul este *Clanna,* „copii". Erau toţi copiii lui și le era un tată minunat. Îi voi alege eu, personal, după bărbi, muşchi şi priceperea cu spada. M-ai făcut aliatul tău, Margaret, de parcă n-aş fi fost înainte. Vom anunţa logodna imediat. Stai acum la masă cu mine? Vreau să aflu mai multe despre Londra şi Franţa.

•

York putea auzi ploaia răpăind pe la ferestrele palatului episcopal. Camera regelui era luminată de un foc care ardea încet şi de o singură lampă de cupru şi fier lustruit, plasată lângă cotul regelui, ca să poată citi. Dincolo de zgomotul ploii, singurele sunete erau foşnetul mâinii lui Henric plimbându-se pe hârtie şi murmurul blând al vocii sale, atunci când rostea cuvintele cu glas tare, buzele sale mişcându-se constant.

Erau singuri. Servitorii episcopului fuseseră trimişi în josul fluviului, spre Londra, în această seară, escortându-și stăpânul, astfel că nimeni nu-l văzuse pe York sosind şi lepădându-şi mantaua şiroind de apă. Uşa principală se deschisese la atingerea lui şi traversase coridoarele pustii cărându-şi singur lampa, auzindu-şi doar propriii paşi.

York se aşeză lângă scaunul regelui, înaintea focului, şi destul de aproape pentru ca orice observator să creadă că erau adânciţi într-o discuţie personală. Cu toate că buştenii ardeau mocnit, încăperea era călduroasă, pereţii fiind acoperiţi de lambriuri din lemn vechi de stejar. York se întrebă cine era rege când au fost doborâţi acei copaci. Scândurile din stejar au fost, cu siguranţă, tăiate lungi înainte de invazia normanzilor, fiind vechi încă de pe atunci. Athelstan? Poate că un rege încă de dinaintea lui. Puteau fi uscate şi şlefuite înainte ca regatele Wessex şi Mercia să se fi unit sub un singur tron englez. York simţea greutatea istoriei în această încăpere. Inspira mirosurile de ceară şi fum de parcă ar fi fost cel mai fin parfum.

Între ei se găsea o măsuţă rotundă, având pe ea o singură cupă, un clondir de vin şi un şip mult mai mic, astupat cu un dop din sticlă. Privirea lui York era atrasă de această etalare de obiecte, privind cum picăturile de ploaie de pe mantia sa se împrăştiaseră în jurul ei, licărind în lucirile tăciunilor aidoma unor picături de aur, risipite peste tot.

Murmurul se opri şi York înălţă capul încet, văzând că Henric îl privea cu un oarecare interes.

— Ştiu de ce eşti aici, spuse Henric dintr-odată. Am îndurat această boală, această nebunie pentru atât de multă vreme, încât cred că ani întregi mi-au fost furaţi. Dar nu sunt prost. N-am fost niciodată un prost.

York îşi mută privirea la duşumeaua lustruită, aplecându-se şi mai mult pe coatele sprijinite de genunchi. Nu-şi înălţă capul când regele vorbi din nou:

— Ai veşti despre soţia şi fiul meu, Richard? Servitorii se mişcă în jurul meu cu feţe goale, de parcă aş fi o fantomă, de parcă ar fi cu toţii surzi. Mă vezi, nu? Mă auzi?

— Vă aud, Maiestatea Voastră. Vă văd, spuse York dintr-o răsuflare. Soţia voastră şi fiul sunt bine, sunt sigur.

— Margaret i-a pus numele Eduard, tot aşa cum ai făcut tu cu al tău, Richard. E un băiat bun, vesel. Câţi ani are băiatul tău acum, treişpe ani? Mai mulţi?

— Are optsprezece ani, e mai înalt decât majoritatea bărbaţilor.

— Ah, iertare! Am pierdut atât de multe! Se spune că un fiu este mândria cea mai mare a unui tată, iar o fată este alinarea lui, zise Henric. Mi-ar fi plăcut să am fiice, Richard, deşi poate încă s-ar putea să le am.

York aruncă o ocheadă spre sticlele de pe masă.

— Poate că da, Maiestatea Voastră.

— Propriul meu tată a murit înainte să-l fi putut cunoaşte, spuse Henric, privind în lumina slabă, aurie, din încăpere. N-a fost deloc mândru de mine, n-a avut ocazia. Uneori, îmi doresc să-l fi putut cunoaşte. Aş vrea să mă fi cunoscut şi el.

— Tatăl vostru a fost un om mare, Maiestatea Voastră, un rege mare.

Capul lui York se apleacă şi mai mult.

— Dacă ar mai fi trăit vreo doisprezece ani, totul ar fi acum atât de diferit.

— Da. Mi-ar fi plăcut să-l cunosc. Totuşi, trebuie să fiu mulţumit. Am să-l văd din nou, împreună cu mama mea. Asta-mi aduce alinare, Richard, atunci când boala mă încolţeşte. Va veni şi ziua când mă voi arăta înaintea lui. Am să-i spun că am fost rege, pentru o vreme. Am să-i descriu pe Margaret şi pe fiul meu, Eduard. Crezi că va fi dezamăgit, Richard? N-am câştigat niciun război, aşa ca el.

Ochii săi erau mari în lumina slabă, cu pupilele ca nişte bălţi negre, de amărăciune, atunci când se întoarse spre York.

— Cum o să mă recunoască? Eram doar un copil când a murit el.

— Vă va recunoaşte, Maiestate. Vă va îmbrăţişa.

Henric căscă, se uită prin jur după servitorii care nu erau prezenţi şi se încruntă.

— E târziu, Richard. Acum mă trezesc foarte devreme. Am citit prea mult timp şi mă doare capul.

— Să vă torn nişte vin, Maiestatea Voastră?

— Da, te rog. Mă ajută să dorm fără vise. Nu trebuie să visez, Richard. Văd lucruri atât de îngrozitoare!

York rupse sigiliul de ceară al sticlei de vin şi scoase dopul de hârtie, umplând cupa cu un lichid de un roşu-închis, care în lumina slabă arăta ca negru. Henric părea că-l uitase deja, atenţia fiindu-i atrasă de tăciunii ce ardeau cu ultimele licăriri. York era ca şi singur. Tăcerea umplea încăperea precum aerul cald, groasă şi leneşă, în vreme ce mâna lui York se întinse după cea de-a doua sticlă. Deschise dopul din sticlă, legat de o balama minusculă, însă nu le combină conţinutul. Faţa lui Henric era scăldată în lumini şi în umbre, privind fascinat tăciunii din vatră.

York închise ochii, apăsându-şi fruntea cu podul palmei. Avea încă în mână sticla deschisă. Se ridică brusc, făcându-l pe Henric să tresară şi să se uite spre el.

— Dumnezeu să vă aibă în pază, Maiestatea Voastră! zise York cu o voce aspră.

— Nu rămâi cu mine? întrebă Henric, privirea sa căzând asupra cupei cu vin.

— Nu pot. În nord s-au adunat oştiri. Armate pe care trebuie să le atac şi să le zdrobesc. Servitorii dumneavoastră se vor fi întors când vă veţi trezi.

Henric luă cupa şi o duse la buze, înclinând-o tare. Ochii-i rămaseră asupra lui York în timp ce bău, punând-o apoi jos golită.

— Îţi doresc mult noroc, Richard! Eşti un om mai bun decât te crede lumea.

York scoase un hârâit din gât, aproape ca un ţipăt de durere. Ieşi din încăpere, cu sticluţa încă strânsă în pumn. Henric se întoarse înapoi spre foc, punându-şi capul pe învelitoarea de pânză a jilţului şi simţind cum îl fura somnul. Paşii lui York răsunară îndelung în palatul pustiu, până când nu se mai auziră deloc.

29.

Iarna se întindea nemiloasă peste tot, iar York călărea înapoi, de-a lungul râului, spre palatul Westminster. Ploaia-i biciuia pielea şi ajunse să-şi simtă faţa ca o mască. Sub stratul gros de nori întins deasupra oraşului nu se vedeau nici luna, nici stelele, aşa că York fu nevoit să-şi ducă armăsarul de

căpăstru peste opt kilometri, încălzit doar de o furie clocotitoare. Nici chiar asta nu-l ajută să suporte frigul năprasnic, aşa că ajunse în apartamentul regal ud leoarcă şi înţepenit, cu dinţii clănţănindu-i şi chiar şi gândurile sale reduse la cioburi de gheaţă, plutind la întâmplare prin mintea sa. Ajunse lângă focul care trosnea şi rămase tăcut înaintea lui, iar pe covoarele de la picioarele sale se lăţeau băltoace de apă. Zorii erau încă destul de departe şi era istovit până-n măduva oaselor. Se clătină uşor când închise ochii şi-şi întinse mâinile spre căldură.

Salisbury intră în încăpere tocmai când din mantia lui York începuseră să se ridice aburi. Era însă limpede că fusese sculat din pat, cu părul răvăşit în smocuri cenuşii, făcându-l să arate cu zece ani mai bătrân. Dar, chiar şi aşa, ochii-i erau ageri când privi spre silueta înaltă, întunecată, care stătea lângă foc. Salisbury ştia foarte bine unde se dusese în acea noapte şi ardea de nerăbdare să afle amănunte. Când York se întoarse spre el, ochii lui erau tiviţi cu roşu şi furioşi, iar întrebările se înecară în gâtlejul lui Salisbury.

— Ce-i nou? întrebă York.

Mâinile i se făcuseră roşii şi i se umflaseră de la căldura focului. Salisbury se trezi că privea spre degetele lui întinse.

— Nimic nou despre câţi oameni au adunat. Pe vremea asta, prea mulţi stau cuibăriţi prin corturi ori între zidurile oraşelor.

York se încruntă la el.

— Trebuie să aflăm.

— Nu pot face minuni, Richard, zise Salisbury, înroşindu-se. Am şase oameni de nădejde în Coventry, trei în oraşul York, dar numai doi în întreaga Ţara Galilor... şi n-am aflat veşti de la ei de o lună.

Fuseseră necesari ani buni pentru plasarea informatorilor în principalele case ale duşmanilor lor. După bătălia de la St Albans, Salisbury se apucase de asta cu toată râvna, hotărât să-l ajungă pe Derry Brewer la nivelul şi profunzimea informaţiilor. După o vreme, Salisbury simţi pe pielea lui greutăţile înfiinţării unui asemenea grup şi calitatea informaţiei adversarului său, mult mai experimentat. Mult prea adesea, oamenii săi erau găsiţi ucişi, aproape întotdeauna ca şi cum ar fi suferit un accident îngrozitor. Totuşi, unii au supravieţuit, păstrând tăcerea şi rămânând nedescoperiţi, până când putuseră să raporteze asupra adunării unei forţe masive în nord.

Nu avea aproape nicio noimă. Nimeni nu lupta iarna. Armatele în marş nu puteau căuta hrană în timpul deplasării. Ploaia distrugea arcurile şi-i făcea pe oameni să alunece prin noroiul cleios, distanţa pe care o puteau străbate în fiecare zi înjumătăţindu-se. Mâinile îngheţate scăpau armele şi oştiri

întregi puteau să treacă una pe lângă alta, în nopţile întunecoase şi cu vânt, şi să nu afle niciodată cât de aproape fuseseră una de cealaltă.

În pofida acestor lucruri, o seamă de lorzi influenţi îşi aduceau toţi soldaţii în acelaşi loc, înfigându-şi stindardele în mocirlă şi pe un frig muşcător. Mai rău chiar, oamenii lui Salisbury veniseră să povestească despre recrutori în Ţara Galilor, sute de oameni adunându-se sub steagurile leoarcă de apă ale Tudorilor. Nimeni nu lupta iarna. Numai faptul că regele Henric era prizonier i-ar fi putut aduce pe toţi să mărşăluiască spre Londra, disperaţi să-l salveze pe rege.

— Ai mai auzit ceva de la fiul tău, Warwick? întrebă York.

Salisbury clătină din cap, iritat.

— Este încă prea devreme. Una este să-ţi chemi oamenii din Kent în plină vară, şi cu totul altceva să-i scoţi afară de prin satele lor, Crăciunul nefiind departe.

— Londra este atât de departe în sud, mormăi York, întorcându-se înapoi spre foc. Mult prea departe pentru mine să ţin sub ochi ceea ce se întâmplă acolo.

Îl văzu pe Salisbury înroşindu-se, de parcă ar fi fost muştruluit, şi dădu din cap.

Fusese ideea lui Salisbury ca Londra să fie transformată în fortăreaţa lor, în vreme ce Actele Privării de Drepturi erau pe cale să fie anulate. O vreme, asta avea noimă, atât de mulţi dintre londonezi dorind să vină sub steagurile lor, să fie antrenaţi şi echipaţi. După apărarea feroce a Turnului de către lordul Scales, mii dintre flăcăii Londrei se oferiseră să li se alăture, de la familiile avute din casele mari de pe Wych Street, până la băieţii din inima periferiilor. Şi-au petrecut toamna mărşăluind prin câmpiile din sud, de dincolo de fluviu, învăţând să folosească lăncile şi scuturile.

York încleştă pumnii şi apoi îşi răşchiră din nou, larg, degetele, simţind cum căldura-i uşura durerea, pe măsură ce sângele i se punea în mişcare. În vreme ce el şi Salisbury strângeau o armată, se pare că regina plecase şi ea pe drum, picurând venin în urechile unor oameni precum conţii Tudor. Ar fi putut chiar s-o admire pe femeie, dacă n-ar fi fost atât de pornită împotriva lui încă de la bun început. Cât trăia Margaret, cât trăia fiul ei, ştia că nu va fi niciodată în siguranţă.

York se întrebă unde se găseşte în acel moment şi dacă aflase de eforturile lui de a deveni moştenitor al tronului. Era o mică alinare, în dispoziţia întunecată care-l cuprinsese. Imaginaţia sa reveni la regele Henric şi la încăperea din palatul episcopal, temându-se de momentul când Salisbury va pune întrebarea.

— Vom pleca în marş, spuse York brusc, rupând tăcerea. Nu vreau să-i aştept să vină ei la mine. Vom lua toţi oamenii în nord. Vom lăsa aici trei mii. Dacă adună armate, vreau să le văd. Vreau să ştiu câţi oameni au. Din câte ştim noi, aşteaptă primăvara şi s-ar putea să-i surprindem nepregătiţi. Da. Mai bine aşa, decât să aşteptăm aici ca alţii să ne decidă soarta.

— Trei mii pot să menţină ordinea destul de bine, răspunse Salisbury.

Ridică încă doi buşteni pentru a-i pune pe foc, făcându-şi de lucru cu un vătrai.

— Posibil, dar nu mă pot lipsi de ei, spuse York. N-am să las la Londra soldaţii buni. Avem nevoie de o oştire puternică în calea Tudorilor, să-i facă să se răzgândească în privinţa plecării din Ţara Galilor. Fiul meu poate aşeza trei mii de oameni la Ludlow, pentru apărarea hotarului. Cunoaşte terenul de acolo. Vom menţine un număr de călăreţi între noi, pentru ca orice mesaje să fie duse cu iuţeală. O altă linie de călăreţi spre Warwick, în Kent, când îşi aduce oamenii în nord. Nu avem nevoie de Londra acum. Oricum, cârciumile sunt secate toate.

York zâmbi şmechereşte, bucuros să vadă că expresia bărbatului mai vârstnic se însenina.

— Aş vrea să plec acasă, spuse York încet. Am petrecut mult prea mult timp în sud şi m-am săturat de asta. În câteva luni, voi împlini cincizeci de ani şi sunt obosit. Nu simţi asta? Aş vrea să-mi văd moşiile din nou, chiar dacă acolo se află o armată a reginei aşteptându-mă.

— Înţeleg. De fapt, şi eu mă simt la fel. Anul ăsta au pierit şase mii de oameni. Prea multe grâne au putrezit pe loc, pe ogoare, fără oameni care să adune recolta. Pâinea costă de două ori mai mult acum, ştiai? Berea este la doi pence o halbă, orzul fiind atât de puţin acum. S-au dus şi s-au milogit în nord. În unele locuri, oamenii flămânzesc, toate astea din cauza bătăliilor pierdute. Cred că Bravii aceia au învăţat costul promisiunilor frumoase şi al unei insigne din argint. Nu-şi mai pot permite încă un an ca acesta.

În timp ce discutau, printre gândurile lui Salisbury licărea o singură întrebare. Bănuia deja răspunsul, dacă ţinea cont de dispoziţia sumbră a lui York, însă, chiar şi aşa, preferă să-şi rostească gândul cu glas tare:

— În regele Henric au un talisman pentru a se aduna în sprijinul lui, un nume care să atragă oamenii, care, altfel, şi-ar petrece iarna în jurul vetrelor lor. L-ai găsit... în suferinţă?

York îşi supse dinţii din faţă, pipăind cu limba o gaură care-l durea.

— Era destul de bine când l-am părăsit.

Nu-şi desprinse privirea de la foc când Salisbury oftă bombănind iritat:

— Cel mai bolnav om din Anglia este „destul de bine”? Nimeni n-ar fi fost surprins dacă Henric ar fi trecut în somn la cele veşnice, dar tu pari totuşi

convins că este bine? Pentru *Dumnezeu,* Richard! Eşti moştenitorul tronului! Vrei să aştepţi să moară de bătrâneţe?

— Nu pricepi? se răsti York la el. Câtă vreme trăieşte, păstrăm o aparenţă, cum că am acţiona în numele său. Mai sunt destul de mulţi, chiar foarte mulţi care luptă alături de noi doar pentru că-l *apărăm* pe rege. Ai fost la Ludlow. L-ai văzut pe Trollope conducându-şi oamenii din Calais de partea regelui, imediat ce a văzut flamurile cu lei! Dacă Henric ar fi murit, am fi azvârlit cât colo o parte a armatelor noastre. Cu Henric în viaţă suntem de partea cea *dreaptă.*

Salisbury îl privi derutat pe mai tânărul său prieten, auzind minciuna, dar fără s-o priceapă. Se întrebă dacă nu cumva York se minţea singur.

— Dacă Henric ar fi murit *cumva* astă-noapte, aşa cum discutaserăm şi ne temeam că se va întâmpla, ai fi rege. Mâine, ai fi fost încoronat la Londra şi ai fi putut arbora acelaşi stindard cu lei. Toţi lorzii şi oamenii de rând care simt o asemenea veneraţie faţă de regele Henric ar îngenunchea înaintea ta... şi ar lupta pentru tine! Doamne Iisuse, am ştiut că asta era când ţi-am văzut încruntătura.

În pofida mâniei sale, Salisbury privi în jur, prin cameră, verificând ca niciun servitor să nu fi intrat în cameră şi să-i asculte. Glasul său deveni o şoaptă hârâită:

— Tu ai fost cel care a insistat că nu trebuie să o facă altcineva. Ai zis că nu vei îngădui vreunui hoţ să pătrundă în încăperea lui. Spuneai că nu se putea face cu vărsare de sânge. Mai ai încă sticla ori ai lăsat-o alături de el, s-o găsească doctorii lui şi s-o adulmece şi să-şi dea seama?

Lovit aprig de mânia prietenului său, York căută brusc în punga de sub mantia sa şi azvârli sticluţa în foc, unde rămase nevătămată, înnegrindu-se încet. Auziră amândoi cum începea un sfârâit în interiorul ei şi o limbă de foc verde licări în jurul dopului.

— E ca un copil, zise York, un nevinovat. Cred că a înţeles ce urma să fac şi m-a iertat pentru asta. Ar fi fost ceva monstruos, mi-aş fi blestemat sufletul pentru un băiat ca el.

— Ai fi fost rege *acum,* spuse Salisbury cu amărăciune. Tu şi cu mine ne-am fi chivernisit viitorul, familiile noastre şi Casele noastre pe un secol. Pentru asta aş fi condamnat o mie de suflete, şi al meu printre ele, apoi aş fi dormit ca un prunc.

— Of, ţine-ţi pentru tine acest dispreţ! ripostă York. Asta nu-i vreo urzeală a tronurilor, ci este vorba de un sfârşit adevărat şi de sânge adevărat. Mă întreb cum se face că vrei să mă ungi rege şi totuşi încerci să-mi forţezi mâna. Să fie oare atât de îngrozitor că n-am putut ucide un copil? Să nu te cunosc chiar deloc?

Sub privirea necruţătoare a lui York, Salisbury lăsă capul jos, suflând aerul afară până când se goli cu totul.

— Mă cunoşti, spuse el în cele din urmă. Şi nu este atât de îngrozitor. Aş fi simţit pierderea dacă mi-ai fi adus vestea morţii sale, nu numai pentru admiraţia mea faţă de tatăl lui.

Își ridică ambele mâini, cu palmele în sus, goale.

— Foarte bine, Richard! N-am să mai întreb asta. Trimite-l pe Eduard în Ţara Galilor și-am să vin în nord cu tine, cu toate că oasele mele bătrâne se plâng numai la acest gând. Vom găsi o altă cale, care să nu depindă de moartea lui Henric.

•

Margaret se uită peste umăr, ochii ei strălucind când îşi zări fiul. Băieţelul călărea atât de mândru printre scoţienii care se plimbau agale în juru-i! Căpeteniile îl urcaseră pe cal ca să ţină pasul cu ei, cu toate că ei mergeau pe jos. În primii kilometri parcurşi, Margaret se temuse pentru siguranţa lui. Totuși, atunci când alunecase prima dată, un tânăr l-a prins cu uşurinţă, aducându-l înapoi în şa, râsul băieţelului răsunând tare.

S-ar putea s-o fi înspăimântat aceşti conducători de clan, pe care Mary îi alesese să-i trimită în Anglia. Cu doar câteva excepţii notabile, nu erau bărbaţi masivi. Aveau bărbi dese, roșii sau negre sau castaniu închis, uneori împletite în şuviţe, cu amulete prinse în păr. Vorbeau între ei limba lor ciudată, deşi unii dintre ei păreau să ştie franceză. Foarte puţini dintre ei vorbeau engleză, sau cel puţin aşa susţineau, deşi puteau rânji şi să se uite într-o parte unii la alţii la cea mai mică întrebare, izbucnind brusc în râs fără vreun motiv pe care ea putea să-l înţeleagă.

Erau destul de fioroşi, de asta-şi dădea seama şi singură. Mary de Guelders nu minţise când spusese că-i va alege pentru puterea şi priceperea lor. Fiecare om purta o *léine,* o tunică galbenă, care-i lăsa braţele dezgolite, lungă până la genunchi. Aflase repede, din cauza mirosului, care dintre ei îşi permisese vopsea de şofran şi care se folosise de urina de cal. Deasupra tunicii, purtau o pânză fără formă – o „pelerină", cum îi spuneau ei – prinsă cu o agrafă la gât, ca să închipuie o mantie, sau chiar o pătură în care să poată dormi. Unele dintre ele erau de un albastru-închis, sau roşii, în vreme ce altele erau ţesute cu modele ciudate de maro şi verde.

Fusese surprinsă cât de mulţi dintre ei aveau picioarele goale sub *léine* şi „pelerine". Unii dintre ei purtau pantaloni, precum compatrioţii ei din Franţa, mulaţi pe picioare, după ani de folosinţă, şi cu toată unsoarea pe care o puteau pune pe pânză pentru a se feri de frig. Ceilalţi mergeau cu picioarele lor păroase, dezvelite aproape până la şold şi se încingeau cu curele peste pelerine, la talie, adunând pânza în cute pentru a putea păşi.

Zilele deveniseră scurte şi întunecoase când ajunseră să treacă graniţa. Mergeau pe lumina zilei, apoi se odihneau şi mâncau, cu patru mii de oameni înveliţi în pânzele lor ca în nişte coconi, pe pământul reavăn. Mâncarea era puţină, cu toate că goleau toate prăvăliile din satele şi oraşele prin care treceau şi plasau câţiva arcaşi buni în faţă, să vadă de iepuri sau căprioare. Margaret se simţea mai slabă după câteva săptămâni împreună cu ei, cu toate că energia ei părea să fie în creştere, în pofida tuturor aparenţelor, după regimul sărac, alcătuit din cereale şi câteva felii de carne uscată.

Decembrie se instalase bine de tot când au ajuns în oraşul York şi o armată uriaşă se adunase în jurul lui. Scoţienii păreau că se învioraseră la vederea corturilor şi cavalerilor în armură care-i aşteptau, făcând-o pe Margaret să se îngrijoreze. Adusese în Anglia un vechi duşman, deşi i se promisese că o vor servi cu credinţă. Era mult prea uşor să-ţi imaginezi vreun gest grosolan sau vreo insultă strigată, şi apoi pe tinerii scoţieni luptând chiar cu armata pe care veniseră să o ajute.

Iscoadele goneau călare înaintea celor patru mii de oameni ai săi, aducând veşti. Margaret îşi spuse că nu trebuia să se îngrijoreze, însă îl văzu pe şeful de cian pe care-l urmau toţi îndreptându-şi calul de-a lungul coloanei de oameni în marş şi venind spre ea.

Andrew Douglas putea vorbi şi franceză, şi engleză, cu toate că mormăia şi în scoţiană în acelaşi timp, aproape ca şi cum ar fi purtat o conversaţie cu sine însuşi. Nu-i cunoştea rangul oficial de la Curtea regelui Scoţiei, însă Mary spusese că avea încredere în el. Şeful de clan era masiv şi solid, unul dintre puţinii care aleseseră să vină călare, deşi îşi strunea calul prin forţă brută şi nu cu eleganţă şi delicateţe. Părea să o privească mânios, aceasta fiind expresia lui obişnuită, cu toate că Margaret ştia că, parţial, asta se datora şi aspectului său hirsut. Avea o barbă în care s-ar fi putut ascunde şi un cuib de pasăre, combinată cu părul negru de pe umerii lui şi sprâncenele stufoase. În afară de nas şi un petic de piele expusă de pe pometi, Douglas privea de după desişuri, ochii săi albaştri fiind mereu umbriţi. Era destul de respectuos în prezenţa ei, deşi mormăielile lui scoţiene s-ar putea să nu fi fost.

— Doamnă, e mai bine să opresc oamenii, înainte să sperie câinii, dacă mă înţelegeţi, zise el, adăugând câteva cuvinte mormăite pe care nu le cunoştea. Trebuie să le găsesc un loc bun unde să se odihnească, lângă râu, mai în aval de băieţii ăştia de jos, astfel încât să nu le bea pişatul.

Margaret clipi spre el, simţind că s-ar putea să nu fi înţeles exact ce voia să spună, dar nedorind să-i ceară să repete. Pentru cineva a cărui limbă maternă era franceza, găsea uneori accentul scoţian aproape imposibil. Acceptă ideea, iar el strigă la cei din jurul lui în propria limbă, astfel încât se

opriră şi-şi scoaseră spadele şi topoarele. Margaret începu din nou să se îngrijoreze.

— De ce se înarmează, Andrew? Nu sunt duşmani aici.

— Aşa le este felul, doamnă. Le place să fie cu fierul în mână, când sunt englezii prin apropiere. Ăsta le este obiceiul, nu le daţi atenţie.

Margaret îşi chemă fiul, privind cu drag cum îşi îmboldea armăsarul, cu faţa roşie sub privirile atâtor oameni, până când ajunse la ea, gâfâind şi zâmbind. La distanţă, erau poate treizeci de bărbaţi care se adunaseră la marginea armatei încolonate care-i aştepta, ridicând stindardele pe când se apropiau la trap uşor.

— Cel de acolo este ducele de Somerset, zise Margaret, întorcându-se spre căpetenie.

— *Aye,* şi contele Percy, răspunse el. Îi cunoaştem destul de bine steagurile.

— Sunt recunoscătoare că onoarea reginei voastre şi a fiului ei înseamnă că nu vor exista lupte între voi, zise apăsat Margaret.

Spre surpriza ei, el râse.

— O, înţelegem un armistiţiu... şi cine ne sunt aliaţii. Dacă aţi şti ceva mai multe despre clanuri, aţi înţelege că puteţi avea încredere în aceşti băieţi.

În pofida asigurărilor sale, Margaret descoperi că era tot mai agitată, pe măsură ce se apropiau călăreţii. Simţi un val de uşurare să-l vadă pe Derry Brewer gonind alături de ei, încântarea lui fiind vizibilă.

În calitatea sa de cel mai înalt în rang dintre lorzi, Somerset fu primul descălecat, lăsându-se într-un genunchi înaintea lui Margaret, urmat îndeaproape de contele Percy şi baronul Clifford. Ceilalţi bărbaţi rămaseră tăcuţi, în vreme ce stăpânii lor îi salutau pe regină şi pe fiul ei, privind rândurile de războinici scoţieni cu nişte expresii reci şi cu o mână pe mânerul spadei.

— Înălţimea Voastră, este o bucurie să vă vedem! spuse Somerset când se ridică. Prinţe Eduard, vă spun bun venit!

— Nu pot decât să mă întreb care-a fost preţul pe care l-aţi plătit pentru un asemenea număr de oameni, doamnă, adăugă Henry Percy, încruntându-se. Mă rog să nu fie o povară prea mare.

Tânărul conte avea nasul lui Percy, observă Margaret, acel nas mare şi triunghiular care-i domina faţa, făcându-l să arate ca o versiune mai tânără a tatălui său.

— Cred că aceasta-i o problemă a Coroanei, domnul meu Percy, răspunse ea cu acreală, făcându-l să roşească. Acum trebuie să vi-l prezint pe lordul Douglas, comandantul acestor războinici minunaţi.

Contele Percy simţi ostilitatea când Andrew Douglas se apropie. Scoţianul avu grijă să-şi arate palma goală, apoi dădu mâna cu Percy ca şi cum i-ar fi făcut o mare concesie. După ce-şi retrase mâna, contele îi întoarse spatele, privind dezaprobator mulţimea de scoţieni, gura ţuguindu-i-se pe când muşca dintr-o aftă de pe partea interioară a buzei. Margaret putea vedea că Derry Brewer urmărea momentul amuzat.

— Am însemnat un loc pentru tabără, doar puţin mai departe de forţa principală, zise Somerset. Lord Douglas, dumneata şi cu oamenii dumitale veţi ocupa flancul stâng, dacă suntem atacaţi, aproape de Clifford şi oamenii mei.

— Şi unde vei sta tu, lord Percy? întrebă cu nevinovăţie Andrew Douglas.

— Pe flancul *drept,* răspunse Percy imediat, culoarea aprinzându-i-se şi mai tare în obraji. Oamenii mei şi ai tăi au un trecut lung împreună şi probleme care nu se vor rezolva aici.

Glasul său şi expresia i se aspriseră subtil.

— Nu mă aştept să avem necazuri... le-am spus acelaşi lucru şi comandanţilor mei. Trebuie, desigur, să interzic intrarea în oraş a oricui altcuiva decât oamenii mei. Am dat deja asigurările necesare consiliului orăşenesc.

— Acceptăm termenii voştri, domnule, răspunse Douglas. Să nu dea Dumnezeu să-i speriem vreodată pe locuitorii York-ului!

Scoţianul mai mormăi ceva în barbă, care-l făcu pe Percy să se întunece până ajunse aproape vânăt.

Margaret se întrebă dacă contele înţelegea acea limbă ciudată, curgătoare, după ce păzise hotarele atâta vreme, tocmai împotriva scoţienilor. Îşi îngădui o clipă să rostească o rugăciune tăcută, ca nu cumva să fi adus lupii în Anglia.

— Înălţimea Voastră! spuse Somerset, întrerupându-i gândurile. Cu permisiunea dumneavoastră, deja v-am pregătit camere, ca să vă odihniţi în oraş, pe o stradă bună. Baronul Clifford s-a învoit să le arate acestor oameni locul lor.

Andrew Douglas chicoti auzind asta, bucurându-se de un înţeles care se putea sau nu să fie cel intenţionat. Înainte să fie condusă de acolo, Margaret descălecă şi-l îmbrăţişă pe scoţian, surprinzându-i pe toţi, astfel că toţi oamenii încremeniră, muţi de uimire.

— Mulţumesc pentru că m-ai adus acasă, Andrew. Indiferent care au fost motivele tale, îţi sunt recunoscătoare, ţie şi oamenilor tăi. Sunt băieţi buni.

Îl lăsă pe scoţian aproape la fel de roşu la faţă ca şi contele Percy, holbându-se în urma ei. Derry Brewer o ajută pe regină să încalece din nou. Rânjea când se săltă în şaua bidiviului său, Răzbunare, şi o luară la trap,

ducând cu ei jumătate dintre nobilii adunaţi şi stegarii. Ploaia începuse din nou să cadă, destul de tare cât să piște feţele celor care mormăiau în barbă.

30.

Crăciunul venise și trecuse, unul dintre cele mai bizare petrecute vreodată de York şi Salisbury, departe de familiile lor. Cu toate că mărşăluiau spre nord, la război, niciunul dintre ei nu putuse să ignore ziua naşterii Domnului, chiar dacă oamenii lor le-ar fi trecut-o cu vederea şi n-ar fi considerat un astfel de act drept cel mai rău semn posibil.

Prezenţa a opt mii de soldaţi abătându-se asupra diocezei sale îl uluise pe episcopul de Lincoln şi aceştia se dovediseră a fi mult prea mulţi, chiar şi pentru măreaţa sa catedrală de pe deal. Un număr uriaş de oameni se alăturase congregaţiei locale, în vreme ce restul se înghesuiau afară, privind cu uimire la cea mai înaltă turlă din Anglia. Măcar atunci ploaia le dădea pace oamenilor. Nu bătea deloc vântul şi frigul se înteţea, astfel că orașul începu să scânteieze din cauza gheţii, iar cei rămaşi afară tremurau de zor și-și suflau în pumni. Preţ de câteva ore de liniște şi imnuri cântate înăbuşit părea că întreaga lume-şi ţine respiraţia.

Pierduseră aproape două zile tăind-o prin ţară spre catedrală, însă York observă că experienţa-i înviorase pe oameni, astfel că mergeau cu mai puţine poveri pe umeri. Fără îndoială, mulţi dintre ei își mărturisiseră păcatele în încremenirea vastă şi îngheţată, cerând să fie iertaţi astfel încât, dacă mureau, aveau cel puţin şansa de a ajunge în cer. Făcuse şi el la fel şi în acel moment, pe când îngenunchea, mulţumea că moartea regelui nu-i apăsa lui sufletul. Ar fi fost mult prea mult de îndurat, mult prea mult de iertat.

Pe York îl surprinsese să descopere că-i plăcea călătoria lentă spre nord. Drumurile romane erau nişte lespezi solide din piatră, străbătând landele şi pădurile dese de stejar, mesteacăn şi frasin. Soldaţii în marş mergeau pe culmea dealurilor şi puteau vedea kilometri întregi de-a lungul peisajului de un verde-închis, înainte de a coborî în văile împădurite.

Ploaia şi vântul care vuia bătuseră aproape fără încetare, scurgându-se prin copacii de pe marginea drumului, înnegurând starea de spirit a oamenilor şi făcându-le hainele şi mantiile la fel de grele precum armurile. Cu toate astea, York inspira adânc, era aerul cunoscut şi înainte, uneori luându-i cu asalt plămânii. Toate chestiunile politice şi problemele de la Londra rămăseseră în urmă şi se bucura de tovărăşia lui Salisbury, fără să aibă o altă preocupare decât să străbată în fiecare zi un număr cât mai mare

de kilometri. Hrana se împuţinase şi, după opt zile de mâncat frugal, York se putea mândri cu muşchii supli, care-şi pierdeau ceva din grosimea care nu-i dădea pace de câţiva ani. Se simţea puternic şi agil, atât de mult încât era aproape păcat să-şi ducă oamenii împotriva unei armate vrăjmaşe. În pofida întregii sale bunăvoinţe, aceasta-i învăluia ca într-un giulgiu cele mai înălţătoare dispoziţii ale sale.

El şi Salisbury mai luară încă patru sute de oameni de pe propriile domenii, pe când treceau prin apropierea lor. Adesea, de pe la hanurile singuratice, aparţinând de multă vreme familiilor lor, retrocedate după revocarea Actelor de Privare de Drepturile Civile. Cel de-al doilea fiu al lui York, Edmund, conte de Rutland, se număra printre ei. În vârstă de şaptesprezece ani şi mândru ca un drac, avea şansa de a lupta alături de tatăl său. Edmund nu avea statura şi masivitatea fratelui mai mare, însă-i semăna tatălui său cu părul negru şi ochii întunecaţi şi era cu o palmă mai înalt decât York. Tatăl său îi salută apariţia cu un strigăt de bucurie, cu toate că, între patru ochi, îi spusese lui Salisbury că se simţea ca şi cum Cecily îl avea sub ochi prin intermediul băiatului.

York şi Salisbury foloseau orice cal disponibil pentru iscoade, plasând oamenii înapoi pe drumurile spre Londra şi înspre vest, spre frontierele cu Ţara Galilor. Alţii călăreau cu şaisprezece kilometri înaintea lor, în trei grupuri a câte trei oameni, pentru ca, în acest fel, măcar unul să supravieţuiască unei ambuscade şi să fie în stare să galopeze înapoi. Într-un teritoriu ostil, cel mai înţelept lucru era să trimiţi călăreţi înainte, precum nişte libelule zburând de colo-colo, ducând ordine şi aducând veşti. Fiecare zi extindea spaţiul, astfel că atunci când Warwick se întoarse la Londra prin sud, veştile aduse aveau o vechime de şase zile când ajunseră la Salisbury. Warwick venea spre nord, în spatele lor, cu oamenii din Kent, luaţi de lângă familiile lor şi bombănind tot drumul, judecând după cele câteva rânduri succinte trimise tatălui său.

Eduard de Hotare era chiar şi mai laconic, atunci când mesajul său ajunse la ei. Nu spunea nimic despre castelul Ludlow, afirmând doar că era pe poziţie şi-i trimitea mai departe dragostea mamei sale. York zâmbise în sinea sa când citise singurul rând scris, semnat „E. Hotare”, imaginându-şi-l pe fiul său prins între responsabilităţile de a conduce o armată, în tot acest timp îndurând instrucţiunile dictate de mama sa. Fără îndoială, York era satisfăcut. Ieşiseră cu toţii la arme. În pofida ploii, întunericului şi frigului, avea trei armate pe teren, gata să zdrobească orice forţe va fi adunat regina Margaret. Era cât pe ce să-şi binecuvânteze duşmanul, pentru că se grupase într-un singur loc, chiar şi iarna, acolo unde-i putea spulbera pe toţi dintr-o

lovitură. Anul era pe terminate şi York simţea cât de bine se potriveau lucrurile. La vremea primăverii, va avea întreaga Anglie în mâinile sale.

Apoi se gândi la tânărul singuratic din palatul episcopului, fără îndoială, citind sub lampa lui. York clătină din cap pentru a scăpa de această imagine. Soarta lui Henric era un nod nedesfăcut şi ştia că nu terminase încă cu regele. Totuşi, pe moment, va privi numai înainte.

Trimiţând iscoade atât de departe însemna că era imposibil ca York şi Salisbury să fie luaţi prin surprindere. Niciunul dintre ei nu văzu nimic neobişnuit la un scutier în galop, trăgând de hăţuri pentru a-şi conduce calul istovit înapoi în rândurile lor. Pe când treceau de oraşul Sheffield, citadela contelui de Shrewsbury, York pătrundea într-un teritoriu pe care-l cunoştea foarte bine încă din copilărie. Marele oraş York se afla la doar două zile de mers spre nord şi simţi că sosise acasă. Oamenii lui îl lăsară pe mesager să treacă, aşa cum făcuseră de nenumărate ori înainte. Majoritatea iscoadelor nu aveau nimic nou de raportat, iar York îl primi cu un zâmbet pe când tânărul descălecă şi făcu o plecăciune. Cercetaşul era ciudat de palid şi ud de transpiraţie, însă York abia dacă înălţă sprâncenele, aşteptându-l să-şi tragă sufletul.

— Milord, lângă oraşul York, în faţă, se află o mare armată. O oştire aşa cum n-am mai văzut niciodată.

Treceau printr-o întindere de pădure întunecoasă, drumul fiind doar o cale întreruptă pe alocuri, având lipsă jumătate din pietrele de pavaj. Copacii acaparaseră ambele părţi ale drumului, uneori crescând direct printre lespezile romane. York îl văzu pe Salisbury întorcându-şi calul, apropiindu-se suficient de mult cât să poată auzi.

— Se pare că acest tânăr ne-a descoperit prada, zise York, forţându-se să aibă un ton lejer. Unde-ţi sunt companionii?

— Domnule, n... nu ştiu. Am văzut că şi ei au propriile iscoade, ieşite la drum, şi după aceea a fost doar un galop îndrăcit. I-am pierdut din vedere.

Fără să-şi dea seama, tânărul, cu o mână tremurândă, bătu cu palma pe gâtul armăsarului său, animalul fiind împroşcat cu şiroaie lungi de spumă desprinse de pe botul său.

— Cât de mult v-aţi apropiat înainte de a vă întoarce? întrebă York.

Spre surprinderea sa, tânărul se înroşi, ca şi cum curajul i-ar fi fost pus la încercare.

— Spune-mi doar ce-ai văzut!

El şi Salisbury se îngrijiseră să aleagă doar iscoade dintre oamenii care puteau număra sau cel puţin să poată estima un număr mare. York privea nerăbdător cum tânărul zvâcnea din degete şi mormăia în barbă.

— Acolo erau trei oştiri, domnule. Trei careuri mari, cu tabăra lângă oraş. Fiecare număra aproape ş... şase mii de oameni, dacă e să-mi dau cu părerea. Poate ceva mai puţin, dar aş zice că erau cam optsprezece mii de oameni cu totul.

York înghiţi în sec, simţind un frison brusc coborându-i pe şira spinării. Se confruntase cu aproape toţi atâţia la Ludlow, însă nobilii regelui pierduseră mii de oameni de atunci, precum şi comandanţi precum Buckingham și Egremont. Simţi o boare de disperare la gândul unei astfel de armate. Regina și nobilii ei păreau să adune oştiri ca pe nişte roiuri de lăcuste, oriunde se duceau. York privi spre Salisbury și văzu bărbatul mai în vârstă încruntându-se spre el. Numele regelui era o unealtă foarte folositoare pentru recrutări, în absenţa sa, sau poate chiar din cauza asta. York evită privirea lui Salisbury, chibzuind intens.

— Vor şti că suntem pe drum dacă iscoadele lor ne-au reperat, zise Salisbury dintr-odată. Când a fost asta?

Tânărul scutier păru uşurat că putea să-și desprindă privirea de la faţa îndurerată a lui York.

— I-am văzut ieri-dimineaţă, domnule. A trebuit să fac un ocol larg ca să trec de călăreţii trimişi după mine, însă nu-i o distanţă mai mare de vreo patruzeci, poate cincizeci de kilometri. Nu m-am dus mai departe.

— Și-au avut o zi întreagă să vină spre sud, dacă s-au pus în marş imediat ce-au văzut iscoadele noastre.

— Nu, spuse York. Avem alte iscoade și la zece, și la douăzeci de kilometri distanţă. Niciunul dintre ei nu s-a întors spunând că ar fi văzut ceva. Armata reginei nu s-a urnit din loc sau, cel puţin, nu aşa de repede.

— Sunt prea mulţi, Richard, chiar și aşa, zise încet Salisbury.

York îi aruncă o căutătură încruntată, trimiţându-l la plimbare pe cercetaşul care gâfâia și porunci ca altul să-i ia locul pe traseul lui. În acel moment, avea nevoie de libelulele sale mai mult decât oricând, având atât de mulţi potrivnici în calea sa.

— Nu, nici vorbă, rosti York apăsat. Chiar dacă iarna le-a răpit curajul la jumătate dintre oamenii din Kent, Warwick vine cu şase mii de oameni, sau chiar mai mulţi. Fiul meu are trei mii de oameni cu el.

York vorbea monoton, gândindu-se la şansele avute.

Dacă-l chema pe Eduard înapoi, nu mai era nimeni la hotarul cu Ţara Galilor, să se împotrivească Tudorilor. Totul depindea de câţi oameni veneau cu Warwick și cât de departe erau. York sudui în barbă.

— Avem nevoie de o cetate, zise Salisbury. Unde să aşteptăm în siguranţă. Castelul Middleham e prea departe și neîncăpător pentru opt mii de oameni.

— Atunci Sandal, propuse York. Este la un mai mult de nouăsprezece kilometri distanţă, faţă de unde ne aflăm noi.

— Şi s-ar putea ca deja să fi fost depăşit de armata reginei, zise Salisbury. Eu mai degrabă aş lua-o spre vest sau nord, poate chiar înapoi la Ludlow.

— Ne-ar încolţi înainte de a ajunge acolo.

York îşi frecă faţa cu străşnicie, de parcă ar fi vrut să readucă puţină viaţă în ea.

— Şi n-am să-mi încerc soarta, pentru a se repeta. Nu! Niciuna dintre celelalte iscoade nu s-a mai întors. Putem ajunge la castelul Sandal. Este aproape o insulă, o fortăreaţă pe deal şi uşor de apărat. E tot ce ne trebuie.

— Nu-mi place riscul, spuse Salisbury apăsat. Mă faci să mă îndrept direct spre un duşman de două ori mai numeros decât noi.

Rămase surprins când York râse şi inspiră adânc, umflându-şi pieptul.

— Sunt *acasă.* M-au făcut să mărşăluiesc prin furtuni şi ploi, şi-acum sunt şi mai puternic pentru toate astea. În acest an se termină totul... şi odată cu asta şi această ultimă şi măreaţă hăituială. Sandal se află la doar câţiva kilometri distanţă. Nu mă tem de „riscurile” tale, ori de manevrele duşmanilor mei, indiferent cât de mulţi au adus.

York clătină din cap cu un amuzament morocănos.

— Şi *n-am* să fug. Nu astăzi şi în nicio altă zi. Fiind forţat să părăsesc Ludlowul, mi-a fost de ajuns pentru o viaţă întreagă. Atâta-ţi spun, nu-mi vor mai vedea încă o dată spatele.

Ochii săi erau reci în vreme ce aştepta un răspuns, întrebându-se dacă Salisbury va continua sau nu disputa în ciuda presiunii timpului.

— Patru leghe până la Sandal? Eşti sigur? Nouăsprezece kilometri? zise în cele din urmă Salisbury.

York îi zâmbi prietenului său.

— Nu mai mult de atât, jur! În copilărie obişnuiam să mă duc călare de la York până la târgul din Sheffield, călătorind împreună cu tatăl tău. *Cunosc* aceste teritorii. Vom fi în siguranţă între zidurile Sandal-ului, înainte chiar ca soarele să-şi înceapă coborârea.

— Atunci, măreşte ritmul! răspunse Salisbury. Nu putem face soarele să stea pe loc.

•

Oştirea care-şi ridicase tabăra în afara oraşului York era cea mai mare văzută vreodată de Derry Brewer. Chiar şi aşa, continua să-şi facă griji, din pricina unei zgârieturi infectate la un deget. Apăsase cu dinţii ţesutul fierbinte şi scuipase când amăreala îi pătrunsese în gură. Nori de furtună tronau deasupra vastei întinderi de corturi şi oameni, cu toţii suferind din cauza umezelii constante. Săpaseră tranşee pentru propriile lor fecale, doar

pentru a se vedea inundaţi de ele într-o singură noapte de ploaie torenţială, aducătoarea unui puhoi de mizerie care trecu prin întreaga tabără, amestecându-se cu apa stătătoare. Boala se împrăştie şi printre ei, astfel că în orice moment existau câteva sute de oameni gemând, în vreme ce-şi goleau măruntaiele cu pantalonii lor sau nădragii galezi lăsaţi în vine. Dintr-un anumit motiv, scoţienii sufereau mai abitir decât alţii, doborâţi de ciudata lepădare şi nevolnici ca nişte ţânci, câtă vreme aceasta-i ardea pe dinăuntru.

Derry descălecă lângă pavilionul reginei, cea mai mare construcţie de pe câmpie. Trecu hăţurile Răzbunării în mâinile unui servitor, îngăduindu-şi o clipă să-i explice pofta disperată a calului pentru un măr de iarnă, zbârcit, dacă aşa ceva ar putea fi găsit. Derry îi arătă băiatului un penny de argint ca o promisiune şi intră în consiliul de război, auzind glasurile lui Margaret şi ale lorzilor ei încă de la câţiva paşi distanţă.

Înăuntru, zgomotul ploii era mult mai puternic. În cort, apa picura prin zeci de locuri, scurgându-se în oale cu un sunet monoton şi făcând ca aerul să fie încărcat de umezeală. Vetrele de câmp zăceau pe prelatele întinse pe jos, ridicând fuioare înceţoşate şi adăugând mirosul pătrunzător de fum de cărbune şi lemn verde, pocnind, atmosferei din interior. Derry îşi întinse mantia pe o bancă, aproape nebăgat în seamă, lăsând-o să se usuce, şi veni să asculte.

Lordul Clifford, aflat în toiul unei discuţii, era un bărbat scund, cu o osatură delicată şi o mustaţă fină, care necesita îngrijire în fiecare zi pentru a-i menţine forma. Cu toate că era doar unul dintre zecile de baroni minori, Clifford se folosise cu neruşinare de moartea tatălui său la St Albans, împreună cu oameni precum Somerset şi Percy. Pentru această pierdere comună, îl acceptaseră să şadă la masa lor şi-i dăduseră o autoritate mult mai vastă decât orice i s-ar fi cuvenit numai pe baza rangului său.

Lui Derry nu-i plăcea individul, deloc. Tânărul baron avea tendinţa de a vorbi peste el, ca şi cum opinia lui ar fi fost cu totul nesemnificativă. Întotdeauna era greu să respecţi un asemenea om, dar, după cum stăteau lucrurile, Derry nu făcuse un efort deosebit de a se deprinde cu aşa ceva.

Stând la margine, Derry se întrebă dacă era ceva intenţionat faptul că grupul de nobili erau cu toţii înaintea reginei, ca şi cum ea ar fi fost văpaia care-i încălzea pe toţi. Îl remarcă pe scoţianul enorm, cu barbă roşcată, stând la umărul ei, ca şi cum ar fi fost garda ei. Omul era impasibil, însă îi asculta cu suficientă atenţie pe cei care-i vor mâna în luptă, în cele din urmă, pe camarazii săi.

Derry notă fiecare detaliu dintr-o privire scurtă, acomodându-se şi ignorând mirosul de boală şi pântecăraie care plutea prin aer, dimpreună cu cel de lână udă şi piele putredă. Cel puţin, aici era cald, se gândi el bucuros.

— Dacă York l-a dus pe rege în nord, e acolo ca prizonier, spunea Clifford. Mi-am instruit comandanţii să nu ia în seamă niciun stindard regal, dacă-l văd. Ei ştiu că regele Henric n-ar ieşi niciodată la luptă împotriva soţiei sale şi fiului său, aşa că nu mă tem de dezertare. Astfel de oameni sunt mai bucuroşi dacă le dai instrucţiuni simple, după cum ştiţi. Totuşi, hotărâţi, doamnă! Cred că vederea leilor pe câmpul de luptă le va ridica moralul, confirmându-le că-l salvează pe regele Henric. Să ne rugăm ca York să-l *fi adus* în faţă. Le va înflăcăra oamenilor spiritul.

Margaret îl văzu pe Derry Brewer apropiindu-se tot mai mult. Îi făcu semn, ignorând mormăitul exasperat al lui Clifford, în vreme ce Somerset şi Percy îi îngăduiră să ajungă în faţa grupului lor.

— Ce-i nou, master Brewer?

— În tabără persistă o boală, doamnă, însă sunt mai puţini oameni afectaţi azi decât ieri. Am mai văzut astfel de lucruri prin Franţa, dar până acum am pierdut doar vreo câţiva dintre cei mai slabi. Cred că mai degrabă boala se va istovi decât să se răspândească, cu voia Domnului. Am trimis în oraş, să se refacă, vreo şaizeci şi ceva dintre cei mai grav loviţi, cu poruncă să li se dea fiertură şi bere. A trebuit să insist asupra măsurii „unul înăuntru, unul afară”, altfel ne-am fi trezit cu întreaga armată retrăgându-se la căldurică.

Îşi ridică privirea spre înfăţişarea impresionantă a scoţianului de lângă ea.

— Băieţii scoţieni au refuzat să plece, doamnă. Se pare că preferă să-şi trateze singuri indispoziţiile.

Lipsit de orice expresie, matahala dădu din cap spre el, aproape imperceptibil, făcându-l pe Derry să zâmbească.

— Acest om nu are nimic altceva mai important de raportat? zise lordul Clifford brusc, prea răstit pentru un spaţiu atât de mic. Ştim că e o boală în tabără, Brewer. Cred că sunt şi hoţi, furând lucrurile prietenilor lor. Şi ce-i cu asta?

Se uită în jur la ceilalţi, de parcă s-ar fi aşteptat să-l azvârle pe Derry afară, în ploaie.

Somerset clătină din cap, preferând să ignore răbufnirea în favoarea unor lucruri mult mai urgente.

— Aşteptăm ordinul de marş, doamnă. Va fi dat astăzi? Este necesar un anumit timp pentru a aduna tabăra şi lumina este deja în scădere. Aş vrea ca oamenii să fie gata de plecare.

În cort se lăsă tăcerea, fiecare om aflat acolo aşteptând să audă răspunsul lui Margaret. Două cute de încruntare îi apărură între ochi şi Derry băgă de seamă că se scărpina nervos pe degetul mare cu arătătorul de la mâna

dreaptă. Îi înţelegea îngrijorările, având în preajmă atâţia lorzi importanţi care o priveau. *Insistase* asupra obedienţei lor, folosindu-se agresiv de rangul ei pentru a le-o impune. Acesta era preţul: trebuia să dea ordinul care-i putea trimite pe toţi la moarte. Toţi cei de acolo aveau anumite motive personale pentru care porniseră la luptă împotriva lui York, însă responsabilităţile erau ale ei, pentru soţul şi fiul ei.

Margaret deschise gura să vorbească, dar imediat sugrumă sunetul pe cale să iasă, acesta transformându-se într-un oftat prelung. Fusese martoră la măcelul îngrozitor de la Blore Heath şi văzuse oştiri întregi spulberate la Northampton, de către Warwick şi Hotare. Străbătuse sute de kilometri pentru a aduna destui oameni ca să se pună în marş spre Londra şi să-l salveze pe rege. Cu mult timp înainte de a fi gata, York apăruse în nord.

Decizia fusese impusă de prezenţa lui. Margaret trebuia să rişte totul. Degetul care-i scărpina degetul mare îşi grăbi acţiunea, astfel că Derry putea auzi cum pocneşte poticnindu-se. Era cu inima alături de ea când tăcerea se prelungi. Făcuse înţelegeri cu Tudorii şi cu scoţienii pentru a le obţine sprijinul. Propriul ei fiu fusese promis, propriul ei viitor fusese pus în joc la o singură mână. Derry putea înţelege că se temea să-şi întindă mâna şi să arunce din nou zarurile. Dacă York mai repurta încă o victorie asupra celor din cort, nu mai avea ce să ofere.

— Domnul Somerset îmi spune că prudenţa nu câştigă războaiele, zise în cele din urmă Margaret.

Avea o oarecare destindere în expresie, o apăsare îngrozitoare dispăruse din fiinţa ei. Degetele sale rămaseră nemişcate. Inspiră adânc, aproape icni.

— Daţi ordinul să se strângă tabăra, domnilor! Vom pleca la luptă împotriva armatei lui York şi a oricui îi stă alături. Ţineţi minte că luptaţi ca să-l salvaţi pe regele Angliei, ţinut prizonier de nişte trădători ticăloşiţi. Dumnezeu să vă binecuvânteze! Şi mulţumirile mele tuturor!

Înclină din cap după ce sfârşi de vorbit, apriga-i înverşunare pierind în mare parte, astfel că arăta din nou obosită şi tristă. Lorzii adunaţi se plecară şi mulţumiră într-un cor de voci răguşite, eliberaţi de opreliște şi deja ducându-se la oamenii lor.

Derry fu lăsat aproape singur cu regina, deşi scoţianul rămase şi el, privindu-l cu atenţie. După înţelegerea făcută peste graniţă, era clar că hotărâseră să o protejeze atâta timp cât era necesar s-o vadă realizată. Derry îi făcu cu ochiul, făcându-l să-şi lase mâna pe mânerul cuţitului cu lamă lungă aflat la cingătoare, drept răspuns.

— Aş fi vrut să întreb dacă aveţi vreo instrucţiune specială pentru mine, doamnă, dar poate că nu suntem chiar *între patru ochi.*

Îşi plecă fruntea într-un gest teatral spre asprul războinic.

Omul îl privi impasibil.

Margaret își răsuci între degete o șuviță de păr, din ce în ce mai tare. Răspunse pe un ton sumbru:

— Întotdeauna ai zis că munca ta se termină când începe lupta. Mi-ai fost de mai mare ajutor decât aș putea spune, însă lupta a venit. Presupun că va fi hotărâtă de arcași, de cavaleri și de soldați.

O clipă, închise ochii strâns.

— Derry, l-am mai văzut pe Salisbury la comandă și înainte. L-am văzut distrugând o armată de trei ori mai mare decât a lui la Blore Heath. Nu știu destule cât să mă tem de York pe câmpul de bătălie, însă mi-e frică de Salisbury. Îmi vei sta în preajmă?

— *Bineînțeles*! Cât despre restul, Somerset și Percy sunt bărbați destoinici, doamnă. Nu trebuie să vă faceți griji. Somerset este un bun comandant. Tatăl său l-a învățat bine, iar băieții au încredere în el. Din câte-mi dau seama, are chemare pentru asta... și nu se ferește să primească sfaturi. Niciunul dintre ei nu-l are pe York la inimă, Margaret. Știu toți care-i miza și nu vor șovăi, îți promit. Probabil, nici scoțienii.

Uriașul de lângă Margaret scoase un mormăit iritat, făcând-o să chicotească.

— Nu-l stârni, Derry! Te-ar putea rupe în două.

— Păi, are jumătate din anii mei și-i aproape de două ori mai înalt decât mine, spuse Derry. Deși, cred că aș putea să-i pricinuiesc oarece probleme la început.

Scoțianul zâmbi, arătând că se gândea la această sugestie.

— Ar trebui să mi se aducă bidiviul, Derry, zise Margaret. Al tău e pe-aproape?

— Răzbunare? Aproape că nici n-am nevoie să-l priponesc, atât de mult mă îndrăgește. E credincios ca un câine, doamnă.

Margaret zâmbi, apreciindu-i eforturile de a o înveseli.

— Atunci, să sperăm că numele său este unul de bun augur.

31.

Castelul Sandal se afla în mijlocul unei proprietăți de o sută douăzeci de mii de acri, mai bine de patru sute optzeci și cinci de kilometri pătrați de teren. În afară de ferme și păduri, pe cuprinsul domeniului se aflau orașe întregi și zeci de parohii, fiecare biserică, fermă sau negustorie plătind dări seniorului lor. Era adevărat că York prefera castelul Ludlow, însă și aici se

simţea confortabil, când el şi Salisbury ajunseră la marginea proprietăţii şi călări cei câţiva kilometri de drum spre fortăreaţă.

Aşa cum se întâmpla cu toate domeniile sale, Sandal era condus în absenţa sa de un vechil de încredere, fortăreaţa fiind pregătită pentru el în permanenţă. York luase de multă vreme obiceiul de a vizita fiecare dintre marile sale reşedinţe, de cel puţin două ori pe an, petrecând acolo destul timp cât să facă socoteala veniturilor şi să evalueze costurile cu personalul şi proviziile, interesându-se de tot, de la grajduri noi, până la săparea albiei vreunui râu local, pentru a preveni inundaţiile. Aproape imediat ce oştirea având-u-i în frunte pe York şi Salisbury trecu de hotarul domeniului, veştile se răspândiră în grabă înaintea lor, iar Sir William Peverill fu înştiinţat degrabă, astfel că vechilul îşi făcu apariţia cu noi ordine. Peverill era departe de a fi un om tânăr şi, cu toate astea, rutinele privitoare la revenirea ducelui erau stabilite de multă vreme şi nu-i provocau cine ştie ce bătăi de cap. În cel mai apropiat sat, Sandal Magna, servitorii plecaţi acasă pentru Crăciun fură chemaţi să vină cât puteau de repede, grăbindu-se de-a lungul drumului spre castel în grupuri mari, pentru a fi gata să-l întâmpine pe York.

Înainte ca ducele să urce dealul, care ducea direct la Sandal, Peverill revizui de trei ori estimările pentru carnea necesară, răcnind întrebări înapoi spre cei care-i aduceau veştile în graba mare, pe un ton tot mai neîncrezător. Măcelarii şi calfele lor au fost trimişi cu satârele lor în grajdurile aflate la mare distanţă de zidurile principale. Porci în ţarcuri acoperite cu paie, pui și chiar și gâște adormite erau adăpostite acolo de frigul iernii. Cum se vorbea de mii de soldaţi aflaţi în marş, toate animalele trebuiau să fie măcelărite pentru a fi puse la frigare. Mai aveau încă douăsprezece zile până la Crăciun, iar Sir William ştia că York se aştepta la un soi de ospăţ. Administratorul castelului pusese să se facă focurile în bucătăria principală, la fel şi în celelalte două, aflate în beciurile boltite, folosite doar la sărbători. Peste tot în castel, slujitorii şi slujnicele alergau în toate direcţiile, ştergând praful şi făcând curăţenie, spălând ferestrele şi străduindu-se să-şi îmbrace cele mai bune straie.

York şi Salisbury călăreau împreună în fruntea coloanei, însă îşi trimiseseră iscoadele la kilometri întregi în toate direcţiile, chiar şi acolo. Salisbury nu mai vizitase Sandalul niciodată şi descoperi că era impresionat de ordinea tihnită din castel, aşa cum se vedea din exterior. Nu vedea frenezia pregătirilor din spatele zidurilor. Cărările şi ţarinele erau bine întreţinute şi zeci de cărbunari ieşeau din colibele lor de iarnă din pădure pentru a privi coloana şi a-şi ridica şepcile înaintea lordului lor.

Pe când rândurile de soldaţi mărşăluiau încet, în sus pe deal, vântul părea să se înteţească cu fiecare pas făcut, muşcându-le mâinile şi feţele până când

le amorţiră şi tremurau. Salisbury vedea mici siluete la catul cel mai înalt al castelului. Făcu o grimasă la gândul de a-şi petrece o noapte acolo, de strajă, pentru a repera duşmanii. Terenul fusese curăţat în jurul Sandalului pe o distanţă de vreo opt sute de metri în toate direcţiile. Dincolo de aceste câmpuri deschise începea pădurea deasă, întinsă pe dealuri, până departe în toate părţile.

În castel, exista doar o singură intrare, peste un şanţ de apărare adânc, menit să împiedice cavaleria sau pedestrimea în marş. York privi cu interes în adâncimea lui pe când se apropiau de intrare, zărind câţiva metri de apă depusă în urma ploilor de iarnă neîncetate. Podul basculant era lăsat jos ca să poată intra pe sub flamuri, iar el şi Salisbury păşiră pe calea cea îngustă împreună, trecând pe sub poartă şi prin tunelul ce traversa zidurile groase de trei metri şi şaizeci la baza lor.

Salisbury îşi dirijă calul într-o parte, împreună cu York, iar rândurile aflate în marş trecură de poartă şi păreau că nu se mai terminau. Spaţiul de dincolo avea forma unei potcoave, nu mai mare de doi acri[14], înconjurând o nouă pantă abruptă spre un prim turn de pază masiv, din piatră cenuşie, aflat la zece metri mai jos de curtea principală. În vreme de război, acesta ar fi constituit un al doilea obstacol, plin de soldaţi şi legat de castel prin propriul său pod basculant. Turnul veghea asupra singurei căi de acces în sus, spre fortăreaţă, înălţată deasupra tuturor. Fusese construit pe coama propriului său deal, ultima apărare dacă vreodată castelul ar fi suferit o breşă. Chiar şi numai pentru a ajunge la el, orice forţă atacatoare trebuia să treacă peste două şanţuri de apărare şi apoi să urce dealul şi să ajungă la un al treilea pod basculant. Când era tras podul, fortăreaţa rămânea total izolată de restul lumii.

Sandalul nu avea nimic din eleganţa văzută de Salisbury la Ludlow sau în propriul său cămin, la Middleham. Fusese construit pentru război, cu toate că nimeni nu se aşteptase vreodată ca opt mii de oameni să se înghesuie între zidurile sale. La capătul celălalt al potcoavei, se afla un şir de clădiri din lemn, aproape de zidurile exterioare, cu uşile deschise şi servitori aşezaţi în rânduri pentru a-l întâmpina pe seniorul lor. Soldaţii treceau dincolo de ei, păşind iute ca să scape de vânt şi frig, astfel că ultimii veniţi găsiră toate camerele şi coridoarele pline-ochi şi trebuiră să se lupte pentru a-şi găsi câte-un locşor în restul curţii. Şi încă mai veneau, până când nu mai era niciun spaţiu în castel neocupat de oameni flămânzi şi înfriguraţi. Mult deasupra capetelor, flamurile Casei de York fură înălţate pe castel, fluturând în rafalele vântului şi arătând că stăpânul se afla din nou la reşedinţă. York

---

[14] 89,97 m^2 (n.tr.).

privi cum se înălţau flamurile şi mormăi o sudalmă, trimiţând un om în turn şi pe locul cel mai ridicat pentru a le da jos.

Când veni noaptea, fură aprinse lămpi şi opaiţe de-a lungul zidului interior şi fură aduse un număr de coşuri pentru jar, pentru ca oamenii zgribuliţi să se adune unii lângă alţii în curte. La fel ca hălcile de carne cărate înăuntru în castel de către măcelarii mânjiţi de sânge, toate magaziile din pivniţe şi rezervele pentru iarnă fură golite de şunci, bere, bucăţi enorme de jambon verzui, cu câte-un capăt de os vizibil, ba chiar şi ulcele cu miere şi fructe conservate, tot ce putea cât de cât să satisfacă apetitul atâtor soldaţi flămânzi.

Salisbury era unul dintre cei cărora li se dăduseră un număr de camere. Fiul lui York, Edmund, preluă el sarcina de a-i arăta drumul, făcând o conversaţie politicoasă şi stângace cât timp îl conducea de-a lungul coridoarelor şi sălilor nesfârşite. Doi servitori veneau împreună cu ei, oprindu-se de fiecare parte a unei uşi şi rămânând aşa nemişcaţi.

— Aceasta este neocupată, domnule, zise Edmund. Cei doi servitori vor spăla sau repara orice vă trebuie.

— Trebuie doar să ştiu unde am să dorm, răspunse Salisbury. Lasă-mă un moment şi-am să mă alătur tatălui tău.

Dispăru înăuntru şi Edmund aşteptă nerăbdător, obligat de cerinţele curtoaziei faţă de un oaspete, chiar şi în astfel de circumstanţe neobişnuite.

Căruţele cu bagaje încă mai erau descărcate în afara castelului, aşa că Salisbury avea puţine lucruri cu el. Ţinându-se de cuvânt, reveni în scurt timp. Îşi lăsase spada şi cingătoarea, la fel şi haina lui groasă. În mod clar găsise destul timp ca să-şi spele mâinile într-un lighean cu apă, apoi şi le trecu prin păr în vreme ce el şi Edmund se întoarseră pe acelaşi drum.

— Îmi aminteşti de tatăl tău, pe când era tânăr, spuse Salisbury dintr-odată.

Edmund zâmbi.

— Deşi cred că sunt mai înalt, domnule.

Amândoi se gândiră la Eduard în acel moment, iar Salisbury observă cu surprindere încruntarea tânărului.

— Fratele tău, Eduard, este al doilea om atât de înalt pe care l-am văzut vreodată, după Sir John de Leon, când am luptat în Franţa. Sir John nu era însă atât de bine făcut şi nu... hm... atât de arătos.

— Arătos, domnule? întrebă Edmund cu un zâmbet abia schiţat.

Salisbury dădu din umeri, prea bătrân pentru a fi deranjat.

— Da, aş spune aşa. Sir John era atât cel mai înalt, cât şi cel mai pocit dintre toţi oamenii pe care i-am întâlnit vreodată. Un om nefericit, până la urmă. Putea arunca în sus un butoi cât greutatea lui, de la două ori înălţimea

sa. O probă la care nu l-am văzut niciodată dovedit. Din nefericire, în pofida forţei sale, nu putea alerga. Îşi târşâia picioarele, Edmund, mult prea încet după cum s-a dovedit, cel puţin atunci când a fost vorba de focul tunurilor franceze.

— Ah! Îmi pare rău să aud asta, domnule. Mi-ar fi plăcut să-l văd pe fratele meu întâlnind pe cineva care să-l facă să privească în sus.

Edmund vorbea cu un umor ironic, iar Salisbury îşi dădu seama că-i plăcea băiatul.

— Sunt sigur că ai auzit deja vorba, dar ştii, nu contează mărimea câinelui într-o luptă...

— ... ci amploarea luptei pentru câine, răspunse Edmund încântat. Da, domnule. Am auzit-o.

— Să ştii, Edmund, că aceste vorbe sunt adevărate. Tatăl tău, spre exemplu, nu este un om înalt, uriaş, însă nu renunţă, indiferent de cât de potrivnici sunt sorţii. Este un lucru bun că are camarazi bătrâni, aşa ca mine, să-l sfătuiască, nu?

— Te admiră mult, domnule. Asta o ştiu.

Ajunseră la uşa spre sala principală şi Edmund o împinse, deschizând-o. Sala era mult mai bine luminată decât coridorul şi auzi glasul tatălui său, brusc mai sonor.

— Am să te las aici, domnule. Trebuie să mă ocup de oamenii de la bucătărie, dacă vrem să fie adusă mâncarea pe masă.

Salisbury se opri în prag.

— Dacă se va... întâmpla să dai peste ceva friptură de pui rece sau chiar şi o bucată de pâine ori vreo budincă de orez, îţi vei aminti pe unde sunt?

Edmund chicoti, dând din cap.

— Am să văd ce găsesc, domnule.

Salisbury intră, simţind căldura focului uriaş şi a mulţimii de bărbaţi din interior. Coşul nu funcţiona prea bine şi fumul dens plutea prin încăpere, provocându-le accese de tuse celor care stăteau în preajma lui. Trei căţei se zbenguiau prin jur cu frenezie, unul dintre ei oprindu-se să urineze pe piciorul unui bărbat. Tovarăşii acestuia scoaseră un urlet puternic, în vreme ce el răcni şi încercă să-i tragă un şut. Salisbury era bucuros de căldură şi se trase aproape de foc, făcându-şi drum spre York.

— Fiul tău e un flăcău de nădejde, zise Salisbury.

York îşi ridică privirea de la masa plină de hărţi.

— Cine, Edmund? Da, cu toate că aş fi dorit ca maică-sa să nu mi-l fi trimis pe cap. Sunt tentat să-i poruncesc să se întoarcă la Ludlow, până se termină cu toate acestea.

— El... ăăă... nu cred că i-ar plăcea asta. Vrea să te impresioneze.

— Toţi fiii fac aşa, spuse York, pe un ton ceva mai răstit decât ar fi vrut. Îmi pare rău. Mintea-mi stă la zeci de lucruri. Hai să-ţi torn nişte vin!

Imediat ce Salisbury bău o cupă întreagă, York trasă o linie cu degetul pe pergament.

— Iată! Am trimis un călăreţ spre sud, la Warwick, pe un bidiviu iute.

— Și la vest? Indiferent ce intenţionează să facă Tudorii, am putea folosi cei trei mii de oameni ai lui Eduard.

York aranjă cupele şi le umplu din nou.

— Nu, nu încă. Cea de-a doua oştire ni se va alătura peste... trei zile, cel mult patru. Dacă Warwick aduce şase mii de oameni, da, poate că va trebui să luăm toţi oamenii din Ţara Galilor. Totuşi, ar putea aduce douăsprezece mii de oameni sau chiar cincisprezece. Băiatul tău este foarte popular în Kent, Richard... iar Scales le-a oferit noi motive de a-şi regla conturile. Vor înfrunta ei o armată regală, cred. Chiar şi iarna.

Ochii lui York erau circumspecţi, iar Salisbury se întrebă dacă nu cumva ducele intenţiona să-şi ţină moştenitorul departe de pericol. Cu atâtea urechi ciulite în jurul lor, Salisbury nu putea întreba aşa ceva. Chiar când încerca să pună cu delicateţe această întrebare, uşile se deschiseră şi tăvi uriaşe cu mâncare fură aduse înăuntru de servitori transpiraţi. Mulţimea de bărbaţi adunaţi acolo ovaţionă, uralele răsunând peste tot în castel şi împrejur, cei de la bucătărie găsind gurile care trebuiau hrănite.

Mărşăluiseră peste trei sute de kilometri, având parte de o hrană sărăcăcioasă, şi se repeziră acum asupra felurilor de mâncare ca nişte flămânzi ce erau, hăpăindu-le pe toate şi apoi curăţând cu degetele tăvile goale, căutând ultimele urme de unsoare. Salisbury privea scena consternat, până când simţi o atingere pe umăr şi-l văzu pe Edmund. Pe un tocător de lemn adusese câteva felii de friptură rece şi o jumătate de franzelă.

— Fără budincă de orez? întrebă Salisbury. Glumesc. Fii binecuvântat, băiete, pentru că ţi-ai amintit!

Îi chiorăiau maţele.

Edmund zâmbi şi făcu o plecăciune, întorcându-se la propria lui porţie de mâncare din bucătărie.

York abia dacă băgă de seamă schimbul de replici, fiind adâncit în studierea hărţilor. Salisbury i se alătură, împărţind cu el friptura de pe tocător, iar el şi York mâncară şi băură rămânând în picioare. Ploaia răpăia pe acoperiş, intensificându-se până când deveni un huruit ascuţit.

— Nu-i invidiez pe cei de afară, zise York mohorât, dar Sandal este prea mic pentru atâţia oameni. Warwick va trebui să-şi aşeze tabără pe terenul gol, când o veni. Nu cred că mai pot să înghesui şi alţi ostaşi între aceste ziduri.

— Nu le va strica prea mult celor din Kent să vadă cum arată vremea cu adevărat rea, spuse Salisbury înveselit. Nu sper decât că aduc cu ei hrană în nord.

Arătă spre tăvi, observând atunci că fuseseră golite toate.

— Doamne, Richard! Sper că ai cămările pline pentru iarnă. Aceşti dulăi îţi vor hăpăi tot din casă şi castel.

Se întoarse, aşteptându-se ca prietenul său să-i zâmbească. Spre surprinderea sa, York părea încurcat.

— Le-am spus bucătarilor să hrănească pe cât pot de mulţi, dar opt mii de oameni? Chiar şi o singură masă s-a soldat cu golirea tuturor dulapurilor şi cămărilor. Mâine, am să trimit oameni la vânătoare, dacă se mai domoleşte ploaia asta.

Salisbury se pomeni căscând şi zâmbind în acelaşi timp, aşa că fălcile-i trosniră.

— Ar trebui să dormi puţin, Richard. Flămând sau sătul, tot trebuie să te odihneşti. Tu şi cu mine nu mai suntem tineri, cum eram cândva.

— Ai câţiva ani mai mulţi decât mine, bătrâne, răspunse York. Oricum, mă cam îndoiesc că aş putea dormi având atâtea griji.

— Păi, eu nu mai pot de somn, zise Salisbury, căscând din nou, zdravăn.

Mâna ridicată la gură fu imitată peste tot în încăpere şi mulţi dintre bărbaţi îşi făcură culcuş acolo unde se aflau, împingând şi suduind pentru a prinde cele mai bune locuri lângă foc. Câinii se încovrigaseră deja şi castelul se liniştise în jurul lor, astfel că nemişcarea nopţii de iarnă se pogorî asupra tuturor.

— Atunci mă duc la culcare, spuse Salisbury. Dacă nu mă dor prea tare oasele mâine, am să aduc un cerb zdravăn pentru tine. Vom face o friptură în curte, pentru toţi cei care au ratat porţia de astăzi.

York ridică o clipă privirea de pe hărţile sale, zâmbind când bărbatul mai în vârstă îi făcu cu ochiul şi-şi croi drum prin sala aglomerată.

•

În întuneric, Derry Brewer înjură în barbă în timp ce îşi târşâia picioarele prin stratul de frunze moarte, simţind cum mantia i se agăţa prin rugii de mure pentru a mia oară. Ţinea lampa sus, însă cu apărătoarele trase îi dădea doar atâta lumină cât să-şi vadă picioarele. Mantia îl strângea la gât, sugrumându-l. Într-un acces de furie, se opinti înainte, ca un cal prins în hamuri, până când pânza se sfâşie, iar el se împiedică, pierzându-şi echilibrul. Una din cizme i se afundă într-o băltoacă până la gleznă.

Pădurea era un loc înspăimântător pe timpul nopţii, mai ales pentru cei născuţi şi crescuţi la oraş. Derry nu fusese niciodată la braconat, doar dacă se punea la socoteală jefuirea unei măcelării. Copacii nu erau atât întunecaţi,

cât de-a dreptul invizibili, cu ferigi şi ghimpi adunaţi atât de mult împrejurul lor, încât îşi simţea deja pielea făcută ferfeniţă. Se oprise, de zeci de ori, să-şi sugă câte-o tăietură la mâini. De mai multe ori găsise mici ghimpi înfipţi acolo, să-şi facă griji cu nemiluita. Cel mai rău a fost când a dat peste un animal adormit, speriindu-l, acesta aruncându-se asupra picioarelor lui, tot numai o groază şi blană udă, ochii căscaţi, abia vizibil în lumina lămpaşului său, înainte ca jivina, ce-o fi fost ea, să o zbughească şi să urle printre tufe. Derry nu reuşea să înţeleagă nici cum de păsările cuibăreau pe pământ, speriindu-l cu bătăile de aripi bruşte, când trecea pe lângă ele. Dacă ar fi avut de ales, ar fi preferat periferiile Londrei.

Privi în stânga şi-n dreapta, verificând încă o dată să ţină pasul cu şirul de felinare de dinaintea lui. Acesta se întindea pe cât de departe putea vedea, în ambele direcţii, oştirea pătrunzând tot mai adânc în pădure. Somerset poruncise să se facă linişte pe marginile ei, însă oamenii tot mai suduiau din cauza crengilor care-i pocneau peste faţă, îndoite de cei care trecuseră înainte. Cei care erau în armură erau singurii care puteau merge prin rugii cei mai încâlciţi, cu toate că şi lor li se mai putea poticni câte-un picior, iar când cădeau, asta făcea destul zgomot cât să trezească şi morţii. Derry îşi ridică privirea dezgustat când unul dintre ei chiar făcu asta, la nici patruzeci de paşi distanţă, un cavaler răcnind un blestem din toţi rărunchii, după ce-şi sucise glezna. Dacă ceea ce făceau ei n-ar fi fost o treabă atât de serioasă, Derry ar fi gustat umorul situaţiei. Dar aşa cum stăteau lucrurile, se clătină mai departe împreună cu restul lumii, simţindu-se ca şi cum fiecare ghimpe sau creangă împungătoare, fiecare groapă ori frunzele ude, bătute de vânt, îi luau o parte din vlagă. Doar ce trecuseră de mijlocul iernii şi nopţile erau cele mai lungi, însă aceasta părea să nu se mai sfârşească niciodată.

Şirul de felinare continua să se deplaseze. Din copaci cădeau picături bogate, făcându-i ciuciulete. Ploaia se oprise o vreme, însă sub frunziş răpăitul apei continua, asta adăugându-se chinurilor îndurate de ei. Singura urmă de plăcere simţită de Derry Brewer era că oameni precum dobitocul acela sclifosit, Clifford, fuseseră nevoiţi să descalece şi să se târşâie împreună cu toţi ceilalţi. Spera ca individul să fi căzut în vreo vizuină de bursuci ori, chiar mai rău, să fi fost muşcat de ceva veninos.

Nu dintr-o întâmplare norocoasă fuseseră plasate iscoade în jurul castelului Sandal, în aşteptarea forţelor lui York. Derry Brewer trimisese oamenii aceia cu zile în urmă şi totuşi, când sugerase asta, Clifford abia dacă pufnise spre el şi-l privise de sus. La vremea când iscoadele se întorseseră cu veştile despre armata lui York, baronul parcă se dăduse la fund, iar Derry nu se putuse bucura la vederea stânjenelii individului.

Norii groși făceau imposibilă vederea lunii sau a stelelor, chiar dacă ar fi putut zări ceva printre coroanele copacilor, care arătau la fel și înainte de venirea romanilor. Pe măsură ce-l copleșea oboseala, Derry se temea că s-ar putea ca oamenii să treacă de fortăreaţă cu totul, nevăzând-o pe întuneric sau, chiar mai rău, să iasă în câmp deschis la răsăritul soarelui. De fapt, nu văzuse niciodată castelul Sandal și era greu să faci planuri fără a avea cunoştinţe amănunţite despre el.

Găsi un răgaz să se uite în felinarul său, verificând ca lumânarea din interior să nu fie pe ducă. Văzu că fitilul zăcea într-o baltă de seu și căută prin pungi una de rezervă. Era mult mai lesne să aprinzi un fitil nou de la cel vechi decât să încerci să faci foc de la iască, pe întuneric, ori să iei de la omul cel mai apropiat. Fără a se opri, Derry deschise cu grijă ușiţa cutiei din cositor, căutând înăuntru. În timp ce făcea asta, îi putea vedea pe cei din jurul lui mult mai limpede, privind un şir de scoţieni în marş, cu toţii întorcându-se să vadă cine-i lumina. Apoi, bătu o pală de vânt şi lumânarea i se stinse, iar lui îi scăpă o sudalmă.

— Mai încet acolo! zise cineva cu asprime, la vreo douăzeci de pași mai în spate.

Derry recunoscu glasul lui Clifford şi, în bezna nopţii, era tentat să se dea înapoi și să-l croiască pe individ cu cureaua, atâta vreme cât nu putea fi văzut. Dar încleştă fălcile, mergând de-a lungul șirului spre următorul felinar care se legăna. Sute de oameni, pășind cu greu, îi călcau pe urme, având nevoie de lumina lui pentru a nu se abate de la drum. Fără ea, s-ar rătăci şi-ar dispărea în pădure, fără a mai fi văzuţi vreodată.

32.

Când se trezi, Salisbury îşi simţi povara anilor. Şoldul şi partea de jos a şalelor păreau înţepenite de-a binelea, astfel că trebui să se rezeme cu spatele și să se întindă, gemând încet când durerea surdă deveni una ascuţită, pentru ca apoi să mai scadă în intensitate. Bagajele lui fuseseră descărcate cu o noapte înainte, servitorii din Sandal trebăluind multă vreme după ce restul lumii din castel se dusese la culcare. Nu-și amintea dacă-i intrase cineva în cameră, însă un lighean cu apă proaspătă şi o pereche nouă de pantaloni, precum și lenjerie de corp, fuseseră pregătite pentru el. Se folosi de o cârpă din lână să se şteargă din cap până-n picioare, curăţându-şi pielea de transpiraţia stătută şi de mirosul de cal. Mâinile sale cercetătoare

dădură peste o oală groasă din lut, aflată sub pat, şi o puse cu grijă pe comodă ca să-şi uşureze vezica, oftând, cu ochii închişi.

O bătaie timidă în uşă şi Salisbury strigă:

— Intră! lăsând înăuntru doi servitori.

Unul ducea o legătură din piele cu lucruri pentru bărbierit, iar celălalt, un lighean cu apă fierbinte, încălzită în bucătăriile castelului. Îşi frecă bărbia, simţind ţepii albi. Alice spunea că-l făceau să arate ca un moşneag, când îi lăsa să crească. Băiatul care ascuţea briciul pe cureaua de piele părea să aibă mâna destul de sigură, însă lui Salisbury tot îi părea rău că Rankin nu era acolo. Avea nevoie de o anumită încredere pentru a-l lăsa pe altul să i se apropie de beregată cu un brici. Salisbury bombăni în sinea lui, dând ochii peste cap, amuzat, la atâta prudenţă din partea sa când se aşeză pe un scaun. În timp ce bărbierul îi frecă pielea cu ulei cald, Salisbury îi putu auzi maţele chiorăind, aproape ca un glas care-l făcu să chicotească. Opt mii de oameni se trezeau cu aceleaşi crampe din cauza foamei şi nu se mai găsea nimic de mâncare pentru ei.

Soarele era încă la răsărit când Salisbury ajunse în curtea principală, oprindu-se la uşă şi privind spaţiul ticsit de oameni, aflat încă la umbra zidurilor, astfel că promoroaca lucea peste tot. Mulţi dintre oameni erau în picioare şi activi, legănându-şi braţele, suflând în pumni şi bătând pasul pe loc, făcând tot ceea ce puteau pentru a-şi pune în mişcare membrele amorţite. Alţii zăceau încovrigaţi, gemând şi sforăind în grupuri strânse, precum câinii adormiţi. Un căpitan întreprinzător bruftuluia sau ademenea afară un grup dintre cei care dormiseră înăuntru, ignorând sudalmele lor somnoroase şi trimiţând şase băieţi să-şi facă încălzirea. Salisbury era de acord cu asta. Ofiţerii buni aveau grijă de oamenii lor.

Contele se înfioră la gândul de a-şi petrece noaptea afară. Erau cu toţii bărbaţi tineri, desigur, dar cum decembrie era aproape pe sfârşite, gerul era, pur şi simplu, crâncen. Gândul îl făcu pe Salisbury să-şi ridice ochii spre fortăreaţa deja învăluită într-o lumină aurie. Trei oameni se aflau în punctul cel mai înalt, privind terenul defrişat din jurul fortăreţei, bătuţi de un vânt care îi îngheţase până-n măduva oaselor. Nu li se permitea nici măcar un coş cu jeratic înainte de răsăritul soarelui, de teamă ca nu cumva acest lucru să le micşoreze abilitatea de a vedea duşmanul. Oamenii se întoarseră încet la apariţia lui Salisbury, apoi îşi reluară activitatea, fără a da niciun semn de alarmare.

Contele înhăţă un căpitan în trecere şi-l însărcină cu responsabilitatea adunării unei expediţii de vânătoare. Unul dintre avantajele rangului său era acela că nu trebuia decât să stea şi să aştepte, suflând îndelung în pumni, în vreme ce omul trimise ştafete la grajduri şi chemă voluntari, dacă aceştia

voiau să-şi aleagă primii porţiile de carne din animalele vânate. În jur de treizeci de oameni se oferiră, numărul lor mărindu-se repede, pe măsură ce se răspândea vestea vânătorii.

Salisbury traversă terenul deschis, legându-şi mantia la gât şi înfofolindu-se în faldurile groase, în vreme ce oamenii începeau să se adune la poartă. Când era tânăr, îi considera pe cei care se plângeau de frig ca fiind mai nevolnici decât el. Pe atunci nu simţea frigul, cu toate că trecerea anilor îi slăbise acest avantaj. Vântul părea să ajungă la ei peste ziduri, aproape doborându-i pe străjeri. Cel puţin, cerul era senin, o mică binecuvântare, înainte ca soarele să lumineze curtea castelului, Salisbury încălecase împreună cu trei cavaleri-comandanţi şi alţi două sute de pedestraşi aşteptau să înceapă vânătoarea. Era bucuros să vadă că o parte dintre ei duceau arcuri şi tolbe. Ca să hrănească mulţimea din castel era bun orice, de la păsări şi iepuri, până la vulpi şi chiar lupi, suficient de ghinionişti să le iasă în cale. Pe frigările de la bucătării puteau fi puse orice vietăţi, deşi Salisbury spera să fie mai cu seamă ciute minunate sau cerbi.

Soldaţii de la porţi fluierau spre cei din fortăreaţă. Oamenii aceia înfriguraţi mai scrutară împrejurimile pentru ultima dată înainte de a striga spre cei de jos:

— Liber!

Poarta din lemn masiv fu împinsă spre exterior şi grilajul metalic tras sus. Şase soldaţi scoaseră podul basculant, coborându-l peste şanţ.

Salisbury privi spre câmpul umed de dincolo de şanţul exterior de apărare, băltoace de apă lucind în lumina soarelui de dimineaţă. Încălecă pe când primul rând de arcaşi se puse în mişcare, sporovăind şi râzând împreună în timp ce mergeau. Pădurea se afla chiar în faţa lor, la capătul celor opt sute de metri de teren defrişat, o graniţă artificială făcută de păzitori cu secole în urmă şi pădurii nu i se îngăduise niciodată să crească prea aproape de castel.

Cu poarta deschisă, toţi cei din interior păreau neliniştiţi, ajunşi, dintr-odată, vulnerabili aşa că mâinile se lăsară pe mânerul spadelor şi sute de oameni dintre cei aşezaţi pe jos, se ridicară. Salisbury galopă afară, simţindu-şi inima bătând tot mai tare cu bucuria frustă adusă de efortul care-i puse sângele în mişcare în membrele amorţite. Coapsele îl dureau din nou, însă ignoră durerea, privind înainte spre cel mai bun loc prin care putea intra în pădure. Lângă el şi în urmă-i, două sute de oameni o luară la pas repejor, răsuflând tot mai abitir pe când îşi încordau arcurile şi-şi chemau prietenii. În urma lor, podul basculant fusese ridicat, lăsând să se caşte spaţiul gol până la şanţul de apărare. Grilajul fu coborât la locul său, prin şanţurile sale din piatră, iar poarta castelului fu închisă şi zăvorâtă la loc.

Salisbury privi înapoi spre castel, văzând una din străjile de pe fortăreaţă ridicând mâna spre el. Răspunse cu acelaşi gest, pe când trupa lui de vânători traversa terenul defrişat şi se apropia de liziera pădurii, încă aflată într-o umbră adâncă.

•

York se trezi brusc, întrebându-se într-o doară ce-l smulsese din somn. Stătuse în picioare până târziu, însemnându-şi hărţile şi încercând să pună la cale un plan pentru orice posibilă combinaţie de forţe potrivnice. Pentru moment, se răsuci şi începu să alunece înapoi pe tărâmul viselor, apoi răsună un alt corn, la mare înălţime deasupra lui.

Fortăreaţa.

Se aruncă din pat, dezbrăcându-se de cămaşa de noapte şi punându-şi o tunică şi pantaloni, fără a se gândi, înjurând când descoperi că una din cizmele sale dispăruse, cumva, sub pat în timpul nopţii. Mantia-i atârna de un scaun şi o înşfăcă, împreună cu spada şi centura, repezindu-se afară pe coridor şi legându-şi arma la umăr şi cingătoare din mers. Cornul răsună iar şi iar, o chemare la arme, ridicarea întregii fortăreţe împotriva unei oştiri duşmane. York începu să alerge, aranjându-şi părul în neorânduială.

Alunecă pe pietrele îngheţate când ajunse în curte. Pe acoperişul fortăreţei, străjile arătau spre exteriorul zidurilor. Soldaţii se adunau, deja, la porţi, pregătindu-şi armele şi punându-şi cămăşile de zale peste tunici. York traversă cel de-al doilea pod basculant de peste şanţul de apărare interior, gonind spre turnul de pază şi auzind strigăte semnalând ameninţarea. Contele Salisbury se afla în afara castelului, atât reuşise să înţeleagă. Încă nu avea mintea limpede şi se străduia să priceapă ce se întâmpla.

Tropăi pe treptele de piatră şi intră în fortăreaţă, urcând treptele din interior, spre acoperiş, unde sosi gâfâind. York privi peste câmpul acoperit de iarbă, spre linia întunecată a copacilor, la distanţă. Era o scenă liniştită şi se întoarse nedumerit spre gărzile care-l priveau.

— Ce-aţi văzut? întrebă el.

Comandantul gărzii strânse din fălci, privirea sa scăpărând spre tânărul care nu-şi dezlipea privirea de la cizmele sale.

— Domnule, mă uitam spre sud. Tânărul Tennen, aici de faţă, a zis că vede o vânzoleală printre copaci, când vânătorii au intrat în pădure. S-ar putea să nu fi fost nimic altceva decât vânatul fugind din ascunzişuri, însă ordinele mele...

— Nu, avea dreptate, răspunse York. Mai degrabă aş prefera să fiu sculat din somn degeaba, decât să fiu luat prin surprindere în patul meu. Uită-te la mine, băiete! Spune-mi ce-ai văzut!

Tânărul se bâlbâi când trebui să răspundă, evitând ochii ducelui de York.

— Primele rânduri au intrat în pădure şi n-au scos nici pâs, milord. Totul era liniştit. Apoi au scos un strigăt şi cred că am auzit zgomot de luptă. Restul oamenilor s-au repezit înainte imediat şi apoi au dispărut, iar eu am sunat din corn. Asta-i tot ce ştiu, domnule. Dar a fost zgomotul, mai mult decât orice am văzut. Vânătorii nu strigă, domnule, eu aşa ştiu.

York se întoarse, încercând să răzbată cu privirea în adâncul pădurii, care dintr-odată păru să reprezinte o ameninţare sumbră.

— Câţi au ieşit din castel?

Îi răspunse comandantul gărzii:

— I-am văzut regrupându-se la poartă, domnule. Două sute de oameni, cel puţin. Unii cu arcuri.

— Deci nu briganzi. Două sute de soldaţi ar fi mult prea mulţi pentru nişte hoţi zdrenţăroși.

Încheieturile degetelor lui York pocniră când strânse pumnii.

— Și de atunci n-ai mai auzit nimic? i se adresă el soldatului tânăr.

Omul clătină din cap fără a spune nimic.

— Atunci, rămâi aici și continuă-ţi garda. Anunţă jos orice vezi. La o zi de marş de acest castel se află o armată întreagă. Dacă sunt în pădure, vreau să...

Se opri când un mic grup de oameni veniră în fugă, ieşind din pădure, alergând peste terenul defrişat. Erau poate vreo patruzeci, gonind mâncând pământul. York căscă gura, văzând că erau cu toţii cu ochii pe fortăreaţă şi gesticulau. Unii dintre ei arătau în urmă, spre copacii în umbră din spatele lor.

— *Doamne*! icni York, alergând înapoi jos cât putea de repede. Izbuti să rămână pe picioare, cu toate că treptele se înceţoşaseră sub el, tropăind în timpul traversării podului basculant interior, spre curtea principală.

— Adunaţi-vă la poartă! răcni el peste terenul defrişat. Pregătiţi-vă de atac! Calul meu! La mine.

Parcă trecuse nu mai mult de o clipă de când era la căldurică şi adormit sub pături. York clătină din cap, impunându-şi să rămână calm, pentru că panica l-ar fi distrus. Salisbury era acolo şi fusese atacat. Singurul răspuns era să copleşească pe oricine se lupta prin pădure, să arunce spre ei toţi oamenii din castelul Sandal.

York dădu cu ochii de fiul său, Edmund, printre cei care erau pe cale să treacă prin poarta principală. Inima-i bătea destul de tare cât să simtă că-l ia cu leşin. Se întinse şi-l trase pe tânăr lângă el, aplecându-se să-i vorbească.

— Edmund, ieşi pe la uşa îndrăgostiţilor, la aripa dinspre apus! Ştii unde este. Du-te cât poţi de departe de-aici şi aşteaptă o zi afară!

Mica uşă era ascunsă destul de sus, pe zidul exterior, invizibilă oricărui atacator. Totuşi, York le-o arătase fiilor săi, despărţind iedera deasă ca să le arate pe unde puteai scăpa dacă ieşea pe acolo câte un om odată. Sub numele de „uşa îndrăgostiţilor” se ascundea adevăratul său scop, o cale secretă afară din fortăreaţă, când aceasta era pe cale să cadă în mâinile duşmanilor.

Sugestia tatălui său îl lăsă înmărmurit.

— Este un atac deci? Trupele reginei?

— Nu ştiu, se răsti York. Oricum ar fi, tu nu iei parte la asta, Edmund. Ia doi oameni cu tine şi foloseşte uşa. Nu trebuie să-mi mai fac griji şi cu tine astăzi.

Se întinse şi-l sărută pe obraz pe fiul său, îmbrăţişându-l o clipă.

— Du-te!

Poate că Edmund ar mai fi spus ceva, dar tatăl său îi întoarse spatele când servitorii aduseră calul şi armura. York se aşeză pe un scaun înalt, în vreme ce servitorii îi puseră apărătorile pentru şold şi le legară şi-l încălţară cu cizmele cu pinteni. Văzu că fiul său încă mai stătea acolo, privind cu ardoare spre poarta principală în timp ce aceasta se deschidea, scoţând la iveală oamenii disperaţi care încercau să se întoarcă înăuntru.

— Du-te! răcni York spre el, făcându-l să tresară şi să se pună în mişcare.

York coborî de pe scaun printr-o mişcare bruscă, pe când vânătorii treceau în grabă pe lângă el. Îl înşfăcă pe unul dintre ei apucându-l de veston, aproape doborându-l prin oprirea violentă.

— Cine ne atacă? întrebă York.

— N-am văzut niciun fel de culori, domnule. Cred că i-am auzit strigând „Percy”, însă veneau din toate direcţiile şi eram...

— Câţi erau? Unde-i Salisbury? strigă York, făcându-l pe om să se chircească de frică.

— N-am văzut, domnule! Erau mulţi, însă copacii... Nu ştiu...

Scoţând un mârâit, York îi făcu vânt cât colo. Oamenii lui se revărsau peste podul basculant în afara fortăreţei precum seminţele răspândite peste ogor, ferindu-se la o parte ca să permită tot mai multora să iasă la lumină.

York se duse la ei imediat ce fu îmbrăcat în armură, trecând cu armăsarul prin mulţime şi ţinându-şi coiful şi spada cu o mână. În afara zidurilor, putea simţi vântul bătând peste câmpul defrişat, aducând cu el mirosul gheţurilor. Îşi trase coiful pe cap, legându-şi cureaua de gât. Dădu din cap spre soldatul care se oferise să-şi împreuneze mâinile, punându-şi cizma metalică pe ele şi încălecând dintr-o mişcare rapidă. Îl auzi înjurând când unul dintre pinteni îi tăie buricul degetului mare, însă York nu privi în jos. În loc de asta, ridică mâna şi o coborî brusc.

Comandanţii răcniră ordinul de marş în vreme ce jumătate dintre ei erau încă în fortăreaţă. Sandal-ul nu fusese construit pentru ca mii de oameni să se bulucească la ieşire, însă York îşi închipuia cum Salisbury fusese doborât ca un urs de o haită de câini. Putea simţi fiecare clipă care trecea ca pe un junghi de frică şi de furie şi nu mai voia să aştepte. Îşi conduse calul odată cu linia de luptă, scrutând arborii întunecaţi cu ceva apropiat de teamă. Tresări la auzul unui corn răsunând pe undeva în acea umbră a desişurilor, un sunet slab şi pricăjit, îndepărtat.

— La mine! răcni York de-a lungul şirului.

Îşi înfipse pintenii în burta calului şi acesta porni la trap, cu hăţurile ţinute ca nişte drugi de fier lângă gâtul său.

Oamenii-şi grăbiră pasul, mergând repejor peste câmp împreună cu el, lăsând castelul şi siguranţa în urma lor.

•

Salisbury ţipă de durere când ceva trecu zbârnâind pe dinaintea ochilor săi, lovindu-l în umăr şi dispărând între tufişuri. Calul său se cabră pe picioarele din spate, lovind pe cineva de jos când îi apucară hăţurile. Pădurea se trezise la viaţă, plină de oameni alergând în tăcere din toate direcţiile. Salisbury se tot întorsese de nenumărate ori, mulţumind Domnului că îşi adusese spada şi răsucind-o în cercuri largi, ceea ce ţinuse duşmanii la respect. Oamenii veniţi cu el luptau cu sălbăticie ca să rămână în viaţă, ei şi contele. În acel moment, nu mai era sigur nici măcar pe unde se afla castelul Sandal, însă ştia că trebuia să scape de-acolo, dacă voia să aibă vreo şansă.

Nici nu intraseră bine în adâncul pădurii când începuse atacul. Salisbury încă nu avea idee dacă duşmanii îl aşteptau sau căzuse într-o ambuscadă înainte ca ei să fie pregătiţi. Nimic din toate acestea nu mai conta dacă nu se putea întoarce, totuşi şansele dispăreau văzând cu ochii, pe măsură ce soldaţii din jurul său erau doborâţi. Majoritatea celor din grupul de vânătoare purtau cămăşi de zale, echipament atât de valoros încât nu putea fi lăsat în urmă cu niciun chip. Dar nu aveau scuturi şi doar câteva spade, pumnale şi toporişti, de ţinut la cingătoare. Cei care se repeziseră la ei din întunecimea copacilor roteau topoare de luptă şi săbii lungi, purtau coifuri şi cămăşi de zale.

Cei aflaţi la liziera pădurii, oamenii lui Salisbury rupseră rândurile şi o luară la goană, blestemaţi de cei lăsaţi în urmă. Putea înţelege asta, Dumnezeu ştia că putea înţelege. Oriunde se uita, oamenii se furişau spre el şi braţul cu spada îi obosea tot mai mult. Păreau să se ridice dintre ferigile dese, cu feţele zgâriate şi sfâşiate şi mânjite cu verde, cu dinţii dezveliţi,

înşfăcându-i pe oamenii lui şi lovindu-i repetat, până când ajungeau să scoată clăbuci de sânge şi cădeau.

Unul dintre vânătorii săi încercase să sune din corn şi sunetul abia începuse, când o săgeată i se înfipsese în piept şi el se prăbuşise. Un altul înşfăcase cornul, încercând să fugă şi să sune din corn în acelaşi timp. A fost oprit de un braţ înzăuat, ţinut ca o rangă, astfel că a căzut la pământ pe spate, aruncând cornul unui al treilea om. Acesta a suflat un sunet lung, dar apoi s-a pierdut cu firea, rupând-o la goană printre tufişurile dese, având soldaţii duşmani pe urmele sale.

Salisbury privi în jur, cu groază în suflet şi având senzaţia de neajutorare. Nu se mai terminau, iar oamenii săi erau omorâţi peste tot în jur. Dădu pinteni calului, iar acesta ţâşni peste un tufiş, pufnind şi icnind cu răsuflarea întretăiată. Contele văzu un om gonind între doi copaci şi se lansă într-un salt măreţ asupra lui. Ridică spada şi simţi lama lovind înainte de a fi azvârlit de-a rostogolul pe spate. Calul său o luă la sănătoasa şi Salisbury, neputincios, îl urmări cum se îndepărtează, cu scările bălăngănindu-se aprig.

Un bărbos se lăsă pe el, apărut de nicăieri. Salisbury se zbătu, însă era mult prea vlăguit. Omul mârâia în galica scoţiană, ridicând toporul deasupra capului.

— Pax! Răscumpărare! strigă Salisbury, văzând fiecare por şi zgârietură de pe faţa sălbatică a omului.

Spre uşurarea sa, atacatorul coborî de pe el şi se trase îndărăt, răsuflând din greu şi rezemându-se de mânerul lung al toporului, privindu-l. Când Salisbury se ridică în şezut şi încercă să spună ceva, tânărul scoţian se întinse cu o iuţeală surprinzătoare şi-l lovi, lăsându-l lat.

•

York auzi calul înainte de a-l vedea. Propriul lui armăsar se opintea prin pădurea lipsită de cărărui, nevoit să stea departe de potecile lăsate de animalele rătăcitoare din necesitatea de a rămâne în rând cu oamenii săi. Îşi struni calul, însă zgomotul făcut de copite şi vederea bidiviului lui Salisbury gonind nebuneşte, zdrelit de crengi şi ghimpi, îl făcu să-i îngheţe inima-n piept. Animalul panicat nu văzu nicio cale de ieşire prin rândurile de oameni, iar aceştia-şi ridicară scuturile spre el, forţându-l să se oprească, alunecând şi rotindu-se pe loc, dând din copite.

— Lăsaţi-l să treacă! le strigă York, înaintând. Nu pot fi departe de noi.

Putea vedea urmele lăsate de cal şi încercă să se ia după ele, cu toate că făcuse atâtea ocoluri şi se întorsese de atâtea ori încât era aproape imposibil. Percepu un zgomot înaintea lui şi-şi ridică braţul sus, drept, până-l văzură toţi comandanţii şi repetară gestul, oprind în tăcere şirurile de oameni.

Pădurea deveni neclintită, toate animalele şi păsările fiind izgonite de mult de prezenţa lor. York îşi întinse gâtul încercând să-şi dea seama de direcţia în care trebuia să meargă, apoi auzi larma unor oameni în marş, chemările şi glasurile duşmanilor aflaţi în pădurea lui. Pe pământul său. Arătă spre sursa zgomotelor şi oamenii săi se puseră din nou în mişcare, apoi văzură pădurea mişcându-se înaintea lor, un lanţ de soldaţi care părea că se întindea pe cât de departe vedeai cu ochii. Oamenii aflaţi cu el fură zăriţi în acelaşi timp şi un urlet de luptă se iscă în ambele tabere. York îşi ridică scutul şi-şi trase viziera, înălţând spada pentru prima lovitură.

Oştile se ciocniră, însă nu era loc pentru manevre sau formaţiuni. În acea încleştare, fiecare moarte era o crimă năduşită şi mormăită, fiind cu toţii suficient de aproape cât să respire acelaşi aer şi să fie împroşcaţi de sângele celui doborât. York lovea, iar şi iar, pe oricine la care putea ajunge, folosindu-se de înălţimea armăsarului său şi de spada sa lungă pentru a obţine efecte îngrozitoare. Totuşi, în momentele dintre fiecare lovitură, putea vedea o armată întreagă de soldaţi venind din stânga şi din dreapta. Era flancat de o forţă mult mai vastă. Deşi i se rupea sufletul pentru Salisbury, York nu avea de ales.

— Retrageţi-vă în ordine! Staţi cu faţa la ei, dar ţineţi-vă spatele spre castel!

Răcni ordinul din nou şi-i auzi pe comandanţii săi repetându-l strigat din toţi rărunchii, deja dând înapoi. Era o treabă dificilă şi unii dintre ei erau doar flăcăi de prin Londra, instruiţi la repezeală şi copleşiţi de violenţa confruntării.

Soldaţii duşmani îi auziră ordinul şi continuară înaintarea. York îşi încleştă fălcile când văzu că unii dintre ei purtau culorile albastru cu galben. Oamenii lui Percy, veniţi să se răzbune pentru toţi stăpânii pierduţi. Se retrase în cercuri, rotindu-şi calul şi mergând la trap vreo douăzeci de paşi, înainte de a se întoarce din nou cu faţa spre cei care-i presau. Nu-şi putea aminti cât se îndepărtase de castel, nu era deloc sigur. Fiecare pas era făcut din greu, cu oameni rotindu-şi topoarele, repezindu-se la ei cu răcnete, manevrând săbiile de parcă ar fi fost la secerat de orz. Soldaţii lui York cădeau şi se ridicau în grabă pe când se retrăgeau, încercând să menţină un zid de scuturi, dar tot cu ochii la picioare, încercând să evite rădăcinile şi tufele de măceş. Nu se puteau opri să nu se tot adune în centru, căutând sprijin în numărul lor, cu toate că asta făcea ca oamenii de pe flancuri să se rărească şi să fie doborâţi.

York dădu iarăşi ocol în urmă şi văzu o lumină înainte. Se rugă Domnului ca asta să nu fie doar o simplă spărtură în frunziş. Îşi făcu cruce şi dădu ordinul dorit de toată lumea:

— Acum! Fugiţi şi regrupaţi-vă în câmp deschis!

Oamenii săi o zbughiră în timp ce încă mai striga şi trebui să o ia la galop ca să poată ajunge înaintea lor, calul său făcând salturi peste tufişuri şi ieşind sub lumina soarelui de iarnă şi în calea vântului. Nu greşise deloc. Castelul Sandal se ridica înaintea lor şi erau mii de oameni grăbindu-se să se aşeze în formaţie pe câmpul gol, gâfâind, cu mâinile pe genunchi şi cu feţele furioase.

Vântul proaspăt şi spaţiul deschis le readuse încrederea, pregătiţi acum să-i întâlnească pe cei care-i îngroziseră în pădurea întunecată. Îşi ridicară armele şi scoaseră un urlet impresionant şi provocator când dintre copacii aflaţi chiar la capătul câmpului ieşiră la iveală soldaţii.

Primii au fost întâmpinaţi cu zăngănitul unui şir de scuturi şi cu săbii ascuţite, însă ieşeau tot mai mulţi, flancând chiar şi rândurile masate, adunate înaintea Sandal-ului şi continuând să se scurgă în jurul lor. York îşi întoarse calul pe loc, văzând războinicii scoţieni gonind peste câmp, ţinându-şi săbiile jos când săreau, căzând peste scuturile şi zalele oamenilor săi. Îi îngheţă inima când zări arcaşi mergând la trap pe flancuri, protejaţi de alţi câteva sute aşezaţi cu săbii şi scuturi lângă ei, astfel că nu puteau fi atinşi.

Săgeţile începură să zboare o clipă mai târziu şi bătălia se dezlănţui, când înainte, când dând înapoi în faţa castelului. Toate trupele lui York erau angajate, neavând nicio rezervă, niciun alt fel de a întrerupe puhoiul de soldaţi, care încă se revărsa dintre copaci în număr din ce în ce mai mare. Erau ucişi sute de atacatori, însă mereu apăreau şi mai mulţi care să-i hăcuiască rândurile, răcnind şi îmbrâncind. Săgeţile zburau precum stolurile de păsări, doborând oameni sau obligându-i să-şi ridice scuturile, fiind astfel vulnerabili la loviturile evisceratoare venite de jos.

York era forţat să dea tot mai mult înapoi împreună cu oamenii săi, până când ajunse cu capul la cel de-al treilea rând, la nici cincizeci de metri distanţă de porţile Sandalului. Nu se putea retrage peste micul pod basculant. Tot aşa cum le încetinise plecarea, intrarea îngustă ar ajunge să fie astupată cu cadavre dacă ar fi încercat să-şi găsească siguranţa dincolo de ziduri. Inspiră adânc, închizând ochii şi umplându-şi pieptul cu aerul pe care-l cunoştea de o viaţă întreagă. Când deschise ochii, o văzu pe Margaret.

Regina călărea o iapă de culoare castanie, cu câteva zeci de scoţieni bărboşi drept gardă personală. Formau un pâlc chiar la capătul câmpului de luptă, abia ieşiţi dintre copaci, iar ea se uita. York nu era la mai mult de trei sute de paşi de ea şi o văzu zâmbind. Credea că-l recunoaşte pe Derry Brewer alături de ea şi clătină din cap.

York cercetă îndelung cu privirea câmpul de bătălie, căutând fie şi cea mai mică speranţă. Lupta continua în jurul lui şi fiecare clipă trecută îi aducea pe oamenii săi mai aproape de înfrângerea totală. Era finalul şi-şi plimbă limba prin gură, adunând atâta salivă cât să poată vorbi. Cu prudenţă, îşi băgă spada în teacă şi-şi ridică mâna dreaptă.

— Pace! Mă dau prins! În numele lui York, puneţi săbiile jos!

Trebui să repete strigând din răsputeri ca să poată fi auzit.

Oamenii săi se holbau la el cu mirare, poate mai mult cu uşurare. Puteau vedea şi ei felul în care decurgea bătălia. Cei din spate îşi lăsară armele jos, pe pământ, ridicându-şi mâinile pentru a dovedi fapta. York auzea acelaşi ordin repetat şi de cealaltă tabără. Zgomotele de luptă pieriră încet, pentru a le fi luat locul de urletele răniţilor şi muribunzilor, dintr-odată ascuţite şi şocante în tăcerea care se lăsase.

33.

Nu era un lucru uşor să dezarmezi o oştire. Oamenii care ani buni purtaseră săbii şi topoare căpătaseră un soi de afecţiune pentru ele. Proprietarii lor şovăiau în a renunţa la ele, doar ca să fie azvârlite într-un morman şi să ruginească ori să fie date cine ştie cărui prostănac şi nevrednic de ele. Vântul bătea cu putere, făcându-i să tremure, acum că năduşeala luptei trecuse.

Lordul Clifford luă cu el un grup de călăreţi şi merseră prin împrejurimile fortăreţei Sandal, căutând oameni înarmaţi de-ai lui York ca nu care cumva să pregătească o ambuscadă. Pe câmpul îngheţat, soldaţi din ambele tabere, doborâţi de efort, se inspectau, pe ei şi echipamentul lor, căutându-se de răni. Mulţi dintre ei blestemau când găseau tăieturi sau chiar găuri făcute de săgeţi, holbându-se la ele uimiţi şi rupând fâşii din tunici pentru a le bandaja.

Toţi oamenii lui York fură controlaţi să nu aibă pumnale. Când rămaseră fără arme, Somerset îşi trimise soldaţii înapoi pentru a le lua şi cămăşile de zale. Desigur, mormăiră şi suduiră, dar ştiau că era mai bine să nu refuze. Mormanele de echipament creşteau sub copaci: coifuri şi scuturi, cămăşi de zale, armuri şi topoare, azvârlite toate laolaltă. Morţii erau lăsaţi fără niciun lucru de valoare, fiind descălţaţi chiar şi de cizme, aruncate într-un morman. După o vreme, toate cadavrele erau desculţe şi înşirate pe pământul tare, cu mâinile încrucişate pe piept.

Munca aceasta dură ore întregi şi soarele coborâse dincolo de orizont la vremea când primilor supravieţuitori li se permise să plece. În grupuri de câte doisprezece, cei care puteau merge se îndreptară spre sud. Unii dintre ei purtau măşti de sânge închegat ori aveau carnea sfâşiată şi umflată. Alţii îşi apăsau mâna pe găurile supurânde ori îşi îngrijeau cioturile şi se legănau pe unde se aflau, palizi şi bolnavi de durere. Cei care nu puteau merge fură lăsaţi să moară în bătaia vântului aprig, cu privirile goale.

Derry Brewer puse lucrurile la punct vorbind cu câţiva dintre comandanţii lui York, pe când aceştia se pregăteau să plece. Mulţi dintre ei erau oameni sfârşiţi, tremurând, care aveau să meargă pe jos tot drumul până acasă, furând sau flămânzind până când ajungeau departe de Sandal şi de toate amintirile înfrângerii. Nu se îndoia că unii dintre supravieţuitori vor fi găsiţi morţi pe drum în luna următoare, în timp ce câţiva vor fi prinşi furând mâncare şi spânzuraţi. Derry pomeni în treacăt că cei puternici, fără nicio rană, s-ar putea să prefere să aştepte prin împrejurimile Sheffield-ului. Le spuse că ar putea avea şansa de a se alătura armatei reginei, venind spre sud. I-au râs în faţă, însă era un drum lung spre casă şi nu aveau de mâncare. Derry ştia că unii dintre ei îşi vor aminti şi vor aştepta. Nu-i plăcea să vadă oameni capabili irosindu-se, nu după ce armatele conduse de Hotare şi Warwick rămăseseră încă nedescoperite.

Soarele, ascuns după dealurile de la apus, colora în roşu cerul. Spada lui York îi fusese luată, dar i se lăsase armura. Rămas fără cal şi cu mâinile legate strâns la spate, era păzit de doi soldaţi care îi îndepărtau pe toţi cei care se apropiaseră să-l scuipe sau să-i tragă vreo lovitură. Nu-i spuseră nimic şi-l lăsară să aştepte, în vreme ce duşmanii săi curăţau terenul.

Privi crepusculul auriu până începură să-l usture ochii. Peste tot în juru-i, ultimele rămăşiţe ale armatei sale se furişau pe drumul spre sud, o coloană imensă de siluete cocârjate, care-i aminteau de refugiaţii din Franţa, cu zece ani în urmă. Îşi ţinu capul ridicat cu semeţie, alb la faţă şi drept pe când oştenii treceau pe lângă el. Unii dintre ei mormăiau blesteme la adresa lui, în timp ce mulţi alţii bâiguiau câte-o scuză. Nu răspunse nimănui, întorcând spatele soarelui, cu faţa spre regină şi lorzii ei.

Când câmpul de dinaintea Sandal-ului se goli aproape cu totul, Derry Brewer veni spre el la pas lejer.

— E cineva care ar vrea să discute cu tine. Vino!

Îl luă pe York de braţ şi-l trase peste câmp, spre regină.

York se strâmbă la această atingere.

— Sunt de sânge nobil, Brewer. Ai grijă!

Derry chicoti. Îl trase pe York chiar până la marginea pădurii, unde o seamă de nobili şi regina însăşi se întoarseră să le privească sosirea. York îşi

ridică fruntea, refuzând să fie dominat de ei. Ochii-i căzură asupra unui personaj legat cobză, îngenuncheat și clătinându-se pe pământ. York zâmbi uşurat la vederea lui Salisbury, în viaţă, cu toate că bătrânul era însângerat și avea ochii apatici.

Derry îl duse pe duce direct lângă Salisbury, bătându-l pe umăr pentru a-i spune să îngenuncheze. Pentru o clipă, York rămase neclintit, dar putea simţi sfoara aspră de la încheieturile sale şi-şi dădu seama că nu avea de ales.

Se lăsă în genunchi pe pământul mocirlos, apa rece pătrunzându-i în armură. Pe când se aşeza, Margaret veni lângă el, cu capul înclinat, privindu-l cu o intensitate nefirească. Somerset şi Henry Percy erau lângă ea, arătând aproape la fel de zgâriat și de ud precum York însuși.

— Să vă felicit, doamnă? zise York. Se pare că vă sunt prizonier.

— Nu trebuie să-mi spui tu asta, spuse Margaret.

Ochii ei scăpărau de răutate pentru cel care-l capturase pe soţul ei şi-i dezmoștenise fiul.

— Unde este regele, domnule? Asta-i tot ceea ce doresc să aud de la tine.

— Departe... și la loc sigur, răspunse York.

Chibzui o clipă.

— Dacă aveţi intenţia de a cere răscumpărare pentru noi, poate că regele Henric ar putea fi preţul.

Margaret închise ochii, cu o mână strânsă în pumn.

— Nu, domnule York. Nu. Am tot vorbit și *vorbit* în acest an. Nu am de gând să cad la o altă înţelegere acum. S-a terminat. Dacă nu-mi spui unde-i ţinut soţul meu, nu-mi mai eşti de niciun folos.

Se întoarse spre Somerset, stând în armură, cu spada scoasă din teacă.

— Taie-i capul lui Salisbury, domnule! Am să găsesc un loc unde să-l aşez.

York înmărmuri de uimire și furie.

— Cum ar putea servi moartea lui cauzei tale? Nu te apropia de el, Somerset!

Se întoarse disperat şi văzu că Salisbury îl privea, tendoanele de pe gâtul său iţindu-se proeminent, ca nişte sfori. Când privirile li se întâlniră, Salisbury dădu din umeri. Faţa-i era umflată şi lovită. Contele privi în sus când Somerset trase spada și se aşeză lângă el.

— Dumnezeu să aibă milă de sufletul meu! murmură Salisbury.

Închise ochii și-și întinse gâtul înainte, tremurând.

Somerset ridică spada cât putu de sus și apoi lovi cu toată puterea, tăind capul contelui, care căzu în mocirlă. Trupul i se prăbuși, căzând într-o parte, iar York icni de oroare şi durere. Ridică privirea spre Margaret şi-şi văzu propria moarte, oglindindu-se în ochii ei.

Un strigăt răsună în apropiere şi nobilii din jurul reginei puseră mâinile pe spade, apoi le retraseră văzând că lordul Clifford se întorcea călare. Baronul zâmbi dând cu ochii de trupul lui Salisbury şi de York legat şi în genunchi. Îşi conduse calul la trap spre ei şi descălecă, mergând câţiva paşi să se poată uita de sus la York.

— Mă bucur să te văd pus cu botul pe labe, zise Clifford. Și mulţumesc Domnului că m-am întors la timp. Am prins un tânăr pe lângă ziduri, cu vreo doi băieţi cu el. Zicea că-i fiul tău, înainte de a-l ucide.

York se holbă când Clifford ridică mâna dreaptă, arătându-i un pumnal cu sânge proaspăt pe el.

Plăcerea răutăcioasă afişată de Clifford părea să-i strice clipa lui Margaret.

— Du-te înapoi la oamenii tăi! îi spuse ea tăios.

Clifford părea rănit în amorul propriu, dar se supuse.

Margaret clătină din cap, ostenită şi sătulă.

— Ai provocat *atâta* durere, Richard, zise ea. Atât de mulţi taţi şi fii au murit şi asta numai pentru că nu l-ai acceptat pe Henric pe tron.

— Era un loc prea bun pentru el, rosti York. Crezi că ai câştigat o victorie?

Glasul îi devenea tot mai apăsat cu fiecare cuvânt spus. Moartea lui Salisbury şi uciderea bietului Edmund îl năuciseră pe moment. Ceva din ura jalnică şi abjectă a lui Clifford i-a deşteptat mândria precum un vin tare, făcându-i inima să bată cu putere. York îşi îndreptă spatele când ducele de Somerset veni lângă el. Putea simţi spada însângerată ridicată deasupra lui și văzu semnul din cap făcut de Margaret.

— Tot ce-ai făcut n-a fost decât să le stârneşti ura *fiilor* noştri! strigă York. Dumnezeu să-mi miluiască sufletul!

Spada căzu și capul lui York se rostogoli. Margaret scoase un oftat lent şi tremurat.

— Iată şi sfârşitul, șopti ea. Oamenii de treabă au fost răzbunaţi.

Îşi ridică vocea spre lorzii din jurul ei.

— Luaţi capetele şi înfigeţi-le în suliţe pe zidurile din York. Privi cu o satisfacţie bolnavă cum cele două capete sinistre fură adunate laolaltă, picurând sânge pe braţul celui care le ţinea. Margaret se duse foarte aproape, întinzând mâna spre a atinge trăsăturile moarte ale lui York. Mâna-i tremura ca lovită de boală.

— Faceţi o coroană de hârtie pentru ăsta, el, care poftea să poarte coroana adevărată. Lăsaţi-i pe oamenii din York să vadă care este preţul ambiţiilor sale.

Soldatul se înclină, ducând cele două capete.

Contele Percy se apropie de Margaret, alb la faţă din cauza celor văzute.

— Ce urmează acum, doamnă?

— Acum? spuse ea întorcându-se spre el. Acum mergem la Londra, să-mi recuperez soțul.

EPILOG

Eduard de Hotare cugeta amar. Armura-i era împroşcată cu sânge şi noroi uscat şi era istovit, cu toate că braţele sale dureroase se simţeau bine folosite. Se lăsa bezna şi putea auzi urletele răniţilor peste tot pe câmpul întunecat, reduşi la tăcere când erau găsiţi şi le era tăiat gâtul. Oamenii lui tropăiau în şiruri şi rânduri, armurile şi cămăşile de zale zornăind. Nu răsunau strigăte victorioase, nici râsete. Starea de spirit sumbră a contelui îi molipsise pe toţi. Tăceau când treceau pe lângă locul unde se odihnea pe un copac doborât, privind în depărtare, cu spada lungă pe genunchi.

Tatăl său şi Edmund erau morţi, seceraţi de câini şi de neisprăviţi. Veştile fuseseră aduse de mai mulţi călăreţi, cu doar câteva zile mai înainte, când oştirea galeză se apropiase suficient cât să atace. Hotare se pierduse atunci cu firea, o vreme. Îşi amintea cum le poruncise oamenilor săi să formeze coloane. Îşi amintea şi felul în care-l priveau, îngroziţi. Înfruntaseră patru mii de soldaţi, cu cei mai buni arcaşi din lume, însă, chiar şi aşa, le ordonase asta. Rezultatul se afla peste tot în jurul său, un câmp de cadavre, duhnind în mocirlă. Le irosise viaţa într-un acces de furie. Lovise fără încetare, până când tăişul spadei sale se tocise şi tot continua să zdrobească şi să spulbere cu fiecare lovitură. Când furia i se domolise, bătălia era câştigată, ultimii dintre duşmani fugind de uriaşul în armură, care plângea, măturându-i ca pe frunze.

Nu ştia câţi dintre oamenii lui zăceau printre morţi. Nu-i păsa nici dacă i-ar fi pierdut pe toţi. Owen Tudor fusese ucis, armata lui de galezi, măcelărită, fiii lui nevoiţi s-o ia la sănătoasa. Aleseseră să-l înfrunte şi pierduseră. Asta era tot ceea ce conta.

Eduard se ridică în picioare, simţind zeci de junghiuri şi de vânătăi pe care nu le observase până atunci. Sângele i se scurgea dintre platoşele laterale şi făcu o grimasă când apăsă locul şi coastele se mişcară nefiresc. Noaptea va fi lungă şi se întoarse cu faţa către cerul întunecat, tânjind să simtă din nou lumina soarelui. Trăia, se gândi cu uimire. Patimile sumbre îl devoraseră, golindu-l până nu mai rămăsese nimic. Plătise preţul de sânge pentru tatăl lui.

Trase adânc aer în piept, amintindu-şi ciudata viziune pe care o avusese în dimineaţa de dinaintea bătăliei. Privise răsăritul soarelui, cu toate că nu mai era nicio bucurie în asta. Pe când se iţea pe după orizont, apăruseră alţi doi sori, câte unul de fiecare parte, ca nişte ochi strălucitori din aur, care

aruncau umbre ciudate şi oribile peste oamenii aflaţi în aşteptare. Oamenii săi arătau într-acolo şi icneau, temători. Bezna încă se mai cuibărea înăuntrul său. Privise atât de mult, încât ajunsese să creadă că va orbi, simţind căldura pe faţa sa dezgolită.

Nu ştia dacă acea viziune nu fusese cumva ultima binecuvântare pentru el, dată de tatăl său. Eduard parcă renăscuse sub lumina acelui ciudat triumvirat. Acum era ca nou. Avea optsprezece ani. Era Ducele de York. Era moştenitorul tronului.

NOTĂ ISTORICĂ

Partea Întâi: 1454-1455

Ambuscada celor aproximativ şapte sute de oameni şi servitori ai lui Percy asupra nuntaşilor lui Neville a avut loc ceva mai devreme decât am scris eu aici, în august 1453 – cam în acelaşi timp când regele Henric al VI-lea a alunecat în starea sa de inconştienţă. A fost un eveniment crucial în anii de lupte fără importanţă între familii, pe când se străduiau să pună nordul sub controlul lor şi să-şi mărească domeniile.

Acel atac organizat de Thomas Percy, baronul Egremont, a fost una dintre acţiunile cele mai brutale în acel război privat, stârnit de căsătoria fiului lui Salisbury cu nepoata lui Ralph Cromwell, o uniune care a pus moşiile revendicate de către familia Percy în mâinile lui Neville.

„Bătălia de la Heworth Moor” a ratat obiectivul său principal, uciderea lui Richard Neville, contele de Salisbury. Nu am mai inclus aici zecile de lupte nesemnificative, însă vrajba a jucat un rol aparte în decizia asupra locului unde se vor afla familiile Neville şi Percy în prima bătălie de la St Albans, în 1455, precum şi rezultatul acesteia.

Din teama de a nu include prea multe personaje principale, am micşorat rolul lui Exeter în nord, un aliat puternic şi violent al familiei Percy, cu toate că era căsătorit cu fiica mai mare a lui York. Acesta a fost cu adevărat un război civil, cu familii sfărâmate între cele două tabere. Unul dintre primele acte ale lui York în calitate de Protector a fost să-l închidă pe ginerele său, Exeter, la castelul Pontefract, dându-i cheile lui Salisbury. Când regele Henric şi-a revenit în 1455, Exeter a fost eliberat din Pontefract. Somerset a fost şi el eliberat din Turn şi a revenit rapid lângă rege, în calitatea de şef al consilierilor acestuia.

•

Nu există niciun document despre cei prezenţi la naşterea lui Eduard de Lancaster, singurul fiu al lui Margaret şi al regelui Henric. Însă, până nu demult era o practică destul de comună să ai numeroşi martori la naşterile regale. Spre exemplu, fiul reginei Victoria, Albert, s-a născut în prezenţa arhiepiscopului de Canterbury, doi duci şi alţi şapte lorzi. În cazul lui Eduard de Lancaster (numit, uneori, şi Eduard de Westminster, unde s-a născut) au existat într-adevăr zvonuri că Somerset ar fi fost tatăl său, cu toate că era mai mult decât plauzibil ca aceasta să nu fi fost decât o calomnie răspândită de susţinătorii yorkişti. Există puţine dubii că Somerset şi York s-ar fi urât cu o intensitate amară.

•

Când Henric al VI-lea şi-a revenit din stupoare, în ziua de Crăciun a anului 1454, el fusese într-o stare de semiconştienţă pentru aproape optsprezece luni. Nu-şi amintea nimic din cele petrecute în acel timp, cu toate că nu se aflase în comă, ci mai mult într-un vis disociativ, o stare apatică. Nu-şi amintea să-i fi fost arătat fiul său, Eduard, prinţul de Wales. Deşi, teoretic, fusese treaz şi prezent pentru sărutul de recunoaştere a loialităţii dat de noul arhiepiscop de Canterbury, nu-şi amintea nici de asta.

În realitate, au trecut alte două luni din 1455 înainte ca regele Henric să se simtă suficient de bine ca să călătorească la Londra. Acolo, i-a eliberat din funcţii pe York şi pe Salisbury şi a început să se ocupe de recâştigarea autorităţii asupra ţării printr-o masivă Procedură Juridică la nord de Londra. A fost o perioadă unică de vitalitate pentru rege, complet diferit de personalitatea sa înainte de prăbuşire. York şi Salisbury s-au deplasat la castelul Ludlow.

York domnise cu cumpătare şi eleganţă pentru acea perioadă în calitatea sa de Protector şi Apărător al Regatului. Cu toate că nu şi-a favorizat aliaţii din clanul Neville, a limitat mărimea Casei Regale, reducând numărul mare de servitori, cavaleri şi chiar şi de cai, tăindu-i de la cheltuieli. Este adevărat că l-a confirmat pe Eduard de Lancaster ca moştenitor regal, poate pentru că simpatiile populare erau încă de partea regelui bolnav. Poate că în secolul douăzeci şi unu este puţin cam dificil să înţelegem nivelul loialităţii incredibile faţă de regele Henric, inspirată, pur şi simplu, de genealogia sa şi de prestaţia sa. Un rege era uns al Domnului, având dreptul divin de a domni asupra celor mai prejos decât el. Să ataci asta ar fi fost de-a dreptul blasfemie şi o cale pe care trebuia, într-adevăr, să păşeşti în vârful picioarelor.

•

Notă asupra titlurilor: deşi este adevărat că formula „Maiestatea Voastră” nu era termenul comun pentru regalitate în timpul domniei regelui Henric al VI-lea şi că acela de „Înălţimea Voastră” sau „Alteţa Voastră” ar fi fost mai uzitate, *era* folosită, aşa cum se subliniază în scrisoarea lui York, din mai 1455, unde se plângea regelui de zvonurile răspândite de către duşmanii lui cu privire la „loialitatea, legământul de credinţă şi devoţiunea” sa, „sub aripa *Maiestăţii* Voastre Regale”.

•

Notă asupra Contelui de Warwick, cunoscut ulterior drept „Făcătorul de regi”: nu se ştie nimic despre copilăria lui sau despre felul cum arăta. Mai tânărul Richard Neville a reuşit o căsătorie extraordinar de norocoasă, însurându-se cu Anne Beauchamp, fiica contelui de Warwick. Când contele a

murit, fiul său, Henry, a devenit conte, apoi a murit la vârsta de numai douăzeci şi trei de ani, lăsând în urmă o fiică de trei ani, care a decedat şi ea.

Drepturile asupra titlului au trecut apoi la Anne şi soţului ei, Richard Neville. La vârsta de aproape douăzeci şi unu de ani a devenit conte de Warwick, Newburgh şi Aumarle, baron de Elmley şi Hanslape, lord de Glamorgab şi Morgannoc. Noile sale proprietăţi erau acestea: pământ în South Wales şi Herefordshire, inclusiv castele din Cardiff, Neath, Caerphilly, Llantrussant, Seyntweonard, Ewyas Lacy, Castle-Dinas, Snodhill, Whitchurch şi Maud's Castle. Numai Caerphilly era o fortăreaţă capabilă să reziste unui asalt purtat de zece mii de oameni. În Gloucestershire, alte şapte conace bogate. În Worchestershire, trei conace mari, castelul din Elmley şi alte douăzeci şi patru de conace. În Warwickshire, în afară de castelul incredibil şi oraşul însuşi, alte nouă conace, inclusiv Tamworth. În Oxfordshire, cinci conace precum şi moşii în Kent, Hampshire, Sussex, Essex, Hertforshire, Suffolk, Norfolk, Berkshire, Wiltshire, Somerset, Devon, Cornwall, Northampton, Stafford, Cambridge, Rutland şi Nottingham – şi alte patruzeci şi opt de conace în total. În nordul îndepărtat, o singură proprietate: Bernard's Castle on the Tees. Aşadar: douăsprezece castele importante, o sută patruzeci de conace, de la frontiera cu Scoţia până-n Devon, făcând mariajul său cu Anne Beauchamp unul dintre cele mai satisfăcătoare din punct de vedere material din întreaga istorie engleză. Poate că nu este surprinzător că, prin testament, tatăl său i-a lăsat numai două farfurii întinse, alte douăsprezece mai mici, un urcior şi un lighean din argint, un pat şi patru cai nedresaţi.

•

Bătălia de la St Albans, din 1455, a fost precedată de un număr de scrisori trimise regelui de către Richard de York, cel puţin două dintre ele fiind primite pe drum. Cu toate că York n-a îndrăznit să pomenească numele reginei Margaret, el l-a implorat să reziste influenţei maligne a „trădătorilor din preajma regelui" – oameni precum ducele de Somerset. York era convins că regele Henric era înconjurat de cei animaţi de intenţii rele. Şi-a prezentat din nou legământul său de loialitate, însă fără niciun rezultat.

Împreună cu forţele lui Salisbury şi Warwick, aproximativ trei mii de soldaţi îşi aşezaseră tabăra pe Key Field, la est de St Albans, pentru a-l aştepta pe rege. Trupele lui Henric au sosit în jurul orei nouă sau zece dimineaţa şi au traversat râul Halywell pentru a urca dealul spre piaţa deschisă. S-a făcut un schimb de mesageri şi Henric a refuzat toate cererile lui York. Nu se ştie cu certitudine când a început lupta, dar forţele regale au avut în mod clar vreme suficientă să blocheze toate cele trei drumuri dinspre est.

Există multe exemple în istorie când două forţe aflate faţă-n faţă vor interacţiona şi începe un conflict sângeros, indiferent de dorinţa conducătorilor lor. În schimb, Salisbury s-ar putea să fi dat el ordinul. El, cel puţin, avea o dorinţă foarte clară pentru un conflict, atât cu Henry Percy, conte de Northumberland, cât şi cu Thomas, baronul de Egremont, ambii aflaţi, în sfârşit, la o aruncătură de băţ. Pentru Salisbury, venise momentul să riposteze pentru atacul asupra nuntaşilor fiului său şi să lichideze vechile socoteli.

Tânărul conte de Warwick, în vârstă de douăzeci şi şase de ani, a fost cel care a trecut prin grădinile din spate cu o mică trupă şi au urcat dealul în fugă, până la locul pieţei. Arcaşii lui Warwick au tras la distanţă, de-a lungul străzii St Peter şi atât regele Henric, cât şi ducele de Buckingham au fost loviţi încă din primele momente. Este adevărat că Buckingham a fost nimerit în obraz, dar a supravieţuit.

Odată cu străpungerea făcută de Warwick, impasul de la baricade se sfârşise. York şi Salisbury au pătruns repede în oraş, imediat ce apărătorii baricadelor le-au abandonat spre a-l apăra pe rege. Într-un timp foarte scurt, piaţa şi drumurile din jur erau ticsite cu peste cinci mii de oameni aflaţi în luptă, zdrobiţi şi cuprinşi de panică. Descrierea scenei de către abatele Whethamstede, scrisă după luptă, este deosebit de vie: „... un bărbat cu creierul scos afară, un altul cu braţul retezat, un al treilea cu gâtul tăiat, un al patrulea cu pieptul străpuns şi peste tot locul din jur este plin de cadavrele celor măcelăriţi".

York însuşi a dat ordinul ca regele rănit să fie dus la abaţie. Bătălia s-ar fi terminat dacă actanţii cei mai importanţi ar fi fost Lancaster şi York. Desfăşurarea exactă a evenimentelor până în acel punct este necunoscută. Am urmat ceea ce-am considerat eu că a fost scenariul cel mai plauzibil, acela că odată ce regele a fost dus la abaţie, motivul real al bătăliei a fost atins: moartea lui Somerset şi a contelui Percy.

Este adevărat că Somerset a murit sub tăblia hanului Castelul, îndeplinindu-se o profeţie făcută cu ani înainte, cum că „va muri sub castel". Ani la rând, nu trecuse pe la castelul Windsor, pentru a evita îndeplinirea profeţiei. O relatare despre bătălie spune că Somerset a ieşit din hanul Castelul şi-a ucis patru oameni cu un topor de luptă, înainte de a fi doborât. Ca o adnotaţie, contele de Whiltshire, trezorierul lui Henric, a decis să-şi găsească scăparea din capcană aruncându-şi armura, îndreptându-se spre abaţie şi deghizându-se în călugăr. N-am putut rezista să nu-i ofer acest episod lui Derry Brewer.

•

Procesiunea prin Londra, unde York a mers la braţ cu regina Margaret, în urma regelui, şi dându-i lui Henric coroana la Catedrala St Paul, este o combinaţie a două evenimente reale. Istoriceşte vorbind, prima procesiune a avut loc la numai câteva zile după bătălia de la St Albans, în 1455, şi a constat în traversarea călare a Londrei de către Henric, cu York de-a dreapta sa şi Salisbury la stânga, iar Warwick în faţă, ducând spada regelui. Această procesiune „veselă" s-a terminat la Catedrala St Paul, unde regele, în aparenţă, a insistat să-i fie dată coroana de către York. Presupunând că înţelegea cele ce se petreceau, umilinţa trebuie să fi fost deosebit de dureroasă pentru Henric. Cea de-a doua procesiune s-a petrecut mai târziu, când York a mers braţ la braţ prin Londra cu regina Margaret, ca o expunere publică a rănilor vindecate. Adevărul trist este că regele era doar o marionetă a lui York în acel moment. Lorzii săi cei mai puternici fuseseră ucişi la St Albans şi vor trece încă patru ani până când Casa de Lancaster va ajunge din nou în posibilitatea de a riposta.

Partea a doua: 1459-1461

Anii lipsă din acest roman nu au fost în întregime feriţi de incidente. Regele Henric a suferit încă o cădere, împreună cu dobândirea unei fobii la vederea sângelui, care n-avea să-l mai părăsească niciodată. York a fost desemnat ca Protector pentru a doua oară – şi tot pentru a doua oară regele a revenit la Londra şi l-a destituit din acest post. Repetarea nu oferă poveşti prea bune, cu toate că, adevărul este că diferenţa a fost că Henric nu era în deplinătatea facultăţilor sale mintale. Cu toate că York a fost demis, i s-a permis să aibă diferite roluri în guvernare şi autoritate. La un moment dat, York a fost trimis în nord să trateze cu scoţienii răsculaţi în sprijinirea lui, ca rege de drept! Doar prezenţa lui a fost suficientă ca să pună capăt răzmeriţei, după cum se poate imagina.

Regele Henric şi-a petrecut mare parte din aceşti ani fie dormind, fie rugându-se, iar starea sănătăţii sale era mereu proastă. Lui Margaret i-a revenit sarcina de a face faţă ameninţării la care era supusă familia sa şi în această perioadă a devenit cunoscută drept maestră a manipulărilor, o acuzaţie şi viziune istorică pe care am considerat-o întotdeauna nemiloasă. Este adevărat că l-a dus pe soţul ei la Kenilworth şi a pus să fie întărită apărarea castelului cu douăzeci şi şase de tunuri serpentine şi o culevrină[15]. Aceste arme (extrem de imprecise) aveau o bătaie de aproximativ un

[15] (Înv.) Tun de tip vechi, cu ţeava foarte lungă – din lb. fr. *couleuvrine* (n.tr.).

kilometru şase sute de metri, însă efectele lor erau devastatoare la o distanţă de patru sute de metri, făcând castelul să fie inexpugnabil la acea vreme. Totuşi, ce altceva să fi putut face Margaret decât să lupte pentru protejarea soţului şi a fiului său?

•

Estimările numărului de oameni recrutaţi de regina Margaret ca „Bravi ai Reginei" variază. Armata de la Blore Heath avea efective între şase şi douăsprezece mii. Un număr similar de oameni trecuţi pe răboj erau de acord să lupte pentru regele Henric, dacă acesta era ameninţat. Singura problemă era deci să apară o primejdie. Actul Privării de Drepturile Civile, folosit pentru a le forţa mâna lui York şi Salisbury, a fost utilizat pentru acest scop, un mecanism incredibil de puternic şi rareori folosit în legea engleză, care putea duce la sfârşitul unei case nobiliare şi să anuleze toate protecţiile și titlurile. Consiliul format din oamenii de încredere ai lui Margaret îl includea şi pe Sir John Fortescue, judecătorul cel mai important din Anglia. A fost vital în crearea Actului. Doar posibilitatea ca un asemenea mecanism legal să ajungă să fie folosit a fost suficientă pentru a-i aduce pe York, Salisbury şi Warwick înapoi pe câmpul de luptă, aşa cum dorea Margaret.

•

Notă despre Blore Heath: descrisă uneori drept adevărata bătălie de începere a Războiului celor Două Roze, Bravii Reginei au fost înfrânţi prin folosirea mult mai eficientă de către Salisbury a tacticilor şi a terenului. Iscoadele sale au dibuit ambuscada lordului Audley, astfel că s-a oprit şi şi-a asigurat flancul drept cu ajutorul unei tabere circulare apărate de căruţe. Râul Hempmill Brook curgea între ei şi Salisbury a înscenat o falsă retragere, pentru a-i momi pe călăreţii Bravilor Reginei să înainteze, apoi a atacat, ucigând sute dintre ei. Baronul Audley a condus contraatacul, doar pentru a sfârşi omorât în luptă. Se spune că trei mii de oameni ai Casei Lancaster şi-au pierdut viaţa, faţă de vreo mie dintre ai lui Salisbury, deşi să supravieţuieşti unei astfel de armate nu era în niciun caz o distracţie. Salisbury şi-a continuat marşul spre sud, spre Ludlow, dar a plătit un călugăr local să tragă toată noaptea cu un tun asupra câmpului, ca să inducă în eroare potenţialele întăriri lancasteriene. Există o legendă potrivit căreia regina Margaret ar fi urmărit bătălia şi nu există niciun motiv real de îndoială, mai ales că include şi detaliul interesant, referitor la faptul că a pus un fierar să-i potcovească invers toţi caii, pentru a-i deruta pe posibilii urmăritori. Bravii Reginei erau prima armată loială ei, în fond şi la urma urmei. Avea sens să-i vadă intrând în acţiune împotriva duşmanilor ei.

•

Notă despre Eduard, conte de Hotare: în vremurile moderne, înălţimea de 1,93 metri nu este ieşită din comun şi exemple pot fi găsite în adunările de sute de oameni şi mai mari. Înălţimea medie a bărbatului modern (inexplicabil de mică, în opinia mea) este în jur de un metru şaptezeci şi doi. Pentru secolul al XV-lea, când, după cum se crede, înălţimea medie pentru bărbaţi se situa între un metru şaizeci şi un metru şaptezeci, contele de Hotare, în vârstă de optsprezece ani, ar fi fost ca un Goliat pe câmpul de luptă. Echivalentul său astăzi ar fi un războinic în armură cu înălţimea de 2,05-2,10 metri (apropo, aceasta era înălţimea lui Michael Crichton), şi totuși un om care ar putea lupta şi să se mişte cu mare viteză şi forţă. Efectul unui astfel de războinic într-o luptă corp la corp aproape că nici nu poate fi estimat.

Este socialmente interesant de observat că regimul alimentar este un factor important pentru înălţime. Nobilimea medievală consuma peşte şi carne mai adesea decât oamenii de rând. Ca grup distinct, erau mai înalţi decât cei din alte clase sociale din ţară, un avantaj în forţă şi putere, amplificat prin antrenamentul constant, încă de timpuriu.

•

Eduard de Hotare s-a reîntors în Anglia din Calais, împreună cu Warwick, pe la sfârşitul verii anului 1459, răspunzând ameninţării reprezentate de Actul Privării de Drepturile Civile, mărşăluind rapid pentru a se întâlni cu forţele lui York şi Salisbury. Se vor întoarce în dezastrul total de la Ludlow, cu toate speranţele spulberate şi toţi oamenii importanţi nevoiţi să fugă. Este adevărat că numitul căpitan Andrew Trollope a refuzat să lupte împotriva unei armate conduse de rege. Dezertarea sa, împreună cu şase sute de oameni ai garnizoanei din Calais, a fost punctul de cotitură al bătăliei și cauza înfrângerii lui York. Ulterior, Trollope a fost înnobilat pentru serviciul său.

După dezertare, „bătălia” de la Podul Ludford a devenit, practic, una fără vărsare de sânge. Armata regelui înconjurase o forţă mult mai mică şi abia dacă s-au încăierat cu apărătorii. York, Salisbury şi Hotare au luat decizia nemaivăzută de a pleca. Poate că merită comentat faptul că ideea de a-i măcelări pe soţia lui York şi copiii săi nu părea prea plauzibilă. York a plecat în Irlanda, iar Salisbury, Warwick şi Hotare au scăpat întorcându-se la Calais, unde au sosit în noiembrie 1459. După toate regulile, a fost un dezastru total şi asta ar fi trebuit să însemne şi sfârşitul luptei lor. Astfel, aceasta trebuie considerată drept o dovadă a energiei şi abilităţilor lor că nu s-a întâmplat aşa.

•

Când te documentezi pentru o operă de ficţiune istorică, una dintre bucuriile întâlnite apare atunci când dai peste scene care sunt pur şi simplu minunate – mai ales când acestea nu sunt prea bine cunoscute. Într-o acţiune care ar fi înfrumuseţat orice episod din *Hornblower*[16], Warwick a furat o flotă regală ancorată pe ţărmul Kent-ului, legând navele împreună şi ducându-le înapoi în Franţa, în ianuarie 1460.

În ziua de 2 iulie, el s-a folosit de acea flotă pentru a debarca o armată întreagă pe ţărmul englez, la Sandwich. Împreună cu tatăl său şi Eduard de Hotare au mărşăluit o sută doisprezece kilometri prin Kent, atrăgând din mers în jur de zece mii de oameni din comitat. Unii dintre ei în mod sigur mai străbătuseră acest drum împreună cu Jack Cade.

Este o chestiune certificată istoric că lordul Scales a comandat garnizoana regală din Turn şi că atât tunurile, cât şi nafta au fost folosite împotriva mulţimii de londonezi când aceştia s-au răsculat. Un depozit regal de arme, aflat pe malul celălalt al râului, a fost jefuit şi au fost aduse tunuri pentru spargerea zidurilor exterioare ale Turnului, acestea fiind dărâmate. Este adevărat că Scales a reuşit să baricadeze zidul spart şi a supravieţuit destul cât să se poată preda. A fost apoi ucis în timp ce se afla după gratii.

Lăsând o mică trupă în Londra, sub comanda lui Salisbury, Warwick şi Hotare s-au grăbit spre nord. Viteza lor a meritat, pentru că l-au interceptat pe regele Henric, având numai cinci mii de oameni cu el, înainte ca grosul trupelor regale să poată întări poziţia monarhului. Atacul a fost favorizat şi de trădarea surprinzătoare a baronului Grey de Ruthin. Acesta a schimbat taberele într-un moment vital, abandonându-l pe regele Henric şi sprijinindu-i pe Warwick şi Hotare în schimbul promisiunii că va fi desemnat Trezorier Regal.

La numai opt zile şi două sute patruzeci şi unu de kilometri străbătuţi după debarcarea în Kent, Henric a fost capturat şi Margaret, nevoită să fugă în Ţara Galilor, împreună cu fiul ei, Eduard de Lancaster. A fost o etalare extraordinară de tactici, arme şi rezistenţă. Este adevărat că Warwick şi Hotare l-au găsit pe Henric singur în cortul său.

•

A fost interesant să-l includ şi pe Owen Tudor în această poveste, mai mult pentru descendenţii săi faimoşi. S-a căsătorit cu Catherine de Valois, văduva regelui Henric al V-lea. Cei doi fii ai săi, Jasper şi Edmund, şi-au jucat

[16] *Hornblower* este titlul generic pentru un serial britanic de televiziune de ficţiune istorică, având la bază cele zece romane cu acelaşi titlu, scrise de C.S. Forester, personajul principal fiind Horatio Hornblower, ofiţer din Marina Regală britanică în timpul Revoluţiei Franceze şi războaielor napoleoniene (n.tr.).

și ei rolurile în Războiul celor Două Roze și în perioada Tudor de după acesta.

Este adevărat că regele Iacob al II-lea al Scoției a murit în august 1460, când un tun a explodat în timpul unui asediu. Fiul său avea zece ani și regina Mary de Guelders a trebuit să o primească pe Margaret și să negocieze cu ea fără el, ea fiind recent îndoliată. Margaret a obținut sprijinul ei, poate și pentru că a avut de-a face cu o regină străină care suferise o mare pierdere.

Numărul exact de scoțieni care s-au reîntors în sud nu este cunoscut, cu toate că trebuie să fi fost cu miile ca să merite făcut tot ce-au făcut. Înțelegerea a fost ca prințul Eduard să se căsătorească cu prințesa Scoției, iar Berwick-upon-Tweed să fie predat ca formă de plată. Margaret avea armata ei și în acea iarnă, în preajma orașului York, s-a adunat o forță imensă. Este adevărat că lunile reci făceau, de obicei, ca bătăliile să nu fie posibile. Numai circumstanțele excepționale ale capturării lui Henric ar fi putut aduna atâția oameni pe câmp la sfârșitul anului.

•

Pe la finele lui decembrie 1460, York și Salisbury au descoperit că erau depășiți numeric atunci când au ajuns în raza de acțiune a trupelor lancasteriene. Cele mai bune estimări sunt că aveau în jur de 8 000 de oameni, în comparație cu cei 16-18 000 de sub comanda lui Somerset, Northumberland și Clifford. Aceștia trei și-au pierdut tații la St Albans.

York și Salisbury s-au adăpostit în castelul Sandal în așteptarea întăririlor, înghesuindu-și oamenii în mica fortăreață. Motivul pentru care au pornit la drum nu este cunoscut. Ținând cont de dimensiunile modeste ale Sandal-ului, poate că au făcut-o pentru că rămăseseră fără mâncare, sau pentru că au fost atrași de vederea unei armate mici și apoi atrași într-o ambuscadă. Oricum s-a întâmplat, au plecat din castel și au fost înfrânți în ziua de 30 decembrie 1460. York a fost omorât în bătălie. Salisbury a fost capturat și decapitat, iar fiul lui York, Edmund, a fost ucis de lordul Clifford, pe când încerca să fugă de pe câmpul defrișat.

Nimeni nu știe dacă Margaret a fost cu adevărat prezentă la bătălia de la Wakefield, însă există ceva foarte personal în legătură cu capul lui York, împodobit cu o coroană de hârtie. Shakespeare a preferat să o aducă la bătălie în *Henric al VI-lea, Partea a 3-a.*

Margaret de Anjou a obținut răzbunarea dorită. A supraviețuit, în pofida tuturor sorților potrivnici, ca să-și vadă doi dintre cei mai puternici dușmani ai săi înfrânți și decapitați. Totuși, am fost impresionat de tragedia lui York. Pentru ambițiile lui York, regele Henric era cu totul neajutorat și ținut la mâna lui timp de luni bune, adăpostit la Fulham Palace, reședința episcopului Londrei. Nu vom afla niciodată motivele ascunse ale lui York,

dar este cert că nu l-a făcut pe Henric să dispară din cadru, cu toate că, procedând astfel, York ar fi dobândit coroana. Era un om complex şi nu neapărat un ticălos. Cred că nici York, nici Casa de Lancaster, în mod deosebit, nu-şi doreau conflictul. Ambele Case au fost împinse la război, fiecare de frica celeilalte.

Odată cu moartea lui York şi a lui Salisbury la castelul Sandal, se pare că Margaret a învins. Totuşi, în cele din urmă, ceea ce-a reuşit cu adevărat a fost să-i aţâţe pe fiii lor.

Fenomenul la care a asistat Eduard de Hotare, devenit apoi ducele de York şi moştenitor al tronului, în februarie 1461, este cunoscut drept „parhelie”[17]. Presupune reflexia soarelui, astfel că se pare că sunt trei sori care răsar. Aceştia mai sunt cunoscuţi şi drept „câinii soarelui”. În acel moment, Eduard şi-a convins oamenii că acesta a fost un semn al Sfintei Treimi şi un semn bun pentru bătălia de la Mortimer’s Cross, unde a fost omorât Owen Tudor. Eduard îşi va adjudeca ulterior simbolul, înconjurând trandafirul alb al Casei de York cu razele soarelui.

Conn Iggulden
Londra, 2014

[17] Sau soare fals (n.tr.).

CONN IGGULDEN

RĂZBOIUL CELOR DOUĂ ROZE

Treimea

virtual project

virtual-project.eu

